75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 300
Sîmbătă
6 iulie 1963
8 pagini — 1,50 lei

Ferestre luminate...

DIN SUMAR:
LA 1350 METRI ALTITUDINE
MAGAZIN MEDICAL
COPII GRAȘI SAU COPII SLABI?
MODA
ȚINUTA SPORTIVĂ
Mica bibliotecă „Magazin"
PREMIILE LITERARE
Schiță de Poiret și Serrault
SCENA ȘI ECRANUL

ÎNTR-O SEARĂ DE IUNIE ÎN VIZITĂ LA LOCATARII BLOCULUI G1 DIN ONEȘTI

Acesta este blocul G 1. În dreptul lui ne-am oprit în acea seară de sfîrșit de iunie. După cum se vede multe dintre ferestre erau încă luminate. Am urcat deci la primul etaj. — Bucuroși de oaspeți? Am pus această întrebare după ce am sunat la ușa apartamentului 772. Primitoare, gazdele ne-au invitat în casă.

Marile orașe își impresionează vizitatorul prin forfota ce domnește pe străzi și bulevarde, prin acel continuu du-te vino al autovehiculelor și pietonilor, prin magazinele care își etalează mărfurile în uriașe vitrine. Așezările mai mici au însă alte trăsături care poate uneori îl atrag mai mult pe vizitator. De obicei astfel de orașe au un specific anume, mai ușor de descifrat decît în marile metropole. Mai pregnant este acest specific în așezările noi, ridicate de cele mai multe ori în preajma unor obiective industriale. Pulsul lor intens este cel al uzinelor, al combinatelor din apropiere.

Poposiți într-o zi la Onești și vă veți convinge de acest lucru. Oraș tînăr, el poartă pretutindeni amprenta noului, a liniilor arhitectonice moderne, a unei așezări ce se dezvoltă după un plan de sistematizare bine chibzuit. Urci de la gară pe magistrala centrală a orașului, străjuită de blocurile pastelate și privirea ți se oprește cu curiozitate pe schelele care vestesc noile cartale ale orașului. Acolo sînt „glisantele", blocuri de cîte 9 etaje, îți spun cu mîndrie oneștenii.

Orașul este atît de tînăr încît străzile nu au încă nici denumiri. Deocamdată trebuie să te descurci printre litere și cifre și lucrul nu-i chiar așa de ușor,, dat fiind numărul mare al blocurilor.

Fotoreportaj de Tudor GHEORGHIU și Nicu VASILE

• (Continuare în pag. 3-a)

COLEGELE

Absolviseră toate trei — Felicia, Nona și Pica — Institutul Agronomic. S-au întîlnit la raion, de unde porniseră, către seară, tot împreună, într-un „GAZ". Era pe la începutul lunii martie 1961. Mergeau spre sat, către gospodăriile agricole colective la care fuseseră repartizate.

Înaintau pe drumul ce șpinteca în curmeziș linia argintie a Argeșului, Neajlovului și Glavaciocului. Treceau prin satele în care nu mai fuseseră niciodată și aveau ceva hotărîtor în căutătură. Obișnuite să vorbească-n cuvinte de carte se întrebau:

— Vom reuși oare să-i facem să ne prițeapă?, rupse tăcerea Felicia.

— ?

În cîmpia Neajlovului și Glavaciocului, satele sînt aproape unul de altul. Gospodăriile la care fuseseră repartizate tinerele pasagere ale „GAZ"-ului se înșirau în lungul drumului. Fetele se despărțiră pe rînd:

Felicia rămase prima, la gospodăria Jugureni, unde o întîmpină contabilul gospodăriei.

— Mă numesc Popescu Felicia și...

— ...și ați fost repartizată la noi, i-o luă înainte gazda. Ne pare bine. Locuința este aproape de dispensar.

— Aproape de dispensar?! se miră inginera.

— Da! Chiar foarte aproape. Să mergem. În dimineața următoare Felicia dezlegă enigma: a fost luată drept felceriță. În sat s-a și răspîndit vestea că a venit o doctoriță la casa de nașteri.

Era seară tîrziu cînd Nona a poposit la gospodăria din Șelaru. La sediul gospodăriei era numai paznicul și nea Dima, casierul gospodăriei, care rămaseră extrem de surprinși, cînd oaspetele lor cu înfățișare de copil se prezentă:

— Inginera Coșca Elena. Am fost numită de raion la gospodăria dv.

— Se poate, îi răspunse nea Dima privind-o cu oarecare neîncredere. Aveți vreo hîrtie, vreun document ceva?

— Am! Sigur, că am, se oferi tînăra prezentîndu-i repartizarea...

Pica ajunse la gospodăria din Ștefan cel Mare noaptea tîrziu. În biroul președintelui se afla întreg consiliul de conducere al gospodăriei. Oaspetele nocturn se prezentă cu documente ca tot:

— Inginera Pica Roșca. Mîna ei mică fu strînsă pe rînd de palmele bătătorite ale celor de față.

— Prezența dv. ne bucură, zise președintele.

Inginera le răspunse printr-un zîmbet prietenos.

— Deocamdată o să stați la alde Oăie, merg chiar eu să vă instalez.

De a doua zi, pentru fiecare din cele trei inginere agronome, plantate în cîmpia Neajlovului și Glavaciocului începea un alt drum, cu zeci de răspîntii și cu tot atîtea urcușuri și coborîșuri. Activitatea lor avea să încrusteze pe suprafața cîmpiei însemnări pentru un jurnal de mare căutare. Jurnal de a cărui parte scriptică se ocupa Pica. Căci inginerele

N. OSMAN
Desene: TIA PELTZ

DE VORBĂ CU PELE

În timp ce pașii mă purtau spre cabinele jucătorilor pe culoarele stadionului Heysel din Bruxelles, auzeam aclamațiile zecilor de mii de spectatori, care continuau după succesul net al fotbaliștilor belgieni: 5-1 asupra campionilor lumii.

L-am căutat cu privirea pe Pele, unul din cei mai populari fotbaliști ai Braziliei și ai lumii și l-am găsit într-un colț al cabinei. Nu am putut rezista tentației de a oferi cititorilor noștri un scurt interviu cu Pele și, după scuzele de rigoare, am legat firul discuției.

La început Pele mi-a vorbit despre fotbalul brazilian și „secretul" succeselor:

— După victoria repurtată la Stockholm în 1958, gîndul tuturor s-a îndreptat spre „mondialele" din 1962. În Suedia avusesem o echipă bună, un „unsprezece" care introdusese în fotbalul modern principii și concepții noi de joc, cu rezultate pozitive, dar pînă la confruntările din 1962 de la Santiago, mulți dintre titulari ajungeau la o vîrstă cînd menținerea lor în echipă ridica probleme.

Așa că, deși pentru pasionații fotbalului a constituit o surpriză, lotul care cîteva luni mai tîrziu începea pregătirile, avea unele modificări.

Teoria selecționerilor s-a dovedit logică, pentru că la Santiago unsprezecele brazilian a justificat încrederea și speranțele reeditînd, într-o componență mult schimbată, succesul de la Stockholm.

În jocul modern, viteza în execuție și găsirea mijloacelor tehnice pentru a ajunge cît mai repede în fața porții adverse, sînt elementele care, bine aplicate, pot și trebuie să conducă la succese.

Îmi amintesc de jocul susținut de echipa noastră în campionatul mondial în compania Spaniei. Băieții au început excelent, dar treptat s-au lăsat furați de jocul oarecum static al spaniolilor. Un gol primit dintr-o neînțelegere a apărării a mărit deruta. Era minutul 70 și tabela de marcaj arăta 0-1. Perspectiva înfrîngerii și eliminării din competiție i-a mobilizat la timp pe jucătorii noștri. Aspectul s-a schimbat. După două acțiuni nereușite pe centru, au schimbat brusc jocul pe aripi. O pătrundere, un șut din

Al. PAPAIANOPOL

• (Continuare în pag. 5-a)

DOUĂ PORTRETE LITERARE

de acad. Victor EFTIMIU

ST. O. IOSIF

De cîte ori rostesc cuvîntul „poet", mă gîndesc, fără voia mea, la St. O. Iosif. Autorul „Patriarhalelor", al „Credințelor" și al „Cîntecelor", mi se pare prototipul poetului. Poezia este, în primul rînd, lirism. Iar St. O. Iosif este liricul nostru prin excelență. Alți paladini ai versului au avut, poate, mai multă amploare, s-au avîntat spre orizonturi mai vaste, au încercat elanuri epice, meditații filozofice, revoltă și satiră împotriva nedreptei alcătuiri a societății, preocupări cosmice, naționale, religioase, sociale, legenda secolelor, doine și lăcrămioare, balade și idile, dorul și profeția unui viitor mai clement, pentru biata omenire zbuciumată. St. O. Iosif a fost trubadurul melancolic, cîntărețul tristeței sale, inimă caldă și sfărîmată.

Precursor în lirică al lui St. O. Iosif, Eminescu a avut mai multe coarde la lira lui, etern fremătătoare. Versurile lui melodioase, îndurerate sînt cele mai frumoase din literatura țării.

Dar Eminescu a mai dăruit „Scrisorile", „Glosa", „Luceafărul", imnuri patriotice, meditații filozofice.

St. O. Iosif rămîne nemuritor prin poemele sale, cîntecul de leagăn, cîntecul de dragoste, bucuria iubirii, suspinele bunului rămas. Calde, melancolice, turnate într-o formă simplă, impecabilă, într-o limbă pură, ele merită, pe drept cuvînt, epitetul „clasice". Pornite din inimă, merg la inimile cititorilor, așa cum ne emoționează și astăzi liedurile lui Heine.

Poet nu numai în scrisul său, dar și în pămînteasca, omenească lui trecere, acest visător sfios, delicat, a fost dăruit cu tot mesajul și blestemul truverului: reverie, suferință, dragoste de natură, de soție, de copil, de prieten. A fost înșelat în credințele lui, rănit, zdrobit. Crepusculul i-a fost tragic, finalul de martir.

St. O. Iosif — poetul. Poetul prin vocație și prin destin. Prototipul.

Cincizeci de ani după plecarea sa din mijlocul nostru, cîntecele lui trăiesc și vibrează încă, în noi, cu perspective de nemurire, alături de strofele nemuritoare ale lui Mihail Eminescu.

Iar amintirea lui se perpetuează în noi, ultimii care l-am cunoscut — suavă, prietenească, înduioșată.

ION AGÎRBICEANU

Sinistrul joc al întîmplării a făcut ca la același sfîrșit de primăvară, după cincizeci de ani de la moartea lui St. O. Iosif și Ilarie Chendi, răpuși în plină bărbăție, să pierdem un alt mare scriitor ardelean.

Ion Agîrbiceanu face legătura dintre Ion Slavici și Liviu Rebreanu. Acești trei mari prozatori realiști pe care ni i-a dat Ardealul, vor trăi în conștiințele românești, atît cît va dăinui această limbă. În opera lor se răsfrîng frumoasele

• (Continuare în pag. 4-a)

Cu avionul turboreactor deasupra Anzilor Cordilieri

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

I. Aspirațiile comune a milioane de oameni

Un grup de trei ziariști români, format din tovarășii NESTOR IGNAT, MIRCEA RĂDULESCU și GEORGE IONESCU, a întreprins o călătorie de două luni și jumătate în patru țări de pe continentul latino-american: Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic. Redacția revistei a solicitat pe tovarășii respectivi să împărtășească cititorilor „Magazinului" impresiile lor de călătorie.

Redăm, în cele ce urmează, unele din însemnările ziariștilor români despre locurile vizitate.

• (Continuare în pag 2-a)

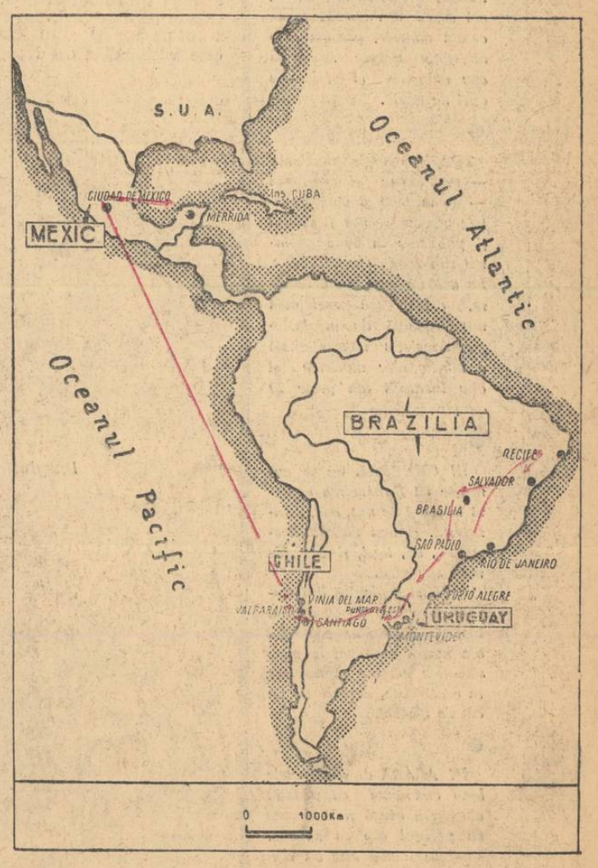

Itinerariul parcurs în țările latino-americane de grupul celor trei ziariști români. Călătoria — așa cum indică linia colorată — a început în Brazilia, la Rio de Janeiro. A continuat apoi în Uruguay, iar de acolo în Chile și s-a încheiat în Mexic.

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

STRADA TROMPETTERSTAG este cea mai îngustă din orașul Amsterdam — ea are o lățime de numai 81 cm. Transportul obiectelor voluminoase constituie o problemă destul de complicată pentru locuitorii străzii Trompetterstag, unde în afară de locuințe există și magazine. Vecinii care locuiesc față în față, de o parte și de alta a străzii, își fac reciproc diferite servicii — își spală geamurile, își udă florile de pe balconul casei din față etc.

●

AR FI INTERESANT de știut de ce mijloace de comunicație dispun unii pești tropicali. Cum știe oare fiecare pește dintr-un banc momentul precis cînd se întorc ceilalți pești și în ce direcție să se îndrepte? Mișcările lor sînt totdeauna coordonate și simultane. S-ar putea ca peștii să folosească niște impulsuri slabe. Experiența a dovedit că unele specii de pești tropicali reacționează chiar la un cîmp electric creat prin introducerea în acvariu a unui pieptene, trecut în prealabil prin păr.

●

UN GRUP de psihiatri din California au stabilit cîmpul magnetic al nervului, care apare la aproximativ 0,005 secunde după excitarea nervului. Pînă acum acest fenomen nu era cunoscut. Este evident că transmiterea impulsului în nervul excitat este legată de modificarea poziției moleculelor, care ar putea fi și cauza apariției cîmpului magnetic.

●

SAVANȚII sovietici care efectuiază cercetări în Antarctida au stabilit că pinguinii își hrănesc puii într-un mod neobișnuit. Pasărea introduce în ciocul larg deschis al puiului o masă albă pe care o obține din propria sa grăsime. În acest scop, pinguinul dispune de glande speciale. Aceste glande transformă grăsimea într-o masă lăptoasă care conține elementele nutritive necesare creșterii puiului.

●

SE ȘTIE că pisica se obișnuiește cu casa în care locuiește și o regăsește cu ușurință, chiar de la o distanță de 7—10 kilometri. Recordul mondial este deținut de o pisică aparținînd unui medic american. Ea nu a fost de acord cu mutarea stăpînului ei din Indiana în Pensylvania, a plecat de acasă și într-o bună zi a apărut în vechea locuință. În mai puțin de o lună ea a parcurs o distanță de 1.120 km.

●

LOCUITORII de pe arhipelagul Marguu (Birmania de Sud) întîmpină pe an ce trece. Dar să nu credeți cumva că ar cunoaște secretul tinereții fără bătrînețe. Nu, explicația este mult mai simplă. Acolo, copilul nou născut este declarat în vîrstă de... șaizeci de ani. După un an de la naștere sexagenarului i se scade un an. Astfel încît cei mai respectabili cetățeni de pe arhipelag, oameni cu experiența și înțelepciunea vieții, sînt în vîrstă de 5—10 ani. În caz că cineva trece pragul celor 60 de ani, adică e mai bătrîn de 1 an, ce se întîmplă? Foarte simplu. Se zice că a împlinit vîrsta de zero ani și se adaugă încă 10 ani. Astfel el continuă să „întinerească".

●

INTR-UN catalog publicat de British Museum se găsesc 4.000 de lucrări ale marelui naturalist Ch. Linné.

În afară de lucrările sale din domeniul clasificării el a avut și studii medicale, lăsîndu-ne un tratat despre „Bolile profesionale" (1765), cel dintîi din Suedia în această materie, precum și o disertație despre „cura de ape minerale și foloasele apei de băut".

●

TOATE operele muzicale — manuscrise și imprimări — de la 1800 și pînă în zilele noastre — vor fi strînse și publicate în 50 de volume sub auspiciile UNESCO. La această grandioasă lucrare, colaborează societatea internațională de muzicologie, Asociația internațională a bibliotecilor muzicale și alte instituții din peste 20 de țări.

●

IN GENERAL nu se cunoaște că Danemarca exportă în afară de unt, ouă, brînzeturi... și urși polari, hipopotami, lei, tigri, și alte animale sălbatice.

Grădina zoologică din Copenhaga vinde de 50 de ani încoace grădinilor zoologice din lumea întreagă, animale sălbatice născute și crescute în captivitate, departe de locul de baștină.

●

ÎN AFARĂ de rîndunelele bine cunoscute cu penajul alb-negru există și rîndunele cu penajul alb ca zăpada. Rîndunica albă este un oaspete foarte rar în Europa. În 1961 naturaliștii europeni au primit o singură înștiințare despre existența unei familii de rîndunele albe.

75 de zile pe continentul latino-american

(Urmare din pag. 1)

„De la distanța Europei sînt unii care — influențați de unele filme sau de cine știe ce literatură — își imaginează simplist America Latină ca un tot uniform, omogen, iar pe sud-americani îi reduc la imaginea unor „vaqueros" cu imense sombreros mexicane, lasso-uri, pinteni de argint, buni călăreți, buni cîntăreți, cuceritori irezistibili și pistolari fără greș". Această observație ne-a fost făcută de un ziarist uruguayan, într-un moment de răgaz în casa ospitalieră de la San Luis a Asociației Presei.

Între țările și popoarele Americii Latine sînt deosebiri foarte mari. Fiecare țară are peisajul — sau, mai exact, peisajele sale specifice — atmosfera, felul de a fi, obiceiurile și tradițiile sale, pe care noi, cu toate că parcursesem o bună parte din literatura dedicată acestui continent, nu ni le-am putut imagina, în toată marea lor varietate, înainte de călătorie. A fost o călătorie lungă. Numai pe pămîntul Americii Latine, adică în Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic, pe drumurile din interiorul și dintre aceste țări, am parcurs aproximativ 20.000 de kilometri, jumătate din lungimea ecuatorului iar dacă adăugăm și drumul pînă în această zonă și înapoi, am făcut un ocol al lumii complet, nu chiar în 80 de zile, ca în romanul lui Jules Verne, este drept, dar în vreo două luni și jumătate. Dar, în același timp, călătoria a fost și foarte scurtă în comparație cu imensitatea și complexitatea spațiului latino-american. Pe această zonă, care se întinde din America de Nord, din preajma Los Angeles-ului și a New-Orleans-ului, pînă în Țara de Foc și este scăldată de oceanele Atlantic și Pacific, se întîlnește un imens mozaic geografic și climatic, de la jarul ecuatorial și umezeala înăbușitoare a tropicelor, pînă la gerul aspru al Antarcticii.

Alături de jungla de nepătruns de proporții continentale, unde germinează înfricoșător făpturi poate necunoscute, se înalță cetăți cu multe milioane de oameni, cu zgîrie nori liniari din metal și sticlă, cu muzee de artă celebre, universități cu tradiție și academii respectabile. Fluviile atotcuprinzătoare ca Amazonul și familia lui de afluenți care fecundează și uneori pustiesc o întreagă țară, Amazonia, de talia cîtorva mari state europene puse laolaltă, se îmbină pe pămîntul Americii Latine cu giganticul parapet al Anzilor Cordilieri. Aceste culmi semețe și triste, în mijlocul cărora licăresc, în aerul pur al cerului austral, eternele zăpezi de pe Aconcagua, înalt de aproape 7.000 de metri, le-am trecut într-o dimineață de decembrie în zborul încordat, amețitor, al unui avion reactor.

Deosebirile dintre țările Americii Latine nu sînt numai rezultatul unei mari varietăți geografice. Diversitatea lumii latino-americane se datorește și altor factori. Explicația contrastelor dintre un oraș latino-american și altul, dintre o țară a acestui continent și alta, rezultă din istoria acestor țări, din felul în care s-au născut și s-au dezvoltat ele; este vorba deci de deosebiri de natură umană, socială și politică. În unele țări latino-americane baștinașii acestor pămînturi, indienii, trăiesc și azi prin păduri, alții au fost exterminați de mult. În Brazilia există încă un mare procent de negri, urmașii foștilor robi, sînt mulți mulatri. Aici elemente ale civilizației portugheze s-au împletit cu ritmurile africane, ceea ce dă un aer atît de diferit Braziliei, muzicii și dansurilor ei.

În schimb, în Uruguay, pe străzile din Montevideo, oraș elegant, îngrijit, cu o climă mai temperată, te simți aproape ca în Europa; marea majoritate a locuitorilor sînt de origină spaniolă, alături de care întîlnești italieni, germani etc.

Diferențe mari sînt și în ceea ce privește regimurile sociale și politice. Dacă în Brazilia s-a consolidat un regim care promovează în exterior politica de coexistență pașnică și colaborare prietenească și se pronunță pentru înfăptuirea unor reforme necesare și urgente, cum e reforma agrară, în Paraguay sau în Peru domnesc juntele militare și reprezentanții celor mai reacționare forțe sociale din aceste țări: marii latifundiari. Iar la cealaltă extremitate, în Cuba revoluționară, s-a instaurat un regim de democrație și libertate, de adevărată independență națională, care înfăptuiește socialismul.

În ciuda varietății uriașe a Americii Latine, țările și popoarele acestora au trăsături comune, trăsături esențiale, fundamentale, comunitatea de destin a acestor popoare. În primul rînd, toate aceste popoare ale Americii Latine sînt popoare sărace, uneori cumplit de sărace, ale unor țări bogate, cîteodată imens de bogate.

Deosebit de semnificativă ni s-a părut, în țările vizitate, tendința de întărire a forțelor democratice care luptă pentru independență națională, pentru coexistență pașnică.

Am fost martori ai unor manifestări evidente ale acestei tendințe, începînd cu un eveniment cum e consolidarea regimului prezidențial al lui Joao Goulart în Brazilia sau cu progresele puternicului Front democratic, bazat pe alianța comuniștilor și socialiștilor, din Chile, care se pregătesc pentru alegerile generale din 1964, — și pînă la unele manifestări politice mai puțin importante ca amploare, dar pozitive, ca alegerile din Uruguay sau constituirea noii Federații a țăranilor din Mexic, sprijinită de Partidul comunist și de o serie de personalități ale vieții politice, ca de exemplu fostul președinte al țării, generalul Lazaro Cardenas.

Totodată, această perioadă se caracterizează prin greutăți economice serioase pentru aceste țări ale Americii Latine, prin accentuarea inflației, în deosebi în Brazilia — ca și prin ascuțirea contradicțiilor sociale, prin intensificarea luptei țăranilor mai ales în Brazilia și Chile.

Nu se poate să nu privești cu bucurie eforturile unor țări din această zonă de a-și dezvolta industria, de a scăpa din cleștele monoculturii, de a împinge înainte noi ramuri ale economiei; să nu admiri îndrăzneala și originalitatea arhitecților și artiștilor care ridică orașe și cartiere noi în Brazilia sau Mexic. Dar, cu toate acestea, deocamdată chiar în țările unde la putere sînt forțe care încearcă să rezolve marile probleme sociale latino-americane, imensa majoritate a populației — țărănimea — e subalimentată, lipsită de pămînt și de mijloace de lucru. Moartea seceră copii și tineri, puțini fiind bătrînii care izbutesc s-o înșele; locuitorul trist al periferiilor sordide, al colibelor din bidoane și scînduri, te întîmpină din favelele Rio-ului și pînă la „cayampas-urile" din Santiago de Chile sau la cocioabele mexicane.

„Favelele" — o îngrămădire de cocioabe din scînduri și tablă, ca și inaniția, au devenit un fel de simboluri caracteristice realităților latino-americane. Dar, așa cum remarca chiar un sociolog american, dincolo de pereții șubrezi ai colibelor în care milioane de latino-americani se luptă pentru existență, dincolo de zidul de ignoranță care înconjoară majoritatea analfabetă, se ascunde o puternică încărcătură revoluționară. Constatarea aceasta îl determina pe respectivul sociolog american să exclame alarmat: *„America Latină este dinamita plasată în pragul nostru!"*

În palatul guvernamental din Ciudad de Mexico, o frescă a ilustrului pictor realist Diego Rivera

Astfel se face că acum preocuparea de căpetenie a celor care doresc să-și perpetueze stăpînirea asupra Americii Latine este aceea de a neutraliza efectele încărcăturii, amintite de sociologul american.

Intenția este de a se ajunge la acest rezultat cu ajutorul unor formule ademenitoare, de genul faimoasei „Alianțe pentru progres", care, în Brazilia, folosindu-se un joc de cuvinte („Alianza par o progreso" de la Para — a oprit) a căpătat porecla de „Alianța oprește progresul". Pe un tabel statistic făcut de faimoasa „Alianță pentru progres" — evident pentru progresul trusturilor imperialiste din Statele Unite, și expus într-un hall al unor clădiri cu multe etaje din Rio de Janeiro, inițiatorii ei notează, cu vădită îngrijorare, uriașa creștere demografică a Americii Latine; spre sfîrșitul secolului nostru, spun ei, America Latină va avea cam de două ori mai mulți locuitori decît Statele Unite ale Americii. Desigur, aceasta demonstrează o vitalitate extraordinară a acestor popoare, în ciuda foamei endemice, a mizeriei și a bolilor. Dar de ce se alarmează domnii de la „Alianța pentru progres"? Oare America Latină nu-i destul de bogată ca să-și hrănească fiii, chiar dacă numărul lor ar fi dublu? Da și nu! Nu, fără îndoială, America înțepenită în sistemul înapoiat, cu puternice rămășițe feudale, dominată de latifundiari și de mai marii lor din „Alianța pentru progres". Popoarele Americii, care cresc într-o zi ca uriașul din poveste — cît alții în zece ani — nu mai pot să încapă în aceste forme perimate, devenite adevărate sicrie și ele le fac să trosnească din toate încheieturile.

Asupra tuturor popoarelor Americii Latine de pe acest pămînt care e menit Soarelui, se întinde azi o umbră mai neagră ca aceea din vremea „conchistei" și a colonialismului: dominația monopolurilor din Statele Unite ale Americii. Această dominație nu e mai puțin brutală, dar e mai subtilă. Avînd de făcut față acelorași vrăjmași, popoarele latino-americane sînt unite de aspirații comune, de lupta pentru independență națională, reforme democratice, progres social.

Zi și noapte un furnicar de oameni străbate străzile orașului Sao Paulo din Brazilia

În aceste favele din Rio de Janeiro, pe un spațiu intim, locuiesc zeci și sute de mii de oameni, în condiții deosebit de grele

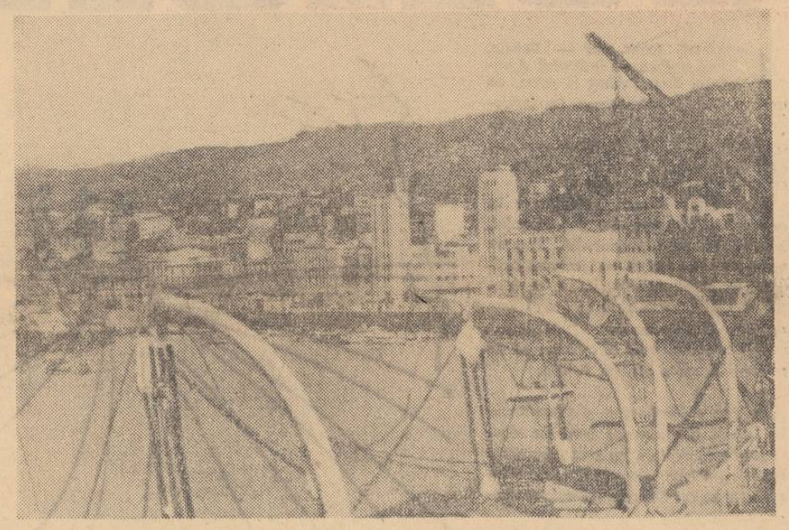

Vedere panoramică a portului chilian Valparaiso, considerat o perlă a Pacificului

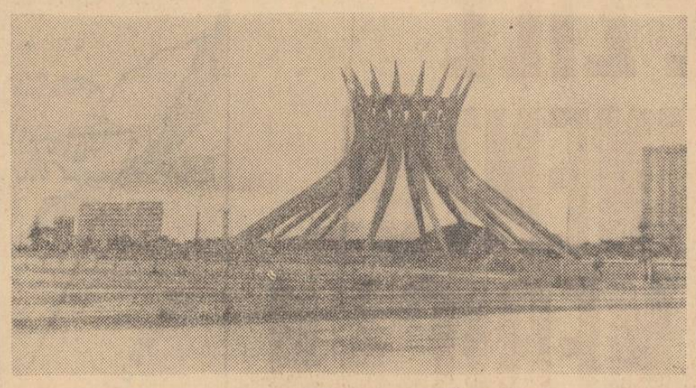

Imagine a arhitectonicii din orașul Brasilia

Unul dintre cele mai expresive monumente contemporane din Montevideo, „Monumentul diligenței" de J. Belloni

ACESTA ESTE KUWEITUL

Destrămarea imensului Califat arab, în secolul al nouălea și în prima jumătate a celui de al zecelea, a împărțit populația arabă într-o serie de state și statulețe, a căror existență dăinuie și în zilele noastre. Unul din acestea este și Kuweitul, stat cu care țara noastră a stabilit, recent, relații diplomatice.

Așezat în nord-estul Peninsulei arabice, Kuweitul are ca vecini: Irakul în partea de miazănoapte și apus, Arabia Saudită la miazăzi, iar apele Golfului Persic scaldă, la răsărit pămîntul țării. Suprafața statului este mică — 20.719 km.p. —, iar populația țării se ridică doar la cca. 300.000 de locuitori. Din aceștia, jumătate sînt arabi băștinași, cealaltă parte constituind-o străini din țările vecine, veniți aici în căutare de lucru și vreo 4.000 de europeni și americani, în majoritate funcționari și tehnicieni ai companiilor petrolifere. Capitala statului este orașul Al Kuweit, cu o populație de cca. 120.000 de locuitori. Port la Golful Persic, Al Kuweit este, în același timp, un important centru comercial și de transport, avînd legături rutiere și aeriene cu țările învecinate. O altă localitate mai importantă este orașul portuar Mena-Al-Ahmadi.

Dispunînd de o poziție strategică importantă, Kuweitul a căzut în mai multe rînduri sub dominația unora sau altora dintre puterile străine. Încă în 1716, pe teritoriul de astăzi al Kuweitului a pătruns compania engleză a Indiilor Orientale, cu a cărei participare s-a ridicat și portul Kuweit. În 1871 teritoriul a fost inclus, împreună cu provincia irakiană Basra, în Imperiul Otoman. 28 de ani mai tîrziu, în 1899, în Kuweit a reușit să stăpînească din nou Anglia, care, printr-un tratat înrobitor, impus șeicului, l-a transformat într-o țară dependentă de Marea Britanie. La începutul secolului, asupra Kuweitului își ațintise privirile lacome imperialismul german.

În planurile de expansiune în Orientul apropiat ale imperialiștilor germani, Kuweitul trebuia să joace rolul de punct terminus al drumului de fier pornit de la Bagdad, în legătură cu care Germania avea interese. În 1901 un conflict de interese imperialiste în Kuweit a survenit între Anglia, pe de o parte, Germania și Turcia, pe de alta, conflict care a slăbit abia la 29 iulie 1913, cînd, printr-un tratat comun anglo-turc, emiratul de pe țărmul Golfului Persic a fost proclamat drept „județ autonom" al imperiului Otoman. Prin acest acord, Turcia recunoștea tratatul anglo-kuweitian din 1899 și se obliga să nu se amestece în treburile interne și externe ale Kuweitului, să nu ocupe teritoriul său.

După primul război mondial, Turcia și-a pierdut complet suveranitatea asupra Kuweitului, de treburile acestuia ocupîndu-se Anglia, care își instalase în această țară un rezident. În 1939, printr-un simulacru de constituție, impus de colonialiști, Kuweitul a devenit oficial un protectorat britanic.

Sub presiunea mișcării de eliberare națională, Anglia a fost nevoită să acorde — la 19 iulie 1961 — independența Kuweitului. În ianuarie a.c. au avut loc primele alegeri parlamentare din istoria acestei țări, la care au beneficiat de dreptul de vot numai bărbații. Adunarea Națională a numit guvernul țării din care fac parte 16 miniștri. Din aceștia, 11 persoane, între care și primul ministru, șeicul Sabah As Salim As Sabah, sînt membri ai familiei regale, în fruntea căreia se află conducătorul Kuweitului, emirul Abdullah As Salim As Sabah. În mai 1963, Kuweitul a fost primit în O.N.U., devenind cel de al 111-lea membru al Organizației Națiunilor Unite.

★

Vreme îndelungată — pînă în primele trei decenii ale secolului nostru — ocupația de bază a populației din Kuweit era creșterea vitelor, în zonele cu vegetație mai bogată, și pescuitul, pe țărmul Golfului. Și poate că aceste două ramuri de activitate economică ar fi rămas pentru multă vreme principalele lor ocupații dacă straturile de nisip care ocupă un larg teritoriu din solul țării n-ar fi dat la iveală o imensă bogăție: petrolul.

Descoperire de dată relativ recentă — circa 30 de ani — zăcămintele de petrol din Kuweit sînt atît de mari încît, din punctul de vedere al rezervelor (peste 8 miliarde de tone de țiței), acest stat se situează pe primul loc în lumea capitalistă, iar în ce privește producția (100 milioane de tone țiței anual) pe locul trei, după Statele Unite ale Americii și Venezuela. Exploatarea petrolului din Kuweit o fac societățile „British Petroleum Company" (engleză) și „Halph Oil Corporation" (americană), cărora le-a fost concesionat întregul teritoriu al țării și care s-au unit în trustul „Kuweit Oil Company". Într-un timp foarte scurt, extragerea petrolului din Kuweit de către monopolurile anglo-americane a luat o mare extindere. De la numai 8 sonde cîte existau în 1946 s-a ajuns, în 1960 la 367 de sonde. Recent, cînd guvernul țării a înființat o societate națională petroliferă „Kuweit National Petroleum" la care participă statul, guvernul s-a aflat în situația de a nu găsi terenuri de exploatare pe propriul teritoriu, deoarece acesta era concesionat monopolurilor străine.

După cum se vede, deși a cîștigat independența de stat, din punct de vedere economic Kuweitul depinde încă de puterile imperialiste. Iar pentru a-și apăra interesele lor economice, acestea nu se dau în lături nici de la intervenții în treburile interne ale țării, cum s-a petrecut în vara anului 1961, cînd, sub pretextul că această țară ar fi amenințată cu invazia de către Irak, Anglia a trimis trupe în Kuweit. Dar după cum arăta însăși presa engleză din acea perioadă, Anglia nu apără pe kuweitieni, ci propriile ei interese. Ziarul „Sunday Telegraph" o recunoștea textual: *„Kuweit este un cuvînt magic. El înseamnă una din sursele noastre economice, cu adevărat importante. El înseamnă nu numai 45 la sută din petrolul pe care-l consumăm, dar și imense capitaluri în lire sterline".* Punînd punctul pe i, și arătînd adevăratele motive ale trimiterii trupelor engleze în Kuweit, în 1961, săptămînalul laburist englez „Tribune" arăta că *„ele nu apără de loc independența acestei țări, ci stabilitatea situației noastre financiare".*

În timp ce societățile străine obțin anual profituri de sute de milioane de dolari, majoritatea populației Kuweitului are un nivel de trai foarte scăzut. Aceasta nemulțumește în special masele muncitoare. Anul acesta, în aprilie, 5.000 de muncitori din portul Al Ahmandi, lucrători la exploatarea „Kuweit Oil Company" au intrat în grevă, cerînd sporirea salariilor, reducerea orelor de muncă, acordarea de locuințe. Această mișcare, ca și altele asemănătoare prevestesc faptul că în Kuweit cresc și se dezvoltă acele forțe sociale care, situîndu-se în fruntea poporului, vor asigura, alături de independența de stat și independența economică a acestei țări.

Vasile IOAN

LA 1350 m. ALTITUDINE

Prin galeriile înalte, boltite cu stîlpi de lemn, înaintăm spre fronturile de lucru. Sîntem încălțați — asemeni tuturor minerilor — cu cizme înalte de cauciuc și precauțiunea nu se dovedește zadarnică, întrucît din pămînt sau, pur și simplu din pereți țîșnesc șuvoaie de apă bolborosite care-și caută drum de scurgere printre picioarele noastre. În nări simțim miros acru, înțepător, de praf de pușcă pe care nici umezeala nu reușește să-l absoarbă. Maistrul de schimb însoțitor ne atrage atenția că numai cu cîteva minute mai devreme s-a făcut pușcarea. Cu gîndul la obiceiul minerilor din Valea Jiului care, în asemenea împrejurări nu se sfiesc să pună lopata în mîna proaspătului venit în abataj, pentru a-i încerca tăria brațului, simțim furnicături în palmă. Dar Dőrő Carol are alte preocupări. Îl găsim, împreună cu ceilalți membri ai echipei lopătînd de zor sterilul rupt de explozie din tăria stratului milenar și încărcîndu-l în vagonete. Se întrerupe din muncă pentru a discuta cu normatorul cîteva — pare-se — foarte controversate detalii de normare a muncii. Între timp, tehnicianul Ivan Kirr. mă scoate din abataj ca să-mi arate ceva foarte greu de deslușit la lumina lămpii de carbid.

— Peste o săptămînă, după pușcare, Dőrő și ortacii săi o să stea cu brațele încrucișate și mașina de încărcat va lucra pentru ei. Terminăm zilele acestea electrificarea minei și atunci pornim și mașina. Deocamdată o vom folosi numai la înaintări.

Ne reîntoarcem în abataj. În lipsa noastră, șeful de echipă și normatorul au ajuns la un acord total. Discutăm despre unele și altele, și cînd sîntem pe punctul de a pleca, Kirr îi adresează lui Dőrő o întrebare, evident capitală :

— Ieșim mîine la vînătoare ?

Și către mine :

— Are armă nouă. Ierî a cumpărat-o.

Discuția despre minerit se transformă într-una vînătorească, decentă însă, ținînd seama de preferința spre exagerare a vînătorilor.

— E mult vînat prin locurile astea ?

— Oho, și ce vînat ! Din ăl mare : mistreți, rîși, urși. Un rai nu alta.

— Pentru vînători, nu pentru turiști, Oamenii rîd.

— Cui îi este frică de lup să nu meargă în pădure — zicem noi pe aicea.

— Știm și noi la București vorba asta. — Atunci mai veniți pe la Harghita. Dar aduceți totuși și pușca.

Ne despărțim de oamenii lui Dőrő, pe cît se vede glumeți și printr-un suitor de numai vreo zece trepte ajungem la abatajul cameră al lui Ioan Dobri. Echipa lui Dobri nu lucrează la înaintări. Forța exploziilor rupe bolovanii mari de-a dreptul din stratul de minereu. I-am găsit pe mineri în plin proces de sortare. Kirr îmi explică operația :

— Caolinul, care îndeobște intră în compoziția hîrtiei, faianței, cauciucului, trebuie să ajungă în mîna beneficiarului cît mai alb cu putință. Or, în stare naturală, el este amestecat deseori cu impurități. Prima și unica selecție se realizează aici, în abataje. De ochiul, experiența și atenția minerului depinde procentul de alb, mai mare sau mai mic, al caolinului.

Demonstrația se realizează sub ochii mei. Minerii aleg din mormanul de bulgări, cei pe a căror suprafață apar firișoare fine de amestec străin și-i depozitează într-o fîridă. Pe ceilalți, buni, albi, îi încarcă în vagoneți.

Ioan Dobri este statornicit de mulți ani la Harghita în ciuda faptului că mina n-are o vechime mai mare de zece ani. Și-a adus aici familia — soția și copilul — a primit o locuință, iar acum e preocupat de modernizarea mobilierului. Pentrucă, explică el, cîștigăm bine aici, la mină.

Mă lasă din vorbă antrenat în operația de sortare a minereului, operație migăloasă și, evident, importantă.

Inginerul Eugen Atzberger, șeful sectorului se oferă să-mi arate stația de preparare a caolinului. Mă urcă și mă coboară pe niște scărițe de lemn care toate stau roată în jurul unor complicate și uriașe mașini. Precise, inginerești, explicațiile sînt lapidare : în moara asta cu bile măcinăm minereul, aici îl amestecăm cu reactivi chimici, aici se elimină nisipul, în acest mod se filtrează masa lăptoasă, aici se usucă și, însfîrșit iată caolinul gata pregătit să fie expediat. Explicațiile sînt împănate cu noțiuni tehnice de strictă specialitate, cu elemente de economie politică — toate subordonate unei singure idei : perspectiva.

— Nu-i suficient să realizezi planul Asta o facem de cîțiva ani. Două probleme mai avem de rezolvat : creșterea capacității de producție și înobilarea caolinului. Au fost aici ingineri chimiști, au făcut experiențe, calcule. S-ar putea să reprofilăm stația de prelucrare. Paralel, deschidem noi fronturi de lucru în mină, tăiem noi orizonturi. Cresc nemăsurat necesitățile de hîrtie, de cauciuc și caolinul nostru începe să joace un rol tot mai însemnat.

Șeful sectorului are 28 de ani. De cînd a absolvit Institutul Politehnic din București — în 1958 — a început să lucreze la Harghita. S-a familiarizat repede cu peisajul montan, l-a uimit poate la început micul orășel pe care l-a găsit aici, la o altitudine de 1350 de metri — case spațioase, magazinele alimentare și textile, clubul, școala, mofetele de apă minerală, sursa principală a aprovizionării cu apă a localnicilor, cabana turistică, toate răspîndite ici colo, printre brazii seculari — dar mina l-a prins degrabă în hățișul treburilor care se cereau rezolvate. După 5 ani, total identificat cu problemele minei, inginerul Atzberger gîndește foarte precis, inginerește, la dezvoltarea de mîine a minei.

I. DELEANU

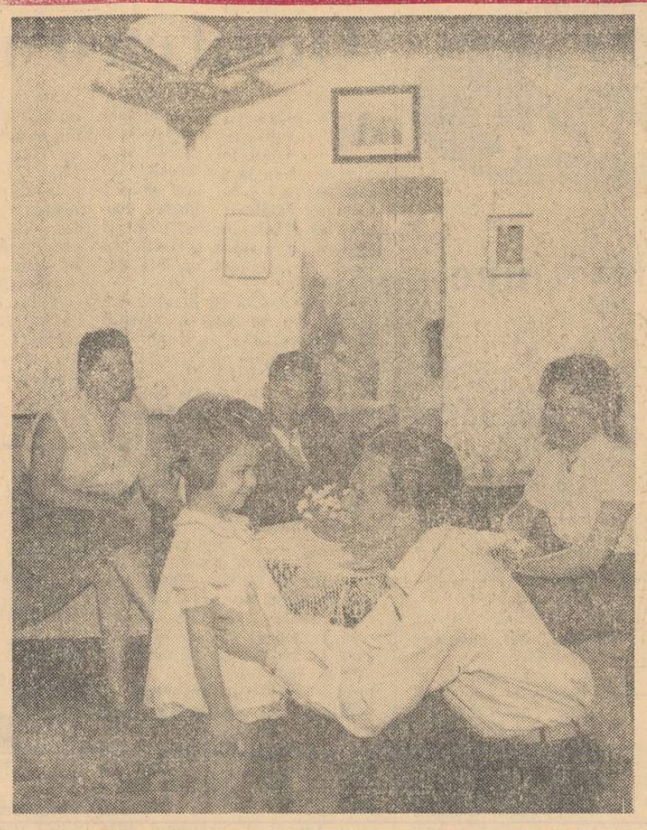

Andrei Kepecs, inginer șef la Întreprinderea șantiere construcții-montaje din Onești, împreună cu soția au transformat balconul apartamentului lor într-o veritabilă grădină de flori. După căldura de peste zi, udatul florilor este o treabă serioasă pe care soții Kepecs o îndeplinesc cu tot ritualul de rigoare.

De altfel, nu eram singurii oaspeți din acea seară ai soților Tulbure. Prietenii lor, Ana și Gheorghe Cîrlan, colegi de muncă de la Rafinăria nr. 10, au venit să-i felicite cu prilejul aniversării zilei de naștere a fetiței lor. La șase ani, Letiția Gabriela a primit cu seriozitate urările ce i s-au făcut, dar nu a uitat nici de cadouri. I-am urat și noi un călduros „la mulți ani" !

În casa operatorului principal Benedict Halcescu de la Combinatul chimic Borzești, nu ne-am mirat că am întîlnit vizitatori. Sudorul Constantin Grecea, pensionarul Nicolae Moraru și gospodina Elisabeta Totu, au venit să se sfătuiască, ca și în alte dăți, cu deputatul lor. Problemele de comerț și cooperație, de care se ocupă deputatul B. Halcescu în cadrul comisiei permanente, sînt complexe și la rezolvarea lor cetățenii își aduc cu drag contribuția.

Sst ! Vă rugăm liniște ! În apartamentul 732 oamenii se pregătesc de culcare. Angela Perlea le ura tocmai noapte bună celor două gemene, Doina și Silvia, în vîrstă de 5 anișori. S-au culcat pînă și ursuleții. Numai Adina, în vîrstă de 8 ani, are deci dreptul să mai zăboovească, a rămas cu tăticul — maistrul mecanic Nicolae Perlea — să asculte povești.

Colegele

(Urmare din pag. 1)

se întîlneau pe tarlale în cîmp ; se întîlneau în clipele de răgaz ; cînd la una, cînd la alta, se sfătuiau, își împărtășeau una alteia bucuriile și necazurile ; se întîlneau la consfătuirile de la raion, făceau schimb de experiență, se bucurau deopotrivă de succesele lor.

„Fătuca"

Cine poate ști cîtă apă a trecut pe Neajlov și Glavacioc din seara aceea în care cele trei colege călcau pentru prima dată hotarul gospodăriilor agricole colective ?

La sediul gospodăriei din Ștefan cel Mare oamenii m-au informat că inginera Roșca e pe cîmp. Pe drum întîlnesc niște colectiviști mai în vîrstă, pe care îi întreb dacă au văzut-o pe tovarășa Roșca.

— Pe cine ? mă întrebară ei nedumeriți,

— Pe tovarășa ingineră...

— Aaa, ...pe „Fătuca" o căutați ? Da, am văzut-o. A trecut acum de partea cealaltă spre ferma de păsări.

La ferma de păsări am aflat că venise în mod deosebit pentru noul lot de „tineret".

Oamenii s-au obișnuit să lucreze la păsări cu termometrul, cu cîntarul și chiar cu balanța farmaceutică. Ei au fost îndrumați să chizbuiască, să calculeze și să observe în fiecare clipă, pentru ca întreg lotul de păsări să fie crescut bine.

De la ferma de păsări am pornit în căutarea inginerei, la grajduri. De la grajduri la ferma de porci, la stînă, în cîmp și din nou la sediul gospodăriei. „Fătuca" parcă era argint viu. Apucasem s-o văd doar în șareta ei sprintenă cu care se făcea mereu „nevăzută" de străini.

Am umblat pe urmele ei pînă seara tîrziu deslușind, după explicațiile date de însoțitorul meu, însemnările încrustate de inginera lor pe întreaga suprafață a gospodăriei, în timp ce „Fătuca" părea că de undeva îmi spune : „N-am făcut ispravă mare ! Ca mine s-au luptat și colegele mele de la Șelaru și Jugureni. Toate am învățat să facem pămîntul cît mai fertil".

Datorită îndrumărilor și sprijinului tehnic dat de inginera Roșca, suprafața de pămînt de la gospodăria din Ștefan cel Mare va fi în întregime fertilizată

Noaptea tîrziu am aflat că „Fătuca" trecuse cu șareta spre Șelaru și am pornit-o într-acolo.

Cîmp, pădure, apă și oameni

La gospodăria Șelaru am găsit-o pe Nona. „Fătuca" îmi jucase o farsă. Nu-mi rămînea decît să-mi continui depănarea întîmplărilor celor trei colege după cele auzite și văzute.

Spre deosebire de Pica, inginera Coșca Elena nu „dispărea" niciodată. Colectiviștii din Șelaru însă, cunoscînd firea ei mai retrasă, erau uimiți din cale afară cînd o văzură pe tînăra lor ingineră în „vorbă" cu „doftorul" Marcel de la dispensar, om venit în sat cu un an înaintea inginerei, de acum de al lor.

Am găsit-o pe ingineră în birou, discutînd aprins :

— Eu sînt de părere că noi putem mări suprafața arabilă la unele parcele. Am studiat pămîntul parcelă cu parcelă.

— De ce numai la unele și nu la întreaga suprafață, interveni președintele, pricepînd intenția inginerei.

— Aveți dreptate, locul trebuie curățat în întregime. Iată și ordinea lucrărilor, continuă Nona, desfășurînd pe masă planșele cu indicații detaliate, pentru fiecare tarla în parte. Aici pe parcela asta de la Mărăcinet va trebui să scoatem toți copacii și să desfundăm toate cîmurile de mărăcini rămase de pe urma haturilor, care de fapt servesc drept împărăție pentru șoareci și ceilalți dăunători ai culturilor. Vom recupera astfel cinci hectare, plus „porția" dăunătorilor. Dincoace, continuă inginera, schimbînd planșa, la Bulumete, trebuie să ridicăm aceste trei adînciturі, în care se adună apa de la ploi și înecă recolta. Vom trage pămîntul din movila aceea, din partea de nord a tarlalei, micșorînd panta pe care vom planta-o cu viță de vie. Vom îndrepta astfel și vadul apei pe limita vestică a perimetrului. Se vor salva, după calculele mele, circa trei hectare de recoltă înecată sau compromisă în fiecare an. Apoi lunca Dîmboviniculuі este după mine locul care, rînduit bine, ne poate aduce cel mai mare venit. Apă avem, pămîntul este bun, nu ne rămîne decît să amenajăm acolo o grădină de legume și zarzavat cu mare productivitate.

Inginera Coșca Elena s-a sfătuit cu consiliul de conducere, cu comitetul de partid și au hotărît să înceapă treaba. A întocmit planuri de fertilizare pe parcele, pe brigăzi și pe ani. Colectiviștii au primit cu bucurie propunerile inginerei și au trecut la acțiune. Întreg perimetrul gospodăriei a devenit un șantier. Zilnic participau la muncă între 300—400 colectiviști, iar inginera Coșca alerga cu șareta trasă de „Melu" peste tot. Rezultatul ? Într-un timp scurt ei au recuperat și ferit de inundații o suprafață de peste 10 hectare. Au fertilizat în primul an 150 de hectare, iar mai tîrziu au ajuns la peste 250 de hectare.

Pentru priceperea, pasiunea și răspunderea cu care muncește, pentru faptul că depune mult suflet pentru continua înflorire a gospodăriei colective, tînăra ingineră agronomă Coșca Elena-Nona și-a cîștigat stima și prețuirea colectiviștilor din Șelaru. Pentru toate aceste însușiri colectiviștii îi pregătesc în taină o surpriză legată de viitorul său cămin.

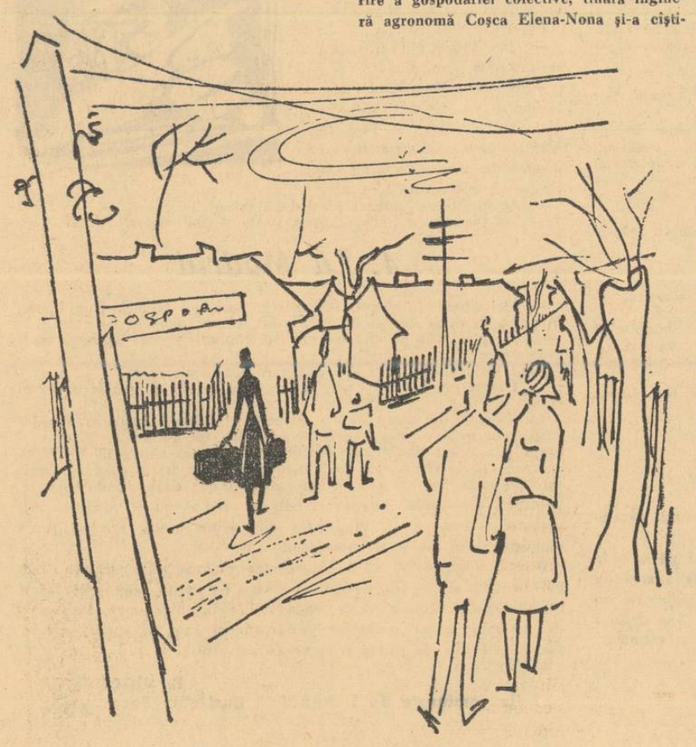

Rădăcini adînci

Era, atunci cînd a venit la Jugureni în epoca însămînțărilor din prima epocă și „felceriță", cum o porecliseră unii pe inginera Popescu Felicia, a început să cutreere cîmpul, întrebînd cînd pe unul cînd pe altul :

— De cînd a apărut sărătura aceea acolo?

— Cam de vreo zece ani, își aminteau oamenii.

— Și n-ați făcut nimic !

— Păi nu se poate.

— Cum să nu se poată ? ! se mira inginera privind cu atenție terenul și făcîndu-și în gînd niște calcule.

Măsurînd și făcînd calcule, pe inginera Popescu Felicia o găseai, tot mai des pe tarlalele gospodăriei.

Deseori, cînd se hotăra să meargă la locuința sa, învățătorul Călinescu Andrei o însoțea.

— Știți tovarășe Călinescu, vreau ca în anul ăsta să atingem suta de hectare irigate.

— O sută de hectare ! Foarte bine.

Lucrările de amenajare pentru irigarea celor 100 de hectare erau pe sfîrșite. Recoltarea păioaselor era în toi. Inginera Popescu Felicia umbla de la brigadă la brigadă, dînd oamenilor îndrumări practice.

— Acum trebuie să punem lucrurile pe „roate" și în sectorul zootehnic. Așa „după ureche" cum se lucrează acolo în prezent nu merge.

— Da ! se învoi tînărul învățător în vizită la gospodărie.

— Tocmai voiam să-ți spun, se însufleți Felicia că am invitat pentru duminică pe Nona și pe Pica.

— Adevărat ! ? se repezi bucuros tînărul învățător. O să petrecem de minune !

Așa se făcu că după vizita la Jugureni a celor două colege, inginera Popescu a devenit Călinescu. Un învățător și o agronomă au făcut nuntă în sat... Au trecut zile.

Preocuparea principală a inginerei Călinescu Felicia era îndreptată acum în sectorul zootehnic. Zile întregi a dezbătut cu brigadierii și îngrijitorii măsurile de organizare a muncii lor. În grajduri au apărut de îndată graficele privind îngrijirea, hrănirea și adăparea rațională. Apoi s-au pus la punct fișele de evidență producției de lapte, data montei și a fătării pe fiecare cap de vacă furajată.

Îngrijitorii au fost opriți să mai asvîrle furajele în iesle cu furca. Ei au fost îndrumați și au înțeles repede avantajele tocătorilor instalate lîngă grajduri.

În primăvara următoare inginera Călinescu Felicia își afirmă noi pretenții în domeniul irigării.

— Am restudiat terenul. Anul acesta se pot iriga încă 50 de hectare, se adresă ea consiliului. Propunerea întruni majoritatea și din nou malul riului deveni șantier.

Într-o zi, pe cînd inginera se înapoia acasă de la gospodărie, îi zise soțului :

— Mă gîndesc, Andrei, ce spun jugurenii noștri văzînd casa asta veche în care stăm ?

— Nu știu, Felicia — dar tu prea vrei să le faci pe toate de odată. Eu mă gîndeam să ne apucăm de ea în toamnă.

— În toamnă o să fim trei, Andrei. Și va fi mai greu. Am vorbit și cu tovarășul președinte. Gospodăria ne dă tot sprijinul.

— Bine, atunci să începem.

După o vreme am întîlnit-o pe inginera Călinescu Felicia, cu fața arsă de soare. De sus din caretă părea că domină cu zîmbetul ei de mamă priveliștea cîmpiei fertile.

— Este o îndrăgostită de munca aceasta de inginer agronom al colectivei și o face cu pasiunea ce o caracterizează, ne spunea tovarășul Ion Drăgan, secretarul organizației de bază. După îndrumările sale s-a organizat bine sectorul zootehnic și s-au făcut amenajări pentru irigarea a 150 de hectare de teren. Anul acesta a venit cu noi propuneri pentru dublarea suprafeței irigate.

Pe lîngă consiliul de conducere, brigadieri și șefi de echipe, inginera Călinescu Felicia mai are o serie de colectiviști cu care se sfătuiește și care o ajută efectiv în muncă, cum sînt : moș Mituș, Stanca Costache, Marin Pleșa și alții. Astăzi, gospodăria agricolă colectivă Jugureni este fruntașă. Inginera Călinescu Felicia a muncit și muncește cu toată pasiunea profesională și cu toată dragostea alături de „consătenii săi" pentru dezvoltarea gospodăriei agricole din Jugureni.

★

Cele trei gospodării agricole colective : Jugureni, Șelaru și Ștefan cel Mare vor întrece după unele calcule întreaga producție cerealieră a fostei plase de odinioară Neajlov. În jurnalul celor trei absolvente ale Institutului Agronomic, va fi notată, desigur în continuare munca pentru înflorirea unității în care lucrează ele.

N. OSMAN
Desene : TIA PELTZ

Ferestre luminate...

(Urmare din pag. 1)

Încă de pe scară s-a auzit melodia unui vals. Într-adevăr, pe Ștefan Țăranu l-am găsit cîntînd la acordeon. După orele de muncă la turbinele centralei electrice de termoficare Borzești, unde este mecanic, pasiunea pentru muzică era în plină desfășurare.

Inoportuni sau nu, am sunat și la ușa apartamentului nr. 722, de la etajul III. Tinerii căsătoriți Florica și Alexandru Rău, admirau de la fereastra noului lor apartament, priveliștea frumosului oraș Onești.

Dar adevărata tinerețe a orașului este dată de locuitorii lui. Nu degeaba i se spune orașul petrochimiștilor, adică al celor ce lucrează într-una din cele mai noi ramuri ale industriei noastre. Practic, orașul nu este locuit numai de petrochimiștii, care lucrează fie la Combinatul chimic, fie la cel de cauciuc sintetic. O bună parte este formată din cei care conduc modernele instalații ale Rafinăriei nr. 10, sau ale centralei electrice de termoficare și mai ales de constructorii noilor obiective industriale sau ai orașului.

Pentru ca să-i cunoaștem mai îndeaproape pe acești oameni, am poposit într-o seară la blocul G 1. Cu ajutorul aparatului de fotografiat am surprins cîteva crîmpeie din viața locatarilor acestui bloc, unul din multele ridicate în tînărul oraș Onești.

Se înserase de mult. Luminile orașului se contopeau acolo jos, în vale, cu cele ale giganților industriali. La ora aceea, destul de tîrzie, am pornit să-i cunoaștem pe cîțiva onești la ei acasă...

Fotoreportaj
de Tudor GHEORGHIU
și Nicu VASILE

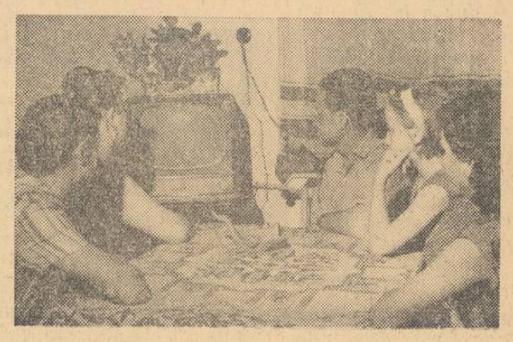

Avea oaspeți în acea seară și conductorul auto Nicolae Pavel. Vecinii au fost invitați, să urmărească la televizor, împreună cu gazdele, o piesă retransmisă dintr-un teatru bucureștean.

Tot pe scara II, cu un etaj mai sus, am făcut cunoștință cu familia Ciucă din apartamentul 729. În timp ce la bucătărie soția pregătea masa de seară, maistrul instalator Nicolae Ciucă mai avea de lucru la ultima sa inovație. Două dintre propunerile lui de pînă acum au fost aplicate cu rezultate bune. Cea de a treia este deocamdată numai în caietele inovatorului Ciucă.

Poftă bună ! Pe familia electricianului Avram Grümberg de la Rafinăria nr. 10, am găsit-o la masă. Peste puțin timp capul familiei va intra în schimb de noapte. Nu zăbovim nici noi.

Cunoașteți principala lege a chibiților ? Să tacă din gură. Așa am și făcut. Partida de șah dintre Vasile Predoiu, funcționar la Biroul forțelor de muncă din Onești și Teodor Popa, președintele tribunalului popular — Tg. Ocna era într-adevăr pasionantă. Orice intervenție era deci de prisos.

NOTE DE TELESPECTATOR

Meritorii, desigur, eforturile redacției televiziunii de a asigura, în continuare, programe interesante în acest sezon estival, care presupune condiții obiective mai grele — cum sînt împuținarea simțitoare a manifestărilor cultural-artistice din Capitală, plecarea în concedii a artiștilor și interpreților — colaboratori obișnuiți ai micului ecran și, mai ales, dificultățile legate de desfășurarea unor programe în studio, unde celor 34-37 de grade cu care ne-a gratificat această vară canculară, li se adaugă pachetul de grade generat de căldura puternicelor reflectoare. Am putea observa chiar că unele din aceste emisiuni în studio, cele teatrale îndeobște, care cer uneori actorilor o costumație iernatică, duc la rezultate inestetice — cu riurile de transpirație ce se preling pe fețele interpreților. Încît prilejul pe care-l oferă punerea în stare de funcțiune a releului tur-retur București—litoral este cum nu se poate mai bine venită. De altfel, cele două transmisii, din Constanța și Eforie-Nord, au fost așteptate cu interes legitim de telespectatori și au constituit, în special din punct de vedere tehnic, o indiscutabilă reușită. Se poate aprecia ca satisfăcătoare și calitatea celor două transmisii, de la Constanța și Eforie Nord. Desigur că timpul scurt pe care studioul l-a avut la dispoziție, n-a îngăduit o pregătire mai minuțioasă a celor două concerte, în care s-a făcut simțită o oarecare rigiditate, lipsa unui ritm mai viu, mai susținut. Avem convingerea — cunoscînd mijloacele și posibilitățile redactorilor, regizorilor și operatorilor televiziunii — că în viitoarele emisiuni de pe litoral vom fi plasați, în și mai mare măsură, în ambianța veselă a oamenilor aflați în concedii și în atmosfera plăcută a brizei marine.

Încă odată vom releva interesul major pe care-l stîrnesc discuțiile în jurul mesei rotunde, cînd ele se desfășoară firesc, degajat și spontan, în fața micului ecran. Ne referim la convorbirea pe care publicistul Ioan Grigorescu a avut-o sîmbătă seara cu regizorul francez Henri Colpi și cu scriitorul Mihnea Gheorghiu, în legătură cu filmul „Codin", premiat la Cannes. Convorbirea ne-a evocat spiritul de perfectă colaborare în care au lucrat cineaștii francezi și români, ne-a relevat proiectul unei noi coproducții franco-române și ne-a prilejuit să-l ascultăm pe Colpi conversînd, cu farmec și vizibilă plăcere, în limba română, pe care a început s-o cunoască.

Vom consemna ca izbutit „Telemagazinul" difuzat sîmbăta trecută, care a făcut o cuprinzătoare prezentare a noilor realități din regiunea Baia Mare și vom pleda din nou pentru o periodicitate mai densă a acestui gen de reportaj, atît de specific televiziunii.

Șt. RADU

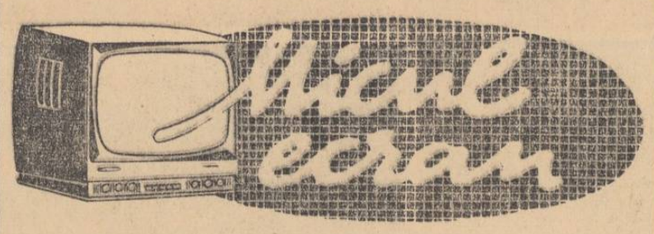

Săptămîna la televiziune

7 IULIE

8,30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar:** ● Ursul păcălit de vulpe. Film de desen animat realizat de cineclubul C.F.R. „16 Februarie" din Timișoara. ● Jocuri pe malul mării. **10.00 Dresorul de animale Durov.** Transmisiune de la Moscova. **10.40 REȚETA GOSPODINEI. 11.10 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● **Interviul nostru:** Cum veți lucra pentru a strînge recolta la timp și fără pierderi? ● De la un meridian la altul. ● **Oameni și locuri.** — **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Constantin Busuioc.** Soliști: **Maria Dragomir, Magda Constantinescu, Nicolae Trolin. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Filmul documentar VALEA PRAHOVEI... 20.00 REBELUL.** Un film satiric la adresa oamenilor lipsiți de competență în materie de artă. **21.45 Muzică ușoară.** Cîntă o formație dirijată de **Sile Dinicu.** Soliști: **Marina Voica, Luigi Ionescu și Frații Mentzel.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

8 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru pionieri și școlari: În vizită la Observatorul astronomic popular (I): Din istoria astronomiei. **19.45 ÎNELELE GLORIEI.** Un film despre viața unui campion mondial și olimpic de gimnastică **21.05 PAGINI DIN ÎNCEPUTUL OPEREI.** Își dau concursul: Martha Kessler, Geta Marinide, Dan Iordăchescu, Alexandru Bădulescu, Ion Stoian și alții. Coregrafia: Gelu Matei. **21.55 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

9 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Cîntec și joc. Program prezentat de elevii Casei de copii „A. S. Makarenko"-București. **19.35 ȘAH. 19.45 INCURSIUNI IN ARHEOLOGIE. 20.02** Filmul artistic **FRUMOASA LURETTE. 21.25 Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de Nicu Stănescu, artist emerit. Soliști: **Ana Balaci, Ana Pîuaru, Ion Bogza, Grigore Kiazim, Damian Cîrlănaru.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

11 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **Căpitanul Val-Virtej în drum spre insula lui Robinson** (I). **19.50 EMISIUNE ÎNCHINATĂ SĂRBĂTORII NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE MONGOLE. 20.20 Sfatul medicului:** Tratamentul pe litoral, talasoterapie, de prof. dr. **Traian Dinculescu,** directorul Institutului de balneologie. **20.30 Moment literar: HEMINGWAY.** O emisiune închinată marelui scriitor american, de la a cărui moarte se împlinesc doi ani. **20.30 Cantonete și arii din opere și operete.** Vor interpreta: **Teodora Lucaciu, Elena Cernei, David Ohanezian,** artiști emeriți, **Ion Buzea. 21.40 CAMPIONATELE MONDIALE DE LUPTE LIBERE.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

12 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul școlar. Demonstrație de polo: Transmisiune de la Strandul Tineretului. **19.50 Emisiune de știință:** Trandafirul cu petale de aur. **20.05 Versuri de dragoste.** O emisiune de poezii ale lui Mihail Eminescu, George Coșbuc, Alexandru Vlahuță, Șt. O Iosif, Tudor Arghezi, Eugen Jebeleanu, Miron Radu Paraschivescu, Mihai Beniuc. **20.20 FESTIVAL CHAPLIN.** Filmul reunește cîteva scurt metraje: „Vagabondul", „Emigrantul", „Aventurierul", „Charlie la băi" și „Charlie polițistul", realizate de marele actor la începutul carierei sale, premergătoare marilor opere care au cucerit admirația lumii întregi. **În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.**

6 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Trenulețul vacanței. 20.05 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.30 Armonie și dans. Își dau concursul: Valentina Massini, Simona Ștefănescu, Rodica Istrate, Alexa Dumitrache-Mezincescu, Amatto Checiulescu, Ion Tugearu, George Vintilă, Victor Marcu, Bela Covaci, Iancu Constantin, Ștefan Ionescu, Mihai Beluri. Coregrafia: Vasile Marcu și Gheorghe Ștefan. **21.15 VARIETĂȚI PE MALUL MĂRII...** Așa se intitulează emisiunea de la Hotel Parc din Mamaia. Își vor da concursul: Gigi Marga, Constanța Cîmpeanu, Constantin Drăghici, Toni Buiacici, Ilinca Cerbacev, Dem. Rădulescu, Constantin Stănescu, Maria Mitrache, Victor Vlase, Trio Garofița, Ovidiu Renée, Duo Dumitru, Duo Bocan și alții. Conducerea muzicală: **Ioan Ionescu.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

Năravuri și moravuri

Omul cu o mie de probleme

Mă primi cu o exagerată amabilitate profesională.

— Luați loc, luați loc! Simțiți-vă ca la dv. acasă. Sînteți obosit? Ați luat masa? Cum ați călătorit? Rostea vorbele fără întrerupere, ochii îi străluceau, risipea gesturile ca un actor stîngaci în fața reflectoarelor.

În anticamera cu pereți capitonați era răcoare. Pe colțul biroului zbîrnîia un ventilator, trimițînd rafale de freamăt în bujorii albi din glastră. Fotolii mari te îmbiau la odihnă. Pe ușa din stînga se aflau două plăcuțe de sticlă scrise cu litere frumos rotunjite: „Fumatul scrict interzis" și „Președinte". Pe ușa din dreapta, alte două plăcuțe scrise de aceeași mînă: „Păstrați liniște desăvîrșită" și „Secretar". Venisem de cîteva minute în orășelul de pe malul Dunării și mă grăbisem să iau legătura cu organele raionale. După cum aveam să aflu de la omul care se găsea în anticameră, atît președintele, cît și secretarul erau plecați pe teren.

Primul se dusese să vadă cum merg lucrările la fabrica de prelucrare a laptelui, iar celălalt să controleze activitatea din comune. Reluai discuția.

— Am călcat cu stîngul, cum s-ar spune.

— Vai dar de ce vorbiți așa? La noi nu calcă nimeni cu stîngul! Veți fi foarte mulțumit! O să vedeți! Îmi oferi o țigară „Tomis", apoi un foc de la bricheta-pistol și se așeză zîmbind.

— Oamenii noștri sînt foarte ocupați. Avem pe cap o mie de probleme! Închipuiți-vă și dv., raionul are 50 de comune, peste 120 de mii de hectare de teren arabil, școli, cămine culturale, cooperative. Oftă adînc. Bicepșii i se umflară amenințînd tricoul negru de silon.

— Toată lumea pleacă pe teren, umblă încolo și încoace și aici mai rămînem doi-trei să rezolvăm toate problemele. Își privi în soare palma albă cu degete lungi și unghiile frumos, pilite, își încruntă fruntea și continuă să-mi explice:

— Știți dv. ce e aici cîte odată? Forfotă ca la meciurile internaționale. Și oamenii încă nu s-au obișnuit cu disciplina liber consimțită. Tovarășul președinte nu fumează. Fumul îi face rău. Dinsul de fapt nu e în sectorul meu că eu sînt secretarul tovarășului secretar, în primul rînd. La tovarășul președinte e Leontina. Ea mă schimbă după amiază. Am văzut că nimeni nu ține seama de faptul că tovarășul președinte nu suportă fumul și am intervenit prompt. Am scris plăcuța aceea „Fumatul strict interzis".

E lucrată în bronz și uleiuț!... Șeful meu direct, tovarășul secretar e un dușman de moarte al gălăgiei. Am auzit odată, de două ori, de zece ori strigînd să fie liniște aici și am scris plăcuța „Păstrați liniște desăvîrșită". I-a plăcut. M-a felicitat!

Își privește cu admirație operele și de odată tresare.

— Vai ce uituc sînt. Nu v-am oferit încă o cafeluță. Se ridică ager, scoate din safe un reșou electric, un ibric și o cutie de tablă cu etichetă lucioasă pe care scrie cu tuș negru: „Cafea naturală din Brazilia". După cîteva minute sorbim ca doi amici buni lichidul cafeniu, fierbinte.

— Nu se obișnuia așa ceva aici. Eu am introdus sistemul cafelelor. E un semn de civilizație, de evoluție... Șefii nu prea se omoară după cafea, dar eu am văzut prin filme, am citit prin romane că așa se „poartă", și am introdus sistemul și la noi.

Își sorbea cafeaua pe îndelete și continuă să-mi vorbească.

— Vedeți, munca aceasta a noastră își are tainele ei. Îți dai seama că șeful tău este un om capabil, foarte solicitat de atribuțiunile funcției lui. El nu are timp să se preocupe de o serie de amănunte foarte importante. De pildă, dacă el pleacă pe teren la ora 5 dimineața se mai întreabă cine va schimba apa de la florile din cabinetul său? Se întreabă cine-l va căuta, ce va dori de la sufletul lui? Mai are el timp să știe ce formații artistice vin în turneu le noi, cum se face rost de bilete pentru locurile cele mai bune, ce pregătiri face echipa noastră de fotbal pentru a nu retrograda din campionatul regional? Nu, nu are timp pentru așa ceva. Atunci cine să facă lucrurile acestea mărunte în aparență, cine să vegheze ca frumosul să pătrundă în fiecare amănunt al vieții?

În felul lui, tînărul îmi părea din ce în ce mai „simpatic" și-l ascultam cu interes sporit.

Din vorbă în vorbă, am aflat și unele amănunte privind viața lui personală. Are 28 de ani. A fost căsătorit de două ori. Divorțat pentru nepotrivire de caracter. A terminat liceul și nu s-a hotărît multă vreme către ce să se îndrepte. Pînă anul trecut cînd i s-a încredințat această funcție de „răspundere", a fost contabil la o frizerie, controlor de bilete la cele două cinematografe din oraș, responsabil cu chioșcurile de răcoritoare, administrator al spațiilor verzi și grădinilor, degustător de produse lactate, merceolog la cooperativa de consum, achizitor de fructe. Nimic nu l-a atras, nicăieri nu și-a găsit vocația. Acum e mulțumit. Face o „muncă de mare însemnătate", are de gînd să se căsătorească cu o fată de 18 ani care a terminat școala medie și să-și consacre timpul liber studierii psihologiei.

Ceasurile au trecut pe neobservate. Ne-a întrerupt discuția, zbîrnîitul unui telefon. A dus receptorul la ureche, și-a încruntat fruntea și a răspuns:

— Alo, da, eu! Săru-mînușițele! Nu încă! Mai tîrziu puțin. Da, am la mine un tovarăș de la București și nu pot. Da, sînt foarte ocupat. Vin cînd scap, peste un ceas, un ceas și jumătate! Sărut mînușița, la revedere.

A pus receptorul în furcă și mi-a aruncat un zîmbet complice.

— Viitoarea soacră! Mă invită la masă în familie. Nici nu știe ce e pe capul meu. O ține una și bună: mese consistente la ore fixe, viață ordonată, grijă pentru sănătate și cîte și mai cîte. Trebuie să-i fac puțină educație, să știe și ea că avem un raion mare și o mie de probleme pe cap.

Aș mai fi stat de vorbă cu el, dar îmi era teamă că discuția putea să-i facă rău. Ar fi pierdut ora fixă de masă, putea să obosească din cauza efortului intelectual, ceea ce putea să-l îmbolnăvească de astenie nervoasă. Și ar fi fost păcat! Unde s-ar mai fi găsit un al doilea exemplar ca el?

I. D. COSTEA

DOUĂ PORTRETE LITERARE

(Urmare din pag. 1)

platuri transilvane, oamenii necăjiți ai acestor pămînturi, moravurile mărginite ale burgheziei provinciale și mai ales viața satelor. Opera vastă a lui Ion Agîrbiceanu este o cronică însuflețită, monumentală, o mărturie a vremii sale, de la începuturile lui literare, de acum șaizeci de ani, pînă la epoca umanismului socialist, luminoasa eră pe care o trăim cu toții și pe care sărbătoritul de ieri, glorioasa umbră de azi a preamărit-o, nu odată, în publicistica-i recentă, cu talent și onestitate.

Moldoveanul Mihail Sadoveanu, valahul Gala Galaction și ardeleanul Ion Agîrbiceanu sînt figurile dominante, patriarhii prozei românești din acest secol. Au avut și ei și noi, norocul de a-i vedea trăind încolo de vîrsta psalmistului. Furtunile vieții n-au desrădăcinat pe acești semineri, stejari cu rădăcini adînc înfipte în pămîntul românesc. Dacă avem să plîngem atîția poeți și povestitori plecați dintre noi în floarea vîrstei, ne-am bucurat să vedem întrînd în al nouălea deceniu pe un Mihai Codreanu, Gala Galaction, Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Radu D. Rosetti, Ion Agîrbiceanu și pe cel care i-a întrecut ca vîrstă pe toți, nuvelistul Alexandru Cazaban, trecut de curînd, dincolo de pragul celor nouăzeci de ani.

Ne închinăm adînc nu numai

în fața operelor dar și în fața puterii lor de viață, a dîrzeniei, a înțelepciunii lor, care au ocolit capcanele întinse de către demonul răului și al neantului.

Victor EFTIMIU

Interviul nostru cu:

Doi oaspeți de peste hotare

Un italian, să tot aibă 30 de ani, mărunțel, slăbuț și entuziast, un englez ca la vreo 50 de ani, volubil, primul, de profesie infirmier undeva în Sicilia, celălalt desenator și muzician prin sud-vestul Angliei, s-au cunoscut de curînd în România. Cîștigători ai premiului I, instituit de Radioteleviziunea română în concursul deschis ascultătorilor de peste hotare ai emisiunilor sale în limbile italiană și engleză, cei doi au căpătat posibilitatea de a cutreiera țara, iar în ajunul plecării, și-au dat întîlnire cu „Magazinul".

— Ce v-a determinat să participați la concursul Radioteleviziunii române? Cum ați aflat de existența lui?

CHARLES KING: — *Ascult postul București de 8—9 ani pentru că-mi place muzica populară românească.*

— Dar muzica românească cum ați cunoscut-o?

CHARLES KING: *E o poveste mai veche. Eram copil. Aveam 9 ani, cîntam la vioară, cînd am făcut cunoștință cu Rapsodia Română a lui Enescu.*

RICOTTA COSIMO: *Eu ascult emisiunile radioului București de 2 ani, de cînd soția mea l-a captat întîmplător într-o seară. Așa am aflat și de concurs. M-am înscris și eu pentru că doream să cunosc mai bine România.*

— Să mulțumiți deci soției pentru șansa ce v-a oferit-o...

RICOTTA COSIMO: — *I-am și scris. Și nu mă las pînă n-o trimit și pe ea să vadă țara asta minunată.*

— Cum vi s-a părut concursul, greu?

CHARLES KING: — *Well! N-a fost prea greu pentru mine, pentru că eu urmăresc oricum cu regularitate emisiunile. De altfel am învățat și puțină română. În plus, emisiunile au fost interesante, bogate. Astfel că am putut scrie 21 pagini ca răspuns la întrebarea privind regiunile țării. E ceva, nu?*

RICOTTA COSIMO: — *Eu am scris în răspunsul meu despre Brașov, munții Carpați, Lacul Roșu, Mamaia... Pe atunci nu le cunoșteam decît din cele aflate în emisiuni.*

— Ați sperat să luați premiul?

CHARLES KING: — *Doream foarte mult și în momentul cînd am scris răspunsurile mi-am închipuit pentru o clipă că sînt cel cu lozul cel mare. Apoi mi-am zis că nu e posibil. Cînd nevasta mi-a spus să deschid radioul să auzim cine-s premianții, nici n-am vrut s-o fac.*

RICOTTA COSIMO: — *Am sosit de la lucru chiar în momentul cînd se desfășura emisiunea. Soția m-a primit entuziasmată: — Ai luat premiul I, mi-a spus ea sărutîndumă. Eu, care în cel mai frumos vis, speram să cîștig cel mult premiul constînd într-o casetă de vinuri românești sau niște obiecte de artizanat, n-am vrut să cred. Dar am ascultat cu urechile mele repetîndu-se numele meu și îndoiala s-a spulberat.*

— Ce știați despre România înainte de a intra în concurs? Și cum vi se pare ea după vizita făcută?

RICOTTA COSIMO: *Știți, la noi o anumită presă și radioul prezintă România și celelalte țări socialiste ca pe niște țări înapoiate, subjugate, în care libertatea este doar o iluzie. Acum, după ce am umblat pe străzi de unul singur pînă la 4 dimineața fără să mă-ntrebe nimeni nimic, îmi vine să rîd de acea propagandă care spunea că, în România, seara n-ai voie să circuli pe străzi. Mai spuneau, acești răuvoitori, că la dv. nu li se dă voie turiștilor să vorbească cu muncitorii români. Eu sînt o fire curioasă și, interesîndu-mă viața muncitorilor, am stat de vorbă cu ei unde i-am întîlnit. Acum să nu credeți că oamenii se lasă așa ușor prostiți... totuși singura mea greșeală a fost că am considerat România ca pe o țară înapoiată, ca pe o țară care se trezește abia acum la viață. Îmi dau seama cît de mult am greșit.*

CHARLES KING: *Atîtea lucruri am aflat din emisiunile Bucureștiului în limba engleză că și din revistele care soseau la noi încît tot ce văd aci confirmă o realitate foarte frumoasă.*

— Ce v-a reținut mai mult atenția în timpul șederii dv. în țara noastră?

RICOTTA COSIMO: *M-a impresionat manifestația de 1 Mai. Mulțimea, ca o mare de oameni, flori, muzică, sportivi, veselie, libertate, dragoste față de conducători. Și la noi se organizează manifestații de 1 Mai dar ele sînt frînate de autorități.*

Apoi, țara, fabricile, „Tractorul" din Brașov e o mare uzină, muncitii, dar inima mi-a rămas tot la manifestația pe care cred că n-o s-o uit pînă la sfîrșitul vieții. Aș mai vrea să vă spun în calitate de sicilian: la noi sînt vinuri foarte bune, dar vinul dv. este excelent. Mi-au plăcut și apa minerală din România și mîncărurile românești deși... mi-au lipsit spaghetele.

CHARLES KING: *Cel mai mult m-au impresionat Oneștii și Valea Prahovei, și regiunea subcarpatică care seamănă mult cu regiunea mea natală, Exeter. Țăranii din această regiune au aceleași ocupații ca și fernierii de la noi. M-am gîndit adeseori că din moment ce au aceleași ocupații n-are nici un rost să nu fie prieteni și să nu trăiască în pace. M-am convins că oamenii dv. vor pace. Niciodată n-am văzut oameni atît de binevoitori. Iar ca pictor, ca artist pot să vă spun că m-a impresionat frumusețea bărbaților și femeilor din România, gustul cu care se îmbracă. Am făcut și multe fotografii. Apoi, englezii, știți, sînt cam conservatori de felul lor, dar cînd vezi bufetul expres modern de aci de vizavi, (e vorba de bufetul Lido — n.n.) în care iei un prînz variat, bine gătit și ieftin, își scoți pălăria.*

— Mîine, poimîine veți ajunge acasă. Veți relua audițiile românești?

RICOTTA COSIMO: *În primul rînd voi chema pe toți prietenii mei să le povestesc ce-am văzut în minunata voastră țară și să-i sfătuiesc să vină s-o vadă. Voi încerca să public impresiile astfel ca și mai mulți sicilieni să cunoască adevărata Românie. Voi continua bineînțeles să ascult emisiunile românești, am luat adrese cu care voi face schimb filatelic, voi scrie prietenilor de aici. De data asta nu voi mai scrie în necunoscut. Mă gîndesc că, de-acum încolo, cînd copiii mei îmi vor cere seara să le spun o poveste n-o să mai trebuie să inventez cine știe ce țînțuri de basm ci le voi spune povestea Republicii Populare Române. Rămîn un prieten veșnic al țării și poporului do.*

CHARLES KING: *Și eu voi povesti cunoștințelor cele întîlnite în România. Voi rămîne auditor fidel al Radiodifuziunii române și un admirator al României. În cărțile de inițiere muzicală pentru copii pe care le fac, voi povesti copiilor despre România cea frumoasă și înfloritoare. Voi face cunoscută peste tot ospitalitatea românească care e de neuitat.*

★

Am părăsit pe interlocutorii noștri cu convingerea că vizita făcută pe meleagurile noastre a întrecut așteptările acestor doi prieteni ai țării noastre, doi din milioanele de prieteni din toată lumea, pe care Republica Populară Română i-a dobîndit prin vrednicia oamenilor ei, constructori harnici și devotați ai societății noi, socialiste.

M. RADIAN

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

Se îndreptă spre odaia lui și abia închise ușa, cînd Jose, sluga lui, îi bătu în ușă

— O scrisoare pentru senioria voastră, — din Alcala, spuse Iose. — Un curier ne-a ajuns aici.

Don Lopez desfăcu scrisoarea, o citi și începu să-și mîngîie părul subțire și cărunt, terminat doar cu un fel de puf undeva spre chelia din creștetul capului.

— Vești proaste, senor? întrebă Jose.

— Nu, bune, răspunse pe neașteptate Don Lopez. Veștile acestea înseamnă că eu, om bătrîn, sînt încă cu mintea întreagă și cu vederea limpede Jose, desfă bagajele: nu mai plecăm azi.

Multă vreme a șușotit ceva în taină cu stăpînul hanului, apoi îi dădu cîteva dispoziții lui Jose și, după o jumătate de ceas, coborî din nou Curtea era pustie. Tînărul care strînsese bani pentru reprezentație, stătea singur în poartă și privea în stradă

— Miguel, îl strigă în șoaptă și din urmă Don Lopez.

Tînărul se întoarse brusc, și căută cu privirea prin umbră spre bătrîn.

— Eu te-am recunoscut mai ușor decît tu pe mine, izbucni rîzînd Don Lopez și se apropie de tînăr.

— Dv sînteți, Don Lopez! exclamă Miguel și-și îmbrățișă profesorul. Cum ați ajuns aici?

— Tocmai această întrebare voiam să ți-o pun eu ție, prietenul meu

Miguel se înroși.

— Vino cu mine, Miguel, trebuie să-ți vorbesc, spuse bătrînul.

— Știu despre ce e vorba și... nu pot, Don Lopez, se pierdu în explicații Miguel. E tîrziu și trebuie să merg la ai mei, — mîine în zori plecăm mai departe.

— Vino, vino, insistă maestrul și-l apucă de braț.

Fără o vorbă, îl conduse prin curte, luă luminarea de la stăpîn și, pe o scară interioară de lemn, îl duse undeva sus, la etajul întîi, apoi mai sus

— Unde mă duceți? se sperie Miguel. Nu cumva v-au dat odaie la mansardă?

Tăcînd, Don Lopez îl conduse pe tînăr într-o cămăruță strîmtă de sub acoperiș. Avea doar o ferestruică îngustă și aceia zăbrelită cu scînduri

Miguel se uită mirat la cele două paturi de lemn, gravate, acoperite cu paturi de lînă și se așeză stîngaci pe unul din ele.

— Așa, vasăzică, dădu din cap Don Lopez. Iată ce o să facem...

Se apropie de ușă, trase zăvorul, încuie pe dinăuntru și ascunse cheia în sîn.

Miguel sări de pe pat.

— Doar n-ai de gînd să-l ataci pe bătrînul tău profesor?

Don Lopez se așeză în prag și se sprijini vîrtos cu spatele în ușă.

Miguel se aruncă spre fereastră și îi zgîlți scîndurile bătute în pervaz.

— Da-ți-mi drumul! strigă el, disperat.

— Poți să strigi, pînă mîine, n-o să-ți ajute la nimic. Pe ușă n-ai să poți ieși; pentru asta ar trebui să ridici mîna asupra mea și nu te cred capabil de așa ceva. Iar de la fereastră nu te aude nimeni... Auzi? Nimeni!.. repetă bătrînul, apropiindu-se de Miguel. Toți cei din casă au fost preveniți. Iar pe actorii tăi, stăpînul hanului i-a cazat departe, în podul cu fîn; toate slugile vor fi surde în noaptea asta... Poți să strigi cît vrei, nimeni nu se va sinchisi.

Miguel se prăbuși în pat, cu fața în jos.

— Ești tînăr și prost, Miguel, de aceia a trebuit să procedez astfel. Așează-te pe pat ca lumea și acum să vorbim cum trebuie. Așa...

Don Lopez oftă și se așeză pe pat lîngă flăcău

— Ai nouăsprezece ani, Miguel, și-ți închipui că le știi pe toate. De fapt nu știi nimic. Crezi că de la comedianții vagabonzi ai să afli mai multe decît poți învăța din cărți?

— Lăsați-mă să plec, se rugă din nou Miguel.

— Ascultă-mă, Miguelito, îți dorese numai binele. Spune-mi cinstit, te-ai simțit bine alături de actori?

— Bine, foarte bine, răspunse Miguel. Am dormit în cîmp deschis sau pe fîn, la țărani și am dat reprezentații în hanuri... Peste tot ne-au primit frumos, iar atunci cînd stăpînul se întîmpla să fie zgîrcit și ne plătea prost pentru reprezentații, Benito observa unde își ține atîrnate acesta afumăturile, iar noaptea aducea la car jamboane întregi...

— Sfîntă fecioară din Montserrat, milușe-ne! se prinse cu mîinile de cap Don Lopez. Dacă ar afla tatăl tău!

— Dați-mi drumul, Don Lopez!

— Mîine te voi elibera, Miguelito.

— Mîine va fi prea tîrziu. Actorii vor pleca dis de dimineață.

— Minunat, se bucură bătrînul. Ai să pleci cu mine.

Don Lopez trase de sub pat cufărul său de lemn, îl deschise și scoase de acolo o carte groasă. Își pregătea ultimul său argument.

— Miguel, sper că nu ai uitat încă lecțiile mele de italiană! Ascultă, începu iar Don Lopez.

Cu deosebită ritmică și melodie, bătînd tactul cu mîna, Don Lopez citi prima strofă:

Să-ți amintesc oare de eroii,
De cutezătorii ce ne trec prin față
Glorioși, încununîndu-ne neamul
În purpura lor strălucitoare?

Miguel tăcu. Era Roland, marele Roland, mîniosul Roland, cavalerul rătăcitor.

Don Lopez citea și Miguel asculta cum luntrea luneca pe valurile line, cum cîrmaciul deprins rotea pînzele, cum Zelanda apărea pe valuri și trecea, sosind în Olanda unde Roland debarca, eliberînd un conte scoțian, o salva pe Olimpia, se bătea cu Saracinii și se depărta de intrigile lui Brunel. Numai frumoasa Angelica rătăcea prin ținuturi sălbatice.

Unde ești, iubito? Unde te-a prins noaptea?
Pe unde rătăcești singuratecă?
Sau fără credincioșul Roland ai căzut
Pradă unui lup hain?

Așa, amîndoi nu auziră cum către ziuă actorii înhămară, cum îi chemară zadarnic pe Miguel și cum fără să-l mai aștepte, părăsir curtea hanului. Cînd lumina dimineții pătrunse însă printre crăpăturile scîndurilor din fereastră, Don Lopez închise cartea.

— Cîntul al nouălea. Nu-i d ajuns pentru astăzi, Miguel?

Miguel tresări.

— Dar Roland? Don Lopez, c se întîmplă cu Roland?

— Roland? Despre ce i s-a mai întîmplat lui Roland vei afla în cîntul al nouălea. Și Don Lope închise cartea cu zgomot, apoi ascunse în cufăr. Pe urmă, întorcîndu-se către tînăr, îi zise:

— Acum, Miguel, poți să pleci după actorii tăi.

— Voi pleca cu dv., Don Lopez, spuse Miguel, supus.

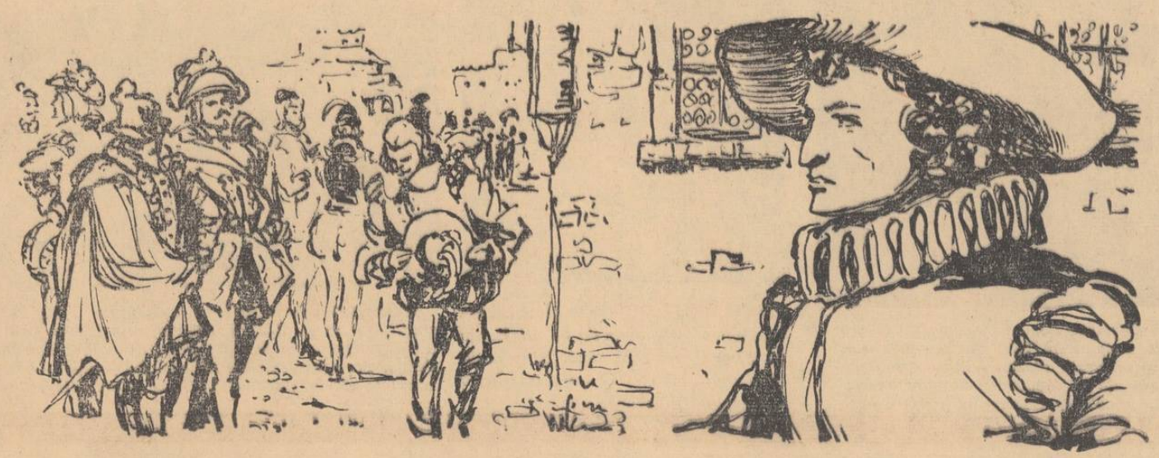

4. La Madrid

— Aici situația-i tulbure, îi spuse în taină lui Miguel, Don Lopez, în prima zi după sosirea lor. Am picat într-un moment de mare tensiune: regele a rupt relațiile cu moștenitorul și toți așteaptă mari evenimente

Apoi se încruntă și dădu din cap dezamăgit.

— Dezordine, băiete! Chiar și la curtea regală a Spaniei e dezordine

La început nu avură nici o ocupație și Miguel, hoinărea zile întregi prin oraș Curtea regală se instalase de curînd la Madrid și orașul era agitat Pe străzile prăfuite se scurgeau care de tot felul, galopau cai și alergau cu pași mărunți măgarii Ici și colo, conducătorii de catîri își numărau cîștigul; andaluzieni, cu broboade colorate, precupeți din lumea întreagă și hoți de rînd, beau și vociferau sub umbrare. Casele joase, înghebate din pietre brute, priveau parcă uimite la acest du-te-vino neobișnuit.

Regele Filip, voind să-și imortalizeze domnia prin alegerea unei noi capitale, ar fi putut desigur să aleagă Barcelona, oraș comercial și port important, Toledo, centru industrial al Castiliei, orașul fabricilor de postavuri și al atelierelor de armament sau, în sfîrșit, Alcalá, orașul oamenilor de știință și al vechii universități.

E. VIGODSKAIA

(În românește de I. BABIN; ilustrații: Beca RIND)

(Va urma)

CAMPIONATUL CATEGORIEI A LA FOTBAL

ÎN DATE ȘI CIFRE

PENULTIMA ETAPĂ

DUMINICĂ 7 IULIE

Dinamo București—Știința Timișoara
Steaua—Știința Cluj
U.T.A.—Progresul
Steagul roșu—Minerul Crișana—Rapid
Dinamo Bacău—Farul
C.S.M.S. Iași—Petrolul

Clasamentul general

1. Dinamo București	25	14	8	3	43:21	36
2. Steaua	25	12	7	6	53:40	31
3. Știința Cluj	25	11	6	8	38:37	28
4. Știința Timișoara	25	10	7	8	40:36	27
5. Farul	25	11	4	10	44:35	26
6. Steagul roșu	25	11	4	10	37:40	26
7. Rapid	25	9	7	9	45:40	25
8. Petrolul	25	9	6	10	41:29	24
9. Progresul	25	9	6	10	40:45	24
10. C.S.M.S. Iași	25	8	8	9	42:51	24
11. U.T.A.	25	9	4	12	43:47	22
12. Dinamo Bacău	25	8	5	12	29:37	21
13. Crișana	25	8	5	12	29:42	21
14. Minerul	25	4	6	15	22:53	14

Clasamentul returului

1. Dinamo București	11	8	2	1	23:10	18
2. Steaua	11	6	2	3	19:15	14
3. Dinamo Bacău	11	6	1	4	17:12	13
4. U.T.A.	11	5	2	4	20:19	12
5. Progresul	11	5	2	4	21:23	12
6. Crișana	11	4	3	4	16:13	11
7. Steagul roșu	11	4	3	4	14:13	11
8. Știința Timișoara	11	3	5	3	14:16	11
9. Știința Cluj	11	4	3	4	15:18	11
10. Rapid	11	3	3	5	21:18	9
11. Farul	11	4	1	6	9: 9	9
12. Petrolul	11	3	3	5	11:14	9
13. C.S.M.S. Iași	11	4	1	6	17:23	9
14. Minerul	11	1	3	7	7:18	5

Clasamentul acasă

1. Știința Cluj	12	10	2	0	27: 9	22
2. Petrolul	13	9	3	1	37: 8	21
3. Știința Timișoara	13	9	3	1	26:11	21
4. Steagul roșu	12	10	1	1	29:12	21
5. Farul	12	9	2	1	30:10	20
6. Dinamo București	13	8	4	1	31:12	20
7. Steaua	12	8	3	1	34:20	19
8. C.S.M.S. Iași	12	7	4	1	27:13	18
9. Crișana	13	8	2	3	23:12	18
10. U.T.A.	12	8	1	3	29:14	17
11. Rapid	13	8	1	4	28:15	17
12. Dinamo Bacău	13	5	5	3	22:11	15
13. Progresul	12	5	5	2	20:17	15
14. Minerul	13	4	6	3	14: 9	14

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	13	6	4	3	12:10	16
2. Steaua	13	4	4	5	19:20	12
3. Progresul	13	4	1	8	20:28	9
4. Rapid	12	1	6	5	17:24	8
5. Știința Timișoara	12	1	4	7	14:25	6
6. Farul	13	2	2	9	14:25	6
7. Știința Cluj	13	1	4	8	11:28	6
8. C.S.M.S. Iași	13	1	4	8	15:38	6
9. Dinamo Bacău	12	3	0	9	7:26	6
10. U.T.A.	13	1	3	9	14:33	5
11. Steagul roșu	13	1	3	9	8:28	5
12. Crișana	12	0	3	9	6:30	3
13. Petrolul	12	0	3	9	4:21	3
14. Minerul	12	0	0	12	8:44	0

GOLGETERII

1. ION IONESCU (Rapid) 16 goluri.

2. Adam (Știința Cluj) 15 goluri.

3. Manolache (Știința Timișoara) 14 goluri.

4. Voinea (Steaua), Dridea I (Petrolul) 12 goluri.

5. Tîrlea (U.T.A.), Constantin (Steaua), 11 goluri.

6. Ciosescu (Farul), Gram (Dinamo Bacău), Dinulescu (Farul), 10 goluri.

7. Sasu (U.T.A.), Voica (C.S.M.S. Iași), Dumitriu II (Rapid) Bükösi (Farul), Harșani (Dinamo Bacău), 9 goluri.

8. A. Munteanu (Petrolul), Selymesi (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Baboie (Progresul), Badea (Petrolul), Szakacs III (Crișana), 8 goluri.

ȘI ULTIMA ETAPĂ

Rapid—Minerul
Progresul—Steagul roșu
Petrolul—Dinamo Bacău
Știința Cluj—Dinamo București
Farul—Știința Timișoara
C.S.M.S. Iași—Steaua
U.T.A.—Crișana

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

16,13

de Dan DEȘLIU

Acum un sfert de veac, celebrul Tajima își înscria numele în cartea de aur a atletismului printr-o triplă săritura, considerată atunci — și multă vreme după aceea — de domeniul fantasticului. Cei 16 metri sfidau cu aroganța cifrei rotunde atît performanțele anterioare cît și teoriile pseudo-științifice despre limite, — aidoma lui Gulliver în mijlocul liliputanilor înmărmuriți.

Să nu uităm că, în perioada cu pricina, orice salt care se apropia de 15 m. era un veritabil eveniment!

Au trebuit să treacă aproape trei decenii pentru ca un romîn să depășească prestigioasa frontieră — aceasta, însemnînd și azi, în ciuda anilor, primul galon important al consacrării internaționale în proba respectivă. Progresele notorii pe tărîmul atleticei ușoare, au întrecut, desigur, cele mai optimiste previziuni și este greu de bănuit unde se vor opri, întrucît inteligența găsește mereu noi modalități de a împinge mai departe ineluctabilele bariere. Exemplul „en vogue" al prăjinei din fibre de sticlă mi se pare deosebit de elocvent în acest sens.

Revenind la alegoria cu eroul lui Swift, să ne închipuim că recordul japonezului s-ar trezi azi și ar privi în jur... Steguleț cifrei supreme a depășit de mult 17 metri și se îndreaptă, încet dar sigur, către etajul superior. Evident Gulliverul nostru s-ar simți transportat din Liliput în Brobding-gnag, împărăția uriașilor.

Cu toate acestea, fracția 16,13 înscrisă sîmbăta trecută pe fișele concursului de la Sofia, în dreptul lui Șerban Ciochină, marchează un moment în evoluția probei, la noi.

Satisfacția legitimă a performanței în sine, este amplificată de speranțe nu mai puțin îndreptățite. Autorul noului record posedă, pe lîngă o pregătire tehnică remarcabilă, acele calități care asigură ascensiunea campionilor autentici: tenacitate, discernămînt, pasiune. După o muncă intensă, de șase ani și mai bine, ele l-au situat în fruntea ierarhiei naționale, cu o cifră care asigură un clasament onorabil în orice concurs de anvergură.

Pînă la primele rînduri ale ierarhiei, mai este însă de mers. Or, după cum îmi dau seama, Ciochină se dovedește un adversar consecvent al succeselor parțiale, între virtuțile sale de căpetenie numărîndu-se neîndoielnic, sfinta nemulțumire față de propria performanță.

Apropiata Olimpiadă din țara lui Tajima va reuni probabil, în finala de triplu, numai pe cei cu „argumente" peste 17 m. Dacă proaspătul nostru recordman va continua să urce în același ritm (50 cm. față de perioada respectivă a anului precedent) n-ar fi exclus să-l vedem luînd parte la acest colocviu de giganți...

VARIETĂȚI

Ah, suporterii!...

Echipa de fotbal „Standard" a cucerit titlul de campioană de fotbal a Belgiei. Acest fapt a provocat în mod firesc și entuziasmul suporterilor acestei echipe care și-au manifestat bucuria într-un mod destul de original. Cu prilejul ultimelor două întîlniri, cînd echipa se știa că este prezumptivă campioană, ei au năvălit la sfîrșitul întîlnirilor asupra jucătorilor deposedîndu-i pur și simplu de echipamentul lor sportiv.

Bilanțul acestor manifestări de „dragoste" s-a soldat cu dispariția a 22 de tricouri, 12 perechi de chiloți, 12 perechi de ghete etc., pe care suporterii le-au luat drept amintire. Comentînd această ispravă, secretarul general al clubului, Roger Petit, a spus: „Noroc că s-a terminat campionatul căci am fi ajuns la dispariția echipamentului nostru sportiv, ceea ce nu-i chiar lipsit de importanță"...

„Unitatea" boxului profesionist

În lumea boxului profesionist există puternice contradicții între diferite comitete internaționale, care fiecare își atribuie rolul conducător, contradicții care în ultima instanță reprezintă diferite interese ale unor grupuri de afaceriști. S-a ajuns pînă acolo încît la cele mai multe categorii există cîțiva campioni mondiali, fiecare recunoscut și susținut de comitetul respectiv.

Nu de mult s-a făcut o încercare de a se reuni într-un singur for aceste asociații și în urma unei ședințe care a avut loc în Mexico s-a ajuns la soluția organizării unui singur comitet mondial sub președinția lui M. Spota (Mexic).

Nici n-au apucat delegații la ședință să se întoarcă acasă că divergențele au și reapărut. Cea mai recentă lovitură a fost provocată de World Boxing Association din U.S.A. care l-a declarat, sub diferite motive, pe portoricanul Carlos Ortiz decăzut din drepturile sale de campion mondial la categoria ușoară.

Reprezentantul Comitetului mondial al boxului s-a grăbit să dezavueze hotărîrea unilaterală a asociației americane calificînd-o drept neautorizată. La rîndul lor, două din statele americane (Michigan și New-York) care fac parte din W.B.A., nemulțumite de încercarea de a se crea așa-zisa unitate a boxului profesionist, au hotărît să se retragă din W.B.A.

După cum se vede, „unitatea" în lumea boxului profesionist rămîne o adevărată iluzie.

Descoperitorul... fluierului de arbitru!

În istoria mișcării sportive există înscris și numele aceluia care a folosit pentru prima oară fluierul de arbitru. Ba, după cum scriu acum ziarele britanice, un grup de amatori englezi de fotbal, au deschis o listă de subscripție pentru a se ridica o statue în fața locuinței unde s-a născut această persoană. Este vorba de neozeelandezul H. Attak, un bine cunoscut arbitru de rugbi la sfîrșitul secolului trecut, căruia îi este acordată cinstea de a fi considerat drept descoperitorul... fluierului de arbitru.

„Descoperirea" s-a produs cu prilejul unui meci de rugbi desfășurat în anul 1883. Pe teren era un vacarm atît de mare încît arbitrul Attak nu s-a mai putut face auzit cu ajutorul glasului său. Din întîmplare a găsit în buzunarul pantalonului un fluier. L-a scos, a suflat cu putere în el și... imediat toți jucătorii s-au oprit. Noua metodă de arbitraj a lui mister Attak a devenit repede cunoscută și însușită de alți arbitri nu numai în rugbi ci și în alte sporturi și îndeosebi în fotbal, unde fluierul a devenit un instrument indispensabil.

Gool!

În anul 1958 în fața sediului clubului brazilian de fotbal Corragueiras a fost ridicată o statuie înfățișînd un jucător de fotbal care se pregătește să lovească balonul. Recent statuia a dispărut de pe soclul ei de piatră. După căutări îndelungate a fost găsită în fața uneia din cele două porți aflate în incinta stadionului local. Pe un bilet prins de statuie se putea citi: „De cinci ani băiatul acesta se pregătește să execute o lovitură. I-am arătat însfîrșit unde trebuie să trimită mingea!"

LA ȘCOALA VIITORILOR ÎNOTĂTORI

Și acum, în apă!...

În următoarea fracțiune de secundă, bazinele sînt asaltate de aproape 300 de copii care fac o larmă de nedescris! Ne aflăm la strandul Tineretului, acolo unde învață alfabetul înotului, în serii de cîte 20 de zile, peste 1 500 de copii. Cu cîtva timp în urmă a dat examen de absolvire prima promoție din acest an. Promoția a doua își încheie activitatea la mijlocul acestei luni. Alte două le urmează. În total, în această „recreație mare" a vacanței, vor învăța înotul, aici, la „Tineretului", peste 7 000 de copii și școlari. Cifră record care, adăugată la celelalte, din Capitală și din țară, însumează aproximativ 50 000 de inițiați în tainele celei mai utile ramuri sportive. Școlile viitorilor înotători funcționează pretutindeni cu... toate motoarele...

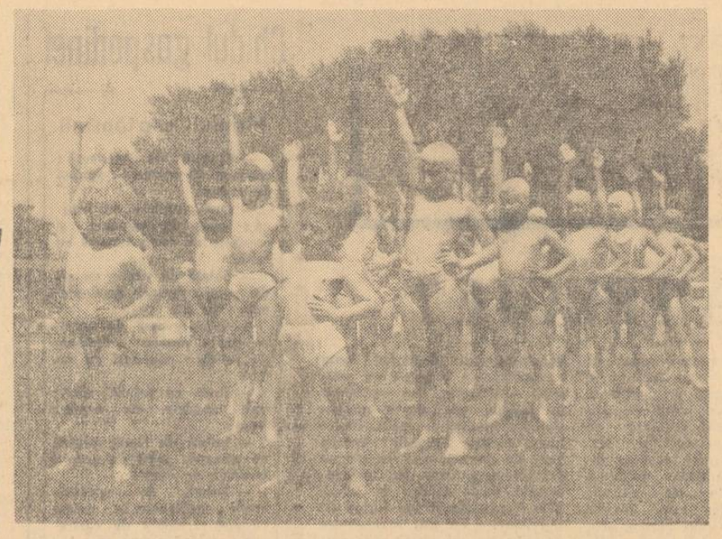

După această introducere de rigoare, să ne apropiem de una din cele 30 de grupe care [illegible] cursul II al cursului. Antrenor — profesoara Maria Stăpînoiu. Sub conducerea ei, 25 de copii repetă în apă primele exerciții de craul învățate, mai întîi, pe... uscat. „Furați" de ineditul lecției, nici nu știm cînd de sub pîlnia de metal din apropiere, stropi reci ca gheața au redus la zero apretul cămășii... Isprava aparține unui prichindel cu părul de culoarea holdelor de grîu în zile de Cuptor... A declanșat fără să se uite împrejur, această adevărată ploaie artificială. Rîde puțin stingherit, neștiind care va fi reacția noastră. În loc de... mustruluială, îl întrebăm zîmbind:

— Cum te cheamă piciule?

Băiețașul a prins curaj. A uitat de șotie:

— Bebe...

Se apropie de noi studiind cu atenție aparatele de fotografiat care ne însoțesc.

— Nu-mi faceți o poză?...

Intrebarea pusă pe un ton șăgalnic ne-a făcut să uităm și noi isprava cu stropitul. Condiționăm însă „poza":

— Mai întîi să ne arăți ce ai învățat...

Profesoara, care fusese atentă la episodul descris aici, își îndeamnă elevul:

— Bebe, hai repede, arată ce știi...

Deși este la a patra lecție, totuși face cea mai frumoasă plută din toată grupa...

Bebe n-a așteptat un nou îndemn. A intrat val virtej în bazin. Ce frumos „calcă" apa! Iată-l acum, cu o „bătaie" ușoară a brațelor, apoi a picioarelor plutind legănat, ca o baliză. Aparatele — nervoase — declanșează de cîteva ori imortalizînd momentul.

— Ei, cine ne mai face o fotografie?...

Instantaneu, toată grupa trece în primul plan... Ca să mulțumim pe toată lumea o „prindem" într-un exercițiu de ansamblu. În rîndul întîi, Bebe și colega lui de grupă, o fetiță de-o șchioapă, cu ochii de cărbune: Ina... Cîteva exerciții de brațe (așa cum vedeți în fotografie) care fac „introducerea" în cel mai frumos stil din natație, craulul. Grupa surprinde plăcut prin uniformitatea mișcărilor, prin disciplină și atenție.

— Altceva?...

Trei fetițe — Silvia, Anca și Gabriela — vor să ne demonstreze cum va fi la examenul de absolvire. Un fel de repetiție generală... Au urcat pe blocstarturi și acum străbat o lungime de bazin. O plecare ca într-un concurs oficial și o cîștigătoare detașată: Anca... Grupa aplaudă zgomotos:

— Bravo, Anca!...

La plecare o întrebăm pe „mezina" grupei, pe Ina (4 ani și 9 luni):

— Îți place aici?

— Da...

— De ce?

Din toate frumusețile cursului, iată ce a reținut Ina:

— Fiindcă tovarășa profesoară este bună cu noi... Și fiindcă apa este foarte caldă...

— Și dacă într-o zi va fi frig sau va ploua?...

— Plouă, tună, fulgeră, noi venim aici! Așa ne-a spus tovarășa profesoară...

Ne-am despărțit greu de micile noastre cunoștințe: Bebe, Silvia, Anca, Gabriela și Ina. Nu înainte de a le promite să le vizităm în curînd, la examenul de absolvire.

— Pînă atunci, succes la învățătură, copii!

— Mulțumim!...

Tiberiu STAMA

Fotografii: I. MIHĂICĂ

ITINERARII TURISTICE

PE POTECILE GUTÎIULUI

Într-un nedorit exces de zel, soarele a transformat orașul nostru într-un imens cuptor.

— Abia aștept să pornesc undeva, pe o vale răcoroasă de munte, îmi spuse amicul, venit în faptul serii, după ce se potolise arșița. M-aș tot duce pe o potecuță, pe sub cetina brazilor, întovărășit de susurul unui pîrîiaș cristalin... Cît mai departe de dogoarea asta...

— Cît mai departe, spui? În cazul acesta te-aș sfătui să iei trenul sau — dacă vrei, — avionul pînă la Baia Mare. Recunosc, e o bună bucată de drum, dar vei avea plăcuta impresie că ai fugit departe, foarte departe, de canicula asta.

— Mă rog și ce fac la Baia Mare? E într-adevăr un oraș frumos. Am constatat aceasta și într-o recentă emisiune a televiziunii... Dar eu...

— Ai răbdare! Nu te reține absolut nimeni la Baia Mare. Dimpotrivă. Pentru că îndată ce ai coborît din tren sau din avion, te și cheamă spre ea culmea Gutîiului. Sînt convins că o să-ți placă mult.

— Nici să nu te îndoiești de asta, pentru că — să-ți spun drept — peste tot, în munții noștri am găsit locuri încîntătoare. Să pornim, deci, în Gutîi!

— Să pornim! Și să știi că te conduc spre un loc unde poți rămîne mai mult decît într-un simplu popas turistic. Este vorba despre grupul de cabane de la Izvoare care au și regim de case de odihnă.

— Să nu-ți închipui că am să stau locului. Eu vreau să cunosc cît mai bine fiecare colțișor de țară.

— Vei cutreiera destul și munții aceștia. La Izvoare vei avea o bază de plecare. Cum ajungi acolo? Pornești din Baia Mare spre Ferneziu, fie pe șosea, fie pe o cale ferată îngustă. Din Ferneziu, o potecă marcată cu triunghi roșu te va purta prin poieni, fînețe, livezi cu mere ionatane pînă în satul Chiuzbaia și, mai departe, pe lîngă vîrful Igniș, pînă la cabană.

— Și cîte ore faci pînă acolo?

— Vreo șase. Dar dacă vrei să scurtezi drumul cu circa o oră, cînd ajungi la Borcutu Chiuzbăii mergi pe potecă marcată cu punct albastru. La Igniș vei întîlni poteca precedentă și o vei urma pînă la cabană. În sfîrșit, dacă nu vrei să faci acest drum pe jos poți călători cu autocamionul pe Valea Neagră. E un drum frumos, cu serpentine strînse, cu cascade și păduri falnice de brazi.

— Bun. Și la Izvoare ce faci?

— Iată ce faci: Mai întîi plimbări scurte prin împrejurimi. Apoi, în altă zi, pornești spre nord, pe marcajul cu punct roșu. Te va duce pînă la Cheile Tătarului: o lume de frumusețe aspre așa cum numai muntele poate avea. De acolo, din gura Cheilor poți să-ți arunci o privire și spre plaiurile Sighetului. În șase ore, dus și întors, ai făcut această excursie...

Altă dată revin-o la vîrful Igniș (1.307 m) și urcă pînă pe creastă. Nu-i mult de urcat și nici greu. De acolo, de sus, ți se deschide o perspectivă de neuitat spre toate zările: vezi Baia Mare, Firiza și alte așezări mai mici; vezi culmile domoale ale Oașului și Sighetului, Creasta Cocoșului, Tibleșul, ba, în zilele cu văzduh limpede, se conturează în depărtare și falnicii munți ai Rodnei.

— Spune-mi, te rog, e interesantă această Creastă a Cocoșului?

— Da. Îți apare ca o lamă uriașă de piatră, plină de crestături care au sugerat poporului acest nume de Creasta Cocoșului. E o stîncă de bazalt și andezit pe care o poți vedea în toată măreția ei dacă vrei.

— Cum să nu!

— În cazul acesta, de pe vîrful Igniș, pornești spre răsărit, treci pe la vîrful Iezuri (1.069 m) și cobori în șoseaua Baia Sprie — Sighet. Sau, mai bine, vii direct de la Izvoare la Iezuri pe o potecă ușoară, marcată cu triunghi albastru. Aici întîlnești poteca marcată cu bandă roșie care vine de la Igniș și cobori pe ea, în șoseaua amintită, nu departe de fîntîna ce poartă numele legendarului haiduc Pintea. Din șosea urci din nou spre creastă, pe același marcaj, pînă ajungi într-o poiană largă, la o răspîntie de poteci. De aici, marcajul bandă albastră te conduce prin șapte poiene, etajate. Din cea de a 6-a ai o admirabilă vedere spre culmea zimțată a Crestei Cocoșului.

— E lung drumul pînă aici?

— Vre-o 7-8 ore.

— Atunci unde înoptezi?

— Trebuie să-ți iei picioarele la spinare încă vreo trei ceasuri. Te întorci în poiana cu răspîntia de poteci și de acolo te îndrepți, pe marcajul triunghi roșu, spre cabana Mogoșa, așezată pe malul pitorescului lac Bodi. Ei, și de aici, a doua zi, în două ore cobori la Baia Sprie.

— Ar fi o excursie nimerită la sfîrșitul șederii în aceste locuri.

— Da. E un final măreț!...

Gh. BAIU

Cabana Mogoșa, pe malul lacului Bodi

DE VORBĂ CU PELE

(Urmare din pag. 1)

apropiere și scorul a devenit egal. Identic s-a repetat faza după cîteva minute și cînd fluierul arbitrului s-a auzit prelung. Garincha făcea tumbe de bucurie pe gazonul stadionului.

Incontestabil că cel mai dificil adversar l-a constituit echipa Cehoslovaciei. Dacă ar renunța la micșorarea vitezei de execuție în fazele de finalizare, cehii ar fi foarte greu de învins. Au un portar „mare" (Schroiff, n.n.), doi mijlocași de clasă (Masopoust) și Bubenik n.n.), iar în atac Kvasniak și Dolinsky sînt șuteri ce ne-au dat mult de furcă.

L-am întrebat pe Pele care este antidotul noului sistem 1-4-2-4. Mi-a răspuns zîmbind:

— De-a lungul anilor fotbalul mondial a cunoscut multe concepții de joc. Ca și moda la femei, fotbalul are o lege: „îl porți după cum îți vine mai bine". Sînt adeptul jocului eminamente ofensiv și rezultatul jocului de astăzi (n.n. Belgia—Brazilia 5-1) se explică tocmai prin începutul defensiv, pregătirea îndelungată a atacurilor de la fundul terenului. Ca să cîștigi trebuie să șutezi la poartă. În primele 45 de minute echipa noastră a șutat de 4 ori la poartă, iar belgienii de 21 de ori.

Sistemul 1-4-2-4 cere în primul rînd ca echipa care-l practică să posede viteza în execuție. Pentrucă acest sistem pretinde ca mijlocașul care rămîne în zona stoperului să nu-și uite sarcinile ofensive, adică să nu se limiteze în a rămîne numai în zona de apărare proprie, pentrucă văduvește întreaga echipă de unul din centri motori. În același timp, celălalt mijlocaș, sprijinind efectiv atacul, trebuie să alcătuiască cu unul din interi acțiunile de pregătire și susținere a atacurilor, un cuplu care să acopere în special mijlocul terenului. În acest fel nu toate mingiile respinse de adversar vor veni peste apărarea imediată, care, în aceste condiții poate și trebuie să încerce stăvilirea ofensivei în zona mediană a terenului de joc.

Vorbind despre fotbalul european, Pele a menționat valoarea în continuă ascendență a fotbalului practicat în R.S. Cehoslovacia, U.R.S.S și Anglia.

— Vă asigur, mi-a spus Pele, că insulariii vor ajunge în scurt timp la obținerea unor excelente rezultate.

Pentrucă jucătorii brazilieni terminaseră schimbarea tricourilor cu hainele de oraș, l-am invitat pe Pele la pavilionul R.P.R. din cadrul Tîrgului internațional din capitala Belgiei.

Cînd i-am oferit albumul cu fotografiile noastre, el m-a rugat să-i vorbesc despre fotbalul practicat la noi. După ce i-am satisfăcut curiozitatea, Pele mi-a spus:

— Concepția viitorului în fotbal sînt sigur că se va baza pe o maximă folosire a extremelor, cu tripleta plasată puțin în urma acestora, dar bazată pe aportul consistent a doi mijlocași, din care unul să formeze cu interii un triunghi de atac cu vîrful spre propria poartă, din care centrul atacant să pregătească acțiunile ofensive cu lansarea aripilor la jumătatea terenului și de primirea balonului în careu, precis și în cea mai bună poziție de șut în faza de finalizare. Astfel se va ajunge la o deplasare a stoperului spre stînga sau dreapta și sistemul defensiv dispus în trapez cu baza mare pe linia careului de 16 m. își va mări zona de acțiune în propria jumătate de teren, mijlocașul ofensiv devenind, în apărare, un stoper al sistemului. Cred că un asemenea sistem vom experimenta după reîntoarcerea din Europa. Rezultatele sînt singurele în măsură să-l confirme.

L-am condus pe Pele pînă aproape de hotel. Era încă afectat de insucces. M-a rugat să transmit fotbaliștilor noștri succes în preliminariile olimpice, apoi m-a bătut pe umăr, spunîndu-mi: „Amigo"!

I-am privit silueta suplă în timp ce se depărta. La marginea trotuarului a zărit o cutie. Un șut plasat și cutia de carton s-a oprit pe tocul unei ferestre.

Deformație profesională!

Al. PAPAIANOPOL

● MOZAIC ● MOZAIC ● MOZAIC ●

● *Ziarul „Daily Expres" a relatat o întîmplare petrecută la un meci de fotbal între echipele Northampton și Queen's Park. Nemulțumit de faptul că echipa adversă juca dur, un suporter înflăcărat al primei formații a pătruns pe teren aplicînd cîțiva pumni unui jucător. După scoaterea lui de pe teren, organele de poliție l-au identificat avînd surpriza să constate că pe acest funcționar îl cheamă... John Kennedy, exact numele președintelui S.U.A.*

● *De pe acum s-a fixat cuprinsul și costul pachetelor de mîncare de tip unic care se vor vinde în arenele, sălile sau pe terenurile de sport în cadrul Jocurilor Olimpice de la Tokio. Între altele, pachetele vor cuprinde orez preparat în diferite feluri și fructe.*

● *Un grup de proprietari de magazine care vînd televizoare au dat în judecată Federația de fotbal din Olanda, pe motivul că interdicția de a se transmite meciurile la televiziune le creează importante prejudicii materiale. Dezbaterile procesului sînt așteptate cu un deosebit interes.*

● *Federația franceză de rugbi a dat publicității prima parte a programului internațional prevăzut pentru viitorul sezon. În acest program figurează și meciul Franța-R. P. Română fixat pentru data de 15 decembrie 1963 la Toulouse.*

● *Între 15 și 18 iulie, la Gdansk, se vor desfășura campionatele mondiale de scrimă. Cu acest prilej radioteleviziunea poloneză organizează un mare concurs deschis tuturor sportivilor din lume. Participanții la concurs urmează să răspundă la următoarea întrebare: „Ce țară va cîștiga cel mai mare număr de medalii luînd în considerație victoriile individuale în cele patru întreceri?". Cîștigătorului i se va atribui o călătorie de zece zile în Polonia.*

● *În ciuda victoriei sale repurtate în fața englezului Cooper, boxerul de culoare Casius Clay, care se pretinde cel mai autorizat pretendent la titlul mondial deținut de Sonny Liston, nu s-a bucurat de aprecieri prea favorabile din partea specialiștilor care au asistat la meci. După părerea majorității, el nu posedă calități deosebite și victoria lui asupra lui Cooper (în urma rănirii acestuia) nu este semnificativă, mai ales că englezul l-a dominat net în primele 4 reprize.*

ȘAH

Participați la partida-circuit!

Partida-circuit organizată de revista „MAGAZIN" la care au fost invitați să facă mutări maeștri internaționali, maeștri ai sportului și candidați maeștri din țara noastră, este urmărită cu interes de numeroși cititori. Comentariile cu care participanții la această partidă însoțesc mutările lor au fost de cele mai multe ori instructive, făcînd considerațiuni cu privire la posibilitățile tactice și strategice concrete ale diferitelor poziții, permițînd cititorilor să înțeleagă mai bine felul în care apreciază și gîndesc asupra unei mutări jucătorii de șah cu o calificare superioară.

Pînă acum, după cum se știe, au fost efectuate următoarele 19 mutări:

1. e2-e4 (Nicolau) e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Braunstein)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu)
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov)
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîlteaj)
15. e5 : d6 (Nacht), De7 : d6 (red.).
16. Dd5:d6 (Botez), c7:d6 (red.).
17. Ch3—f4 (Botez) Nb6—c5 (Reicher)
18. b2-b4 (Nicolau), Nc5-a7 (red.).
19. Nc4-d5 (Ghițescu); Nc8-f5

In această poziție în care albul este la mutare, îi invităm pe cititorii noștri... să continue partida! Cititorii noștri, iubitori ai jocului de șah sînt solicitați, cu alte cuvinte, să propună mutarea pe care o consideră ei cea mai bună, arătînd totodată de ce fac această mutare.

Mutarea care va primi cele mai multe „voturi" va fi considerată — după examinarea ei de către un maestru al sportului — drept cea valabilă, iar cei care au propus-o vor primi, prin tragere la sorți, cărți de șah.

Mutarea trebuie trimisă pînă la 12 iulie 1963, pe adresa redacției noastre („Magazin", București — oficiul Poștal 33), cu mențiunea „Pentru partida -circuit".

● Al șaselea campionat unional de compoziție șahistă al U.R.S.S. a prilejuit un strălucit succes compozitorului Lev Loșinski, clasat pe primul loc atît la secția 2 mutări (cu 157 puncte față de 140,5 puncte ale celui de al doilea clasat Ceprijnîi) cît și la secția 3 mutări (cu 158,5 puncte față de cele 86,5 puncte ale lui Vladimirov, clasat pe locul doi). Pe locurile 3, 4, 5, 6 la secția 2 mutări s-au clasat Livșiț (86 p), Rudenko (65 p), Ruhlis (24) și Iaroslavț (16 p). Dintre problemele prezentate la această secție a fost clasată prima cea de mai jos, compusă în colaborare de Loșinski și Cepîjnîi.

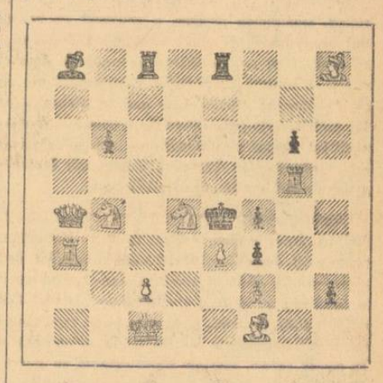

Poziția de control. Alb—Rc1, Da4, Ta3, Tg5, Nf1, Nh8, Cb4, pioni c2 și e6=10 piese. Negru — Re4, Tc8, Te8, Na8, pioni b6, f2, f3, f4è g6 și h2=10 piese.

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Joc aparent: 1... Tc2+, 2 D:c2 mat; 1... f:e3 2. Tg4 mat. Cursă: 1. Cd3?! amenință 2.2:f2 mat. La 1... T:c2+ 2.C:c2 mat; 1...f:e3 2.Cc6 mat; 1...R:e3 2.Cc5 mat. Amenințarea se anulează însă prin 1...h1C!!

● Concursul internațional de compoziție pe anul 1962 organizat de revista „Cehoslovensky Shach" a fost cîștigat la secția 2 mutări de C. Mansfield (Anglia), iar la secția 3 mutări de V. Pachman (R.S. Cehoslovacă). Iată problema cîștigătoare a lui Pachman:

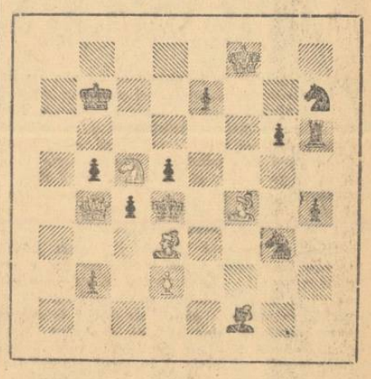

Poziția de control. Alb — Rb7, Db5, Nd3, Nf4, Cc5, pion d2=6 piese. Negru — Rd4, Th6, Nf1, Cg3, pioni b2, b5, c4, d5, e7, g6 și h4=11 piese.

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.

Soluția: 1. Ne2! amenință 2.Dc3=, R:c5 3.d4 mat. 1...C:c2 2.Da3 (amenință 3.De3 mat), Cc3 3.d:c3 mat; 1...Cf5 2.Ce6+, Re4 3.d3 mat. Este interesant rolul activ al pionului d, care dă de trei ori mat, de două ori folosind legarea pionului negru c4.

MEDICUL vă sfătuiește

APĂ DUPĂ FRUCTE?

Se știe că vara este sezonul de predilecție al deranjamentelor gastro-intestinale. Lunile călduroase, mai mult decît oricare altă perioadă a anului, ne prilejuiesc aceste tulburări — destul de numeroase și variate — reunite de obicei în expresia curentă „mi-am stricat stomacul".

Totdeauna, cînd survine o îmbolnăvire, mintea omului se îndreaptă, spontan și firesc, către aflarea cauzei. În cazul de față, explicația sună uneori cam astfel: „am băut apă după fructe". Sau: „am mîncat iaurt după pepene" (precum și: „pepene după iaurt"). Sau: „am stat în curent", minunată explicație, pe cît de simplă, pe atît de nedrept invocată în atîtea și atîtea suferințe ale organismului nostru.

Trebuie să ne rețină atenția faptul că de cele mai multe ori, în timpul verii, stricarea stomacului îmbracă forma de gastro-enterocolită acută. Asociația diaree — dureri abdominale — greață — febră demonstrează că ne aflăm în fața unei inflamații a tubului digestiv. Iar pentru a căuta explicația inflamației, nu e nevoie să ne solicităm prea mult fantezia. Vom găsi numaidecît cauza dacă ne vom aminti că factorii producători de inflamații sînt în mod obișnuit germenii patogeni, microbii, virusurile. Deci, dacă s-a stricat stomacul, acum în timp de vară, înseamnă (în imensa majoritate a cazurilor) că am înghițit o cantitate nedorită de microbi sau virusuri, o dată cu alimentele. Această ingerare de agenți patogeni survine mai des vara, deoarece căldura favorizează înmulțirea microbilor în alimente iar mușteleoferă microbilor un prețios mijloc de transport aerian, suspendat pe timpul iernii. De asemenea, vara este sezonul de maximă consumație a verdețurilor și fructelor crude, nu totdeauna destul de minuțios eliberate, prin spălat, de bogata lor încărcătură de germeni.

De ce este util să nu ocolim cauza reală, înlocuind-o prin creațiuni libere ale imaginației? Pentru că, ignorînd cauza, avem mai multe șanse să ne reîntîlnim cu ea și să ne trezim în situații eventual mai neplăcute decît un simplu deranjament gastro-intestinal. De la faptul că ne-am însămînțat intestinul cu germeni patogeni ne putem alege azi doar cu o enterită trecătoare, și putem spune că am scăpat ieftin. Dar nimeni nu ne poate garanta că mîine nu va fi vorba de o dezinterie, febră tifoidă, hepatită epidemică sau toxiinfecție alimentară. Vara este numai factorul favorizant al acestor îmbolnăviri. Cauza determinantă — ingerarea agentului patogen — are aproape întotdeauna la bază propriile noastre greșeli în modul cum transportăm, preparăm și păstrăm alimentele, sau supărător de banala neglijare a spălării mîinilor înainte de masă. Repetarea acestor greșeli devine grav de primejdioasă în special pentru copii, care sînt mai receptivi decît adulții la infecțiile intestinale și fac forme de îmbolnăvire cu atît mai severe cu cît sînt de vîrstă mai fragedă.

Practic vorbind, ivirea acelei situații în care unuia sau mai multor membri ai familiei li s-a „stricat stomacul" nu trebuie niciodată privită cu ușurință, sub cuvînt că „nu-i nimic, trece". Acest fel de îmbolnăvire reprezintă un semnal, ne înștiințează asupra faptului că ceva nu-i în regulă în felul nostru de a aplica normele de bază ale igienei alimentației. A căuta să ne descoperim greșelile — o dată cu efectuarea corectă a tratamentului prescris de medic — reprezintă cea mai sănătoasă cale de urmat. Cu altă ocazie, ne propunem să revenim și noi asupra greșelilor mai frecvente care duc la declanșarea tulburărilor acute digestive caracteristice anotimpului călduros.

Așadar, cum rămîne? Se poate strica stomacul cînd am băut apă după fructe? Da, se poate, dacă... fructele n-au fost bine spălate.

Dr. Al. GHEORGHIU

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Ciorbă de verdeață; mîncare de morcovi; spumă de vișine.

— Ouă umplate cu brînză: fasole cu smîntînă și crochete de griș; smeură cu zahăr.

— Salată de vinete cu ardei copți; musaca de dovlecei; compot.

— Supă groasă de mazăre verde pasată; ciulama de rinichi: papanași cu zahăr.

— Roșii cu brînză albă; gulii umplute cu carne; fructe.

— Salată de fasole țucără cu usturoi; pilaf de ardei; budincă de cireșe.

— Salată de vegetale crude; antricoate la grătar cu sos și salată de castraveți; gelée de smeură.

ANTRICOATE LA GRĂTAR CU SOS

Cantități pentru 6 persoane: 6 antricoate, o jumătate dl oțet diluat, 1 legătură tarhon, puțin cimbru, o ceapă mai mare rasă, 15 g. sare, piper, un gălbenuș, 100 g. unt.

Se frig antricoatele la grătar, se așează pe un platou și se țin la cald. Într-o cratiță se pune oțetul, tarhonul curățit, ceapa rasă, cimbru, sare, piper și se lasă să fiarbă pînă scade la trei sferturi. Cînd s-a răcit puțin, se adaugă gălbenușul și untul. Se bat cu telul pînă se face ca o spumă. Acum se pune tarhonul și cimbrul. Acest sos se toarnă peste antricoate și se servește imediat cu salata respectivă.

GELEE DE ZMEURĂ

Se face un sirop dintr-un litru de apă și 400 g. zahăr. Se aleg 400 g. de zmeură, se pun într-o sită după ce au fost spălate ca să se scurgă bine de apă. După aceea le așezăm într-un castron și peste ele turnăm siropul fierbinte, dar nu clocotit. Lăsăm să stea astfel acoperit o oră. În alt vas dizolvăm 7—8 foi de gelatină cu 3 dl. apă caldă și zeama de la o jumătate de lămîie. Apoi luăm zmeura, o trecem printr-un tifon lăsăm să se scurgă, iar zeama o amestecăm cu gelatina topită. Se toarnă în formă, și se pune la gheață. Cînd o servim, muiem forma în apă caldă și o răsturnăm pe o farfurie rotundă. Se poate servi și cu frișcă.

Stînga: Rochițe din materiale de bumbac pentru dimineață; dreapta: rochițe din materiale de mătase și nylon pentru după amiaza.
Desene de Tanți PFENNINGS

ȚINUTA SPORTIVĂ

1) Pantalon din doc sau balon cu plastron, bretele și tighele colorate împreună cu bluză în carouri cu manșeta suflecată și gulerul prins în nasturi.

2) Fustă cu linia dreaptă, buzunare mari și bretele bărbătești, bluza cu dungi late, mineca trei sferturi și manșete înguste.

3) Fustă originală închisă într-o parte, cu două fețe.

4) La pantalonul uni, o bluză imprimată, cu guler și rever, mînecă lungă și manșetă prinsă în nasturi. Un buzunar mare prins la mijlocul corsajului.

Desene de Raia SOLOMONICA

SFATURI COSMETICE

În acest anotimp avem posibilitatea să mergem cu brațele descoperite, dar nu toate femeile sînt încîntate de acest lucru deoarece uneori brațele prezintă o serie de defecte. Pentru a veni în ajutorul celor care au asemenea neplăceri, dăm cîteva sfaturi utile.

Dacă pielea brațelor prezintă așa numita „piele de gîscă" este necesar să le fricționăm în fiecare dimineață după ce ne-am spălat pe brațe cu apă caldă și săpun, cu o mănușă aspră sau cu o perie nu prea dură înmuiată în spumă de săpun. După această operație vom clăti brațele cu apă rece și le vom unge cu crema de zi „Elida" sau „Carmen" sau cu un glicerolat de amidon.

O cremă hidratantă recomandată în astfel de cazuri putem prepara folosind în acest scop 20 g. stearină, 30 g. glicerină, 8 g. amoniac, 2 g borax și 140 g apă.

Într-un vas punem la topit stearina. În alt vas turnăm apa și glicerina și le lăsăm pe foc pînă încep să fiarbă, apoi adăugăm boraxul și amoniacul. Turnăm soluția în porțiuni mici peste stearină și mai lăsăm pe foc, amestecînd mereu pînă crema ajunge de consistența smîntînei. Se ia de pe foc și se amestecă pînă la răcire, se parfumează. Această cremă pătrunde bine în piele și are avantajul că nu murdărește hainele.

Unele femei se plîng de neajunsul de a avea brațele păroase, fapt remediabil fie prin decolorarea părului, fie prin depilarea lui. Pentru decolorare vom folosi apa oxigenată ca atare sau o pastă decolorantă conținînd 3 linguriță de apă oxigenată, 1 linguriță de amoniac și 1 linguriță de talc. Dacă părul este însă prea abundent îl vom depila folosind în acest scop depilatorul pe suport textil „Sanda" sau depilatorul pe bază de rășini pe care îl putem prepara singure din 250 g colofoniu și 65 g ceară de albine.

Dacă partea interioară a brațelor este moale și atîrnă urît, vom executa următorul exercițiu fizic: ne vom întinde pe burtă, în pat, apoi vom ridica brațele cînd unul cînd celălalt rotunjindu-le în jurul capului și readucîndu-le energic spre piept.

La multe persoane coatele prezintă o piele granuloasă ca o „piele de crocodil". Acest neajuns poate fi remediat dacă vom fricționa zilnic părțile respective cu piatră ponce apoi le vom masa cu o cremă grasă și apoi le vom șterge energic cu un prosop mai aspru pentru a îndepărta celulele moarte.

Înmuierea coatelor o putem obține introducîndu-le odată sau de două ori pe săptămînă în untdelemn căldut pus în 2 farfurii adînci sau 2 vase potrivite acestui scop. Rămînem în această poziție timp de 5 minute. Foarte disgrațios apare și părul mare de la subsuori care se recomandă pentru igienă și estetică să fie îndepărtat fie prin radere, fie prin tundere cu foarfeca.

N. R. — Persoanele care doresc să capete sfaturi cosmetice sînt rugate să-și indice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poștă

Anca BOGDAN

TIPARUL PRACTIC

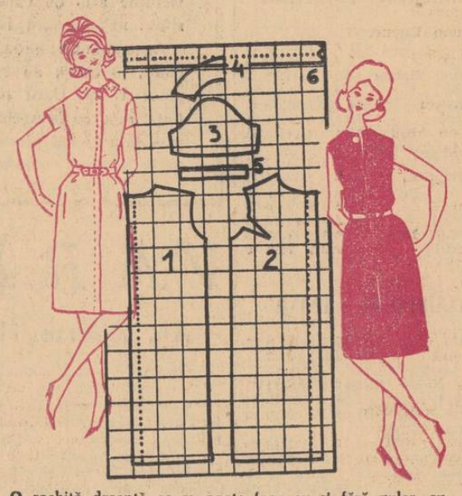

O rochiță dreaptă ce se poate face cu și fără guler, cu și fără mîneci. Pătratele sînt cu latura de 10 cm.

PRACTIC ȘI UTIL

PĂLĂRII DIN PAIE ARTIFICIALE

Pălăriile de paie sînt foarte recomandate pentru plaje la mare, fiind bune apărătoare împotriva insolațiilor. Și în acest domeniu specialiștii au căutat și rezolvat utilizarea unor înlocuitori cu însușiri superioare materialelor naturale. Paiele naturale, de pildă, nu rezistă mult timp acțiunii apei mării și soarelui. Și atunci, specialiștii s-au gîndit să creeze un înlocuitor al paielor, care să aibă aceleași însușiri estetice, dar totodată să reziste mai bine intemperiilor. Astfel a luat naștere paiul artificial din viscoză, din care au fost create ultimele modele pentru plajă. Apariția lor în magazine a fost bine primită de cumpărători. În forme variate, cu bordură lată sau îngustă, în culori variate, pălăriile nu trebuie să lipsească din garderoba celor care se pregătesc pentru litoral.

ÎNCĂLȚĂMINTE CU TALPĂ „DUROFLEX" PENTRU COPII

Apărută anul trecut, talpa „Duroflex" a dat un examen serios, privind rezistența, greutatea specifică redusă și flexibilitatea sa, însușiri pentru care încălțămintea cu această talpă a devenit mult solicitată. Tocmai aceste însușiri au atras atenția specialiștilor asupra utilității folosirii tălpii „Duroflex" și la încălțămintea pentru copii.

Încercările au dat rezultate pozitive. Talpa are rezistență mărită la uzură (și la fotbal această însușire nu este de lepădat), este flexibilă și ușoară. La fabrica „Nikos Beloiannis" din Timișoara a început, în consecință, fabricarea pantofilor cu talpă „Duroflex" pentru copii. Pantofii sînt realizați în modele și culori variate și au și fost livrați magazinelor.

COSTUME DE BAIE DIN ȚESĂTURI ELASTICE

Tot la Timișoara, la fabrica „13 Decembrie" se realizează un alt produs mult căutat (mai ales acum în timpul caniculei). Este vorba de costumele de baie din țesături elastice.

Costumele de baie din țesături elastice dau o formă frumoasă corpului, fiind recomandate mai ales persoanelor mai pline. Fiind realizate din țesături, ele pot fi imprimate multicolor, ceea ce le dă un aspect tineresc, atrăgător.

ACTUALITĂȚI MEDICALE

VA FI POSIBILĂ SINTEZA SÎNGELUI? În urmă cu doi ani, doi cercetători chimiști, Perutz și Kendrew, au făcut una din cele mai valoroase cuceriri ale chimiei moderne și anume sinteza clorofilei. Pentru aceasta ei au fost răsplătiți cu premiul Nobel în domeniul chimiei.

Folosind experiența și metodele de laborator care i-au condus la celebra sinteză a clorofilei, cei doi cercetători au pornit din nou la drum căutînd de astădată să realizeze o altă sinteză de mare utilitate practică, și anume aceea a sîngelui. Rezultatele de pînă acum le dau mari speranțe ca pînă la sfîrșitul anului 1963 să reușească să sintetizeze un prim component al globulelor roșii din sînge, hemoglobina.

EXPERIENȚE PENTRU TRANSPLANTAREA INIMII ȘI PLĂMÎNILOR LA OM. În presa sovietică și în alte ziare din străinătate s-au publicat ample reportaje despre interesantele lucrări ale prof. Vladimir Demikov, care de mai multi ani efectuează lucrări experimentale în domeniul transplantărilor de inimă și plămîni. De la experiențe reușite pe cîini, el a trecut la etapa superioară a lucrărilor sale, încercînd transplantări ale acestor organe la maimuțe.

După cîteva încercări, experiențele sale au fost încununate de succes. A reușit transplantarea unei inimi, a unui plămîn de la o maimuță la alta din aceeași specie.

În felul acesta s-au creat premizele trecerii în viitor — pe care prof. Demikov îl vede nu prea îndepărtat — la cea de a treia etapă a lucrărilor, care prevede transplantarea experimentală a acestor organe la oameni.

Desigur, după perfecționarea acestei metode excepționale de tratament, ea va intra în arsenalul noilor cuceriri științifice ale geniului uman, puse în slujba salvării și prelungirii vieții.

PANORAMIXUL VEDE TOT... CE E ÎN GURĂ. Un medic elvețian, stomatolog desigur, a construit un ingenios aparat constituit în esență dintr-un tub în lungime de 7 cm., cu ajutorul căruia se poate face radiografierea panoramică simultană, pe un singur clișeu, a tuturor elementelor componente ale cavității bucale. Această imagine sinoptică a gurii pacientului oferă stomatologului mult rîvnita posibilitate de a cunoaște dintr-o privire (aruncată eventual numai pe radiografie), starea și așezarea tuturor dinților, a raporturilor dintre ei, eventualele leziuni, infecții sau anomalii ale rădăcinilor, maxilarelor etc.

CITOCROMUL „C" ÎN TRATAMENTUL UNOR BOLI DE INIMĂ. Noul produs, realizat în R. P. Ungară, este un ferment cu proprietăți deosebite în activarea proceselor de oxidare ale organismului. Cu ajutorul acestuia, cercetătorul maghiar Gabor și colectivul său au obținut efecte favorabile în bolile acute ale inimii, cu tulburări de ritm. Cele mai bune rezultate s-au înregistrat în tulburările provocate de infarctele miocardice și carditele acute. În aceste cazuri, efectele binefăcătoare au putut fi observate chiar după două ore de la începerea tratamentului cu citrocrom C. În miocarditele cronice, rezultatele au fost necorespunzătoare.

EXTRASE DE STRIDII CU ACȚIUNE ANTIMICROBIANĂ ȘI ANTIVIROTICĂ. După cum relatează revista franceză „Presse Medicale", s-a reușit prepararea unei substanțe extrasă din stridii de Pacific care, injectată la animale, a dovedit remarcabile proprietăți antimicrobiene (în special asupra streptococilor și stafilococilor). Totodată s-a observat că acest extras de stridii posedă și o puternică acțiune antivirotică întrucît el a reușit, în laborator, să oprească înmulțirea virusurilor gripei și poliomelitei. Această descoperire ar putea duce la prepararea unui medicament eficace împotriva virusurilor, domeniu în care arsenalul medicinei moderne este încă insuficient dotat.

Dr. Mircea OLTEANU

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● Sîngele unor cadavre nu numai că își păstrează sterilitatea timp de cîteva ore după moarte, dar își conservă în acest timp și întreaga sa valoare din punct de vedere funcțional. Dacă recoltarea se face în timp util, un astfel de sînge poate fi folosit la transfuzii. În unele cazuri, sîngele recoltat de la cadavre este chiar superior celui provenit de la donatori.

● În curînd, chirurgia modernă va utiliza un nou tip de material plastic, numit PLATAL, din care se vor confecționa plăci rezistente care nu se deformează. Noul produs este o combinație de clorură de polivinil și oțel. Plastiile efectuate de PLATAL sînt perfect adaptabile organismului și prezintă garanția unei mari rezistențe.

● În Uniunea Sovietică trăiesc cei mai mulți oameni care au trecut de vîrsta de 100 de ani. Numărul acestora a depășit în prezent cifra de 21.000.

● ACTIVITATEA inimii poate fi apreciată prin diferite probe: una din metodele de examinare este electrocardiograma. Cu ajutorul diferitelor tipuri de aparate se captează și se înregistrează curentul electric pe care-l produce inima în timpul activității ei. Înregistrarea acestui curent electric de acțiune se modifică atunci cînd mușchiul inimii este lezat, așa cum se întîmplă în infarctul miocardic, dar la aproape 5% din oamenii care aparent sînt sănătoși și nu se plîng de nici un fel de suferință a inimii, traseul electrocardiografic poate fi anormal.

● LA INSTITUTUL de radiologie din Moscova s-a construit aparatul „R.K.C.-1" cu care se filmează într-o secundă un milion de imagini ale proceselor fiziologice și patologice de scurtă durată care se petrec în țesuturi. Cu toată viteza aproape de neconceput a acestor filmări, echipa de tehnicieni a Institutului lucrează în prezent la perfecționarea aparatului, spre a mări și mai mult viteza de filmare.

COPII GRAȘI SAU COPII SLABI?

Unii părinți își închipuie că odrasla lor este sănătoasă numai atunci cînd este grasă. Și pentru a avea un copil cît mai „rotofei", cu cute și pliuri de grăsime la pielea mîinilor și la pulpe, nu precupețesc nici un sacrificiu. Chiar după ce copilul și-a asigurat rația lui obișnuită de hrană, ei nu se lasă pînă cînd nu mănîncă „tot", cu toate că prin aceasta s-ar depăși uneori necesitățile obișnuite de hrană pentru vîrsta și greutatea respectivă.

Cînd se încearcă lămurirea acestor părinți, replica vine prompt din partea lor sau a unei rude apropiate: „Lasă copilul să mănînce mult ca să fie gras și frumos, să crească cît mai repede". În realitate, abuzul de hrană în alimentarea copilului nu-i asigură sănătatea. Hrana peste măsură nu face decît să se adune grăsime inutilă sub piele și în jurul organelor interne, îngreunînd prin aceasta mișcările și funcțiile vitale ale organismului.

Nici un părinte să nu-și închipuie că grăsimea dă sănătate sau că numai datorită acumulării ei sub piele copilul se va dezvolta, va crește și va fi sănătos. Dimpotrivă, copiii care sînt siliți să mănînce peste puterile lor, se vor obișnui cu cantități exagerate de mîncare, vor deveni obezi, funcțiile digestive vor suferi, ficatul va deveni sediul unor tulburări viitoare, forțele organismului vor scădea și rezistența la îmbolnăviri se va micșora. Copiii prea grași se îmbolnăvesc mai des, fac forme mai grele de boală și sînt predispuși la complicații.

Copilul nu trebuie să fie nici gras „cît un pepene", dar nici slab „să i numere coastele".

Să fim de acord cu linia de mijloc: copilul să nu fie nici prea gras nici prea slab. Cînd un copil este însă mai slăbuț și la controalele medicale e găsit perfect sănătos, părinții să nu se îngrijoreze. Să cerceteze dacă nu cumva copilul aleargă prea mult, dacă i se respectă orele de masă, dacă mîncarea nu e prea monotonă, dacă sînt satisfăcute orele de somn și odihnă. Cînd părinții nu au nimic să-și reproșeze la toate aceste capitole, va trebui, evident, să se apeleze la medicul pediatru spre a se stabili și înlătura cauzele care întrețin o astfel de stare.

Dacă copilul care este hrănit în mod rațional se îngrașă totuși prea mult, iar la încercarea de reducere a rației de alimente el continuă să se îngrașe, este bine să fie consultat și un medic endocrinolog pentru precizarea eventualelor tulburări care s-ar fi produs în echilibrul glandelor cu secreție internă.

În general, părinții nu trebuie să silească copiii să mănînce peste o anumită limită și nici să-i obișnuiască cu cantități prea mari de dulciuri (prăjituri, bomboane, ciocolată etc.), crezînd că astfel contribuie la sănătatea lor. Hrana rațională, administrată după sfatul medicului, completată cu ore suficiente de viață în aer liber, soare, exerciții de cultură fizică și sporturi potrivite fiecărei vîrste, oferă copiilor noștri forță și rezistență la îmbolnăviri, precum și garanția dezvoltării armonioase a corpului și a facultăților intelectuale.

Dr. I. LEONESCU

• COLȚUL CELOR MICI • COLȚUL CELOR MICI •

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

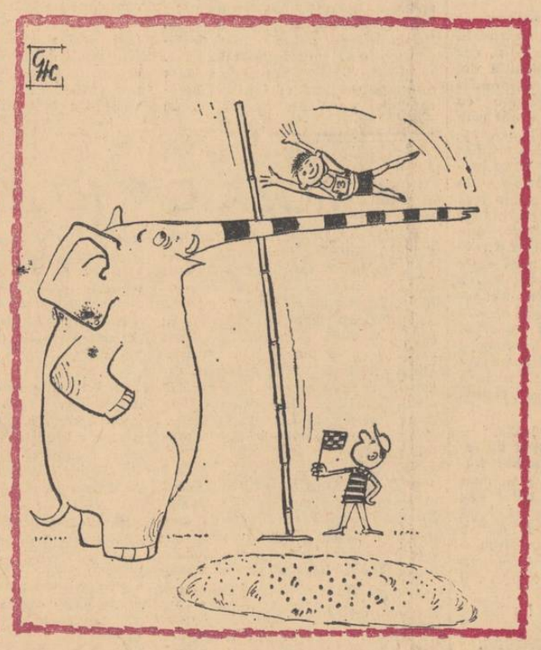

Plec la mare

De la grădiniță pleacă
Toți copiii să petreacă
Vara-n tabără la mare
Plec și eu: ce bine-mi pare

Mama-mi pune în pachet
O cămașă, un șervet,
Băsmăluță colorată
Și-o rochiță înflorată...
Eu am grijă ca să-mi pun
O bucată de săpun,
Peria de dinți și pasta...

Am să-mi iau de data asta
Găleția și tăviță
Din nisip să fac turtițe
Și la soare să le coc.
Am s-alerg, am să mă joc.
Să cresc mare și frumoasă
Sprintenă și sănătoasă.

Azorică, bun rămas,
Plec acuma și te las –
Fii cuminte, stai acasă,
Nu te cățăra pe masă,
Nu lăsa deschisă ușa
Că-mi îmbolnăvești păpușa
Și-o să prindă guturai.
N-are cine-i face ceai,
N-are cine s-o-ngrijească
În pătuc s-o învelească
Și s-o scape de durere.
Plec acum, la revedere.

Florin IORDĂCHESCU

VIZUINA

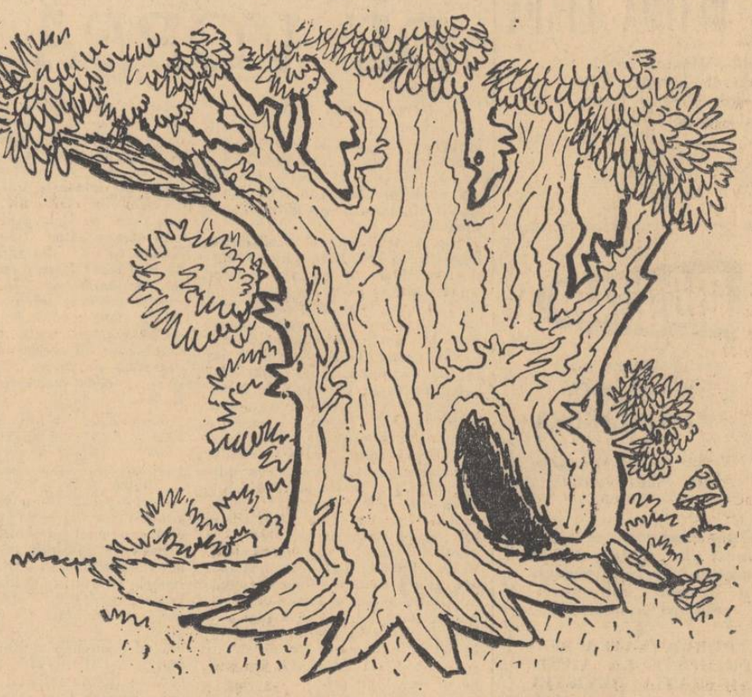

UNDE S-AU ASCUNS CELE TREI VULPI?

Citate din opere celebre

— Cărțile sînt prieteni reci, dar siguri.

— Nu există nici iarbă rea și nici oameni răi. Nu există decît cultivatori răi.

— Nimic nu este mai greu de înlăturat decît bănuiala și presupunerile.

— Nu stai degeaba și gîndești: există o muncă care se vede și una care nu se vede. A contempla înseamnă a edinci; a gîndi înseamnă a munci. Brațele încrucișate muncesc; mîinile împreunate lucrează.

— Bucuria pe care o dăm altora, departe de a se micșora, ca orice se răsfrînge, se întoarce spre noi și mai vie.

— Sînt unii tați care nu-și iubesc copiii, dar nu e pe lume bunic care să nu se prăpădească după nepoții lui.

— A învăța pe altul să citească înseamnă să aprinzi focul, orice literă silabisită, scînteiază.

— Creșterea intelectuală și morală nu este mai puțin necesară decît bunăstarea materială.

— Cei care resping viitorul să se gîndească bine. Spunînd nu progresului, ei nu condamnă viitorul, ci se condamnă pe ei înșiși. Își dau singuri o boală grea: se inoculează cu trecut.

— Oglinzile, fiindcă spun adevărul, sînt urîte. Asta nu le împiedică să fie folositoare.

(Citate extrase din romanul „Mizerabilii" de Victor Hugo).

DESPRE TOATE-PENTRU TOȚI!

Eclipsa de Lună de astăzi

Cititorii noștri T. ROMAN (București), VIRGIL DROSU (Galați) și P. MIRCEA (Ploiești), ne roagă să publicăm date în legătură cu eclipsa de Lună din 6—7 iulie.

ă aduceți aminte de eclipsa totală de Soare de la 15 februarie 1961? Timp de două minute și jumătate, sudul țării noastre a trăit o noapte în plină zi, o noapte ireală parcă. Totul nu era datorit decît unicului nostru satelit natural — Luna, care a trecut atunci exact în dreptul Soarelui, umbrind o zonă destul de largă pe planeta noastră.

Specialiștii și amatorii, curioși și chiar cei mai... nepăsători, au rămas profund impresionați de măreția neuitatului fenomen al naturii, prevăzut de altfel cu zeci de ani înainte. Și dacă un astfel de spectacol vom mai putea vedea în țara noastră de abia la... 11 august 1999 (?) mișcările combinate ale Pămîntului și Lunei ne oferă acum un fenomen de aceeași categorie: o eclipsă de Lună. Chiar dacă aceasta este cu mult mai puțin importantă și, mai puțin spectaculoasă, totuși ne putem aștepta la un fenomen demn de a fi admirat. Mai ales prin faptul că viitoarele eclipse de Lună vizibile din țara noastră nu vor avea loc decît la 24 iunie și 19 decembrie 1964.

La 15 februarie 1961, Luna a umbrit Pămîntul. Acum vom fi martorii fenomenului invers: Pămîntul va umbri Luna pe o porțiune destul de însemnată și anume, la faza maximă, aproape trei sferturi din discul lunar va fi cufundat în umbra planetei noastre.

Priviți figura noastră. Calculele arată că în drumul ei în jurul Pămîntului, Luna va întîlni conul de umbră și va desfășura ca în prima jumătate, dar în sens invers. Luna va părăsi încet umbra pămîntului, avînd ultimul contact cu ea la orele 1h33m. Iar după aceea la orele 2h48m ea va părăsi și penumbra planetei, eclipsa luînd sfîrșit. Fenomenul, spectaculos prin coloratura specifică, poate fi observat în orice condiții... instrumentale. Cele mai mici lunete, binoclurile și chiar ochiul liber, pot da rezultate prețioase în observații. În special este bine ca, pe schițe orientate, să se noteze coloratura părții eclipsate (notînd bine înțeles și ora), detaliile vizibile în umbră, precum și orice alt amănunt ce pare demn de a fi notat.

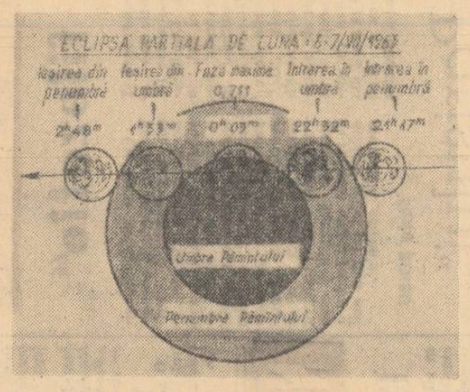

Sînt foarte mulți printre cititori care se ocupă cu fotografia. Ei au prilejul de a fixa pe peliculă un fenomen interesant, mai ales dacă se face fotografie în culori.

Cum imaginea Lunei apare foarte mică (cîte 1 mm pentru 10 cm. de distanța focală a obiectivului) sînt recomandate aparatele la care obiectivul are minimum 75 mm distanță focală sau, prin excelență, cel cu teleobiective. Se va utiliza un film cu granulație fină (Isopan F, Dekopan F etc.), diafragma aparatului fiind complet deschisă, iar timpurile de expunere oscilînd între 1/100 sec. și 1/2 sec. atît după faza mai puțin sau mai mult avansată, cît și după luminozitatea aparatului. Iar rezultatele? Evident ele depind și de... îndemînarea observatorului. Cei care doresc să știe cît de bine au observat, se vor putea adresa Observatorului astronomic popular, pentru aprecierea și eventual folosirea rezultatelor obținute. Și ca încheiere, marea caracteristică: cer cît mai senin!

Matei ALECSESCU
Directorul Observatorului astronomic popular din București

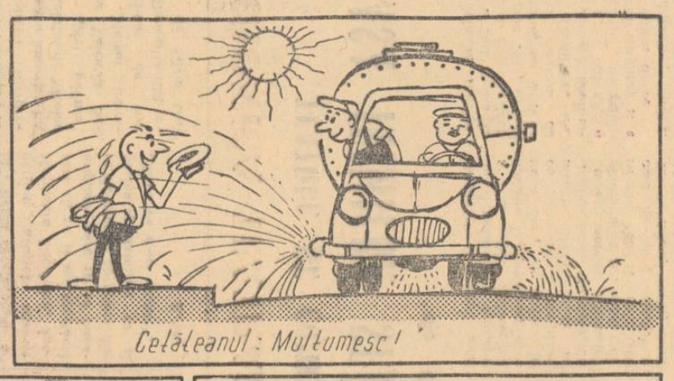

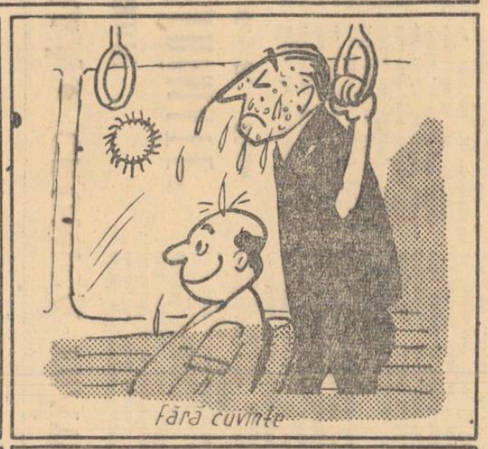

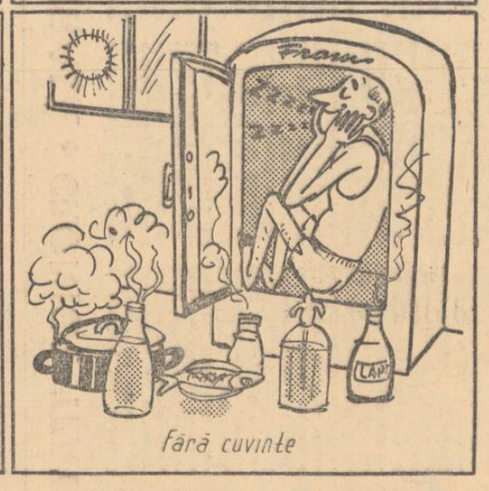

GH. BADEA

— Ce zici de fața noastră, cum s-a maturizat!
— Și totuși n-a putut să ia maturitatea!

Caniculară!

Vara, după cum se vede
A venit și-n acest an
Să reverse-un val teribil
De căldură „peste plan"
Dar în timp ce pe ogoare
Rodul toamnei rumenește,
La oraș, căldura asta
Unora, nu le prieste:

Uite Nae, bunăoară
De caniculă-ndemnat
La o țuiculiță mică
Cu-n amic s-a încurcat
Acum are chef de ceartă
C-a băut peste măsură
Și-i „înfierbîntat" la culme!
Deh!... pe asemenea căldură!

De mai bine de o lună
Lui Georgică-i place-o fată
Și cotidian îi face
Omul, curtea adecvată
Dar fata rămîne rece
La întreaga procedură
El, „înflăcărat" se miră:
— Rece, ..chiar pe-așa căldură?

Dacă versurile-acestea
Vi se par că nu-s de soi
Că șătira e prea moale
Și că stilul nu-i vioi
Dacă par atît de calme
Și tratate cu bromură
Autorul e de vină
Că le-a scris ... pe-așa căldură!

Alex. LĂPUȘNEANU

Premiile literare

Schiță de POIRET și SERRAULT

Cuplu celebru de comici parizieni, Poiret și Serrault sînt și autorii textelor cărora, de aproape un deceniu, le dau viață pe scenă. „Specialitatea" lor este parodierea diverselor mode „literare", „teatrale" etc., care apar în capitala Franței pe cît de gălăgios, pe atît de meteoric. Iată, de pildă, interviul unui reporter al televiziunii cu un proaspăt laureat al unui premiu literar, convorbire imaginară, dar tipică pentru moravurile unei anume „culturi" din „lumea liberă":

— Domnule Brinville!
— Eu sînt un om modest. Puteți să-mi spuneți „maestre".
— Maestre, îngăduiți-mi să vă felicit. Tocmai am aflat noutatea.
— Mulțumesc, mulțumesc, domnule. Eu însumi sînt surprins.
— Și aveți de ce. La primul scrutin, juriul, format din cele mai ilustre nume ale literaturii franceze, începînd cu dl. Varlin de la uzinele Renault și terminînd cu înalt prea sfinția sa R. P. Borrine din partea Asociației „Frați întru Hristos", nu v-a acordat nici un vot. Ulterior, însă, cunoscînd actualele dumneavoastră simpatii politice, precum și profundul dumneavoastră atașament față de cercurile tradiționalisto-clericale din Poitiers, ați obținut unanimitatea. V-ați născut la Poitiers?
— A, nu, sînt parizian get-beget. La Poitiers mi-am petrecut adolescența. De altfel, și criticii literari, referindu-se la opera mea, obișnuiau să distingă două perioade: una, la Paris, cealaltă, la Poitiers. A devenit un loc comun să se spună: platitudinea stilului din perioada de la Paris nu are egal decît în lipsa de imaginație a perioadei din Poitiers.
— Perfect adevărat, căci, și după părerea mea, ceea ce caracterizează opera dumneavoastră este tocmai o totală lipsă de imaginație.
— Imaginația, domnule, constituie o capcană în care nu m-am lăsat prins niciodată. Pînă într-atîta, încît, elev încă, am început să solicit comenzile caselor de editură, ceea ce din punct de vedere al banilor de buzunar, era pur și simplu înălțător. Astfel, îmi aduc aminte de o comandă a Editurii Centrale a Măcelarilor din Paris pentru un prospect dedicat avantajelor cărnii de miel asupra celei de vacă. Dumnezeu mi-i martor că editura nu se amesteca în creație. Puteam să dau oricît frîu liber fanteziei și să inventez tot ce doream. Ei bine, nu! În fața unui subiect de o asemenea bogăție, m-am instalat timp de o lună pe strada Măcelăriilor și am spus creierului meu: „aici e locul tău".
— Presupun că această experiență a fost hotărîtoare pentru austeritatea de mai tîrziu a stilului dumneavoastră.
— A, în această privință, am rămas consecvent. Și astăzi scriu ca pe vremea aceea, cînd nu eram decît într-a doua primară. Stilul îmi poate fi recunoscut, de exemplu, pînă și într-un roman liric ca „Luna de la amiază", unde, dacă vă amintiți, romanticul meu erou, Camille, îi declară la un moment dat iubitei sale, sensibila Isabelle: — „Ciorba din picior de miel pe care o făcea mama era infinit mai gustoasă decît aceea pe care mi-o dai tu din piept de vacă".
— Din cîte înțeleg, pur și simplu vă întrinați imaginația. Această metodă nu reprezintă oare o greutate?
— Numai în măsura în care a trebuit să mă mut ori de cîte ori, la începutul carierei, am schimbat editura și deci, mediul, domeniul de activitate comercială căruia mă consacram.
— Acum, vă rog, maestre, spuneți-mi: la ce vîrstă ați început să scrieți?
— Destul de tîrziu. La doisprezece ani mai făceam încă bastonașe, dar, cu o siguranță care, fără falsă modestie, îl impresiona puternic pe domnul învățător.
— Talentul dumneavoastră ar fi, deci, o însușire dobîndită sau ereditară?
— Categoric ereditară. Tata avea un mic atelier de bastoane, tar bunicul, figură populară în cartier, a purtat bastonul de poliță.
— Din cîte am aflat, caietele dumneavoastră cu bastonașe reprezintă astăzi o valoare.
— Bineînțeles. La o licitație recentă, un caiet de-al meu de elev s-a vîndut cu 760 000 franci vechi, adică la aproximativ 168 de franci bastonașul, preț pe care bietul tata nu putea nici să-l viseze. Regretabil e însă faptul că apar falsuri. Săptămîna trecută am fost nevoit să cer arestarea unui băiat de cinci ani, care făcea contrabandă cu caiete ale colegilor săi de grădiniță și, ce-i mai uimitor, absolut identice cu ale mele.
— Dumneavoastră personal la ce vîrstă ați adoptat prozaicele noastre semne de expresie ortografică?
— La douăzeci de ani, în timpul serviciului militar.
— Sînt indiscret dacă vă întreb ce v-a determinat?
— În primul rînd, plutonierul major care, complet opac la poezie, striga mereu că nu-i trebuie analfabeți în companie. Întîmplător, ne făceam stagiul mai mulți o dată, un întreg grup literar, care putea fi socotit drept cea mai sigură nădejde a literelor franceze: eu, reprezentantul bastonismului, Dédé Frémiet, al virgulismului, Loulou Mitaine, al rotogolismului, ca să nu-i citez aici decît pe cei care, ulterior, au făcut vogă. Fortați să ne reunim seară de seară într-o baracă, sub supravegherea directă a plutonierului, am dat totuși, chiar în aceste condiții, cîteva dintre cele mai frumoase pagini ale mele.
— N-ați vrea, în cazul cînd vă reamintiți vreuna, să ne-o citați?
— Cu plăcere. Permiteți-mi numai să mă concentrez... A, da...

„Eu măturam curtea
„Tu măturai curtea
„El mătura curtea
„Noi măturam curtea
„Voi măturați curtea
„Ei măturau curtea."

— Semnificativ. Și titlul?
— „Imperfectul".
— Imperfectul! Dar încă de pe atunci se vădea năzuința dumneavoastră către perfecțiune!
— A, dar chiar în pagina următoare treceam la „Mai mult ca perfect". Ce mă obsedă pe mine era problema raporturilor existențiale dintre eul subiectiv al individului și caracterul în sine obiectiv al măturii. Eul, individualitate singulară, mătura curtea, în timp ce, ca o fatalitate, se profila la orizont apoteoza pluralului, a mulțimii absorbante: „noi măturam curtea". Înțelegeți? Pe mine treceree de la singular la plural — de ce? în ce scop? — mă lasă perplex și azi. La un moment dat, alt plutonier care, în treacăt fie spus, rivaliza cu mine la inima bucătăresei regimentului, mi-a propus să-mi completez opera cu tema: „eu voi mătura curtea ca să nu mai fiu obraznic cu superiorii". Am preferat însă prima versiune, mai concisă și deci, mai artistică.
— Dacă nu mă înșel, operei dumneavoastră atît de sinceră, avînd un ton atît de afirmativ, i se opunea încă de pe atunci negativismul unui Dédé Frémiet, care scria: „eu nu măturam curtea, tu nu măturai curtea etc.".
— Mă rog, în măsura în care stilul lui alde Frémiet poate suferi comparație cu al meu!
— Mi-ați luat vorba din gură. Deunăzi, recitindu-l pe marele nostru clasic, Bossuet, acest maestru neîntrecut al eleganței stilistice, am dat peste un pasaj care, evident, prevestea încă din secolul al XVII-lea maniera atît de modernă ce ați lansat-o dumneavoastră. Bossuet, mă scuzați dacă-mi scapă momentan în ce predică, spunea textual: „eu beau apă".
— Da. Da. Și eu cred: opera mea nu va pieri. Pe undeva, simt, mă înrudesc cu marii clasici.
— Să trecem, vă rog, la însemnătatea filozofică generală a operei dv. Care este problema care vă frămîntă?
— O întrebare fundamentală: ce este Totul?
— Teribilă întrebare!
— Da. Și pornind de aici, oare, cui mea existențial care, trebuie să admiteți, face parte din Tot, cînd are el dreptul să spună „nu", cînd se exteriorizează genetic, cînd se interiorizează mistic, sau cînd se sublimează etraegocentrist?
— Da, maestre, deși, după părerea mea, în felul acesta interpolați personalitatea individului cu un prea mare coeficient de responsabilitate onirică.
— Nu, domnule, m-ați înțeles exact invers.
— Cu alte cuvinte, sînteți în complet dezacord și cu Nietzsche.
— Sînt în complet dezacord cu toată lumea. Teoria mea asupra Totului se poate demonstra, după cum știți, matematic. Luăm dreptul meu de a acționa, notat cu b. pe care-l înmulțim cu reticențele mele sociale, notate cu e, supraginărirea mea infraconștientă la cub C^3...ei, ce dă?
— M N 6.
— Care nu înseamnă nimic. Cum vreți atunci să nu mă neliniștească Totul?
— Sînteți, așadar, un scriitor angajat.
— Și încă cum, dragă domnule! La urma urmei, deși toți confrații mei se prefac a nu ști, eu sînt acela care în martie 1944, în plină ocupație germană, cînd victoria aliaților nici nu se putea bănui, am scris sub nasul ocupanților versul „și liliecii vor înflori".
— Dacă nu mă înșel, tot dumneavoastră ați semnat atunci un manifest în care susțineați că Shakespeare a fost german.
— Da, dar am avut tactul să mi-l retrag, evident, numai ca să nu-i supăr pe prietenii noștri. Ideea însă, nu-i rea. Cine știe. Poate chiar am s-o reiau zilele astea...

În romînește de Radu NICHITA

CRONICA RIMATA

ZILE DE IULIE

În iulie orele-s de foc
Sub stalactitele de soare, —
Și, îmbrăcat ca-ntr-un cojoc,
Fugi după umbră și răcoare...
Ah, unde-i valul înspumat
De toropeli să te dezlege?
Ai da pe el și un regat
Ca Richard, șecspireanul rege...

Dar nu-i nevoie! O.N.T.
E mai modest și-n consecință,
Pe litoral găsești orice!
Faleză, masă, tocuință...

Cu sufletul înmugurit
Vin oameni de pe-ntinsul țării
Cu trupu-n soare pîrguit,
S-acoperă cu valul mării...
Privești și-ai tot privi mereu
Decorul în culori de vrajă
Parcă din cer un curcubeu
A coborît direct pe plajă...
Palate mari de mărgărint
Se-nșiră unul după altul,
Ca pescărușul în zbor plutind.
Cu fruntea străpungînd înaltul...
Sosit mai alb ca un cais
Ce-și scutură alene floarea,
În două săptămîni de vis
Nu-ți schimbi năravul, ci ca'oarea...
Iar cînd un bun rămas îți iei
Și marea-n urma ta dispare,
Pe piele porți amprenta ei
Și-n suflet calda ei chemare.

Ștefan TITA

O simplă geantă de plajă

— Alo, Georgeta?... Aici Rodica... Sînt tare necăjită. M-am certat iar cu bărbatu-meu. Și din ce crezi că ne-am luat? Ai să rîzi. Dintr-o nimica toată, dintr-o geantă de plajă. Ce crezi că i-am cerut să-mi cumpere acum că a venit vara? O simplă geantă de plajă... Tu știi cît sînt de econoamă și n-am vrut să-l fac să cheltuiască. În primul rînd m-a enervat că a durat trei zile pînă mi-a adus-o. Ba că n-a putut s-o cumpere fiindcă a avut de lucru la birou și n-a putut pleca, ba că n-a trecut pe Lipscani, mă rog, motive. În sfîrșit, ieri mi-a adus-o. Ce să-ți spun dragă, o geantă albastră cu dunguliță albă, o minune! Dar să vezi nenorocire: puteam să port geantă albastră la rochița mea maro? Știi, rochița cea ieftină, cu care mă duc la strand, că n-o să mă duc doar cu una bună... Și-atunci, ca să nu-l mai „deranjez" pe bărbatu-meu, am plecat în oraș să caut o rochiță asortată. Am găsit dragă un tergal albastru ca marea, parcă special făcut pentru geanta mea. Și ce-ți închipui tu că am găsit chiar în același magazin? Noroc formidabil! Un silon alb, un model să-l mănînci, nu altceva. Bine înțeles, mi-am luat două, că săptămîna viitoare cine știe dacă or mai fi? Ajunsesem aproape acasă cînd, mi-am adus aminte de pantofi. Tu știi cîte perechi am. Ei bine, nici una nu se potrivește cu geanta albastră. Eu nu sînt comodă ca bărbatu-meu. M-am întors imediat pe Victoriei, și începe iar să colinzi magazinele... Dar mi-am găsit o pereche de pantofiori o nebunie, să juri că sînt papuci, nu altceva. Știi ce eram să uit? Tocmai principalul! Că la astea nu se pot gîndi bărbații, tot noi femeile trebuie să avem grijă. Cu ce merg pe plajă? Cu geantă albastră și costum verde? Am fost însă plină de noroc: am găsit un costum albastru super-hiper-elastic, o pereche de papuci cu pluță veritabilă de dop, o caschetă ultramarină pe care scrie „Amintire de la Mamaia, Eforie și tot litoralul", tă șiruri de mărgele de toate nuanțele și culorile, de toate speciile de scoici. Ce zici? Cum o să arăt pe plajă cu ele încolăcite pe mîini? Dar ce crezi, dragă, cînd m-am întors acasă, bărbatu-meu, cum îl știi, mi-a stricat tot cheful... Auzi tu, în loc să-mi mulțumească că nu l-am mai trimis pe el, mi-a spus că sînt risipitoare. Și pentru ce? Pentru o simplă geantă de plajă!... Te las acum dragă, că mi-a dat telefon Vali. Mi-a zis că s-au adus la Romarta niște genți maro cu dunguliță albastră și mă grăbesc ca nu cumva să n-am și eu una... deși bărbatu-meu e în stare și pentru atîta lucru să se supere!

Sandu MARIAN

REBUS

VORBE

ORIZONTAL: 1) Se ține de cuvînt... — Cuvîntare. 2) Începe uneori cu „cuvînt înainte" — Colecții de procese verbale. 3) Le găsești la erată — Literă arabă. 4) Culpă — Comparativ pentru vorbăreț. 5) Sinonim cu somn — Pronume — Textul lor trebuie respectat. 6) Interpretare falsă a cuvintelor cuiva. 7) Cuvinte în ghilimele — Cămașă înflorată. 8) Șterge erorile — Cuvînt rustic — Ia prima cuvîntul în muzică. 9) Cuvînt din glosarul agricol — Rîu în Siberia — N-așteptă o vorbă bună de la el. 10) Numai vorba ce-i de el — Nu face nimic. 11) Cuvînt cu repetiție — Din nou — Cuvînt de dragoste. 12) Nici un cuvînt mai mult! — I-a vorbit pe înțeles.

VERTICAL: 1) Vorba dulce mult aduce — Cuvînt imaculat. 2) Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim — Vorbit. 3) Autorul cuvintelor „E ușor a scrie versuri cînd nimic nu ai a spune" — Porți. 4) Fișie lungă de tifon pentru bandajat rănile — Îi scoți vorba cu cleștele. 5) Inițiale la început! — Vorbese vrute și nevrute. 6) Plecată — Verbal. 7) Centru feroviar în U.R.S.S. — Sistem de unități în fizică — Aproape oral! 8) Are cuvînt — Păcălit. 9) Final de logos — A spune versuri pe dinafară — Cară! 10) Vorbărie multă (fig.) — Un cuvînt fără greutate. 11) 60 de minute — În vorbire! — Prefix pentru trei. 12) Apostrof — Îndreptarul cuvintelor greșite.

Prof. Mircea BARBU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	R	E	C	I	S	■	L	O	G	O	S
2	R	O	M	A	N	■	D	O	S	A	R	E
3	O	M	I	S	I	U	N	■	O	L	A	M
4	V	I	N	A	■	M	O	A	R	A	O	N
5	E	N	E	■	■	B	■	L	E	G	I	■
6	R	A	S	T	A	L	M	A	C	I	R	E
7	■	O	C	I	■	U	K	■	I	E	■	R
8	■	G	U	M	A	■	S	A	T	■		A
9	A	R	■	I	■	■	R	A	U	■		T
10	L	A	U	D	A	R	O	S	■	S	T	A
11	B	I	S	■	I	N	A	■	■	O	R	■
12	A	T	I	T	■	L	A	M	■	R	■	T

Din lumea cărților și a cărturarilor

● **Erasmus din Rotterdam** avea obiceiul să citească la lumina lunii, pentru că nu-și putea plăti luminările necesare pentru bogata sa lectură.

● Filozoful **Anaxagora**, fiind silit de prietenii săi să-și pună la punct unele afaceri, sacrificînd cîteva ceasuri din timpul său, le răspunse îndurerat: „Vai, dragii mei, îmi cereți imposibilul: Cum să-mi împart timpul între afaceri și studiu, eu care prefer un strop de înțelepciune tonelor de bogății?"

● Un servitor, alergînd îngrozit în biroul savantului **Bude** pentru a-l înștiința că a luat casa foc, primi următoarea replică: „Ei bine, vestește-o pe nevastă-mea; eu nu mă amestec în chestiuni de gospodărie. Prefer studiul!"

● Se spune că filozoful grec **Eratostienes**, orbind și nemai putînd citi, s-a sinucis. Orientalistul **Guyard** a murit și el de foame, preferînd a cheltui ultimii bani tot pentru cumpărarea de cărți.

● **Macaulay** (1800—1850), celebru, puternic și bogat, mărturisește în biografia ce ne-a lăsat-o, că datorează fericirea numai orelor petrecute citind și existenței bibliotecii sale.

POȘTA redacției

SILVIA: În numărul trecut al revistei noastre, la pagina a VI-a, au apărut modelele care vă interesează. Pentru toamnă, asemenea modele vom publica ceva mai tîrziu.

DRAGA N.: **Într-adevăr, desenele pe care ni le-ați prezentat dv. sînt noi. Dar ele prezintă o importanță mai mare la o revistă pentru copii. În cadrul tematicii noastre nu se încadrează.**

N. POPESCU și DIONISIE PRETORIAN — Constanța: **Diploma de maturitate nu poate fi înlocuită cu diploma școalei de doi ani. Răspunsul dat în nr. 298 al revistei noastre, tot la această rubrică, este în conformitate cu noile instrucțiuni. Nu vă rămîne altceva decît să dați examenul de maturitate, ceea ce nu va fi greu, deoarece ați terminat recent cursurile școlii medii.**

NICU DAN GELEP — Teatrul Național Craiova: **Ne interesează fotografii de la spectacole, cu condiția ca ele să fie reușite și însoțite de o explicație mai largă din activitatea teatrului.**

NICOLAE MACASOIU — București: **Ne pare rău că nu vă putem satisface dorința de a vă trimite numerele revistei noastre care vă lipsesc din colecție. Urmăriți această rubrică, deoarece sînt cititori cărora le publicăm adresa și care pun la dispoziția doritorilor colecția lor.**

CRASI DAGMAR — Suceava și IULIU STIER — Cluj: **Informațiile privind examenele de traducător le puteți lua de la Ministerul Învățămîntului, căruia trebuie să vă adresați.**

G. POPOVICI — Craiova: **Nu cunoaștem asemenea adrese.**

DUMITRU ȚĂRANU — Iași: **Dacă comisia medicală nu-și dă avizul pentru a putea da examen în vederea obținerii carnetului de conducător auto, nu mai aveți nimic de făcut. Sfatul nostru este să vă vindecați la ochi și apoi să încercați.**

G. IONESCU — Ploiești: **În rețeaua de învățămînt a Ministerului Construcțiilor se prevede ca pentru anul școlar 1963—1964 să funcționeze o școală tehnică de muncitori calificați la centrul școlar de construcții București, care va pregăti electricieni pentru întreținerea utilajelor mecanizate și automatizate. De asemenea vor funcționa școli tehnice de personal tehnic, care vor pregăti tehnicieni pentru construcții industriale și civile, la centrele din București și Săcele. Amîndouă școlile au numai cursuri de zi, iar pentru admitere, limita de vîrstă este de 25 de ani.**

L. IPSE — Făgăraș: **Pentru a trece dintr-un an în altul la cursurile medii se iau ca bază notele obținute în anul respectiv și se face media. Sigur că un elev care nu frecventează cu regularitate și nu obține note la unele materii, poate fi lăsat corigent, la aprecierea consiliului pedagogic.**

ION RUSU — Piatra Neamț: **Revista „Cinema" se tipărește tot la „Casa Scînteii".**

Medicale

NELLY T. — Bușteni: **Numai medicul ginecolog poate constata dacă există sau nu ceva anormal în fenomenele observate, el poate să facă analizele necesare pentru a constata cauzele și a indica tratamentul în consecință. Deși se pare că în cazul dv. nu este vorba despre ceva grav, totuși posibilitatea complicației există, așa că nu neglijați.**

SPERANȚA: **Ar trebui să vi se facă un control competent al stării aparatului circulator și în legătură cu cele constatate se poate indica un tratament. Se prea poate ca un specialist endocrinolog, pe baza examenului făcut, să poată răspunde la primele două probleme. La Institutul Parhon din București ați putea găsi ajutor în rezolvarea problemei în legătură cu copilul dv.**

MARTA — Cluj: **Trichomonasul se poate vindeca definitiv. Este drept că adesea tratamentele sînt plicticoase, așa că trebuie încercate mai multe soluții. Uneori nu este suficient ca numai dv. să vă vindecați. Trebuie exclusă și posibilitatea reinfecției. Infecția nu trece la ochi niciodată. Căile de transmitere sînt multiple și cele amintite de dv. nu sînt excluse. Uneori prin lichidarea infecției se pune capăt și unei presupuse sterilități.**

BARBU SORIN — Constanța: **Vă promitem că vom pregăti pentru dv. un articol în legătură cu piciorul plat, care să răspundă multiplelor întrebări pe care le puneți în legătură cu această problemă. Despre cafea am publicat mai multe articole și pentru moment nu vom reveni.**

VICTOR H. — Petroșeni: **Ceea ce vi se întîmplă este absolut normal și nu trebuie să vă îngrijoreze absolut de loc. Nu are rost să faceți nici o legătură între fenomenele observate și oboseala cauzată de efortul pe care îl depuneți în perioada de pregătire a „maturității" și a „admiterii". Poate că și recomandarea care v-a fost făcută și care este foarte judicioasă, ar putea fi amînată după examene, pentru a nu vă crea acum complicații.**

CAMELIA DANILA — Simleul Silvaniei: **Poate că aveți dreptate și o scrisoare directă ar putea lămuri mai bine problemele. Aceasta în primul rînd pentrucă termenul de „infantilism" ar trebui lămurit pe deplin. Cunoscînd acest lucru ar putea fi mai serios privite problemele puse.**

SĂLĂJAN IOAN — Baia Mare: **Problema cheliei a mai fost de multe ori dezbătută. Poate că vom mai reveni în cadrul rubricii „Medicul vă sfătuiește".**

MODESTA — Făget: **Nimic grav. Hernia ombilicală probabil nu se va vindeca și cînd copilul va crește va putea fi operat. Operația este simplă și vindecarea sigură. În legătură cu pilul nu vă îngrijorați. Chiar la un an poate încă să persiste neajunsul de care vă plîngeți, ca apoi să se rezolve.**

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Al optulea păcat

L-am întîlnit pe Mircea Crișan, în seara premierei concert-spectacolului „Palatul melodiilor". — După cum constați, ne-a spus, am comis împreună cu colaboratorii mei, Al. Andi și Radu Stănescu... al optulea păcat

După „Cele șapte păcate", spectacol care în momentul de față îl reprezintă Teatrul de stat din Ploiești, am căutat ca și textele noii premiere a Teatrului Satiric Muzical, să deroghează de la clasicul gen de revistă, bazat de cele mai multe ori pe quiproquori, și să reprezinte fiecare un moment artistic. In „Palatul melodiilor" melodiile sînt toate originale, și aparțin compozitorilor Vasile Veselovschi și Radu Șerban. Dintre ele aș vrea să citez cîntecele „Așa-i la noi la București" (interpretat de Roxana Matei), „La Mamaia" (cîntat de Nicolae Nițescu), „Hei pădure" (cîntat de Valentin Baciu) și „Mersul trenurilor" (cîntat de trio Caban). Dansurile sînt interpretate de Silvia Grigorescu și Sandu Fayer, iar cele două momente de pantomimă de doi tineri talentați: Anton și Romică. Bine înțeles, din „Palatul melodiilor" nu lipsesc nici momentele vesele. In primul rînd cele interpretate de Mihai Ciucă, care cîntă, dansează și spune cu aceeași vervă cuplete, apoi Zizi Șerban, într-un personaj, care le știe pe toate... dar nu cine știe ce, îi doi băieți năzdrăvani (Al. Lulescu și Nic. Constantin). Eram să uit, sînt și eu prezent pe scena Teatrului de estradă. „Al nouălea păcat" spre care ne îndreptăm acum toate eforturile este piesa „Eu și natura moartă". In piesa care se va reprezenta la Teatrul Țăndărică, voi juca „în carne și oase" unul din roluri alături de o serie de parteneri din „lemn și stofă". Regia spectacolului aparține artistei emerite Margareta Niculescu. Sper-răm că va fi un spectacol original, care să se bucure de aceeași apreciere din partea spectatorilor ca și „Mîna cu cinci degete".

S. M.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Doctor în filozofie"

Opera lui Nușici, clasic al dramaturgiei sîrbe, cunoaște — după „Doamna ministru" — o nouă ecranizare. Atacînd aici parvenitismul, găunoșenia și opulența parazitară a claselor suprapuse care disprețuiesc valorile culturii, rîvnind totuși o reputație intelectuală, Nușici întruchipează ridicolul acestei lumi într-un albi quiproquo. Vlăstarul unei asemenea familii (ce-i dobîndise diploma de doctor în filozofie la Heidelberg trimițînd un băiat sărac să învețe pe numele lui) se trezește pe neașteptate însurat și... tată. Evenimentul petrecut cu ani în urmă cînd adevăratul student realizase mariajul în cauză, este de natură să răstoarne planurile de a-l căsători pe junele „Dr." cu o fiică de ministru. Finalul — pe cît de agreabil pe atît concesiv — ne prezintă simultan cu eșecul proiectatei căsătorii din interes realizarea a două mariaje pe placul tinerelor perechi.

Cu toate strădaniile cineaștilor iugoslavi, adaptarea cinematografică rămîne în genere tributară evoluției între patru pereți a comediei. Iar dintre efectele ce urmăresc sublinierea ambianței de false prețenții morale nu toate convin spiritului dramaturgiei lui Nușici care se vede brusc modernizată cu elemente coregrafice sau de recuzită numai pentru a dobîndi astfel un ritm mai convenabil ecranului.

Sorin ROIBU

„Misterele Parisului"

După atîtea superproducții, pe ecran lat sau panoramic, cu sunet stereofonic sau nu, cîte au rulat pe ecranele noastre, ce se mai poate spune despre ultima realizare a regizorului Hunebelle? Că nu e nici mai bună, nici mai slabă decît surorile ei într-u spectaculos. Intriga filmului, extrasă din romanul, cîndva celebru, al lui Eugene Sue, e pueriă, marcînd un umanism cu iz dulceag. Cît despre Jean Marais, e inutil să vorbești despre el altfel decît ca întruchiparea — pe ecran — a unui suflet generos într-un trup plin de vitalitate. Demonstrația celei de a doua virtuți e realizată — spre deosebire de alte filme — nu în lungi încăierări de floretă, ci în două sporturi, oricum mai moderne: înotul și boxul. Dar e la fel de invincibil.

Foarte bună ni s-a părut compoziția actorului Raymond Pellegrin, în rolul falsului baron de Lansignac.

I. MATEI

„CLUBUL CAVALERILOR"

Titlul dă posibilitatea să ghiciți de la început că vă aflați în fața unei comedii ce și-a propus să se amuze pe seama burlăciei. Cu puțin efort de imaginație puteți prefigura și intriga filmului. Aveți perfectă dreptate: e vorba de o asociație de holtei care se autodizolvă întrucît membrii ei nu găsesc ceva mai bun de făcut decît să se căsătorească. Dar ironia se extinde și asupra căsniciei, se răspîndește și asupra diversilor reprezentanți ai celor două sexe deveniți eroi ai comediei, și asupra vieții din stațiunile balneare, și asupra toaletelor de epocă, dansurilor de epocă, mașinilor de epocă, pînă și asupra afișelor de epocă (de unde și ideea unui hazliu generic). Amestecul este de altfel o caracteristică esențială a acestui film. Regizorul Jerzy Zarzynski și scenaristul Ludwik Starski au îndesat în această producție tot ce a încăput: și arii de operetă, și dansuri, și parada modei, și retrospective filmate cu acceleratorul, și urmăriri palpitante, scene de gelozie, secvențe colorate și altele în alb-negru. Un singur lucru lipsește: o adresă socială mai precisă care ar fi dat conturi mai pregnante conflictului. Și fiindcă sîntem la capitolul bilanț, să spunem că un alt articol care nu prisosește filmului este umorul. Iar pe o asemenea căldură spectatorii socotesc că o comedie trebuie să aibă neapărat belșug de umor.

B. DUMITRESCU

In reflector

Filmul „Misterele Parisului" joacă săptămîna aceasta și pe stadionul Giulești.

Jean Marais pe stadion
Joacă-n locul lui... Ozon
...Rapidiștii-au exclamat;
— Asta chiar că ...ne-a driblat!

O nouă premieră la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra": Comedia eroilor.

Comedia cu eroi
Va avea la spectatori,
Un succes și încă mare
Să sperăm, că nu-i...
eroare!

Săptămîna aceasta rulează la cinematograful „13 Septembrie" scurt metrajul „Cu paharul în mînă".

Cum căldura nu mai trece
Scurt metrajul amintiți
E-un „pahar" bine venit,
Dar să fie musai rece.

D. TABACU

NE VIZITEAZĂ...

Intre artiștii de peste hotare care ne vizitează în această lună se află și cîntăreața de muzică ușoară Rossela Rizi (Italia). Cîntăreața italiană este solista formației condusă de Marino Marini cu care a prezentat recent o serie de concerte în Uniunea Sovietică.

In țara noastră Rossela Rizi întreprinde un turneu în mai multe orașe, cu orchestra Electrecord dirijată de Imre Alexandru, urmînd ca pe 20 și 21 iulie să cînte la București la teatrul de vară „23 August".

Cîntăreața italiană, Rossela Rizi

„BĂIATUL DIN BANCA DOUA"

la Teatrul de păpuși din Galați

Calitatea unui spectacol se judecă după reacția sălii. Mai ales la spectacolele pentru copii. Aici, spectatorul de 7 ani s-a manifestat fără reticențe. Alecu Popovici, autorul piesei care face subiectul acestor rînduri, povestea amuzat pățania interpretului unui personaj negativ. Copiii îl întîmpinau la fiecare apariție cu ostilitate. Am întîlnit o astfel de identificare cu piesa la teatrul pentru cei mici din Galați.

...Am vizionat, cu 200 de copii „Băiatul din banca doua...", un băiat pe care-l doare măseaua, (sau simulează) și căruia, ca să-i treacă, i se spune o poveste. Eroul principal, Marin, simpatic (ca pui de urs) — e în fond un încurcă lume și pe deasupra tributar al unor trăsături atavice — somnoros și mîncău. Pe el se proiectează, devenind astfel mai pregnante, sentințele pedagogice ale piesei. Animalele pădurii, Anița veverița, castorul Beton, arici-ul Sever, Ursan și Ursana, Ira Vrabie, singura fetiță din piesă și, în sfîrșit, „nenea Regizorul" (care susține aici comperajul) fac elogiul muncii creatoare. In pădure se construiește un orășel. Zidurile s-au ridicat deja. Dar Mitică — lupul, Gică — mistrețul, Aurora — vulpea, exponenții răului, sînt indignați că peste cotloanele lor se va așterne un oraș cu lumini (nu ne trebuie lumină căci se vede ce urzim...). Și urzesc într-adevăr să distrugă orașelul în plină construcție.

Paznic este, din nenorocire, chiar Marin, care adoarme în post. Cei trei izbutesc astfel să-și facă mendrele. E momentul de cea mai mare tensiune. Copiii din sală, la început consternați, se pornesc subit să scandeze într-un cor pe 200 de voci: „Ursule, scoală-te!" E un apel clamat, la vigilență. La refacerea orășelului sînt invitați să participe 10 din cei mai buni și mai cuminți copii și ei fac asta cu cea mai adîncă convingere. Este ideea regizorului — și trebuie s-o spunem — ea are un vădit efect.

Teatrul de păpuși din Galați dispune de interpreți valoroși. Unii dintre ei au părăsit în această piesă faza "mînuitorilor și s-au produs ca actori. E-am remarcat în jocul lupului pe Dumitru Puiu, unul din cei mai buni mînuitori și interpreți, Ion Stanciu (castorul Beton) Nasta Rodica — veverița, Fany Rozeanu — vulpea.

Regia: I. Vîforeanu, a avut de rezolvat o sarcină dificilă: adaptarea piesei concepută pentru actori — la cerințele teatrului de păpuși. Poate din motivul acesta, pe lîngă calitățile evidente ale spectacolului, ne apar unele slăbiciuni care țin exclusiv de logica scenică. Personajele negative, prezentate la începutul piesei, ca oglemțesc prin statură, fățiețe bune, virtuoase, purtătoarele ideilor generoase din piesă, interpretate în totalitate de păpuși. De asemenea, încrirea de la un plan la altul, cu schimbările obligatorii de dimensiuni (la decor și personaje) dau efecte interesante.

Toate acestea (ușor rezolvabile de altfel) nu umbresc valoarea unui spectacol la care s-au bucurat deopotrivă — după cum a dorit-o autorul însuși — cei mici ca și cei mari.

T. V.

De vorbă cu compozitorul AUREL GIROVEANU

In ziua în care l-am întîlnit pe compozitorul Aurel Giroveanu, tocmai prezentase Teatrului de Stat de Operetă noua sa lucrare, opereta „Glasurile primăverii".

— Este pentru prima oară cînd abordez acest atît de îndrăgit de masele largi de spectatori.

—Ce ne puteți spune despre felul în care ați lucrat la această primă operetă?

— M-am străduit să creez o muzică de operetă cu ritmuri moderne, în care se îmbină lirismul cu umorul. Opereta „Glasurile primăverii" are la bază un subiect inspirat din realitate. Este vorba de un conflict autentic petrecut într-o întreprindere de confecții. Libretul este semnat de Erastia Sever și Mihai Joldea, în colaborare cu Septimiu Sever.

Compozitorul Aurel Giroveanu ne-a vorbit apoi despre alte laturi ale activității sale.

—In momentul de față lucrez la muzica unui spectacol pentru echipele de amatori, intitulat „Sfîrșitul unui om de paie" (o farsă cu subiect agricol), libretul aparținînd lui Liviu Cernătianu. De asemenea colaborez cu Victor Popa și Eduard Jurist la realizarea unui spectacol radiofonic pentru pionieri și școlari, „Almanah de vacanță". Aci dedic micilor ascultători melodiile „Cîntecul focului de tabără", „Cîntecul spicelor" și „Cîntec turistic".

— Aveți lucrări noi și în domeniul muzicii de dans?

— Evident. Intre noile mele compoziții se găsesc slowul „N-am să te uit" pe versuri de Eugen Frunză, rumba „Pe undele inimii mele" și cîa-cîa-ul „Rapsodie de vară", ambele pe versuri de Aurel Felea.

S. N.

CIRCUL DE STAT: „CURAJ ȘI TINERE(E"

Fără îndoială că numerele specifice spectacolului de circ nu pot aduce noutăți esențiale la fiecare schimbare de program. Cel mult variațiuni pe aceeași temă din care însă amatorii acestui gen nu au ce regreta. Acrobația de precizie, executată la mare înălțime, ca și echilibristica realizată în condiții grele produce de fiecare dată aceeași tensiune emoțională, iar dresajul de calitate stîrnește spectatorilor aceleași interes. Forma în care e prezentat spectacolul de circ înoiește însă programul aducînd o contribuție salutară prospețimii.

Iar în această privință, „Curaj și tinerețe", actualul spectacol al Circului de Stat are meritul de a prezenta cu bune mijloace o montare de efect, la nivelul posibilităților existente. Strădania actorilor de circ, — în majoritate tineri — de a găsi formule noi și palpitante de prezentare a vechilor tipare, e învesmîntată într-o modernă concepție regizorală. Vrem să remarcăm, în acest sens, ritmul viu care nu contenește nici o clipă pe întregul parcurs al spectacolului.

Începînd cu interesanta deschidere, în care spectatorii au prilejul să facă cunoștință cu protagoniștii și pînă la salutul final, numerele se succed cu repeziciune, line echilibrate — alternînd apariții spectaculoase cu acelea de destindere. Regizorul, Costel Ionescu, nu a căutat să dozeze efectele, ci din contra — a început cu unul din cele mai „tari" numere ale programului: duo Brayer. Executînd la mare înălțime îndrăznețe evoluții la trapez, acrobații au reușit să imprime din primul moment atmosfera palpitantă specifică spectacolelor de circ. In continuare, fiecare artist și-a dat o valoroasă contribuție la realizarea spectacolului.

Acrobația excentrică plină de haz a duetului Lazăr și Florica Dumitrescu, acrobațiile pe patine executate de duo Lupașcu (de ce însă atît de lungă și inutilă introducerea numărului ?), studiul plastic acrobat (duo Panatescu), interesantul număr de atletică grea al celor 3 Cseghedi, palpitantele evoluții aeriene executate de duo Cretu, numerele iluzionistului Romeo Alexandrescu, jongleriile duetului Virjoagă, ca și „muzicala" dresură de cîini a Liei Bocan — au solicitat o mare atenție spectatorilor — introducîndu-i în mirajul circului. O mențione specială se cuvine acrobațiilor pe sîrmă executate de Drelich de la Circul din Varșovia.

Spectacolul se bucură de contribuția valoroasă, a comicilor Horia Căciulescu, Ciupi Rădulescu și a cîntărețului George Bunea.

VĂ POVESTIM FILMUL

„Concertul mult visat"

O coproducție cehо-ungară

Jana și Jirka și-au durat un cămin pe temeiul primei iubiri care le-a înflăcărat inimile încă de pe băncile conservatorului. Astăzi au chiar și o fetiță, care a împlinit șase luni. Jana își respectă familia într-atît încît nu vrea s-o părăsească o singură clipă și de aceea refuză invitația de a face un turneu la Budapesta pentru a acompania într-un concert pe cîntărețul ceh de operă Valenta.

In aceeași zi însă în care ea a refuzat să plece în turneu, cu gîndul că nu-și poate permite să-și neglijeze căminul, îl găsește pe soțul ei acasă, în tovărășia coregrafei teatrului de pantomimă unde Jirka tocmai fusese angajat în calitatea lui de compozitor. Hotărîndu-se brusc să plece în străinătate, Jana află la Budapesta, în persoana Klarei, șefa serviciului de concerte al oficiului de spectacole și turnee artistice, o prietenă afectuoasă și îndatoritoare.

La rîndu-i, Klara, are și ea un cămin. Soțul ei, doctorul Kelemen, duce însă dorul unui cămin liniștit — căci Klara, prin natura ocupației, este mai tot timpul plecată de-acasă cu oaspeții de peste hotare pe care-i întîmpină pretutindeni. Datorită unui accident suferit de pianistul care urma să dea un recital în a doua parte a concertului lui Valenta, Klara îi propune Janei să susțină această parte solistică. Reușita este deplină Publicul aplaudă talentul interpretei, care-și cedе ast fel deschisă o mare carieră de artistă.

Invitată să mai rămînă la Budapesta o săptămînă Jana devine musafira Klarei. Atracția între doctor și tînăra pianistă devine tot mai puternică. Atunci însă cînd amîndoi își dau pe față sentimentele, ei recunosc totodată că ele nu sînt atît de profunde, că s-au lăsat copleșiți de o impresie momentană. Poate că, mai curînd, au dorit astfel să-și dovedească fiecare sie însuși că mai poate iubi și fi iubit. Hotărîtă să curme această situație artificială și nedemnă, Jana părăsește Budapesta. Din cele petrecute între ei toți, soții Kelemen au tras încîțătura de a se purta altfel unul față de celălalt în cămin, să înceapă o viață nouă.

Acasă, Jana regăsește și ea perspectiva altor relații conjugale. Soțul ei, mîndru de succesele unanim recunoscute ii împărtășește preocupările lui de compozitor. Dragostea și stima îi unește pe cei doi soți, care-și doresc acum entuziaste planuri de viitor...

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

TEATRUL DE COMEDIE

„CASA INIMILOR SFĂRÎMATE"

de G. B. Shaw

„Casa inimilor sfărîmate" nu a fost jucată la noi decît o singură dată, în fugă, prin 1931, de către directorul, tot atît de fugar, al Naționalului de pe atunci, Camil Petrescu. A trecut aproape neobservată, nu i s-a dat nici o importanță de către publicul și presa burgheză și e lesne de înțeles de ce.

După doborîrea burgheziei române, și după apariția năvalnică a publicului de masă al teatrului socialist, Shaw a devenit unul dintre cei mai iubiți dramaturgi străini jucați pe scenele noastre, detinînd, statistic, locul întîi. Favoarea aceasta e tot atît de explicabilă, pe cît de explicabilă era, pînă mai acum vreo douăzeci de ani, ignorarea lui. Era deci firesc ca în repertoriul teatrelor noastre să fie chemată și această dramă, nu una din cele mai de frunte ale operei lui Shaw, dar una dintre cele mai semnificative.

„Inimile sfărîmate" sînt ale oamenilor care trăiesc sau care apar numai în casa nonagenarului fost lup de mare Shotover, pentru a-și destăinui unul altuia, conștiința voluptoasă și ironică a propriei lor sterilități, a propriei lor inutilități — a unui eșec moral definitiv și aproape a unei totale dezafecțări umane. Termenul nu implică deci, un accent de compătimire și simpatie, nici pe departe cum ar implica acela, de pildă, de „casa capetelor sfărîmate" gîndindu-ne la „casa de nebuni" și la nefericiții care își sparg testele de pereți. Afară, poate, dacă ne gîndim la biata Ellie Dunn, care e obligată să renunțe la idealul dragostei și sinceridății pentru a alege drumul căsniciei de „jaf" și minciună, cu capitalistul Mangan, sau al căsătoriei „albe", „ideale" cu marinarul nonagenar. Oamenii de aici au inimile sfărîmate pentru că au renunțat cu voință la tot ceea ce poate face o inimă să existe și să trăiască, — la muncă, la solidaritate cu semenii, la dragoste, la adevăr, la ideal, într-un cuvînt la omenia, pe care au oferit-o, legată de mîini și de picioare, oamenilor din familia lui Mangan, dar tot din speța lor, — oamenii banului și ai relațiilor bazate pe bani.

E foarte greu de povestit subiectul acestei piese și în spațiu scurt e aproape imposibil de explicat ceea ce o deosebește de majoritatea operelor lui Shaw, printr-o undă de poezie amară și de subtilitate psihologică, în direcția cărora nu s-a îndreptățit, în general, efortul lui Shaw, născut mai ales din maliția ideilor și din ascuțișul inteligenții. In orice caz „irlandezul dezlănțuit" împotrivă cruzimii și ipocriziei burgheze britanice, nu s-a ascuns, nu s-a retras nici din această operă, în care pamfletul la adresa mareiului rechin capitalist Mangan, are o virulență atît de acută și țîșnește dintr-o analiză atît de cuprinzătoare a fondului social al personajului, încît spectatorul aproape nu bagă de seamă lipsa de perspectivă, de soluție, a acestei critici acerbe. O perspectivă mai vastă se desprinde însă din simbolica moarte a individului în timpul bombardamentului aerian final.

In plin război mondial, în primul și faptul că victima este tocmai cel care speră a-i fi beneficiar, ne apare, astăzi, după al doilea, ca o intuiție deosebit de impresionantă.

Teatrul de Comedie a realizat, deci, o treabă bună, prezentînd publicului încă o piesă a lui Shaw și alegînd-o pe aceasta, la un moment în care publicul nostru a început să-i cunoască opera destul de bine pentru a pătrunde și în colțurile ei mai ciudate, mai puțin limpezi. Și spectacolul e bun, cum sînt toate la acest teatru, mai ales printr-o mare acuratețe a muncii, printr-un finisaj atent al tuturor componentelor, prin toate acele satisfacții pe care le dă lucrul „bine făcut". Aceasta nu exclude, desigur, aici nefiind vorba de obiecte, eventuale deficiențe interioare.

E foarte dificil să te ocupi de „Casa inimilor sfărîmate", indiferent din care unghi al comentariului sau al meseriei teatrale, fără a o referi la Cehov, — căci așa a vrut Shaw, sub o puternică impresie de spectator și lector. El și-a calificat opera, subtitulînd-o: „o fantezie în manieră ruseacă pe teme englezești", ceea ce indiferent de sincera și fierbintea sa admirație pentru Cehov (căci „în manieră ruseacă" trebuie citit „în manieră cehoviană"), trebuie luat „cum grano valis". Shaw e Shaw și Cehov e Cehov, universurile lor artistice sînt reciproc impenetrabile, și nimeni nu putea fi mai conștient de aceasta decît Shaw însuși, în general foarte conștient de sine. Intenția lui nu a putut fi decît a unei parodii superioare, a unei parodii în sensul cel mai bun al cuvîntului, prin care însă nu se poate opera un transfer de importanță: nu numai de la Cehov la Shaw, dar și de la burghezo-moșierimea rusă la burghezia engleză, de la un patos specific la alt patos specific, și rezultate pot constitui obiectul unei discuții. Și. Ciubotărașu, cu o sobrietate pe care o apladăm, a interpretat rolul originalului Shotover, și, în ciuda unei serii întregi de contradicții și incertitudini, aparținînd direct personajului, el a izbutit o creație în spiritul lui Shaw, și ceea ce e mai neașteptat, chiar cu chipul, cu masca lui Shaw. In rolul foarte complex al Hesionei Hushabye, Ninetta Gusti a făcut un efort deosebit de meritoriu pentru a schimba o manieră de joc care devenise foarte adesea manierism, și, fără a reuși chiar cu totul în această încercare a sa, interpretarea rolului a transmis ideile necesare. Capitalistul, rechinul Alfred Mangan, s-a bucurat de festele lui Florin Scărlătescu, pe o linie, care, nu știm din vina cui, a dat acestui personaj anumite momente de descurajare și dezarmare mollie, cam nepotrivite; dar capacitatea lui Scărlătescu s-a manifestat, ca întotdeauna. In rolul mitomanului erotoman Hector Hushabye, ne-a dat deplină satisfacție Mircea Șeptilici, plin de o morgă găunoasă și hazlie, original în toate — personajul, poate, cel mai autentic al spectacolului. In schimb, în rolul naivului „Juptător pentru libertate" Mazzini Dunn, personaj în care se încrucișează multe ironii ale autorului, Mircea Constantinescu nu ne-a apărut la fel de inspirat. O problemă importantă, poate cea mai importantă, ne-a pus-o interpretarea pe care Sanda Toma a dat-o tinerei Ellie Dunn, condusă cu mult talent pe unele drumuri care nu sînt ale sale: susceptibil, deopotrivă, pe Vivie Warren și pe Candia, ceea ce nu e rău, Sanda Toma a adăugat un excesiv spirit de calculație, de răceală speculativă, care pune în jurul personajului o undă de antipatie cu totul nelalocul ei: tînăra actriță, nouă în acest gen de roluri, trebuie să caute secvențele și subtilitățile cerebralității pe o linie care să nu ducă involuntar, la sărăcirea, la sterilizarea personajelor de specificul lor. Pe lady Ariadna Utterword a interpretat-o Marga Barbu, cu necesara falsă distincție și autentică absență din realitățile vieții. Foarte în rol, foarte promițător, sub chipul distinsului prostănac Randall, ne-a apărut Ștefan Tapalagă, de la care așteptăm multe. Tamara Buciuceanu și Gh. Dinică au dat excelente înfățișări celor două roluri secundare ale comediei.

Radu POPESCU

P. S. — Nu mă pot opri de a trece la bilanțul pozitiv al spectacolului răspîndirea în public a unui excelent program, model al acestui auxiliar tipărit, care trebuie să fie programul. Texte variate, interesante, instructive și bine scrise, prezentare grafică originală și ispititoare, organizare limpede și cuprinzătoare a temei. O revistă literară, care va închina o pagină lui Bernard Shaw, nu ar putea face mai mult și mai bine.

ECOURI

● *PETER O'TOOLE și Richard Burton vor juca împreună în filmul „Becket", după piesa lui Anouilh, în regia lui Peter Glenville. O'Toole va interpreta rolul regelui Enric al II-lea, iar Burton rolul titular pe care Laurence Olivier l-a interpretat pe una din scenele New-Yorkului, tot în regia lui Glenville.*

● *S-AU INCEPUT filmările la „Rocco războinatorul", film realizat de Leopoldo Savona. Filmul, a cărei acțiune se petrece în Italia anilor 1800, are în centru figura lui Rocco Valdarelli, patriot care a știut să trezească în poporul oprimat dorința de libertate și revoltă împotrica ocupației străine. Interpreții sînt: Tony Russel, Barbara Nelle, Arturo Dominici, Ana Maria Lurdo, France Balducci și alții.*

● *„VIAȚA CONJUGALĂ" este titlul noului film al lui André Cayatte. Filmul va fi dublu, aceeași întîmplare fiind pocestită în prima parte prin optica bărbatului și în a doua prin cea a femeii. Protagoniștii filmului sînt Jaques Charrier și Marie Jose Nat.*

● *JEAN MARAIS a părăsit „capa și spada" pentru a juca în noul film al lui Jean-Charles Dudrumet: „Onorabilul Stanislas, agent secret", rolul unui agent secret amator. Filmul va fi o comedie de spionaj, plină de ritm, umor și suspense, în care revolverele vor înlocui săbiile din filmele istorice și urmăririle se vor face în mașini sport. Alături de Jean Marais vor apare Genevieve Page, Noel Roquevert, Jean Galland și alții.*

● *IN TOAMNA acestui an va începe în R.D.G. turnarea unui film biografic despre viața lui Karl Liebknecht. Scenariul este semnat de Richard Tschernо-Hell, care a scris scenariul la filmul „Un fiu al clasei sale" (despre Ernst Thelmann).*

Un portret pe săptămînă

Charles Aznavour

Renumitul cîntăreț de muzică ușoară Charles Aznavour apare acum înaintea publicului bucureștean în altă ipostază decît aceea în care l-am cunoscut cu cîteva săptămîni în urmă, cînd ne-a vizitat țara.

De astă dată coproducția franco-italiană „Dracul și cele zece porunci" ni l-a înfățișat ca talentat actor de film, într-un rol care, deși episodic, constituie una din reușitele de seamă ale acestei pelicule.

Cariera cinematografică a lui Charles Aznacour (pe numele său adevărat Charles Aznacourian) născut la Paris în 1924, începe în anul 1958, cînd regizorul G. Franju, reprezentant al așa numitului „nou val" din cinematografia franceză, îl distribuie într-un rol menit, chipurile, să „pună în valoare" extraordinara mobilitate de scenă, jocul nervos și expresivitatea figurii cîntărețului de la Alhambra, un rol excentric de epileptic într-un film uitat astăzi, în ciuda titlului său năstrușnic: „Cu capul de pereți".

Ca și debutul său cinematografic, „Trecerea Rinului" (1960) — al regizorului A. Cayatte nu i-a adus lui Charles Aznacour satisfacții actoricești deosebite.

De abia în filmul „Trageți în pianist", de Francois Truffaut (cunoscut publicului nostru prin realizarea sa „40 de lovituri") obține primul mare succes ca actor de film, într-un rol de continuat, care părea creat anume pentru el și care i-a făcut pe unii critici să-l asemene cu marele actor american Frank Sinatra.

Charles Aznacour, în afara celor vreo zece filme în care a jucat, poate fi socotit cineast și prin muzica de film pe care o realizează, el fiind de pildă autorul melodiilor și textelor din filmul „Să nu ucizi", realizare a cunoscutului regizor francez Claude Autant Lara.

Vacanță muzicală

De data aceasta spectatorii din Deva au fost invitați nu numai să asiste la concertul spectacol „Vacanță muzicală" de Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu și Mircea Bloc cu muzica de George Grigoriu, Temistocle Popa și Mișu Iancu, regia aparținînd lui Nicolae Dinescu, coregrafia lui Sandu Fayer și scenografia lui Puiu Ganea, — ci deopotrică să-și spună cuvîntul asupra calității acestei premiere, asupra textului și muzicii. Cu alte cuvinte, Teatrul de estradă din Deva a organizat un spectacol cu discuții primit cu interes de publicul din localitate. Discuțiile pe marginea concertului au fost animate și rodnice atît pentru realizatorii concertului cît și pentru interpreți. Cu acest concert, Teatrul de estradă din Deva organizează un turneu de trei săptămîni în regiunea Hunedoara și apoi un turneu prin orașele țării, urmînd ca la începutul lunii septembrie să prezinte, pentru spectacole și la București.

75
1966

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 301
•
Sîmbătă
13 iulie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Cincinat Pavelescu) într-un grup de scriitori, între care, la mijloc, Mihail Sadoveanu.*

UN DOCUMENT LITERAR

CINCINAT PAVELESCU:

„CE ESTE EPIGRAMA ȘI CUM SE FACE EA"

Cercetînd ultimele achiziții făcute de Biblioteca Academiei R. P. Române am dat de un stoc de manuscrise — multe din ele inedite — rămase de la Cincinat Pavelescu (1875—1934), poet care a excelat în specia literară scurtă și spumoasă — epigrama. De la fina ironie, pînă la virulenta biciuire a moravurilor, versurile lui Cincinat își păstrează savoarea și verva satirică.

Oferim cititorilor „Magazinului" fragmente din conferința intitulată „Ce este epigrama și cum se face ea", ținută pe vremuri de scriitor, în sala Teatrului Național din București, precum și o serie de epigrame.

„Tin de la început să-mi exprim gratitudinea cea mai caldă scumpului nostru președinte, care reluînd firul vechilor ședători ale Societății Scriitorilor Romîni, s-a gîndit și la mine și m-a smuls o clipă din arhivele prăfuite ale magistraturii...

Mă întreb cu nedumerire, cum prietenul meu Rebreanu, cu tot tactul și aleasa lui curtoazie, nu s-a gîndit că poate fi o scădere pentru cineva care se crezuse o viață întreagă numai poet liric, să se vadă trecut de-odată, fie și în primul rînd al scriitorilor umoriști și satirici. O singură mîngîiere mă mai liniștește: amintirea unei reflecții a marelui Caragiale. El se plîngea, de mult, într-un cerc de prieteni, că e nu marele anonim, care a iscălit fabule în „Convorbiri critice", ci un năpăstuit. Toți îmi cer articole și schițe ușoare și sarcastice și eu sînt și mă simt cel mai mare liric.

Voi încerca „à tout hasard", fiindcă ne aflăm la Teatrul Național, sub auspiciile Societății docte a Scriitorilor Romîni, să vă invit la o excursie de cîteva minute. Mai întîi în patria de origină a epigramei, în vechea Eladă, cuibul etern al muzelor. Vom trece apoi la Roma, în epoca apropie de decadență, cînd a vibrat lira sarcasticului Martial și oprindu-ne o clipă în Luteția parisiană, de unde s-a împrăștiat ca o fîntînă de tinerețe grația spiritului galic, vom ajunge la noi, popor vesel și viguros, în al cărui sînge mai stăruie lîngă vitejia străbună, ironia galantului Catul și a biciuitorului Martial.

Simion SĂVEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

In aceste zile, în Bărăgan, ca și în celelalte părți ale țării, colectiviștii, precum și lucrătorii din gospodăriile de stat, muncesc cu hărnicie pentru a aduna de pe cîmp bogata recoltă de grîne. In clișeu: *un aspect din munca de recoltare, la gospodăria colectivă Sărățeni, raionul Urziceni*

Din sumar:

CE PREGĂTIȚI PENTRU STAGIUNEA VIITOARE?
Ne răspund artiștii poporului Aura Buzescu, Zenaida Palli și Grigore Vasiliu-Birlic

CUM NE ARANJĂM LOCUINȚA: GARSONIERA

Mica bibliotecă „Magazin"
„ORA DE MORALĂ"
Schiță de Azis NESIN (Turcia)

ITINERARII TURISTICE
PE BRÎNA MARE A COȘTILEI

MAGAZIN MEDICAL

BĂILE ÎN AER LIBER

O VIZITĂ LA „CINECITTA"

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

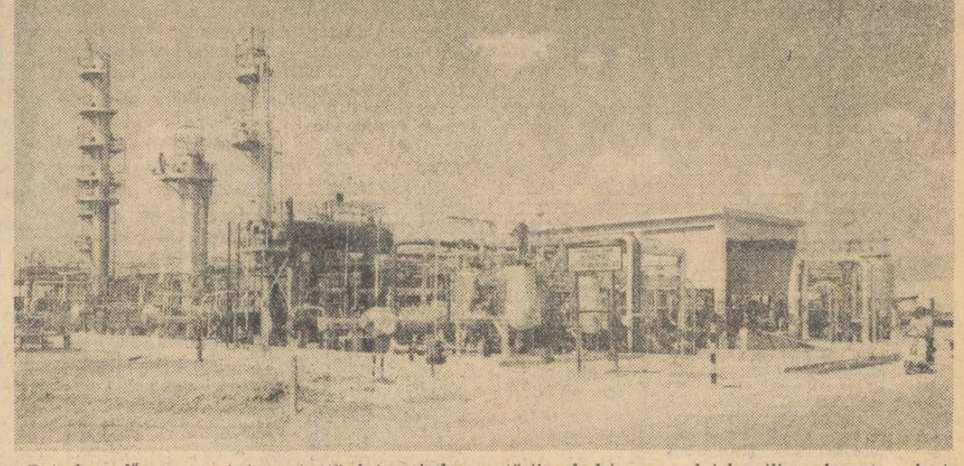

„Petrobrazul", cea mai importantă întreprindere a țării, mîndria poporului brazilian. Aceasta a luat ființă în 1952, în urma luptei dusă de masele populare împotriva monopolurilor nord-americane

TULCEA

Trenul, „expresul de Tulcea" cum îi spun cu ironie dar și cu oarecare duioșie obișnuiții acestui traseu, străpungea noaptea. În compartiment, majoritatea călătorilor moțăiau sau încercau să moțăie. Doar un bătrînel avea chef de vorbă.

— Pentru prima oară la Tulcea? întrebă el pe vecinul de banchetă.

— Nu, am mai fost acum doi-trei ani.

Bătrînul nu-și poate ascunde un zîmbet de satisfacție și de mîndrie:

— Să știți că n-o să recunoașteți locurile! Eu sînt tulcean get-beget și adesea nu-mi vine a crede ce văd cu ochii. Să vă spun una. Familia mea locuiește la Tulcea de veacuri. Nu, nu exagerez. Am identificat la cimitir mormîntul unui străbunic înmormîntat aici acum 180 ani. Și, după cîte știu, tot în casa asta de pe str. Isaccei au locuit cu toții. Uneori mă gîndesc și rîd în sinea mea: ce-ar fi dacă bunicul sau chiar tata ar putea vedea ce a devenit această stradă a Isaccei? Dumneavoastră o știți? Nu? Cea mai prăpădită stradă, asta era. Toamna noroi pînă la glezne, iarna zăpadă pînă-n gît, vara praf cît vezi cu ochii. Iar casele... Ce să mai vorbim! Magherițe. Cine ar fi crezut că aici se vor ridica blocuri, strada va fi pavată, trotuarele asfaltate?

Bătrînul locuitor al orașului dunărean și-a făcut confesiunea aproape fără întrerupere pînă dimineața, cînd trenul s-a oprit la Tulcea. Oaspeții „orașului de pe șapte coline" s-au convins încă din tren că omul nu exagerase: Tulcea a devenit, într-adevăr, de nerecunoscut.

În biroul tovarășului Boris Jecu, vicepreședinte al sfatului popular orășenesc, ușa nu stă închisă o clipă. O mulțime de oameni au cîte ceva de solicitat, de propus, de întrebat. Iar vicepreședintele răspunde fiecăruia, cu răbdare și bunăvoință.

— Aici sîntem toți ca o mare familie, ne spune. Ne cunoaștem fiecare între noi și bucuriile și necazurile.

— Și, totuși, Tulcea nu mai poate fi socotit printre orașele mici...

Paul MARIAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Fabrica de făină de pește din Tulcea

INTERVIUL NOSTRU

Cu compozitorul Sigismund Toduță

despre noua promoție de absolvenți ai Conservatorului clujan

Pragul Conservatorului „Gheorghe Dima" din Cluj a fost călcat de o nouă promoție de absolvenți. Mai înainte de a-și „lua zborul", prezentîndu-se la ultimul examen, tinerii interpreți au prezentat un șir de concerte și recitaluri publice, urmărite de săli pline de spectatori.

I-am văzut înainte de fiecare spectacol și le-am cunoscut emoția. Dar, odată cu fiecare dădeau examen și profesorii și chiar rectorul Conservatorului, compozitorul Sigismund Toduță, maestru emerit al artei, laureat al premiului de Stat. Tocmai din această pricină, am făcut ca discuția noastră să aibă loc către sfîrșitul examenelor de stat, cînd, ca și într-o frază muzicală se poate lua respirul necesar.

— Cum apreciați noua promoție? — l-am întrebat pe Sigismund Toduță.

— Asistînd și la ultima probă, pot spune că, împreună cu toate cadrele didactice, încerc o satisfacție. Absolvenții Conservatorului nostru au dovedit temeinice cunoștințe, o bună pregătire.

— Care sînt cei care reprezintă „promisiunile" cele mai certe? Mă refer nu numai la cei ce au absolvit în acest an, ci în ultimii ani.

— Aș fi nedrept dacă nu aș spune că fiecare în parte reprezintă o valoare. Totuși, dacă întrebarea îmi cere să fac evidențieri, o voi face, conștient fiind că acestora li se pot adăuga și alții. De pildă, dintre tinerii muzicieni clujeni, între pianiști amintesc pe Gabriel Amiraș, Iudith Molnar, Ferdinand Weiss, Gh. Sienger, Ileana Ianky; la violoniști pe Iuliu Hamza și Ladislau Kiss; la canto pe Niculina Mirea, Al. Matiaș, Ionel Pantea, Alex. Farcaș.

— Cine a participat la probele examenului de stat a fost surprins de degajarea manifestată de candidați. Cărui fapt se datorește aceasta?

— Faptului că în decursul studiilor am căutat să-i punem în contact cu scena și cu auditoriul chiar dacă el era alcătuit din colegi. În acest scop am organizat săptămînal producții interne care ne-au dat putința să-i urmărim, să le dirijăm creșterea. La ele s-au adăugat producțiile prezentate în afară. Rezultatele s-au apropiat de cele dorite de noi. Cel puțin așa cred eu.

— În vederea formării unei culturi muzicale solide ce ați întreprins?

— Linia pe care ne-am situat a fost aceea de a da studenților noștri o edu-

Const. SÎRBU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PE MERIDIANELE GLOBULUI

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

II. O țară greu de cunoscut: Brazilia

Continuăm, în cele ce urmează, publicarea însemnărilor făcute de grupul ziariștilor romîni format din tovarășii NESTOR IGNAT, MIRCEA RĂDULESCU și GEORGE IONESCU, care au întreprins o călătorie de două luni și jumătate în patru țări de pe continentul latino-american: Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic.

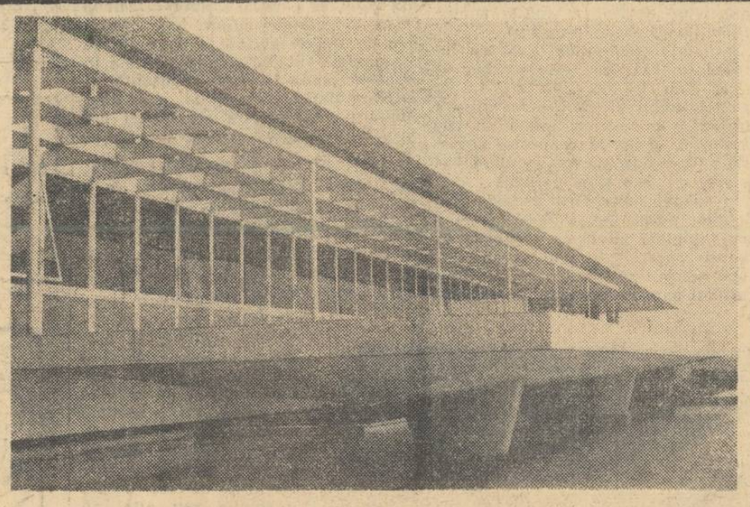

Una din clădirile ultra moderne ale Brasiliei

Într-o dimineață, prin piața orașului Salvador, capitala statului Bahia

De cînd s-a aflat că am fost în Brazilia, ni se pun tot felul de întrebări: **cum e Mato Grosso? S-au găsit urmele expediției nu știu care?** (au fost mai multe în Mato Grosso, care au dispărut). **Ce fel de oraș e Brasilia? Ați întîlnit cumva pe președintele Goulart sau pe Leonel Brizola? Sau, chiar: cum arată Pele?**

După cît se pare, la noi se știu destul de multe despre Brazilia. Poate, după Cuba, aceasta este țara latino-americană cea mai cunoscută. Și, totuși, o mărturisim din proprie experiență — căci am petrecut acolo timpul cel mai lung din întreaga noastră călătorie — aproximativ o lună, Brazilia, cu întinderea ei imensă este totodată și țara cel mai greu de cunoscut. Numai distanța de la Rio de Janeiro la Recife, capitala statului Pernambuco — care a reprezentat doar o părticică a drumului nostru în interiorul Braziliei, este egală — să zicem — cu o călătorie București—Londra...

Apoi, nu există o singură Brazilie... În realitate, într-o singură țară se unesc mai multe țări decît de diferite. Brazilia este și deșișul milenar din Mato Grosso, dar și centrul industrial modern Sao Paolo...

Dacă la Rio de Janeiro, orașul mo-

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

IN ITALIA se fac intense pregătiri în vederea aniversării a 700 de ani de la nașterea marelui poet Dante Alighieri. Cu acest prilej un grup de cercetători științifici caută manuscrisul original al capodoperei lui Dante — „Divina Comedie". Se presupune că acest manuscris ar fi fost zidit în casa unuia din descendenții poetului aflat în viață. Casa acestuia se găsește la Gargagnago, la zece mile de Verona, unde marele poet italian și-a petrecut mulți ani din furtunoasa sa viață ca exilat politic. Însuși locul unde se află mormîntul marelui poet a rămas multă vreme necunoscut. Abia în 1865, cu prilejul aniversării a 600 de ani de la nașterea sa, mormîntul lui Dante a fost descoperit într-o mînăstire din Ravena.

●

LOCUITORII orășelului peruvian Inlialpata din Anzii Peruvieni au observat că odată cu grindina obișnuită cădeau pe pămînt bucățele de gheață roșii și albastre. Cu o zi înainte de căderea grindinei, în această localitate au avut loc importante deplasări ale straturilor pămîntului. Aerul s-a încărcat cu un praf care a ajuns în picături de apă din care sînt alcătuiți norii și de aici în boabele de grindină. Și deoarece rocile din munții Anzi au diferite nuanțe, grindina a fost colorată în diferite culori.

●

KAHAU este o pasăre din familia albatroșilor. Ea își petrece aproape toată viața deasupra valurilor Oceanului Atlantic. Numai în timpul cînd își face cuibul ea zboară în Insulele Bermude, singurul loc de pe glob unde trăiește pasărea Kahau. Cîndva aceste păsări trăiau în stoluri nesfîrșite. Dar în 1610 în insulele Bermude a fost o foamete cumplită. Păsările Kahau constituiau aproape unica hrană pentru locuitorii insulelor, încît au rămas în viață extrem de puține din ele. În zilele noastre această păsărică rară a primit o nouă lovitură. S.U.A. au constituit pe insulele Bermude o bază militară. Cuiburile păsărilor au fost distruse de buldozere. Comisia de ornitologi care a vizitat Bermudele în 1948 a ajuns la concluzia că păsările Kahau au fost complet exterminate. Trei ani mai tîrziu s-au descoperit însă cîteva păsărele Kahau, alungate de pe locurile lor de baștină. În prezent, un grup de oameni de știință de la stațiunea biologică din Bermude caută mijloace de salvare a păsărilor Kahau.

●

OMUL DE ȘTIINȚĂ ungar Barta a elaborat o teorie potrivit căreia nucleul Pămîntului ar fi situat nu în centrul geometric al globului pămîntesc, ci la cîteva sute de kilometri depărtare de acesta și se deplasează pe orbita eliptică cu o viteză de 1 km. pe an. Această teorie ar explica mărimea inegală a forței de atracție în diferite locuri de pe pămînt și modificarea ei în decursul vremurilor. Pentru confirmarea teoriei, Comitetul internațional de geofizică a hotărît să creeze pe Ecuator o rețea de 15 stații geofizice de măsurat. Măsurătorile se vor face în decurs de 5—10 ani.

●

NU DE MULT oamenii de știință din S.U.A. care s-au ocupat cu studierea spectrogamei vocii au descoperit că nu există doi oameni care să aibă voci identice — un specialist cu experiență poate deosebi vocea unei persoane din multe alte mii.

●

STUDENȚII Institutului fizico-mecanic din Leningrad au construit un aparat pentru examinarea șoferilor, numit „examinatorul electronic". Noul aparat se bucură de o înaltă apreciere din partea specialiștilor în domeniul transporturilor rutiere. „Examinatorul electronic" funcționează pe principiul alegerii unui singur răspuns bun din cele date de examinat. De curînd, primul șofer din Leningrad a primit carnet de conducere după ce s-a prezentat în fața „examinatorului electronic". Șoferul a trebuit să rezolve două probleme concrete privind regulile de circulație și să răspundă la 4 întrebări teoretice. Mașina a confirmat exactitatea răspunsurilor și șoferul a primit carnetul de conducere.

●

MISTER Hafner, proprietarul a mai multor localuri new-yorkeze cu personal de deservire exclusiv feminin, a fost deferit justiției, acuzat fiind de dare de mită. Cei care au primit mită au fost funcționari ai municipalității. „Să știți că nu sînt vinovat — a declarat Hafner. Ori de cîte ori aveam de rezolvat o problemă căutînd un funcționar cinstit, nu am știut pur și simplu cui să mă adresez".

●

MINISTERUL ocrotirii sănătății din Republica Sud-Africană, a emis un decret potrivit căruia studenților negri le este categoric interzis să studieze anatomia pe cadavre de oameni albi. Mai mult decît atît, potrivit acestui decret, cadavrele de oameni albi și de oameni negri puse la dispoziția sălii de anatomie trebuie păstrate și preparate separat, iar studenții negri în general nu au voie să treacă pragul sălii în care sînt păstrate cadavrele celor albi.

75 de zile pe continentul latino-american

(Urmare din pag. 1)

dern e copleșitor, iar clădirile portugheze din epoca colonială, cu balcoanele lor din fier forjat, vechile cartiere cu uliți strîmte, din secolul XVI sau XVIII, se pierd adesea în umbra building-urilor, a băncilor trufașe din granit, a palatelor de beton, pitorescul Salvador (capitala statului Bahia, în nord-est), cățărat pe dealuri, și-a păstrat întreg specificul, grația bisericilor și mînăstirilor baroce, cu aurăria lor fină și faianțele albastre portugheze (azulejos).

Am descoperit la Muzeul zahărului din Recife o adevărată galerie de strigoi : fotografiile marilor moșieri de altădată ai regiunii, ale marilor exploatatori ai plantațiilor de zahăr, împreună cu familiile lor. Fotografii de epocă. Bărbați, cu lanțuri de aur greu pe pîntece, îmbrăcați după ultima modă pariziană (de la începutul secolului), cam masivi, provinciali, sufocați în veșmintele strîmte, stau crunți, solemni — ridicoli, aliniați simetric, într-o ierarhie desăvîrșită, de la bunica senilă în dantele, pînă la cățelul adus tot de la Paris și ciufulita îngrijitoare neagră, admisă în ultimul moment în fața aparatului, oameni mulțumiți, sufletе de piatră care-și etalează opulența în interioarele bogate ale conacelor, călări sau în careze luxoase. Baroneasa de Moreno, femeie energică, celebră fiindcă a clădit o casă pentru a-l primi pe împăratul Pedro al II-lea, era de altfel analfabetă.

La Salvador, amintirea secolelor trecute e vie în viața orașului, în cîntecele și poeziile populare despre luptele haiducilor de altădată, în Condomble-ul negru, în stihiile dezlănțuite.

Deși Brazilia este o țară care și-a cîștigat independența politică încă din 1822, în economia ei ocupă poziții importante monopolurile din S.U.A. Comerțul exterior, producția de energie electrică, transporturile, sînt în mîinile consorțiilor nord-americane. Din cauza acestei situații, a dispozițiilor date de Fondul Internațional Monetar, inflația a luat proporții uriașe. Din datele publicate în mod oficial, puterea de cumpărare — în decursul anului 1962 — scăzuse cu peste 75 la sută. Împotriva exploatării economiei țării de către monopolurile nord-americane se ridică masele populare. Iar această mișcare are ecou favorabil chiar la cele mai înalte cercuri conducătoare ale țării. Drept remediu pentru eliberarea economiei țării din mîinile finanței străine, am putut constata că, atît în presă, ca și în cercurile cele mai largi se vorbește tot mai mult de monopolul de stat asupra comerțului exterior — ca despre o necesitate vitală. De asemenea, sînt puternice curente ale opiniei publice tinzînd spre desființarea taxelor care se plătesc americanilor.

Desigur că problemele realității braziliene sînt foarte complexe. Vrem să subliniem că în ciuda piedicilor de tot felul, industria braziliană se dezvoltă, sporesc eforturile burgheziei naționale de a se smulge din cleștele monoculturii, a economiei unilaterale, ascuțindu-se astfel contradicțiile cu monopolurile americane. Brazilia a însemnat și înseamnă cafea, (50 la sută din producția mondială) cafea ale cărei prețuri sînt dictate însă de Wall-Street...

În Brazilia se observă o tendință spre legături cu țările socialiste. În zilele cînd eram la Sao Paolo, guvernul acestui stat — care este cel mai puternic centru industrial al Braziliei — a cerut lui J. Goulart, președintele țării, semnarea unor acorduri de schimburi cu țările socialiste.

Sînt și alte aspecte semnificative privitoare la orientarea politicii economice în Brazilia. Printre acestea se poate număra instituirea monopolului de stat asupra exploatării petrolului. Astfel a luat naștere cea mai importantă întreprindere a țării, „Petrobrazul", mîndria poporului brazilian. Dar nici cercurile monopoliste nu stau cu mîinile în sîn. Ele au sistat vînzarea utilajului necesar exploatării petrolului.

Din datele oficiale, reiese că 60 la sută din populația țării trăiește în localitățile sătești. Pămînturile se găsesc în mîna marilor latifundiari. 150.000 de mari moșieri posedă trei sferturi din întreaga suprafață de teren agricol.

Dominația latifundiarilor din Brazilia se întinde nu numai asupra pămîntului, dar și asupra creditelor bancare, asupra uneltelor de muncă, animalelor domestice, îngrășămintelor, mijloacelor de transport.

Suprafața pămîntului care se lucrează în Brazilia este extrem de mică, doar 8,2 la sută din întreg terenul arabil al țării. Dezvoltarea creșterii animalelor, într-o direcție extensivă, a dus la o sporire deosebită a păsunilor, ele reprezentînd 46,4 la sută din suprafața agricolă.

În timpul guvernării președintelui Getulio Vargas — 1950—1954 — a fost înființată „Comisia națională de politică agrară". În anii aceștia și după aceea, i-au fost prezentate Congresului sute de proiecte de reformă agrară, dar după cum arată unii deputați progresiști, ele s-au scufundat fără urmă în noianul nesfîrșit de documente parlamentare.

Totuși, în pofida dorinței unor cercuri interesate de a tergiversa rezolvarea problemei agrare, mișcarea pentru reforma agrară a căpătat în Brazilia o mare amploare. Nu rareori agitația în jurul acestei probleme ia un caracter de masă.

Forma specifică de organizare a terenurilor sînt ligile țărănești, care numără peste 500 de organizații, din care fac parte peste 600.000 țărani.

Din păcate pentru țăranii de pe marile latifundii, legea a rămas voința proprietarului. Acest lucru l-am văzut în nord-estul țării, unde mizeria țăranilor este cumplită. Tocmai de aceea, aici au luat ființă pentru prima oară ligile țărănești, care luptă pentru reforma agrară. În preajma unei gări, am văzut un tînăr student poet care recita versuri pline de înflăcărare despre reforma agrară. Am desprins din perorația sa următoarele : **„Ori vom înfăptui reforma agrară cu arma legii, ori țăranii flămînzi și asupriți o vor înfăptui cu mîinile lor, cu arma dreptății și a disperării".**

★

Orașul Brasilia despre care circulă atîtea păreri este complet nou, ridicat în cîțiva ani și conceput ca un oraș, care să nu poarte povara formelor urbanistice. Se pare că orașul s-a născut din dorința de a împinge spre interior viața economică și politică a Braziliei, care acum se desfășoară în cea mai mare parte a marilor orașe de pe coasta oceanului Atlantic, de a restabili cumva echilibrul țării, apropiindu-i capitala de centrul geometric.

În orice caz, o întreprindere de proporțiile acesteia a oferit un vast cîmp de desfășurare fanteziei îndrăznețe a unor arhitecți ca Niemayer sau Lucio Costa, cunoscuți azi în toată lumea. Ne reamintim ansamblul de clădiri al parlamentului : cele două mari blocuri din mijloc, legate între ele de treceri aeriene și înconjurate de ape și cele două cupole așezate în sens invers, a Camerei deputaților și a Senatului. Lumina difuză a anotimpului ploios în care am vizitat noi Brazilia, dădea relief acestor clădiri : le scălda într-un alb-cenușiu liniștitor pe fondul verde al gazonului. De o simetrie neobișnuită, în forme aparent asimetrice, ansamblul acesta ne-a făcut impresia că reeditează aici, folosind altă geometrie și într-un mod cît se poate de modern, acea simplitate, acel calm suveran, echilibrul volumelor, al întunericului și luminii, armonia cu mediul ambiant pe care le numim clasice. Nu sîntem arhitecți și părerile noastre trebuie luate ca atare, dar ni se pare că — indiferent de ce crezi despre o soluție sau alta, nu poți să nu recunoști că acest oraș, în ansamblul său, ca și multe clădiri în parte, oferă un prilej de meditație nu numai pentru specialist.

Întins pe o suprafață imensă, orașul lasă, mai ales noaptea, o senzație de pustietate, în el nu se simte prezența vieții. Nu poți să vezi aici oameni plimbîndu-se pe trotuare sau pe alei, îndrăgostiți zăbovind pe băncile parcurilor, copii jucîndu-se în curțile caselor. Oamenii îi descoperi abia în preajma clădirilor publice sau a blocurilor de locuit, îndreptîndu-se grăbiți spre garaj sau spre apartamentele lor. Pe bulevardele întinse ale orașului, care se încrucișează fără să se întretaie, nu te poți descurca dacă n-ai mașină sau, după cum spunea un glumeț, în orașul Brasilia un om ar trebui să fie alcătuit din cap, trunchi și... roate !

Am văzut în Brazilia pe Pele și pe Garincha. Ne-a impresionat stadionul gigantic, alcătuit de fapt din două stadioane suprapuse, în care încap vreo două sute de mii de spectatori, publicul frenetic, pasionat, care își exprimă în timpul meciurilor emoțiile violente și opiniile categorice desfășurînd adevărate canonade asurzitoare cu rachete de mînă și alte „muniții".

Am asistat la meciul tradițional de încheiere a sezonului. Se întîlneau ca de obicei în astfel de ocazii, selecționatele orașelor Rio și Sao Paolo. A fost un fel de festival al măestriei fotbalistice braziliene. Pele, cu stilul atît de propriu de a controla mingea, de parcă aceasta ar fi atrasă ca un magnet de bocancii săi, ne-a convins că este unul dintre cei mai valoroși atacanți pe care i-a avut fotbalul mondial. Numărul 1 al liniei de atac al „națională" braziliene, Pele se infiltrează relaxat, cu eleganță, în dispozitivul de apărare al echipei adverse, și o face așa de firesc, atît de clar, încît te-ai mira dacă faza ar decurge altfel. Cu totul diferit acționează faimosul Garincha, al cărui demaraj impetuos, teribil, pe extremă, evocă ceva din locomotiva care trece instantaneu din starea de repaos, la viteza de 150 kilometri pe oră. Tehnica individuală evoluată este „armătura" pe care echipele fruntașe braziliene construiesc admirabilul lor joc colectiv...

O țară greu de cunoscut: BRAZILIA

În centrul marelui oraș Rio de Janeiro sînt nenumărate restaurante moderne, dar în imediata lor vecinătate pot fi întîlnite asemenea mici „restaurante" pentru cei ale căror venituri modeste nu permit decît o masă mai puțin decît frugală

PAZ=CUBA

Am vizitat America Latină într-un moment politic important pentru întreaga omenire, la scurt timp după evenimentele din Marea Caraibelor. Este interesant de subliniat că în toate cele patru țări vizitate evenimentele din Cuba n-au lăsat și nu lasă pe nimeni indiferent. Am putut constata ce amploare și intensitate are ecoul revoluției cubane în țările Americii Latine, ce puternică este solidaritatea din această zonă geografică cu Cuba revoluționară.

În timpul călătoriei, nu de puține ori am văzut scrise cuvintele „Cuba da, yankeii nu" ; „Paz=Cuba", pe cheiurile portului brazilian Santos, pe pereții cocioabelor din Rio de Janeiro, pe clădirile din Montevideo cît și pe litoralul chilian al Pacificului și în marile orașe ale Mexicului.

Pe nimeni în America Latină „fenomenul cuban" n-a lăsat și nu lasă indiferent. Firește cuvintele „Cuba nouă" au o anumită rezonanță în sufletul peonului din preria uruguayană, argatul moșier, și o altă rezonanță în sufletul deținătorului de acțiuni ale fabricilor de conserve din Montevideo. Într-un fel vibrează la auzul acestor cuvinte araucanii din satele de pe povîrnișurile Anzilor și în altul marii armatori de vase din portul Valparaiso.

De partea Cubei sînt toți cei care iubesc progresul și pacea. Împotriva Cubei sînt însă numai acele forțe care vor să înăbușe aspirațiile de libertate, aspirațiile cele mai nobile ale latino-americanilor.

Vizitînd dintr-un capăt într-altul Brazilia sau Uruguay, Chile sau Mexic îți poți da seama ce amploare și intensitate are ecoul revoluției cubane în țările Americii Latine, ce puternică este solidaritatea popoarelor din aceste țări cu Cuba eroică.

Popoarele latino-americane văd în revoluția cubană realizarea năzuințelor lor cele mai scumpe. Aceleași cauze care au generat ieri revoluția cubană caracterizează stările de lucruri existente azi în restul emisferei latino-americane, vlăguită de monopolurile de pe Wall-Street. După cum se exprima sugestiv Jean Paul Sartre, în vechea Cubă, cu fiecare sclipire a neonului, cu fiecare sunet al telefonului, o părticică infimă de dolar părăsea insula și lua drumul Statelor Unite pentru a întregi acolo dolarul mare. În toate celelalte țări latino-americane fenomenul continuă. În Cuba el a fost curmat de revoluție.

„CEARTĂ DE... FAMILIE"

Dintre numeroasele „certuri de familie" care au loc mereu în sînul partidului creștin-democrat al lui Adenauer — C.D.U. — una, care a ajuns de curînd la cunoștința opiniei publice vestgermane, i-a atras atenția atît prin tema disputei cît și datorită uneia din „părțile" în litigiu.

De fapt, tema și „partea" sînt identice, mai precis, se contopesc într-o singură persoană binecunoscută — și nu numai în Germania occidentală : criminalul de război hitlerist Theodor Oberländer, fost ministru în guvernul de la Bonn și în prezent, din nou, deputat în Bundestag. Cealaltă parte în litigiu este tot un deputat creștin-democrat din Hamburg, Erik Blumenfeld iar tema gîlcevii — atacurile acestuia din urmă împotriva lui Oberländer apropo de trecutul său nazist, deosebit de bogat.

Diferendul, izbucnit încă cu un an și jumătate în urmă a fost înaintat tribunalului federal de partid al C.D.U. — o instanță de „uz intern" a acestuia, folosit, ca și în cazul de față pentru... spălarea unor anumite rufe în familie. Tribunalul nu s-a putut însă ocupa pînă acum de acest caz fiind prea prins în... scoaterea petelor lăsate de „afacerea Spiegel" pe anumite fețe simandicoase creștin-democrate...

De-abia acum, în iulie, după cum se prevede, instanța de partid se va ocupa de plîngerea ce i-a fost înaintată. Nu, n-ați ghicit. Plîngerea n-a fost înaintată de Erik Blumenfeld care a afirmat în public că un om cu un trecut nazist ca al lui Oberländer n-are ce căuta într-o poziție conducătoare a C.D.U. ci de... Oberländer care îl acuză pe Blumenfeld că prin declarația sa mai sus menționată a avut o comportare care aduce prejudicii partidului (Sic!).

Pentru o mai bună înțelegere a acestui caz — care ar fi cel puțin... absurd, dacă nu s-ar petrece în Germania occidentală — nu strică să recapitulăm pe scurt cîteva „amănunte" din viața lui Oberländer, atît de pe vremea lui Hitler cît și de pe vremea lui Adenauer. Oberländer și-a început cariera de nazist încă din 1923, cînd a participat la puciul hitlerist de la München pentru răsturnarea Republicii de la Weimar. În timpul celui de-al treilea Reich și-a dobîndit faima de „teoretician" și „expert" în problemele „Răsăritului german" formulînd, drept soluție pentru rezolvarea lipsei „spațiului vital" „teza" exterminării de către naziști a unor popoare întregi din estul Europei și colonizarea țărilor lor cu germani. După ce, în calitatea sa de spion militar și organizator al coloanei a 5-a hitleriste în diferite țări și-a adus contribuția la pregătirea dezlănțuirii celui de-al doilea război mondial, „expertul" s-a ocupat personal, în anii războiului, de traducerea în practică a teoriilor sale canibalice, prelnînd comanda batalioanelor de asasini de tristă faimă „Nachtigal" și „Bergmann" și participînd, el însuși, la masacrele săvîrșite de acestea în rîndurile populației civile, în teritorii vremelnic ocupate de naziști.

Dîndu-se la fund, după prăbușirea Reichului nazist, de teama consecințelor crimelor sale, Oberländer a ridicat din nou capul, odată cu crearea statului vest-german. Și, consecvent predilecțiilor sale pentru chestiunile „Răsăritului" s-a lansat pe arena politică a R.F.G. ca purtător de cuvînt al „persoanelor strămutate". „Meritele" sale pe tărîmul propagandei revanșarde au găsit o asemenea apreciere la Bonn încît Adenauer l-a numit, în curînd, ministru în cabinetul său, pentru problemele „persoanelor strămutate". („Am pornit la drum — scria Oberländer, în martie 1953 în „Passauer Neue Press" — pentru a recîștiga Estul german").

Cariera ministerială i-a fost însă curmată în momentul cînd trecutul său criminal a fost demascat în fața opiniei publice germane și internaționale și el condamnat, în contumacie, la închisoare pe viață, de Tribunalul Suprem al R.D.G. Dar scandalul iscat la Bonn a fost mușamalizat în curînd și Oberländer — considerat de șefii săi creștin-democrați doar în simplu concediu... politic, s-a reintors în viața publică. Calea i-a deschis-o o certificare din partea procuraturii de la Bonn care, cercetîndu-i trecutul, a ajuns, chipurile, la concluzia că „expertul" în problema „spațiului vital" n-a condus practic ci „numai" (!) pe tărîm ideologic batalioanele de asasini „Nachtigal" și „Bergmann". Nemulțumindu-se doar cu atît, Oberländer a cerut — și a obținut — și din partea conducerii C.D.U.-ului o declarație de reabilitare. Dar pentru că nici aceasta nu-i ajungea a cerut — și a obținut, de asemenea — și o hîrtie similară din partea cancelarului Adenauer. (In aceste condiții, nu e greu de înțeles că Oberländer, „spălat" de însăși mîna cancelarului, a fost ales în fruntea unei organizații regionale a C.D.U. și apoi readus recent în Bundestag, pe un loc devenit vacant prin decesul unui deputat).

Hîrtia primită de la Adenauer s-a dovedit a fi fost „mărul discordiei", care, a decurgînd cearta dintre cei doi deputați — Blumenfeld și Oberländer. Acesta din urmă s-a grăbit să dea publicității declarația cancelarului, concepută de fapt ca un document confidențial, de uz personal. Astfel opinia publică vest-germană — inclusiv Blumenfeld — a aflat cu surprindere nu prea plăcută, că Adenauer a luat „cu mare satisfacție" la cunoștință că Oberländer a reușit să se reabilitеze „prin muncă plină de răbdare și perseverență" și că îi cere cu insistență să „realizați în întregul lor, sarcinile ce vă revin în cadrul partidului nostru".

Indignat de cele citite, Blumenfeld i-a adresat cancelarului o vehementă scrisoare de protest în care sublinia că Oberländer este un „vechi luptător nazist" și „profitor al celui de-al treilea Reich".

Adenauer nu numai că a răspuns la această scrisoare (după părerea revistei „Der Spiegel" probabil fiindcă darea în vileag de către Oberländer a „certificatului de bună-purtare" ce i l-a eliberat, l-a jenat) dar i-a și scris lui Blumenfeld că, într-adevăr, ar fi nimerit să se mai ia în discuție cazul Oberländer. Or, fiindcă alte probleme, mult mai la inima cancelarului, l-au făcut să... uite de această propunere a sa, Oberländer s-a hotărît să i-o ia înainte, adresîndu-și plîngerea amintitei instanțe a C.D.U.

Blumenfeld nutrește convingerea că va găsi cîștig de cauză, mai cu seamă că e hotărît să dea publicității unele documente cu privire la discuțiile ce au avut loc în sînul C.D.U. cu privire la cazul Oberländer. Oberländer, la rîndul său, stă și el ferm „pe poziție", în speranța că Adenauer și partidul său îi vor acorda și în continuare ajutorul lor mai cu seamă pentru a înăbuși pe această cale „cearta de familie" care nu e în nici un caz de natură să le întărească prestigiul.

A. STANCIU

În partidul lui Adenauer, cînd doi se ceartă, al treilea... nu are nimic de cîștigat.

Desen de Cik DAMADIAN

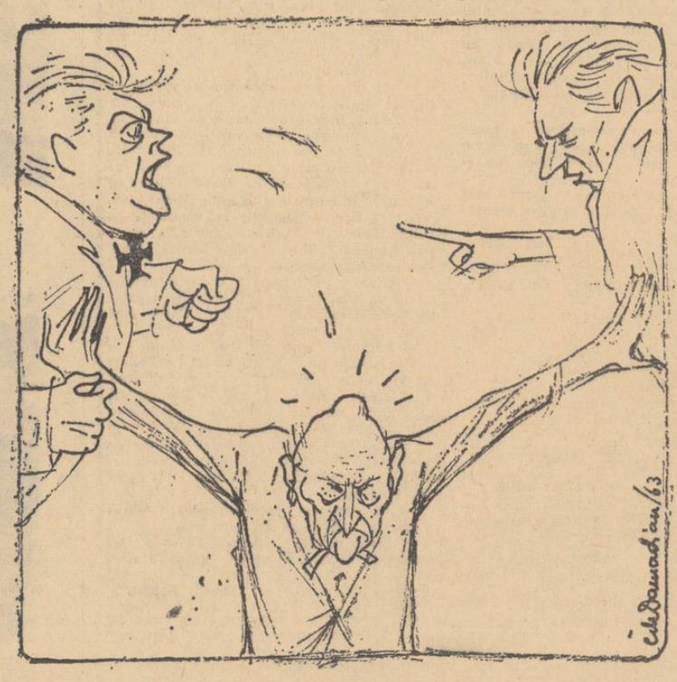

Robotul „Vanea" și cibernetica

Studenții Vladimir Trufanov și Vadim Valcicov din orașul sovietic Sverdlovsc au construit de curînd un robot, căruia i-au dat numele de „Vanea".

Deși „nașterea" lui Vanea este de dată recentă, el a și „învățat" să... umble și să... vorbească. Dacă în calea lui Vanea întîlnește un obiect oarecare, el „știe" să-l ocolească. Vanea are și o bună „memorie" și... reflexe condiționate. Așa, spre exemplu, el știe să-și retragă „mîna" cînd un obiect este fierbinte.

Robotul Vanea nu este mare de statură. Picioarele lui Vanea sînt puse în mișcare cu ajutorul a patru motoraș, iar „creierul" lui este montat pe 15 semiconductori. Vanea vorbește cu ajutorul unui mic magnetofon montat în „coșul pieptului". Îmbrăcămintea lui „Vanea" constă dintr-o cămașă de.. aluminiu, pantaloni și pantofi... metalici.

Robotul Vanea va fi folosit la lecțiile practice despre cibernetică.

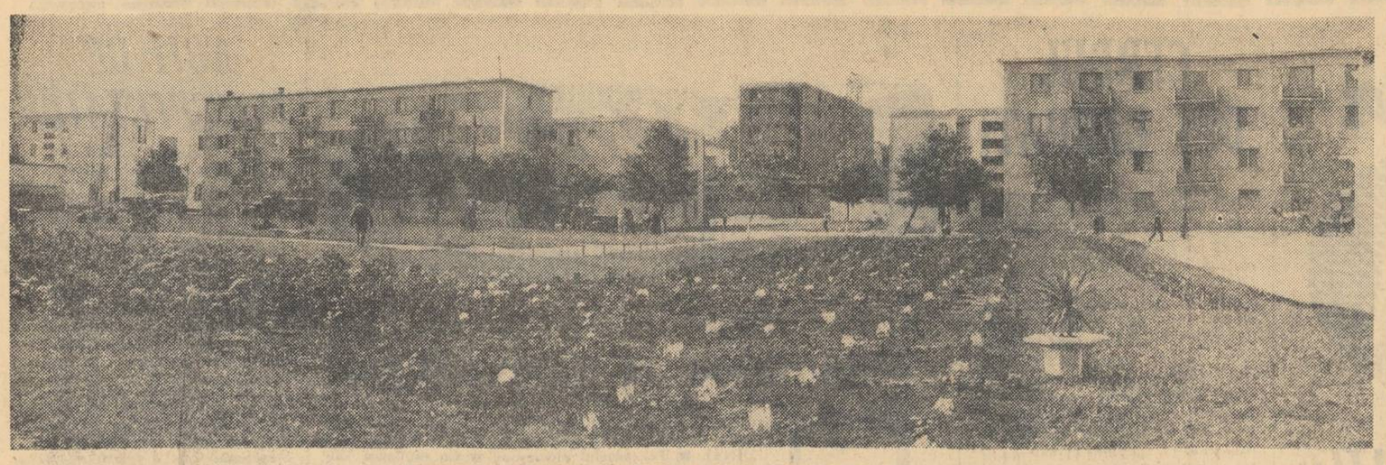

Imagine din Tulcea: noi blocuri de locuințe, în fața falezei

TULCEA

(Urmare din pag. 1)

— Într-adevăr, după ultimele noastre calcule, populația este acum de circa 36 000 persoane, tendința de creștere fiind vizibilă. Am avut bucuria să constatăm că în întrecerea patriotică dintre orașe, datorită participării entuziaste a cetățenilor și deputaților, Tulcea s-a prezentat foarte bine.

Treptat discuția alunecă spre transformările care au avut și au loc în oraș.

— După cîte am văzut, Tulcea s-a transformat într-un mare șantier. Obișnuiți cu rapidele schimbări din toate orașele țării, am fost totuși surprinși de amploarea construcțiilor ce se desfășoară aici.

— Într-adevăr, ne spune tovarășul Jecu, orașul se transformă din temelii. În ciuda așezării sale naturale pitorești (orașul e amplasat pe mai multe terase, cutate; altele, vopsite în gri, sînt deocamdată în stare de proiect. Privind-o în ansamblu, descoperi perspectiva a ceea ce va fi Tulcea în cîțiva ani: un oraș aspectuos, punct de atracție pentru numeroși vizitatori.

Contururile viitorului oraș le vezi de acum vizitînd faleza și construcțiile din

Vedere spre Monument, dinspre Dunăre

ceea ce îți dă de la distanță un aspect atrăgător), Tulcea a constituit pînă nu de mult un amalgam de căsuțe vechi și nesănătoase, de drumuri noroioase, de prăvălii și dughene mărunte. Crearea unui oraș modern, demn de acest nume, necesită ca aproape totul să fie făcut de la început: case, drumuri, magazine. Este tocmai opera pe care o întreprindem.

Dar cel mai bine vă veți putea da seama de toate acestea cu schița planului de sistematizare în față.

Desfășurată pe biroul vicepreședintelui, schița este un îndreptar sigur. Dreptunghiuri hașurate reprezintă construcții exepreajmă. De-a lungul Dunării a apărut o fîșie largă de grădină în jurul căreia s-au ridicat blocuri cu magazine elegante. În apropiere, o masivă și totuși zveltă clădire e încă „la roșu": ici-colo au început finisajele în care marmora are un rol bogat. Este vorba de casa de cultură a sindicatelor, una din cele mai elegante clădiri de acest fel din țară, dispunînd între altele de o sală de spectacole cu 800 locuri. Pe străzile Gării, Păcii, Isaccei, blocurile moderne au și luat locul cocioabelor, iar asfaltul a îndepărtat colbul de pe drumuri. Alte străzi își așteaptă și ele înnoirile. În întreg orașul pămîntul este scormonit de zeci de utilaje rutiere care lasă în urma lor civilizația.

Colegul meu, fotoreporterul, are o glumă cu care nu dă niciodată greș și pe care s-a obișnuit s-o repete în același ritm în care declanșează imaginea. După ce face o poză întreabă cu un zîmbet ingenuu pe cel fotografiat:

— V-a durut?

Întrebarea trezește, de regulă, haz și are ca efect ruperea eventualei ghieți dintre reporteri și cei intervievați.

Dar iată că odată gluma nu a avut efectul obișnuit. Tocmai fotografiase un cetățean în fața unui boschet de pe malul Dunării și la întrebarea devenită pentru el tradițională, răspunsul a venit surprinzător:

— Mă mai doare și acum...

— Cum așa? ne-am grăbit să întrebăm.

— Uite-așa. Pe acest loc ar fi trebuit de fapt să fotografiați noul hotel din Tulcea. Proiectul s-a făcut, multe altele s-au făcut, dar începerea construcției întîrzie. Iar cei veniți după treburi și nenumărații turiști n-au unde fi cazați. Cum să nu mă doară?

Interlocutorul nostru avea dreptate. Lipsa unui hotel în Tulcea se resimte mult și e păcat că se tergiversează atîta pregătirile. Să sperăm însă că, așa cum au promis forurile autorizate, lucrarea va începe curînd, apropiind cu încă un pas pe oameni de Tulcea viitorului.

Ce va aduce acest viitor orașului dunărean? Multe alte blocuri de locuințe împărțite în cinci microraioane dotate cu școli, dispensare, piețe, unități comerciale, un nou cinematograf, o piață centrală monumentală înconjurată de clădiri administrative, de două complexe comerciale pe o suprafață de 1 860 metri pătrați, de blocuri de locuințe. Terminarea lucrărilor de canalizare începute încă în 1962 (tubul colector principal a și fost realizat). Și multe, multe alte lucrări, de mai mare sau mai mică însemnătate.

Ceea ce ni se pare de asemenea important de subliniat este plusul care s-a adăugat și se adaugă Tulcei din punct de vedere turistic. Terminarea asfaltării șoselei spre Constanța a creat excelente condiții pentru vizitarea acestui port de cît mai numeroși cetățeni ai țării. Puncte de atracție sînt destule. Mult vizitat este bunăoară obeliscul ridicat încă din 1889 pe una din colinele orașului în cinstea dobîndirii independenței țării. Un bufet curat și cochet, amenajat în preajma acestui monument, este și el în măsură să atragă pe vizitatori.

Istoricul lacului Ciuperca nu se măsoară în decenii. Nici măcar în prea mulți ani. În locul unei gropi pline de impurități, apă stătută și stuf, harnicii tulceni, mobilizați de deputații lor, au amenajat pe 40 ha, folosind în mod dibaci apele Dunării, un plăcut loc de agrement, înconjurat de o pitorească pădurice de tei, paltini și salcîmi.

Pe malul lacului se găsește în plină amenajare, strandul Tulcei, mult așteptat de locuitorii orașului.

În iunie tulcenii au fost bucuroși să afle că orașul lor a fost racordat la sistemul energetic național. Acum asistă la lucrările de extindere a iluminației fluorescente în întregul oraș. Seara, Tulcea e inundată în lumina albă a becurilor cu vapori de mercur. O feerie de lumini care, oglindite în apele Dunării, dau Tulcei un aspect de mare oraș. Iar spațiile verzi, tot mai numeroase și mai îngrijite, îi dau aspect de oraș-grădină. Din avion, priveliștea orașului e cum nu se poate mai plăcută; pare o imensă pădure în mijlocul căreia s-au construit locuințe.

Cunoașteți Tulcea? Nu? Păcat! Merită să o vizitați. Nu de alta, dar de la an la an veți afla acolo alte și alte semne înnoitoare.

Paul MARIAN
Fotografii: Nicu VASILE

INTERVIUL NOSTRU

Cu Martin Izsak și Stefan Csorvassy despre portretul în sculptură

Pe sculptorii Martin Izsak și Ștefan Csorvassy i-am aflat în atelierul larg, spațios, aducînd alte corecturi uneia din variantele viitorului Monument al eliberării, pe care-l proiectează și lucrează împreună.

— Nu e prima lucrare pe care o realizăm împreună — ne spune Martin Izsak. În urmă cu cîțiva ani — în 1956 — am terminat grupul statuar care-i înfățișa pe Ianoș și Farcaș Bolyai, sculptură expusă azi pe una din străzile orașului Tg. Mureș. Avem, așadar, experiență. Cît privește modul de colaborare mi se pare că noi sculptorii lucrăm mai ușor în doi decît, de pildă, scriitorii. Greu e pînă se cristalizează concepția generală a lucrării. Pentru aceasta, fiecare din noi realizează independent o variantă, două sau chiar trei a viitoarei sculpturi, apoi, toate aceste variante sînt supuse unei discuții foarte critice și prietenești și se definitivează macheta finală, în componența căreia intră de obicei elemente aparținînd tuturor celorlalte variante. Cît privește materializarea în piatră a ideii generale a machetei, aici nu ne mai rămîne decît să facem ceea ce meseria însăși ne-o cere: să sculptăm...

Discuția se animă. Vorbește mai mult Martin Izsak dar în ceea ce spune nu poți să nu recunoști și opiniile colegului de breaslă.

— Cred că în sculptură principalul e portretul. Acolo se vădește măiestria artistului. Dar arta portretului nu se reduce la atît. Am fost în deplasare la sate, aici în apropiere de Tg. Mureș, la Acățari și Curteni. La gospodăria colectivă din Acățari, filiala artiștilor plastici din oraș a organizat și o expoziție. Eram împreună cu Csorvassy. Lui, viața nouă a satului colectivizat i-a inspirat o sculptură, „Grîu nou". Eu am urmărit reacția țăranilor colectiviști în fața lucrărilor prezentate. Nu vreau să repet lucruri indeobște cunoscute cu privire la seriozitatea observațiilor pe care oamenii muncii le fac asupra calității cutărei sau cutărei picturi sau sculpturi. Vreau să relev însă satisfacția vădită manifestată în fața unui portret al unui muncitor fruntaș sau a unui țăran colectivist — adică în fața unor portrete ale unor contemporani ai zilelor noastre. A aduce în expoziții, fie ele permanente sau volante, asemenea chipuri ale oamenilor muncii înaintați din zilele noastre mi se pare sarcina de căpetenie a artiștilor plastici.

— Pentru că discutăm despre portret — intervine Ștefan Csorvassy — *aș vrea să relatez o întîmplare cu un tîlc foarte semnificativ. În anul 1938, propunîndu-mi un grup statuar care să-l înfățișeze pe Doja, n-am avut banii necesari pentru a putea plăti un model și a trebuit să-mi amîn terminarea lucrării pînă după război. Ce vreau să spun? Că astăzi modelele ne cheamă de peste tot: din întreprinderi, din noul sat colectivizat, din institutele științifice. Noi avem datoria să le căutăm, să le pătrundem trăsăturile morale înaintate și să creăm opere capabile să emoționeze, să mobilizeze chiar.*

— Se încadrează portretul în arta monumentală? — reia Martin Izsak. *La recentele lucrări ale Uniunii artiștilor plastici s-a discutat foarte mult despre arta monumentală. Eu cred că da. Mai mult decît atît. Portretul contemporan trebuie să părăsească sălile de expoziție, să iasă în stradă, în parcuri, în foaierele teatrelor și cinematografelor.*

Recapitulez cele cîteva lucrări de artă monumentală și decorativă întîlnite în plimbările prin oraș: grupul statuar Bolyai, frescele și basoreliefurile care împodobesc holurile hotelului „Transilvania" și ale cinematografului „N. Bălcescu" și mă opresc cu exemplele aici. Interlocutorii mei îmi vin în ajutor.

— Nu-s mai multe!

— Și acest cap? — întreb arătînd spre un portret care odihnește pe o măsuță.

— E o copie, îmi răspunde Martin Izsak. *Originalul e expus la București. Reprezintă chipul unei muncitoare de aici, de la o fabrică din Tg. Mureș. Am mai lucrat și alte portrete: un oțelar, un cap de țăran, Csorvassy a lucrat și el cîteva compoziții. Fata cu porumbelul, un cap de cosmonaut și altele. Așadar...*

Păstrez discreția asupra a ceea ce nu mi se spune și mulțumesc pentru amabilitate. Cînd am părăsit atelierul, cei doi sculptori, din nou în fața variantei monumentului, căutau împreună alte soluții, mulțumiți parcă că pauza impusă nu s-a prelungit...

I. DELEANU

Cu compozitorul Sigismund Toduță

(Urmare din pag. 1)

cație artistică cu rădăcini adînci, sănătoase. Pentru aceasta am căutat să valorificăm tot ceea ce este mai bun în creația timpurilor pornind-o de la muzica barocului.

— Fără a neglija, bineînțeles, muzica noastră contemporană.

— E adevărat. Atenția noastră s-a îndreptat cu osebire spre creațiile muzicale strîns legate de melosul popular, de creațiile epocii noastre socialiste, reflectînd realitățile noi ale patriei. În afară de muzica simfonică și de cameră și cîntecului de masă i se acordă o mare prețuire. În clasa de compoziție s-a creat un mare număr de cîntece de acest fel. În Conservator a fost chiar organizat un concurs de cîntece de masă cu rezultate bune.

— Ce intenționați să faceți în continuare pentru dezvoltarea tinerelor talente?

— După cum se știe, festivalul muzical internațional „George Enescu" a constituit un important mijloc de afirmare a tinerelor cadre. De aceea, la viitoarea ediție vom căuta să ne prezentăm în mod corespunzător, deplasînd la prima fază națională un număr de 12—14 tineri interpreți pe care îi vom pregăti cu ajutorul unora dintre cele mai bune cadre didactice.

Și fiindcă a venit vorba de pregătirea celor mai înzestrate elemente pe care să le prezentăm la concursurile internaționale, aș crede că ar fi bine dacă s-ar organiza un fel de învățămînt post-universitar pentru continuarea perfecționării. Această formă de învățămînt aș vedea-o organizată în felul următor: în jurul celor mai buni muzicieni ai noștri, profesori cu activitate îndelungată, cu experiență artistică și didactică să se grupeze un număr de cîțiva dintre cei mai buni absolvenți. În acest cadru să se înceapă pregătirile avînd drept repertoriu piesele cerute la concurs. Așa cred că textele vor fi aprofundate, redate cu respectul stilului și formei lor artistice.

Deși la începutul discuției Sigismund Toduță a cerut să nu fie întrebat ce compune, deoarece activi..tea didactică i-a luat mult timp, totuși s-a ajuns și la acest capitol.

— Am două simfonii aproape terminate. Fiecăreia îi lipsesc doar cîteva măsuri. Aș avea nevoie de puțin timp să le închei și după aceea să le revăd. Sînt operații grele totuși care mă fac să nu pot stabili vreo dată precisă în legătură cu terminarea lor.

Const. SÎRBU

Surprizele „dintre movile"

O familie de nutrii la ora mesei

Locul numit „între movile" este situat cam la zece km. depărtare de Tg. Mureș. Încă din șosea, însoțitorul îți indică, spre dreapta, fără vreun alt cuvînt, liziera unei păduri. După căldura înăbușitoare care te-a însoțit din oraș tot drumul, pădurea te primește umbroasă și odihnitoare. Vuietul marilor artere circulate nu răzbate pînă aci, corul veșnic agitatelor păsărele în nici un caz nu seamănă cu clacsoanele gălăgioase ale mașinilor, încît fără voie parcă, încerci un sentiment de anticipație pentru apropiatul concediu.

★

Dacă ar fi să găsim o comparație pentru ceea ce se află aici, în mijlocul pădurii, colțul zoologic de la Băneasa ar fi cea mai apropiată asociație. Pe o suprafață de cîteva ha., răspîndite printre copaci, în dreapta și-n stînga, în față și-n spate se află cuști spațioase, podite cu scînduri și închise cu rețele de sîrmă. În liniștea dimineții, locatarii acestor cuști — vulpi și nurci— se odihnesc. Și-au luat de-acum micul dejun preparat după o rețetă calculată științific și acum, care tolănite la soare, care retrase la umbră, privesc cu ochi pînditori împrejurimile. Apropierea străinilor le neliniștește. Cele aflate mai aproape scot țipete ascuțite, semnalul de alarmă se transmite din cușcă-n cușcă pînă-n cele mai îndepărtate colțuri. În cîteva clipe vulpile se înghesuie într-un capăt al cuștii, într-un soi de ladă de lemn. Vulpile-mamă rămîn însă afară. După ce s-au asigurat că puii s-au pus la adăpost, ele încep o plimbare febrilă de-a lungul împletiturilor de sîrmă, țipă, se cațără pînă-n înaltul cuștii, se aruncă de acolo pe podea și privesc pe întrușii cu ochi răi. Între timp, unele mai indiferente față de propria soartă sau mai obișnuite cu vizitatorii își părăsesc adăposturile. Pare-se că nu sînt conștiente de urîțenia lor — le atîrnă smocuri de păr disgrațioase — așa că se lasă vizionate fără pic de jenă.

— Sînt în perioada de năpîrlire — ni se explică. Ei, dacă ați veni în decembrie sau ianuarie, nu v-ați mai sătura privindu-le.

Spre convingere ni se înfățișează o fotografie.

— Așa arată în plenul frumuseții lor vulpile argintii și platinate — continuă explicația. Din septembrie începe să le crească blana care atinge apogeul frumuseții în lunile de iarnă. Atunci le sacrificăm.

Să fii frumoasă, admirată și să mori din pricina asta! Ce tragedie!

— Rezistă cele cu o productivitate ridicată și cu blana foarte frumoasă. Pe acestea le trecem la fondul de matcă pentru reproducere — ni se explică precis, riguros științific.

Abandonez îndiosarea de o clipă în favoarea unei realități practice.

— Și sînt multe cele care scapă?

Sînt poftit în laboratorul medical unde mi se rînduiesc în față numeroase dosare și registre.

— Fiecare vulpe are aici o fișă care conține datele personale: anul nașterii, părinții, numărul puilor născuți anual. Iată, de pildă, matricola 2/189. E născută în 1957. E una din vulpile noastre cu o productivitate mare. În anul 1959 a născut 6 pui, în 1960, 12 pui iar în 1962, 10 pui. Sîntem interesați de caracterul științific al cercetărilor: adaptarea acestor animale cu blană prețioasă la condițiile climatice ale țării noastre, selecționarea animalelor cu mare productivitate și calități superioare de blană. De altfel, cînd vom merge la nutrii, veți vedea mai bine rezultatele cercetărilor noastre.

Nutriile sînt niște animale asemănătoare — oricît repulsie ar trezi cuvîntul — șobolanilor. Dar infinit mai simpatice și mai folositoare. Calitățile blănii de nutrie sînt îndeobște cunoscute. Mai puțin cunoscute sînt foloasele pe care le aduc cei doi incisivi de culoare portocalie din care se pot face obiecte de artă sau tendoanele cozii din care se confecționează catgutul. Dar, dincolo de foloasele pe care le aduc, creșterea nutriilor reprezintă și o sursă de amuzament. Urmărite în comportarea lor privată, nutriile amintesc cumva gesturile „umane". Deși nu e încă ora de masă, spre exemplificare ni se face o demonstrație. Într-o cușcă unde locuiește o familie numeroasă, îngrijitorul aruncă un braț de lucernă. Făcînd roată în furul maldărului de verdeață, nutriile încep să mănînce. Cu lăbuțele din față prind firul de lucernă, aleg cu grijă frunzele bune pe care le mestecă pe îndelete, îndepărtînd totdată ceea ce li se pare „indigest". Fac această operă de selecție cu o atenție și

Pui de vulpe argintie

dexteritate desăvîrșite. Sătule, se îndreaptă spre mica băiță de tablă și încep, cu toț dichisul, să-și facă toaleta. Risul privitorului este irezistibil. Strîng apa între lăbuțe, o revarsă pe piept și apoi freacă locul cu toată seriozitatea, într-o mulțumire deplină. Zăbovesc timp îndelungat în baie, spălîndu-se și curățîndu-se.

— Se simt în elementul lor — ne spune doctorul veterinar însoțitor. Pentru că nutriile sînt în primul rînd animale de apă. Ceea ce am reușit noi aici, a fost faptul că le-am adaptat condițiilor de șes. Și acest lucru e foarte important pentru că intenționăm să „exportăm" nutrii în diferite gospodării agricole colective pentru amenajarea de crescătorii. Cu puțină stăruință se pot organiza asemenea crescătorii cam peste tot. Cheltuielile — dat fiind că nutriile sînt vegetariene — sînt foarte mici, iar eficiența economică, foarte mare.

★

Printre multiplele preocupări, Stațiunea experimentală „Tg. Mureș" a dezvoltat sectorul animalelor cu blană prețioasă, în scopul valorificării unei bogății naturale a țării.

Dan CRISTEA

UN DOCUMENT LITERAR

CINCINAT PAVELESCU:

„CE ESTE EPIGRAMA ȘI CUM SE FACE EA"

(Urmare din pag. 1)

Să vedem dar mai întîi ce a fost și ce este epigrama.

Istoria acestui mic gen literar a suferit schimbările impuse de timp și de moravuri. Epigrama cu sensul ei ironic și mușcător de azi, n-a existat la greci. Mai întîi în proză, apoi în versuri, ea se grava pe monumente, pe frontul edificiilor, pe morminte și pe trofee, pentru a proslăvi amintirea unui erou sau a unui eveniment. Cei vechi, puțin severi asupra distincțiunii genurilor literare, se obișnuiseră să înțeleagă sub denumirea de epigramă orice poezie fugitivă, scrisă fie în exametre, alternînd cu pentametre, fie în metri iambic și trohaic, improprii a fi cîntate. Cea mai mare parte din epigramele grecești, culese din antologii, nu sînt decît madrigale sau catrene morale.

. . . . . .

Epigrama a păstrat ceva din caracterul inscripției. Cînd vezi un monument, te întrebi: cu ce scop e ridicat și de cine? Inscripția dă răspunsul.

O bună epigramă cuprinde două părți: una care excită așteptarea, atîță curiozitatea, descriind în culori vii un subiect oarecare — cealaltă care printr-un vers neașteptat dă soluția acestui fel de problemă. Prima parte ține locul monumentului, a doua a inscripției. Această comparație ingenioasă — făcută de Lessing — dezvăluie toată teoria acestui gen poetic. Ea ne face să simțim, între altele, pentru ce este inutil și neabil să încarci cu expresii violente începutul epigramei, pentru că anticipezi asupra efectului final, pe care-l scazi. Pe cînd, din contra, o epigramă începută cu elogii provoacă la sfîrșit cititorului o surpriză plăcută, cînd concluzia e neașteptată. Printre epigramiștii greci trebuie citați poetul **Alceu**, de la care se inspira Horațiu. El a dat epigramei un ton aproape epic, inspirînd contemporanilor iubirea de libertate și ura față de tirani. **Simonide** a înălțat-o pînă la odă, celebrînd dezrobirea Greciei. **Archiloh** a înarmat-o cu vîrful ascuțit al satirei personale, întrebuințînd pentru prima oară versurile iambice. **Terpandru**, coleg de lirism și de succese cu Archiloh. **Anacreon**, înaintea lor a cîntat iubirea și vinul. Nevoia în care se găsea poetul antic de a-și închide gîndul și simțirea într-un spațiu scurt îl silea să dea expresiei putere și lapidarism. Epigramele lui **Meleagru**, care a trăit în secolul I, sînt mai toate erotice și descriptive. Versurile lui sînt pline de subtilități sofistice. Sub titlul de Stefanos-ghirlandă, el a strîns într-o antologie epigramele predecesorilor săi. În prefață fiecare poet e comparat cu o floare. Astfel, Sapho e asemuită cu o roză, Alceu cu hiacintul.

Ca pildă de epigramă greacă vă voi cita una de Simonide:

„Ai murit bătrîne Sophocle, glorie veșnică a poeților, înecat cu o boabă de strugure!".

. . . . . .

La latini, epigrama a avut la început aceeași varietate. Poeții se serveau de forma ei metrică și concisă ca să exprime sentimente personale, de ură sau de iubire, de mînie, de indignare sau de admirație.

Elegant și meșter imitator al grecilor, **Catul** imprimă epigramelor sale aceea întorsătură spirituală și acea grație delicată care dau tot farmecul acestui gen literar, dar le îmbracă într-o ținută satirică mult mai pronunțată. El a izbit cu vigoare în corupția societății romane. El se ridică și contra scriitorilor neoriginali și sfătuiește pe negustori să învelească în versurile lor sardele și măsline.

Să venim la cel mai mare epigramist latin, **Marțial**, născut la anul 48 la Bilbis, Spania, și anume în Celtiberia, și mort pe la 104, în timpul domniei împăratului Traian.

Pliniu cel tînăr scria, aflînd de moartea lui Marțial: „Era un **om spiritual, mușcător, care punea în scrisul lui multă sare, multă fiere și destulă candoare**".

Marțial s-ar cădea să ne reție mai mult, pentru că în cele 16 sute de epigrame, cîte ne-au rămas de la el, ne-a transmis într-o formă neîntrecută, precisă, poetică și pitorească, toată viața romană în cele mai mici și mai interesante amănunte. Dacă s-a putut zice de Voltaire că a fost cel mai mare magazin de idei al secolului său, tot așa, Marțial a fost imensul rezervoriu de spirit al tuturor veacurilor.

N-a existat scriitor celebru să nu împrumute de la Marțial o aluzie, o idee sau o formă: Molière, Goethe, Voltaire, Schiller, Lessing și toți scriitorii din secolele XVII și XVIII.

Spiritul lui Marțial și eleganța lui Quintilian turburau întreaga capitală a imperiului. Stilul lui Marțial, deși pătat uneori de defectele și licența secolului, e mult superior lui Seneca, Lucan și Juvenal. La Marțial domnesc deseori un natural, o eleganță și o armonie demne de secolul lui August, iar cînd subiectul îi îngăduie, el se ridică pînă la tonul epic și exametrul lui, cum a observat Erasm, reamintește pe al lui Virgiliu. El redă templele zeilor, moravurile popoarelor. Epigrama lui Marțial e mai amară, mai aspră, mai mușcătoare cînd biciuiește moravurile și viciile epocii. Diferența dintre epigramele lui Catul și cele ale lui Marțial este că Marțial concentrează tot spiritul în poanta finală, pe cînd Catul îl risipește în fiecare vers. Cu toată deasa lor trivialitate, epigramele lui Marțial sînt mai totdeauna pline de o eleganță spirituală și de acel aticism de formă pe care cei vechi îl păstrau peste grosolănia ideilor și licențele tablourilor.

În secolele XVII și XVIII epigrama devine arma cu care scriitorii de frunte sau de rînd se luptă în discuțiile sau conflictele lor literare sau personale.

La Fontaine, cu naivitatea lui plină de ace, Racine cu iritabila lui sensibilitate, Corneille chiar, cu lirismul său epic, uneori dezamăgit, Piron, Scaron, Jean Rousseau, Maynard, St. Parin, Voltaire, cu bunul său simț — sînt principalii scriitori francezi ce s-au ilustrat în acest gen.

În timpul Frondei, acest fel de satiră restrînsă și-a făcut apariția în mazarinade și printre pamfletele revoluției de la 1789. Sub primul Imperiu, o mulțime de atacuri rimate, dar anonime, izbeau în împărat.

Poetul Jean Richepin a citat acum cîțiva ani, într-o conferință la Ateneu, o epigramă împotriva lui Napoleon, pe care cineva îndrăznise s-o scrie pe coloana Vendôme. Iată epigrama:

„Colos de soartă cocoțat
în vîrful colonadei reci...
Dacă tot sîngele vărsat
în piața asta ar încăpea,
atunci desigur că l-ai bea
de sus, făr' să te apleci!"

Epigrame inedite

Iată și o serie de epigrame inedite ale lui Cincinat Pavelescu:

Motto:

Slăvită fii de-a pururi, tu, prostie,
Că-n labirintul tău cu-atîtea rame,
M-am îmbătat de-atîta veselie
Și ți-am durat atîtea epigrame.

UNUI CONFRATE:
Cu spiritele tale mici
Greu reputația să-mi strici
Intîi, că-n țara românească
nu-i om deștept să te citească.
Iar dacă vreunul s-a-nșelat
și te-a citit, sînt răzbunat.

MIE ÎNSUMI, LA SĂRBĂTORIREA A 60 DE ANI:

Cu-a ironiei tale gamă
ai încercat să urci Olympul.
Dar cea mai bună epigramă
Ți-a închinat-o astăzi timpul!

UNUI CONFRATE CARE A PUBLICAT VOLUMUL DE EPIGRAME „URZICI":

La piață nu știi ce să zici:
Cînd ceri spanac, îți dă urzici.
Dar crapă inima din tine
În mîna unui nătărău.

LUI I. M.
Atîți s-au socotit, iubite,
C-ating zeniturî infinite
Și cărăbușul — bunăoară
Se crede pasăre cînd zboară.

UNUI INS SENSIBIL:
Vreau să-ți dedic o epigramă
Dar, crede-mă, mi-am luat de seamă
Că pentru un ins ca de-alde tine,
Mi-ar trebui un bici mai bine.

UNUI CAP IMPOZANT:
Ce cap măreț, ce poz-adîncă,
Pe lîngă orice cap de rînd
Păcat că-n somnul lin de stîncă
N-a scînteiat măcar un gînd.

UNUI ÎNCREZUT:
La unii indivizi, prostia
E doar metresă mai intimă
La tine — bate-o-ar-prostia
E chiar nevastă legitimă

ALTA
Ca să rîzi cum se cuvine
Ți-aș prescri rețeta glumii;
Uită-te-n oglindă bine
Și-ai să vezi pe rîsul lumii.

UNEI BĂRBI SOLEMNE:
Te crezi drept personalitate
Tot abordînd mereu o barbă
Dar nu prea te-ai gîndit firtate
Că și-n livezi e-atîta iarbă!

La librărie, tot un drac...
Cînd ceri urzici, îți dă spanac.

AMICULUI I. PIERRE,
CARE VINDE LAME:
Sîntem confrați, amice Pierre,
Căci ciopîrțim ca la bărbier:
Tu pe deștepți cu-a tale lame
Și eu pe proști cu epigrame.

UNUI DRAMATURG:
Tragedia ta-i o crimă
În vitrină tolănită
Tocmai fiindcă-i iscălită.
Mi se pare anonimă.

UNUI COLEG RĂUTĂCIOS:
În răspunsuri n-ai noroc
Fiindcă pui prea mult venin.
Epigrama e un joc
Dar la tine e un chin.

UNUI STRADIVARIUS:
Comori de cîntece divine
Mocnesc etern în pieptul tău
Și astăzi epigramelor lui Cincinat
prospețime.

Publicînd conferința ținută la Teatrul Național, precum și o parte din versurile inedite ale scriitorului, am adus la îndeplinire — fragmentar — una din dorințele sale, ca acestea să vadă lumina tiparului.

Simion SĂVEANU

MAESTRULUI ALFONS CASTALDI CU OCAZIA ÎNLOCUIRII DE LA INSPECTORATUL MUZICII:
E trist, maestre, că într-o țară
Cu-atîtea nulități sonore
Răsplata-i simfonie amară
Ce cîntă-n la bemol minore

VOLUMULUI „GÎNDURI":
Volumul consacrat drept „Gînduri"
L-am frunzărit doar printre rînduri
Dar m-am convins cît de curînd
Că și prostia e ...un gînd

UNUI CONFRATE:
Nu-i laudă, nici ironie
Dar eu mă prind să scriu o dramă
În vremea cît îți trebuie ție
Să-mi faci o biată epigramă!

UNEI SCRIITOARE FECUNDE ȘI FĂRĂ DISCERNĂMÎNT ÎN DRAGOSTE:
Doamna Rica n-o să poată
Proză multă să mai scrie
Fiindcă prea și-a pus-o toată
În amor și-n poezie!

LUI MACEDONSKI:
Maestrul recita cu foc
Celebrul său „Calvar de foc"
Pe cînd mai palizi decît varul
Discipolii, suiau calvarul...

Cincinat Pavelescu caricaturist

Scrise cu cerneală sau numai creionate, numeroase pagini din însemnările inedite rămase de la Cincinat Pavelescu ne-au dezvăluit o latură necunoscută din activitatea marelui nostru epigramist: aceea de caricaturist.

Din loc în loc, într-un colț de pagină sau chiar pe marginea catrenelor, scriitorul a schițat cu finețe diverse figuri, împletind astfel măiestria literară cu ilustrații grafice. Zeci și zeci de figuri sînt presărate printre filele manuscriselor, predilecția autorului îndreptîndu-se numai către chipurile de bărbați.

Faptul că Cincinat Pavelescu și-a ilustrat personajele din epigrame, chiar pe marginea catrenelor, concordă de altfel cu ideea consemnată de el într-un colț de filă: **„caricaturile sînt epigrame ilustrate"**.

Privind cu atenție scrisul lui Cincinat, observăm că unele din epigrame sînt alcătuite din fuga condeiului, lucru ce dovedește agilitatea scriitorului, care fiind pus adesea să improvizeze un catren satiric numai din cele patru rime ce i se dădeau, reușea să treacă cu succes aceste încercări. De altfel, am găsit în diferite locuri, o dată cu epigrama și rimele separate din care a fost aceasta alcătuită.

Subtilitatea și eleganța, completate cu picanteria și surpriza din poanta finală, dau și astăzi epigramelor lui Cincinat prospețime.

PE TEME COTIDIENE

ZAHĂR

Dragostea de oameni pare a fi principala trăsătură sufletească a lui Dorin. Din tonul cu care vorbește el despre semenii lui, orice gospodină ar putea prepara un șerbet mai dulce ca cel de trandafiri, fără nici un adaus de zahăr. Simpatia cu care discută despre prieteni e infinită, iar admirația față de calitățile lor — și mai infinită (dacă mi-e permis să mă exprim astfel).

— Tare drag mi-e Georgică, îți spune el, cu o voce care evocă un tub de Jecolan dizolvat într-un pahar de sirop. Ce băiat excelent! Ce suflet nobil, de aur... Nu, aur e prea puțin: platină, uraniu. O ființă mai pură ca el nici nu cred că există. Nu are niciun fel de ambiție, absolut nici una! Uite, la serviciu... Alții se zbat, se agită, se dau peste cap să fie promovați, să capete prime. El nu! Îți spun: nici o ambiție, modestia personificată. Nu mișcă un deget ca să fie avansat... De altfel, în general nu mișcă un deget. Nu face literalmente nimic toată ziua. Ni-m-i-c! Și în felul ăsta nu face rău nimănui. Stă, fumează, visează, șuetează... Șeful îl critică, colegii îi reproșează că lasă toată treaba pe capul lor. Dar Georgică nu se supără, nu se enervează, nu-i umilește demonstrîndu-le că e și el în stare să muncească. Stă, fumează, visează... Un băiat admirabil!

— După cîte înțeleg, îi răspunzi tu, băiatul ăsta admirabil e un leneș fără pereche, care...

Dorin te întrerupe cu un gest. Atitudinea și mimica lui ar servi de minune ca model pentru o statuie intitulată „Uimire".

— De unde ai mai scos-o și pe asta? (În tonul lui parcă ai fi tras cu gloanțe explozive, atît de rănit sună). Am spus eu așa ceva? Ciudat cum îmi răstălmăcești tu cuvintele!... Eu afirm că Georgică are un suflet nobil, de uraniu... Și tu... Ce om curios ești!

Și după ce îți demonstrează cît de greșit l-ai interpretat, abordează un alt subiect, în speță o altă cunoștință. De data aceasta e vorba de Mariana, pe care el, Dorin, o consideră una din cele mai frumoase femei din București. Ce ochi! Ce siluetă! Ce păr! Ce toate!

— De ce faci o figură atît de sceptică? te întreabă el, deși tu nu faci nici un fel de figură. Pentru că are un coc fals? Ei și? Dar părul din față e al ei, chiar dacă-l vopsit. Iar în privința siluetei, meritul ei e cu atît mai mare, cu cît are o tendință teribilă la îngrășare: dacă pune în gură un pateu, a și prins jumătate de kilogram... Și ridurile nu i se văd aproape deloc. Unii zic că și-a făcut operație estetică, dar eu cred că zvonul ăsta l-au scornit cele care o invidiază. Părerea mea e că, pur și simplu, știe să se machieze. Cheltuiește o avere pe pudră, rujuri și rimel, am auzit că din cauza asta bărbatu-său a făcut împrumut la Casa de ajutor reciproc... Ai văzut-o cînd zîmbește? E fermecătoare. O altă, cu dantura Marianei, s-ar fi neglijat. Dar ea și-a pus două punți, una sus, în față și una jos, în dreapta. Aproape că nici nu-i deosebești dinții falși de cei adevărați... O femeie încîntător de frumoasă, ascultă-mă pe mine!

Și tot ascultîndu-l pe el, afli că Paul e un amic foarte îndatoritor (care face multe datorii și nu le plătește niciodată), că Adina e o neîntrecută gospodină (nimeni nu știe să încălzească atît de bine ca ea preparatele de bucătărie pe care le cumpără la „Gospodina"), că Vicențiu e cel mai cinstit om din lume (pe principiul că ori de cîte ori merge la restaurant cu cineva, acesta îl face cinste) și așa mai departe.

Despre toți prietenii lui, Dorin vorbește cu aceeași căldură, cu același entuziasm. Despre fiecare din ei are o părere bună. În schimb, în legătură cu el, părerile sînt împărțite. Unii susțin că din gura lui nu ies decît calomnii. Alții, dimpotrivă, pretind că nu scoate niciodată un cuvînt calomnios, care să nu fie în același timp și perfid

Tu pentru care din opinii înclini?

Nicolae MINEI

Prietena mea CARTEA

M. SEVASTOS: „CRONICI RIMATE"

După o absență destul de îndelungată din publicistică, scriitorul M. Sevastos reapare în arenă cu o amplă culegere din cronicile sale rimate, tipărite de cincizeci de ani încoace.

Critic lucid, observator al vieții contemporane, autorul acestor poeme de umor amar provine din redacția progresistă a „Vieții Românești" de la Iași, unde l-a ajutat pe G. Ibrăileanu la redactarea acestei reviste.

(În dedicația făcută pe un volum al său, Ibrăileanu a scris: „Tovarășului meu de jug M. Sevastos").

Sevastos vine la București unde, paralel cu propria-i activitate scriitoricească, conduce ziarul „Adevărul literar și artistic". El militează la „Adevărul" lui Al. Beldiman, Constantin Mille și Constantin Graur, la cîțiva pași de cuibul de pirați, uzina de șovinism remunerator, groia de tenebre, șantaj și rătăcire a spiritului public, „Universul" lui Stelian Popescu.

Cronicile rimate, M. Sevastos și le-a publicat concomitent cu „Caleidoscopul" lui A. Mirea, pseudonim sub care se ascundeau doi poeți de mare clasă: D. Anghel și Șt. O. Iosif. Tot pe-atunci apăreau baladele și parodiile lui G. Topîrceanu, și cronicile fanteziste semnate în „Flacăra", Mefisto.

Fără să fie mai prejos decît aceștia ca meșteșug al versificației, ca vervă, jonglerie a rimelor, varietate a temelor, surpriză a imaginilor, perfecțiune a ritmului și savoare a limbii, Sevastos mai aduce o notă de protest, de satiră împotriva claselor dominante. El animă preocupări sociale, privește viața cu mai multă gravitate, cu mai puțină duioșie și cu mai multă scrîșnire a dinților. Militantul socialist se reînoiește la fiecare pagină a acestor Cronici Rimate, apărute în editura de Stat, documente rimate ale epocii, și pe care academicianul Al. Philippide le-a prefațat nu numai cu căldura vechiului concetățean din tîrgul de scaun al Moldovei, dar și cu pătrunderea și obiectivitatea ginditorului perspicace și onest.

Ne asociem elogiilor pe care Al. Philippide le aduce unui scriitor de talent, unui progresist, unui luptător dîrz din vremea întunecimii fascisto-politicianiste, vremuri grase pentru unii, vremuri grele pentru cei ce visau o așezare mai firească a societății românești.

Acad. Victor EFTIMIU

„BURUIANA" de Anatoli Ivanov

Soția și fiul ședeau pe o bancă, în sală. Soțul și tatăl lor se afla pe banca acuzaților.

Grigori Borodin trebuia să răspundă în fața judecății pentru fărădelegile lui. De data aceasta completul de judecată se deplasase în colhoz pentru ca vecinii lui Borodin, cei care au copilărit cu el împreună, tovarășii lui de muncă să poată participa la judecată.

Și iată că vine rîndul soției. E martoră. A cui, nici ea singură nu știe: a acuzării? A apărării? A apărării, nu se poate, gîndește ea. Cum să fiu eu martora apărării, cînd ei toți știu că tot ce am de spus despre el, bărbatul meu, nu poate decît să-l acuze? Și dacă sînt martora acuzării, înseamnă că eu, cu propria mea mînă îi voi deschide ușa pușcăriei, nu?

Alături de ea, Piotr, adînc tulburat, o ține strîns de mînă pe maică-sa care plînge încet. Ard amîndoi în incendiul pe care Grigori, soțul și tatăl lor l-a încins cu propria sa mînă. Trăiesc, sînt martorii și totodată eroii unei drame cumplite care-și consumă, aci, în sala clubului, devenită pentru moment judecătorie, ultimele rezerve.

E cumplit să fi nevoit să participi la asemenea judecăți și Anisia se ferise să vină. Dacă mă aflu acum în sală, gîndește ea, este pentru că feciorul ăsta al meu nu m-a slăbit deloc. Iar feciorul care, la rîndul lui simțea că se înăbușe, venise pentru că știa că singurul leac pentru tămăduirea mamei va fi golirea de către ea, pînă la fund, a cupei adevărului.

Grigori, fiu de chiabur ucigaș, devenise și el la rîndul său ucigaș. Întîi pentru a lovi în tînăra putere sovietică, apoi pentru a scăpa de martori, de complicii săi. Pe ultimul dintre aceștia, pe propriul său tată, îl va încuia în casă și bătrînul, neputincios, va muri de foame. Credea că în felul acesta orice urmă a crimei care a dus la nimicirea detașamentului de partizani și la nenumăratele sale tîlhării, va fi ștearsă. Nu știa bineînțeles că femeia pe care a iubit-o și a chinuit-o atîta, mîndra Evdochie, îl văzuse atunci, noaptea în pădure, strecurîndu-se pe cărările ce duceau spre ascunzișul partizanilor. După cum nu și-ar fi închipuit că propria lui nevastă și însuși feciorul său nu-i vor tolera matrapazlîcurile, hoțiile, vor încerca să-l aducă pe drumul bun și pînă la urmă îl vor da pe mîna judecății. Era în acest fost chiabur odios atît de înrădăcinată ura împotriva societății sovietice, într-atît regreta el huzurul și mai ales posibilitățile de a exploata munca altora, încît rațiunea, logica nu mai funcționau de fel la el: cei ce vor citi paginile în care-și bate copilașul numai pentru că se joacă cu copiii colhoznicilor sau modul în care-și chinuiește soția pentru că vrea să meargă la muncă în colhoz, vor avea cea mai bună dovadă El degenerează de altfel, într-o asemenea măsură încît pînă la urmă, în timpul celui de-al doilea război mondial, dezertează de la datorie iar după război încearcă să-l nimicească pe Rakitin, care cunoscuse poziția lui nedemnă pe front.

★

600 de pagini cuprinde romanul lui Anatoli Ivanov dar nici nu-și va da bine seama cititorul cînd îl va fi terminat. Folosind maniera șolohoviană în povestire (de altfel între eroii lui și cei din „Pe Donul liniștit" există multe similitudini) — autorul reușește să prezinte satul rusesc de-a lungul unei întregi perioade istorice începînd din perioada prerevoluționară și pînă în zilele noastre. Caracterele care se înfruntă, situațiile dramatice în care își plasează eroii, introspecția multilaterală a acestora, autenticitatea faptelor dublate de o frumoasă poezie a naturii, victoria concepției sănătoase asupra rămășițelor capitaliste, fac din romanul acesta o lectură interesantă și instructivă.

M. RADIAN

CERBUL DIN CARPAȚI

Relieful variat, clima temperată și așezarea geografică a R. P. Române, fac ca ea să fie una dintre țările europene cele mai bogate în vînat. Din Delta Dunării și pînă în crestele Carpaților trăiesc felurite specii de vînat. Dar un vînat cu care ne putem mîndri în mod deosebit este cerbul carpatin (Cervus elaphus L). Valoarea unui cerb (ca dealtfel și la căprior sau capră neagră), stă în trofeul, coarnele sale; greutatea și mărimea acestora arată puterea cerbului care le-a purtat. Faima cerbilor ce se găsesc la noi a trecut de mult granițele țării. Astfel, faimosul trofeu de cerb La Roche (268,60 puncte C.I.C.) vechi de un secol, își are originea în Carpați.

Ghirlanda Carpaților românești, lungă de peste 1000 de kilometri,

adăpostește mulți cerbi capitali, dar renumite terenuri de cerb sînt Munții Gurghiului, Munții Călimanului, Munții Mînăstirea-Cașin etc. Locuri păstrate în stare sălbatică, neatinse încă de secure, sînt rezervate tocmai acestui prețios vînat. În asemenea terenuri au fost obținute în ultima vreme trofee de cerb deosebit de valoroase. Un fapt deosebit de interesant îl socotim a fi următorul:

La 2 octombrie 1940, inginerul Romeo Stănescu a împușcat în terenul de cerbi Mînăstirea Cașin, un cerb capital al cărui trofeu, în greutate de 13,756 kg, a întrunit 239,1 puncte internaționale (C.I.C.); după 19 ani, tot în ziua de 2 octombrie, un vînător a împușcat în același teren, un cerb capital cu un trofeu în greutate de 15 kg, trofeu care a totalizat 242,5 puncte internaționale (C.I.C.). Acest trofeu a fost apreciat, la data respectivă, că se clasează printre primele cinci trofee de cerb din lume.

Numai după un an însă și acest record a fost depășit: anul trecut, în septembrie, alt vînător a împușcat, pe fondul de cerbi Lăpușna (Munții Gurghiului) un cerb excepțional: trofeul acestui cerb, a totalizat un număr de 245,6 puncte internaționale (C.I.C.).

După cel de-al doilea război mondial, efectivul nostru de cerbi, distrus în bună parte, a făcut obiectul unei atenții deosebite în gospodăria noastră vînătorească. Au fost luate măsuri de combatere a principalului dușman al cerbului — lupul, măsuri de hrănire suplimentară în iernile grele, iar împușcarea a fost limitată strict la nevoile de selecție. Aceasta a făcut ca în numai zece ani efectivul de cerbi să fie refăcut, iar în scurtă vreme el va depăși cifra tuturor efectivelor ce au existat înainte în țara noastră. În prezent cerbul își extinde aria de răspîndire și în Munții Apuseni, Munții Olteniei și în alte părți, unde au fost făcute colonizări cu cerbi.

I. CÎRCIU

Micul ecran

Săptămîna la televiziune

14 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● PERIA DE DINȚI. ● Telejurnalul pionierilor. ● Cu căpitanul Val-Virtej în drum spre insula lui Robinson (I) (reluare). ● Poșta copiilor. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: ● Raid-anchetă: TOATE FORȚELE PENTRU STRÎNGEREA RECOLTEI LA TIMP ȘI FĂRĂ PIERDERI. ● Telejurnalul satelor. ● De la un meridian la altul. ● Să asigurăm o puternică bază furajeră: METODE DE ÎNSILOZARE. ● Experiențe agro-meteorologice: Plante agricole cultivate în benzi intercalate, de ing. Octavian Berbecel, de la Institutul meteorologic. ● Muzică populară românească. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Filmul artistic RAZE PE GHEAȚĂ. 20.35 Spectrul dansului. Un documentar francez despre măiestria dansului, creat de cunoscutul coregraf Serge Lifar. EU ȘI LUNA, comedie muzicală de Gheorghe Dumbrăveanu. Muzica: George Grigoriu. Distribuția: Maria (Silvia Popovici); Milena (Dana Comnea); Andra (Dorina Lazăr); Toader (Florin Scărlătescu); Cristian (Dumitru Rucăreanu); Anton (Ștefan Bănică); Gică (Ștefan Tapalagă); Mitică (Marian Hudac); Grigore (Dorin Moga); Bratu (Gh. Coman); Prezentatorul (Dinu Lucian). În alte roluri: Teodora Ranghеț, Maria Dandu, Liliana Mărgineanu, Camelia Creuzer, Grigore Gonța. Decorul: Teodora Dinulescu. Conducerea muzicală: Paul Ghenței. Regia: Sorin Grigorescu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

15 IULIE

19,00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul școlar: DE LA LUNETĂ LA RACHETELE COSMICE de Matei Alecsescu, directorul Observatorului astronomic popular. 19.45 Filmul artistic românesc CINCI OAMENI LA DRUM. 21.05 Seara pe uliță — montaj literar-muzical. Își vor da concursul: Mircea Buciu, artist emerit, Zoe Dragotescu, Ileana Cotrubaș, Emilia Răsăcănescu, Ioan Hvorov, Dumitru Constantin, Pompei Hărășteanu, Marcel Trandafirescu, Tudor Heica și un grup de dansatori din Ansamblul de cîntece și dansuri al U.T.M. Coregrafia: Theodor Vasilescu. 21.45 TELESPORT. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

16 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: „FOTBAL CU ALTĂ MINGE". 19.30 INCURSIUNE ÎN ARHEOLOGIE (II). Urme de viață de acum 120 000 de ani. Monumente ale comunei primitive în Muzeul de arheologie din Constanța. 19,50 Artiști amatori în studio. 20.30 Tribuna economică: „Eficiența introducerii tehnicii noi" de conf. univ. Constantin Danciu, decanul Facultății de economie generală a Institutului de științe economice din București. 20.50 CALEA ALBASTRĂ. O excursie pe cursul riului Iuriuzan, care străbate regiuni pitorești din Urali. 21.20 Cîntă TRIO LOS GALOS. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

18 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Căpitanul Val-Virtej descoperă insula lui Robinson (II). 19.50 Transmisiune de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra": CRED ÎN TINE. Comedie de Vadim Korostiliov. În românește de Irina Popescu și Horia Deleanu. Distribuția este următoarea: Irina (Lucia Mara); Vladimir (Mircea Albulescu); Serghei (Adrian Georgescu). Direcția de scenă: George Carabin. Decoruri: Toni Gheorghiu. Costume: Sergiu Singer. Muzica: Liviu Kavassi. În pauze: Oameni și locuri. Un reportaj filmat care vă va prilejui cunoașterea unor locuri pitorești de prin părțile Năsăudului. Carnet plastic. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

19 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul școlar: Ce să fiu? Emisiunea cuprinde reportajele filmate „O zi din viața unui tînăr" și „O vizită pe loturile experimentale ale Centrului școlar agricol din Sibiu". 19.50 Almanah științific. 19.55 Moment literar: VLADIMIR MAIAKOVSKI. 20.15 Mozaic de scurt-metraje. CASA NOASTRĂ CA O FLOARE; 4 000 DE TREPTE SPRE CER; SOARE ȘI AER. 21.00 WERTHER de MASSENET. Montaj muzical de Florica Gheorghiescu și Marianti Banu. Montajul închinat acestei opere va fi interpretat de: Mariana Stoica, Mireille Constantinescu, Ion Buzea și Mugur Bogdan, soliști ai Operei de stat din Cluj. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

20 IULIE

16.15 Întîlnire atletică: U.R.S.S. — S.U.A. (Transmisiune de la Moscova). 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 „DUMBRAVA MINUNATĂ" de Mihail Sadoveanu. Ecranizare de Eva Dragomir. 20.00 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.10 Filmul artistic HANUL DIN SPESSART. 21,50 Muzică ușoară. Transmisiune de la Mamaia. Cîntă o formație instrumentală condusă de Dinu Șerbănescu și Gery Podgoreanu. Soliști: Luminița Cosmin, Norocel Dimitriu, George Bunea. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Din programul săptămînii trecute am reținut, în mod deosebit, emisiunea intitulată „Pagini din începuturile operei". Desigur, nu se poate spune că secția muzicală a televiziunii nu acordă atenția cuvenită teatrului liric — acest gen atît de iubit de masele largi de auditori. În afara retransmisiilor din sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. pe micul ecran apar periodic cîntăreți de frunte ai teatrelor noastre muzicale, care susțin recitaluri. Acestea din urmă cîștigă, în măsura în care soliștii sînt acompaniați de formații orchestrale — dar asta se întîmplă mai rar. Luni seara însă, prin efortul conjugat al regizorului (Boris Stegărescu) care a folosit odată cu transmisia pe viu și înregistrarea pe bandă, al redactorului (Marcela Popescu), al autorului prezentării (Meline Poladian), al decoratorului (arh. Teodora Niculescu) cărora li s-a adăugat desenatoarea Alice Poladian (autoarea unor grațioase desene miniaturde, evocînd sugestiv epoca și ambianța lucrărilor prezentate) emisiunea a ieșit cu totul din maniera obișnuită. Telespectatorul a fost plasat din primul moment în cadrul și atmosfera epocii de început a teatrului liric, a făcut cunoștință cu primii creatori ai acestui gen muzical, a ascultat arii și fragmente din operele lui Monteverdi, Scarlatti, Purcell, Lully, Gluck și ale altor promotori ai operei.

Partea solistică, susținută cu multă acuratețe de cîntăreții Marta Kessler, Geta Mariniuc, Dan Iordăchescu, Alexandru Ladulescu și Ion Stoian, a fost subliniată de scurte comentarii explicative, care au dat emisiunii, în afară de indiscutabilul ei caracter spectacular, un valoros conținut documentar și educativ. La reușita emisiunii a contribuit și partea coregrafică (Gelu Matei), mult mai bine pregătită și pusă în scenă decît cu alte prilejuri. În general, o emisiune izbutită, remarcabilă și foarte spectaculoasă, care se cere continuată pe același fir al evoluției teatrului liric.

...Sînt numeroși corespondenții noștri care semnalează greutățile ce le întîmpină în urmărirea pe micul ecran a filmelor artistice străine, subtitrate în limba română. Dificultățile cele mai mari — ne scriu corespondenții noștri — provin de acolo că titlurile pe fond alb sînt ilizibile și că, de foarte multe ori, cadrajul imaginii se face astfel încît titlurile sînt acoperite în părțile laterale sau trec mai jos de limita inferioară a cadranelor aparatelor de recepție.

„Îmi fac nervi timp de o oră și jumătate cu ocazia intrării pe micul ecran a filmelor artistice" — ne scrie, de pildă, cititorul nostru Nicolae Bencea, din Craiova. „Pentru a nu fi nevoit să închid aparatul cînd se transmit filme, continuă tov. Bencea — propun ca acolo unde apare scrisul să se aplice o fișie neagră, pe care să apară citibil scrisul alb. Tehnica a ajuns doar atît de departe; cred, așadar, că se poate realiza și aceasta..."

Corespondenții noștri au, fără îndoială, dreptate cînd pretind rezolvarea acestei probleme tehnice, pe care studioul de televiziune o are în vedere de mai mulți ani, dar pe care nu a soluționat-o încă pe deplin. Dacă în privința cuprinderii în cadru a subtitlurilor, de cele mai multe ori este de vină reglajul necorespunzător al aparatelor de recepție (lucru lesne remediabil) în ce privește prelucrarea specială pentru micul ecran a imprimării subtitlurilor, sînt în curs experiențe în laboratoarele studioului — dintre care una dă rezultate pozitive: încheierea cu contururi negre a titlurilor aflate pe fond alb, așa cum s-a putut remarca, de pildă, la filmul „Inelele gloriei", prezentat chiar în această săptămînă. Dar nu toate filmele — în special cele color — suportă în mod pozitiv această prelucrare. Nu este însă mai puțin adevărat că pe micul ecran sînt prezentate filme ale căror subtitluri sînt cu totul ilizibile și, în aceste condiții, ele nu pot fi urmărite satisfăcător. Încît la alegerea filmelor care urmează a fi proiectate pe micul ecran și această condiție ar trebui să constituie un criteriu de selecție.

Șt. RADU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

A ales însă Madridul, centrul geografic al peninsulei, tîrgușorul acesta mohorît din mijlocul cîmpiilor goale, locul cel mai arid și dezolant din dezolanta Castilie. Orașul, populat pe trei sferturi cu curteni, slujitori ai regelui și cu cei veniți întîmplător, își ducea viața datorită curții și a zvonurilor ei. Însă zvonurile despre curte erau proaste.

Regele Filip își prigonea propriul său fiu, pe fantele Carlos. Se vorbea că prințul moștenitor era în taină adept al lui Luther și „erezia lutherană" Filip nu o iertă nimănui. El o pedepsea prin torturi, prin moartea pe rug.

Cu ruguri, chinuri și torturi închizitoriale, Filip încerca să-și păstreze monarhia care troznea din toate încheieturile.

Orice discuție despre ceea ce se petrecea la curte era aspru pedepsită. Cu toate acestea, zvonurile despre ceea ce se întîmplă în palat, mergeau din casă în casă.

Regele îl ține pe prințul Carlos închis, nu-l lasă să iasă nicăieri. Îi trimite spioni, nu permite să fie vizitat de prieteni și-i reține scrisorile pe care Don Carlos, disperat, le trimite curților din străinătate.

Necutezînd să-și omoare fiul renegat, regele se folosește de toate mijloacele menite să-l ducă la nebunie sau la sinucidere.

Așa se șoptea în oraș...

Tinerii hidalgos umblau pe străzi în jachete verzi și negre de catifea, purtau pălării cu pene. Zăboveau mult pe la colțurile străzilor și, întîlnindu-se, se salutau ceremonios. Se jurau pe inima lui Isus, și a sfintei fecioare; în fiecare clipă, cu orice prilej, puneau mîna pe spadă.

Lui Miguel i s-a vorbit și i s-au arătat cîțiva nobili iluștri, pe Don Federico Alvares, fiul cel mare al ducelui de Alba, pe Luis de Basana, pe Antonio de Sigura, nepotul marchizului de Ivara.

Antonio de Sigura, căpitanul gărzii regale, un cavaler chipeș, îmbrăcat într-o mantie roșie, largă, trecea, tîrîndu-și spada și sfidînd pe toți cei din jur. Într-o zi, Miguel se întîlni față în față cu de Sigura, pe o ulicioară strîmtă.

— Iertați, senor! Miguel se dădu în lături și-i făcut loc să treacă.

De Sigura, fără să-i mulțumească, îl privi sfidător pe modestul Miguel. Miguel citi disprețul în ochii căpitanului, dar nu spuse nimic.

De patru luni de cînd locuia la Madrid, Miguel nu-l văzuse încă pe rege și se întreba cum arată.

Odată, foarte de dimineață, ieși în stradă și zări de departe în piață un cortegiu ciudat. Părea că erau numai monahi — o mare de monahi învesmîntați în rase albe, negre și brune. Cînd mulțimea se apropie, Miguel văzu doi călăreți în mijloc, iar în urma lor o caretă închisă.

Pe călărețul din stînga îl cunoștea bine. Era Don Carlos. Prințul învățase în Alcală și Miguel, ca adolescent, îl văzuse nu odată. Foarte slab, cu fața de o paloare bolnăvicioasă, stîngaci și adus de spate, prințul sătea în șa și privea cu ochii pierduți.

Pe omul de lîngă prinț, Miguel îl vedea pentru prima dată. Acesta ședea în șa țeapăn și nu întorcea capul nici în dreapta, nici în stînga. Ropillia neagră, scurtă, fără nici o podoabă, îi atîrna pe umerii înalți. Bărbia, ca de maimuță, ieșită în afară, se sprijinea sfidătoare în gulerul alb și drept. Ochii nu i se vedeau, îi acoperea borurile pălăriei de catifea. Numai obrazul urît, palid, ca de mort îl văzu Miguel în întregime.

Cortegiul se îndrepta spre catedrală, la liturghia de dimineață. La intrare, amîndoi călărețiii se grăbeau și monahii îi înconjurară. Don Carlos se certa pentru ceva cu însoțitorul său, apoi se dădu înapoi, ca și cînd ar fi voit să se întoarcă, să plece. Celălalt îi spuse ceva cu asprime și apucîndu-și spada de mîner, se întoarse spre prinț. În această clipă Miguel îi văzu ochii: erau cenușii — spălăciți, miopi, nepăsători și apatici.

Era regele, același care nu cu mult înainte de această împrejurare, la ultima ardere pe rug, a strigat cu un glas strident, că s-a auzit în toată piața din Toledo:

— Chiar și pe fiul meu, eu cel dintîi îl voi arde pe rug dacă va îndrăzni să se ridice împotriva sfintei noastre biserici.

5. Cajita

Miguel se întorcea acasă. Lîngă zidul de piatră al unei grădini, cîțiva oameni stăteau adunați într-un cerc. Miguel se apropie și văzu o țigancă în vîrstă de vreo cincisprezece ani. Fata stătea lîngă zid și privea sfioasă. Pe coadele negre, împletite, care-i atîrnau pe piept, străluceau cîteva monede de argint.

— Hai, țigăncușo, dansează, îți plătesc, spuse cineva. Fata zîmbi timidă, nesigură, apoi își puse mîinile în șolduri, bătu pămîntul cu piciorul, ridică mîinile ca niște aripi și începu să se rotească. Fustele pestrițe și rupte i se umflau ca un balon. „Ei — ha!... Bravo, bravo! Mulțimea bătea tactul din palme.

— Încă! Încă!...

Fata ostenise. Se roti mai încet, se opri, apoi abătută și tristă, întinse mîna.

Mulțimea însă se împrăștia și țiganca rămase ca o cerșetoare, cu mîna întinsă.

Miguel nu putu să rabde. Își scoase toți banii.

— Ai dansat minunat! spuse Miguel și turnă monedele de argint în palma țigăncii.

Fata numără monedele. Zece blancos, un cuarto, doi cuarto, un real!...

— Mulțumesc! strigă țiganca, și începu să rîdă.

— Cu plăcere, senorita!

Miguel, politicos, se înclină în fața fetei.

Țiganca îl privi cu îndrăzneală.

— Eu vă cunosc, spuse ea. Sînteți Don Miguel.

— De unde mă cunoști? se miră Miguel.

— Vin des pe strada asta. Dv. locuiți aicea și ea arătă cu mîna în partea unde era grădina lui Don Lopez.

— Dar tu cine ești? întrebă Miguel.

— Cajita, — răspunse fata.

— De unde ești?

— De la șatră.

— Și-i departe șatra voastră?

— Șase mile de aici, la marginea orașului.

— Sînteți mulți acolo? întrebă curios Miguel.

— Mulți! Nouăsprezece familii. Eu și tata venim des în oraș... S-ar putea ca acum să-și fi pierdut răbdarea tot așteptîndu-mă în bazar.

Și fata fugi. Miguel se uită în urma ei.

— Vino la noi! mai strigă Cajita, depărtîndu-se.

— La noi e vesel. Vino să vezi cum cîntăm, cum dansăm și cum aprindem focuri.

— Nu cunosc drumul! spuse, tulburat, Miguel.

— Am să viu eu să vă iau — strigă Cajita, oprindu-se — neapărat am să vin. Mîine sau poimîine. La revedere! Se înclină ceremonios, ridicîndu-și cu vîrful degetelor fustele colorate, și se pierdu după colț.

★

În aceeași dimineață, Don López se încuiase în bibliotecă împreună cu senor Salazar, prietenul său. Miguel se duse în grădină să-l aștepte. Dar, după convorbirea cu Salazar, Don López părea tare supărat. Slab și uscat, el se plimbă o vreme agitat pe aleile cu flori și abia după aceea se așeză pe bancă, alături de Miguel.

— Groaznice vremuri trăim! clătină din cap Don López.

„Ce s-a întîmplat?" ar fi vrut să-l întrebe Miguel, dar se reținu. Tînărul știa că dacă nu-l întreba nimic, profesorul va povesti mult mai multe.

Însă, de data aceasta, frămîntarea profesorului său părea să fie într-adevăr serioasă și tainică, pentru că bătrînul ședea neliniștit pe bancă, dar nu scotea o vorbă.

Din clădirea albă a palatului regal nu se vedea decît un colț: o parte a fațadei principale și aproape toată partea laterală.

— Vezi, Miguel, îl luă de mînă Don López, sus în fațada laterală, sub acoperiș, două ferestre rotunde, fără gratii?

— Da, le văd.

— Acolo e cabinetul prințului...

Era o zi posomorîtă. Pînă seara Miguel a stat acasă, citind pe poetul italian Sannadzaro. Apoi își scoase foile cu versurile începute... Păstorul Elisio, de pe malurile verzi ale lui Tajo, se îndrăgostise de frumoasa Filena, născută și ea pe aceleași meleaguri. Acesta era marele poem pe care, nu de mult, începuse să-l scrie. Miguel încercă să mai compună cîteva versuri. Dar după strofele elegante, ușoare, sannadzariene, versul spaniol părea sacadat și dur.

— Nu, despre „Filena" nu se poate scrie astăzi.

Miguel luă apoi de pe poliță pe Amadis de Gaula.

„Cavalerul Amadis se întîlnise cu saracinul într-o văgăună de munte. Începură lupta. Amadis avea fața acoperită.

— Te-aș fi recunoscut și dintr-o sută de războinici, după înfățișarea ta mîndră, îi spuse insolentul saracin.

— Privește-mă! răspunse Amadis. Îmi scot viziera! Și acum vei afla că vitejia brațului meu nu e mai prejos de renumele ce-l port!...

Dădură pinteni cailor, se aruncară unul împotriva altuia; saracinul se străduia să-l doboare pe Amadis, dar căzu, împiedicîndu-se în scara șelei sale. Calul saracinului o luă la fugă prin păduri și cîmpii; cuprins de frică el își ducea stăpînul, care nu mai era în stare să-l conducă și deodată se aruncă cu călăreț cu tot într-un riu înspumat și adînc, în vadul căruia își frînse piciorul de pietrele colțuroase ascunse sub apă".

Miguel nici nu băgă de seamă că se-ntunecase. Citea mai departe despre frumoasa Oriana, care, înșelată de o vrăjitoare, își părăsește iubitul. „Părăsit și singur, sărmanul Amadis se îndreptă spre deșertul în care se hrănește doar cu ierburi și duce dorul frumoasei sale iubite".

Miguel închise cartea. Era fermecat.

E. VIGODSKAIA

(În românește de I. BABIN; ilustrații: Boca RIND)

(Va urma)

Sesiunea examenelor s-a încheiat. Tinerii studenți au intrat în binemeritata vacanță, care le oferă nenumărate posibilități de recreere. In afara taberelor și coloniilor, la munte și la mare, studenții beneficiază și de bazele sportive speciale din marile orașe.

Una dintre acestea este minunatul complex cultural-sportiv studențesc amenajat pe malul lacului Tei din Capitală. Aci, într-un decor îmbietor, stau la dispoziția studenților instalații și materiale sportive care le dau putința practicării mai multor discipline. Au loc antrenamente și cursuri de înot, box, sporturi nautice, iar în programul acestei veri sînt prevăzute întîlniri cultural-sportive cu muncitorii uzinelor „Electronica". Au fost de asemenea invitați să vină în mijlocul studenților, la această frumoasă bază, sportivi fruntași, printre care și recordmana mondială Iolanda Balaș.

Fotoreportaj : Ion MIHAICA

Oare aceasta se cheamă sport?

de Dan DEȘLIU

La fiecare 24 de ore, agențiile de presă ne informează asupra unor accidente — grave, cel mai adesea — petrecute cu prilejul căderii în lumea sportului-marfă.

Lista pugiliștilor decedați sau schilodiți în urma loviturilor primite pe ring, se amplifică de la o zi la alta. Meteorii pe roate continuă să-și consume piloții, la Gand, Godwood sau Le Mans ; demențialele curse amestecă mai departe sîngele omului și al fiarei, în arenele din zona hispanică. Recent, spectrul distrugerii s-a strecurat și pe stadion, în sfera sportului ideal.

Brian Sternberg, primul atlet care a reușit să treacă 5 m. la prăjină, în aer liber, zace de aproape două săptămîni, paralizat de la gît la picioare, în spitalul universității Seattle. La o ședință de antrenament, cu salt de la trambulină, recordmenul mondial a aterizat... invers, iar buletinele (medicale de astă dată) au trebuit să consemneze avarii ale măduvei șirei spinării, cu dizlocarea vertebrelor cervicale.

Doamna întunecată nu șomează nici în competițiile cicliste.

Turul Franței — teribilul maraton al șoselei — aflat anul acesta la a 50-a ediție, se distinge ca de obicei printr-o veritabilă avalanșă de fracturi, luxații, crize de nervi etc. Din rîndul victimelor de pînă acum, desprindem cîteva nume sonore : Balmamion, dublu învingător în Giro d'Italia, Vannitsen, unul din principalii favoriți, Stablinski, campion mondial de fond, Darrigade, regele sprintului.

Pe de altă parte, din Turul Austriei, rezervat amatorilor, au fost eliminați cinci alergători — între ei Posti și Adolf Christian — la care s-au constatat efecte indiscutabile ale folosirii dopingului.

Pastilele-minune par să fi curmat de asemenea cariera italianului De Piccoli, una din fostele speranțe ale boxului peninsular. Două K.O.-uri consecutive la începutul acestui an l-au pus pe colosul milanez în situația de a schimba sala de antrenament cu camera sanatorială. De altfel, există anumite indicii că, la ultima reuniune. De Piccoli ar fi suit treptele ringului cu o febră de natură virotică. Efectele drogurilor l-au menținut pe picioare timp de 3 reprize, după care a devenit o adevărată țintă vie pentru adversarul său.

Sînt fapte care se dispensează de comentarii.

Și totuși, e greu să-ți înăbuși un suspin, la gîndul că sportul s-a născut ca auxiliar al activității umane, fruct al inteligenței, al aspirației legitime spre armonie și perfecțiune. Mai există oare vreo legătură între palestrica vechilor greci și goana după rezultatul „în sine" — pusă, cel mai adesea — sub semnul diavolului galben ? Este oare admisibil ca sportul să se transforme, deliberat și consecvent, în contrariul său ?

Poate că omenirea contemporană va reuși să găsească, în cele din urmă, răspunsul și soluția acestei chestiuni elementare.

Cassius Clay promite...

În zilele premergătoare meciului profesionist de box Clay-Cooper, cricket-ul nu s-a mai lăfăit pe coloane întregi în ziarele londoneze, ci s-a retras, asemenea apelor Atlanticului la reflux, făcînd loc celor mai năstrușnice comentarii despre... marele eveniment. Punctul „forte" îl constituia promisiunea boxerului american de culoare — Clay — că în 5 reprize îl dă gata pe campionul englez. Oricum, faptul că la cei 21 de ani ai săi Clay are un palmares bogat, în care nu s-a înscris încă nici o înfrîngere, constituia o garanție.

Înghesuielii printre cei 50.000 de amatori de box londonezi și prețului piperat al unui bilet, la sfatul unui prieten, am preferat... televizorul, care a doua zi avea să transmită filmul meciului în întregime, din prim-plan, și declarațiile celor doi, înainte sau după întîlnire.

Clay, în jurul căruia se face o reclamă dintre cele mai zgomotoase, a urcat în ring învești mîntat într-o mantie regească, de purpură și hermină, iar pe cap purta o coroană în toate regula. „De ce vă mirați ? — răspundea cu emfază reporterilor televiziunii, — după meci, eu sînt regele boxului. Doar și voi aveți o regină !..."

Timp de patru reprize Cooper l-a... svîntat pur și simplu pe Clay care, părînd că și-a uitat promisiunea de a învinge în 5 reprize, a ținut în permanență, a lovit cu capul, a tot gesticulat la arbitru, doar-doar va opri cumva ploaia de pumni ce se năpustise asupră-i și, în pofida timpului frumos, a văzut chiar... ceața londoneză cînd, la sfîrșitul reprizei a 4-a, un croșeu în bărbie l-a prăbușit pur și simplu sub corzile ringului. L-a salvat gongul, sărurile antrenorului și o „șmecherie americănească", cum spunea cineva : cînd să reia lupta, încă sub impresia croșeului, s-a constatat că o mănușă i se tăiase așa din senin ! Pînă s-au adus altele, pînă le-a schimbat, și-a venit în fire de-a binelea.

S-a năpustit asupra lui Cooper, a lovit de cîteva ori în arcada sîngerîndă din plin a acestuia după o lovitură primită cu capul în repriza a 2-a și... arbitrul a oprit meciul pentru rănirea campionului englez, în favoarea lui Clay. Să-l fi văzut pe Clay dînd interviuri (la asta e tare !). Parcă nu el se odihnise la podea !

La plecarea din Londra i s-a cerut un pronostic pentru meciul, Liston-Patterson.

— Bate Liston — a răspuns. Apoi îi atac titlul mondial și-l termin în... și și-a numărat 9 degete de la mîini și le-a întins spre fotografi, arătînd în cîte reprize îl bate pe Liston.

Nu vreau să-l concurez în pronosticuri pe Clay dar cred că nu rezistă chiar 9 reprize în fața lui Liston. Afară de cazul cînd...

Mircea COSTEA

MOZAIC

● *Brazilianul Manoel dos Santos, recordman mondial la proba de 100 m liber cu 53"6 (în bazin cu apă de mare) a anunțat că se retrage din activitatea competițională. Interesant este amănuntul că deși recordul lui Dos Santos este omologat de F.I.N.A. cei mai mulți specialiști își exprimă îndoiala asupra condițiilor regulamentare în care s-a stabilit recordul și continuă să atribuie titlul de recordman lui Steve Clark (S.U.A.) cu 54"4.*

● *După cele mai recente date statistice provenind din surse oficiale (F.I.F.A.), în întreaga lume există în momentul de față aproape 150 de milioane de jucători de fotbal legitimați, ceea ce reprezintă un adevărat record și confirmă marea popularitate a acestui sport.*

● *Într-un anuar al vechilor boxeri francezi este citat un caz poate unic în analele boxului. Este vorba de un boxer francez, Maurice Trickri care, în cadrul unui campionat disputat la Pontanezeu, lîngă Brest, a disputat în interval de 13 zile, 10 meciuri.*

● *Turneul internațional de fotbal care a avut loc la Paris cu participarea echipelor Racing, Botafogo, Ujpest și Anderlecht a însemnat pentru organizatori un mare fiasco. În ciuda numelor celebre cuprinse în cele patru echipe și a perspectivelor de joc pe care le puteau oferi aceste formații, în cele două zile ale turneului au asistat numai 32.000 de spectatori.*

CAMPIONATUL CATEGORIEI A LA FOTBAL ÎN DATE ȘI CIFRE

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	26	14	8	4	43:22	36
2. Steaua	26	13	7	6	57:41	33
3. Știința Tim.	26	11	7	8	41:36	29
4. St. roșu	26	12	4	10	45:40	28
5. Știința Cluj	26	11	6	9	39:41	28
6. Farul	26	11	4	11	45:38	26
7. Petrolul	26	9	7	10	42:30	25
8. Rapid	26	9	7	10	47:44	25
9. Progresul	26	9	7	10	41:46	25
10. C.S.M.S.	26	8	9	9	43:52	25
11. U.T.A.	26	9	5	12	44:48	23
12. Din. Bacău	26	9	5	12	32:38	23
13. Crișana	26	9	5	12	33:44	23
14. Minerul	26	4	6	16	22:61	14

Clasamentul acasă

1. St. Roșu	13	11	1	1	37:12	23
2. Știința Cluj	12	10	2	0	27: 9	22
3. Petrolul	13	9	3	1	37: 8	21
4. Știința Timișoara	13	9	3	1	26:11	21
5. Steaua	13	9	3	1	38:21	21
6. Farul	12	9	2	1	30:10	20
7. Dinamo București	13	8	4	1	31:13	20
8. Crișana	14	9	2	3	27:14	20
9. C.S.M.S.	13	7	5	1	28:14	19
10. U.T.A.	13	8	2	3	30:15	18
11. Dinamo Bacău	14	6	5	3	25:12	17
12. Rapid	13	8	1	4	28:15	17
13. Progresul	12	5	5	2	20:17	15
14. Minerul	13	4	6	3	14: 9	14

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	13	6	4	3	12:10	16
2. Steaua	13	4	4	5	19:20	12
3. Progresul	14	4	2	8	21:29	10
4. Rapid	13	1	6	6	19:28	8
5. Știința Tim.	13	2	4	7	15:25	8
6. Farul	14	2	2	10	15:28	6
7. C.S.M.S.	13	1	4	8	15:38	6
8. Știința Cluj	14	1	4	9	12:32	6
9. Dinamo Bacău	12	3	0	9	7:26	6
10. U.T.A.	13	1	3	9	14:33	5
11. Steagul Roșu	13	1	3	9	8:28	5
12. Petrolul	13	0	4	9	5:22	4
13. Crișana	12	0	3	9	6:30	3
14. Minerul	13	0	0	13	8:52	0

Clasamentul returului

1. Dinamo București	12	8	2	2	23:11	18
2. Steaua	12	7	2	3	23:16	16
3. Dinamo Bacău	12	7	1	4	20:13	15
4. Steagul Roșu	12	5	3	4	22:13	13
5. Crișana	12	5	3	4	20:15	13
6. U.T.A.	12	5	3	4	21:20	13
7. Știința Tim.	12	4	5	3	15:16	13
8. Progresul	12	5	3	4	22:24	13
9. Știința Cluj	12	4	3	5	16:17	11
10. Petrolul	12	4	3	5	12:15	10
11. C.S.M.S. Iași	12	4	2	6	18:24	10
12. Rapid	12	3	3	6	23:22	9
13. Farul	12	4	1	7	10:12	9
14. Minerul	12	1	3	8	7:26	5

Ultima etapă

DUMINICĂ 14 IULIE

Rapid—Minerul
Progresul—Steagul roșu
Petrolul—Dinamo Bacău
Știința Cluj—Dinamo București
Farul—Știința Timișoara
C.S.M.S. Iași—Steaua
U.T.A.—Crișana

GOLGETERII

1. Ion Ionescu (Rapid) 17 goluri. 2. Adam (Știința Cluj) 15 goluri. 3. Manolache (Știința Timișoara), Voinea (Steaua) cîte 14 goluri. 4. Dridea I (Petrolul) 12 goluri. 5. Țîrlea (U.T.A.), Dinulescu (Farul), Constantin (Steaua), Gram Dinamo Bacău) cîte 11 goluri. 6. Ciosescu (Farul) 10 goluri. 7. Sasu (U.T.A.), Voica (C.S.M.S. Iași), Dumitriu II (Rapid), Bukosi (Farul), Harșani (Dinamo Bacău), cîte 9 goluri. 8. A. Munteanu (Petrolul), Necula (Steagul roșu), Selymesi (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Baboie (Progresul), Badea (Petrolul), Szakacs III (Crișana), Eftimie (Dinamo Bacău), cîte 8 goluri. 9. Matei (C.S.M.S. Iași), Voinea (Progresul), Mițaru (Știința Timișoara), Tătaru (Steaua), Szucs (Crișana), Meszaroș (Steagul roșu), Raksi (Steaua), Moroianu (Farul), Țircovnicu (Dinamo București), Frățilă (Dinamo București), Pîrcălab (Dinamo București), Ene II (Dinamo București), cîte 7 goluri. 10. Marcu (Știința Cluj), Milea (C.S.M.S. Iași), Mateianu (Progresul), Drăgoi (Minerul), Oaidă (Progresul), cîte 6 goluri. 11. Floruț (U.T.A.), Hașoti (Steagul roșu), Constantinescu (C.S.M.S. Iași), Pop (C.S.M.S. Iași), Mafteuță (Progresul), D. Popescu (Progresul), Năsturescu (Rapid), Haidu (Steagul roșu), Lereter (Știința Timișoara), Tomeș (Steaua), Năftănăilă (Steagul roșu), Iancu (Progresul), Bitlan (Știința Timișoara), Chivu (U.T.A.), cîte 5 goluri.

ITINERARII TURISTICE

Pe Brîna Mare a Coștilei

De cînd a început vacanța, tînărul meu prieten nu mai are astîmpăr. Vrea să pornească grabnic spre munți. Dar nu pe drumurile bătute de anii trecuți, ci pe altele noi. Cum nu face parte dintre cei care socotesc Bucegii un... bulevard (a avut ocazie să se convingă că ei sînt greu de cunoscut cu adevărat și că are chiar foarte multe drumuri grele), a venit să stăm de vorbă despre proiectele lui :

— Vreau să cunosc anul acesta Coștila, acest munte al alpiniștilor pe care drumurile marcate îl ocolesc. Cu ce să încep ? Cu Valea Gălbenelelor, cu Valea Mălinului, cu Brîna Mare ?

L-am întrebat la rîndul meu :

— Cum stai cu antrenamentul ? Ai făcut vreun drum în ultimele luni ?

— Chiar mai multe. Desigur numai drumuri de o zi, cu ocazia excursiilor de sfîrșit de săptămînă, dar cum am urcat Piatra Arsă, Jepii și valea Cerbului și am coborît pe Mălăiești și pe creasta Bucșoiului, cred că am un antrenament suficient pentru o tură mai grea.

— Să știi că nu-i vorba numai de rezistență, ci mai mult de obișnuința cu drumurile mai dificile, de siguranța piciorului. Cred însă că drumurile făcute sînt suficiente pentru ca să poți „intra" în Coștila. Înainte de a stabili itinerariul aș vrea să știu însă cu cine vrei să pornești la drum.

— În afara colegului cu care am făcut toate excursiile amintite, nu am alt tovarăș. Nici el, nici eu, nu cunoaștem însă decît drumul pînă la refugiul metalic Coștila.

— Atunci să porniți de aici. În fiecare duminică veți întîlni la refugiu alpiniști veniți să facă o tură în „Gălbenele". Dacă porniți de dimineață din Bușteni, puteți urca cu ei pe Valea Gălbenelelor, fie pe firul principal, fie pe „secundar". Firul principal e mai ușor, dar „necunoscut", vă va da ocazia să folosiți și mîinile, avînd două hornuri care dacă nu pretind chiar un „ramonaj" adevărat, vă fac cunoștință cu alpinismul elementar.

Vă recomand să faceți un popas la „hotelul Gălbenele", o mică grotă sub „Umărul Gălbenelelor" și să rugați pe alpiniștii cu care urcați să vă arate traseele de pe peretele Gălbenelelor. „Furcile", „Marea Surplombă", „Trei Surplombe" sînt cele mai cunoscute și reprezintă o importantă treaptă în măiestria cățărătorilor pentru care zona Gălbenelelor a rămas un minunat teren de antrenament.

Din stînga Gălbenelelor veți rămîne probabil singuri, dar indicațiile alpiniștilor vă vor fi suficiente pentru a traversa firul Văii Scorușilor și apoi a urca pe această vale pînă întîlniți Brîna Mare a Coștilei.

— Și de aici mai departe cum ne vom descurca singuri?

— Brîna sau Brîul Mare al Coștilei, cum i se spune, nu vă pune probleme grele de orientare. Doar la coborîrea în valea Mălinului trebuie să fiți deosebit de atenți pentru a prinde continuarea lui pe versantul opus, unde el apare deasupra unei rupturi de pereți cu stînca ruginie.

În continuare, urmînd poteca lui îngustă, aveți ocazia să cunoașteți abruptul nordic al Coștilei, trecînd succesiv văile Țapului, Urzicii, Caprelor și Priponului. După Valea Priponului poteca se pierde într-o serie de hățișe, dar nu-i nici o problemă să ajungeți pe platou, în poteca mascată dintre Babele și Omul.

— De cît timp avem nevoie pentru acest itinerar ?

— Din Bușteni, pînă pe platou, de circa șapte ore. De altfel e bine să nu vă grăbiți și să căutați să „descifrați" cît mai bine locurile prin care treceți : vă va prinde bine pentru viitoarele excursii prin aceste locuri.

GH. BAIU
Fotografia : GH. EPURAN

VARIETĂȚI

Un nou tribut sîngeros

Ultima competiție internațională de automobilism, „Cursa de 24 ore de la Mans", s-a încheiat cu un nou bilanț tragic. Cîteva mașini au derapat, cîteva s-au ciocnit, trei au luat foc în timpul cursei, toate aceste accidente terminîndu-se cu moartea automobilistului brazilian Christian Heins și cu internarea celorlalți — unii în stare foarte gravă — la spital.

Iată un nou tribut sîngeros plătit de automobiliști angajați într-o disperată cursă pentru popularizarea diferitelor uzine producătoare de mașini.

Comentînd întrecerea, unii ziariști susțin că în aceste condiții, cursa devine „o adevărată loterie și nu rezultatul unei întreceri sportive"...

În loc de fluier o... goarnă

Un meci de fotbal desfășurat nu de mult în orașul spaniol Malter de Corondo a avut o desfășurare cu totul ieșită din comun. La puțin timp după ce a fluierat lovitura de începere a jocului arbitrul a constatat că fluierul i s-a ...defectat. Întrucît nu a putut fi găsit un alt fluier, arbitrul a vrut să întrerupă jocul. Salvarea a venit din partea conducătorului clubului local, Pedro Mataroz. Acesta s-a repezit acasă și s-a întors pe teren cu o ...goarnă. Era o moștenire a familiei, instrument cu care bunicul lui Mataroz dădea deșteptarea într-o unitate militară.

Meciul a continuat dar cu puțin timp înainte de sfîrșit suporterii echipei locale au pătruns pe teren și au luat arbitrului goarna înapoi. „Cavalerul goarnei" dictase două lovituri de la 11 m. împotriva echipei gazdă transformînd goarna într-un adevărat instrument de tortură pentru jucătorii și suporterii echipei Malter de Corondo.

Nu se cunosc amănunte ale întîmplărilor de după acest meci. Se pare însă că „gestul" conducătorului clubului local nu a fost apreciat prea mult de suporteri mai ales că, după ce echipa locală a condus cu 3-1 pînă la sfîrșit a pierdut cu 3-4.

„Modernizare"

Tînărul student olandez Piter von Lir ar fi vrut să cunoască gloria. Și s-a gîndit că pe tărîmul sportului va avea cele mai bune șanse să-și vadă visul împlinit. Cu atît mai mult cu cît era un tînăr cu fizic agreabil, armonios dezvoltat, înalt și svelt. În dorința de a fi original, el a „modernizat" o probă sportivă existentă pe care a început să o practice cu pasiune, vizînd bineînțeles un record. Și iată-l pe eroul nostru luînd startul în cursa care avea să-i aducă consacrarea. A pornit din Enschend iar finișul a avut loc la Glaueburg. Între aceste două localități, este o distanță de 7 km., pe care Piter a străbătut-o însă... de-a bușilea.

O lovitură în plin

Internaționalii francezi de rugbi Bougouyon și Abadie, sînt foarte buni „prieteni". Cele mai multe ciocniri pe terenul de joc se petrec între cei doi rugbiști. Dar mult mai puternică a fost ciocnirea care a avut loc pe o stradă din Toulouse, fiecare dintre ei aflîndu-se la volanul unui automobil, ciocnire care din fericire a rămas fără urmări grave.

„Cel mai surprinzător lucru în această poveste — a scris un ziar din Toulouse — este faptul că tocmai Bougouyon și Abadie s-au ciocnit. După cîte se pare, deși Toulouse are 323 842 locuitori, probabilitatea matematică nu a fost atît de mare. Bougouyon și Abadie s-au găsit unul pe celălalt pe străzile din Toulouse la fel cum se „găsesc" și pe terenul de rugbi".

Un nou tip de bicicletă

Un inginer englez, Moulton, a realizat un nou tip de bicicletă care se pare, va revoluționa construcția acestui mijloc de locomoție. Bicicleta are două roți foarte mici, un cadru nou plasat jos, și suspensii atît la furca din față cît și la cea din spate.

Prima probă oficială experimentală cu noua bicicletă a dat rezultate foarte bune. Deși a fost încredințată unui ciclist tînăr, amator, acesta a parcurs o distanță de 254 km. (parcurs greu și cu urcușuri) cu o medie orară de 37,8 km. pe oră.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Rezultatul concursului de pronosticuri

La concursul de pronosticuri organizat de revista „MAGAZIN" în legătură cu meciul pentru campionatul mondial de șah Petrosian-Botvinnik, s-au primit 240 pronosticuri. Dintre acestea, numai două s-au dovedit a fi inspirate ! Gheorghe Cazmenciuc *din comuna Milișăuți, raionul Rădăuți, reg. Suceava și* Constantin Țăranu *din Cîrlibaba, raionul Vatra Dornei, reg. Suceava au fost singurii care au indicat rezultatele exacte după 12 partide (6,5—5,5 pentru Petrosian) și după terminarea meciului (12,5—9,5 pentru Petrosian). Foarte apropiat de rezultatele reale a fost pronosticul trimis de Dionisie Onesciuc din Sighet, reg. Maramureș, care a „calculat" doar cu o remiză mai puțin, scorul final indicat de el fiind 13—9 pentru Petrosian, în loc de 12,5—9,5.*

Cei doi cîștigători ai concursului de pronosticuri — Cazmenciuc și Țăranu au fost premiați cu un abonament pe 6 luni la revista „MAGAZIN".

Din istoricul jocului prin corespondență

„...Și mi s-a spus că negustorii slavi și venețieni deși trăiesc în locuri depărtate au plăcerea să joace șah prin corespondență ; o scrisoare este trimisă pentru fiecare mutare și se cere timp celor doi jucători ca să termine o partidă..."

Aceste rînduri apărute în cartea „De ludibus orientalibus", tipărită la Oxford în anul 1694, de un cunoscut orientalist al vremii, englezul Thomas Hyde, constituie cea mai veche mărturie privind vechimea jocului de șah prin corespondență. Ținînd seama că lucrarea lui Hyde fusese gata în manuscris încă din anul 1673, cum s-a confirmat din alte surse, se poate ajunge la concluzia că cele ce i s-au spus cu privire la „negustorii slavi și venețieni" se petreceau la începutul celei de-a doua jumătăți a veacului 17, ceea ce conferă șahului prin corespondență o respectabilă vîrstă, de aproape trei secole...

La începutul secolului al 18-lea — după cum afirmă istoricul șahist dr. Bruno Bassi — a avut loc un meci chiar prin corespondență între jucători englezi și francezi în condiții intrucîtva originale : în poziția inițială regele și regina își schimbau reciproc locurile iar prima mutare trebuia să fie 1.e3 !

Există mărturii și despre practicarea jocului de șah prin corespondență în cea de a doua jumătate a secolului 18. În revista „Le Palamede" (1836) un faimos jucător de șah, la Bourdannais, scria că „multă lume mă întreabă dacă am acceptat să continui o partidă prin corespondență începută cu 60 de ani în urmă de Philidor". În volumul „Corespondența dintre Frederic cel Mare și Voltaire" — Leipzig — sînt publicate și scrisori în care se fac referiri la jocul de șah ; un istoric șahist, von Lasa, susține că Frederic și Voltaire au folosit corespondența lor și pentru a juca șah.

Cea mai veche partidă rămasă în notație este cea jucată prin corespondență între von Manvillon, francez de origină, aflat la Haga și un jucător din Breda. Nu se știe cine juca cu albele. De aceea, deși desfășurarea partidei e cunoscută (ea dovedește că cei doi jucători aveau o forță destul de redusă) nu se știe cine a cîștigat-o.

Primul meci oficial prin corespondență — la cinci mese — a avut loc între anii 1824—1828 între echipele orașelor Londra și Edinburg. Inițial, echipa londoneză urma, cu un an înainte, să joace cu o reprezentativă a Parisului, conform unei propuneri făcute de șahiștii cercului parizian Philidor, dar acest meci nu a putut fi pînă la urmă organizat. Șahiștii din Edinburg au cîștigat întîlnirea cu 3—2 (două victorii, două remize și o înfrîngere). Nu-i lipsit de interes că într-una din partide a survenit o amplă neînțelegere privind expedierea unei scrisori și calcularea timpului de gîndire !

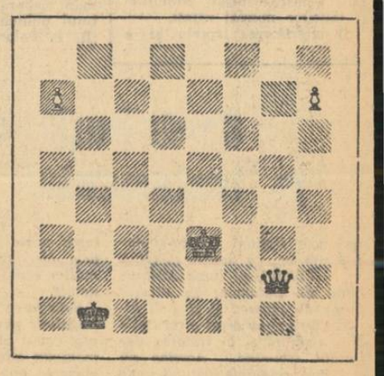

Poziția de control Alb : Re 3, pioni a 7 și h 7 ; negru : Rb 1, Dg 2
Negrul mută și cîștigă.

ȘTIRI

● În finala celei de-a IV-a olimpiade de șah prin corespondență pe echipe conduce Suedia cu 17,1/2puncte din 28 posibile. R.D. Germană are 15 1/2 puncte din 26 posibile. R.F. Germană 12 1/2 puncte din 24 posibile. Echipa U.R.S.S. are 8 1/2 p. din 12 posibile.

MEDICUL vă sfătuieşte

BĂILE ÎN AER LIBER

În timpul lunilor călduroase, băile reci în aer liber constituie un excelent mijloc de fortificare a organismului. Pentru a obține însă cît mai multe foloase de pe urma acestui valoros factor de călire, e bine să se țină seama de unele reguli elementare de igienă și de o serie de alte recomandări.

De la început trebuie să atragem atenția că cei care se duc pentru prima oară în acest sezon la strand, e bine să se gîndească atent la modul în care își vor petrece timpul în ziua respectivă. O baie în aer liber implică totdeauna și o expunere la soare. Și mulți uită să acorde atenția cuvenită tocmai acestui amănunt. „Lăcomia" de soare și apă îi fac să neglijeze faptul că în timpul băii unele regiuni ale corpului (umerii și capul) rămîn expuse razelor solare și că între două sau mai multe înbăieri, razele ultraviolete își continuă acțiunea pentru cei care stau în bătaia soarelui.

Toată lumea știe că expunerile la soare se fac progresiv, crescîndu-se treptat durata. Unii își închipuie însă că prima zi de strand îi scutește de respectarea normelor pentru expunerile la soare și rămîn mai multe ore sau chiar toată ziua sub acțiunea razelor dogoritoare. Pentru astfel de imprudențe, cei în cauză vor „plăti" destul de scump. Seara cînd arsurile pielii vor începe să le producă suferințe, se vor convinge din plin de greșala făcută.

La strand, în rîuri sau lacuri, prima baie va avea o durată de 4—5 minute. După o oră se poate repeta. Între timp se poate face plajă 3—4 minute pe fața anterioară a corpului și tot atît pe spate. În restul timpului se va sta la umbră. În zilele următoare se va crește treptat durata de îmbăiere, astfel că după 4—5 zile să se ajungă la băi de cel mult 20 de minute. Nu se recomandă mai mult de 2 băi pe zi, spre a nu suprasolicita organismul. Concomitent, expunerile la soare vor crește zilnic cu cîte 3—4 minute pentru fiecare parte a corpului, pînă la cel mult 1—2 ore pe zi. Persoanele mai sensibile vor face plaja și băile cu capul acoperit de o caschetă sau pînză de culoare închisă. În unele cazuri, pălăria de paie este de mare folos.

E preferabil ca băile să se facă pe nemîncate. Nu se beau băuturi alcoolice înainte de baie.

Chiloții de baie nu se împrumută. Fiecare va avea costum sau chiloți proprii.

Nu se recomandă băile în ape repezi și adînci, sub poduri, în dreptul stăvilarelor sau morilor, nici în stufișuri ori ape cu vegetație abundentă subacvatică. Se vor evita lacurile murdare sau mlăștinoase.

Băile reci se fac numai în zilele călduroase. Cînd în timpul băii apare senzația de frig, se va ieși imediat din apă. Dacă la reintrare în apă, reapare aceeași senzație, se va renunța la baie în ziua respectivă.

Nu este indicat să se facă prea multe exibiții în apă și bineînțeles nici glume de prost gust, împingînd, bunăoară, pe alții sub apă sau apucîndu-i de picior. S-ar putea întîmpla uneori accidente.

Săriturile în apă sînt rezervate numai bunilor înotători, dar și acestora li se cere prudență.

La strand nu se merge cu temperatură sau alte tulburări datorite răcelilor, spre a nu complica starea existentă de boală. Suferinzii de afecțiuni cronice cardio-vasculare (hipertensiune arterială, anghină pectorală etc.) sau cei cu boli de rinichi ori de plămîni nu au voie să facă băi reci. Multă prudență se cere și persoanelor mai înaintate în vîrstă, pe care le sfătuim totuși să renunțe la astfel de plăceri sau să consulte în prealabil medicul. Copiii mai mici vor face baie în bazine speciale și vor fi supravegheați.

Dr. I. LEGIC

REGIMUL FĂRĂ SARE

Prin regim fără sare se înțelege în general un regim alimentar din care se reduce în grade diferite sarea de bucătărie (clorura de sodiu). Acest regim este frecvent folosit în bolile în care organismul reține sare (și apă), și în diverse forme ale hipertensiunii arteriale.

Un om consumă în mod normal 8—10—15 gr. clorură de sodiu pe zi, provenită 40% din pîinea obișnuit sărată (un kg. pîine integrală conține 16 gr. sare), 40% din sare adăugată la prepararea alimentelor în bucătărie și din sarea folosită la masă și 20% din lapte, (1 litru lapte conține 1,6 kg. sare), conserve, cîrnați, mezeluri, afumături.

Sarea este un aliment necesar bunei funcționări a organismului uman, dar în anumite boli (boli de inimă, boli de rinichi, ciroză etc.), diminuarea aportului de sare aduce reale beneficii.

După severitatea restricției în sare, în practică, se disting trei grade diferite ale regimului fără sare.

1. Regimul relativ sărac în sare (conține 3,5—5 kg. clorură de sodiu) realizat prin următoarele măsuri dietetice : a) interzicerea alimentelor bogate în clorură de sodiu cum sînt : pîinea neagră, conservele de carne sau pește, carnea sărată sau afumată, peștele sărat, afumat, peștele de mare, marinata, icrele, mezelurile, șunca de Praga, untul sărat, slănina, margarina sărată, brînzeturile sărate (cașcaval, trapist, telemea), saramurile, varza acră, murăturile, castraveții murați, măslinele, mușt arul, apele alcaline și apele cloruro-sodice, medicamentele ce conțin sodiu (salicilat de sodiu, bicarbonatul de sodiu, sulfatul de sodiu etc.) ; b) Interzicerea folosirii sării la masă. Folosirea sării este permisă în cantitate mică la prepararea mesei. Acest fapt face ca regimul să fie ușor de pregătit, ușor de respectat de bolnav chiar timp îndelungat.

Indicațiile regimului sînt numeroase și precizate de medicul curant.

2. Al doilea grad de regim fără sare, mai restrictiv decît primul, este așa zisul regim sărac în sare, sau convențional fără sare, care conține 1,5—2—3 gr. clorură de sodiu. Acest regim se obține prin următoarele măsuri dietetice :

a) prevederile regimului precedent.

b) Interzicerea sării de la prepararea alimentelor și ameliorarea gustului cu diverse substanțe sau plante aromate : piper, muștar fără sare, hrean, tarhon, leuștean, foi de dafin, cuișoare, vanilie, usturoi, boia, lămîie, castraveți fără sare, sare fără sodiu (servită numai la masă).

c) Interzicerea pîinii normal sărate, a biscuiților normal sărați, a macaroanelor, cornurilor și tăițeilor normal sărați.

d) interzicerea laptelui și a produselor lactate (se permit 100—250 gr. lapte obișnuit pe zi, iar dintre produsele lactate brînza de vaci 25—50 gr. pe zi, unt proaspăt nesărat 25 gr. pe zi, iaurt, chefir, mai ales cînd bolnavul primește medicamente care măresc eliminarea de sare prin urină).

e) Interzicerea spanacului, țelinei, sfeclei roșii, stafidelor, smochinelor, conservelor obișnuite de fasole, mazăre sau dovlecei.

f) Interzicerea bomboanelor (dropsurilor), ciocolatei, dulcețurilor și conservelor de fructe din comerț deoarece ultimele conțin salicilat de sodiu.

Acest regim permite carnea de porc, pasăre, vită proaspătă, untul proaspăt, unele produse lactate în cantitățile amintite, biscuiții fără sare, pîinea fără sare, făina, orezul, grișul, tăițeii preparați fără sare, roșiile, morcovii, conopida, fasolea verde, vinetele, lintea, usturoiul, cartofii, ridichile, lăptucile, castraveții proaspeți, salata, ceapa, dovleceii (nu din conserve), fructele proaspete, uscate sau congelate, sucurile naturale de fructe, compoturile din fructe pregătite în casă, laptele în cantitate mică (100—200 ml.), peștele slab de apă dulce, uleiul de floarea soarelui, uleiul de măsline, dulciurile, în afara celor de mai sus, vinul și berea în cantități moderate, sarea fără sodiu.

Indicațiile și durata regimului sînt stabilite numai de medic.

3. Al treilea grad de regim fără sare și mai restrictiv decît precedentul, este regimul strict fără sare sau desodat care conține 0,5 gr. clorură de sodiu.

Se realizează prin următoarele măsuri :

a) măsurile luate mai sus.

b) excluderea totală a laptelui normal și a produselor lactate, în afara iaurtului care poate fi permis în cantitate mică (100—200 gr. pe zi).

c) excluderea vinului, a berei și a altor băuturi alcoolice.

Regimul este greu de respectat pe o perioadă mai lungă de timp, și, nesupravegheat, devine chiar periculos pentru bolnav, motiv pentru care se aplică excepțional, și mai ales în spital, la indicații strict medicale.

Atît regimul sărac în sare, cît și cel strict desodat, sînt mai ușor de suportat dacă se aplică metoda zig-zag-ului, adică intercalarea în regimul restrictiv în sare a unor zile în care aportul de sodiu este mai crescut decît în regimul de fond, alternînd cu zile de descărcare sodică, în care regimul se compune din crudități și fructe sau din orez 300 gr., fructe 1 kg., zahăr 30—50 gr., compoturi sau dulciuri 300 gr., apă sau sucuri de fructe 1 litru.

Urmărirea greutății corporale și a tensiunii arteriale sînt obligatorii. În general, restricția de sare permite un consum normal de lichide în afara unor cazuri speciale stabilite de medic.

Regimul fără sare are importantă terapeutică majoră și alături de medicația prescrisă de medic contribuie evident la reușita tratamentului bolilor în care a fost indicat.

Dr. V. LAZĂR

NOUTĂȚI MEDICALE

DIAGNOSTICUL PRECOCE AL TUSEI CONVULSIVE. Medicii francezi au descoperit de curînd o nouă metodă rapidă de diagnostic. Noua metodă, care utilizează anticorpii fluorescenți, permite diagnosticarea într-o oră a tusei convulsive, chiar în perioada catarală. Aceasta este de mare importanță atît pentru instituirea precoce a tratamentului cît mai ales pentru prevenirea răspîndirii bolii.

MEDICUL ELECTRONIC PE LITORAL. Pentru determinarea cu exactitate a duratei necesare efectuării tratamentelor helio-marine, la Institutul de climatologie medicală din Kiev s-a construit un aparat electronic foarte ingenios. Aparatul — veritabil medic de plajă — urmărește permanent temperatura apei din mare și a aerului, viteza vîntului, umiditatea atmosferei și cantitatea de raze ultraviolete conținute în razele solare.

APA MĂRII SE POATE BEA. Transformarea apei de mare în apă potabilă a devenit astăzi posibilă datorită unei noi metode elaborală recent de Institutul politehnic din Wroclaw (R. P. Polonă). Apa de mare devine potabilă prin simpla ei tratare cu niște cristale numite membrane de ionizare.

RADIOTRANSMIȚĂTOR INSTALAT ÎN STOMAC. De curînd s-a pus la punct un aparat care, introdus în stomac, informează în mod permanent asupra modificărilor fizico-chimice ale sucului gastric. Aparatul e format dintr-un emițător oscilant, o baterie cu electrozi și o soluție salină fiziologică. Întreaga aparatură este cuprinsă într-o capsulă mică de plexiglas de 18 mm pe 8 mm, care se poate înghiți foarte ușor. Semnalele transmise de acest aparat, numit „Capsula Heidelberg", sînt captate și înregistrate de un receptor extern cu antenă.

APARAT PENTRU TRATAMENTUL CONSTIPAȚIEI. Specialiștii francezi au construit un aparat mic cu transistori, ușor de utilizat, pentru reeducarea funcțională a evacuării intestinale. Aparatul, care funcționează pe baza emiterii unui curent electric stimulator-pulsatil nedureros, se aplică printr-o centură flexibilă la nivelul regiunii lombare.

Contribuția apelor minerale în tratamentul sterilității feminine

Unele stațiuni balneo-climaterice, ca Sovata și Ocna Sibiului, pe lîngă posibilitățile de tratament în diverse forme de reumatism și boli ginecologice și-au creat o reputație bine stabilită și în tratarea sterilității feminine. Acestea nu sînt însă singurele stațiuni unde se pot face astfel de tratamente. Deopotrivă de eficace sînt și alte stațiuni ca : Amara, Bazna, Eforie, Techirghiol, Băltățești, Lacul Sărat, Săcele, Vața de Jos, Moneasa, Slănic Prahova, Telega, Perșani, Rotbav, Calacea și altele.

Important în tratamentul balnear al sterilității feminine este să se stabilească mai întîi cauza care determină sterilitatea. Ar fi greșit să se creadă că indiferent de cauza care a produs această tulburare în funcționalitatea fiziologică a femeii, sterilitatea poate fi vindecată numai prin efectuarea uneia sau mai multor serii de băi cu ape minerale.

Solicitarea medicului este obligatorie pentru a stabili nu numai cauza sterilității și a tratamentului adecvat, dar și pentru avizarea oportunității curei balneo climaterice. În multe cazuri este necesar să se urmeze diferite tratamente înainte de plecarea la cură, spre a se înlătura total cauza care a produs sau întreține starea de sterilitate. Fără astfel de tratamente preliminare, urmate cu perseverență, nu e recomandabil să se pornească în stațiunile cu renume în ceea ce privește tratarea sterilității, căci s-ar putea să intervină deziluzii.

Tratamentul balneo-climatic al sterilității este indicat mai ales la femeile între 25-35 de ani, la care sterilitatea se datorește unor inflamații cronice ale organelor genitale cum sînt anexitele și metritele. Rezultate bune se pot obține și cînd sterilitatea este de origină hormonală sau efectul unei dezvoltări insuficiente a uterului.

In astfel de cazuri, terapia prin ape minerale, asociată la tratamentul cauzal are drept scop stimularea circulației sanguine la nivelul organelor genitale, rezorbirea proceselor inflamatorii, normalizarea funcțiilor hormonale ale ovarelor, hipofizei și a altor glande cu secreție internă.

Eventualele eșecuri nu trebuie să descurajeze. Tratamentul sterilității feminine necesită deseori multă răbdare.

Dr. I. LEONESCU

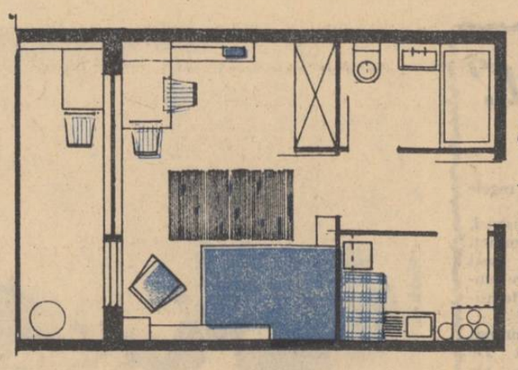

Cum ne aranjăm locuința: Garsoniera

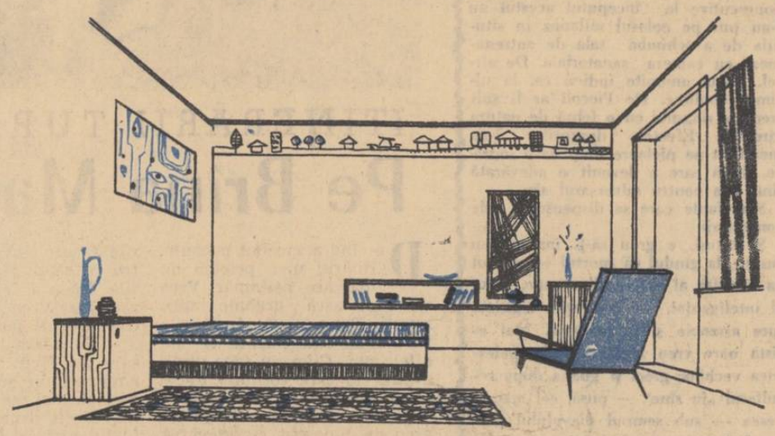

1

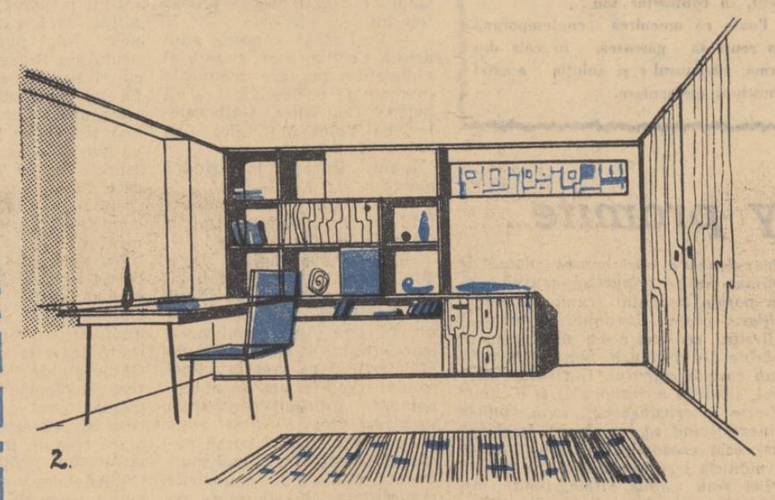

2.

Garsoniera este o locuință care întrunește într-o singură cameră mare toate funcțiunile încăperilor unui apartament ; ea este — în primul rînd — dormitor dar tot în ea se află și biblioteca, dulapul, biroul și eventual masa la care se mănîncă, în schițele de mai sus se vede camera propriu-zisă iar în schemă se arată împărțeala și aranjamentul întregii garsoniere. Astfel, în stînga vestibulului se află chicineta care în afara aragazului și a chiuvetei cu spălător conține și o masă și un scăunel așezate chiar sub geamul-vitraliu prin care vine lumină. Bineînțeles buna și orînduita gospodină va putea servi și masa în această chicinetă făcută cît mai prietenoasă prin zugrăveala în culori deschise. Încăperea din dreapta vestibulului este baia conținînd cada, lavoarul și W.C.-ul. În cameră, în stînga, este o mică noptieră și studioul avînd mai încolo un stelaj pentru cărți, bibelouri, vaze, terminat cu o oglindă și o măsuță mică de toaletă avînd în fața lor fotoliul în care — atît de comod — se va face adesea lectura. După ușă este dulapul iar în colț biblioteca și masa de lucru cu două-trei scaune (nu prea mari) în jurul ei.

Cum se vede, spațiul din mijloc trebuie — pe cît posibil — să rămîie cît mai liber pentru o ușoară circulație prin cameră.

Multe garsoniere au și cîte o mică terasă sau o logia, cum este cea prezentată în schema noastră. Și cît de utilă și plăcută — mai ales acum în zilele toride ale verei — poate deveni această mică anexă a încăperei ; un vas-două cu flori sau cîteva lădițe cu „agățătoare" înveselesc acest colțișor în care se poate pune și o măsuță cu două-trei taburete...

FUSTE ȘI BLUZE

1) Din poplin, balon sau olandină, o bluză gen cămașă bărbătească cu multe tighele, gulerul prins în năsturași mici și plăcuță-epolet. Fusta în cute duble cu tighel lat la tiv și dublu pe cusătură. Cordon separat tot din materialul fustei, trecut prin găici.

2) Peste o fustă în patru cute duble, ușor evazată, o bluză dintr-o țesătură imprimată, fără guler și mineci, ceva mai lungă, iar lărgimea prinsă ușor într-un cordon.

3) Din balon Tomis sau altă țesătură plină din bumbac, o fustă puțin evazată pe părți cu clapele buzunarelor aplicate spre față și forma buzunarului dată din tighele.

4) Un alt model de fustă cu teturi în față și patru nasturi.

5) Bluză pe deasupra fustei care se poate executa dintr-un material de in, bumbac mai gros sau o stofuliță subțire. Cordon foarte îngust de sub care pornesc clapele în continuarea tăieturii.

6) Bluză prinsă pe cordon, cu gulerul și reverul terminat în decolteu.

Desene de Raia SOLOMONICA

MATURITATEA LUI VICTOR

La examenul de maturitate Victor a căzut. Uimirea familiei sale n-ar fi fost probabil nemăsurată, dacă Victor ar fi fost „trîntit" la o materie pe care nu o prea „vedea". Căci este, mă rog, firesc, ca cei slab pregătiți să nu ia examenul. Victor însă — și asta este de neînțeles — a căzut la obiectul la care era cel mai bine pregătit — la limba română.

Materia „o avea în buzunar" explicau părinții, în timp ce Victor, stătea asemeni unui tablou de preț, a cărui valoare inestimabilă va fi desigur descoperită în următorii 50 de ani.

Deci părinții nu pricepeau nimic. Și de fapt, argumentele lor justificau această uimire : „Victor a parcurs toată materia din manual. Victor însă nu se mulțumește cu atît, el este un cititor pasionat. Și nu de o zi sau o lună. Citește cu pasiune de cînd era atitica... (mîna se ridică puțin deasupra parchetului). El înghite carte după carte, încît uneori, chiar ei, părinții, sînt nevoiți „să-l smulgă" de la această preocupare și să-l trimită la aer. Cum să-ți explici atunci că Victor nu a reținut măcar atît cît să ia un examen de maturitate. Nu, aici trebuie să fie altceva ! Victor a observat de altfel, și ei nu au motiv să se îndoiască de spusele lui, că profesorul din comisie il privea cam chiorîș. Cine știe din ce i s-o fi cășunat ? Altfel nu i-ar fi pus numai întrebări-incuietori. Doamne, și ce l-a răsucit, ca la urmă să-l și îngnească cu un „Te-ai prezentat sărac de tot..." A fost o îngnire complet gratuită... Bietul copil — suspină mama în final.

O fi și așa, m-am gîndit, decisă să înțeleg situația. Totuși, o întrebare din multele pe care i le-aș fi pus, o rosti aproape fără voia mea :

— Spune-mi, rogu-te, din „universul" de cărți parcurs de Victor, ce anume i-a plăcut mai mult ? Pentru ce gen de lectură și-a arătat preferința ?

— Oh ! Să-ți spun drept, nu știu ! Nu l-am întrebat niciodată. Am o totală încredere în discernămîntul lui. Dacă te interesează însă, am putea trece în camera lui unde Victor are o bibliotecă bogată. Deși, în general nu comit indiscreții, de data aceasta, ca să-ți satisfac curiozitatea, vom cerceta cărțile lui. Biblioteca este un bun indiciu, în cunoașterea gusturilor unui om și a formării lui. Nu-i așa ?

În biblioteca „eruditului" nostru, stăteau la loc de cinste... romane polițiste ce apăreau pe vremuri și pe la noi. Ferfenițite, multe fără început sau fără sfîrșit, cu titluri aproape șterse. Și această lectură — scăpată parcă de la foc se răsfață pe întinderea a două rafturi de bibliotecă. Și, undeva îngrămădite într-un colț, 3—4 opere clasice dormeau un dulce somn, într-o... perfectă stare de sănătate.

— Oooo ! Nu se poate, exclamă mama — deși evidența excludea orice îndoială. Eu însămi i-am dăruit sumedenie de cărți din cele prețioase : studii, monografii, clasici, beletristică... S-ar putea să le fi... împrumutat, sau le are la școală, sau...

— ...sau le-a vîndut ca să-și cumpere asemenea „literatură" de talcioc — am completat. Și nu Victor este de vină. V-ați mulțumit, văzînd că-l trage inima spre citit să-i cumpărați cărți, să i le puneți pe masă și atîta tot. Ai să spui că „n-ai timp" să-i mai și controlezi lectura. Dar n-ai știut că acesta este cel mai important lucru ? Că dragostea și interesul pentru lectura bună trebuie cultivat ? Că gustul pentru frumos trebuie format ?

Cînd încep să citească copiii, sînt prinși de firul evenimentelor și-l urmăresc numai pe acesta Cu timpul ei încep să se identifice cu eroul cărții, trăind aventurile și momentele senzaționale alături de el. Copilul, băiatul în special, este atras de forța, puterea, abilitatea și curajul eroului. Interesul pentru latura morală și estetică a lucrărilor, căutarea lor, nu apare uneori decît dacă copilul este educat în acest sens. Cînd însă părinții se ocupă să dezvolte și să adîncească acest interes, atunci preocuparea micului cititor evoluează spre ideea pe care cartea o slujește, spre năzuințele de care eroul este animat, spre diversele laturi ale conținutului cărții și a măiestriei cu care el este redat.

Altfel, nu numai Victor, dar mulți copii ca el, nu vor îndrăgi nici literatura beletristică, nici studiile care li se vor părea neinteresante. Vor devora în schimb cărți mediocre sau proaste, care le vor atîța imaginația, vor răspunde îndemnurilor sale de curaj, forță — chiar dacă acestea sînt prost folosite — și care nelăsînd loc altui gen de preocupări îi vor opri în loc dezvoltarea intelectuală.

Numai cu un bagaj de cunoștințe primite din cărțile de aventuri și cu parcurgerea manualului respectiv, nu poți lua un examen care îți consemnează un anumit nivel intelectual, moral și estetic. Așa că cel mai bun lucru ar fi să te ocupi măcar acuma de natura lecturilor lui Victor, să-l îndrumi și să-l convingi să bage în foc toate cadavrele, asasinii și misterele care-i înpînzesc biblioteca.

Alice MIHALCEA

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Conopidă cu unt și pesmet ; ficat la grătar — salată de castraveți ; tartă cu caise.

— Salată de vinete ; ghiveci de legume ; fructe.

— Ciorbă de roșii ; ardei umpluți cu carne ; compot.

— Fasole sote cu smîntînă ; mîncare de dovlecei ; găluști cu vișine.

— Salată orientală ; inimă de purcel la grătar — salată ; fructe.

— Ciorbă de perișoare ; musaca de vinete ; pandișpan.

— Roșii umplute ; pui cu smîntînă ; sufle de caise.

PUI CU SMÎNTÎNĂ

Cantități pentru 6 persoane : un pui și jumătate, 100 g. grăsime, 5 dl. smîntînă, sare. Se prăjesc bucățile de pui, se toarnă puțină apă deasupra și se lasă să fiarbă înăbușit. Cînd carnea este moale se pune smîntîna. Trebuie să mai dea în cîteva clocote. Cine dorește poate să puie și puțină făină înainte de a turna smîntîna.

SUFLE DE CAISE

Punem într-un vas la fiert o jumătate kg de caise la care am scos sîmburii, împreună cu 250 g. zahăr și o lingură de apă. Trebuie să amestecăm încontinuu pentru a nu se prinde de fund. Se ia apoi de pe foc, se trece prin sită și se freacă pînă se face ca o pastă. În această marmeladă punem 8 albușuri bătute spumă și o turnăm într-o formă rezistentă la foc unsă cu puțin unt. Trebuie să stea la cuptor aproximativ 45 de minute.

COLȚUL CELOR MICI

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Desen de E. ARNO

Faceți liniște !

Sus la muntele-nverzit
Colonia a sosit.
În poiana mare, largă
Lumea de pitici aleargă,
Joacă mare se încinge
După cerc și după minge.
Unii flori frumoase-adună
Și își împletesc cunună,
Alții printre brazi colindă
După fluturi, să îi prindă ;
Apoi încălziți de soare,
Vin la umbră și răcoare.
Cînd e timpul pentru masă
Fericiți se-ntorc acasă.

Ora mesei a sunat.
După masă s-au culcat
Și acuma dorm sătui,
Fiecare-n patul lui.
Stați cu toții liniștiți
Ca din somn să nu-i treziți.
Să nu latri tu, cățel,
Nu mai grohăi purcel,
Muscă, nu mai bîzîi,
Greier nu mai țîrîi,
Vîntule, tu nu mai bate.

Dup-un ceas și jumătate
Toți copiii s-au trezit.
Fiecare-i odihnit
Și acum începe iară
Jocul pînă către seară.

Florin IORDĂCHESCU

FRED GHENĂDESCU

— Nu găsești o palmă de loc care să nu fie acoperit de hîrtii..
— Ba da, aici, în ladă !..

— Săriți, a intrat vaca în cort !
— O fi aflat și ea că obișnuiți să țineți animalele în apartament...

GH. BADEA

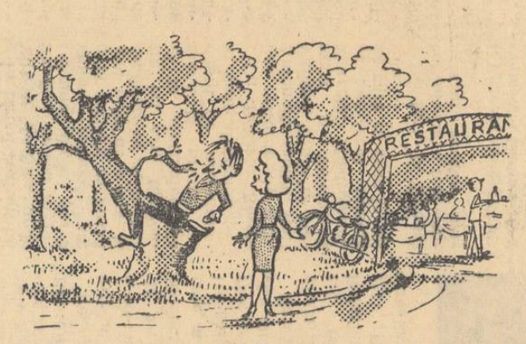

— Ce faci, Costele ? Motocicleta e dincolo...

C. BRÎNDAȘU

— De ce stați așa ?
— Pentrucă așa se lucrează aici, la ghișeul dv.: „doi pe față, unul pe dos".

PAUL NEAGU

— De ce eu pot veni la șapte la birou, iar d-ta întîrzii în fiecare zi ? Este vreo deosebire între noi ?
— Da ! Eu citesc „Sportul" acasă...

V. TIMOC

— După ultimele critici responsabilul a devenit mai expeditiv...

B. ARTIN

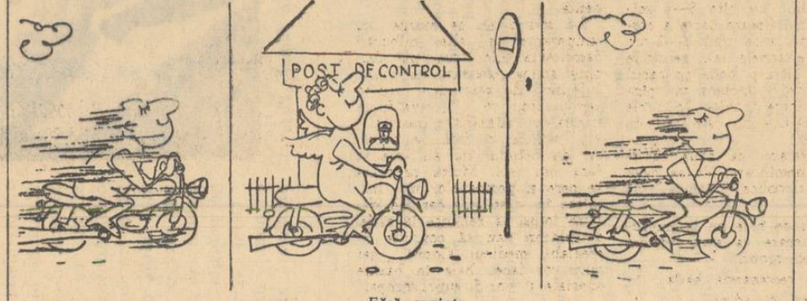

Fără cuvinte

REBUS

TRAGE TARE

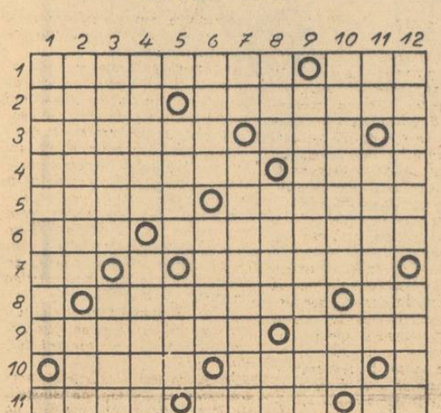

ORIZONTAL : 1) Cu tragere de inimă — Tras de boi. 2) Pe munte, e tras în plămîni (pe teren, trage la poartă) — Trasă de păr. 3) A trage în gazdă — Extras din mină. 4) Provincii (inv.) — Trag aer. 5) Trăs alături de poartă — Tras la față sau tras ca prin inel. 6) Trase la intrigi (sing.) — Tragerea aerului în plămîni. 7) Sub-sol ! — Limbă veche, din care se trage și romîna. 8) Mineci trase în sus — Refren popular oltenesc. 9) Trași pe picioare — Tras pe roată ! 10) Am tras în bară ! — A trage cu briciul. 11) Tras în piept odată cu oxigenul — A trage după sine — Ființă. 12) Privitor la industria extractivă — De aici se trag.

VERTICAL : 1) Te trage la somn — Posed. 2) Retrasă — Se trag din... capră. 3) A trage la rame — Încălțăminte. 4) A „trage tare" pe apă — Trag lichidele. 5) A trage la poartă — Floare roșie. 6) Vulcan stins în Sumatra — E tras de remorcher — Tras pe fumătate! 7) Literă grecească — Tragerea ponoaselor. 8) Curelușă — Strmulițe — Pentru tras la țintă. 9) Trag cu proiectile — A sufla lin. 10) Retrase... urgent. 11) Trage căruța — Sătească — Locul vrăjitorului din poveste. 12) Le-a tras curentul — A trage asupra sa răspunderea (fără a se sustrage).

Tr. AGACHI

DE-ALE INIMII

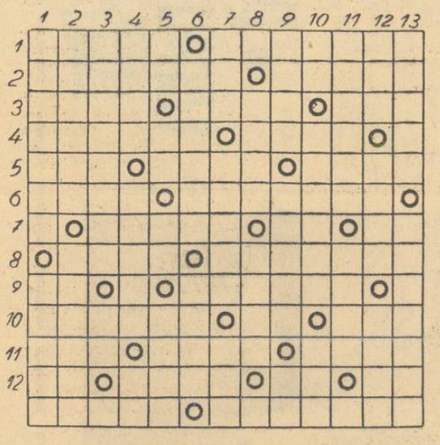

ORIZONTAL : 1) O colivie cu... tic-tac — Indicator pentru două inimi ! 2) Cultivat (fig.) — Obraji colorați prin intermediul inimii ; 3) Îndeminatic — Capul familiei — Nimeni nu-i dorește îmbrățișarea... ; 4) Oferă povești de dragoste... uneori în culori — Cadența inimii ; 5) Din caierul vremii (pl.) — Continent — Radiați ; 6) Prilej pentru palpitații — Pline de viață ; 7) „Inimă de mamă" de Gladkov și „Inimă de prieten" de Kazakevici — Un suspin pornit din inimă — Noru Demetriad, autorul cîntecului „Duetul inimilor noastre" ; 8) Divulgă bătăile inimii — Tradițional și alb alături de alesul inimii ; 9) Într-un auricul... — „M-am supărat pe inima mea" de Gelu Solomonescu, „Cîntă inima mea" de Vasile Veselovski sau „De-aș avea un milion de inimi" de Sabin Drăgoi (sing.) ; 10) Ochii și inima — Începe cîntecul ! — Patruped nordic ; 11) Manifestare a veseliei — Dată — Verb cu vigilență ; 12) Tic avocalic — Expusă prea mult la soare — Refuz — În loc ! ; 13) A da dovadă de exaltare, la superlativ — Numai inimă ! (pl.).

VERTICAL : 1) Merge la inimă ! (fig.) — ...pleacă de la inimă ; 2) Ocupații... tematice — Comparabil cu o inimă speriată ! (pl.) ; 3) Autorul poeziilor „Iubind în taină", „De cîte ori iubito", „Ce e amorul", „S-a dus amorul" — Gras, dar fără inimă ! 4) Proptele... electrice — Acționează cu sînge rece (fem.) — Speranță din... miocard ! ; 5) Ten ! — Coltișor de inimă... — Curs ! — Piesă de Ibsen ; 6) Pus la inimă — Bun pentru luat pulsul ; 7) A locui — „... fierbinți", volum de Eusebiu Camilar — Negri la inimă ; 8) Verb dependent de inimă — Bis ! 9) Specific uman — O zi din viață — Nichel ; 10) În teorie — Conduce aerul în piept — ... iese din pieptul fumătorilor ; 11) Angajat — Inimi inaccesibile ! (fig.) ; 12) Sportul lui... Cupidon — Unic și pentru sînge — Își face de lucru cu inima (mit.) ; 13) Acești — Au inima largă.

Ion PASCAL

Poșta redacției

DINU POPA — Brașov : Romanul pe care l-ați scris îl puteți trimite fie Editurii pentru literatură, fie Editurii tineretului. Regizorului preferat, scrieți-i pe adresa Studioului cinematografic din Buftea.

C. CIOSU — Cluj : Caricatura cu vînzătorul care dă zahăr cu impurități ar avea haz dacă ar contribui deopotrivă și desenul și textul. Din păcate, nici unul nici altul nu dovedesc că și-au propus să-și dea mîna în favoarea calității lucrării. Nădăjduim că vom mai primi de la dv. și alte lucrări, care, ca și în trecut, să merite aprecieri pozitive.

MELANIA MILOEVICI — Cluj : Înțelegem greutățile prin care treceți în legătură cu încadrarea dv. în învățămînt. Transferîndu-vă la jumătatea anului în Cluj, era foarte greu pentru secția de învățămînt să vă găsească un post de profesoară. Desigur că încadrarea ca bibliotecară o socotiți temporară, cum și este.

V-am sfătui să ridicați din nou problema numirii dv. ca profesoară, așa cum ați mai fost. Dealtfel, acum în preajma deschiderii anului școlar, sînt șanse mai mari ca pînă acum.

M. FLORESCU — București : Mulți dintre cititorii noștri ne împărtășesc în scrisorile lor același gînd : de a scrie versuri în care să exprime bucuria zilelor pe care le trăim. E un fenomen caracteristic, care oglindește odată cu realitatea nouă și faptul că astăzi cultura a devenit un bun al maselor populare. Citind cele două poezii ale dv. nu ne ferim să v-o spunem deschis că ele nu sînt publicabile. Motivul este că păcătuiesc printr-o mare doză de prozaism, și că nu reușesc să transmită cititorului emoția autorului. Mai încercați, însă după ce v-ați edificat mai bine asupra poeziei.

T. G. — Vaslui : Desenele sînt nerealizate, simpliste. „Încălzirea" la șah este macabră. Nu v-am sfătui să abordați temele ce vi le propuneți decît prin scris. La desen credem că nu aveți înclinații.

ION I. MURARU — Săvinești (Piatra Neamț) : Condițiile pentru înscrierea la examenele de admitere în învățămîntul superior sînt publicate într-o broșură specială, editată de Ministerul Învățămîntului, pe care vă recomandăm să o consultați.

DRAGOȘ SECULA, comuna Filiași, regiunea Oltenia : Dacă imaginile emise pe ecranul televizoarelor se pot fotografia ? Răspunsul nostru este afirmativ. Trebuie însă să stabiliți o luminozitate maximă și să reglați bine aparatul. Firește, imaginea fotografică nu este excelentă. Totuși, în multe cazuri ea este satisfăcătoare.

E. SUSTIC — Satu-Mare : Ne spuneți că posedați un tablou original, înfățișîndu-l pe Barbu Lăutaru. Nevăzînd tabloul, nu vă putem oferi nici o relație în legătură cu autorul lui. Indiciul ce vi-l dăm este de a vă adresa Filialei Uniunii Artiștilor Plastici „Ion Andreescu", din aceeași localitate.

MAXIMILIAN HENȚE — Giurgiu : Ne străduim și ne vom strădui să dăm cît mai mult spațiu manifestărilor muzicale. Poate că aveți de făcut unele sugestii. În acest caz v-am ruga să ne scrieți.

GH. ȘUTEU — Timișoara : Mica poezie ce ne-ați trimis-o nu este reprezentativă. Dacă intenționați să scrieți o lucrare mai mare sau dacă ați scris chiar, n-ar fi rău să ne faceți și nouă cunoștință cu ea.

C. ANDI — București : Vorba dv. — „v-o spunem fără ocol" — care ne este părerea despre epigramele prezentate. Mai întîi trebuie să știți cum se scrie o epigramă. Urmăriți revista noastră și veți găsi unele sfaturi practice, foarte interesante, date de Cincinat Pavelescu, unul din cei mai cunoscuți epigramiști ai noștri. După aceea, luați din nou tocul și scrieți. Mai simplu ca aceasta nici că se poate.

ALEXANDRU GHILLIS — Craiova : Părerea noastră despre caricaturile ce le-ați lucrat este că sînt executate cu mijloace, ca să zicem așa, școlărești. Se observă o stîngăcie ce nu poate fi combătută decît printr-un exercițiu continuu, printr-o continuă acumulare de cunoștințe. E nevoie, de asemenea, de îmbunătățiri și la dialoguri.

IOAN M. STOICA — Rm. Vîlcea : Vă mulțumim pentru frumoasele cuvinte ce ni le adresați. I-am transmis scriitorului I. Peltz aprecierile dv. bune despre articolul în care își depăna amintirile sale despre C. Mille.

IOAN OLARU — Mediaș : Pentru rezolvarea cazului, adresați-vă secției prevederi sociale de pe lîngă sfatul popular al orașului în care locuiți.

D. CIOCAN — București : Am primit un desen pe care nu-l considerăm corespunzător, pentru faptul că nu exprimă un fapt deosebit. Care este explicația ? E vorba de dentiști nepricepuți sau de faptul că durerea de măsele umflă o față sau alta ?

V. SIMION — satul Racova (raionul Fălticeni) : Dacă apreciați că monologul auzit într-un spectacol la Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" ar putea fi utilizat și pe scena căminului cultural din satul dv., cel mai bun lucru este să vă adresați instituției respective. O copie a acestui monolog s-o găsi și pentru dv.

VANI ILIA — Cîmpina : Scriitorului Victor Eftimiu scrieți-i pe adresa Intrarea dr. Marcovici 9, București.

Despre toate — pentru toți!

Cititorul Gh. Popescu din Ploiești a solicitat redacția „Magazinului" să-i dea un răspuns despre radiogenetică și legătura ei cu darwinismul. Pentru a lămuri această întrebare, publicăm cele ce urmează.

Radiogenetica poate fi definită ca știința utilizării radiațiilor ionizante în vederea transformării ereditare a organismelor vii, cu scopul ameliorării lor neîntrerupte.

Constituirea radiogeneticii ca ramură a darwinismului nu este o derogare de la legile generale ale teoriei lui Darwin și Miciurin. Radiațiile ionizante au acționat asupra ființelor încă de la începutul vieții pe planeta noastră și nu reprezintă, de fapt, decît factori ai mediului care au ajuns să fie folosiți practic de omul contemporan potrivit învățăturii lui Miciurin, de „a nu aștepta daruri de la natură, ci de a i le smulge".

Datorită iradierii, organismele își zdruncină ereditatea, devin plastice, putînd fi mai lesne „educate", adică modelate în sensul dorit.

Cercetările efectuate în toate regiunile globului au arătat că radiogenetica este fecundă în realizări. În U.R.S.S. s-au obținut rezultate deosebit de interesante și utile, prin aplicarea razelor ionizante în vederea obținerii de mutații (variații bruște, transmisibile ereditar) la ciupercile producătoare de antibiotice și vitamine. S-au realizat, astfel, șuse foarte productive de penicilină, teramicină și vitamina B^{12}. La roșii, s-au obținut plante mai valoroase, iar la meri s-au indus — prin raze gama — ramuri cu fructe mai dulci. La grîu, s-au obținut diferite forme interesante.

În S.U.A., s-au dat în cultură un nou soi de fasole și unul de alune americane, iar la plantele horticole s-au obținut forme și colorații neobișnuite. În Suedia, au fost realizate multe variații utile provocate de radiații printre care noul soi de orz Pallas și forme valoroase de mazăre, boabe, lupin și mușmar. Lucrări de radiogenetică se mai fac și în R. P. Chineză, R. D. Germană, R.S.F. Iugoslavia, India, Japonia și alte țări.

În țara noastră, se fac de asemenea cercetări de radiogenetică la o serie de plante cultivate. Prin astfel de experiențe proprii, făcute pe porumb și floarea-soarelui, s-au folosit atît raze beta cît și neutroni rapizi și termici din canalele reactorului nuclear. S-au selecționat plantele cu variații favorabile spre a fi cercetate în anii următori și pentru a-și transmite calitățile excepționale din bob în bob, din generație în generație.

Foarte interesante variații s-au obținut la floarea-soarelui ; „pălăriile" cu semințe erau considerabil mărite, iar, uneori, s-au întîlnit concrețeri deosebite la flori, adică „frați siamezi" în lumea vegetală.

Aruncînd o privire de ansamblu asupra realizărilor și perspectivelor radiogeneticii, putem afirma cu toată convingerea că grădinile și lanurile viitorului vor purta, datorită acestei noi ramuri de știință, roade mai bogate și flori minunate, de colorații și forme necunoscute încă prezentului.

Radiogenetica demonstrează realizările sale, adevărurile general-biologice exprimate de învățătura nepieritoare fondată de Darwin și Miciurin.

D. BUICAN
Candidat în științe

Procurați-vă

— Scări pliante
— mese și scînduri pliante de călcat
— scări — scaune pentru bibliotecă

produse de fabrica

IDEAL MEDIAȘ

Titlurile lui Darwin

În Anglia există un obicei vechi încă de acum 100 de ani, ca savanții să-și enumere titlurile lor științifice întotdeauna în întregime. După numele de familie, urmează două sau chiar trei rînduri de litere mari. Chiar un tînăr care a căpătat o instrucție medie adaugă la numele său de familie cuvîntul „esquire", ca toți să știe că a studiat geometria și algebra.

Desigur că nici Darwin nu a scăpat de onorurile ce i se cuveneau, de altfel, pe drept. Societățile științifice de pretutindeni l-au ales pe marele naturalist — una după alta — ca membru. Curînd semnătura lui Darwin de pe lucrările sale a fost ornamentată cu un număr atît de mare de adausuri, încît nu a încăput într-un singur rînd. În locul numelui simplu, pe care-l găsim scris la prima sa lucrare, către sfîrșitul vieții sale, acesta arăta cam astfel : „Charles Robert Darwin M.A., F.R.S., F.G.S., F.E.S., F.... F...."

Literele citate înseamnă : M.A. = magistru în știință ; F.R.S. = academician, membru al societății regale ; F.G.S. = membru al societății geologice ; F.E.S. = membru al societății entomologice.

Din pasiunile oamenilor mari

Goethe și botanica

Marele poet german Johann Wolgang von Goethe (1749-1832), care în tinerețe a studiat medicina și a audiat prelegeri de chimie și chirurgie, nu a rămas indiferent nici față de botanică.

„Linné este cel mai mare om după Shakespeare și Spinoza", a declarat Goethe după ce a studiat „Botanica" marelui naturalist suedez, contemporan cu el. Din clipa aceea, botanica l-a interesat în măsură din ce în ce mai mare. A început să studieze mușchii, lichenii, algele și ciupercile.

La Karlsbad, Goethe a organizat chiar și un cerc de botanică (pentru doamnele și cavalerii de la curte). Pînă și favorita sa, Charlotte von Stein a trebuit să se inițieze în această știință, deși nu-i plăcea deloc să sape pămîntul și prefera să se ocupe de trandafirii așezați în vaze cu porțelan. Dar cîte nu face dragostea !

Printre lucrările marelui geniu german se află și „Experiența explicării metamorfozei la plante", în care Goethe se referă foarte des la așa numita „plantă primară".

Cînd „Metamorfoza" fu încheiată în aceeași zi împreună cu prima parte din „Faust" ele au fost trimise editorului. Faust trebuia să aducă gloria poetului, iar „Metamorfoza" pe cea a naturalistului. Așa ar fi trebuit să se desfășoară lucrurile. Dar editorul Geschen, deși îl cunostea bine pe celebrul poet, accepță imediat prima operă și refuză pe cea de a doua.

— Este vorba doar de vreo 80 de pagini, ceea ce nu înseamnă o carte, ci o broșură, îi spuse Geschen politicos lui Goethe. Editor cu multă experiență, acesta nu dorea să tipărească lucrări care să zacă pe urmă în depozite, nevîndute.

„Ce poate să ofere științei un poet ?" — zicea el mai tîrziu unui prieten, pentru a-și justifica refuzul.

Goethe a găsit, desigur ușor alt editor în persoana lui Ettinger, căci acesta a judecat bine cînd a zis : „Goethe este cunoscut în toată Europa ; orice carte care va purta semnătura lui, va avea succes în orice caz — cel puțin la prima ediție".

Și așa a apărut „Metamorfoza" poetului-botanist german.

EXCURSIONIȘTI,
TURIȘTI,
VIZITATORI AI STAȚIUNII
BALNEO-CLIMATERICE

SOVATA - BAI

(Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară)

Comerțul de stat local
VĂ OFERĂ
în tot cursul sezonului de vară

MICUL DEJUN : zilnic de la ora 7 a. m. la prețuri modeste la braseria „Ciuperca" și la cofetăria „București".

MASA DE PRÎNZ : masa-pensiune din 3 feluri la alegere de pe o listă bogată la prețul de 8 lei (și pe bază de abonament) la restaurantul „Ciuperca", dotat cu terasă de vară.

DISTRACȚIE !
RECREARE !
MUZICĂ — DANS
la RESTAURANTUL „TIVOLI"

La prînz : meniu variat și consistent
Seara : specialități de păstrăvi și grătar, băuturi alese.

— O SEARĂ LA „TIVOLI"
RĂMÎNE DE NEUITAT —

• MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN • MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN •

ORA DE MORALĂ

Schiță de Azis Nesin (Turcia)

Tocmai începuse ora de morală.

— Prin morală, copii, se înțelege un lucru minunat. Oricine încalcă morala îl... îl așteaptă o soartă grea.

— Domnule învățător ?

— Ce vrei ?

— Cetin nu-mi dă pace !

— Gura !... Omul trebuie să se poarte ca o ființă morală. Căci morala... Morala aduce omului o grămadă de binefaceri... O grămadă. Nici nu se poate să le înșiri pe toate. Iar dacă cineva încalcă în vreun fel morala, atunci... atunci îl așteaptă o soartă grea.

— Adică cum, domnule învățător ?

— Nici nu se poate mai grea. În primul rînd, toată lumea va spune despre el că e o ființă imorală. Iar imoralitatea... Prin imoralitate, copii, se înțelege un lucru foarte rău. De aceea și voi trebuie să fiți morali. Căci ce lucru minunat e morala ! Dacă n-ar fi, nu s-ar preda la școală. Este ? Or, dacă ar fi un lucru rău, v-am mai învăța noi ce-i aia morală ? Sigur că nu. Așadar, morala... Unde rămăsesem ?

— La „ce lucru minunat !"

— Da. Căci ce lucru minunat e morala. Și dacă o să mă întrebați de ce, am să vă răspund : așa au spus toți oamenii celebri.

— Domnule învățător !

— Ce dracu' vrei ?

— Altan mă pișcă !

— Gura, copii, și deschideți bine urechile. Am să vă citesc ceva despre esența moralei. „Morala ne învață să respectăm regulile de conviețuire în societate, tradițiile, obiceiurile și legile societății". Ați priceput cum vine asta ? Cu alte cuvinte, trebuie să faceți și voi întocmai cum ați văzut că fac majoritatea semenilor voștri, adică în primul rînd oamenii mari. Ia să-mi spună acuma... Sunai, cu tine vorbesc. Saltă-te pe două picioare. Ia să-mi spui tu cum trebuie noi să privim, în lumina moralei, înșelăciunea.

— Înșelăciunea este un lucru minunat, domnule învățător.

— Poftim ? Ce-ai spus ?

— Da. Minunat. Fiindcă... fiindcă mi-a spus și tata : „azi, majoritatea te trag pe șfoară". Or, dacă majoritatea vasăzică face așa, e moral.

— Ia fii atent ce spui.

— Pe cuvîntul meu, domnule învățător. Nu ne-ați spus și dumneavoastră : „oricine încalcă morala, îl așteaptă o soartă grea" ? Tata chiar aseară zicea de măcelar și băcan : „halal ce soartă au ăștia". Vasăzică ei, care, cum zice mama, înșeală de sting, sînt oameni morali.

— Și atunci, după părerea ta, cine e imoral ?

— Păi mama și cu tata !

— Gura ! Cum îndrăznești să vorbești în felul ăsta despre părinții tăi ?

— Dar chiar ei se plîng mereu : „vai și-amar de soarta noastră". Ba tata, domnule învățător, e atît de imoral, încît nu are cu ce să plătească chiria. L-a certat și proprietăreasa.

— Foarte bine. Așadar, chiar dacă are milioane și a devenit imoral... Degeaba. Tot nu-i servesc la nimic milioanele. Va avea o soartă grea.

— Dar dacă e milionar, domnule învățător, nici n-are să-l doară capul.

— Conștiința, copii, ea nu trebuie să-l doară. Căci toți oamenii mari sînt un model de morală.

— Domnule învățător, la noi în cartier este un tip mare.

— Da ? Cine ?

— Nu știu cum îl cheamă, dar l-am auzit pe frate-meu că zicea așa de el. Cică are trei Cadillacuri și-o nevastă plină de bijuterii. Dar în ce privește morala...

— Nu ți-am cerut amănunte. Eu vă vorbesc despre oamenii cu adevărat mari. Mari savanți, mari ginditori, mari artiști... De exemplu : Socrate.

— Pe strada noastră e unul Socrate care leagă măturі dar nu-i bogat deloc.

— Eu vorbesc de Socrate, filozoful grec. Iar voi, copii, trebuie să fiți la fel de morali ca acest Socrate, ca Aristotel, ca Galileu...

— Domnule învățător ! Sora mea l-a cunoscut pe Ahmed-bei, regele bumbaculuі, care i-a promis că o face artistă de cinema. E plin de bani !

— Copii, morala nu are nimic a face cu banii. Istoria cunoaște figuri cu un înalt simț moral care au preferat să moară de foame decît să-și păteze cu ceva conștiința.

— Aha !

— Vrei să spui ceva, Sunai ?

— Vasăzică morala e o afacere proastă.

— Din contra. Omul moral, de exemplu, spune tuturor adevărul în față.

— Domnule învățător, pe unchiul meu din partea mamei, patronul l-a dat afară din slujbă fiindcă, zice el, i-a spus adevărul în față.

— Asta-i altă problemă. Eu vorbesc despre morală. Și în lumina moralei, copii, ce trebuie să credem noi despre minciună ? Oguz, răspunde tu.

— Minciuna e o afacere grozavă.

— Ai înebunit ?

— Vecinul nostru e gazetar, minte de îngheață apele, dar e plin de bani.

— Iar bani ?!... Copii, principalul e să urmați exemplul celor mari. Omar, tu vii dintr-o casă bună, una dintre familiile de vază ale orașului. Ce exemplu îți dau ai tăi ?

— Domnule învățător, sora mea mai mare o minte pe mama, mama îl minte pe tata, iar tata, cînd îl caută creditorii, trimite vorbă că nu-i acasă.

— Ieși ! Ieși afară ! Piei din ochii mei, nerușinatule !

— Domnule învățător, dar chiar dumneavoastră ne-ați explicat că omul moral spune adevărul în față.

— Treci la loc !... Am să te rog ceva. Știi... Mai bine nu-i spune lui taică-tău că te-am și pocnit. Da... Te rog eu, Omar... Căci morala, copii, e un lucru minunat. Voi toți trebuie să vă purtați ca niște oameni morali... Omar, mi-ai promis, da ?... Și ca oameni morali, cînd promiteți ceva cuiva, trebuie să vă țineți cuvîntul.

— Domnule învățător, dacă ministrul cel nou a promis că ieftenește viața și, zice mama, nu s-a ținut de cuvînt, el ce fel de om e ?

— Cine mai vorbește neîntrebat îl dau afară... Căci pînă și profeții noștri din Coran au proslăvit morala. Iar morala, copii, e... e minunată ! Zău, e minunată. Pe cuvîntul meu dacă nu-i minunată !

Și zîr, zîr, zîr, răsună însfîrșit soneria de recreație.

Învățătorul, oftind ușurat, își șterge sudoarea de pe frunte. Grea materie și morala asta !

În romînește de Radu NICHITA

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

O vizită la „Cinecitta"

Intîlnire cu Marcello Mastroianni, Vittorio de Sica, Raff Vallone, Roberto Rosselini, Giulietta Massina ● La primele tururi de manivelă ● Despre neorealism

Pentru călătorul care poposește cîteva zile la Roma, incontestabil că unul din punctele de mare atracție ale orașului de pe malurile Tibrului, îl constituie studiourile cinematografice „Cinecitta".

Desigur că o vizită la „Cinecitta" implică, pentru o bună documentare, un ghid competent care în cele cîteva ore petrecute pe platouri, în laboratoare și săli de vizionare, să-ți poată furniza amănunțite și aspectele cele mai inedite.

Și iată că în biroul în care fusesem condus, a apărut un interpret pe care îl admirasem în multe producții italiene, dintre care, foarte recent, în „Divorț italian". Era Marcello Mastroianni !

După prezentările de rigoare și o scurtă discuție în care timp i-am explicat că numai curiozitatea și dorința de a oferi iubitorilor filmului din Romînia, amănunte despre studiourile „Cinecitta", mă adusese acolo, Mastroianni s-a dovedit un amabil ghid și interlocutor.

Ca și la noi la Buftea, în clădirea principală se află platourile. Un culoar ce pare fără de sfîrșit, în lungul căruia de o parte și de alta imense uși glisante închid priviriior indiscrete cele 19 platouri.

Cînd am ajuns în dreptul ușii cu nr. 7, Mastroianni m-a invitat să privesc la cîteva scene ce se filmau pentru o nouă producție realizată de Vittorio de Sica ce număra în distribuție cîteva din „stelele" ecranului italian: Raff Vallone, Giulietta Massina, Elena Varzi, Maria Pia Casilio și... Marcello Mastroianni.

Filmul, al cărui titlu provizoriu este „Cind ziua se îngînă cu noaptea", se află abia la primele tururi de manivelă. Totuși am gvut prilejul să-i revăd în scena sus-amintită, într-un dialog spumos, pe exuberanta Giulietta Massina și pe Raff Vallone.

Desigur, sînt multe lucruri de spus despre cetatea filmului din Roma, despre laboratoare, săli de mixaj și vizionare, instalații de acustică și iluminat și altele, dar prefer să mă opresc mai mult la surpriza oferită de ghidul meu la sfîrșitul vizitei.

În biroul regizorului Vittorio de Sica, unde am fost invitat în jurul unei mese, parcă anume rotundă, am avut prilejul să discut mai bine de o oră și jumătate cu cîtiva dintre cei care figurează în cinematografia mondială printre adepții de necontestat ai neorealismului.

Cu Roberto Rossellini, Vittorio de Sica, Antonella Lualdi, Raff Vallone, Giulietta Massina și bineînțeles Marcello Mastroianni, am petrecut minute pe care cu greu le voi uita.

De fapt, la început cel întrebat a fost semnatarul acestor rînduri.

Vittorio de Sica vizionase la Cannes „S-a furat o bombă" a lui Gopo și m-a rugat să-i vorbesc despre acesta.

Am încercat o satisfacție materializată printr-un tic-tac accelerat al inimii în acele momente, cînd în fața unui auditoriu cinematografic de prim rang am vorbit despre cinematografia românească și succesele repurtate în ultimii ani, succese care, spre marea mea bucurie, erau cunoscute de cei cărora le vorbeam.

Raff Vallone într-o scenă din filmul „Plaja"

Apoi m-am interesat de ultimele realizări ale cinematografiei italiene, mărturisind de la început interlocutorilor, admirația pentru două din producțiile pe care le vizionasem înainte de plecarea din țară: „Divorț italian" și „Rocco și frații săi".

De Sica nu a pierdut prilejul să-mi răspundă cu o întrebare :

— „Vă place neorealismul ?"

I-am răspuns că iubesc adevărul și admir sinceritatea și umanismul, la care Rosselini mi-a oferit un număr al ziarului „L'Osservatore Romano", oficios recunoscut al Vaticanului.

Pe prima pagină, într-un comentariu pe 4 coloane, era criticat, de o manieră vădit tendențioasă, filmul care a stîrnit în întreaga lume comentariile cele mai diverse: „La Dolce vita".

Parcă ghicindu-mi gîndurile și înainte de a-i cere explicații, Rosselini mi-a explicat : „Federico Fellini a realizat o imensă epopee a unei anumite vieți. Recurgînd la toate posibilitățile moderne ale genului, a înfățișat pe peliculă adevărata față a clerului, săgetînd fără milă pe slujitorii acestuia".

— „Veridicul acestui film — a intervenit în discuție Antonella Lualdi, — lezează desigur anumite concepții despre viață, dar esența neorealismului stă tocmai în arta descoperirii și a apropierii de o realitate obiectivă".

Am avut impresia că Vittorio de Sica avea de făcut unele precizări. Într-adevăr, reputatul regizor s-a raliat părerilor anterioare :

— „Imi amintesc de cîteva din problemele ce mi s-au ridicat în timpul filmărilor la „Hoții de biciclete". Era prin 1948. Într-o zi de filmare, după ce reflectoarele s-au stins și actorii se demachiau, un tînăr care asistase la filmarea secvențelor, s-a apropiat de scaunul pe care mă așezasem și nu mi-a spus decît două cuvinte : „Formidabilă realitate !" Așa și cu Fellini. A fost criticat, i s-au adus reproșuri nejustificate, cărora noi le răspundem așa cum se replică și în film : Destul !"

Raff Vallone și Giulietta Massina urmăreau atenți discuția. Micuța interpretă a Cabiriei mi-a relatat :

— „Cîteva luni de la terminarea „Nopților Cabiriei" am primit aici la „Cinecitta" numeroase scrisori de la femei pentru care viața părea că nu mai are sens. Și-au dat seama, și nu prea tîrziu, cu ajutorul peliculei, de sensul pe care aceasta trebuie să-l aibă. Aceasta înseamnă, în adevăr, neorealism".

Raff Vallone își amintește cu plăcere despre „Nu-i pace sub măslini". „Cînd în seara premierei am văzut filmul de la un capăt la altul, m-am trezit la sfîrșit cu lacrimi în ochi. Adevărurile vieții și nu impresionismul ieftin, de duzină, iată ceea ce putem și trebuie să înfățișăm pe peliculă".

Ochii verzi-albaștri cu nuanțe de ocean și primăvară ai lui Mastroianni mi-au confirmat fără vorbe justețea afirmației lui Vallone.

Am continuat discuția și am aflat despre pasiunea pentru vînătoare a lui Vittorio de Sica, despre cea a Antonelei Lualdi pentru arta fotografică și despre cea pentru sport a amabilului Marcello Mastroianni.

Cînd am plecat de la Cinecitta se întunecase și imensa firmă scăpăra văpăi. La una din porți o mulțime de fete tinere mi-au amintit de „Romă, orele 11". A doua zi era un concurs pentru figurante. Nu erau decît 20 de locuri. Dar la ora 9 seara se îmbulzeau la poartă cîteva sute.

În mașină, alături de Rosselini și Giulietta Massina am aflat și că peste 70 la sută din filmele care rulează pe ecranele din Italia sînt din import.

Incontestabil că Vaticanul și eroii din „La Dolce Vita" nu vor să aibă surprize în fiecare zi.

A. PAPAIANOPOL

Baronul Cefalu în interpretarea magistrală a lui Marcello Mastroianni

In reflector

Invitație pentru cineaștii de la studioul „Al. Sahia" după realizarea filmului documentar original „Casa noastră ca o floare".

„Casa noastră ca o floare"
Filmu-i bun și fiecare,
N-am dori ca bunăoară
Să rămîie... floare rară !

Televiziunea prezintă transmisiuni directe de pe litoral.

Cîndul este cu temei :
Chiar la mare, vezi minunea
Iată, televiziunea
A ieșit în... largul ei.

Cititorul Viorel Petrescu ne sesizează faptul că operatorul Șerban Nicolae de la cinematograful sătesc din comuna Traian, raionul Slobozia, rulează filmele de la sfîrșit spre început.

Inedit ca infinitul
El începe cu... sfîrșitul.
Obiceiul nedorit
Bine-ar fi să ia... sfîrșit.

D. TABACU

Colaborează cititorii

La sfîrșit de stagiune

Stagiunea-i pe sfîrșite
Și, să-i spun mă simt dator
Gînduri neîmpărtășite
Și păreri de spectator.

Multi actori și piese bune
Am aplaudat din stal
Și cu aceeași pasiune
Trec sezonul estival.

Dar îmi vin acum în minte
Personaje și idei
Ce o iau cu mult înainte
Prea grăbitului condei.

Cînd cortina o să cadă
Pe sfîrșit de ultim act,
Viaicu va ședea pe spadă
Chiar mai mult ca în antract.

Sveik se va întoarce acasă
Și-o să ude de război,
Indeletnicirea-și lasă
Omul „...702".

La Giulești petrec cu toții
Și nu-i pasă nimănui
Că joacă vardiștii, hoții
Și cu lata cu pistrui.

Să sperăm că pin' la toamnă
Nu-și va termina total
Vizita bătrîna doamnă
Pe la Teatrul National.

Și de-n astă stagiune
N-am aflat „Cine-a ucis",
Într-o nouă versiune
Vom descoperi precis...

N. CĂRUCERU
student

Estrada din Brașov

Secția de estradă a Teatrului muzical „Gh. Dima" din Brașov pregătește un spectacol estival destinat milor de turiști care vizitează în timpul verii orașul de la poalele Tîmpei.

„Atențiune! Revista!" de Bogdan Căuș și Mihai Maximilian își propune să devină un ghid turistic care să arate spectatorilor frumusețile și viața nouă, trepidantă, care a transformat vechea cetate a Brașovului într-o înfloritoare cetate a industriei constructoare de mașini.

Și, iată-i pornind la drum cu cîntec și voie bună, vizitînd cele mai importante obiective industriale și turistice. Unii însă nu țin seama de „semnele circulației în viață" și provoacă „accidente". Sau alții merg pe drumuri cu „hopuri", astfel că în spectacol, utilizîndu-se arma satirei, li se arată drumul drept.

CE PREGĂTIȚI PENTRU VIITOAREA STAGIUNE ?

Amai rămas o bună bucată de vreme pînă la deschiderea viitoarei stagiuni. Unele dintre teatrele noastre continuă să mai dea reprezentații în această perioadă a verii, dar concomitent fac pregătiri în vederea premierelor stagiunii viitoare.

— Ce pregătiți pentru stagiunea din toamnă ? — cu această întrebare ne-am adresat unora dintre artiștii noștri.

AURA BUZESCU

Artista poporului Aura Buzescu ne-a vorbit cu însuflețire despre noul rol pe care-l pregătește.

— Este vorba de regina Elisabeta, rolul atît de complex din piesa lui Schiller „Maria Stuart". Am mai dat viață cu ani în urmă acestui personaj, care cuprinde o bogăție de nuanțe și de idei, dar îl studiez acum cu o și mai mare adîncime, găsind mereu laturi tot mai interesante și mai atractive în realizarea lui, care de-a dreptul mă pasionează.

ZENAIDA PALLI

— Pregătesc rolul Ulrihei din opera „Bal mascat" de Giuseppe Verdi — ne-a declarat artista poporului Zenaida Palli. *Rol care deși nu e de mari proporții ridică probleme importante în ceea ce privește interpretarea sa vocală și mai ales scenică. Aria Ulrihei din tabloul II figurează deobicei în repertoriul de concert, tar intervenția acestui personaj are o semnificație determinantă pînă la ultima scenă a acestui spectacol.*

GRIGORE VASILIU-BIRLIC

Pe artistul poporului Grigore Vasiliu-Birlic îl vom vedea în „Avarul" de Molière, interpretînd pe Harpagon.

— E unul din rolurile marelui repertoriu clasic care a ispitit mulți actori ai lumii. Rolul acesta oferă o gamă de mari posibilități pentru desfășurarea unor însușiri scenice. Mă voi strădui să-i dau o interpretare cît mai personală.

Sandu NAUMESCU

COLABORARE

Zilele acestea pe scena Teatrului „Constantin Nottara" s-a prezentat în cadrul spectacolelor date de artiștii amatori din Capitală, „Filomena Marturano" de Eduardo de Filippo. Alături de echipa de amatori a profesorilor din raionul 30 Decembrie din care au făcut parte Eugenia Didilescu, Florica Barbu, Constantin Ichim, Aura Niculescu, Mihaela Pavelescu, Ion Dudei) a jucat artistul Chiril Economu de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" care a interpretat rolul lui Dominico și a semnat totodată regia spectacolului.

PREMIERA la Teatrul popular „Republica"

În după amiaza aceea de vară, pe canicula în, elegan.a sălii a Teatrului popular „Republica" era pină pină la ultimul loc. La un interval de numai două săptămîni de la premiera piesei lui V. Rozov, „Zboară cocorii" colectivul teatrului a prezentat încă un spectacol: „Securită convorbire" de V. Leviduva, iar tovarășii de muncă de la Uzinele „Republica" ca și prietenii artiștilor amatori au tinut să fie prezenți. Emoțiile existau deci și în culise și în... sală. Bine înțeles că este dificil să realizezi — „Puntilla", „Cercul de creta" și „Svelk" — l-au situat printre cei mai buni regizori ai generației sale, va dovedi și pe viitor aceeași siguranță intelectuală cu care astăzi a depășit cercul, totuși, cam închis, al operelor mai sus amintite. Mi se pare clar că, prin „Comedia erorilor", el dovedește că știe care este plafonul hazului, pînă unde dezlănțuirea în bufonerie și gag se întoarce împotriva sa însăși, devorînd ideile și teroizînd bunul gust. De aceea, în spectacolul său de astăzi, apreciez mai ales echilibrul, armonia, bunul gust, subliniez fermitatea și finețea cu care, știind să dea liber friu fanteziei, spontaneității, surprizei, găselniței, tuturor acelor nestînjenite manifestări de fugă prin ploaie de vară, de care pomeneam mai sus, nu le-a îngăduit nici o clipă să se transforme în negativul lor, adică în gratuitate, incoherență, clovnerie, stridență, cărora, de la o vreme li se arată o accentuată predilecție, și li se acordă cu prea mare ușurință drept de cetate în sfera noțiunii de spectacol popular. Spectacolul lui Giurchescu are un ritm excelent, ritmul necesar specificului și frumusetii sale literare, are omogenitate, simplitate, limpezime, voie bună și lumină, are o prudentă utilizare a mijlocii (excelentă, de Ștefan Mangoianu), și dacă, în ceea ce privește impresiile privitoare la relativitatea iubirii, așa cum rezultă ea din relațiile celor patru tineri „stăpîni", regizorul ar fi făcut un efort de pătrundere și precizare, aș spune că spectacolul are — atît cît se poate — tot ceea ce îi trebuie pentru a nu-i mai cere nimic.

Are și o interpretare excelentă, al cărei greu a căzut pe umerii lui George Carabin, interpretul dublului Antipholus și Paul Sava, interpretul dublului Dromio. Pentru Carabin, rolul fraților Antipholus a fost prilejul uneia din cele mai bune afirmări ale sale din ultima vreme : vădită, în primul rînd, în meșteșugul rostirii firești, dar pure, a versului, a lucru rar, cînd aceasta nu atrage fie uscarea omului, fie uscarea poeziei. Carabin le-a făcut să trăiască pe amîndouă, cu mult farmec, cu multă naturalețe, cu deplină convingere, și dacă el ar fi scos mai mult în evidență diferența de caracter dintre cei doi frați, creația sa ar fi fără cusur. Paul Sava, excelent actor de comedie, pînă astăzi mai ales de roluri episodice, merita din plin să ajungă la reliefarea calităților sale, foarte originale, foarte aparte, cu o undă de umor prima mărime. De prima calitate a fost jocul său, plin de forță, de mișcare, de haz muzical, și nu lipsit, la complexitatea psihologică, de o tainică undă de amărăciune, prin care semnificația sclavului Dromio a cîștigat mult în adîncime. În rolul Adrianei, am revăzut-o pe Rodica Tapalagă, care ne-a confirmat încă odată impresia unor excepționale virtualități de personalitate, virtualități dintre care din ce în ce mai multe devin realități ale artei sale. Tînăra actriță are un remarcabil instinct al sincerității și, aș zice, al patimei comice, e spontană, convingătoare, întotdeauna sigură pe linia de fond a rolului, pe care o reliefează fără zadarnice și inutile zorzoane comice. Dar... defectele de voce și de intonație persistă, și e de neînțeles că, aici, nu se produce, încă, nici o ameliorare. Pe Luciana, sora precedentei, a interpretat-o Aurelia Sorescu, a cărei apariție în rolul unei ingenue de comedie cu multe nuanțe, a fost din cele mai plăcute. În rolul numai de introducere și epilog al bătrînului Aegeon, tatal gemenilor, V. Ronea a adus calda lui umanitate, atît de cuceritoare, întotdeauna. În rolul uitatei mame, starețа Emilia, Mimi Enăceanu a introdus o bună notă de umor uscat și usor arțăgos. Încercîndu-se în comedie, Mircea Albulescu ne-a sugerat timp de o clipă chipul plin de haz al bogătașului Baltazar, dar nu mai mult. Dinu Dumitrescu a interpretat comica gravitate ducală a lui Solinus într-un mod convingător, deși cam monoton, Gheorghe Oprina, Simion Hetea, Ileana Măndrilă, Mihaela Juvara, Ilarion Ciobanu, Mănuc Gogan și Toma Paraschivescu au dat unor roluri mai mult sau mai puțin episodice, nu puțină viață, ci multă și adevărată.

Realizatorii spectacolului au simțit nevoia unei explicări prealabile a sursei de inspirație, a mobilurilor ce i-au dictat punctul

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

1001 ÎNTREBĂRI DESPRE PĂMÎNT

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII — Nr. 302 • Sîmbătă 20 iulie 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

INTERESANTE PROBLEME ȘTIINȚIFICE CARE SE VOR REZOLVA PRIN CERCETAREA COSMOSULUI

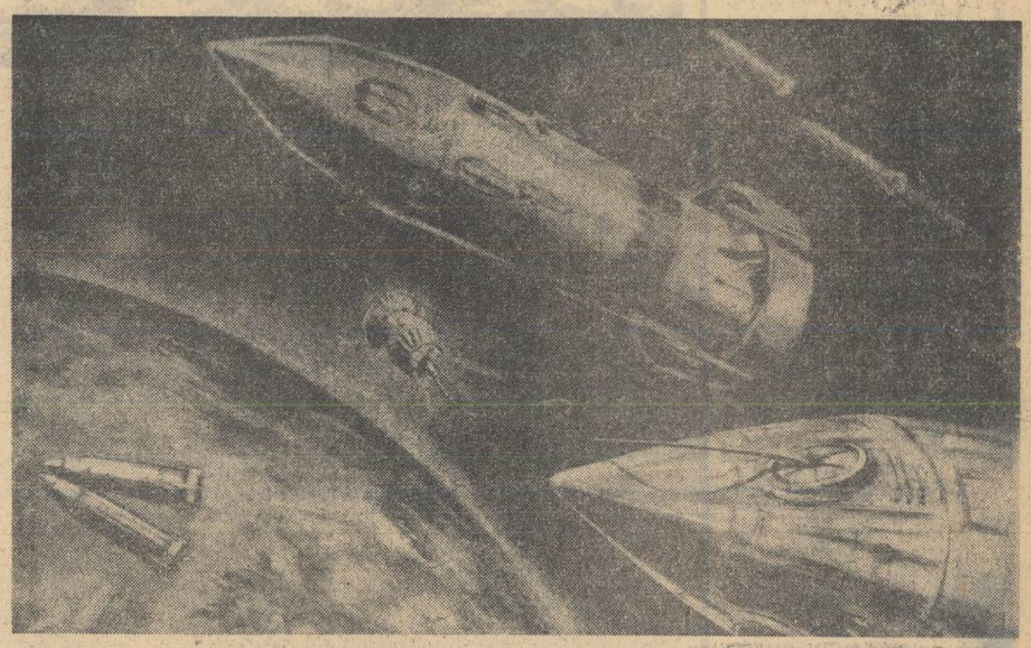

Sîntem martorii uneia din cele mai mari înfăptuiri din istoria științei: omul cucerește Cosmosul. Desigur, am putea să ne întrebăm: ce foloase aduce aceasta omenirii? Întrebării i se pot da cel puțin trei răspunsuri. În primul rînd, aceasta corespunde unei trăsături specifice a omului — curiozitatea, tendința lui de a cunoaște mereu mai mult, tendință fără de care n-ar fi existat, în general, progresul omenirii. În al doilea rînd, celelalte planete pot deveni — desigur într-un viitor îndepărtat — surse de minereuri, de diferite materii prime, dintre care unele, poate, nici nu sînt cunoscute pe Terra.

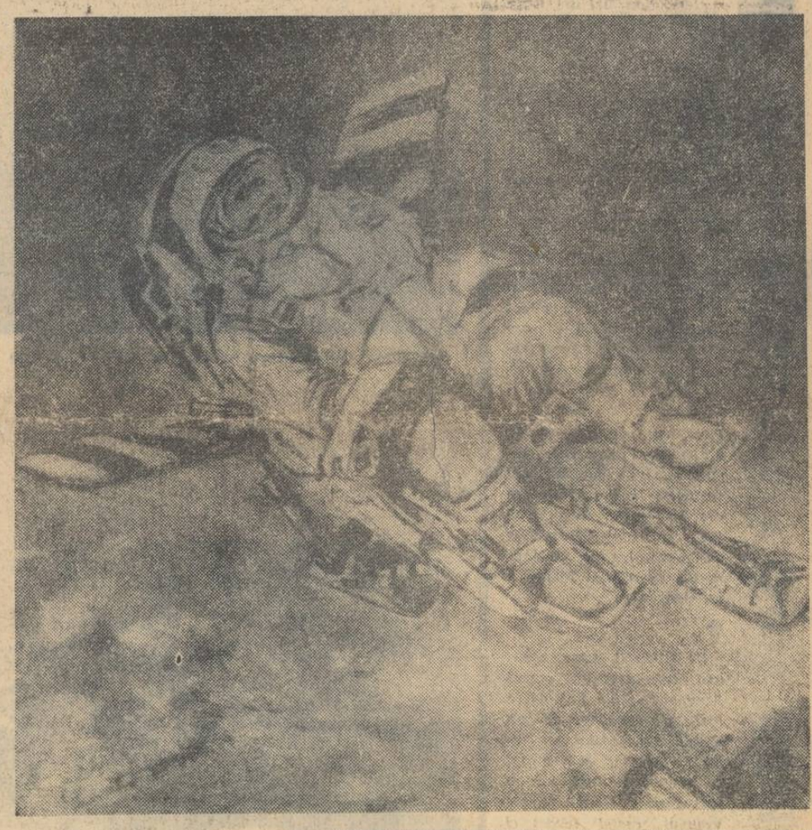

În sfîrșit, și aceasta este una dintre cele mai importante, cucerirea Cosmosului va permite oamenilor să-și cunoască mai bine propria lor planetă. Există încă multe lucruri pe care noi doar le presupunem sau nu le știm de loc cu privire la Pămînt. Răspunsurile la aceste 1001 întrebări le vom găsi în Cosmos. Omul a și început să transforme infinitul spațiu cosmic într-un laborator de cercetare a Pămîntului. Și aceasta pentru a-și cunoaște mai bine planeta, pentru a folosi cu și mai mare eficiență resursele ei naturale.

Dem LĂZĂRESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

BIOGRAFII

Un ceam, șlep pîntecos, alunecă agale pe apă, purtînd în spinare povară grea. Bețele aurii și mlădioase, fiice ale Dunării, stau înghesuite într-un uriaș malcăr, așteptînd resemnate să fie transformate în acea pastă albă care se cheamă celuloză. De la punctele de încărcare din inima Deltei și pînă aici, la marginea Brăilei, ceamul încărcat cu stuf a făcut cale lungă. Și obosit parcă de drum și de povară se grăbește să acosteze la chei. Vehiculul acvatic și-a făcut datoria. Dar metamorfoza abia începe.

Cine s-ar fi gîndit în urmă cu decenii că patriarhala îmbrăcăminte a acoperișurilor sărmane, firele firave de stuf, ne vor furniza cîndva comori de preț, îmbrăcăminte, cărți, ziare și cîte și mai cîte! Ridicarea, în preajma Brăilei, a întreprinderii pentru valorificarea stufului a permis rezolvarea acestui miracol al tehnicii. Dar transformarea firelor de stuf în celuloză nu e singura schimbare petrecută aici. Cea mai profundă privește oamenii, miile de oameni care muncesc astăzi în aceste locuri. I-am văzut muncind, creind, căutînd soluții. I-am văzut bucurîndu-se de izbînzi sau cu fruntea încărcată de necazul unei nereușite. Și am întrezărit în ei, în acești oameni, marea metamorfoză.

★

Am văzut-o întîia dată în biroul inginerului șef. A intrat degajată, surîzătoare. Mi-a fost de la început simpatică. Ea, inginerul chimist Vasilica Ștefan respiră din toți porii un molipsitor optimism, o nesecată energie, multă dragoste de viață.

Timp de cîteva ore mi-a fost călăuză neobosită prin imensa întreprindere.

Paul MARIAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Cu ceamul-remorcher în port

DIN SUMAR:

5 MINUTE CU
ALEXANDRU PLATON
INTERPRETUL LUI CODIN

•

MAXIME ȘI CUGETĂRI
DESPRE DRAGOSTE

•

SPORT:
În ajunul finalei Cupei R.P.R.

•

FILATELIE:
NOI EMISIUNI ROMÎNEȘTI

CETATEA DE PIATRĂ A BUCEGILOR

Cetatea de piatră a Bucegilor deține un loc de frunte în lanțul Carpaților românești, atît prin măreția și diversitatea priveliștilor ce le oferă, cît și prin marea bogăție a florei care cuprinde numeroase elemente rare și de mare valoare științifică. Deosebita atracție pe care o exercită acești munți pentru iubitorii naturii, apropierea lor de capitala țării, cît și însemnătatea lor economică impun cu necesitate măsuri de ocrotire a acestei zone.

Dr. ing. Al. BELDIE
membru al Comisiei Monumentelor Naturii

• *(Continuare în pag. 3-a)*

ÎN LUNCA OLTULUI

În drum spre casă, președintele gospodăriei colective din Slobozia Mîndra, Marin Bunoaica; se gîndea încă la ședința cu brigadierii din acea seară. Pe lîngă problemele de organizare a muncii pentru a doua zi se mai discutaseră și altele. Se pregăteau de întocmirea planului pe anul viitor. Brigadierul Marin Sitaru discutase despre dezvoltarea unor ramuri de producție puternice în gospodărie. Președintele îl știa om de ispravă pe Sitaru. „Am să mai stau cu el de vorbă", și-a zis președintele. În față îi apăru pe neașteptate Tudor Ispas.

— Încotro la ora asta, Tudore? — l-a întrebat președintele.

— Veneam spre gospodărie. Știți, mi-am terminat treburile mai devreme și ziceam să mai stăm de vorbă. Acum toamna noaptea este mare.

— Atunci bine că ne-am întîlnit.

Și s-au așezat pe marginea șanțului. Tudor spuse:

— Nu este locul cel mai nimerit pentru mine la grădina de legume.

Președintele gospodăriei a rămas nedumerit. Îl cunoștea bine pe Tudor. Brigadierul legumicol îl lăudase adesea pentru hărnicia lui.

Florea CEAUȘESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

„RÎUL PĂSĂRILOR PICTATE"

URUGUAY

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE (III)

Continuăm în cele ce urmează publicarea însemnărilor făcute de grupul ziariștilor romîni, format din tovarășii NESTOR IGNAT, MIRCEA RĂDULESCU și GEORGE IONESCU, care au întreprins o călătorie de două luni și jumătate în patru țări de pe continentul latino-american: Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic.

(Citiți reportajul în pagina a 2-a)

Palatul legislativ din Montevideo

REDAȚI VIEȚII!

Prof. dr. M. Voiculescu este chemat la telefon: un nou caz grav

Miezul nopții a trecut de mult. Liniștea aparentă din jur îți dă impresia că totul și toți dorm. În depărtare se ivesc zorile. O sonerie sparge această tăcută atmosferă. Un om tresare, ridică receptorul: alo, da, da, imediat. Pe ce stradă? Mașina va veni urgent. Așteptați liniștiți. Apoi, din nou, liniștea cuprinde totul.

Flăcările de la orizont au acoperit întregul cer. Pînă la ziuă telefonul a mai sunat de trei ori. Încă trei cazuri grave au fost transportate de urgență. 06 — Salvarea — a răspuns la apel așa cum o face mereu. Patru autoutilitare s-au îndreptat în tot atîtea direcții ducînd la înapoiere cîte un om în stare deosebit de gravă. Patru oameni sau patru „cazuri" au ajuns în camera de gardă a spitalului Colentina-contagioase.

B. MIHAI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CITEVA mari companii și concerne franceze au anunțat recent înființarea unui fond de sprijinire a artei și culturii. Nu au fost precupețite cuvinte mari de proslăvire a țelurilor nobile ale acestui fond. Curînd însă a reieșit că onorabilii industriași „mecenați" s-au gîndit nu atît la sprijinirea artei cît la reclama cu ajutorul artei a produselor lor. Concernul „Saint-Gobien" a organizat o expediție în centrul Saharei, cu scopul proclamat de studiere a influenței temperaturii ridicate asupra organismului. Expediția a necesitat cheltuieli de un milion de franci vechi. La întoarcere, în dările de seamă larg oglindite în presă, s-a subliniat în repetate rînduri calitatea materialului izolator pe care îl fabrică concernul amintit. Patronii acestui concern au calculat că în cazul cînd ar fi suportat reclama acestui produs, ar fi trebuit să cheltuiască 25 milioane franci. Prin urmare scorul este de 25 : 1 pentru „mecenați".

●

SOARELE este o stea printre alte miliarde de stele. Mărimea lui nu e dintre cele mai mari. Totuși ea întrece de 1.300.000 de ori pe cea a Pămîntului. Să ne închipuim un bazin plin cu apă, de înălțimea unui om, adică de circa 170 de centimetri, avînd același lungime și lățime. Dacă considerăm cantitatea de apă din bazin drept volumul Soarelui, atunci Pămîntul va încăpea într-o linguriță de ceai.

●

ACAD. ABDULLA KARAEV, fiziolog din Azerbaidjan, cercetează un caz extrem de interesant — un pisoi alăptat de o cățea care nu a avut pui. Cățeaua Kon-Tiki, un baset de patru ani care nu a avut niciodată pui, alăptează un pisoi, rămas fără mamă o săptămînă după nastere. Kon-Tiki are toate reflexele materne. Ea ocrotește cu grijă puiul, îl spală, se joacă cu el. Omul de știință explică cazul prin acțiunea reflexelor necondiționate. El este de părere că pisoiul va trăi, dar în dezvoltarea sa vor avea loc unele abateri de la normal datorită faptului că mama sa adoptivă este o cățea.

●

CEL MAI LUNG POD din lume este viaductul dintre New Orleans și Menderville din statul Louisiana (S.U.A.). El are 38 de kilometri. Acest record de lungime va fi bătut după construirea podului peste fluviul Rio de la Plata, care va avea 48 de kilometri. Printre alte poduri mari se numără cel de peste lacul Maracaibo din Venezuela, lung de 9 km și podul Champlaine de peste fluviul St. Laurențiu, la sud de Montreal în Canada.

●

IN CURSUL unor săpături efectuate în orașul Sandomierz, din Polonia, a fost găsit un joc de șah datînd din secolul al XII-lea. Interesant este faptul că piesele de șah nu au fost găsite între ruinele vreunui castel feudal ci sub rămășițele unei simple case țărănești. Piesele sînt lucrate destul de rudimentar și după toate aparențele au fost foarte mult folosite.

●

UN GRUP de oameni de știință englezi au calculat că orașul Londra se lasă în jos în fiecare 100 de ani cu 22 de centimetri. Sub un colț al Băncii Angliei solul a cedat în ultimii 68 de ani cu 17 centimetri. Porțiuni ale clădirii Tower, închisoarea din Londra și numeroase case de locuit se lasă, de asemenea, în jos. Big Ben-ul, care este înclinat cu 37 de centimetri în spre nord-vest, face concurență cu turnul înclinat din Pisa.

●

IN FAȚA portului egiptean Alexandria au început cercetările arheologice submarine unde încă în 1961 un scafandru egiptean a descoperit două cetăți antice de o considerabilă importanță. Pînă în prezent, în apele ce înconjoară portul Alexandria, au fost descoperite coloane, o scară monumentală, sacrofage, datînd din epoca romană, amfore, pietre prețioase și obiecte din aur bizantine. A fost găsită, de asemenea, o statuie înaltă de șapte metri a zeiței Isis.

●

UN GRUP de lingviști de la Universitatea Carolină din Praga au construit o mașină capabilă să determine formele gramaticale ale cuvintelor cehe. Această mașină poate stabili exact cazul, genul și numărul cuvîntului declinat. Lingviștii construiesc, de asemenea, o mașină pentru traducerea textelor engleze în cehă.

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

„RÎUL PĂSĂRILOR PICTATE"

Uruguay

Una dintre cele mai îndrăgite plăji din Montevideo, „Playa Pocitos"

(Urmare din pag. 1)

Cuvînt de origină indiană, Uruguay înseamnă „Rîul păsărilor pictate". De aici derivă numele oficial de „Republica Orientală de Uruguay" — ne spunea un prieten din Montevideo — această țară cuprinzînd întregul teritoriu situat la răsărit de acest rîu și fiind mărginită la sud de golful Rio de la Plata, la est de Oceanul Atlantic, iar la nord de frontiera cu Brazilia.

Așezat pe paralela 35° a emisferei de sud, adică în zona temperată, care echivalează cu paralela 45 în Europa, Uruguay-ul se bucură de o climă blîndă, fără frig și călduri excesive; această țară nu posedă faună tropicală, cu reptile și alte animale periculoase.

Pe malurile rîului Rio de la Plata se ridică cel mai frumos oraș al Uruguay-ului: Montevideo. Numele de Montevideo provine de la exclamația unui marinar portughez, care se spune că zărind la un moment dat o colină stîncoasă a strigat: Monte vide eu" (Văd un munte...) Orașul a fost fondat de către Bruno Mauricio Zabala, spre sfîrșitul lunii decembrie 1726, în scopuri pur militare. Întemeietorul său nu se gîndea însă că aici va apare orașul minunat de astăzi care numără în prezent 1 000 000 de locuitori.

Vedere parțială a colinei „Monte vide eu"

Un scurt popas lîngă un tun antic, pentru a ne nota impresiile

În jurul orașului Montevideo s-au disputat bătălii înverșunate împotriva intervenționiștilor spanioli, portughezi și englezi, s-au purtat lupte care au sfîrșit prin obținerea independenței naționale în anul 1830.

Montevideo este clădit pe un teren ușor ondulat, care coboară spre mare. Colinele și cartierele situate pe înălțimi, destul de multe în oraș, îți oferă priveliști minunate. Urbanistica sa de tendință modernă și climatul său meridional, precum și abundentele spații verzi dau capitalei un aspect de oraș-grădină. Dar, elementul principal atractiv se află în succesiunea de plăji minunate, cu nisip fin și cu ape limpezi, așezate în întreqime în perimetrul urbanistic al Montevideo-ului.

Montevideo este un oraș modern, demn de a fi comparat cu orice mare capitală a lumii, desigur că nu prin numărul de locuitori, ci prin frumusețea locurilor și a monumentelor sale.

În partea de vest a golfului Montevideo, se ridică colina văzută de marinarul portughez amintit de la care își trage numele. Colina are o înălțime de 149 m. și are o istorie eroică. Ea a fost, în epoca de dominație a colonialiștilor ,teatrul luptelor poporului pentru independență. Fortăreața tradițională de pe această colină nu a putut fi niciodată ocupată cu armele. A căzut doar atunci cînd garnizoana spaniolă s-a predat armatei patriotice în 1814.

De aici, de pe fortăreață, acum transformată în muzeu militar, se deschide o imensă panoramă care permite ochiului să cuprindă o vastă întindere a golfului Rio de la Plata. În partea de sud-est a colinei se află „Villa del Cerro", un centru activ cu aproximativ 50 000 locuitori, care acum este o suburbie a orașului.

În orașul nou, în piața Zabala, te întîmpină un frumos grup sculptural care amintește de fondatorul orașului Montevideo. Piața Constituției din apropiere, care o separă de palatul unde se află Ministerul de Externe — monument istoric unde la 21 septembrie 1808 s-a reunit consiliul municipal pentru a elabora părți din declarația ulterioară de independență. Piața Independenței este cea mai importantă, cu marele său monument ridicat generalului José Gervasio Artegas, primul erou național al Uruguay-ului. Palatul „Salvo", monument arhitectonic de o deosebită importanță în cadrul dezvoltării urbanistice a orașului, este totodată și punctul de reper clasic, deschizînd vederea panoramică spre partea nouă a capitalei uruguayene. Aici, începe bulevardul 18 iulie, inima orașului Montevideo, unde se află coloana libertății, avînd spre nord muzeul pedagogic și ateneul, unde se desfășoară importante manifestări culturale. Mergînd în continuare pe același bulevard, te întîmpină statuia ecvestră a unui „Gaucho" care, după explicația unui prieten, este opera sculptorului uruguayan José Louis Lorilla de San Martin.

Poziția ocupată de Uruguay în emisfera latino-americană

Densitatea populației Uruguay-ului, raportată la suprafața țării, este extrem de redusă. Pe cei 190 000 de km². trăiesc, conform ultimului recensămînt, cel din 1959, circa 2 700 000 de cetățeni, dintre care aproape un milion, adică peste o treime, în Montevideo.

Deși numărul locuitorilor a mai crescut ceva, ajungîndu-se pare-se astăzi în jurul a 3 milioane, totuși populația crește extrem de încet. Care să fie cauza? Din presa progresistă cît și din relațiile unor personalități cu care am stat de vorbă, a reieșit că unele cercuri influente ale marii burghezii uruguayene doresc să mențină această stare de lucruri, pentru că se tem că o creștere rapidă a populației ar mări doar numărul celor nemulțumiți.

După părerea economistului uruguayan Guilhermo Bernard care a făcut parte în vara anului 1962 din componența delegației uruguayene la lucrările Congresului Mondial pentru dezarmare generală și pace, „Uruguay este o țară care se ocupă prin excelență de creșterea animalelor. Potrivit datelor din recensămîntul agricol, din suprafața de 16,8 milioane hectare, 14,5 milioane de hectare sînt pășuni.

În Uruguay, stăpînesc latifundiarii. Numai proprietarii a 3 602 gospodării cu loturi de pămînt de la 1 000 de hectare în sus și mai mult stăpînesc peste o jumătate din bogățiile țării. Cifrele arată că latifundiarii stăpînesc 57,4 la sută din șeptelul de vite cornute mari, 55,1 la sută din numărul de oi și 55,8 la sută din toate pămînturile. Aceste 3 602 gospodării sînt stăpînite de 700 familii de moșieri.

În Uruguay se desfășoară neîncetat procesul de ruinare a proprietarilor mici și mijlocii. În 1908 existau 18,5 mii gospodării cu loturi mai mici de 100 hectare. În 1956 numărul lor a crescut la 41,6 mii, iar din acestea 31,6 mii nu stăpînesc nici 5 hectare.

Un exemplu tipic: în departamentul Heritigas un singur moșier, Martinica Ren, stăpînește 240 000 ha., iar alți 19 latifundiari 300 000 ha. În timp ce 1 490 mici proprietari stăpînesc 270 000 de hectare, 10 000 de țărani din acest departament nu au deloc pămînt.

Productivitatea latifundiarilor și înzestrarea tehnică a agriculturii sînt extrem de scăzute. Toate acestea dovedesc că singura soluție de ieșire din această situație, atît de grea, nu poate fi decît reforma agrară.

În Uruguay, au fost examinate cel puțin 11 proiecte de reformă agrară care zac în arhivele parlamentare" (Extras din cartea apărută în 1962 la Montevideo „Reforma agrară în țările Americii latine" de Guilhermo Bernard).

Cît privește industria, ea este caracterizată prin existența marilor combinate de prelucrare a cărnii și a unor importante centre de prelucrare a lînii. Aceste produse, deosebit de importante pentru industria uruguayană — carnea și lîna prelucrate și semiprelucrate — constituie și principalele produse de export apreciate pe piața mondială.

Printre principalele cauze care frînează dezvoltarea industriei, este producția de energie electrică extrem de redusă, situație agravată și de distrugerea unei mari hidrocentrale, în urma inundațiilor din aprilie 1959, hidrocentrală nepusă nici pînă astăzi în funcțiune.

Un amănunt semnificativ care demonstrează ce serioasă problemă constituie pentru Uruguay lipsa energiei electrice, este că majoritatea vilelor din localitățile balneo-climaterice cu renume internațional, au sistem propriu de procurare a energiei electrice necesare, un soi de mici centrale la „domiciliu" (niște palete care datorită vînturilor continui pun în mișcare un mic dinam.).

În ultimii 10 ani economia uruguayană a avut de întîmpinat dificultăți tot mai mari. În acest ultim deceniu dependența economiei uruguayene față de S.U.A. s-a accentuat soldîndu-se cu deficituri ale balanței de plăți care au crescut de la an la an. Drept consecință directă a acestei situații, moneda țării — „pesosul" — a cunoscut o continuă depreciere. În ritm rapid rezervele de aur și devize ale Uruguay-ului se epuizează fără să se poată pune în vreun fel stavilă acestei „emoragii".

După cum relatează ziarele, „reforma" valutară efectuată în 1959, în scopul opririi acestui proces, nu numai că n-a dus la remedierea situației dar a agravat-o și mai mult. Practic această „reformă", inspirată pare-se de faimoasa filială a Wall-Street-ului „Fondul Monetar Internațional", a avut drept efect accelerarea penetrației economice americane în Uruguay, scumpirea mașinilor achiziționate, a materiilor prime importate, agravînd deficitul balanței comerciale.

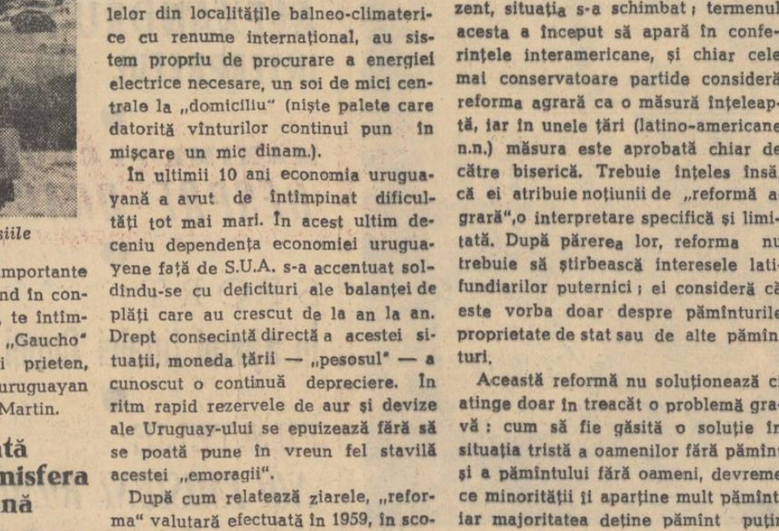

Acest combinat de prelucrare a cărnii pentru export, în care lucrau mii de muncitori, și-a încetat anii trecuți activitatea. Aceasta, ca o consecință a îngustării posibilităților de desfacere a produselor agroalimentare uruguayene, eliminate tot mai mult de pe piața occidentală

Vizitînd Montevideo ne-au fost arătate, în zona portului ,la o distanță nu prea mare unul de altul, două mari combinate de prepararea cărnii pentru export, care aveau porțile blocate cu scînduri prinse bine în cuie. Aceste combinate în care lucrează mii de muncitori și-au încetat activitatea și — după cîte ni s-a spus — vor rămîne mai mult ca sigur în aceeași situație încă mult timp. Astfel de fenomene economice sînt consecința directă a îngustării posibilităților de desfacere a produselor agro-alimentare uruguayene, eliminate tot mai mult de pe piața occidentală de concurența nord-americană. Toate acestea au efectuat și alte sectoare economice ca: traficul portuar comercial, transportul maritim de mărfuri, industria de prelucrare a lînii, accentuînd rapid tendința de creștere a numărului șomerilor în industrie — care după statisticile oficiale ale statului — a ajuns la 200 000, cifră fără precedent pentru Uruguay și într-adevăr considerabilă în raport cu totalul locuitorilor țării.

Am putut constata peste tot unde am fost că datorită acestei situații mișcarea revendicativă a păturilor muncitoare crește în combativitate. În cazuri îndeajuns de numeroase aceste mișcări aveau nu numai un caracter pur revendicativ, ci puternice trăsături politice.

Paralel cu grevele din industrie s-a dezvoltat în acești ani și mișcarea revendicativă a proletariatului agricol, fapt care a adus pe prim plan problema reformei agrare.

În lucrarea „Oameni fără pămînt, pămînt fără oameni" economistul uruguayan G. Bernard arată: „Pînă nu de mult, acest cuvînt (reforma agrară n.n.) era privit cu suspiciune. În prezent, situația s-a schimbat; termenul acesta a început să apară în conferințele interamericane, și chiar cele mai conservatoare partide consideră reforma agrară ca o măsură înțeleaptă, iar în unele țări (latino-americane n.n.) măsura este aprobată chiar de către biserică. Trebuie înțeles însă, că ei atribuie noțiunii de „reformă agrară",o interpretare specifică și limitată. După părerea lor, reforma nu trebuie să știrbească interesele latifundiarilor puternici; ei consideră că este vorba doar despre pămînturile proprietate de stat sau de alte pămînturi.

Această reformă nu soluționează ci atinge doar în treacăt o problemă gravă: cum să fie găsită o soluție în situația tristă a oamenilor fără pămînt și a pămîntului fără oameni, devreme ce minorității îi aparține mult pămînt, iar majoritatea deține pămînt puțin sau nu deține de loc pămînt?

Să examinăm problema agrară — propune economistul uruguayan — și situația unor țări din America latină pentru a dezvălui cauza foametei și a înapoierii acestor țări. Cauza slăbiciunii economiei lor, în sfîrșit, cauza luptei care nu încetează, și pe care o duc popoarele latino-americane mult încercate pentru apărarea pămînturilor lor".

Comorele — un „paradis" încătușat

O declarație recentă a vicepreședintelui Comitetului național de eliberare din insulele Comore, prin care demască asuprirea colonială și revendică independența pentru patria sa, a reamintit lumii de existența puțin cunoscutului arhipelag plasat în nordul Canalului Mozambic, la jumătatea drumului dintre coasta răsăriteană a continentului african și Madagascar. Risipit pe o întindere de 250 km, arhipelagul Comorelor cuprinde patru insule mai mari (Grande Comore — 1 148 km², Anjouan — 359 km², Mayotte — 363 km², Moheli — 290 km²) și numeroase insulițe și atoli a căror suprafață nu depășește însă cîte 11 km². Climatul tropical, răcorit puțin de apreciabila altitudine a acestor insule vulcanice, peisajul ieșit din comun ca frumusețe, în mare parte rod al zguduirilor seismice, vegetația bogată și parfumată și în sfîrșit azurul strălucitor al Oceanului Indian, fac din Comore un veritabil paradis terestru, din nefericire încătușat încă de străinii care au început cotropirea arhipelagului cu 122 de ani în urmă și a căror stăpînire mai dăinuie încă.

„Vizitați Comorele!"

„O vegetație luxuriantă, un impozant peisaj muntos, lagune de opal în care plutesc pirogi cu balansoar, recifuri de corali roșii, mov, roz sau albi, frecventate de cei mai colorați pești din lume, plăji imaculate sau negre după cum s-au format, din sfărîmături de corali sau din roci bazaltice: acestea sînt Comorele, unul din cele mai încîntătoare peisaje ce le este dat să descopere celor ce călătoresc de plăcere..."

Rîndurile de mai sus, reproduse după o publicație franceză cu pronunțat caracter de reclamă turistică, punînd semnul egalității între frumusețea naturală a arhipelagului din strîmtoarea Mozambicului și aceea a celebrului Tahiti, sînt însoțite de un străveziu îndemn comercial: „Visitez les Comores!" (Vizitați Comorele!). Insistența nu este întîmplătoare. Dat fiind distanța respectabilă ce le desparte de Europa și America, insulele Comore se dovedesc accesibile turistic doar unor privilegiați, cu pungă groasă. Din această cauză vizitatorii care abordează acest minunat colț de lume se numără încă pe degete.

Fericitul și, se înțelege, bogatul călător pornit să întreprindă un voiaj turistic în Comore poate ajunge acolo direct pe calea aerului, via Majunga, un port din nordul insulei Madagascar (din cei 42 000 de locuitori ai acestui oraș malgaș circa 20 000 sînt originari din Comore). O dată coborît pe aeroportul insuliței Pamanzi, satelită a insulei Mayotte, călătorul are de străbătut doar un scurt dig, denumit poetic „bulevardul crabilor", pentru a poposi în modesta localitate Dzaoudzi (2 500 locuitori), așezată pe o stîncă mai mică de cinci hectare dar care este centrul administrativ al întregului arhipelag.

În Comore sînt multe de văzut și de admirat, numeroase tentații turistice pentru cel ce face o călătorie de plăcere. Mai întîi va fi atras în Grande Comore de magnificul vulcan în semi-activitate Karthala (înalt de 2 560 metri) a cărui ascensiune cere două-trei zile, oboseala fiind răsplătită din plin de splendoarea drumului. Pentru a ajunge în vîrf trebuie străbătută în primul rînd pădurea tropicală cu arborii săi de camfor, cu liane și ferigi arborescente apoi, dincolo de altitudinea de 1 800 metri, o zonă unde se întîlnesc azalee și hortensii uriașe, de două ori cît înălțimea omului. Tot în Grande Comore, în afara pitorescului oraș Moroni, capitala insulei, o deosebită atracție turistică o constituie culturile de plante exotice (cocotieri, vanilie, cacao, cafea, piper) precum și întinsele plăji cu nisip ultra fin, de la Itsandra și Mitsamiouli.

La Mutsamudu, capitala insulei Anjouan, călătorul va urmări curioasele curse de vaci și va admira virtuozitatea dansatorilor „tam-tam-ului săbiilor". Iar amatorul de pescuit submarin, se va putea lăuda la întoarcere prietenilor săi că a străpuns cu ajutorul arbaletei o știucă de mare sau vreun strălucitor pește-papagal. De menționat că aici, în largul acestor coaste, pescarii comorieni au capturat coelacanthes, „fosilele vii" descendente ale unei specii despre care savanții au stabilit că datează de 300 milioane de ani. În Moheli, amatorii de arheologie pot cerceta resturile mormintelor rămase de pe urma invaziilor persane din secolele X—XV, morminte aflate chiar în capitala insulei, Fomboni.

Peisaje de neuitat...

Reîntorși acasă vizitatorii insulelor vor avea desigur ce povesti despre interesanta lor călătorie. Și furați de excepționala frumusețe a peisajelor întîlnite vor uita, poate, pe copiii de 10—12 ani, cu cămăși zdrențuite din pînză groasă drept singur vestmînt, care le-au oferit, în fiecare port, să-i plimbe, doar pentru un franc sau mai puțin, chiar, în pirogele cu balansoar conduse de ei cu extraordinară măestrie. În aceeași ordine de idei, s-ar putea să nu-și amintească nici de fețele scofîlcite ale șomerilor din porturi, nici de mizerele colibe din rafie ale sărăcelor sate de pescari, nici de cerșetorii tineri sau vîrstnici pe care i-a întîmpinat la mai tot pasul.

Privite mai de aproape și nu numai cu ochi de turist, minunatele Comore nu apar de loc minunate pentru locuitorii lor pe care jaful colonial de peste un secol i-a adus la sapă de lemn.

În partea centrală a Anjouanului — „perla Comorelor" — un cutremur de pămînt a dat naștere, cu milenii în urmă, unei căldări înconjurată de munți care poartă numele Bambao. Ea e unul din principalele puncte turistice ale insulei. De la această căldare ce pare a nu avea fund, și-a luat numele și atotputernica companie colonialistă „Societé coloniale de Bambao". În mîinile sale și ale altor mari societăți franceze se află principalele resurse economice ale insulei. Ele stăpînesc două treimi din cele 103 000 ha de pămînt cultivate și bineînțeles foarte fertile și tot ele dețin mijloacele de transport și controlează importul și exportul arhipelagului.

De pe urma exploatării plantațiilor de culturi tropicale, marile companii franceze obțin profituri fabuloase. Este de ajuns să arătăm că 20 la sută din export îl constituie vanilia și 40 la sută uleiurile de palmier și de alte plante, alături de cafea, cacao, copra și sisal — din ale cărui fibre se confecționează cele mai rezistente odgoane. Tot în Comore există și plantații de ylang-ylang — un fel de iasomie a tropicelor din care se extrage faimoasa esență parfumată de Macassar.

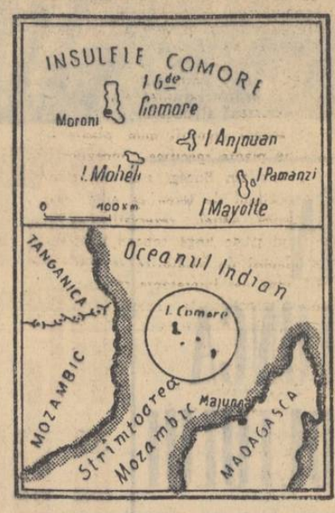

Pe sărăcăcioasele lor petece de pămînt locuitorii insulelor cultivă porumb, manioc, patate, în zonele situate pînă la 400 metri altitudine, iar mai sus orezul de munte. Acapararea continuă a pămînturilor indigenilor de către societățile colonialiste și degradarea rapidă a solului din lipsă de îngrășăminte, pe loturile micilor cultivatori, a dat naștere la o gravă problemă agrară, în special în Anjouan, mii și mii de agricultori neavînd asigurată nici măcar hrana de toate zilele. În Comore, ca și peste tot în lume unde stăpînește colonialismul, jaful cotropitorilor a adus populației băștinașe sărăcie, foamete, cea mai cumplită mizerie.

Băștinașii revendică independența

Coborînd spre sud, de-a lungul țărmului african al Oceanului Indian, navigatorii arabi, în corăbiile lor fără cuie, confecționate din scînduri legate cu fibre de palmier și doar cu o singură velă, au ajuns în insulele Comore, descoperindu-le, cu 1 200 de ani în urmă, în secolul al VIII-lea. Primii europeni care au vizitat arhipelagul au fost portughezii, la începutul secolului al XVI-lea. De altfel întîia hartă pe care sînt însemnate Comorele este de origină portugheză și datează din anul 1519.

Colonialiștii francezi au pus piciorul în Comore la 1841 cînd amiralul Hall a luat în posesiune insula Mayotte. Celelalte trei insule au devenit protectorate franceze cu patru decenii mai tîrziu luînd apoi statut de colonii, sub jurisdicția guvernatorului din Mayotte, începînd din anul 1891. Atașate în 1914 Madagascarului, Comorelor li s-a acordat, în 1946, o așa numită autonomie devenind „teritorii franceze de peste mări". Și astăzi încă întreaga putere în arhipelag este deținută de administratorul superior cu prerogative de guvernator, care este secondat de un consiliu general format din 24 de membri.

În ultimii ani, sub influența impetuoasei lupte de eliberare a popoarelor africane, în Comore s-a dezvoltat o puternică mișcare pentru cucerirea independenței naționale. „Poporul din insulele Comore cere să i se acorde imediat independența" — a declarat recent Ali Mohamed Shami, vicepreședintele Comitetului național de eliberare din insulele Comore. Totodată, Shami a cerut și desființarea bazelor militare ale colonialiștilor, aflate pe teritoriul arhipelagului, care constituie o primejdie nu numai pentru populația Comorelor dar și pentru popoarele africane vecine.

Poporul de 185 000 locuitori ai Comorelor iubește cu ardoare libertatea la care are dreptul și pe care și-o va cuceri.

Crăciun IONESCU

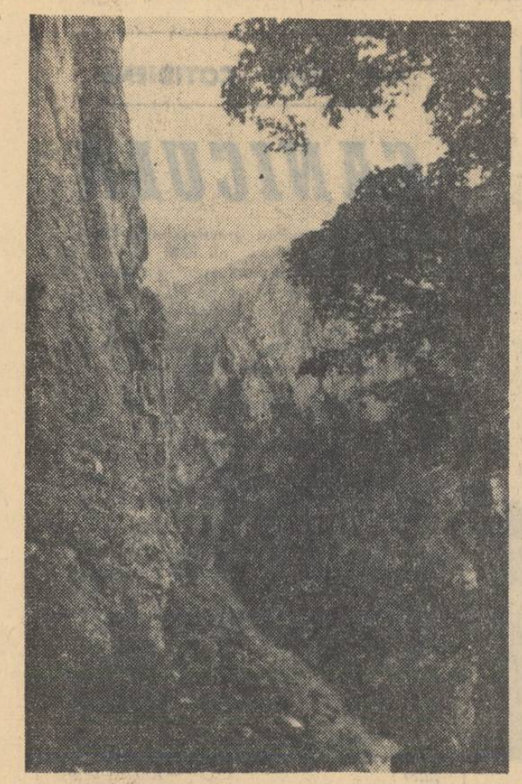

Stînga : Vedere în Bucegi ; dreapta : pădurea Lăptici

CETATEA DE PIATRA A BUCEGILOR

(Urmare din pag. 1)

rile puse astăzi la dispoziția drumeților, ca poteci marcate, teleferic și numeroase cabane turistice, au determinat — în ultima vreme — o impetuoasă circulație turistică, neatinsă încă în alți munți de la noi.

Ori de unde vom porni către culmile Bucegilor, primii pași ne conduc prin larga cingătoare de păduri bătrîne care îmbracă poalele muntelui. Nu în multe locuri din țara noastră brazii sînt atît de falnici ca, bunăoară, în preajma Sinaiei, iar brădetul dintre Poiana Țapului și cascada Urlătoarea impresionează prin trunchiurile netede ale arborilor, de o perfectă rectitudine, ce susțin bolțile dese ale cetinilor ca niște stîlpi de catedrală. Apoi, pe plaiul Pietrei Arse, cărarea se strecoară pe sub ghirlandele de un verde fraged, luminos, al zadelor, arbori rășinoși care cresc numai în cîteva masive muntoase de la noi din țară și care, în Bucegi, determină specificul peisajului pe anumite cline de munte.

Pe bună dreptate, toate aceste păduri de la poalele Bucegilor sînt astăzi scutite de tăiere, fiind integrate în principala rezervație naturală a Bucegilor. Ele ascund, pe alocuri, în umbra lor, și o serie de plante rare. Astfel, de exemplu, nu departe de stîncăriile „Sf. Ana" de deasupra Sinaiei, în marginea drumului, o inscripție cu efigia Academiei–R.P.R. ne vestește că sîntem într-o rezervație naturală, de unde nu este îngăduit prin lege de a culege nici un fel de plantă. Aici, și nicăieri altundeva în Bucegi, pe grohotișurile de sub pereții stîncoși crește iedera albă sau blagaiana, floare primăvăratică deosebit de frumoasă și plăcut mirositoare, care pentru raritatea ei este ocrotită ca monument al naturii.

Tot în scopul ocrotirii unor plante sau asociații de plante specifice Bucegilor, în cîteva puncte din Bucegi s-au împrejmuit anumite porțiuni de teren ca mici rezervații botanice. Astfel, rezervațiile de pe virful Omul și de lîngă cabana Babele au pus la adăpost de bătătorire vegetația de tundră alpină, cu interesante fenomene de adaptare a plantelor la vitregia climatului crestelor înalte. Aceste rezervații ocrotesc totodată și un soi de iarbă pitică (Festuca glacialis) care o mai regăsim în munții Făgărașului și, apoi, tocmai în Pirinei. Apoi, rezervația de lîngă cabana Peștera cuprinde o fîneață caracteristică regiunii subalpine, în care crește o ghințură originară din Balcani (Gentiana bulgarica), răspîndită la noi numai în Bucegi și munții Birsei, iar rezervația „Turbăria Lăptici" de pe valea Ialomiței, nu departe de cheile Tătarului, adăpostește o specie de salcie scundă (Salix myrtilloides), reprezentînd un vestigiu al florei din vremurile îndepărtate cînd ghețarii acopereau și văile munților noștri și care mai este cunoscută doar în Europa de Nord.

Rezervația principală a Bucegilor, în suprafață de cca. 4 400 hectare, cuprinde, pe lîngă pădurile de deasupra Sinaiei și Buștenilor, întreaga zonă abruptă a Bucegilor de pe versantul prahovean și versanții transilvăneni ce privesc spre trecătoarea Branului. Un deosebit specific al acestui abrupt îl constituie „brînele", cingători înierbate care înlănțuie pieptul stîncos al muntelui, străcurîndu-se pe sub pereți înalți de piatră și pe deasupra adîncilor spintecături ale văilor. Sumedenia de flori de toate culorile care cresc de-a lungul acestor pridvoare însorite înveselesc peisajul sobru al uriașelor stîncării cenușii și oferă unul dintre cele mai încîntătoare aspecte ale naturii de la noi din țară. Aici, la adăpostul pereților stîncoși, cresc cele mai multe podoabe ale muntelui din lumea plantelor, unele caracteristice Carpaților, precum și specii ocrotite ca monumente ale naturii, ca de pildă floarea de colți (Leontopodium alpinum), ghințura mare galbenă (Gentiana lutea) și sîngele voinicului (Nigritella), din neamul orchideelor, ale cărei măciulii de flori de un purpuriu întunecat răspîndesc un îmbătător parfum de vanilie. Se mai găsesc aici și raritățimai puțin bătătoare la ochi, dar de mare însemnătate științifică, ca, bunăoară, un soi de rogoz (Cobresia caricina) care, în afară de Bucegi, se mai regăsește tocmai prin munții Alta.

Nu cu mulți ani în urmă, pajiștile de pe brînele mai domoale ale Caraimanului și Jepilor Mici erau sistematic pășunate și florile lor amenințate cu nimicirea. Dar, odată cu înființarea rezervației pe acești munți, turmele nu mai depășesc marginile platoului și astăzi, în contrast izbitor cu monotonele podișuri învecinate, păscute pînă la rasul pămîntului, aici, la peste 2000 m. altitudine, vîntul unduiește covorul ierburilor înalte pînă la genunchi, împestrițat cu mii de flori. S-au salvat, totodată, o serie de asociații de plante unice în Europa.

De pe abruptul prahovean, rezervația se prelungește pe platoul munților Jepii Mari și Jepii Mici. Acești munți își trag numele de la jepii, înepenii sau pinii tîrîtori (Pinus montana) care cresc aici din belșug. Cu trunchiurile lor vînjoase și întinse pe pămînt și cu ramurile lor elastice și arcuite, purtînd pămătufurile dese ale frunzișului, înepenii îmbracă în desișuri verzi întunecate coastele domoale ale podișului Bucegilor între Jepi și Pietrele Arse. În afară de valoarea lor estetică, peisajistică, înepenii mai au rolul de protecție a solului împotriva eroziunii apelor. Tăiați și incendiați cu nemiluita odinioară, astăzi, acești înepeni, adevărate monumente seculare ale Bucegilor, și-au regăsit liniștea sub scutul ocrotirii naturii.

Din înepenișurile văilor largi ale masivului se ridică, pe alocuri, trunchiul puternic cu coroana stufoasă a singurului arbore care se încumetă să se ridice în zona alpină. Este zimbrul sau pinus cenebra, conifer monument al naturii, mult răspîndit în munții Retezatului și pe care în Bucegi îl aflăm numai în cîteva locuri în rezervația principală.

Dacă pătrundem în Bucegi în lungul văii Ialomiței, după ce am lăsat în urmă lacul de acumulare de la Scropoasa, vom cunoaște curînd sălbatica măreție a cheilor Zănoagei, incluse în rezervația naturală „Zănoaga". La capătul de sus al cheilor nu putem bănui că, deasupra potecii ascunse de o perdea de cetini, grohotișurile și brînele de la picioarele marelui perete de calcare al Zănoagei adăpostesc o adevărată insulă de plante de origină sudică, balcanică și mediteraneană, care se mai întîlnesc la noi doar pe stîncăriile mai calde ale muntelui Domogled din Banat. Alături de pîlcurile de stînjenei de munte (Iris dacica) cu flori care prin dimensiuni și colorit rivalizează cu acelea ale stînjeneilor sădiți prin grădini, mai răsar aici cîteva raritățide mare însemnătate științifică, printre care secara sălbatică de munte (Secale montanum) cunoscută de pe coastele Dalmației, iar de la noi din țară numai din acest punct și de pe pereții stîncoși de deasupra Peșterii Ialomiței.

Tot în bazinul superior al Ialomiței, se află rezervația „Peștera Ialomiței", în suprafață de 225 hectare care cuprinde împrejurimile peșterii Ialomiței, ca muntele Cocora, Cheile Ialomiței, Valea Horoabei și o însemnată parte din muntele Bătrîna. În această rezervație se ocrotesc păduri seculare de molid, stîncării înierbate și buruienișuri luxuriante din chei cu vegetație specifică, precum și peisajul determinat în primul rînd de fenomenele carstice, proprii calcarelor care în acest ținut constituie nota predominantă. Bine cunoscute sînt astfel peștera Ialomiței, cheile Urșilor, pereții Bătrînii, turnul Seciului și mai ales canionul îngust al Horoabei, cu tuneluri și arcade de piatră și lespezi șlefuite, toate operă de veacuri a apelor care se aruncă în cascade și se zbat înspumate printre bolovani uriași. De asemenea, în această rezervație, calcarele de pe culmea Strungei ascund între straturile lor de diferite vîrste geologice, felurite fosile de scoici și amoniți, printre care se află elemente de mare însemnătate pentru deslușirea tainelor trecutului îndepărtat al pămîntului și nașterii acestor munți. De aceea, vestitul punct fosilifer de la Strunga continuă să atragă cercetători din toate colțurile Europei.

Toate frumusețile naturale și valorile științifice ale Bucegilor ne îndreptățesc să socotim acești munți ca un adevărat complex de monumente ale naturii. De aceea, oamenii noștri de știință s-au străduit să pună sub scutul ocrotirii naturii acele teritorii din Bucegi constituite astăzi ca rezervații naturale.

Dar valorile estetice și științifice din rezervațiile Bucegilor mai sînt încă primejduite de anumiți „turiști" care își mai fac încă un titlu de glorie din devastarea plantelor, smulgerea puilor de brad sau din sfidarea opreliștii de a circula prin zonele științifice ale rezervației, ca bunăoară prin Valea Jepilor.

Toți drumeții, adevărați iubitori ai acestor munți atît de darnici în clipe de desfătare a ochiului și prilejuri de îmbogățire a minții, trebuie să fie convinși de necesitatea ocrotirii peisajului și florei și să devină propagandiști pentru această idee, însufleți de spiritul datoriei ce avem de a păstra cu grijă și a trece și urmașilor noștri comorile științifice și frumusețile naturale ale patriei noastre.

Dr. ing. Al. BELDIE
membru al Comisiei Monumentelor Naturii

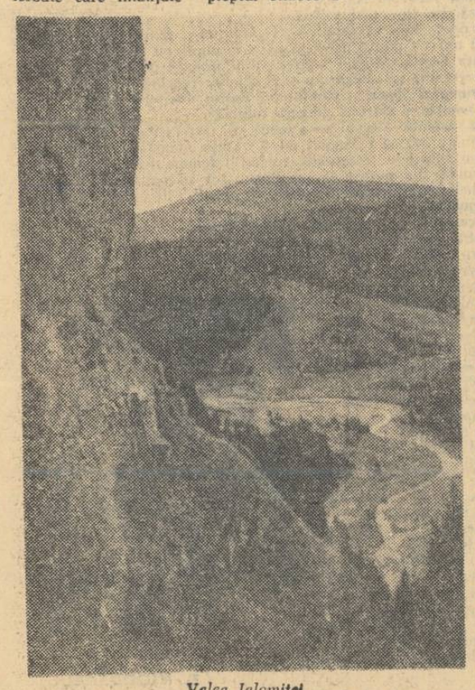

Valea Ialomiței

BIOGRAFII

(Urmare din pag. 1)

Am urcat împreună mii de scări, am suportat laolaltă dogoarea cuptoarelor și mirosul pătrunzător de acizi, am bătut la zeci de uși, am făcut cunoștință cu nenumărați oameni. Ea, Vasilică Ștefan, îi cunoștea pe toți, era prietenă cu toți. Se vedea că o interesează, că o pasionează chiar, orice se petrece în uzina unde lucrează.

— Nici nu vă închipuiți mi-a spus, ce frumoasă, ce splendidă e meseria mea. Nici nu poate să existe ceva mai frumos...

Interesantă este biografia acestei fiice de colectiviști dintr-o comună din preajma Brăilei. Scorțaru Vechi, așa se numește comuna. Vasilica era cea mai mare dintre cei patru copii. Îi plăcea de mică să lucreze. De altfel, era și nevoie de ajutorul ei căci părinții luptau pe atunci din greu cu sărăcia. La școală, la Brăila, Vasilica avea cel mai frumos lot școlar din întreaga clasă.

— Ce mai agronom o să iasă din ea ! spuneau profesorii.

Și iată că spre mirarea tuturor, Vasilica Ștefan a plecat la Iași să se înscrie la Institutul Politehnic. Se îndrăgostise de chimie și nu s-a speriat nici măcar de faptul că erau cinci candidați pe un loc. A reușit printre primii și s-a hotărît să urmeze secția de celuloză. Pe atunci nici nu bănuia că în locurile ei natale avea să se ridice cea mai mare fabrică de celuloză din țară. Și iat-o în urmă cu doi ani intrînd pe poarta noii întreprinderi ca inginer chimist. În acest răstimp și-a cîștigat stima și încrederea colectivului. Firesc. E un om care nu se dă la o parte de la nici o treabă. Predă lecții la cursul pentru ridicarea calificării profesionale, face parte din activul de colaboratori ai ziarului de uzină... Pe toate le face firesc, cu tragere de inimă.

Cu siguranță și competență, inginera îmi arată, îmi demonstrează, îmi povestește. Cuvintele tehnice pe care le folosește nu sînt toate de înțeles pentru un profan. Dar dragostea cu care vorbește despre dedurizarea apei sau despre celulele de electroliză sau recuperarea mercurului te cuceresc și te atrag. Totul îți pare acum mai simplu, mai luminos.

— Nu vă vine greu, o întreb, să aveți atît de multe sarcini și preocupări ?

Vasilica Stefan se gîndește o clipă.

— Vedeți, inginerul nostru șef are o vorbă tare bună. Omul, ca și mașina, spune el, se verifică cel mai bine la capacitatea lor maximă. Atunci se vede de ce sînt în stare...

★

Ion Haiduc e operator șef la mașina de deshidratare de la secția celuloză. Asta înseamnă un fel de șef de echipă. Căci, în limbajul întreprinderilor chimice, operator este echivalent cu muncitor calificat.

A venit cu soția sa Cornelia tocmai de la Bușteni. Au căpătat casă într-un bloc nou din Brăila, iar soția s-a calificat și ea în meserie : e operatoare într-una din secțiile întreprinderii.

— Am și trei flăcăi — ne spune mîndru. Cel mare, Mircea, a terminat clasa 7-a. Ion intră într-a 6-a, iar Constantin într-a 5-a.

— Și cum vă descurcați cu gospodăria ?

— Cînd există bunăvoință se fac toate. Sîntem amîndoi tineri, ne înțelegem bine, punem fiecare mîna și ajutăm la treabă. Și merge bine.

Ion Haiduc s-a angajat să dea pînă la sfîrșitul anului 1500 tone celuloză peste plan. Și pînă acum e cu angajamentul în grafic. Cum ? Nu e vorba de lucruri spectaculoase. Atenta supraveghere a mașinillor, prelungirea duratei de folosire a unor piese și deci schimbarea lor mai rară, evitarea opririi mașinii pentru reparații prin efectuarea promptă a micilor defecțiuni.

Defecțiuni foarte rare la mașinile pe care le îngrijește are și lăcătușul Vasile Panait de la secția prepararea apei. Denumirea acestei secții poate părea ciudată celor neinițiați. Dar în procesul de fabricare a celulozei purificarea apelor Dunării, filtrarea și dedurizarea lor au o importanță capitală.

Timp de 17 ani a lucrat Vasile Panait în Brăila, la docuri. Și iată că încă din 1960, odată cu intrarea în funcțiune a secției, a fost chemat să facă o treabă substanțial și calitativ schimbată. Și — trebuie spus — se achită cu cinste de aceasta sarcină.

— Am participat ca delegat la Congresul al III-lea al partidului. S-a vorbit atunci pe larg despre dezvoltarea industriei chimice, s-a amintit și de uzina noastră. Am fost mîndru că lucrez într-o asemenea întreprindere. Și mă străduiesc pe cît pot să răspund cum trebuie cinstei de a fi trimis să lucrez aici.

Pe ușă intră un grup de prichindei cu șapcă cu cozoroc și inițiale gravate pe mîneca hainei cenușii. Sînt elevi ai școlii profesionale petrol-chimie din Brăila, care au venit la practică.

— Mă iertați, ne spune Vasile Panait, acum trebuie să mă ocup de ei. Am făcut contract cu școala să-i pregătim cît mai bine. Și avem fiecare ambiția să căpătăm în această privință note cît mai mari. Doar lor o să le predăm mîine locul. Și atunci, să-i lăsăm să ne facă de rușine ?

Sînt multe lucruri importante la gigantul chimiei de la Brăila, în plină dezvoltare. Te copleșesc halele imense, utilajul perfecționat, gradul înaintat de mecanizare și automatizare. Te simți copleșit asistînd la procesul atît de complicat al transformării stufului în albă celuloză. Dar dintre toate cele văzute, cel mai demn de admirat este procesul de formare și perfecționare a omului nou, a omului care stăpînește toate aceste minuni ale tehnicii și le pune în slujba progresului și bunăstării.

Paul MARIAN

REDAȚI VIEȚII!

(Urmare din pag. 1)

Un om în halat alb trece imediat la efectuarea analizelor. Cazul e grav. Trebuiesc ajutoare. A apăsat pe butonul unei sonerii și în jurul lui s-a adunat un adevărat furnicar. Medici și infirmiere mînuiesc cu pricepere seringi și aparate. A apărut tubul cu oxigen. Priviri atente fixează fața lividă a bolnavului. Aparatul de respirație controlată este pus în funcțiune. Un minut în această situație înseamnă salvarea vieții. Se face puncția lombară. Întreaga secție de terapie intensivă dă lupta pentru recuperarea bolnavei M. M. care a fost adusă în stare de comă.

Pînă în seara aceea nu a avut nimic. A început s-o doară capul din ce în ce mai tare. Au urmat grețuri. Apoi nu mai știe nimic. În cîteva minute diagnosticul a fost pus : meningoencefalită meningococică și diabet zaharat. Șansele de salvare erau minime. Prin munca depusă, prin tratamentul aplicat a părăsit spitalul după 16 zile complet vindecată.

★

În gospodăria colectivă „8 Martie" din comuna Jilavele, G. G. era cunoscut ca unul dintre fruntași. Zilele de muncă se numărau cu sutele în dreptul numelui său. Într-o seară s-a înțepat. Nu a dat importanță. Dar numai după cîteva zile gura i-a înțepenit. Apoi a fost prinsă ceafa, spatele, au început să-l zguduie niște frisoane și a început să facă febră. Transportat de urgență, imediat după analize i s-a pus diagnosticul : tetanos generalizat, formă gravă. Au urmat multe nopți albe. G. G. trebuia supravegheat în fiece clipă. Din cauza contractărilor, era pericol să se sufoce. Atunci i s-a făcut aspirația secrețiilor din căile respiratorii. Datorită asistenței primite, el acum lucrează din nou pe ogoarele colectivei „8 Martie".

★

G. V. este casnică. Cu toate că aproape de casă există un cabinet stomatologic, ea a neglijat îngrijirea danturii. Într-o zi s-a trezit cu un abces. Ca de obicei, nu a dat importanță. Numai că avea febră mare. A început să delireze. Salvarea a adus-o în stare gravă. Diagnosticul pus a fost tot atît de grav : septicemie stafilococică, cu punct de plecare abcesul dentar, cu artrită și periartrită a genunchiului stîng, iar ureea era de 4,20 la mie. S-a făcut reechilibrarea electrolitică pentru a se scade ureea extrarenală. Și ceea ce părea imposibil a fost realizat : numai după o lună de spitalizare, G. V. s-a întors complet însănătoșită la familia sa. Vindecarea ei a reprezentat recompensarea muncii depuse zi și noapte, fără odihnă, de întregul colectiv medical.

★

Pe N. D îl puteam întîlni în primăvară pe malul mării, admirînd măreția și frumusețea noilor construcții. Se mîndrea cu noile realizări. Nu-l supăra nimic. Ba da. Un furuncul. Nu l-a tratat și iată că a început să facă febră din ce în ce mai mare. La spitalul din oraș a căpătat primele îngrijiri după care a fost transportat cu Aviasan-ul la București. Diagnosticul de septicemie stafilococică cu pleurezie bilaterală, ne scutește de a mai prezenta starea gravă în care se afla. După un tratament îndelungat cu antibiotice, local și general, cu puncții pleurale, N. D. a fost salvat. Astăzi el se bucură, alături de alți zeci de mii de cetățeni ai patriei, de soarele binefăcător al litoralului.

★

Patru telefoane. Patru diagnosticuri. În jurul acestor cazuri au veghează zile și nopți de-a rîndul profesor doctor M. Voiculescu, medicii Istodor Nicolae, Păun Ludovic, Răzvan Ionescu, Anca Valeriu, internii Viorica Măntoiu, Mariana Nicola, surorile Stoica Maria, Crăciun Marieta, asistentele Crăciunescu Melania, Vasilache Minodora și încă alți zeci și zeci.

Patru oameni au fost smulși morții datorită priceperii lor, cu ajutorul medicamentelor și a întregii aparaturi medicale pe care tehnica mondială a făurit-o. După sute de ore de muncă, iată că cei patru pacienți au părăsit spitalul complet vindecați. La poartă, cu flori în mînă și lacrimi de bucurie în ochi îi așteptau familiile.

B. MIHAI

Starea gravă a bolnavei F. V. a necesitat folosirea aparatului de respirație controlată. Se face, totodată, tranfuzia și se ia tensiunea

1001 întrebări despre Pămînt

(Urmare din pag. 1)

Imensul laborator al Cosmosului și-a deschis porțile odată cu lansarea primilor sateliți artificiali ai Pămîntului. Astăzi, după ce în spațiul extraterestru, pe bordul sputnicilor și navelor cosmice au fost lansate, animale, plante, microorganisme și oameni, știința biologiei s-a îmbunătățit mult.

Dar știința despre Pămîntul propriu-zis ? Sputnicii i-au ajutat pe savanți să determine cu precizie dimensiunile atmosferei. Cu cîțiva ani în urmă, se credea că pătura de aer ce înconjoară planeta ajunge pînă la o înălțime de maximum o mie de kilometri. Acum se știe că ea atinge o grosime de 2—3 ori mai mare. Numai că la înălțimea de 100 km. densitatea aerului e de un milion de ori mai mică decît la suprafața Pămîntului, iar la înălțimea de 500 km., densitatea scade de încă un milion de ori. Aceasta nu înseamnă însă că acolo nu mai e aer. Chiar la înălțimi mai mari, în fiecare centimetru se găsesc zeci de miloane de molecule de aer, ceea ce înseamnă că și în acel spațiu au loc o serie de fenomene proprii atmosferei.

Tot cu ajutorul sateliților artificiali, au fost elucidate și unele probleme legate de... adîncurile Pămîntului. Se știe că forța de atracție a satelitului este în raport direct cu densitatea materiei ce formează scoarța planetei. Urmărindu-se zborul sateliților, s-a putut constata că, în regiunile peste care ei trec mai repede, atracția exercitată de Pămînt e mai mare, deci pe acolo scoarța e compusă din roci mai grele. Prin urmare, zborul sateliților artificiali ne ajută — între altele — să stabilim forma planetei și felul cum e răspîndită materia ce o compune.

Din Cosmos — spre adîncurile pămîntului

Acestea sînt însă primele date asupra planetei noastre obținute prin intermediul Cosmosului. Aici însă vor fi studiate și precizate și o serie de probleme mult mai... profunde. Printre acestea, un loc principal îl ocupă structura Pămîntului. Cum arată ea, din ce se compune, ce fenomene au loc acolo ?

Se știe prea puțin despre toate cele ce se petrec sub pojghița relativ subțire care constituie scoarța terestră. După ea — dacă am coborî în adîncuri — am găsi mantia și apoi nucleul planetei. Nimeni — în afara... eroilor lui Jules Verne — n-a văzut ce e sub scoarța terestră. Forajul de mare adîncime ? Dar el a ajuns în cazuri extrem de rare la 8—10 mii de metri, ceea ce e egal cu o simplă... înțepătură, căci raza Pămîntului depășește 6.300 km. Singurele „vești" din adîncuri ni le aduc cutremurele de pămînt.

De altfel și acestea, conform unor ipoteze, au strînse legături cu Cosmosul. După unii savanți, cutremurele sînt în raport direct cu activitatea Soarelui. Adepții teoriei nu s-au mirat cînd, acum cîțiva ani — perioadă de intensă activitate solară — s-au petrecut cutremurele de la Agadir și cele din Chili. Dacă ipoteza se confirmă, oamenii vor putea să prevadă cutremurele și să ia din timp măsurile de prevedere.

Deci — ca să revenim la cele de mai sus — omul nu cunoaște decît foarte puțin despre ceea ce se află sub tălpile sale. Cum îl va ajuta Cosmosul ? Geologii afirmă că răspunsul cu privire la mantie îl vom găsi pe... Lună. De ce ? Se știe că scoarța pămînteană a apărut în urma acțiunii vîntului, a ploii, a aerului — a fenomenelor atmosferice. Dar pe Lună nu există nici atmosferă, nici fenomene legate de ea. Prin urmare — acolo mantia trebuie să se afle aproape la suprafață. Dar răspunsul definitiv va fi dat pe Marte. Pe această planetă — spre deosebire de Pămînt — este foarte puțină apă, deci rocile marțiene n-au fost decît în mică măsură supuse coroziunii ei. Forînd în solul marțian la 2—3 km., se poate ușor da de mantie, spre a o supune studiului.

Locuim pe un cuptor... atomic ?

Și mai puține lucruri se cunosc despre nucleul pămîntului. Se știe că acolo domnesc o temperatură și o presiune enorme. Dar cum e nucleul ? Solid sau lichid ? Se pare că ar fi lichid. De ce ? Pentru că undele cutremurelor se „sting" în nucleu, fenomene ce se pot petrece doar într-un mediu gazos sau lichid. Apoi la presiunea de 1.300.000 atmosfere ce domnește acolo, structura unui solid trebuie să se distrugă — legăturile dintre atomi să se rupă, materia să devină lichidă. Toate acestea desigur, sînt presupuneri...

Și de data aceasta răspunsul îl vom găsi în Cosmos. Dacă știm raza și densitatea medie a unui corp ceresc, putem afla ce presiune este în centrul lui. Așa s-a calculat presiunea în interiorul Lunii, care este de 150.000 atmosfere, iar în centrul lui Marte — 750.000 atm. Sînt valori relativ mici. Dacă este adevărat că nucleul lichid este rezultatul presiunii, înseamnă că Luna și Marte sînt lipsite de acest „miez". Cea mai în măsură să răspundă la întrebarea aceasta este însă planeta Venus. Presiunea din centrul ei este doar cu 20 la sută mai mică decît cea a Pămîntului. Deci, dacă acolo există un nucleu lichid, el e rezultatul presiunii.

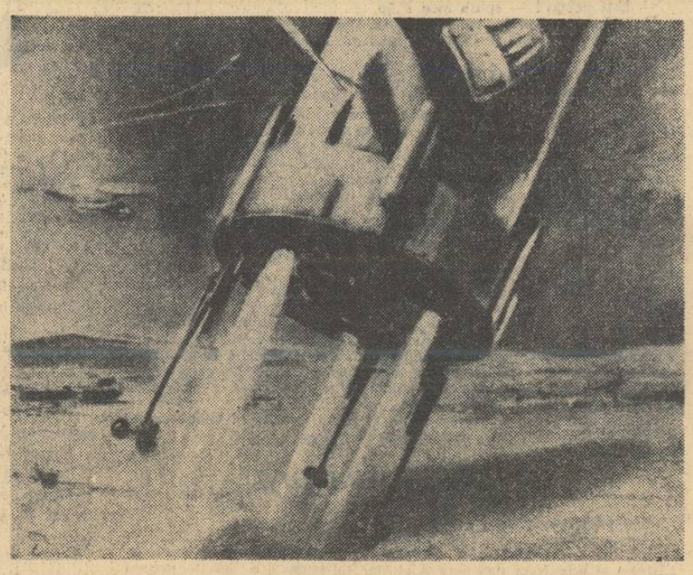

Dar temperatura uriașă din interiorul Pămîntului, de unde provine ? Experiența a arătat că temperatura sporește cu 30 de grade pentru fiecare km. cu care ne apropiem de centrul planetei. Deci, în „miezul" ei, domnește probabil o căldură de 3—4 mii de grade. Cu privire la „originea" acestui „cuptor" există mai multe ipoteze. Cea mai modernă dintre ele afirmă că ea se datorește unei intense radioactivități existente acolo : atomii de uraniu și toriu se descompun, eliberînd energie calorică. Ea s-a acumulat în cantități enorme în decursul existenței planetei. La aceasta probabil că se mai adaugă presiunea exercitată de mantie asupra nucleului. El a fost comprimat serios, raza lui ajungînd de la 6.000 km. la 3.500 km. În timpul comprimării, nucleul a iradiat o temperatură egală cu 6.000 calorii la un kilogram de substanță. Este o temperatură enormă. Și acum, am vrea să știm care sursă de căldură e preponderentă : cea radioactivă sau cea provenită de pe urma presiunii ?

Ca să elucidăm problema, va trebui să ne deplasăm pe Marte. Dacă acolo, într-adevăr, nu există nucleu, înseamnă că nici temperatura provenită din presarea lui nu poate apărea. Cercetările pe Marte vor putea stabili cîtă căldură primește Pămîntul de la fiecare din cele două surse amintite mai sus. Este doar o temă din cele ce și le propune una din cele mai noi ramuri ale științei — astrologia.

Marele magnet

Că Pămîntul reprezintă un uriaș magnet, aceasta o știm de mult. Originea acestui magnetism o putem afla într-o experiență de fizică : într-un curent electric, care are un sens circular, apar fenomenele specifice magnetului. Cum Pămîntul se rotește și el, a apărut ideea că planeta conține o încărcătură electrică, iar aceasta, învîrtindu-se, devine magnet. Dar unde se găsește depozitul de electricitate ?

Ultimele cercetări au dus la concluzia că la periferia nucleului. Se presupune că enorma presiune de acolo a spart nu numai legăturile dintre atomi, ci și atomii, electronii îngrămădindu-se la suprafața nucleului.

Dacă este așa, corpurile cosmice lipsite de nucleu ar trebui să nu aibă caracteristici magnetice. Într-adevăr, racheta sovietică lansată pe Lună în 1959 n-a descoperit acolo nici un fel de cîmp magnetic. Se crede că nici Marte n-are un asemenea cîmp, sau el este extrem de slab, deoarece planeta are o atmosferă încărcată cu o oarecare cantitate de electricitate.

...Crearea unei surse ieftine și inepuizabile de energie este unul dintre visele omenirii. Și oamenii au și pornit la înfăptuirea lui. Este vorba de realizarea reacțiilor termonucleare dirijate. Ce-i drept, în prezent savanții cunosc modalitatea provocării acestor reacții, dar nu există încă posibilitatea de a le dirija. În U.R.S.S., S.U.A., Anglia și în alte țări, s-au creat instalații tip în care se încearcă dirijarea reacțiilor termonucleare. Rezolvarea acestei probleme va da umanității mijloace nelimitate de a transforma natura și de a-și crea un belșug nelimitat de produse, renunțîndu-se totodată la munca grea de obținere a combustibililor.

Oamenii de știință au încă mult de cercetat. Și privirile lor se îndreaptă din nou spre Cosmos. Oare Soarele nu reprezintă, de fapt, un gigantic reactor termonuclear ? Aici natura menține automat un anumit regim în procesul de transformare a atomilor de hidrogen în atomi de heliu. Observarea îndeaproape a astrului nostru va duce la cunoașterea în amănunțime a mecanismului acestor reacții

De altfel, cercetarea Cosmosului — a macrocosmosului — va ajuta la cunoașterea și mai bună a microcosmosului, adică a structurii intime a materiei — atomi, electroni, nucleu, protoni, neutroni și alte particule. De pe acum, razele cosmice sînt folosite pe larg în acest scop și datorită lor au fost evidențiate o serie de particule încă necunoscute. Dar pătura atmosferică nu permite ca particulele cosmice să ajungă la noi decît în foarte mică măsură. Pe Lună, de pildă, unde aerul e absent, ele vor fi studiate „ca în palmă", ceea ce va adăuga desigur noi date la cunoașterea microcosmosului.

Cucerirea spațiului extraterestru este și în folosul altor științe. Despre posibilitățile pe care le va deschide astronomiei, nici nu mai trebuie să vorbim. Iată însă că și geografii vor beneficia de Cosmos. Dotați cu telescoape puternice instalate pe Lună, ei vor putea privi Pămîntul, precizîndu-i harta, așa ca și cum s-ar fi urcat pe un munte înalt de... 300.000 km. Meteorologii care vor lucra în Cosmos, vor transmite pe Pămînt nu „timpul probabil", ci „timpul precis". Biologii ajunși pe Lună și pe alte corpuri cerești vor studia, între altele, posibilitatea obținerii unor rase de animale productive de mari proporții, căci gravitația scăzută favorizează creșterea corporală a viețuitoarelor. Medicii vor instala pe Lună sanatorii, unde vor vindeca boli de inimă, de oase, obezitatea și altele, a căror tratare pe Pămînt e mai dificilă, tocmai din cauza gravitației (pe Lună, de exemplu, corpul unui om cîntărește de șase ori mai puțin decît în condiții terestre).

Iată deci numai o parte din cele... 1001 (sau poate chiar mai multe) probleme pe care omul așteaptă să le rezolve în Cosmos — meleaguri pe care el a și pornit, cu succes, să le cucerească.

Dan LĂZĂRESCU

NOTE DE TELESPECTATOR

Un lucru pozitiv în activitatea din ultimul timp a televiziunii: orientarea programului în concordanță cu cerințele și specificul sezonului estival. Camerele de luat vederi părăsesc mult mai des dogoarea reflectoarelor de pe platourile studioului și se instalează cu precădere în aer liber, își caută „pe teren" cadrul de desfășurare. In aceste zile am urmărit cîteva emisiuni interesante, între care vizitele la muzeul arheologic din Constanța, foarte instructivul telereportaj la Observatorul astronomic popular din București, evoluțiile fotbaliștilor pe stadionul Republicii și o atrăgătoare seară de varietăți, organizată pe terasa hotelului „Parc" din Mamaia — emisiune al cărei succes ar fi fost deplin dacă nu era supărător tulburată de prelungitele defecțiuni tehnice, care au împiedicat o bună audiție a interpreților, în cea mai mare parte a programului.

Dintre emisiunile în aer liber, cea mai bine pusă la punct a fost cea intitulată „Seara pe uliță", transmisă marți seara. Tema aleasă — folclorul nostru muzical și coregrafic — cadrul foarte bine găsit în incinta Muzeului Satului, desfășurarea cursivă a spectacolului, piesele selecționate, interpretarea excelentă, folosirea judicioasă a mijloacelor proprii televiziunii și o regie de studio atentă și ingenioasă, au contribuit, deopotrivă, la reușita programului.

Iată, așadar, că și stagiunea de vară poate să ofere programe variate și atractive, — dacă mai adăugăm la cele deja enumerate spectacolul muzical dat de ansamblul sudamerican Los Gallos și prezentarea cîtorva filme artistice mai bine selecționate, cum au fost producția românească „Cinci la drum", festivalul Chaplin și mai ales excelenta comedie „Casa surprizelor", care a plăcut, credem, și la aceasta a doua vizionare a ei pe micul ecran.

Dar am avut săptămîna aceasta și emisiuni mai slabe, unele din ele cu totul necorespunzătoare. Un program modest, fără un efort evident de regie, a fost cel intitulat „Armonie și dans" (difuzat în seara de simbătă 13 iulie) care neputînd beneficia de contribuția celor mai buni dansatori ai primului nostru Tetru de operă și balet, aflați în turneu peste hotare, nu s-a bucurat de o interpretare la nivelul de măiestrie atins azi de școala noastră coregrafică.

Cu totul necorespunzător a fost însă spectacolul teatral difuzat duminică. Desigur că ideea prezentării unei comedii muzicale este bună, mai ales în acest sezon, atîta vreme cît studioul este în măsură să-și asigure elementul de bază — un text valoros, care să justifice efortul major pe care-l presupune o montare proprie. Dar comedioara lui Gheorghe Dumbrăveanu, înfățișînd întîmplările unui grup de studenți la practica de vară, a insistat asupra unor trăsături și aspecte cîtuși de puțin reprezentative pentru viața și preocupările studenților noștri. Redacția Televiziunii a procedat cu prea puțină exigență și spirit de discernămînt promovînd această comedie, care a provocat consternarea telespectatorilor, în ciuda străduințelor depuse de interpreți.

Șt. RADU

Săptămîna la televiziune

21 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar: ● **Cartea cu Apolodor de Gelu Naum.** Interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși „Motănel" din Brașov. ● **Telejurnalul pionierilor.** ● **Căpitanul Val-Virtej descoperă insula lui Robinson** (II) (reluare). **10.30 REȚETA GOSPODINEI 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● La ordinea zilei: Recomandări pentru intensificarea ritmului lucrărilor de strîngere a recoltei la timp și fără pierderi. ● **Interviul nostru:** Ce măsuri ați luat pentru terminarea construcțiilor zootehnice la timpul potrivit. ● **De la un meridian la altul.** ● Vă recomandăm să citiți. ● **Muzică populară românească.** Cîntă orchestra „Orzișorul" a sfatului popular raional din Roșiorii de Vede. Dirijor: Nicolae Săndulescu. In jurul orei **15.00 INTILNIRE ATLETICĂ U.R.S.S.—S.U.A.** (transmisiune de la Moscova). **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Filmul artistic **FANTOMELE DIN SPESSART. 21.00 AURUL VERDE.** (Film documentar). **21.20 Emisiune muzical-distractivă.** Își dau concursul: **Ileana Sărăroiu, Cornelia Iordănescu, Narcisa Giuvelea, Lucian Anastasiu.** Acompaniază o formație instrumentală condusă de **Petre Munteanu.** In încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

22 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **Hai să ne jucăm.** Prezintă Teatrul de păpuși „Motănel" din Brașov. **19.45 PETRE CEL ISTEȚ.** Filmul este inspirat din folclorul bulgar. **21.35 Recital vocal.** Soliști: sopranele **Lela Cincu, Maria Crișan** și tenorul **Octavian Naghiu. 22.00 TELESPORT.** In încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

23 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **Cine știe să răspundă?! 19.40 Incursiune în arheologie** (III). **20.00** Filmul artistic: **FATA CU CARE AM FOST PRIETEN. 21.25 ȘAH. 21.40 Muzică de promenadă. Cîntă fanfara Școlii militare de muzică.** In încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

25 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune sportivă pentru tineret: **Ciclism** — transmisiune de pe velodromul Dinamo. **19.45 EUGENE DELACROIX. 20.10** Filmul artistic românesc: **POVESTE SENTIMENTALĂ.** In rolurile principale apar: **Irina Petrescu, Cristea Avram, Eliza Petrăchescu, Victor Rebengiuc, Angela Chiuaru, Doina Tuțescu, Emil Bota, Gheorghe Enache, Nucu Păunescu, Toma Caragiu, Vasile Nițulescu** etc. **21.40 Muzică ușoară cu orchestra Fips Fleischer din Republica Democrată Germană.** In încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

26 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știți să desenați, copii? **„Poveste de pe plajă" de Octav Pancu-Iași. Desenează Iurie Darie. 19.35** Filmul pentru copii: **Lacul zînelor. 19.45** Muzică populară românească. **20.20 Emisiune de știință: SOȚII CURIE. 20.35** Opera bufă **VALIZA SCHIMBATĂ** de Gioachino Rossini, realizată de **„Cine Lirica Italiana". In încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.**

27 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru pionieri și școlari: IN EXCURSIE. 19.30 In fața hărții. 19.40 Pagini din umorul universal. Două ecranizări din literatura umoristică universală: comedia într-un act „Dimineața însorită" de scriitorii spanioli Serafim și Joaquin Alvarez Quintero; schița „Caruselul vieții" de O'Henry. In distribuție: **Vali Voiculescu Pepino, Carmen Stănescu, Costel Constantinescu, Dimitrie Dunea, Mircea Albulescu,** Regia: **Nicolae Motric. 20.50 Actualitatea cinematografică. 21.50 Muzică ușoară. Transmisiune de pe litoral.** Cîntă o formație condusă de **Bebe Prisada. In încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

ÎN LUNCA OLTULUI

Colectiviștii din comuna Bîrza, raionul Segarcea, regiunea Oltenia, au 62 hectare cultivate cu orez. Culturile se prezintă bine. Iată-i pe ing. agronom Melania Cîrsoveanu și pe brigadierul Gheorghe Zamfir controlînd stadiul de vegetație al plantelor.

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

(Urmare din pag. 1)

— Nu înțeleg ce ți s-a întîmplat?

— Mă gîndesc că în lunca Oltului, lîngă grădină, avem teren bun pentru cultura orezului. Și eu am o oarecare îndeminare în această muncă. Am mai lucrat cîndva. Cît privește grădina acum sînt destui oameni pricepuți. Am vorbit și cu Marin Sitaru...

Acum Bunoaica făcu repede legătura între spusele lui Tudor și cele discutate de Marin Sitaru, la ședința din acea seară. Nu i se părea rea ideea.

★

...Aceasta s-a întîmplat în toamna lui 1959. Mai înainte, prin 1952—1953, colectiviștii din Slobozia Mîndra mai cultivaseră orez în lunca Oltului pe suprafețe de cîte 10—20 ha. și obținuseră o recoltă, mai ales în primii ani, destul de bună: peste 3 000 kg. la hectar. După trei-patru ani se punea problema schimbării terenului ce fusese înfestat de mohor. Trebuiau alte canale, alte diguri săpate, alte amenajări. Gospodăria nu avea pe atunci posibilități să execute asemenea lucrări.

Acum alta era situația. In gospodărie se aflau și oameni pricepuți, și mașini. In planul de producție pe anul 1959 colectiviștii și-au propus deci și 30 ha. pentru orez. Pregătirea terenului a început încă din toamnă. Colectiviștii au venit în lunca Oltului cu lopeți, tîrnăcoape, au început măsurătorile, au început să sape șanțuri și să ridice diguri. In sprijinul lor au sosit specialiști de la sfatul popular raional și tractoriști de la S.M.T. Rîioasa. Primăvara, prin luna mai, s-a făcut semănatul. Suprafața de orez a fost repartizată celor 6 brigăzi de cîmp. Marin Sitaru a primit și el 5 ha. iar Tudor Ispas a fost repartizat să lucreze ca vadagiu.

Intr-o zi președintele gospodăriei l-a întîlnit pe Sitaru la orezărie. Explica colectiviștilor cum să aleagă mohorul din orez.

Timpul s-a scurs repede. Colectiviștii din comuna Slobozia-Mîndra, raionul Turnu Măgurele, au aplicat la cultura orezului toate lucrările cerute de agrotehnica înaintată. Toamna au strîns cîte 3500 de kg. de pe fiecare hectar cultivat.

Pentru început rezultatele erau destul de bune. Cu banii de pe orez au rezolvat multe treburi gospodărești. Acest lucru a dat curaj colectiviștilor. Toamna, la întocmirea planului, au hotărît să sporească suprafața cultivată cu orez. Au măsurat terenurile, au săpat alte șanțuri, au ridicat noi diguri, și au mai instalat două pompe pentru tras apa din Olt. Aveau acum o experiență bună în această muncă. Cu fiecare an care a trecut au sporit suprafața cultivată cu orez și odată cu aceasta și producția la hectar.

Intre timp, a venit să lucreze în gospodărie inginerul Stelian Aron. Cunoștea bine cultura orezului. Impreună au pregătit toate lucrările pînă în cele mai mici amănunte. După 3—4 ani se punea problema ca anumite suprafețe de teren ce se cultivau cu orez să fie destinate altor plante. Asta deoarece fuseseră infestate cu mohor. Dar și aici colectiviștii din Slobozia Mîndra au găsit o soluție pentru a evita cheltuielile cerute de lucrările ce se cereau făcute.

Tarlalele respective au fost cultivate folosindu-se metoda transplantării. Cum s-a procedat? Este știut că transplantarea se face mult mai tîrziu decît semănatul. Prin urmare, înainte de a răsădi plantele, colectiviștii au introdus apă pe acele parcele și au creat condiții bune pentru vegetație. Cînd mohorul a răsărit au arat locul și astfel au distrus toate buruienile.

In felul acesta producția de orez din 1962 nu numai că nu a scăzut ci, din contră, a fost mai mare cu peste 1800 kg. la hectar față de plan; s-au strîns cîte 5200 kg. de orez de pe fiecare hectar cultivat.

★

Anul acesta colectiviștii din Slobozia-Mîndra au mai mărit orezăria cu încă 30 hectare. Au făcut noi diguri și șanțuri de irigat, au reparat pe cele existente și au cultivat 100 de hectare prin metoda transplantării.

In total au acum 180 ha. cu orez. Plantele, udate la timp, au crescut viguroase. Lui Ispas i s-au alăturat Nicolae Dachin, Stoian Neațu, Marin Cîrșoveanu și alți oameni care au devenit vadagii.

Își cunosc bine meseria. La o mișcare a lor apa absorbită din Olt de cele șase pompe se revarsă pe șanțuri și pornește alene pînă la ultima parcelă cultivată cu orez.

Prin hărnicia colectiviștilor lunca de lîngă zăvoiul Oltului a devenit o orezărie frumoasă și roditoare.

Florea CEAUȘESCU

ȘTIAȚI CĂ...

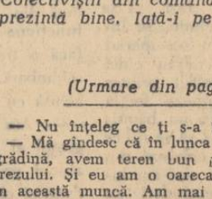

...bufnița este singura pasăre care poate privi un obiect cu amîndoi ochii deodată?

...potîrnichea este una din cele mai precaute păsări?

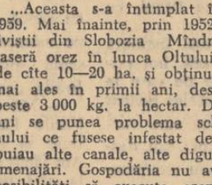

Cei care i-au studiat comportarea povestesc că atunci cînd o familie de potîrnichi urmează să traverseze șoseaua, mai întîi trece „mama", se oprește în mijlocul șoselei, privește de jur împrejur și, de abia apoi se întoarce, își ia puii și, în șir indian, avînd pe „tată" în ariegardă, trec cu toții șoseaua.

...nimeni nu poate străbate fără să închidă ochii măcar o clipă?

...insula Ormuz, din golful Persic, este alcătuită în întregime din sare? Insula are o înălțime de 90 de m deasupra nivelului mării și un perimetru de aproximativ 30 km. Pe insulă nu crește absolut nimic.

...motoarele unui avion turboreactor modern consumă, într-o oră de zbor, o cantitate de combustibil suficientă pentru ca un automobil obișnuit să efectueze o călătorie circumterestră de-a lungul ecuatorului?

...atunci cînd a fost inventat, ceasornicul de buzunar era foarte greu? Atît de greu, încît posesorii unui

asemenea obiect erau nevoiți să-și angajeze hamali care să-i urmeze purtînd asupra lor ceasul.

...că tinerele din casta Cadava Cauby (India) au dreptul să se mărite doar într-o singură zi care se prăznuiește odată la 12

ani? Ca să nu aștepte atîta amar de vreme, tinerele au găsit o soluție nostimă care le permite să ocolească acest precept atît de sever. Ele se „mărită", în mod formal, cu un buchet de flori. Florile, firește, se ofilesc, ceea ce înseamnă că tînăra a rămas văduvă. Văduvelor însă le este îngăduit să se mărite oricînd doresc.

PE TEME COTIDIENE

CANICULĂ

O veche poveste orientală relatează că un sultan (sau un calif, nu mai țin bine minte și mi-e îngrozitor de cald!) stătea odată de vorbă cu un vizir (sau cu un hoge). Și sultanul (sau califul) l-a întrebat pe vizir (sau pe hoge) care e meseria cea mai răspîndită. Medicina, i-a răspuns celălalt. Și ca dovadă, l-a pus să afirme față de cîțiva martori că îl doare capul (sau gîtul, sau piciorul). Numaidecît fiecare dintre cei de față s-a simțit îndreptățit să-i recomande un tratament. S-ar putea să greșesc: nu e exclus ca vizirul (sau hogea) să fi pus întrebarea și sultanul (sau califul) să fi dat răspunsul. Dar e inutil să-mi răscolesc memoria, mi-e mult prea cald!

Ce voiam să spun? Că mi-e cald... Nu, nu asta! A, da! Că astăzi meseria cea mai răspîndită nu mai e medicina, ci meteorologia. Toată lumea știe cum o să fie vremea. Toată lumea face pronosticuri foarte precise, fiecare după propriile sale criterii. Dar mai ales, toată lumea este ironică față de Institutul de specialitate și de cei care lucrează acolo, pretinzînd că sînt calfi necalificați... Pardon, nu calfi — meteorologi. Iertați-mă, dar cu căldura asta!...

Astă iarnă, m-am întîlnit cu Dinu care, în loc să-mi dea bună-ziua, m-a întrebat triumfător:

— Ei, ce ți-am spus eu acum două luni?

Mi-era greu să-mi amintesc ce-mi spusese Dinu în urmă cu două luni, cu atît mai mult cu cît nu-l mai văzusem de cinci ani. Dar argumentul meu nu l-a impresionat și a continuat să susțină că încă din octombrie îmi prevestise o iarnă teribil de geroasă. Eu, ca un naiv iremediabil, nu-l crezusem, bizuindu-mă (ha! ha!) pe un buletin al Institutului cu pricina. Am renunțat să-i mai răspund că nu citesc aceste buletine și i-am lăsat intactă automulțumirea meteorologică. La despărțire, el m-a avertizat solemn că vom avea o primăvară secetoasă.

L-am reîntîlnit în aprilie, sub o ploaie torențială. Ștergîndu-și cu mîneca impermeabilului apa care-i șiroia pe față, el m-a întrebat, muiat, dar victorios:

— Ei, ce spuneam?

Am aflat astfel că-mi spusese nu ceea ce auzisem eu că-mi spusese, ci ceea ce era el convins că-mi spusese, adică inversul celor ce de fapt îmi spusese. (Dacă nu e destul de clar, e din cauza căldurii).

Cu riscul să contractăm amîndoi o gripă (vreau să spun, fiecare din noi cîte una), Dinu m-a reținut cîteva minute sub un burlan defect, care făcea oficiul de fîntînă arteziană întoarsă cu capul în jos. Avea să-mi comunice ceva foarte important, și anume că vara va fi excepțional de răcoroasă. Am străbătut aprobator și mi-am luat rămas bun.

Alaltăieri, în autobuz, m-a acostat o formă cu contururi vag umane, dar de culoarea violent rubinie a unui rac fiert în propria sa transpirație. Cu voce întretăiată de un giftit astmatiform, omul-rac m-a întrebat:

— Ei, ce-ți spuneam?

L-am recunoscut pe Dinu, deci cele 42 grade din autobuz îl aduseseră în stare de semi-fluiditate. In ciuda unei coeziuni foarte reduse, moleculele lui respirau o profundă satisfacție. Tamponîndu-și fruntea, obrajii, gîtul și ceafa cu două batiste, dintre care una era udă și cealaltă foarte udă, Dinu mi-a amintit că mă prevenise din timp despre canicula. Mi-a furnizat și cîteva detalii științifice, în care era vorba de niște valuri de aer cald — unul plecat din Africa Centrală, altul din Australia și ultimul din sudul Patagoniei. Din motive numai de ele cunoscute, toate trei își dăduseră rendez-vous deasupra Bucureștiului, în atmosfera căruia țineau acum o șuetă prelungită și foarte aprinsă. De lucrul acesta, el — Dinu — știa încă din februarie, dar el — Institutul meteorologic — habar nu avea.

La coborîrea din autobuz, semi-fluidul meu prieten s-a prelins încet, nu fără a-mi da de știre că pînă în decembrie vom avea minimum 35 de grade la umbră. Ținînd seama de acuratețea pronosticurilor... mai bine zis, antinosticurilor lui, am hotărît să îmi cumpăr căptușeală de blană pentru palton.

M-am luat însă cu povestea asta și am uitat ce voiam să spun. Ceva despre calfi? Nu!... Despre hoge? Nu!... Despre Dinu? Nu!... A, da, voiam să spun că mi-e teribil de cald.

Nicolae MINEI

ROMANUL ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

„O, dacă aș putea să fiu un paladin ca Amadis!... Să capăt o spadă fermecată și să rătăcesc prin lume, să înfrunt primejdii și să lupt pentru dreptate. Să o salvez pe Oriana din ghiarele hîrcei care a vrăjit-o, să mă bat cu insolentul saracin".

Seara tîrziu, ieși din nou în grădină. In clădirea palatului regal nu se vedea nici o lumină. Numai cele două ferestruici rotunde de sus, ale cabinetului prințului, rămîneau luminate.

„Acolo se întîmplă ceva!" gîndi cu glas tare Miguel.

Ca răspuns la această reflexie, cineva suspină și se mișcă pe bancă.

Miguel se întoarse. Don López îl privea drept în față.

— Astă noapte... începu el, dar pe urmă tăcu.

După o clipă însă sări și se apropie de Miguel.

— Astă noapte îl vor aresta pe prinț, spuse cu emoție Don López, zgîlțîindu-l puternic pe Miguel. De mult uneltesc împotriva lui. Vor să-l întemnițeze... De o jumătate de an prințul știe ce-l așteaptă. Iar Filip nu lasă să pătrundă pînă la el nici o armă. Don Carlos, ca să se apere, își alege din bibliotecă cărțile cele mai grele, le așează la căpătîi, gata oricînd să le arunce în capul aceluia care ar îndrăzni să-l atace. De cîteva luni aproape că nu mai doarme deloc. Doctorii sînt îngrijorați, se tem să nu înebunească. Săptămîna trecută, Louis de Foix, un meșter francez, prieten de-al prințului, a construit un mecanism, datorită căruia ușa cabinetului său se închidea și se deschidea doar cînd prințul apăsa pe un arc așezat lîngă patul său. Aceasta l-a liniștit și prințul a început să doarmă... Francezul însă a fost prins și Filip l-a pus, sub amenințarea pedepsei cu moartea, să strice în taină mecanismul. In această noapte, în palat se așteaptă...

Ferestrele rotunde ale cabinetului deveniră mai luminoase, apoi deodată lumina se stinse în amîndouă ochiurile. Don López amuți cu gura deschisă.

— Ce se întîmplă? Îl arestează? Îl omoară? rosti Miguel, cu buzele uscate de spaimă.

— Nu știu, nu știu, nu știu! începu să dea din mîini Don López, ca și cînd s-ar fi dezmeticit. Eu nu ți-am spus nimic. Uită totul, totul, chiar acum!...

— Numai un lucru să-mi spuneți, scumpe Don López! se rugă Miguel, ținîndu-l de mînă pe profesor. Ce învinuire i se aduce prințului?

— Atentat la însăși sfînta persoană a regelui, îi șopti oftînd bătrînul.

— Și credeți că aceasta este adevărat?

— Numai bunul Dumnezeu cunoaște adevărul! răspunse Don López și-și încrucișă mîinile la piept.

6. Moștenitorul tronului

In aceeași noapte prințul fu arestat. La ora 11 regele, cu doi curteni și cu duhovnicul său, veni în odaia prințului. Regele purta cască și era înarmat. Ducele de Lerma păși înainte cu o luminare aprinsă.

Au deschis ușa pe neașteptate. Prințul dormea îmbrăcat.

L-au trezit. Sub pernă se aflau, ascunse din timp, o spadă și o mică archebuză. Îi luară armele, hîrtiile, corespondența și îi făcură cunoscut că este arestat.

Don Carlos, în disperare, se aruncă pe dușumea, îmbrățișînd picioarele strîmbe ale tatălui său.

— Omoriți-mă, majestatea voastră, sau lăsați-mă să mă omor eu singur! strigă el.

— Ești nebun! — spuse rece Filip.

Don Carlos voi să se arunce pe gura căminului în care ardea un foc puternic, dar Antonio de Toledo, duhovnicul regelui, sări la timp și-l opri.

Il scoaseră și-l duseră pe prinț nu se știe unde. Nici chiar oamenii cei mai informați din palat nu știau în ce iatac fusese închis.

In afara palatului, viața se desfășura normal. Filip asculta liturghiile, își învîrtea pe degete mătăniile și primea ambasadorii.

Peste trei luni în tot Madridul începu să se șoptească despre moartea neașteptată a prințului. Murise din pricina unei „congestii a organelor interne", cel puțin așa glăsuiau zvonurile.

Moștenitorul tronului a fost îngropat repede și fără vre-o solemnitate deosebită.

Timp de trei zile, din ordinul regelui, porțile Madridului au stat închise. Nici un om nu avusese voie să intre sau să iasă.

Pentru orice eventualitate, în aceste zile, Don López l-a închis pe Miguel în bibliotecă și l-a pus să copieze versuri.

Două luni mai tîrziu a murit și Elisabeta de Valois, tînăra soție a lui Filip, fosta logodnică a prințului.

Curțile străine au uitat repede de această tristă întîmplare. La Paris, Ecaterina de Medicis, regina Franței, organiza, în lipsă, solemna înmormîntare a prințului, trimițîndu-i lui Filip interpelări furibunde și scrisori. Papa de la Roma, Pius al V-lea, nu rămăsese nici el mai prejos: oficia pentru prinț praznice pompoase și-și trimisese în Spania un delegat pentru a culege informații.

Sosirea neașteptată a acestui trimis al papei, cardinalul Giulio Aquaviva, a determinat soarta lui Miguel Cervantes.

7. Duelul nocturn

„Aici odihnește gloria poporului spaniol.
Tainica floare a pămîntului francez".

Epitaful era bun. Miguel transcria versurile într-a patra variantă. „Istoria și adevărata descriere a scurtei suferințe și a fericitei treceri într-o lume mai bună a majestății sale regina Spaniei, Dona Isabelle de Valois"...

Don López pregătea o culegere de amintiri în cinstea reginei de curînd decedate. Toți discipolii săi luară parte la alcătuirea culegerii.

Trei zile, din cauza epitafului, Miguel n-a putut să plece dincolo de bariera orașului, la șatra țiganilor. Pînă atunci mai fusese de cîteva ori la Cajita.

Tatăl Cajitei, Maró, un țigan înalt, cu fața arsă de soare, împietrită și ici colo cu fire cărunte în barba-i aspră, îl primise la început neprietenos.

— Cum te chiamă, tinere senor? îl întrebă Maró.

— Miguel Cervantes de Saavedra.

— Caballero?

— Sînt dintr-un neam de vază, răspunse Miguel.

Maró se uitase la vestonul vopsit al lui Miguel, cu mînecile de două ori înădite.

— De ce ești atît de slab, tinere senor? îl întrebase Maró mai tîrziu.

— Sînt sărac, răspunsese Miguel.

— La ce-ți folosește neamul dumitale de vază dacă ești atît de sărac? zîmbise țiganul.

Miguel nu găsise ce să-i răspundă.

Incepu să vină însă tot mai des pe la șatră. Impestrițarea și libertatea vieții țigănești îl cuceriră. Îi plăcea să stea în cercul format de care, la foc. Făcu cunoștință cu toate prietenele și cu frații Cajitei și se împrieteni cu cel mai mic dintre ei, tot timpul flămîndul, dar foarte veselul Chiquitillo.

Odată Maró, privindu-l pe Miguel cu atenție, deveni mai vorbăreț.

— La ce-ți folosește renumele neamului, dacă dumneata, don Miguel, ești sărac și lipsit de libertate... Uită-te la noi, nu există om mai vesel pe pămînt decît țiganul. El nu se teme niciodată — nici de Dumnezeu, nici de diavol, nici de senori. Țăranii voștri tremură înaintea senorilor. Noi întindem corturile unde vrem și, cînd vrem, o luăm din loc.

— Curînd, curînd o să plecăm și de aici, îi spuse Cajita lui Miguel. Dacă d-tale îți place libertatea, vino cu noi, Don Miguel.

— Nu pot, Cajita, răspunse Miguel. Trebuie să mai stau încă un an aici, la Madrid. Așa am promis...

— Cui?

— Profesorului meu. Mi-am dat cuvîntul.

Cajita scutură din cap, nedumerită.

— Cum se poate una ca asta! — Țiganii nu-și dau cuvîntul niciodată. Țiganul nu știe nici o dată ce se va întîmpla cu el peste un an.

Avea dreptate Cajita. Miguel regreta că îl urmase pe maestrul său. Se sufoca în acest oraș al călugărilor și al slugilor regelui.

„Cea mai frumoasă floare a pămîntului nostru ducînd-o la cer,
Năpraznica moarte îi sfărîmă gingașa tulpină".

Era a șaptea variantă. Miguel puse tocul jos. Oare semeni într-adevăr cu o floare, tînără regină? Miguel nu o văzuse niciodată. Se spunea că Elisabeta nu fusese o frumusețe, fusese o femeie foarte timidă și întotdeauna palidă. Nu putuse să se obișnuiască cu numele ei spaniol de Donna Isabella și se temea îngrozitor de regele Filip, soțul ei. Cînd îl vedea era cuprinsă de spasme.

„Pe lumea cealaltă, în împărăția veșnicei glorii,
Regina noastră gustă fericirea și pacea...".

Destul pentru astăzi! Miguel sări din loc, neliniștit. Peste cîteva zile, țiganii aveau să plece fără el!... se duse să-și înșeueze calul și porni pe la asfințitul soarelui.

In lumina apusului cîmpiile și colinele din jurul Madridului păreau roșii-ruginii. Cînd coti pe drumul șatrei, soarele purpuriu-închis se ascunsese după o colină îndepărtată; cerul deveni plumburiu, se apropia furtuna.

In vîrful unei creste turtite, în zare, pe fondul cerului întunecat, se vedeau doi stîlpi negri de piatră. Alături, prăbușite, resturile altor stîlpi de piatră... acolo fusese cîndva o venta — un han sătesc.

Din vîrful colinei sclipeau în față cîmpia luminată de focurile șatrei țigănești, în stînga și pe colina vecină, negru și masiv, castelul marchizului de Ivarra. Dincolo de castel licărea pe cer încă o lumină palidă. Acolo, peste zare, țăranii marchizului de Ivarra se răsculaseră și dăduseră foc hambarelor cu grîne.

E. VIGODSKAIA

(In românește de I. BABIN; ilustrații: Beca RIND)

(Va urma)

Tamara Press, în plin efort

A 5-a întîlnire atletică U.R.S.S. - S.U.A.

„Meciul secolului" cunoaște în acest an cea de-a cincea ediție a sa. Din 1958 și pînă astăzi, întîlnirea echipelor reprezentative de atletism ale Uniunii Sovietice și S.U.A. a stat în centrul atenției iubitorilor sportului din întreaga lume, fiind urmărită cu un deosebit interes. Este și firesc să fie astfel dacă ținem seama că, la startul celor 32 de probe ale concursului, iau parte o serie dintre cei mai renumiți atleți, recordmani mondiali și campioni olimpici și că formațiile celor două țări sînt cele mai redutabile din întreaga lume.

În cele patru întîlniri de pînă acum victoria a revenit, de fiecare dată, reprezentativei U.R.S.S. care a realizat următoarele punctaje generale : 1958 (Moscova) 172-170 ; 1959 (Filadelfia) 175-167 ; 1961 (Moscova) 179-163 ; 1962 (Los Altos) 173-169. O contribuție însemnată la aceste succese a fost adusă de echipa feminină a Uniunii Sovietice care a învins la diferențe apreciabile : 63-44 ; 67-40 ; 68-39 și 66-41. În schimb atleții americani au reușit să cîștige întrecerea echipelor masculine : 126-109 ; 127-108 ; 124-111 ; 128-107.

Întîlnirea așilor atletismului mondial a prilejuit, la fiecare ediție, sumedenie de rezultate de o bună valoare și numeroase recorduri mondiale. Este suficient poate să arătăm că la ultimele două întîlniri, Valeri Brumel a realizat cu 2,24 m (1961) și 2, 26 m (1962) noi recorduri ale lumii la săritura în înălțime, Ralph Boston a obținut și el, în 1961, un valoros record la lungime cu 8,28 m, că Tamara Press a înregistrat un record la disc etc.

Ediția a cincea a acestui concurs, denumit pe bună dreptate „Meciul secolului", se desfășoară astăzi și mîine pe marele stadion moscovit din parcul Lujniki. În vederea lui au fost făcute din timp toate pregătirile și, ținînd seama de rezultatele de pînă acum, specialiștii sînt gata să înregistreze noi rezultate răsunătoare, noi recorduri. Sînt vizate, în mod special, cele de la săritura cu prăjina, lungimea și înălțimea, discul, 4x100 m și 4x400 m la bărbați, lungimea, discul și sulița la femei.

Kopa spune adevărul

Cunoscutul internațional francez de fotbal, Raymond Kopa, a început să-și publice memoriile în săptămînalul parizian „France Dimanche". Capitolul apărut într-unul din ultimele numere a stîrnit o adevărată furtună în cercurile fotbalului profesionist din Franța. Kopa, care cunoaște prea bine un număr de fapte de care a fost legată cariera lui, a scris cu curaj : „jucătorii profesioniști sînt sclavi care pot fi vînduți sau cumpărați fără ca să li se ceară părerea".

Această declarație a provocat furia Comitetului director al Ligii naționale profesioniste de fotbal din Franța care a însărcinat comisia juridică să-l citeze pe Kopa în legătură cu acuzațiile aduse fotbalului profesionist. „Kopa — subliniază ziarul „Combat" — va accepta să fie blamat pentru că a spus adevărul. Declarațiile sale, care se bazează pe fapte precise, adaugă ziarul, sînt adevărate și foarte ușor de verificat".

Duminica finalelor fotbalistice

Iată-ne și în ajunul închiderii sezonului oficial de fotbal pe anul 1962—63.

Mîine se dispută finalele ultimelor competiții : în Cupă și în campionatul republican de juniori, după care cortina va cădea, lăsînd loc comentariilor și amintirilor, precum și... vacanței fotbaliștilor. O vacanță însă, care — din cauza prelungirii sezonului — va fi mai scurtă ca de obicei. Motivul este foarte întemeiat : numai peste o lună ei vor trebui să se alinieze la startul unui nou campionat, pe anul 1963—64, și vor trebui să se prezinte bine pregătiți, cel puțin la nivelul maxim atins în campionatul trecut.

Dar, pînă atunci cronica evenimentelor fotbalistice mai trebuie completată la cele două rubrici rămase goale : cîștigătoarele Cupei și campionatului de juniori, ale căror finale sînt programate mîine

A 25-a EDIȚIE A CUPEI

Cum se știe, în finala Cupei s-au calificat Petrolul Ploiești și Siderurgistul Galați, două echipe care nu și-au înscris încă numele pe tabloul de onoare ale cîștigătorilor trofeului.

Petrolul Ploiești se află la a doua sa finală (prima dată în anul 1952) ; în schimb, Siderurgistul Galați joacă pentru prima dată în acest important ultim act al unei competiții recunoscută și populară prin surprizele pe care le furnizează și al cărei caracter echipa din Galați îl confirmă cu acest prilej.

Folosim ocazia pentru a reaminti cititorilor noștri finalele celor 24 de ediții disputate pînă acum (în dreptul echipelor finaliste, în paranteze, indicăm categoria căreia aparțin) :

1933—34 : Ripensia Timișoara (A) — Universitatea Cluj (A) 5—0
1934—35 : C.F.R. București (A) — Ripensia Timișoara (A) 6—5
1935—36 : Ripensia Timișoara (A) — Unirea Tr. Buc. (A) 5—1
1936—37 : Rapid București (A) — Ripensia Timișoara (A) 5—1
1937—38 : Rapid București (A) — C.A.M.T. Timișoara (B) 3—2
1938—39 : Rapid București (A) — Sp. Studențesc Buc. (A) 2—0
1939—40 : Rapid București (A) — Venus București (A) 2—2, 4—4, 2—2 și 2—1
1940—41 : Rapid București (A) — Unirea Tr. București 4—3
1941 42 : Rapid București (A) — Universitatea Sibiu (A) 7—1
1942—43 : C.F.R. Tr. Severin (A) — Sp. Studențesc București (A) 4—0
1943—47 : Nu s-a disputat
1947—48 : I.T. Arad (A) — C.F.R. Timișoara (A) 3—2
1948—49 : C.S.C.A. București (A) — Știința Cluj (A) 2—1
1949—50 : C.C.A. București (A) — Fl. Roșie U.T. Arad (A) 3—1
1951 : C.C.A. București (A) — Flacăra Mediaș (B) 3—1
1952 : C.C.A. București (A) — Flacăra Ploiești (A) 2—0
1953 : Fl. Roșie U.T. Arad (A) — C.C.A. București (A) 1—0
1954 : Metalul Reșița (B) — Dinamo București (A) 2—0
1955 : C.C.A. București (A) — Progresul Oradea (B) 6—3
1956 : Progresul Oradea (A) — Energia C. Turzii (B) 2—0
1957—58 : Știința Timișoara (A) — Progresul București (A) 1—0
1958—59 : Dinamo București (A) — Minerul Baia Mare (B) 4—0
1959—60 : Progresul București (A) — Dinamo Obor Buc. (B) 2—0
1960—61 : Arieșul Turda (B) — Rapid București (A) 2—1
1961—62 : Steaua București (A) — Rapid București (A) 5—1

Cum se vede, de 7 ori s-au calificat în finală echipe B și de două ori Cupa a fost cucerită de asemenea echipe. În rest, victoria a aparținut formațiilor din prima categorie. Recordul îl deține Rapid București (de 7 ori), urmat de Steaua (6 ori). De 15 ori la Arad și cîte o dată la Reșița, Turda, Tr. Severin și Oradea. Cea mai lungă finală — în 1939—40 ; s-a jucat de 4 ori !...

Anul acesta, vrînd-nevrînd, Cupa va trebui să aleagă un alt oraș : Ploiești sau Galați.

Șansele sînt de partea Petrolului, echipă mai matură, cu mai multă experiență, pe care o tentează perspectiva de a juca și în „Cupa cupelor" (pe lîngă turneul balcanic, la care este înscrisă). Dar să așteptăm pînă după finală. E vorba doar de Cupă și surprizele nu pot fi excluse cu desăvîrșire...

Badea, unul din cei mai periculoși atacanți ai echipei Petrolul

...ȘI A 15-a A CAMPIONATULUI DE JUNIORI

„Deschiderea" meciului vedetă o asigură o altă finală tradițională la București : a campionatului juniorilor. Titlul și-l dispută echipele Dinamo București și Farul Constanța.

Competiția aceasta, foarte importantă pentru activitatea tinerilor fotbaliști și urmărită cu legitim interes, a fost reluată în anul 1947 și de atunci s-a consumat 14 ediții. Finalele lor au dat următoarele rezultate :

1947—48 : Ripensia Timișoara — Concordia Ploiești 5—2
1948—49 : Petrolul București — I.T. Arad 2—0
1949—50 : Metalul Oradea — Metalul Iacobeni 6—0
1951 : Locomotiva C.F.R. București — Metalul Cluj 1—0
1952 : Flacăra București—Locomotiva Cluj 3—2
1953 : Metalul Tîrgoviște — Știința Timișoara 1—0
1954 : Progresul București — Metalul C. Turzii 1—0
1955 : Știința Cluj — Dinamo București 1—0
1956 : Știința Cluj — Energia Flacăra Ploiești 2—1
1957—58 : U.T. Arad — Dinamo București 1—0
1958—59 : U.T. Arad — Farul Constanța 5—2
1959—60 : Rapid București — U.T. Arad 4—0
1960—61 : Dinamo București — C.S.M.S. Iași 1—0
1961—62 : Farul Constanța — Mureșul Tg. Mureș 4—0

Așadar, titlul a stat de 6 ori la București, de cîte două ori la Cluj și Arad și cîte o dată la Timișoara, Oradea, Tîrgoviște și Constanța. Iar mîine vom vedea încotro o va apuca.

Concursul sportiv cu premii

Așa dar, s-a încheiat o nouă ediție a campionatului categoriei A de fotbal. Pentru mulți dintre cititorii revistei „Magazin" — ne referim la cei care au participat la concursul sportiv cu premii organizat de revista noastră — evenimentul a fost așteptat cu multă nerăbdare. Dacă la două din întrebările concursului răspunsurile erau cunoscute cu mult timp în urmă, la una din întrebări și anume la aceea care se referea la cele trei echipe ce vor retrograda, răspunsul a venit abia în ultima etapă a campionatului.

Acum, cînd sînt cunoscute răspunsurile la toate cele trei întrebări ale concursului, comisia de organizare a trecut la trierea răspunsurilor primite, operație care se va încheia peste cîteva zile. În numărul viitor vom comunica ziua și locul cînd se va proceda la tragerea la sorți a premiilor. La această tragere vor participa numai concurenții care au indicat toate răspunsurile exacte la cele trei întrebări. E de așteptat ca numărul acestora să fie destul de mare, după cum ne-am putut da seama din trierea făcută pînă acum.

În săptămîna aceasta la redacție am primit numeroase scrisori și telefoane prin care unii participanți ne întreabă dacă au fost admiși la concurs. Tuturor le răspundem că în concurs au fost admiși toți concurenții care au trimis răspunsurile în timpul stabilit de regulament, adică pînă în ziua de 16 martie a.c. (data de expediere a scrisorii și nu data primirii ei la redacție). Răspunsurile care au fost expediate după această dată vor fi anulate. Din trierea făcută pînă acum am găsit și asemenea cazuri de nerespectare a regulamentului de concurs.

Iată acum întrebările care au făcut obiectul concursului nostru și răspunsurile exacte :

1. Ce echipă va ocupa primul loc în campionatul categoriei A de fotbal, ediția 1962—1963 ?

Răspuns : DINAMO BUCUREȘTI.

2. Care vor fi echipele ce vor ocupa ultimele trei locuri în clasamentul final al campionatului categoriei A ?

Răspuns : DINAMO BACĂU, CRIȘANA ORADEA, MINERUL LUPENI.

3. Care vor fi cele trei echipe ce vor ocupa primul loc în cele trei serii ale campionatului categoriei B ?

Răspuns : DINAMO PITEȘTI, SIDERURGISTUL GALAȚI, CRIȘUL ORADEA.

Iată acum și premiile ce vor fi acordate :

Premiul I — obiecte în valoare de 2500 lei
Premiul II — obiecte în valoare de 2 000 lei
Premiul III — obiecte în valoare de 1 000 lei
Cinci mențiuni în obiecte în valoare de 500 lei fiecare.

Să așteptăm acum trierea tuturor răspunsurilor primite și tragerea la sorți pentru a vedea cine va intra în posesia premiilor acordate.

MOZAIC

● *O anchetă deschisă în S.U.A. printre săritorii cu prăjina și specialiști în atletism, a dus la concluzia surprinzătoare că cea mai bună și suplă prăjină este cea din bambus, apoi în ordine cea din material plastic, de aluminiu, și la sfîrșit cea din... sticlă.*

● *FEDERAȚIA internațională de ski a fixat ca viitoarea ediție a campionatelor mondiale de ski din 1966 să aibă loc la Portillo (Chili) în cursul lunii... august. Numeroase federații europene au protestat cu hotărîre împotriva acestei originale decizii, care dezavantajează în mod net pe concurenții europeni.*

● *ECHIPA belgiană de handbal Olimpia din Flemalle a cîștigat recent campionatul național după 22 de meciuri cîștigate consecutiv. Echipa deține însă un alt record senzațional : de cinci ani ea n-a pierdut nici un meci, iar cele 22 cîștigate s-au adăugat la alte 74 întîlniri cîștigate (în total 96) !*

● **IN CURSUL unor încercări pe care le face în Australia cu mașina sa specială în vederea stabilirii unui nou record mondial de viteză, automobilistul Donald Campbell a scăpat ca prin minune de un accident mortal. Mașina cu care speră să depășească actualul record (635,36 km. pe oră), a suferit într-o încercare, o defecțiune gravă, care a scos din funcțiune frînele. Folosind frînele de rezervă, Campbell a reușit să oprească cu greu mașina, cu mai puțin de 50 metri înainte de terminarea pistei.**

● *DUPĂ părerea specialiștilor în urma modificărilor regulamentare care s-au făcut în privința schimbărilor la ștafetă (zona de schimb s-a mărit de la 20 m. la 30 m.) o echipă de 4 x 100 m. poate ajunge să parcurgă distanța și în 38 de secunde !*

● *LA 13 OCTOMBRIE se va disputa un dublu meci de fotbal între echipele Italiei și Uniunii Sovietice. În prezent se poartă tratative foarte avansate și cu multe șanse de reușită pentru transmiterea ambelor întîlniri prin televiziune cu ajutorul releelor internaționale.*

● DECLARAȚIA lui Vladimir Kuț, după evoluția și victoria lui Michel Jazy în cursa de 5 000 m la Moscova cu 13'50"2 : „Îl consider capabil să bată recordul meu mondial înainte de Jocurile Olimpice și chiar în acest an".

● UN ANUME Bob Platen a traversat canalul Mînecii cu ajutorul unui fel de bărcuțe care semăna cu un butoi și avea un motor care făcea ca originala ambarcațiune să avanseze cu o viteză de 3 noduri pe oră.

● DUPĂ recenta înfrîngere suferită în fața lui Joey Giardello, fostul campion mondial Ray Sugar Robinson a anunțat că abandonează irevocabil activitatea competițională (un gazetar sportiv a precizat că este a 36-a declarație a lui Robinson referitoare la retragerea lui !). Ray Sugar Robinson a anunțat că el se va dedica activității... cinematografice. Rămîne de văzut...

● DUPĂ cum s-a anunțat, cunoscutul jucător brazilian de fotbal Didi a părăsit clubul său Botafogo devenind antrenor al unei echipe peruviene, Sporting din Lima. Recent, a intervenit un acord între Didi și clubul Botafogo prin care primul s-a obligat să revină la fostul lui club pentru a juca încă un an.

● DUPĂ părerea specialiștilor, noul recordmen mondial, la 100 yards, atletul american de culoare Bob Hayes este capabil să parcurgă 100 m în 9 secunde și 8 zecimi și 200 m. în 20" (cu viraj). Bob Hayes s-a născut în 1942 are deci 21 de ani, 1,80 m. înălțime și 88 de kg.

Mărturisirile lui Sonny Liston

După 51 de ani orășelul Los Vegas, o veche așezare de cowboy și tăbăcari din statul Noul Mexic, va fi pentru a doua oară teatrul unui meci pentru titlul mondial de box la categoria grea. Aici, unde în 1912 negrul Jack Johnson își păstra titlul împotriva lui Jim Flynn, se vor afla din nou față în față pe ring Sonny Liston și Floyd Patterson, amîndoi boxeri de culoare și poate cei mai talentați și mai puternici de la Joe Louis încoace.

În septembrie trecut, la Chicago, Liston, un colos înalt de 1,86 m și greu de aproape 100 kg l-a învins în mai puțin de 3 minute prin K.O. pe Floyd care deținuse cu o singură întrerupere timp de 6 ani titlul mondial.

Valoarea lui Sonny Liston ca boxer nu putea fi contestată. Dar mulți și-au pus întrebarea : La ce te poți aștepta pe viitor de la un campion care timp de 10 ani a fost legat de lumea interlopă ?

Și iată cum a răspuns la această întrebare Sonny Liston : „Cei care mă acuză astăzi despre cunoștințele mele deochiate n-au mișcat nici un deget pentru a mă scoate din speluncă. Era un timp cînd mă temeam că nu voi putea ieși niciodată din mocirla în care trăiam. Acum însă, cînd am devenit campion mondial, multe lucruri care îmi erau de neînțeles au devenit posibile. Caut să încep o viață nouă și să iau exemplu de la Joe Louis, pe care îl stimez și îl consider cel mai mare campion din istoria boxului. Am plătit scump greșelile mele din tinerețe, care au fost rezultatul mizeriei și influenței nefaste a mediului de care eram înconjurat. Nu e de mirare că mă lăsam atît de ușor influențat. De mic copil n-am cunoscut altceva decît țipetele brutale ale celor mai mari, lacrimile mamei lipsite de apărare și pumnii grei ai tatălui meu. Am crescut în zdrențe și aproape întotdeauna nemîncat. Cînd alți copii se duceau la școală, eu a trebuit să lupt pentru dreptul la existență, pentru pîine și adăpost.

Tatăl meu muncea ca un bivol pe ogorul cultivat cu bumbac, pentru a-și hrăni într-un fel familia. Viața l-a sălbăticit și n-a fost zi ca el să nu mă bată. La 13 ani am fugit de acasă și am nimerit la Saint Louis. Aici m-au adăpostit vagabonzii. Ei mi-au dat de mîncare, ei m-au învățat să mă bat și să fur. În 1950, cînd aveam 18 ani am fost arestat și condamnat. La închisoare, pentru prima oară în viața mea, am primit mîncare de trei ori pe zi. Eliberat am început meseria de boxer profesionist, dar după trei ani am fost arestat din nou pentru că l-am bătut pe un polițist care îmi adresase injurii în legătură cu pielea mea neagră. În 1958 m-am mutat la Philadelphia unde am încheiat un contract cu managerul Frankie Carbo. Cineva mi-a spus atunci : „ar fi mai bine să te cari de aici. Mă tem că într-o bună zi te vor găsi ciuruit". N-am înțeles aceste cuvinte, nu bănuiam că încheiasem un contract cu niște gangsteri. Eu nu cunoșteam cuprinsul contractului pentru că nu știam nici să scriu, nici să citesc. Doi gangsteri m-au șantajat, m-au amenințat cu moartea, dar am scăpat. Am ajuns campion. Aș vrea să fac ceva pentru ca oamenii să uite trecutul meu. Aș vrea să salvez pe copiii negri din cartierele sărace ale Harlemului, să nu mai cunoască cușmarurile de care a fost plină copilăria mea".

Liston crede cu naivitate că din banii cîștigați de el ar putea să salveze de la o soartă amară pe copiii negri. El uită poate că milioanele de negri luptă în S.U.A. pentru dreptul la viață, că el însuși se află la discreția impresarilor.

Grandoarea și mizeriile „Turului Franței"

de Dan DEȘLIU

Patronul cotidianului sportiv „l'Auto", care apărea în Franța la începutul secolului, era dl. Henri Desgranges, spirit perspicace și întreprinzător. Observînd că tirajul publicației scade brusc după fiecare lună, el a dedus de-aci necesitatea unui eveniment periodic, capabil să polarizeze atenția pe o anumită durată. Așa s-a născut „Turul Franței", competiție ciclistă fără egal prin amploarea kilometrajului și dificultățile traseului.

De la cursa inaugurală, cîștigată de Garin, pînă la aceea încheiată recent cu triumful lui Anquetil, au trecut exact 60 de ani. Întrucît bombele și obuzele au făcut impracticabil, în două rînduri, tradiționalul itinerar, ediția jubiliară — a cincizecea — s-a disputat cu un deceniu întîrziere.

An de an, caracterul mercantil care și-a pus din capul locului pecetea asupra acestei nebunii grandioase, a devenit tot mai evident. Iată cum aprecia situația eminentul prieten al sportului, Maurice Colinon, în cartea sa „De la Biblie la Marcel Cerdan" : „Astăzi, ca și în 1903, Turul Franței este o enormă caravană publicitară, în care sportul constituie un simplu pretext... Acest circ ambulant, oricît de pitoresc ni s-ar părea, consumă prea multă energie, implică prea multe manevre extra-sportive, pentru a nu vedea în el ceva iremediabil corupt...".

Judecata de mai sus ar putea fi socotită excesivă, dacă autorul n-ar aduce omagiul cuvenit generațiilor de campioni care au edificat — cu talentul, cu sudoarea și, adesea, cu sîngele lor — imensa popularitate de care se bucură pretutindeni „maratonul șoselei". Bineînțeles, iubitorii sportului propriu-zis nu pot privi fără un zîmbet caustic imixtiunea vermutului Carpano, a cauciucurilor Dunlop, a băuturii răcoritoare Perrier („apa care face pschtt" !) în disputa dintre maeștrii pedalei. Și dacă, așa cum anunță una din reclamele cele mai trimbițate anul acesta, mașina electrică Hoovermatic spală Turul Franței, e greu de crezut că ea — sau alta dintre colegele ei — va reuși să spele vreodată obrazul afaceriștilor care speculează fără jenă calitățile așilor rutei.

Fie-mi îngăduit — acum, după consumarea ediției jubiliare — să spun cîteva cuvinte despre eroii de azi și de ieri ai pasionantei întreceri, despre bucuriile, tristețile și avatarurile lor.

După cum se știe, anul acesta Jacques Anquetil și-a înscris pentru a patra oară numele pe lista învingătorilor. Performanța, fără precedent, îl consacră pe blondul normand drept unul dintre cei mai mari cicliști ai tuturor timpurilor. Belgianul Philippe Thys (1913, 1914, 1920) și francezul Louison Bobet (1953, 1954, 1955) erau singurii care izbutiseră să cîștige în trei rînduri „la grande boucle". Către un rezultat similar au năzuit, fără succes, multe alte nume ilustre, între care Antonin Magne (1931, 1934) Silvère Maes (1936, 1939) Gino Bartali (1938, 1948) Fausto Coppi (1949, 1952). Realizarea celei de-a patra victorii părea problematică ; în orice caz puțini se așteptau ca evenimentul să se producă în acest an. După un sezon supraaglomerat, în care își adiudecase clasicele Paris—Nissa și Criteriul Dauphiné, plus faimoasa Vuelta (Turul Spaniei), Jacques Anquetil declara categoric că nu va lua startul în ediția jubiliară. Cu atît mai mult cu cît principalul său inamic — o veche tenie intestinală — îi făcea zile negre. Insistențele lui Geminiani, conducătorul echipei St. Raphael — Gitane și ale patronului său Max Augier, l-au convins în cele din urmă să pornească la drum, în dimineața de 23 iunie. Debutul părea să confirme cele mai pesimiste așteptări, Anquetil sosind cu mare întîrziere la Epernay, capătul primei etape. Ce-i drept, el s-a revanșat prompt în semietapele contra cronometru de la Jambes și Angers — totuși impresia generală era departe de a-i fi favorabilă. Pînă la jumătatea traseului, întrecerea a fost dominată de belgieni, în frunte cu Van Looy, cîștigător a două sprinturi finale și Gilbert Desmet, purtător al tricoului galben timp de zece zile, de la Angers la Val D'Isere. De altfel, compatrioții lui Maes au aliniat un număr impresionant de alergători (45 — o treime din totalul participanților) sperînd să reînnoiască, după aproape un sfert de veac, succesul din 1939. Dar Anquetil, care-și regăsea treptat „forma de aur" și care — ca să parafrazăm o străveche butadă — jurase să revină la Paris „avec la boucle ou sur le bouclier" — Anquetil, așadar, știa că principalele amenințări vin din alte direcții. Soarta cursei avea să se decidă pe pantele Pirineilor și ale Alpilor, acolo unde calculul hîrtiei înclina către Federigo Bahamontes și Raymond Poulidor. Primul, supranumit „Acvila din Toledo", se numără de multă vreme printre somitățile Turului. El și-a adjudecat ediția 1959, iar Premiul munților, acordat celui mai bun cățărător, a devenit un fel de proprietate privată cu inscripția „exclusiv Bahamontes"... Pe de altă parte, Poulidor este marea speranță a ciclismului francez, omul în care majoritatea specialiștilor văd pe adevăratul succesor al lui Bobet. Excelent pe plat, ca și la urcuș, tînărul Raymond se anunța un competitor redutabil în lupta pentru primul loc.

Întrecerea celor „trei mari", care a început în etapa a X-a și s-a încheiat practic la Chamonix, a oferit timp de nouă zile un spectacol pasionant. De fapt, paginile glorioase din istoria Turului au cuprins totdeauna asemenea dispute între titani : Robic și Bartali, Coppi și Koblet, Bobet și Charly Gaul... Vasta arenă dintre Pirinei și Alpi constituie scena clasică a acestor bătălii memorabile. Nu numai „granzii" au strălucit aici. Adeseori, unul din mărunții scutieri ai favoritului lansa un atac nebunesc pe serpentine, ducîndu-și maestrul în plasă, pentru ca acesta să se poată rupe de pluton și să plutească apoi nestingherit spre culmile ninse, în timp ce sacrificatul — erou de o clipă — dispărea undeva, în coada caravanei, sau abandona, sleit de puteri... Așa a făcut Deledda, în 1953, pe Izoard, asigurînd victoria lui Bobet. Și coborîșurile abrupte și-au încercat șansa, plonjînd cu 70-80 km. pe oră, diverși adepți ai „mormîntului deschis". Olandezul Van Est s-a prăbușit într-o prăpastie de 60 m. — scăpînd — neverosimil — aproape neatins, în timp ce Koblet și Rivière și-au încheiat cariera în împrejurări asemănătoare. „Turul 63" n-a fost nici el scutit de accidente : din 130 de alergători care au luat startul, abia 74 au revenit în Parc des Princes...

...Înainte de plecarea din Pau, spre înălțimile amețitoare ale piscurilor Aubisque și Tourmalet, Anquetil declara gazetarilor : „Această etapă va fi, într-un fel — decisivă !". **Răsturnînd toate calculele, el reușește să mențină contactul cu Poulidor și Bahamontes. Spaniolul cîștigă net ambele puncte de cățărare, dar este ajuns după cîțiva kilometri. La Bagnères de Bigorre, Anquetil atacă de departe și nu lasă nici o speranță colegilor de evadare. Ziua care urmează reprezintă o confirmare. Curajosul Gilbert Desmet I (belgienii mai aveau în cursă un cognomen al liderului) continuă să poarte tricoul galben, dar Anquetil e pe locul secund, la trei minute — talonat îndeaproape de Raymond și Federigo. Prima etapă din Alpi (St. Etienne — Grenoble) este dominată de „regele munților". Bahamontes s-a detașat în Col de Porte, 20 km. înaintea sosirii și n-a mai putut fi „regăsit" de urmăritori. Bonificația îi permite să treacă pe locul doi, depășindu-l pe Anquetil cu numai trei secunde... Tricoul galben schimbă la orizont și Federigo este hotărît să între cît mai curînd în posesia lui. Prilejul se oferă chiar în etapa următoare, Grenoble — Val d'Isere, cu virfurile Croix de Fer și Iseran (2770 m.). Cîștigă, firește, un spaniol — dar nu „acvila" — ci Fernando Manzaneq de la Mancha, concetățean al celebrului Don Quijotte. În această zi, în care-și sărbătorea a 35-a aniversare, Bahamontes îl detronează pe Desmet și preia șefia clasamentului. Surîzător și calm, normandul îl urmărește ca o umbră, păstrînd intacte cele două lungimi care-l separă de lider. Din urmă, în afară de Poulidor, vine puternic Anglade, fostul campion de fond — o adevărată revelație în primele secvențe alpine. Și cîteva „victime" de mare calibru ale acestei etape infernale : Stablinski, Darrigade, Sartore, Van Aerde — dar, mai ales, Charly Gaul, idolul de acum cîțiva ani — învingător în ediția 1958. Complet epuizat, el s-a văzut nevoit să abandoneze în aceeași etapă în care strălucise pentru prima oară, cu un deceniu în urmă, în criteriul Dauphiné, și pe care o cîștigase în Turul Franței 1961, după eforturi supraomenești. „Charly a încălzit prea tare cazanul" — a spus atunci bătrînul Geminiani — și, după cum se vede, a avut dreptate.**

În urma acestei „escalade drăcești" au început să circule zvonuri despre un acord secret între Anquetil și Bahamontes. Ambii protagoniști au dezmințit — fiecare în manieră proprie — șoaptele insidioase.

FEDERIGO (vînăt de indignare) „Nu-i adevărat că aș fi acceptat 40 de reuniuni pe pistă ca să-i cedez victoria lui Anquetil. Port tricoul galben și-l voi apăra cu dinții. O să vă convingeți chiar azi, în Marele Saint Bernard !".

JACQUES (surîzător) : „Serios —chiar credeți că am nevoie de sprijinul lui Federigo ca să-l întrec pe amicul Poulidor ?".

Și iată și super-etapa : Val d'Isere—Chamonix, 228 km. cu micul și marele Saint Bernard, cu teribilul urcuș de pe Forclaz, în zona helvetă. Pe aceste drumuri istorice a trecut Hanibal cu elefanții săi, pe aici și-a condus Napoleon diviziile către Lombardia... După cum remarca spiritual Abel Michea, mărețele umbre par să fi stimulat combativitatea cicliștilor. Poulidor își joacă ultima carte, atacînd dezlănțuit pe serpentinele marelui St. Bernard — dar Bahamontes și Anquetil se dovedesc imbatabili. La rîndul său, Federigo încearcă de trei ori, în cele trei cote maxime, să se desprindă de „teroarea blondă". Rezistînd magnific, în ciuda faptului că pe Forclaz i s-a defectat schimbătorul și a trebuit să apeleze la bicicleta de rezervă, Anquetil îl ajunge pe versantul opus și, ducîndu-l tot timpul în plasă (Bahamontes a refuzat să conducă) îl bate confortabil la sprint. Domnia spaniolului durase exact 24 de ore... „Turul încă nu s-a sfîrșit", **declară Bahamontes pe stadionul din Chamonix. E vocea rasei, semeția hidalgoului — demn și în prăbușire. Tricoul galben a trecut pe umerii lui Anquetil, iar „el viejo" știe că, de fapt, Turul s-a sfîrșit încă din Pirinei.**

Intermezzo tragic, între fulgerele zeilor : cei 76 rămași în cursă păstrează un moment de reculegere, înainte de startul etapei a XVIII-a, în memoria motociclistului din serviciul sanitar, decedat în urma unui accident, în după amiaza precedentă.

...Dintr-una din mașin'le caravanei, Gilbert Desmet I urmărește, cu ochii întunecați, pe cei din plutonul fruntaș. Alpii s-au dovedit potrivnici fostului lider : în marele St. Bernard, Desmet a părăsit cursa. Aruncînd o ultimă privire crestelor înzăpezite, el își amintește poate, cuvintele poetului : „Ne uităm îndărăt, la drumul străbătut, și nu ne vine să credem că am fi putut fi atît de sus și atît de jos...".

Ceea ce urmează constituie o simplă formalitate. Cu ultimele puteri, Bahamontes s-a bătut eroic în etapa „tic-tac", realizînd al treilea timp al zilei — dar nu l-a putut împiedica pe normand să-și majoreze avansul la trei minute și jumătate, după 55,500 km. parcurși de unul singur cu peste 45 km. pe oră.

Duminică, în Parc des Princes, Parisul saluta cu ovații imense victoria lui Anquetil — „Jacques IV". **cum l-au numit gazetarii sportivi. N-ar fi deloc exclus, ținînd seama de cei 29 de ani ai învingătorului și de formidabilele sale resurse fizice, ca el să adauge cît de curînd încă o unitate acestei cifre, — într-adevăr fabuloase !**

Cît despre Turul Franței, acest „circ ambulant" cu artiști veritabili, vrednici de o soartă mai bună — mă mulțumesc să reproduc, în încheiere, declarațiile recente ale directorului general al cursei, Jacques Goddet : „Consider că adevăratul viitor al competiției noastre este formula Cupei Mondiale la fotbal. Să nu ne împiedicăm de etichete : profesioniști, independenți, amatori din cît mai multe țări, sub o licență unică... În acest sens am și organizat paralel „Turul Speranțelor", în care întrezăresc ziua de mîine a Turului Franței...".

Puteți imagina o... partidă frumoasă ?

În primul deceniu al veacului nostru, în publicația engleză „Hampstead and Highgate Express", la rubrica șah, a apărut un anunț neobișnuit. Cititorii revistei erau invitați să participe la concurs original de creare a unor... partide de șah, urmînd ca cele mai frumoase partide imaginate să primească premii.

Concursul a suscitat interes. Dar, se cuvine subliniat, nici unul dintre jucătorii tari ai timpului nu a luat parte, lupta pentru premii dîndu-se între... compozitorii de probleme.

Premiul I l-a obținut partida imaginată de problemistul Dale, partidă pe care o publicăm mai jos.

1. e4, e5	12. cd4, Na6
2. Cf3, Cc6	13. Dg4, Dc8
3. Nb5, Cf6	14. Nb6, Nf8
4. Oo, C:e4	15. Cf5, Ce6
5. d4, Ne7	16. Ce4, Rh8
6. De2, Cd6	17. Cf6, g:f6
7. N:c6, b:c6	18. e:f6, N:h6
8. d:e5, Cb7	19. C:h6, Tf8
9. Cc3, o.o	20. Dg8t, T:g8
10. Te1, Te8	21. C:f7 mat
11. Td1, Cc5	

După cum ați constatat, rejucînd partida, nu se poate afirma că aceasta cu toate că a obținut premiul I ar fi o realizare deosebită, că s-ar ridica la nivelul mediu al partidelor reale, bune, corecte jucate în zilele noastre la turneele obișnuite — la tablă sau prin corespondență.

Convinși fiind că se pot crea partide și mai frumoase, cu combinații și mai spectaculoase, propunem participanților la turneele prin corespondență „CUPA MAGAZIN", precum și celorlalți cititori ai revistei noastre, indiferent dacă au sau nu clasificare, (și indiferent de clasificare) să încerce să imagineze o partidă frumoasă care să nu aibă mai mult de 30 de mutări. Cea mai frumoasă partidă imaginată va fi premiată cu tratatul în 12 volume al fostului campion mondial dr. Euwe și un abonament pe 6 luni la „Magazin". Următoarele 3 partide premiate vor primi de asemenea abonamente la revista noastră.

Partidele vor fi trimise pînă la 10 august 1963 pe adresa revistei „Magazin" — București, oficiul poștal 33 — cu mențiunea „PENTRU CONCURSUL DE PARTIDE IMAGINATE".

Ce au mutat cititorii în partida circuit

La invitația adresată cititorilor de a efectua o mutare în partida-circuit organizată de revista noastră s-au primit la redacție un număr apreciabil de răspunsuri.

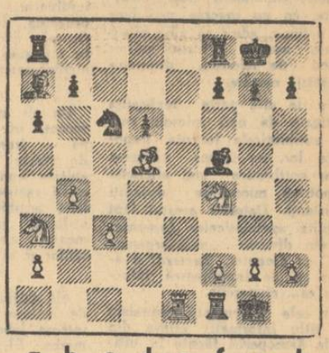

a b c d e f g h

În poziția de mai sus, la care s-a ajuns după mutările 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, Nc5, 4. c3, Cf6, 5. 0—0, 0—0 6. d4, Nb6 7. d:e5, C:e4 8. Dd5, Cc5 9. Ng5, De8 10. Ca3, a6, 11. Nc4, Ce6 12. Tae1, C:g5 13. C:g5, De7 14. Ch3, d6 15. e:d6, D:d6 16. D:d6, c:d6 17. Cf4, Nc5 18. b4, Na7 19. Nd5, Nf5, mutări efectuate de numeroși maeștri ai sportului și candidați maeștri, cititorii au fost solicitați să facă mutarea 20 a albului.

Trierea răspunsurilor primite a arătat că cel mai mare număr de „voturi" l-a primit continuarea 20. Ca3—c4.

Dintre comentariile consacrate acestei mutări reținem ampla motivare trimisă de Sorin Braborescu (Reșița) care a obținut și premiul în cărți de șah acordat de revista noastră. Iată o parte din comentariul său :

„Motivele pentru care consider această mutare ca cea mai bună sînt următoarele : De ordin tactic — 1) atac direct asupra pionului negru d6 — neapărat și blocat în înaintare de nebunul din d5 ; 2) permite avansarea pionului alb a2—a4 ; 3) rol defensiv „activ" pentru mutarea pe care ar urma s-o facă „negrul" 20. g7—g5 ! și care ar obliga albul la „mutări forțate" 21. Cf4—e2 pentru a nu pierde tura f1 în cazul 21. Nf5—d3. După 20. Ca3—c4. g7—g5 nu merge din cauza 21. Cc4 x d6 urmat pentru alb de 22. Cd6 x Nf5.

De ordin strategic 1) obligă negrul, ca pentru apărarea pionului „slab" d6, să scoată ulterior, după Ta8—d8, nebunul negru — de pe diagonala activă și supărătoare pentru alb — g1—a7 și să-l treacă în b8, pe o diagonală închisă de propriul său pion „d6" pe care trebuie să-l apere. Prin această — se mai reduce din valoarea perechii de nebuni ai negrului — care în final pot deveni foarte puternici pentru configur

MEDICUL vă sfătuieşte

Cu cine să ne consultăm înainte de plecarea în concediu

De felul în care se va folosi concediul de odihnă depinde în bună măsură refacerea forţelor la reîntoarcerea în producţie.

Cei care utilizează concediul pentru efectuarea unei cure de odihnă la munte sau la mare, ori pentru realizarea unui tratament hidromineral în staţiunile balneo-climaterice au mult de cîştigat pentru sănătatea lor. Chiar şi acei care în timpul concediului de odihnă pleacă în diverse alte localităţi sau la ţară pot oferi sănătăţii reale foloase. Rămînerea acasă — cînd se utilizează raţional perioada de concediu — poate constitui de asemenea o odihnă plăcută şi reconfortantă.

Nu putem fi însă de acord cînd cineva spune: „Abia aştept să-mi iau concediul ca să dorm pînă n-oi mai putea". Nu putem fi nici de partea acelora care, după un an de muncă, aşteaptă concediul ca să plece la ţară. nu pentru a se odihni, ci numai spre a satisface unele munci şi acestea nu totdeauna dintre cele uşoare.

Concediul de odihnă trebuie folosit raţional. La plecarea în concediu e bine să predomine ideea scopului pentru care a fost creat. După munca din timpul anului, organismul are nevoie să acumuleze noi forţe, să-şi întărească sistemul nervos. Acestea nu se pot realiza însă nici prin somn peste măsură, nici prin munci suplimentare, ci prin utilizarea cît mai potrivită a factorilor capabili să ducă la reconfortarea organismului. Cine poate însă în asemenea situaţii să ne sfătuiască cel mai bine? Incontestabil că numai medicul.

Sînt cazuri în care, bunăoară, unele persoane prezintă stări cu ridicarea tensiunii arteriale şi care într-un anumit stadiu nu au totuşi tulburări de natură să le producă suferinţe. Dacă aceste persoane, care în mod obişnuit trăiesc la şes, pleacă din proprie iniţiativă să-şi petreacă concediul de odihnă într-o localitate de mare altitudine sau chiar pe litoral, riscă să-şi mărească cifrele tensiunii arteriale şi să determine apariţia unor serioase tulburări. Sînt şi unii care pleacă într-o localitate balneo-climatică oarecare, numai pentru că acolo îşi petrec concediul de odihnă prietenii lor, fără să se gîndească dacă climatul respectiv le va folosi sau nu. Exemple din acestea s-ar mai putea oferi şi în alte variante cititorilor noştri. Ne limităm însă. să subliniem doar marea importanţă a sfatului medicului pentru fiecare în alegerea locului unde îşi va petrece timpul de concediu. Bineînţeles că atunci cînd apare necesitatea efectuării unei cure cu ape minerale, indicaţia staţiunii de cură trebuie făcută tot numai de medic.

A pleca într-o localitate balneo-climaterică pentru tratarea unor boli cardio-vasculare, digestive, renale, glandulare etc., numai fiindcă acea staţiune se bucură de reputaţie în tratamentul anumitor boli, sau numai fiindcă suferindul a aflat că apele respective au dat rezultate în boli asemănătoare cu suferinţa sa, nu este deloc recomandabil. E bine ca fiecare să înţeleagă că o localitate şi o apă minerală pot fi folositoare unui suferind de o anumită boală, dar pot să fie uneori contraindicate altuia care, deşi are tulburări asemănătoare, prezintă totuşi şi alte boli asociate, care nu permit totdeauna efectuarea tratamentului pentru boala principală în regiunea respectivă. Să se aibă în vedere că există felurite forme de boală, că fiecare suferind prezintă indicaţii anumite de tratament în funcţie de stadiul afecţiunii şi de starea generală a organismului.

Ţinînd seama de cele arătate, consultarea medicului înainte de luarea concediului de odihnă este totdeauna mai mult decît necesară.

Dr. I. LEONESCU

M. R. ne cere bluză uşoară pentru folosit la mare şi ştrand. Tiparul — atît de simplu — ne va ajuta să o facem uşor şi repede: latura pătratului, 10 cm. Cît despre folosirea ei, cele patru schiţe ne arată cît de bine „merge" atît la costum de baie cît şi la pantalon sau fustă (fie dreaptă, fie uşor evazată).

Desene de Tanţi PFENNINGS

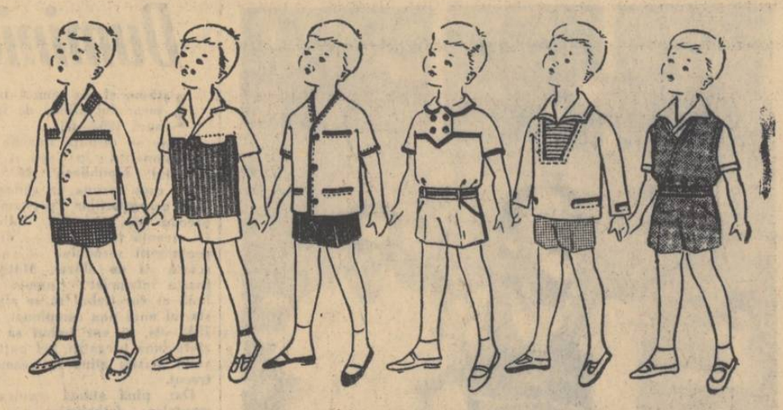

SILVIA — Bucureşti ne-a cerut modele pentru băieţaşi de 5—6 ani pentru că... şi ea are unul. Îi satisfacem rugămintea fiind siguri că va folosi şi altora. Materialele potrivite sînt inul şi bumbacul, respectiv stofa dacă se fac pentru purtat toamna sau în localităţi mai răcoroase (munte). Bentiţe colorate, bieuri, tigheluri, nasturi mari, completează aceste modele simple şi uşor de confecţionat.

In pregătire noi ţesături

Husele de mobilă sînt mult solicitate de gospodine. În afară de rolul pe care îl au de a apăra stofele de mobilă de praf şi murdărie, husele trebuie să aibe un colorit cît mai atrăgător şi să fie rezistente la spălare, lumină şi frecare. Pînă în prezent au fost realizate huse de mobilă din bumbac, în şi alte fire naturale. Specialiştii în colaborare cu creatorii lucrează în momentul de faţă la ţesături noi pentru huse din fibre artificiale imprimate. Problemele care se cer rezolvate sînt legate de rezistenţa şi coloritul fibrelor artificiale.

Putem să vă spunem că, creatorii sînt pe drum bun. La cel de al V-lea Pavilion de mostre care se va organiza în toamna acestui an, veţi avea prilejul să vedeţi huse multicolore sau uni din fibre artificiale.

ŢESĂTURI GEN FLANEL — DIN FIRE ARTIFICIALE

Fibrele artificiale îşi dovedesc însă utilitatea şi în multe alte domenii, ajutînd pe creatori să realizeze ţesături atrăgătoare şi pentru rochii, capoade etc. Deşi afară e canicula adevărată creatorii se gîndesc de pe acum la sezonul rece şi la... utilizarea fibrelor artificiale pentru realizarea unor ţesături groase (tip flanel) scămoşate şi... ceea ce este foarte important, neşifonabile. Se ştie că fibrele artificiale se şifonează uşor. Tehnicienii au luptat cu succes pentru realizarea unor ţesături neşifonabile, transpunînd rezultatele obţinute în practică industrială.

A. MIHAELA

Ce e nou în domeniul preparării de antibiotice

Din 1942 — cînd, odată cu descoperirea penicilinei, a început era tratamentului general cu antibiotice — cercetătorii din toată lumea s-au străduit mereu să prepare noi şi noi antibiotice cu acţiune superioară celor existente, cu un spectru mai larg de acţiune, adică să aibă eficacitate asupra cît mai multor specii de microbi, duşmanii sănătăţii noastre.

Pe de altă parte rezistenţa cîştigată de unii microbi faţă de antibioticele folosite împotriva lor, au impus căutarea altor antibiotice mai eficiente împotriva microbilor deveniţi rezistenţi. Datorită acestui fapt familia antibioticelor (preparate din diverse „microorganisme" ca ciuperci, bacterii) a ajuns să se înmulţească întocmai ca... ciupercile.

În cele ce urmează semnalăm cu titlu informativ cîteva din noile descoperiri făcute în ultimul timp în acest domeniu, menţionînd totodată — pentru amatorii de medicamente „noi" şi „mai tari" — că descoperirea acestora nu înseamnă numaidecît găsirea lor imediată pe piaţa mondială. Fiecare preparat nou trebuie să-şi facă un stagiu experimental mai mult sau mai puţin îndelungat, pentru verificarea minuţioasă a efectelor lui imediate şi tardive, înainte de a fi pus la dispoziţia marelui public.

★

In Italia a fost preparat un nou antibiotic cu spectru larg denumit aminosidina, activ în special împotriva infecţiilor cu stafilococi. El s-a dovedit eficace în prevenirea şi combaterea complicaţiilor septice după operaţii.

★

În Anglia s-a obţinut noul antibiotic de tip penicilinic, orbenina, de patru ori mai eficace decît alte antibiotice în infecţiile cu stafilococi penicilino-rezistenţi.

★

Un alt antibiotic descoperit recent în U.R.S.S. — micerina — lipsit aproape complet de efecte secundare, dă rezultate bune în bolile cu microbi rezistenţi la toate celelalte antibiotice. Micerina este utilizată în special în tratamentul colibacilozei, septicemiilor şi al infecţiilor oculare.

★

Alt antibiotic cu spectru larg de acţiune a fost preparat într-un laborator din Danemarca. El se numeşte fucidina şi acţionează energic împotriva unui mare număr de microbi dar mai cu seamă împotriva streptococilor, pneumococilor şi stafilococilor, chiar dacă sînt rezistenţi la alte antibiotice. Fucidina întăreşte acţiunea penicilinei cînd este asociată cu aceasta.

★

Lutemurina a fost preparată în U.R.S.S. Ea este un antibiotic cu spectru larg de acţiune. Dar, spre deosebire de celelalte antibiotice de acest gen (care prin distrugerea florei intestinale normale permit înmulţirea anumitor ciuperci din intestin dînd diverse tulburări sau îmbolnăviri secundare) lutemurina are dubla proprietate de a fi în acelaşi timp şi antibacteriană şi antifungică adică distruge atît stafilococii şi streptococii din organism cît şi ciupercile patogene.

★

După tratamentele cu raze Roentgen, cu radium, izotopi radioactivi şi alte radiaţii ionizante pacienţii rămîn cu o leucopenie uneori destul de marcată. Scăderea numărului globulelor albe ale singelui se datoreşte distrugerii lor de către radiaţiile ionizante, odată cu celulele tumorale vizate. În scopul refacerii numărului normal de leucocite după iradieri, medicul japonez Momoe Soeda — după şase ani de cercetări — a reuşit să prepare marinamicina, un antibiotic care s-a dovedit deosebit de eficace în afecţiunile de acest fel.

★

In sfîrşit un nou antibiotic, a cărui denumire nu ne-a parvenit, a fost descoperit recent de cercetătorul italian A. Briguglio. Acţiunea lui — neobişnuită în comparaţie cu antibioticele cunoscute — asupra evoluţiei ulcerelor gastrice şi duodenale fac din el un medicament specific împotriva acestor boli. Chiar după 15 zile de administrare (pe cale bucală) durerile şi senzaţiile de arsură epigastrică dispar datorită acţiunii sale antiinflamatorii, protectoare şi antierozive asupra mucoasei gastrice şi duodenale. Acest antibiotic este încă abia în faza de experimentare.

Dr. Mircea OLTEANU

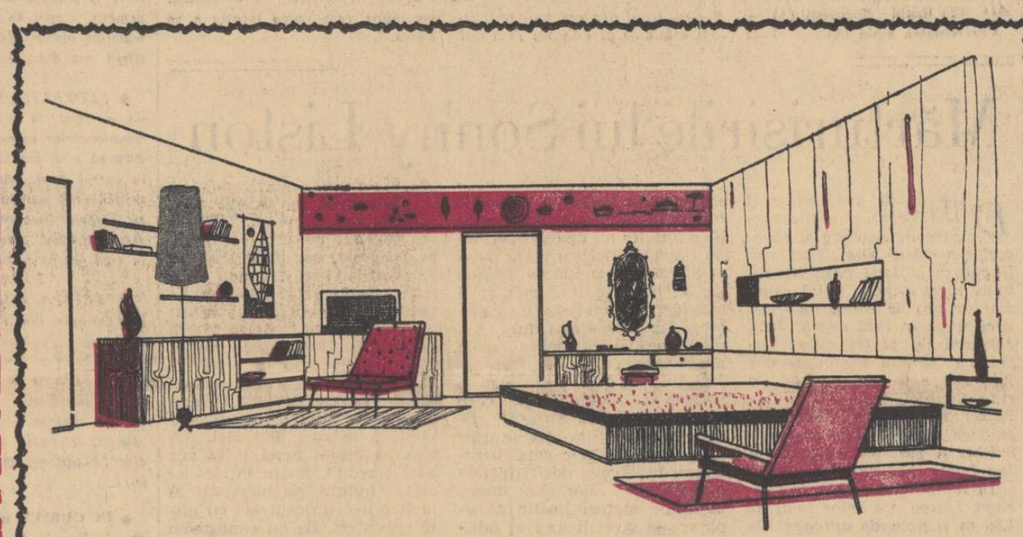

LUCIA — Bucureşti, ne cere sfaturi în legătură cu decorarea interiorului. În numărul acesta dăm numai aranjarea camerei principale. Schiţa de faţă spune mai mult decît cuvintele. În privinţa culorilor, la patul roşu cadrează — pentru fotolii — culorile galben pai sau vernil.

Lustra se pune neapărat în centru şi este mai mult un element decorativ decît o sursă de lumină. Aceasta o dau — la locul potrivit şi cerut — lampa cu picior, cea de la măsuţa de toaletă, veioza etc.

Zugrăveala uni în culoare deschisă (vernil argintiu) şi o bantă lată roşie — eventual cu decoraţiuni — sus pe peretele din fund mărind astfel (aparent) lăţimea camerei.

SFATURI COSMETICE

În anotimpul acesta constatăm deseori că din cauza expunerii îndelungate la soare, a vîntului, a apei sărate tenul şi părul nostru şi-au schimbat aspectul şi nu spre avantajul lor. Primul neajuns pe care îl remarcăm este uscăciunea excesivă a tenului. Chiar şi tenul gras îşi pierde din grăsimea obişnuită.

Pentru a hrăni tenul normal şi uscat vom aplica creme nutritive cu vitamina A, F şi creme cu un conţinut mare de apă. Ţinînd seama că în faza aceasta pielea este prea uscată şi refuză să absoarbă crema şi apa vom aplica în prealabil comprese călduţe cu ceai de muşeţel pe care le îndepărtăm după 10 minute şi masăm obrazul cu una din cremele amintite mai sus.

Dacă obrazul este congestionat îl vom spăla de 2 ori pe zi cu lapte fiert şi răcit. La 2—3 zile vom aplica o mască calmantă preparată din 2 linguriţe de caolină, un vîrf de cuţit de cremă grasă, 1/2 linguriţă miere de albine şi puţină infuzie de ceai de muşeţel, atît cît este necesar ca să obţinem o pastă pe care o întindem pe obraz şi pe gît şi rămînem cu ea timp de 15—20 minute.

Dacă tenul prezintă porii dilataţi vom şterge obrazul cu apă de tărîţe obţinută prin fierberea unui pumn de tărîţe cu 2 pahare de apă pe care o strecuraţi şi o amestecaţi cu puţină miere de albine. Acest procedeu la început îl vom practica zilnic, apoi de 2 ori pe săptămînă. Tot în acest caz vom spăla faţa cu apă de mărar amestecată cu zeamă de lămîie sau de roşii.

Folosirea lămîii va fi evitată însă în cazul tenurilor sensibile şi uscate.

Nu toate persoanele se bronzează în mod uniform ceea ce dă obrazului un aspect pătat şi neîngrijit. De aceea, pentru a grăbi albirea, îl veţi loţiona, în raport cu natura tenului, cu o soluţie conţinînd hidrochinonă sau zeamă de lămîie (ten gras) sau cu apă distilată conţinînd 5% tinctură de benzoe. Rezultate bune dă şi folosirea sucului de roşii şi de castraveţi.

Dacă pleoapele sînt congestionate vom aplica zilnic comprese cu ceai de muşeţel sau în lipsă un cartof crud dat prin răzătoare şi aplicat pe un tifon.

Mucoasa buzelor suferă şi ea prin faptul că se usucă şi se cojeşte. Pentru a înlătura acest neajuns vom unge buzele în fiecare seară cu unt de cacao sau cu vaselină. De asemenea vom unge buzele cu puţină cremă grasă înainte de aplicarea rujului.

Din cauza soarelui, a apei sărate, părul se înăspreşte, pierde din supleţe şi se decolorează. Pentru îndepărtarea acestui neajuns îi vom face înainte de spălare o baie de untdelemn călduţ sau îl vom fricţiona la rădăcină cu ulei de ricin amestecat cu rom. Părul negru îl vom clăti cu infuzie de frunze de nuc.

Anca BOGDAN

Tiparul practic

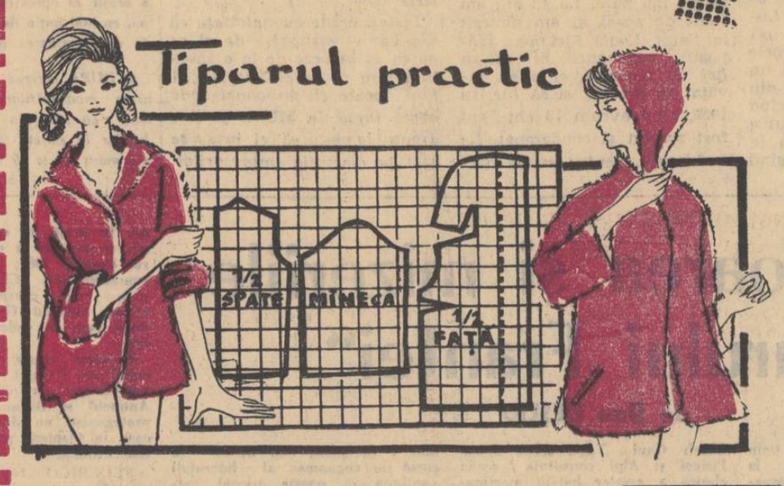

ŞTEFANIA T. ne cere tiparul pentru un mic halat de baie cu glugă făcut din material pluşat. Alăturat dăm tiparul pe pătrate cu latura de 10 cm.

Accidentele de înec

Zile călduroase de vară. O dată cu ele copii, bărbaţi şi femei simt nevoia să se răcorească în apa riurilor, lacurilor sau la mare. Plăcerea aceasta poate fi însă scump plătită, datorită riscurilor de înec. Este normal ca fiecare să posede elementare cunoştinţe de prim-ajutor, deoarece pînă la venirea unui cadru medical pregătit, timpul ar fi prea lung pentru salvarea accidentaţilor.

Înecul se poate produce: prin epuizare, ce duce la asfixie, datorită apei care împiedică actul respiraţiei. Acest mecanism se întîlneşte la cei ce nu ştiu să înoate, în naufragii sau la imprudenţi care s-au avîntat în larg şi nu mai au forţa necesară pentru a reveni la mal; accidentatul se zbate, intră sub apă, iese la suprafaţă, se agaţă cu disperare de orice.

Înecul se mai poate produce şi ca urmare a diferitelor stări sincopale, de slăbiciune, provenite în urma unor boli de inimă, a traumatismelor prin plonjonul în apă (fracturi craniene, spargerea timpanelor, lovituri în abdomen etc.) sau printr-o sensibilitate exagerată la apă.

Acest mecanism de înec se întîlneşte şi la cei ce cunosc înotul şi poartă numele de hidrocuţie, accidentatul scufundîndu-se fără să se agite, sub nivelul apei. În aceste cazuri există uneori unele semne de alarmă care ar putea preveni pe înotători: roseaţa şi căldura pielii, mîncărimile localizate sau generalizate la atingerea apei, vertije, dureri frontale sau ale cefei, stare de slăbiciune etc. Este destul de greu de diferenţiat aceste semne care se întîlnesc des în timpul călduroase de vară. Indiferent de mecanism, moartea se produce în ultimă instanţă ca urmare a asfixiei.

Accidentatul prin înec are mişcările respiratorii neregulate, superficiale sau complet oprite. Pielea este în majoritatea cazurilor albăstruie.

În aceste cazuri primul ajutor trebuie executat rapid.

Mulţi accidentaţi pot fi salvaţi nu numai de personalul medical, mai ales în ceea ce priveşte restabilirea respiraţiei, deci prin efectuarea respiraţiei artificiale.

Ea se aplică la cei cărora li s-a oprit respiraţia sau respiră foarte slab.

Cea mai bună metodă este respiraţia gură la gură sau gură la nas.

Salvatorul se aşează în genunchi de o parte sau alta a capului victimei, care este aşezată pe spate. Cu o mînă apasă puternic pe fruntea accidentatului iar cu cealaltă ridică de ceafă, în aşa fel ca să-i dea puternic capul pe spate.

Salvatorul trage aer puternic în piept, apoi îşi aplică gura pe gura victimei în aşa fel ca să i-o cuprindă în totalitate şi insuflă cu putere. După insuflare îşi ridică capul, menţinîndu-l pe cel al victimei în aceeaşi poziţie, pentru a se face expiraţia, deci ieşirea aerului din plămîni. În acest timp salvatorul trage din nou aer în piept şi repetă insuflarea, în aşa fel ca într-un minut să execute 12-18 respiraţii. Tot timpul insuflărilor urmăreşte cu privirea pieptul accidentatului, pentru a vedea dacă se produc mişcări respiratorii. În caz că nu există aceste mişcări controlează cu repeziciune dacă gura victimei nu este astupată cu secreţii, alimente, alge, pietre etc. Cu ajutorul degetului evacuează aceste materii. Dacă secreţiile continuă să se scurgă din gura victimei întoarce capul victimei pe o parte, reîncepînd cu urgenţă insuflările, pînă la reluarea respiraţiei proprii a înecatului.

În cazul că gura victimei este încleştată se efectuează respiraţia gură la nas. La această metodă mîna ce îusese aplicată sub ceafă se trece sub bărbie, cealaltă apasă spre frunte, capul accidentatului fiind tot puternic aplecat pe spate. Gura salvatorului cuprinde nasul victimei şi apoi insuflă cu putere, controlînd dacă pieptul se umflă.

Pentru a nu atinge direct gura sau nasul victimei ele pot fi acoperite cu o batistă sau o bucată de tifon.

Dacă salvatorul cunoaşte bine celelalte metode de respiraţie artificială le poate aplica cu condiţia de a controla dacă se produce intrarea sau ieşirea aerului din plămînii victimei. În schimb nu se va pierde timp cu învîrtirea victimei, cu scuturarea corpului, aşa cum se obişnuieşte.

Imediat după începerea acestor măsuri va fi anunţat postul de prim-ajutor sau Salvarea, unde personalul calificat va completa tratamentul.

În nici un caz accidentatului nu i se va întreprinde respiraţia artificială decît o dată cu reluarea celei proprii sau cînd un cadru medical constată inutilitatea acestor procedee.

Dr. Zorel FILIPESCU

Ghidul gospodinei

SALATĂ ASORTATĂ

Pe un platou dreptunghiular se aşează un rînd de castraveţi tăiaţi în lung, un rînd de roşii, tăiate în rondele, un rînd de brînză albă, tăiată felii pătrate, un rînd de măsline, un rînd de ouă tari tăiate în jumătăţi, un rînd de sardele, altul de ardei graşi tăiaţi în sferturi. Dacă platoul ne mai permite putem pune din nou roşii, castraveţi etc. Deasupra sardelelor stoarcem puţină lămîie.

SALATĂ DE VARĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 100 g maioneză, 15 g muştar, 8 bucăţi carote, 4 ardei graşi, 2 castraveţi, 6 inimi de lăptuci (salată verde). Se amestecă maioneza cu muştar, carotele rase, ardeii fin tăiaţi şi castraveţii tăiaţi în formă de cuburi. Se pune deasupra sare, zeama de lămîie — după gust. Salata trebuie să fie destul de consistentă pentru că se aşează pe foi de salată verde.

Meniul săptămînii

— Salată de vinete cu ardei copţi; tocăniţă sîrbească; caise.
— Chifteluţe de zarzavat cu smîntînă; budincă de clătite cu brînză de vaci; compot de renglode.
— Dovlecei prăjiţi; cotlete cu salată; piersici.
— Morcovi cu smîntînă şi frigănele; pui cu fasole verde; biscuiţi cu stafide.
— Budincă de macaroane; pilaf de ardei — salată; savarină cu fructe.
— Roşii umplute cu salată de vinete; şniţel — salată de castraveţi; fructe.
— Vinete cu brînză; boboc de raţă pe varză; înghe-ţată de fructe.

SALATĂ DE ROŞII A LA GRECQUE

Cantităţi pentru 6 persoane: 500 g roşii, 2 cepe, sare, puţin piper, oţet, untdelemn, 100 g măsline, 1 legătură de pătrunjel verde şi o lămîie. Se taie pătlăgelele roşii felii, se amestecă cu ceapa tăiată rondele, sare, piper, foarte puţin oţet diluat, untdelemn, măsline — cărora li s-au scos sîmburii. Se presară cu pătrunjel verde şi se adaugă şi felii subţiri de lămîie.

SALATĂ DE GULII

Cantităţi pentru 6 persoane: 3 gulii, sare, piper, 1—2 roşii, 1 legătură pătrunjel, o jumătate dl. oţet diluat, un sfert dl. untdelemn şi puţină sare. Se curăţă guliile şi se opăresc cu apă clocotită cu sare, se taie felioare şi se aranjează în salatieră, se garnisesc cu felii de roşii şi pătrunjel verde tocat mărunt. Deasupra se toarnă sosul făcut din oţet, untdelemn şi sare.

COLŢUL CELOR MICI

IULIE

I ulie — Cuptor. Uf! e tare cald!
U nde să m-ascund? Unde să mă scald?
L acul mă îmbie: „Intră-n unda mea".
I zvoraşu-mi spune: „Ia un strop şi bea".
E plăcută umbra, spune-o rămurea.

Florin IORDĂCHESCU

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

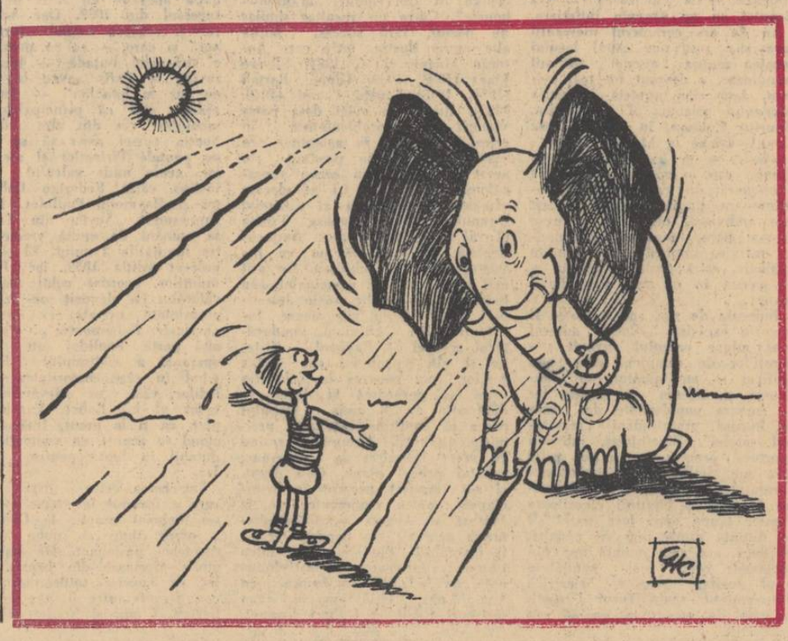

RIK AUERBACH

— Ce-ți veni să bagi capul în apă?...
— L-am întîlnit pe șefu'! Ce era să fac, trebuia să-l salut...

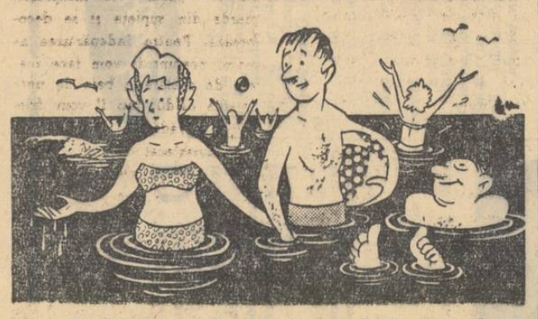

— Ce rău îmi pare să plecăm acasă! Tare-mi place să mă bălăcesc în apă...
— Asta-i tot? Atunci fii liniștită: la plecare am uitat deschise robinetele la baie...

ÎN CONCEDIU

Un birocrat:

De cînd se află-n stațiune,
muncește extraordinar:
nu-i scapă o excursiune,
să nu-i... formeze un dosar.

Un chiulangiu:

Mă-ntreb mereu și nu-nțeleg
de ce s-ar odihni din nou,
de vreme ce, un an întreg,
se odihnește... la birou...

Un „crai":

Te plimbi mereu... Ești aferat...
Zîmbești și vrei să pari simpatic
... O fată rîde (sacadat):
— Un „Don Juan", dar cam... tomnatic.

Un servil:

Îi place salcia pletoasă,
Că face umbră răcoroasă.
E și firesc! Cum să nu-i placă?
E un copac care... se pleacă...

Un instrument de muzică ușoară:

Mi-a spus că are pasiune
pentru ghitară — dar se știe
că cea mai mare slăbiciune
o are pentru... baterie.

Un îndrăgostit:

Îl vezi în parc... Cum o zărește,
venind cu verișoara sa,
cît ai clipi se... încălzește
și se... topește după ea...

Mircea CODRESCU

Filatelie

Noi emisiuni românești

Vă prezentăm două noi emisiuni de mărci poștale din țara noastră, realizate cu prilejul a două evenimente deosebite.

O marcă poștală a fost emisă cu prilejul Congresului mondial al femeilor care s-a desfășurat la Moscova între 24—29 iunie.

Marca, de culoare albastră, are valoarea nominală de 55 bani. Desenul, realizat de Aida Tasgian-Constantinescu, reprezintă trei chipuri de femei de diferite rase, avînd ca fundal globul pămîntesc.

Dimensiunile mărcii, tipărită la tifdruk, pe hîrtie cretată sînt: 37,8/27 mm.

Emisiunea a fost completată cu un plic „prima zi" obliterat cu o stampilă specială.

★

O altă emisiune a fost dedicată zborului recent al celor două nave cosmice sovietice „Vostok 5" și „Vostok 6".

Cu puțină vreme mai înainte, țara noastră a îmbogățit tematica „Cosmos" în filatelie, cu emisiunea „Luna 4" (două valori: una de 55 bani, dantelată, cealaltă de 1,75 lei, nedantelată). Această emisiune a consemnat lansarea la 2 aprilie, de către Uniunea

Sovietică, în cadrul programului de cercetări asupra spațiului cosmic și planetelor sistemului solar, a unei noi rachete cosmice în direcția Lunei, avînd la bord stația automată „Luna 4".

Noua emisiune „cosmică" cuprinde de asemenea două valori, plus o coliță, cu un nominal total de 5,10 lei.

Valoarea de 55 de bani, de culoare albastră, îl reprezintă pe pilotul Valeri Bîkovski; valoarea de 1,75 lei, de culoare roșie, o reprezintă pe prima femeie cosmonaut din lume, Valentina Tereșkova. Aceste două mărci, pentru poșta aeriană, au dimensiunile: 42/26 mm.

Colița cuprinde și ea două mărci, dantelate la mijloc: o valoare de 1,20 lei, albastrul cerului, reprezentînd pe cosmonautul sovietic nr. 5 și o valoare de 1,60 lei, ocru auriu, înfățișînd pe cosmonautul nr. 6. Dimensiunile coliței sînt 8/12 cm. iar mărcile din interior, 26/42 mm fiecare.

Emisiunea este tipărită la tifdruk, pe hîrtie cretată, fără filigram.

Cele două mărci au fost machetate de Ion Dumitrana iar colița de Aida Tasgian-Constantinescu.

Emisiunea este completată cu un plic „prima zi" reprezentînd navele cosmice „Vostok-5" și „Vostok-6" în zbor simultan (desen I. Dumitrana). Plicul este francat cu cele două mărci și obliterat cu o stampilă specială.

Este a 14-a emisiune din tematica „Cosmos" apărută în țara noastră.

ROZA ȘI CELE TREI VIȚELE GEMENE

Din grupa lui face parte vaca Roza care poartă numărul matricol 1033 și care a dat naștere celor trei viței.

— Pe Roza — ne spune îngrijitorul Barta — o avem în gospodăria noastră de 6 ani. Priviți-o, e din rasa Bălțată românească. Nu mai puțin de 6.000 litri de lapte dă pe fiecare an.

După un scurt răgaz, Barta continuă:

— Și, de curînd, Roza ne-a făcut bucuria nașterii a trei vițelușe... La naștere, una avut 18 kg., alta 20 kg., iar a treia 21 kg... Medicul veterinar Ion Ștef, a fost aici, de pază, îngrijind tot timpul de viața gemenelor gospodăriei...

De la îngrijitor, ca și de la ceilalți muncitori agricoli din gospodărie, aflăm de cîtă atenție se bucură vițelele. Ele au început să sugă zilnic 7—8 litri de lapte, după care au trecut la alăptarea cu biberonul. Ca atare, în alimentația lor au început să apară și tărîțele sau trifoiul.

S. MIRCESCU
Foto: C. SZASZ

În fotografie: Ingrijitorul Alexandru Barta de la gospodăria de stat Seuca, raionul Tîrnăveni, prezentînd obiectivului pe cele trei viteluse.

„La gospodăria agricolă de stat Seuca, din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, s-a înregistrat un caz puțin obișnuit: o vacă a născut trei viței. Atît vaca cît și vițelele gemene sînt sănătoase".

Acesta este textul unei știri publicate în ziare. Text laconic, care însă a trezit interes, în primul rînd în rîndurile specialiștilor, a zootehnicienilor, a îngrijitorilor de vaci. Cazuri de nașteri „duble", s-au mai văzut. Chiar aici, la complexul zootehnic de la Seuca, s-au înregistrat în acest an 10 fătări duble. Foarte rare însă sînt nașterile „triple" cînd vițelele ca și vaca rămîn în viață.

Dacă mergi la Seuca, trebuie să faci cunoștință neapărat cu Alexandru Barta

FUMATUL ȘI FUMĂTORII

● În lumea întreaga patima fumatului a cuprins aproximativ 1 miliard de oameni.

● Fumatul favorizează apariția a nenumărate boli printre care arterioscleroza, anghina de piept, bronșita cronică, ulcerul gastric și cancerul pulmonar.

● Cu cît țigările sînt mai umede, cu atît mai multă nicotină trece în fum.

● Băștinașii din tribul Kavirondo fumează cîte 4 țigări de-odată, ținînd două în culturile gurii și cîte una în fiecare nară.

● Țigările indienilor Tukano sînt atît de uriașe încît nu pot fi fumate decît cu sprijinitori anume făcute, în formă de furci.

● Prima carte îndreptată împotriva fumatului a fost scrisă încă din anul 1598, într-o serie de țări ale Asiei: Iran, Turcia, India, fumătorii erau pedepsiți cu moartea. (În Turcia erau trași în țeapă, în Anglia decapitați).

● Numai în U.R.S.S. există peste 70 de milioane de fumători. În S.U.A. se consumă anual circa 400 miliarde de țigări.

● Indienii din America mestecă frunzele de tutun în gură.

● Pentru om, doza mortală de nicotină este 50—75 mg.

● S-a stabilit că din 100 de cazuri de îmbolnăviri de tuberculoză la bătrînețe, 95 revin fumătorilor.

● Fumatul micșorează pofta de mîncare și înrăutățește digestia.

● În India, unde fumatul este foarte puțin răspîndit, cancerul pulmonar constituie numai 1,12% din toate formele de afecțiuni canceroase.

REBUS

PE CĂLDURĂ

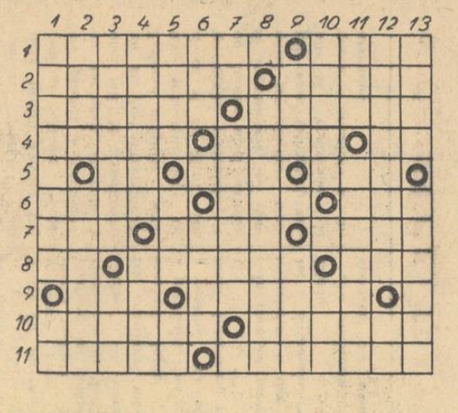

ORIZONTAL: 1) Arși... — ... de la soare; 2) Arată negri... — ... de tot; 3) Mici surse de căldură... — ... și „Visul unei nopți de vară"; 4) Parfum sau țigări! — Culoarea celor cu vechime pe plajă — A vui; 5) Sfîrșit de călduri! — Intră în mare! — Cenușă... consolidată; 6) Bronz... — ... cu strălucire — Chiar rece, tot are 45 grade; 7) Ierbivor tibetan — Trecerea soarelui... la odihnă — Loc de refugiu, pe arșiță (pl.); 8) Unu, la table — Cînd pleacă trenul la Eforie, cînd șoseaua, etc. — Altul cu multe grade; 9) Refren la... lacuri — Nu e mare, dar nici munte; 10) Mare, mare — Mare peste mare; 11) Iarăși mare... — ... cu ondulații.

VERTICAL: 1) Sursă de căldură — Un fel de... nămol; 2) Apă încălzită peste măsură — Setoasă; 3) Legat de... căldură — Factor binefăcător, alături de soare și apă; 4) A slăbi — Are sare, dar nu-i mare (pl.); 5) Nume feminin — Dogoare (fig.) — Sete!; 6) Institutul de Studii Economice — Face din mic... mare; 7) Pronume — Tărmurile mării; 8) Exagerat de cald; 9) Povară de porumb — A îngheța, numai la figurat!; 10) Zgomotul ploii — Tare frumoasă; 11) Sforicică — Schimbă temperatura și agită marea (pl.); 12) Canicula, arșiță (pl.) — Alifie de plajă; 13) Mare... de oameni — Nu e mare deloc! (pl.).

C. ALDEA

PE FAȚĂ

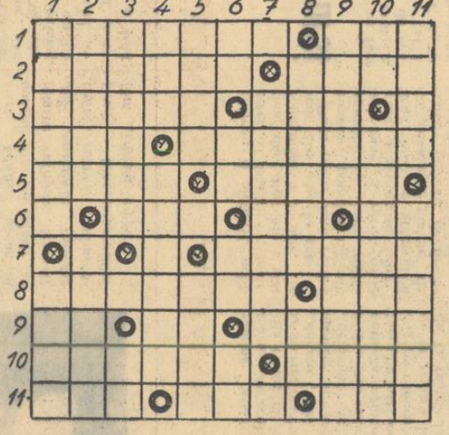

ORIZONTAL: 1) Face față — Față 2) Fățiș — Chipuri 3) Ipocrizie cu două fețe — În față 4) De-l pui în față, arată jumătate — A întoarce și pe față și pe dos 5) Momeală — Față în față 6) Sînt mereu în față — Pronume — Sodiu 7) Joacă în fața spectatorilor 8) Cu tăieturi pe față — După o veche zicală e mai scumpă decît fața 9) Posezi — Pronume — Neaoș 10) Trec prin fața caselor! — Itinerar 11) Văzduh — Face față — Fața lui Nan... din regiunea Ploiești.

VERTICAL: 1) Zbîrcituri pe fața Pămîntului — Cu fațada la stradă 2) Se dă pe față' — Fețe hidoase 3) Trasă la față — Consoană dublă 4) În orice fățetă! — A fi de față 5) Bun pentru ciorbă — Lucrare scrisă 6) Sînt — Cobalt — Abis! — În chip! 7) Fețe de carte 8) Netezit — Cuter! 9) Cu țepi pe față — Personaj mitologic cu două fețe 10) La fețe! — Vorbește pe față 11) Excrescențe pe suprafața pielii — Lovit în față.

St. STOIANOVICI

EXCURSIONIȘTI, TURIȘTI, VIZITATORI
AI STAȚIUNII CLIMATERICE

LACUL ROȘU

(regiunea Mureș-Autonomă Maghiară)

Comerțul de stat local VĂ OFERĂ în tot cursul sezonului de vară:
MICUL DEJUN: zilnic de la ora 7 a.m., la prețuri modeste la COFETĂRIA „FLOAREA REPUBLICII"
MASA DE PRÎNZ: meniu pensiune din 3 feluri (și pe bază de abonament) la prețul de 8 lei la RESTAURANTUL „LACUL ROȘU"
SEARA: specialități de grătar, băuturi alese, muzică — dans la RESTAURANTUL „LACUL ROȘU", dotat cu terasă de vară
ÎN TOT CURSUL ZILEI: specialități de grătar la BUFETUL „BICAZ"

Comori maramureșene

Insemnări de la o expoziție de covoare organizată în cadrul Muzeului maramureșean

Prin frumusețile sale naturale ținutul Maramureșului cucerește de la început pe orice vizitator. Pe lîngă așezarea lui pitorească, vechiul Maramureș atrage și prin arta iscusită a locuitorilor săi, prin bogăția documentelor și urmelor istorice, prin varietatea folclorului și a tradițiilor vechi. Peste tot întîlnești prețioase relicve istorice, obiecte artistice și etnografice de o neasemuită frumusețe, o variată și bogată lirică populară în care se oglindește viața poporului de pe aceste plaiuri din timpuri străvechi.

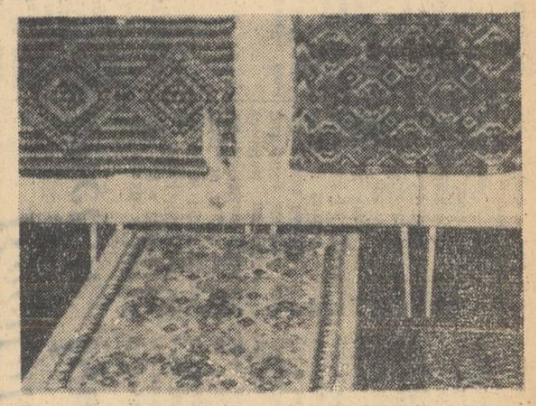

Pentru o cît mai bună popularizare a acestor comori de artă populară, Muzeul maramureșean de la Sighet organizează pe lîngă expoziția permanentă și o serie de expoziții temporare.

Astfel, după prima expoziție temporară de porți maramureșene, care a scos în evidență arta migăloasă a meșterilor populari maramureșeni — cioplitori în lemn — s-a deschis recent în cadrul acestui muzeu o nouă expoziție temporară de covoare și cerge maramureșene.

Neîntrecute și mult prețuite în întreaga țară și chiar peste hotare sînt covoarele și cergile maramureșene, confecționate din lînă și cînepă. Printre exponate predomină covoarele vechi vopsite în culori vegetale, care datează de prin secolul XVII—XVIII, adunate cu multă grijă și interes din comunele Onceșți, Călimănești, Budești, Rozavlea, Ieud, Săpînța, Dragomirești, Săliștea de Sus, Bîrsana, Berbești, Moisei, Iapa, etc. (raioanele Sighet și Vișeu).

Vechile culori vegetale constituiau o mîndrie și un secret al vestitei producții casnice maramureșene de odinioară. Aceste culori erau extrase, cu mult meșteșug, din diferite plante. Astfel, dintr-o plantă numită solovîrf se obținea culoarea roșu-purpuriu; din dragoș și din scoarța de măr pădureț se obținea culoarea galbenă-portocalie; din flori de romaniță — culoarea crem; din frunze de tutun — galben măsliniu; din frunze de lemn-cîinesc — culoarea verde; din scoarță de arin culoarea neagră; din scoarță de stejar — cafeniu; din coji de nuci — verde închis; din frunze de liliac, verde deschis; din flori de tei — culoarea bej; din coji de ceapă — galben deschis, iar dintr-un soi de pămînt culoarea albastră. Culorile vegetale erau mult mai frumoase și mai durabile decît cele chimice preparate cu anilină. Păcat că ele au dispărut și nu mai pot fi admirate decît în piesele de muzeu.

În majoritatea covoarelor și cergilor maramureșene predomină culorile: roșu mohorît, verde, albastru, galbenul și albul. Desenele sînt compuse din motive geometrice, care poartă diferite numiri, ca: „în ciocane" „în cruci", „în roți", „în stele" etc. Unele covoare au motive luate din natură ca: „unda apei", „hora", „brăduți" etc. Aproape toate covoarele și cergele maramureșene sînt încadrate de chenare cu desene speciale.

Expoziția temporară de covoare și cerge maramureșene, din cadrul Muzeului de la Sighet are o importanță deosebită în ceea ce privește cunoașterea și revalorificarea artei populare autentice, comori de neprețuit.

Prof. Petre Lenghel IZANU

Maxime și cugetări

DESPRE DRAGOSTE

Numai cine iubește trăiește
L. TOLSTOI

Cel care iubește oamenii este întotdeauna iubit de oameni
MENG TSEU

Dragostea e dorința de a trăi.
M. GORKI

Numai prin iubire este susținută viața.
TURGHENIEV

Ce e amorul? / E un lung / prilej pentru durere /
Căci mii de lacrimi nu-i ajung / și tot mai multe cere /.
EMINESCU

Profesorii și elevii au un profesor comun: dragostea
I. SLAVICI

Iubire, sete de viață / Tu ești puterea creatoare /
Sub care inimile noastre / Renasc ca florile în soare!
AL. VLAHUȚĂ

Ei vor scrie adînc în inimi / După veacuri și mizerii /
Că-n iubirea fără margini / Este marginea durerii /
P. CERNA

Vrei să fii iubit? Iubește
SENECA

Copii, iubiți-vă, și dacă nu vă puteți iubi, tolerați-vă
GOETHE

Dragostea cucerește totul
VIRGILIU

Dragostea este prețul dragostei
FR. SCHILLER

A trăi fără a iubi nu înseamnă propriu-zis a trăi.
Dragostea face pe oameni inventivi.
MOLIÈRE

Dragostea trăiește numai din încredere
BALZAC

A fi în stare să spui cît de mult iubești, înseamnă o iubire mică.
PETRARCA

Dragostea constă din jertfa de sine și din renunțări.
BEETHOVEN

Riul dragostei n-a curs niciodată lin
SHAKESPEARE

Dovada unei iubiri curate este o lacrimă.
BYRON

— Dragostea înțelege toate limbile.
— Dragostea n-are răbdare.
— Unde este frică, nu încape dragoste.
— Ochii care se văd rar, se iubesc.
— Dragostea află totdeauna o cărare.

(Proverbe)

POȘTA redacției

A. CREVANOS — Pitești: Cîntărețului Constantin Drăghici îi puteți scrie pe adresa Teatrului de Operetă din București.

MARIA IONAȘCU — Craiova: Ion Popescu-Gopo se bucură de un binemeritat prestigiu internațional, pentru măiestria ce a dovedit-o în desenul animat. În filmele sale el a reușit să concentreze, într-un „spațiu cinematografic" limitat, un amplu conținut. E de admirat ingeniozitatea tehnică, maniera sa deosebită.

PETRE MATEESCU — București: Nu publicăm articole despre „scamatorii". De altfel, cei care vor să se informeze asupra unor asemenea lucrări găsesc o carte a lui Iosefini, apărută nu de multă vreme.

I. BISTRICEANU — Vatra Dornei: Întocmai după cum vă scriam și cu alt prilej, am dori să primim și alte lucrări din partea dv. Am observat că „aveți ceva de spus" în caricatură. Tocmai de aceea insistăm.

IOAN SUCIU — Sibiu: Nu, vă asigurăm că între cei doi „cronicari sportivi", Eugen Barbu și Dan Deșliu nu există nici o rivalitate publicistică, nici un diferend de natură sportivă. Ce v-a făcut să ajungeți la acest punct de vedere?

M. VALLI — Caransebeș: Vă îndeplinim dorința, consemnînd în rubrica noastră propunerea făcută „Electrecordului" de a selecta mai bine și a imprima mai multe cîntece din folclorul sud-american.

I. GONGARU — Deva: Dorim să publicăm epigrame de la cititori, cu condiția să fie bune, apte a fi prezentate spre lectură cititorilor noștri. Începutul făcut nu a fost de bun augur. Este însă o vorbă veche: „urma alege". Ce părere aveți despre aceasta?

V. M. — Lupeni: Margareta Pîslaru nu e cîntăreață de muzică populară. Publicînd un recent interviu cu cunoscutul fotbalist internațional Pele, v-am satisfăcut, credem, dorința.

Medicale

ȘERBAN MIRCEA — Timișoara: În primul rînd vrem să vă felicităm pentru succesul avut la examenul de maturitate, în legătură cu problemele pe care vi le puneți, ele sînt firești pentru vîrsta dv. Probabil că operația de care ați aflat, să vă fi dat motiv de supracomplicare. Trebuie să vă asigurăm însă că totul este acum normal. Da, sportul v-a ajutat și vă va ajuta, dacă-l veți face sistematic. Dacă vă preocupați de soluții și ați întrezărit două posibilități, vă spunem cu toată sinceritatea că amîndouă căile vă sînt deschise. Nu există posibilitatea unui eșec. Dar chiar dacă aminați soluția radicală, nu are nici o însemnătate. Important este să vă lămuriți asupra unui singur lucru: că omul nu este un rob neputincios în fața aziselor „secrețiuni interne". Dacă există voință, dacă omul este conștient de răspunderile ce-i revin în societate, el își făurește un trai sănătos.

SZ. ȘTEFAN-Vulcan — Hunedoara: Colița este o boală în care tratamentul presupune răbdare și disciplină din partea bolnavului. Numai medicul care v-a consultat și la care trebuie să reveniți periodic, poate să urmărească evoluția bolii și, în funcție de ea, să vă prescrie tratamentul și îndeosebi regimul alimentar. Dar contează enorm de mult tenacitatea în respectarea prescripțiilor, care uneori trebuie urmate ani și ani.

G. V. GĂLĂȚEANU — Brăila: Într-adevăr, nu vă înțelegem. La 30 de ani nu are rost să vă faceți astfel de probleme. Nu există nici un semn de suferință. Medicul care v-a examinat a subliniat acest lucru. Nu vă puneți singur diagnosticul. Așa stînd lucrurile, nu trebuie făcut nimic pentru autodiagnosticata artero-scleroză.

B. I. Tg. Mureș: De foarte multe ori în rubrica noastră „Medicul vă sfătuiește" am scris despre căderea părului. Ideea principală a articolelor publicate de noi era că nu există leacuri universale împotriva căderii părului. Am arătat în acele materiale că substanțe folosite arată tocmai ineficacitatea lor și că unele soluții, care la unele persoane pot da rezultate, la altele nu au nici un efect. Deci merită încercat, cu răbdare și perseverență, totul. Este însă clar că mătreața favorizează căderea părului. În consecință tot ce lichidează mătreața este bine venit. Rasul sau tunderea părului scurt pot într-adevăr să contribuie la întărirea rădăcinii părului și, în orice caz, fac posibilă mai buna lui îngrijire.

MARCELA ȘI FRED — Constanța: Dacă nu vă va obseda fenomenul constatat întîmplător și veți găsi înțelegere și dorința de a vă ajuta, avînd permanent alături un om care să vă stimeze, veți trece ușor peste incidentul amintit și totul va reintra în normal. Împotriva albirii părului este prea puțin de făcut. Medicul care v-a consultat și v-a recomandat un tratament susținut cu Gerovital, a avut însă dreptate. S-ar putea, cu răbdare, obține rezultate.

GEORGICĂ D. — Timișoara: Într-adevăr, scrisoarea dv. nu poate fi privită decît cu neînțelegere. Dar medicii nu judecă astfel aceste probleme. Dacă vreți, cît de cît, să vă integrați în efortul constructiv al tuturor, prezentați-vă cît se poate de repede la serviciul de psihiatrie din orașul dv. Asemenea forme depresive beneficiază astăzi de tratament radical. De vreme ce, măcar din cînd în cînd, aveți momente atît de pozitive ca cele amintite, trebuie făcut totul pentru a vă trata și a intra în normal. A doua dv. scrisoare, semnată Gică D.-Timișoara, comportă același răspuns.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

5 minute cu Virgil Alexandru Platon

La recentul Festival de la Cannes, interpretul lui Codin din filmul cu același titlu, al cărui succes a fost încununat cu două importante premii, a refinut în chip deosebit atenția presei franceze de specialitate. Despre jocul autentic al interpretului român s-a scris cu un interes egal ca și despre... statura lui puțin obișnuită. Nu e de mirare deci că discuția noastră a pornit tocmai de-aici...

— Nu am doi metri înălțime, așa cum s-a scris în ziarele din Occident, ci 1,95 — *a precizat de la bun început interlocutorul nostru.* Dar, în sfîrșit... dacă este cazul să se discute despre mine, prefer aprecierii asupra interpretării, căci ele mă pot ajuta să progresez în cariera artistică. Cît despre statură cred că oricît s-ar discuta, în această privință (cel puțin pentru mine) e limpede că nu mai pot face nimic... în plus !

— *Cum ați debutat ?*

— Datorită memoriei unui regizor astăzi bine cunoscut — Mircea Drăgan. Încă pe cînd eram colegi de institut el m-a distribuit într-o dramatizare a romanului „Negura" de Eusebiu Camilar, care constituia o probă de sfîrșit de an. Exact zece ani mai tîrziu, cînd Mircea Drăgan pregătea filmul „Setea" iar eu mă aflam cu profesor într-un colț de țară, și-a reamintit de străduania mea studențească și m-a convocat pentru probe. Am fost distribuit în rolul Iezechil. Apoi, cu aceiași regizor am avut satisfacția să colaborez la filmul „Lupeni 29", unde am apărut în rolul „ofițerului cu țuica".

— *Pentru „Codin" ați fost, apoi, aplaudat, selecționat pe baza acestei activități ?*

— Desigur, regizorul Colpi văzuse mai multe filme românești. M-a reținut și astfel am ajuns din nou pe platoul de filmare. Pentru a-mi întregi cunoașterea mai bine și de la început posibilitățile, mi-a încredințat o secvență grea în care comicul și tragicul se împletesc. Este episodul în care Codin își bate joc de filfizonul amator de serenade sub ferestrele Irinei. Trebuie să mărturisesc că în momentul nu mi-a reușit de la început, așa cum dorea regizorul, și a trebuit să fie reluat la sfîrșitul filmărilor. De altfel, a fost singura secvență pe care am refilmat-o.

— *In prezent ce pregătiți ?*

— ...Examenul de stat, motiv pentru care mă și aflu în aceste zile în Capitală. Doresc neapărat să-mi continui cariera de profesor, întrucît consider că cinematografia și învățămîntul au multe contingențe, ca să nu mai vorbim de scopul lor general comun : acela de a educa noi generații cu o formație spirituală demnă de epoca pe care o trăiesc. Ca interpret, voi avea cît de curînd prilejul să filmez într-o nouă reîntîlnire... cinematografică cu primul meu regizor — Mircea Drăgan, aflîndu-mă de pe acum pe lista distribuției viitoarei ecranizări a romanului „Neamul Șoimărești-lor" de Mihail Sadoveanu.

— *Dorințe, proiecte ?*

— Îmi doresc să-mi pot desfășura în anii viitori activitatea didactică simultan cu activitatea de interpret pe una din scenele teatrelor noastre din țară. Astfel voi avea posibilitatea să-mi perfecționez aptitudinile de interpret și să-mi păstrez continuitatea muncii actoricești. Cît privește proiectele unui artist, după cum se știe, ele depind în primul rînd de... regizori.

Cu un zîmbet larg, dezvăluind un șir de dinți albi, Platon mi-a întins o mînă de urias în loc de „la revedere", făcîndu-mă să mă simt pentru o clipă băiețelul din mahalaua Brăilei începutului de veac, care i-a cunoscut și îndrăgit pe neînțelesul Codin.

Eugen ATANASIU

Artiști amatori: NICOLAE TOFAN

...Au trecut aproape zece ani de cînd la Spitalul de boli contagioase Nr. 1 a avut loc prima premieră de teatru... de amatori.

Spectatorii de atunci, personalul administrativ și cadrele medicale, au avut ocazia să-l vadă pe Nicolae Tofan, într-o ipostază nouă, neașteptată : interpretînd pe Rică Venturiano din „O noapte furtunoasă". Și toți au rămas surprinși de vigoarea și realismul cu care tînărul medic dădea viață acestui ilustru personaj caragialesc. Atunci în sala de spectacole i-au prezis o strălucită carieră actoricească, trecîndu-i meritele profesionale, spre marele lui regret, pe... planul al doilea. Dar spectatorii care l-au văzut pe Nicolae Tofan în Rică Venturiano nu s-au înșelat în aprecierea lor : La cel de al III-lea Festival „I. L. Caragiale" Nicolae Tofan a primit premiul II și medalia de argint pentru interpretarea cunoscutului monolog a lui Cehov „Despre efectul dăunător al tutunului".

Pasionatul actor amator nu s-a culcat pe laurii victoriei. A participat de curînd la cîteva Festivaluri de poezie, organizate în instituția unde lucrează, recitînd versuri de Eminescu, Coșbuc, Topîrceanu, interpretează rolul lui Lomov din piesa „Cerere în căsătorie" de Cehov, iar de curînd, ca o recunoaștere a talentului său — a fost solicitat de echipa de teatru de amatori de la Poșta Centrală să joace în reprezentație rolul principal din „Feudalul" de Goldoni. Între timp, colegii și tovarășii săi de muncă s-au obișnuit să-l vadă tot atît de des și pe scenă și la patul bolnavului și să-i aprecieze cum se cuvine calitățile.

I. SAFIR

Spicuiri de la Festivalul filmului de la Moscova

Luni seara a fost prezentat în cadrul concursului celui de al III-lea Festival Internațional de la Moscova, filmul romînesc „Lupeni 29". Spectatorii care au umplut Palatul Congreselor din Kremlin au apreciat calitățile filmului, mulți dintre ei exprimîndu-și admirația față de munca serioasă pe care au depus-o cineaștii noștri.

Marele regizor sovietic Zarhi ne-a spus :

„Filmul a presupus o muncă grea, dar și foarte interesantă. S-a făcut evident rezultatul eforturilor creatorilor de a realiza un film deosebit de serios despre un moment atît de important din lupta clasei muncitoare din Romînia".

Sigur că membrii juriului se abțin de a face aprecieri înainte de discuția finală, pe care o vor avea în ultima zi a festivalului, chiar dacă unii sînt în măsură să dea calificativul final.

Se pare că anul acesta membrii juriului festivalului vor avea o muncă deosebit de grea. Cine va obține marele premiu încă nu se știe. Pînă în prezent nici unul din filmele vizionate nu se situiază pe prima treaptă. Au fost bine primite totuși, filmele, „Dezmățata"-Japonia — „Marea evadare" —Statele Unite ale Americii, precum și filmul francez „Seducătorul".

În ultimele zile au mai prezentat filme Mexicul — „Semnele zodiei", Anglia — „Semmy se îndreaptă spre Sud", Franța — „Seducătorul", Turcia — „Singur în oraș", R. D. Germană „Gol printre lupi", Mongolia — „Oh, voi fetele", Norvegia — „Urme reci".

Filmul realizat de studiourile din Anglia „Semmy se îndreaptă spre Sud" redă soarta dramatică a unui copil de 10 ani care, devenit orfan este nevoit să parcurgă singur un drum lung prin Africa. Filmul are multe calități care țin de interpretare, de munca operatorului și de modul în care acesta a surprins peisajul african. În film joacă și marele actor Edward Robinson.

Filmul francez „Seducătorul", deși realizat cu mult bun gust, într-o manieră specific franțuzească, cu multe gaguri și la un ton foarte spiritual, nu este la nivelul așteptărilor. El reamintește o manieră artistică mai veche, bazată pe un conflict dramatic lipsit de importanță, punctat la ritm metri de peliculă cu gaguri, la care se rîde copios, dar care din păcate sînt foarte vechi, cunoscute și întîlnite adesea. Filmul se bucură de o interpretare foarte bună.

Dintre filmele vizionate în ultimele zile s-a mai distins filmul „Gol printre lupi" — R. D. Germană. Un film despre deținuții din lagărul de la Buchenwald, realizat cu multă sobrietate.

Deși cei ce au avut prilejul să mai vizioneze filmul lui Federico Fellini „8½" spun că nici acesta nu militează pentru marele premiu, filmul este așteptat totuși cu interes tot așa cum este așteptat cel de al doilea film sovietic care se prezintă în concurs miercuri după amiază — „Călătorie în vid".

Nu este exclus să ne aducă surprize plăcute și filmele realizate de studiourile din Polonia și Iugoslavia.

Silviu NICOLAU

Moscova, iulie 1963

Premieră la Constanța

La Teatrul de stat din Constanța a avut loc zilele trecute premiera revistei „Cine rîde, cîștigă" de I. Berg, H. Nicolaide, George Mihalache și N. Cornea cu muzica de George Grigoriu, Aurel Manolache și D. Stănculescu. Regia aparține lui Constantin Dinischiotu. Coregrafia : Boszi. Costume : Mia Steriade. Decoruri Dan Sachelarie. Conducerea muzicală : Aurel Manolache.

Revista, în cîntece, balete și scene felurite, înfățișează aspecte pitorești din viața nouă a țării și în deosebi a Dobrogei. Menționăm tabloul „În vizită la gospodăria colectivă", „Baletul Fuișorilor", precum și cîntecele „În Deltă", „La Eforie", „Năvodari,", „Fata din Murfatlar", „Troleibusul de Mamaia" „Constanța văzută de la ultimul etaj", „Dobrogea, mîndria mea", etc. Partea satiric-umoristică este asigurată de cuplete, schieiuri și instantanee care biciuiesc servilismul („O repetiție cu... repetiții") sau neglijența și risipa („Trei eroi contemporani") sau lipsa de grijă față de curățenia orașului („Condica de reclamații").

Ansamblul secției de estradă a Teatrului din Constanța (între care Ileana Moțica, Valy Manolache, Jean Constantin, Gelu Manolache, I. Dutu) a știut să valorifice textul și muzica spectacolului, străduindu-se ca acesta să-și merite titlul „Cine rîde, cîștigă".

N.

Un portret pe săptămînă
Jean Paul Belmondo

Popularul interpret al lui Cartouche, din filmul cu același nume, este apreciat astăzi unul dintre cei mai talentați reprezentanți ai tinerei generații de actori francezi.

Născut la 19 aprilie 1933 la Paris, Jean Paul Belmondo părăsește școala medie intrînd într-o trupă de actori ambulanți cu care colindă Franța. În aceeași trupă se găsea pe atunci și cunoscuta actriță Annie Girardot. La intervenția tatălui său, un cunoscut sculptor, Belmondo renunță la peregrinările sale teatrale pentru a se înscrie la conservatorul dramatic de pe lîngă Comedia Franceză, pe care îl termină în 1956. Din acest an, tînărul actor începe să joace pe scenele permanente ale teatrelor pariziene, făcînda-se cunoscut atît ca talentat actor de comedie (îndeosebi în piesele lui Feydeau) iar în 1957 își încearcă forțele sub auspiciile celei de a zecea muze.

Cîteva filme la rînd, realizate sub conducerea artistică a regizorilor Melegrel, C. Chabrol nu i-au reușit actorului decît apariții episodice. Adevărata consacrare pe ecran i-o aduce în 1960 rolul principal din filmul „La capătul puterilor" (regia J. L. Goddard). Urmează alte apariții în „Moderato-cantabile" (regia P. Brook), „Distractiile" (regia J. Dupont), „Novicea" (regia A. Lattuado) etc.

În filmul „La Ciociara", realizat de Vittorio de Sica, după cunoscuta carte a lui Moravia, Belmondo interpretează rolul unui tînăr student care adoptă o atitudine protestatară față de regimul fascist.

Maniera interpretativă a lui Belmondo, „belmondismul", așa cum l-au numit unii critici, se caracterizează printr-un joc proaspăt, firesc, calități care i-au adus simpatia spectatorilor.

Recitalul micilor balerini

Formația de balet (copii) a Palatului culturii din Ploiești și-a cucerit o faimă binemeritată, în rîndul publicului ploieștean. Cele trei recitaluri prezentate în încheierea stagiunii, care au cuprins baletele „Greierele și furnica" după fabula lui La Fontaine și „A venit un lup din cîmp" pe versurile lui George Coșbuc, și cu muzica neobosituilui compozitor ploieștean Ion Danielescu, „Suită de dansuri caucaziene". valsuri de Chopin, fragment din „Lacul lebedelor" de I. P. Ceaikovski în interpretarea micilor balerine Mihaela Rezu, J. Brencovici, C. Dinovici, Raluca Enescu etc., au evidențiat talente autentice, de reală valoare interpretativă. La reușita spectacolelor și-a dat o simțitoare contribuție pianistul Vintilă Stolcescu, corepetitor atent și delicat, cu o participare activă la toate manifestările muzicale ce au loc la Ploiești.

Recitalul micilor balerine a fost înregistrat de televiziunea din Budapesta, care l-a retransmis în întregime.

În reflector

Săptămîna aceasta scurtmetrajul „40 de bunici" rulează în completare la cinematograful „Moșilor" de pe Calea Moșilor.

Senectutea e aici
Evidentă pentru toți,
La atît de multi bunici
Sala-i plină de... nepoți.

Actorul Mircea Crișan va juca la Teatrul Țăndărică în singur protagonist împreună cu păpușile, în spectacolul „Eu și natura moartă".

Deci Crișan și Țăndărică
Împreună, vrea să zică.
Iar ca titlu scris cu ius
„Guliver printre păpuși".

D. TABACU

LA O CASĂ DE CULTURĂ A TINERETULUI

Iată-i așadar, pe artiștii amatori ai Casei de cultură a tineretului „Tudor Vladimirescu" în seara premierei.

Au trecut multe zile din după amiaza aceea cînd instructoarea artistică, Nives Massini, le-a citit pentru prima dată textul piesei lui Ioan D. Șerban : „În căutarea extraordinarului", cînd și-a distribuit fiecăruia textul rolului.

Și iată, însfîrșit, seara premierei. Cu toată cănicula unei zile de început de iulie, sala era plină pînă la ultimul loc. Prezentarea unui nou spectacol la Casa de cultură a tineretului înseamnă un eveniment, la care tinerii vor să fie neapărat prezenți, chiar dacă pentru aceasta trebuie să schimbe răcoarea plăcută a parcurilor, cu zăpușeala inerentă a unei săli. Și spectatorii nu au fost decepționați. Pasiunea artiștilor amatori, străduințile lor de zi cu zi au făcut ca spectacolul prezentat la un frumos nivel artistic, să impresioneze, să transmită spectatorilor emoțiile unor întîmplări, menite să contribuie la educarea socialistă a tineretului.

Cu toate acestea, spectacolul realizat, de aceiași regizor și colectiv artistic, cu prima mea piesă, „Cînd scapătă luna" am remarcat interes, și mai mult decît atît, pasiune, pentru dramaturgia originală, iar spectacolul realizat atunci mi-a dat deplină încredere în posibilitățile Teatrului din Sibiu. „Taina" ridica prin însăși construcția ei probleme dificile de regie și interpretare. Regia a dat desfășurării acțiunii un ritm susținut și a realizat o creștere gradată a intensității emoționale, păstrînd în același timp poezia pe care am încercat să o înțelegem în text. Mihai Dimiu a evitat cu succes transformarea piesei într-o dramă politistă, preocupîndu-se tot timpul de elementele de fond ale „Tainei", — transformarea conștiinței umane în condițiile luptei ilegale a partidului, hotărîrea de a construi o societate nouă, încrederea în viață.

În ceea ce privește interpretarea, îi dau cuvîntul tovarășului Mihai Dimiu.

„La realizarea acestui spectacol m-a ajutat, ne spune Mihai Dimiu, atît textul cît și contribuția inspiratelor decoruri ale lui Olga Mușiu și gustoasa muzică a compozitorului Doru Popovici. Am lăsat special la urmă aportul talentatului colectiv artistic al Teatrului din Sibiu, cu care lucrez neîntrerupt de 7 ani. Vreau să menționez pe Angela Albani, una dintre interprete care s-a crescut odată cu teatrul sibian. Ea a urcat, cu 15 ani în urmă, prima treaptă, de la mișcarea de amator la teatrul profesionist. De atunci am avut prilejul s-o revăd în mai multe spectacole. fiecare marcînd o creștere a mijloacelor sale scenice. De altfel, cu prilejul unui trecut Concurs al tineretului, fosta artistă amatoare a cucerit premiul I, interpretînd rolul Iuliței din „Mireasa deșculță" de Sütö Andras și Hajdu Zoltan. În „Taina", Angela Albani nu s-a lăsat furată de spectrocul exterior al rolului, ci i-a adîncit conținutul, realizînd o compoziție veridică de o expresivitate sobră și în acelaș timp emoționantă: În rolul lui Dan, Ion Besoiu a dovedit maturitate, iar Nicu Niculescu, într-un rol aparent nesemnat, a reușit să treacă peste handicapul puținelor replici ce i-au fost rezervate și să impună, așa cum se cuvine, personajul în atenția spectatorilor. În rolul dificil al lui Anton, actorul Romeo Mogoș a știut să dea o asemenea interpretare agentului de siguranță, încît să ascundă spectatorilor pînă la momentul potrivit adevărata sa identitate. Nu trebuie uitată nici contribuția celorlalți interpreți, începînd cu Eugenia Papaiani, Ovidiu Stoichiță, Ion Ghișe etc.

În încheiere aș vrea să arăt progresul pe care l-a marcat această a doua lucrare a dramaturgului Horia Stancu în ceea ce privește construcția dramatică, în sensul că textul este un organism unitar și foarte logic închegat, ceea ce-l face să devină perfect viabil".

Sandu MARIAN

„TAINA" - LA TEATRUL DIN SIBIU

De curînd Teatrul de Stat din Sibiu a sărbătorit 15 ani din ziua cînd pentru prima oară cortina s-a ridicat aci în fața publicului. De atunci, stagiune de stagiune, teatrul sibian a prezentat spectatorilor săi piese originale, din dramaturgia universală sau din tezaurul clasic, la un nivel artistic în continuă creștere. Pe parcursul unui deceniu și jumătate de rodnică activitate au văzut lumina rampei la Sibiu 104 piese. Ultima premieră a stagiunii, care a marcat și sărbătorirea, a fost piesa lui Horia Stancu : „Taina".

ECOURI

● *Viitorul film al lui Carlo Nizzani, realizatorul filmului „Cronica amanților săraci", se intitulează „Prăbușirea casei de sirmă".*

● *ACTORUL american Mel Ferrer a anunțat că va fi coproducătorul unui film despre viața lui El Greco după cartea lui Gregorio Maramon.*

● *MONICA VITTI, interpreta filmelor „Aventura" și „Eclipsa", turnează acum la Paris filmele „Castel în Suedia" în regia lui Roger Vadim și „Boabe de piper" de Jacques Baratin. În ultimul film ea va apare alături de Jean-Paul-Belmondo, Ana Karina, Guy Bedos și alții.*

● *PE LOCURILE unde a fost cîndva cel mai mare lagăr de concentrare hitlerist, la Auschwitz-Birkenau (Oswiecim), în Polonia, cineaștii polonezi au început turnarea unui film despre rezistența din interiorul lagărelor naziste. Pentru scenariul acestui film s-a folosit relatarea vechiului deportat din Auschwitz, Tadeusz Holuy, care a inspirat și tema binecunoscutului film „Ultima etapă".*

Concerte

Violonistul Ion Voicu, artist emerit, a prezentat de curînd o serie de concerte la Iași, Botoșani, Bacău, cu Filarmonicile din localitățile respective. De asemenea, a concertat la Onești, Roman, P. Neamț.

Repertoriul său a cuprins piese de Beethoven, Paganini Ciprian Porumbescu.

Premieră la Brănești

Săptămîna aceasta, Teatrul regional București, secția estradă, a prezentat în regia lui Constantin Sinca în fața colectiviștilor din Brănești, comedia muzicală „Girnerele buclucas" de Șt. Haralamb și Stela Neagu, cu muzica de Marcel Ionescu. Interpretarea este asigurată de un colectiv al teatrului, în frunte cu Ionescu Sorin, Gh. Papanicola, Coca Gheorghiu, Mimi Munteanu, Meri Mărgărit, Ion Popa, Al. Bojenescu.

În continuare, spectacolul va fi prezentat într-o serie de orașe și sate din regiunea București.

Stagiunea viitoare la „Teatrul Tineretului"

Directorul Teatrului Tineretului, regizorul D. D. Neleanu, ne-a vorbit deunăzi despre pregătirile teatrului pe care-l conduce în vederea viitoarei stagiuni.

— Teatrul nostru lucrează cu o serie de autori dramatici pentru programarea unor piese originale în stagiunea din toamnă. Între aceștia se află Paul Everac — care a scris comedia satirică „Himera" —, Dorel Dorian, Ion Băieșu și alții. În ceea ce privește alcătuirea repertoriului original dedicat micilor noștri spectatori colaborăm deasemenea cu mai mulți autori dramatici, ca Alecu Popovici (care a terminat un basm modern), Al. Adrian, Emilia Căldăraru, Natașa Gheorghiu.

D. D. Neleanu ne-a anunțat apoi că deschiderea stagiunii ce va avea loc la 15 septembrie, se va face cu spectacolul „Ocolul pămîntului în 80 de zile" dramatizare după Jules Verne de Pavel Kohout, pe care-l pune în scenă regizorul Radu Penciulescu. Directorul Teatrului Tineretului s-a referit în continuare la alte spectacole care vor fi montate aci : „Richard al III-lea" de Shakespeare (regia : Radu Penciulescu), „Orologiul Kremlinului" de N. Fogodin (regia Ion Cojar), „D-ale Carnavalului" de „I. L. Caragiale" (regia : Constantin Dinescu).

— Pentru toate aceste reprezentații — a adăugat interlocutorul — sîntem tocmai în curs de stabilire, a distribuțiilor.

Iată numai o parte din proiectele viitoarei stagiuni ale Teatrului Tineretului.

S. N.

NE VIZITEAZĂ...

Vă da concerte în țara noastră, începînd de la 11 august orchestra de muzică ușoară „Kucera", din R.S. Cehoslovacă. Publicul nostru a mai avut prilejul să facă cunoștință cu această orchestră Repetorul oaspeților cuprinde de data aceasta cîntece din Indonezia, din Iava, Havai, din Bolivia, Peru și Mexic.

Soliștii vocali ai concertelor vor fi Martha Kucerova, Vaclav Kucera și Bohumil Zeman. În cadrul programului își va da concursul și un quintet electronic care va executa cîntece din repertoriul mondial de dans.

Turneul orchestrei „Kucera" se va desfășura în țara noastră, pînă pe data de 31 august în orașele Brăila, Constanța, Cluj, Bacău, Iași, Roman etc. în Capitală oaspeții vor concerta în zilele de 18, 19, 20 august.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Concertul mult visat"

Aș impresia că filmul vrea să povestească despre drumul de creație al unei tinere artiste. Este cazul să îmi prudențiez decorația scenaristă Judith Mariassy a avut grijă să complice inutil subiectul, în așa fel încît finalitatea lui să fie greu de descifrat. De bună seamă însă ceea ce supără nu este atît complicația cît neîndoielata psihologică a evoluției eroilor, încercînd o contradictorie. Cîteva exemple. Tînăra pianistă are niște neînțelegeri cu totul inexplicabile în lanțul neînțelegeri care, pînă la urmă, se aplanează la fel de neconvingător cum s-au iscat. Și divergențele cu solistul Varlenta și cu restul orchestrei se apriod și se sting, de asemenea, în mod artificial. În turneu la Budapesta, pianista are un început de idilă cu solul unei proaspete prietene care, să-și facă datoria în mod conștiincios. Recunoaștem astfel pe ecran pe Jaroslav Marvan, pe Eva Rutkay, pe Gabor Miklos. Așteptam mai mult de la acest film al regizorului Felix Mariassy care a dat îndrăgitul „Un pahar cu bere".

B. DUMITRESCU

„PODUL RUPT"

Regizorul polonez Jerzy Passendorfer ne-a obișnuit cu filme de cursă valoare artistică. Amintiți-vă numai de „Atentatul" și „Sentința se va da joi". În „Podul rupt", relatare a unui episod Passendorfer din lupta armatelor poloneze împotriva unei bande de teroriști, Passendorfer nu duce însă mai departe arta sa regizorală. Poate, pentru că, înainte de toate a avut de înfruntat scăderile unui scenariu insuficient susținut logic, cu multe întrebări rămase fără răspuns. Neverosimile apar uciderea șefului bandei în grotă, înapoierea inginerului printre soldații armatei populare, justificarea din final.

Cu toate lipsurile scenariului, regia ar fi putut găsi poate o rezolvare mai ingenioasă, mai artistică în ultimă instanță, a unor episoade. Din păcate nu s-a întîmplat așa, regia subliniind chiar unele accente de naturalism și prost gust (scena din pașiște dintre eroul filmului și tînăra membră a bandei de teroriști).

I. DELEANU

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul de Stat Ploiești: „Bertoldo la Curte" de Massimo Dursi

În încheierea bogatului program prezentat publicului bucureștean de către numeroasele teatre din țară, care ne-au vizitat în momentul alunecării primăverii către vară și a stagiunii teatrale către vacanță, am văzut ansamblurile de la Ploiești și Brașov. Exact în această ordine cronologică, le vom întoarce politețea, vorbind cititorilor noștri despre spectacolele lor.

În privința teatrului din Ploiești, poate că el este cel care ne întoarce vizita, pe care noi i-am făcut-o la sediul său, nu știm nici unul nici altul, ocazia premierei „pe țară" a unei drame originale. Ca în toate cazurile similare, din nefericire nu atît de frecvente pe cît am dori, ne-am bucurat să relevăm acest merit, cel mai înalt pentru teatrele din țară, destul de înclinate, încă, să împrumute, cu ochii închiși, din repertoriul bucureștean. Astăzi, primul merit pe care-l avem de relevat și de înscris la activul spectacolului de turneu, este din aceeași categorie, dacă nu chiar de aceeași înălțime : din nou o premieră „pe țară", însă din repertoriul străin contemporan, premieră nu numai a operei, dar, ca să zic așa, și a autorului, cu desăvîrșire necunoscut la noi, în ciuda unei opere, cantitativ vorbind, destul de vaste, și a unei notorietăți, pare-se, incontestabile, în țara sa de origine. Numele și opera lui Massimo Dursi nu au depășit, însă, hotarele Italiei, în a cărei literatură ele nu figurează printre valorile de prim plan. Aceasta face să nască meritul de „descoperire" al teatrului din Ploiești, care se dovedește prilejul în investigarea literaturilor străine.

Dursi pare să fie foarte credincios și mare iubitor al literaturii folclorice și aceasta în întrevederi chiar în titlurile multor opere ale sale, se străvede și se proclamă cu tărie în acest **Bertoldo la Curte**, amuzanta și savuroasă farsă de tip popular, al cărei erou poartă figura și numele uneia din cele mai vechi înfiripări, cu veche înregistrare în literatura cultă, încă de prin sec. al XVI-lea. Ca tip al creației populare, Bertoldo nu face parte din familia eroică, a vitejilor minuitori de spaime, triumfători în bătălii epice, inspiratori și întreprinzători de acțiuni grave, pe fond solemn. El face parte din familia, nu mai puțin luptătoare, a celor cu inteligența fertilă, a celor care triumfă în lupta cu bunului simț, a glumei usturătoare și a cîntecului batjocoritor. Astfel fiind, el nu a devenit erou de baladă, ci erou de satiră, fiind la el acasă în farsa populară în care se joacă renghiuri fără sfîrșit nedreptățirii și lumii : emblema sa nu este spada, ci fluierul, ca al atitor alți eroi ai folclorului european medieval. Ajuns la curtea regelui, — un rege nu mai puțin de poveste, și o curte la fel, cu toate fireștile trăsături grotești, — condamnat la moarte pentru că a cîrtit împotriva stăpînirii, Bertoldo dă măsura exactă a capacităților sale, deci a calităților poporului, nu numai salvîndu-și viața, dar prilejuind o serie întreagă de catastrofe hilariante, ale căror victime lamentabile și vizibile sînt, în devălmășie, regele și regina, curtenii și sfetnicii, nobilimea și bogății : încît, chiar dacă Bertoldo a fost condamnat la moarte, se vede clar cine va pieri.

Dacă prelucrarea cultă a literaturii populare dă, sub condeiul lui Dursi, rezultate bune, și uneori excelente, interpretarea filozofică finală e vulnerabilă din numeroase puncte de vedere, mărcată de deviații metafizice, — ceea ce provoacă o certă dezarmonie a întregului edificiu dramatic. Dacă dramaturgul, fără a ceda în fața unor aparente necesități de teatru cult și modern, ar fi lăsat cortina finală după prima parte, ceea ce e totdeauna posibil în acest prelucrări de tema populare care nu au niciodată sfîrșit, opera sa ar fi avut numai de cîștiat.

Desigur din încertitudinile acestei a doua părți a sa, opera lui Dursi și-a mărturisit definiția de „piesă", pe care ne-o comunică traducătorul, căci altfel ea este o farsă de cel mai pur stil popular, în stilul „comediei de artă", stilul dramatic corespunzător epocii în care Bertoldo pare să fi primit botezul literaturii culte. Astfel a tratat-o, deci, ansamblul din Ploiești. În regia lui Valerin Moisescu, regizor tînăr și promițător, promițînd, poate, mai mult decît ne lasă să vedem această formulă care, orice s-ar întîmpla, rămîne astăzi o formulă marcată de artificialitate, a stîia vreme cît reconstituie, să zicem, maniera comediei „del'arte", fără spiritul ei specific, spiritul comediei „del'improviso". Aceasta, fără a mai vorbi că reconstituirea manierei este astăzi dominată de o serie de gag-uri comice care circulă de la regizor la regizor și de la teatru la teatru cu viteza luminii, și cu iluzia candidă, aproape înduioșătoare, a ineditului și spontaneității. Mă rog, orice muncă, orice realizare, indiferent de coeficientul ei de noutate, trebuie și poate să poarte semnul lucrului bine făcut, și spectacolul teatrului din Ploiești poartă acest semn, prin intensitatea și coordonarea efortului pe o linie cu care actorii noștri nu sînt prea familiarizați — dans, acrobatie și cîntec. E un spectacol plăcut și viu, cu toate că, la detaliu, ideea comică intră în conflict tocmai cu vioiciunea și rapiditatea, prin insistențe și repetări uneori de-a dreptul obositoare. Dar, mai ales în partea întîia, mesajul satiric-popular al operei se comunică prin mijloace convingătoare, chiar dacă obținute printr-o încărcătură de lest, uneori peste necesare.

Trebuie subliniat în chip aparte munca actorilor, care a fost dintre cele mai dificile, și pe care ansamblul, omogen și bine pus la punct, a dus-o la capăt fără șovăieli. Rolul lui Bertoldo a fost interpretat de Toma Caragiu, actor care atacă, plin de curaj, toate registrele comediei. Caragiu a fost un Bertoldo simpatic și multilateral care a știut să reliefeze, sub aspectul păcălicului autor de glume și farse enorme, demnitatea și curajul poporului în fața asupritorilor. Totuși, în ansamblu, creația lui e cam greoaie, și interpretul ar trebui să facă un efort, pe linia subțierii, a farmecului subtil, a fosforescenței spirituale. Nu numai rolul lui Bertoldo e important în această comedie al cărei principal accent este cel satiric, și de aceea multe alte personaje au dimensiuni de prima mărime. În personajul ridicol și jalnic al regelui, Mot Negoescu a dovedit bune calități de comedian, avînd încă de rezolvat problema variației, rectei a monotoniei. Am apreciat calitățile de forță comică ale Verei Moisescu, care, în rolul reginei a realizat un chip grotesco-fioros-hilariant de bun efect, căruia ar trebui, însă, să-i reteze din sacadare, din caracterul cam mecanic al desăvîrșirii. Mai puțin crispată, Gina Trandafirescu ar fi fost foarte convingătoare în rolul soției lui Bertoldo, adevărata femeie din popor, caracterizată prin energie, curaj și filozofie mucalită, — deși se vede cît de colo că s-a desăvîrșit domeniu al interpretei nu este comedia. O serie de caricaturale doamne nobile și amante regale au fost jucate de Elena Ioachim, — prea miniaturală, din toate punctele de vedere, pentru această categorie de roluri, — Liana Dan Rizea, — tot pe linia grotescului înspăimîntător, Eugenia Balaure, simpatică dar fără accent ascuțit, și Claudia Popescu, absolut neutră ; farmecului subtil, a fosforescenței spirituale. Nu numai rolul lui Bertoldo e important în această comedie al cărei principal accent este cel satiric, și de aceea multe alte personaje au dimensiuni de prima mărime. În personajul ridicol și jalnic al regelui, Mot Negoescu a dovedit bune calități de comedian, avînd încă de rezolvat problema variației, rectei a monotoniei. Am apreciat calitățile de forță comică ale Verei Moisescu, care, în rolul reginei a realizat un chip grotesco-fioros-hilariant de bun efect, căruia ar trebui, însă, să-i reteze din sacadare, din caracterul cam mecanic al desăvîrșirii. Mai puțin crispată, Gina Trandafirescu ar fi fost foarte convingătoare în rolul soției lui Bertoldo, adevărata femeie din popor, caracterizată prin energie, curaj și filozofie mucalită, — deși se vede cît de colo că s-a desăvîrșit domeniu al interpretei nu este comedia. O serie de caricaturale doamne nobile și amante regale au fost jucate de Elena Ioachim, — prea miniaturală, din toate punctele de vedere, pentru această categorie de roluri, — Liana Dan Rizea, — tot pe linia grotescului înspăimîntător, Eugenia Balaure, simpatică dar fără accent ascuțit, și Claudia Popescu, absolut neutră ; farmecului subtil, a fosforescenței spirituale. Nu numai rolul lui Bertoldo e important în această comedie al cărei principal accent este cel satiric, și de aceea multe alte personaje au dimensiuni de prima mărime. În personajul ridicol și jalnic al regelui, Mot Negoescu a dovedit bune calități de comedian, avînd încă de rezolvat problema variației, rectei a monotoniei. Am apreciat calitățile de forță comică ale Verei Moisescu, care, în rolul reginei a realizat un chip grotesco-fioros-hilariant de bun efect, căruia ar trebui, însă, să-i reteze din sacadare, din caracterul cam mecanic al desăvîrșirii. Mai puțin crispată, Gina Trandafirescu ar fi fost foarte convingătoare în rolul soției lui Bertoldo, adevărata

Radu POPESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 303
Sîmbătă
27 iulie 1963
8 pagini — 1,50 lei

În pagina 5-a publicăm:

REZULTATELE CONCURSULUI NOSTRU SPORTIV CU Ppremii

UN TÎNĂR ȘEF DE ECHIPĂ

— Ei, cam așa stau lucrurile în secția noastră. Fruntașă, nu zic ba, dar nici la vecini n-ai să afli altfel de lucruri. Ce vrei, uzină premiată pe ramură! Ritmicitate pe toate secțiile. Dar, să nu ne depărtăm de subiect. Un șef de echipă, zici? Să ți-l prezint pe Giurgiu.

Și inginerul Virgil Baraș mi-a făcut cunoștință cu forjorul Gheorghe Giurgiu. Vîrsta: 27 de ani. Șef de echipă de 9 ani...

— Nu-s chiar nouă, pentru că între timp mi-am făcut și stagiul militar...

— Așadar, sînteți de nouă ani **șef de echipă**. Ați urmat în prealabil o școală?

— Desigur. Și Giurgiu povestește că-i născut în satul Peștera, sat de munte dinspre Piatra Craiului. „Poate de aici mi se trage pasiunea pentru excursii și sporturi de iarnă". La cinci ani a pierdut tatăl. Mama a crescut cu greu trei copii. El era cel mai mare și cînd a crescut a devenit capul familiei. A intrat la școala profesională „Tractorul". — Cînd am absolvit-o, am început să lucrez la secția forjă a Uzinelor de tractoare din Brașov. Bineînțeles, ajutor într-o echipă. Peste doi ani mi s-a încredințat conducerea unei echipe.

I. DELEANU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Desen de Beca RIND

FRAȚII

Inginerul Ovidiu Dumitrescu, rămase o clipă descumpănit. Pe fața lui se putea citi o mare nedumerire. Tractoristul, care se opri din lucru, aștepta ca noul mecanic șef al S.M.T. Agnita să-l întrebe de activitatea lui, de felul în care își îngrijește mașina.

— Parcă ne-am cunoaște — deschise vorba inginerul. Nu ne-am despărțit acum o jumătate de oră la celălalt capăt al gospodăriei?

Iosif Rusu pricepu de unde se trage nedumerirea inginerului. S-au mai petrecut adesea asemenea întîmplări.

— M-ați asemuit — îi răspunse el — cu Ghiță. Lucrează cu mine în aceeași brigadă. Deși este cam cu doi ani mai mic, cine nu ne cunoaște mai bine ar jura că sîntem gemeni.

Inginerul Dumitrescu rise. Scoase din buzunar un pachet de țigări și-l întinse tractoristului. Acesta îl refuză politicos.

— Știți — **se scuză el** — nu sînt fumător. De altfel nici unul din brigada noastră nu se dă în vînt după țigări. Nu mai țin minte de cînd nu l-am văzut pe vreunul din băieți trăgînd un fum...

— Ei asta-i — **se miră inginerul.** Doar nu v-ați legat în leagăn să vă feriți de „iarba dracului"?

— In leagăn, este drept — **continuă tractoristul** — nu am făcut niciun legămînt, dar tata, cum ne-am făcut mai măricei, ne-a ținut pe toți din scurt... Și-acum, de cînd sîntem în brigadă, nu ne slăbește din ochi.

— Bine dar ce legătură are dînsul cu ceilalți băieți din brigadă? Doar nu vrei să mă convingi că pe voi toți vă cheamă Rusu? **întrebă mirat inginerul.**

— Ba da — **sună răspunsul.** Sîntem cu toții frați buni. Ioan — Ila — cum îi spunem noi, este șef de brigadă; Cornel, pontator-alimentator; Virgil, Niculaie, Mihai tractoriști. Pe Ghiță l-ați cunoscut; iar pe el, al șaptelea mecanizator cu numele de Rusu îl sustrageți de la îndatoririle lui, discutînd... chestiuni „familiare".

Th. MARCAROV

• *(Continuare în pag. 3-a)*

SUS ÎN VÎRFUL GĂINII

Suita de dansuri moțești prezentată în premieră de ansamblul „Ciocîrlia" în fața zecilor de mii de spectatori

...Drumuri strîmte de munte, strecurîndu-se printre umerii de calcar ai Apusenilor, drumuri pe care ochiul privitorului din înălțimi le descoperă amăgitor de albe, asemeni pînzei de cînepă întinsă la soare, dar pe care pasul călătorului și roata mașinii le întîlnesc prăfoase și aspre, înăbușind cu respirația lor de pulbere vegetația din jur, drumuri care suie, suie necontenit, prefăcîndu-se în poteci tot mai înguste, tot mai priporoase și mai șerpuitoare...

Milenii de-a rîndul s-au perindat pe aceste drumuri oameni, turme, aceleași cortegii sărace, primenite în noi generații, asimilate în ambianța naturii, ca niște elemente organice și definitive. Erau ciopoarele de oi, mai puține aici ca în alte ținuturi, era tristul exod al bărbaților băștinași, care-și coborau povara pe cai mărunți de munte, purtînd în suflet nostalgia întoarcerii acasă: „A plecat moțul la țeară / cu doniți și cu ciubeară"; era în fiecare vară alaiul tuturor vîrstelor, dar mai cu seamă al celor tinere, spre Muntele Găina, la tîrgul tradițional.

De la romani și de la agatîrși drumurile din „Țara Moților" și din celelalte părți ale munților Apuseni nu-și vor fi schimbat albia, dar cu fiecare an mișcarea spre tîrgul de la Găina pe căile de acces de pe Valea Arieșului, dinspre Brad și dinspre ținutul crișenilor, cunoaște o tot mai dinamică metamorfoză.

E drept, în vremea din urmă, localnicii acestor sate, cu nume melodioase ca o incantație: Ponorel, Bistra, Sălciua, s-au deprins cu miracolul transformărilor repezi; pretutindeni în așezările lor împrăștiate pe coastele munților, din centrele miniere de pe Valea Arieșului pînă în cătunele singuratice de cîteva case, au apărut școli noi, dispensare, case de nașteri, magazine bogate și încăpătoare. Satul în care a hăulit întîiașdată tulnicul, satul furcilor încrustate și al Mioriței, satul de munte, „patriarhal", încremenit odinioară în mizerie și opresiune, apare astăzi, ase-

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Din sumar:

FILMUL „LUPENI 29" ȘI CÎTEVA PĂRERI

•

PREGĂTIRI PENTRU VIITOAREA STAGIUNE ARTISTICĂ

•

Magazin medical
APELE MINERALE ȘI NĂMOLURILE ÎN TRATAMENTUL REUMATISMULUI

•

NOI EMISIUNI FILATELICE ROMÎNEȘTI

•

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

•

TREI ANI PRINTRE CĂRȚI ȘI CITITORI

•

COLȚUL CELOR MICI

În tabără la Bucșoaia

Bucșoaia e un nume propriu: e numele unei localități din părțile Sucevei (mai exact: aproape de Gura Humorului) care a devenit, pentru mine, de cîțiva ani, de cînd am cunoscut-o, sinonim copilăriei fericite. De cîte ori caut în minte o reprezentare concretă a vacanței pionierești, a veseliei, a bunei tovărășii, mă gîndesc la Bucșoaia. De cîte ori am avut nevoie, cu un prilej sau altul, să exemplific multilaterala grijă pentru copiii noștri (grija pentru

sănătatea lor, pentru hrana, somnul și petrecerea lor, pentru educarea lor ca cetățeni de mîine, oameni înzestrați cu minunatele calități morale caracteristice constructorilor socialismului și comunismului) m-am folosit de Bucșoaia. Sînt pe deplin convins că n-am exagerat și nici n-am nedreptățit pe nimeni. Poate am limitat cumva vastul și totdeauna emoționantul proces de instruire și educare a tinerei generații. Am făcut-o însă exact în măsura în care vacanța e numai o parte a vieții școlărești. Și poate tocmai de aceea mi-a părut concludentă părinteasca preocupare pentru punerea în valoare și a acelor zile care ar fi putut fi — cum au și fost atît amar de vreme — lăsate la voia întîmplării.

Dar opinia, odată exprimată, are nevoie de argumente. Să le luăm din viața taberei.

Dintîi o primă întrebare: cum dorm și ce mănîncă copiii? La Bucșoaia copiii dorm în solarii. În 14 solarii încăpătoare, aliniate sub pomi bătrîni. Noțiunea de solariu poate nedumerește. Nu-i vorba de solarii asemeni celor pe care le cunoaștem, în mod curent, din parcuri, adică locurile rînduite cu nisip și felurite scule pentru joaca celor mici. Solariile de la Bucșoaia sînt niște dormitoare mari care au un perete de sticlă, pe unde lumina pătrunde din belșug. Și nu numai lumina ci și aerul, fiindcă acești pereți de geam, adăpostiți de-o streașină foarte aplecată, se înalță mai jos de tavan. Așa se face că în solariu, deși ești ferit, ai senzația că te afli în aer liber. La fel și-n sufrageria (în care iau masa 500 de copii odată), care și ea e împlinită tot din pereți de sticlă.

E inutil cred să spun că peste tot stăpînește ordinea și curățenia cea mai desăvîrșită. Și-n solarii — unde paturile stau frumos așternute și unde rar afli un lucru lăsat nelalocul lui — și-n sufragerie — unde alinierea meselor pare că-i făcută din riglă și echer — și-n bucătărie, — (să nu uităm că la Bucșoaia mănîncă 1.000 de copii și 100 de oameni maturi care le poartă de grijă) unde, pe plita mare cît o locomotivă strălucesc cratițele — și-n sala pentru veselă — unde lucește albeața de porțelan a munților de cești și farfurii — și-n atelierul de patiserie — unde zilnic se fac cam tot atîtea prăjituri cît pentru o cofetărie. (Cînd am intrat tocmai erau pudrați gogoșii de aur așezați în cluturi).

La păstrarea acestei bune rînduieli un cuvînt au de spus și pionierii. (Am scris și pionierii deoarece, e lesne de înțeles, pentru atîta mulțime de lume există un personal adecvat: vreo șase inși la bucătărie, un cofetar, 13 femei care au grijă de veselă, altele vreo zece

E inutil cred să spun că peste tot stăpînește ordinea și curățenia cea mai desăvîrșită. Și-n solarii — unde paturile stau frumos așternute și unde rar afli un lucru lăsat nelalocul lui — și-n sufragerie — unde alinierea meselor pare că-i făcută din riglă și echer — și-n bucătărie, — (să nu uităm că la Bucșoaia mănîncă 1.000 de copii și 100 de oameni maturi care le poartă de grijă) unde, pe plita mare cît o locomotivă strălucesc cratițele — și-n sala pentru veselă — unde lucește albeața de porțelan a munților de cești și farfurii — și-n atelierul de patiserie — unde zilnic se fac cam tot atîtea prăjituri cît pentru o cofetărie. (Cînd am intrat tocmai erau pudrați gogoșii de aur așezați în cluturi).

La păstrarea acestei bune rînduieli un cuvînt au de spus și pionierii. (Am scris și pionierii deoarece, e lesne de înțeles, pentru atîta mulțime de lume există un personal adecvat: vreo șase inși la bucătărie, un cofetar, 13 femei care au grijă de veselă, altele vreo zece

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

CHILE

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE (IV)

Continuăm, în pagina 2-a a acestui număr, publicarea însemnărilor făcute de grupul ziariștilor romîni format din tovarășii NESTOR IGNAT, MIRCEA RĂDULESCU și GEORGE IONESCU, care au întreprins o călătorie de două luni și jumătate în patru țări de pe continentul latino-american: Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic.

Una din nenumăratele cascade care brăzdează pămîntul chilian

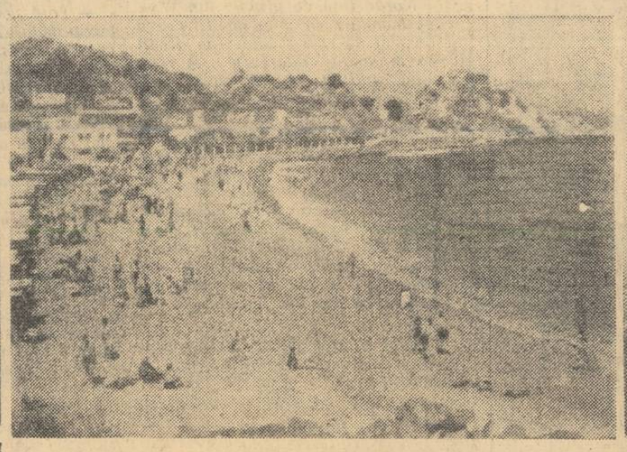

Pitoreasca stațiune de la oceanul Pacific, „Vinia del Mar"

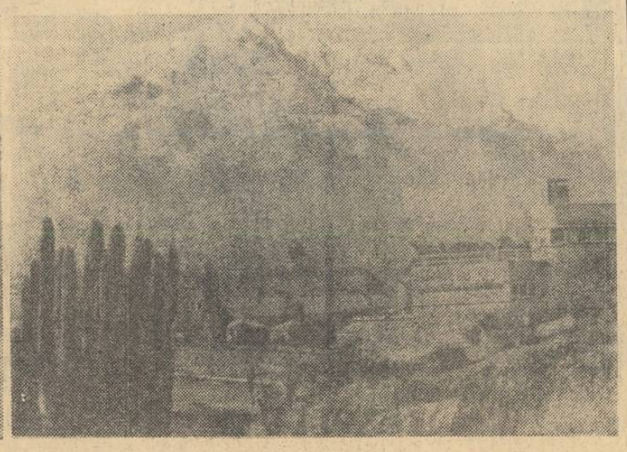

La poalele munților Cordilieri — un peisaj înghețat

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

PĂIANJENUL se numără printre animalele prea puțin „simpatizate". Însă puțini știu că este un animal foarte folositor. Entomologiștii englezi au socotit, de pildă că păianjenii distrug mai multe insecte decît toți ceilalți dușmani ai păianjenilor, luați împreună (inclusiv păsările).

●

DEPARTAMENTUL financiar al orașului argentinean Tucuman, a achiziționat noi picse de mobilier. O revistă vest-germană arată în legătură cu aceasta că funcționarilor suspuși li s-a pus la dispoziție scaune cu spătar, funcționarii de rînd au primit scaune fără spătar iar funcționarii practicanți nu au primit nici un fel de scaune. Conducătorul Departamentului raționează în felul următor: „Oricine vine la instituție trebuie să vadă deîndată cu cine are de-a face".

●

ÎN ANGLIA se discută în prezent propunerea cu privire la instituirea unei „Zile a cărții împrumutate". În această zi, toți englezii își vor revizui bibliotecile, vor alege cărțile care nu le aparțin după care le vor expedia proprietarilor lor.

●

ÎN URMĂ cu mai mult de un secol, autoritățile poștale din Hawai au emis un timbru poștal din care nu s-a mai păstrat pînă astăzi decît un singur exemplar. În cursul anului 1963 acest exemplar a fost vîndut de posesorul său H. R. Harmer din New York, cu exorbitantul preț de 14.600 lire sterline. Este interesant de subliniat că de istoria acestui timbru poștal este legat și un... asasinat. Fostul proprietar al mărcii — Gaston Leroux, fusese ucis pentru că a refuzat să vîndă timbrul. Se spune că asasinul a fost prins de către un detectiv care, dîndu-se drept pasionat colecționar filatelist, l-a convins pe ucigaș să-i arate faimosul timbru.

●

ÎN PARCUL zoologic din Frankfurt, furtunile tropicale sînt un fenomen obișnuit. În fiecare zi, la orele 10 și la orele 20 se aud bubuituri de tunet înregistrate pe bandă, în timp ce torenți de apă se scurg din robinete speciale, răcorind aerul încins. Aceste furtuni speciale se organizează pentru crocodili în scopul de a li se crea o atmosferă „ca acasă".

●

ÎN LITUANIA, în partea de sud a regiunii Mării Baltice, a fost descoperit un mare zăcămînt de chihlimbar. Potrivit datelor preliminarii, rezervele acestui zăcămînt sînt suficiente pentru aproximativ 100 de ani. În cursul anilor următori combinatul de chihlimbar al republicii va putea să-și tripleze extracția și va ajunge la 1.000 tone de chihlimbar pe an.

●

DE CÎTIVA ani în orășelul englez Gaddingson au loc anual niște competiții interesante. Locuitorii de pe malul drept și stîng al unui mic curs de apă trimit cîte o echipă alcătuită din 20 de persoane. Echipele se întrec în a trage fiecare de partea sa un otgon. Potrivit prevederilor concursului echipa învingătoare trebuie să tragă echipa adversă de trei ori peste apa riului. În acest an victoria a revenit „sudicilor".

●

POATE că într-un viitor apropiat expedițiile geologice care pleacă să prospecteze zăcăminte de petrol și gaze, vor lua cu sine, împreună cu instrumentele și aparatele obișnuite și... aparate cu bacterii.

Cercetătorul științific Jerzi Karasewicz de la Institutul de petrol din Cracovia a arătat că unele tipuri de bacterii anaerobe pot fi utilizate la detectarea straturilor petrolifere și gazeifere. După cum se știe, aceste bacterii se înmulțesc numai în absența oxigenului, pe bază de hidrocarburi. Bacteriile amintite sînt introduse la adîncime și dacă la locul respectiv se află straturi petrolifere sau gazeifere, bacteriile încep să se înmulțească rapid. În caz contrar ele mor.

●

DUPĂ calculele astronomilor, în sistemul solar există aproximativ 40 de milioane de comete. Și, deși sistemul nostru solar este destul de mare, totuși 100 de comete s-au ciocnit cu Pămîntul. (Cîteva din aceste întîlniri au avut loc cînd pe planetă nu exista încă viață).

●

ÎN VESTITUL ținut polonez al lacurilor mazuriene, denumit și „țara celor o mie de lacuri", au fost inventariate cca. 3 000 de relicve și monumente cu o deosebită valoare istorică, științifică și artistică. Printre acestea se numără piața fortificată, catedrala și părți ale castelului unde a trăit și creat N. Copernic, ca și alte numeroase clădiri și castele în stil baroc, aflate în diferite părți ale regiunii.

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

CHILE

Călătoria de la Montevideo la Santiago de Chile nu este cîtuși de puțin un lucru obișnuit: ea este legată de anumite pregătiri sufletești. Doar nu de multe ori în viață ai ocazia să treci pe deasupra Anzilor Cordilieri, la o înălțime de peste 10.000 de metri, pe lîngă semețul vîrf Aconcagua.

Măreția acestor munți este de neuitat, te amețesc și-ți încîntă totodată ochiul prin semeția lor.

Patru bariere uriașe despart această țară de restul lumii: Anzii uriași, Antarctica, întinderile nemărginite ale oceanului și furtunile arzătoare de ducioasă din nord. Un poet chilian asemăna țara sa cu o spadă, al cărui mîner strălucește sub razele mereu dogoritoare ale soarelui veșnic din Atacoma, în timp ce vîrful ei se sprijină pe ghețarii Antarcticii. Iar cineva a calificat în mod figurativ statul Chile drept un Robinson Crusoe al continentului latino-american.

Vizita noastră în Chile a fost scurtă, doar de 7 zile. Am cunoscut frumoasa capitală a țării, Santiago, portul cu renume mondial Valparaiso și stațiunea Vinia del Mar.

Capitala se află la poalele munților. Un furnicar de lume inundă străzile largi, asfaltate. Aici trăiesc aproape 2.000.000 de oameni, din cei 7 milioane și jumătate cît are întreaga țară. În mijlocul orașului, pe un dîmb, se văd ruinele unei vechi cetăți spaniole, cu metereze și turnuri crenelate. Sus, în vîrful cetății — veche de peste 500 de ani — te întîmpină statuia impunătoare a unui indian. Este șeful tribului care s-a opus, împreună cu războinicii lui, cotropitorilor spanioli.

Bogățiile solului și îndeosebi cele ale subsolului, au atras, cu secole în urmă, pe conchistadorii spanioli. Dominația acestora a lăsat urme adînci. O perioadă și mai întunecată pentru poporul acestei țări a început odată cu acapararea bogățiilor chiliene de către monopolurile nord-americane. Un prieten chilian ne spunea: **„Imperialismul nord-american condamnă poporul chilian la o existență care nu poate fi comparată decît cu o noapte de disperare și amărăciune, care provoacă revoltă și mînie".**

Este cunoscut faptul că bogățiile principale ale subsolului chilian sînt cuprul și celebrul salpetru de Chile. Această țară este printre puținele din lume unde salpetrul se găsește în stare naturală. De asemenea, ea are bogate minereuri de fier.

Imensele cantități de cupru — Chile fiind a doua țară exportatoare de cupru din lume — se găsesc în mîinile a două mari consorții nord-americane: Anaconda și Kennekot Coorporation. Ele exploatează în deplină proprietate bazinele uriașe de cupru din Chuquicamata, Salvador, Petrerilles și muntele Tamiente, de peste 2.000 de metri înălțime.

Aceeași soartă o au salpetrul și minereurile de fier. Desigur că monopolurile nord-americane au învestit în aceste mine cîteva sute de milioane de dolari. Exact, în cei 50 de ani de exploatare, 500 milioane de dolari. Dar, beneficiile realizate ating cifra enormă de 8 miliarde de dolari.

Energia electrică din Santiago, Valparaiso și Aconcagua este furnizată de o companie care poartă denumirea de „Compania chiliană de electricitate". În realitate însă, această companie își are sediul pe Wall-Street. De asemenea, este adevărat că există și o întreprindere chiliană de electricitate, dar producția ei este comercializată prin intermediul aceleeași companii nord-americane, de care am pomenit mai sus.

Tot astfel este camuflată și exploatarea rețelei de telefoane din Chile. Adevăratul ei proprietar este tot o companie care-și are sediul la New York.

Dar și aici, ca și în celelalte țări despre care am scris anterior, problema cea mai grea este aceia a populației de la sate. Și în Chile, marii latifundiari controlează 68 la sută din terenurile cultivabile, terenuri pe care au fost săpate principalele canale de irigație.

Iată ce am spicuit dintr-o lucrare latino-americană despre această problemă: **„Latifundiarii nu au fost niciodată interesați în dezvoltarea producției agricole. Din 11.000.000 ha. pămînt, potrivite pentru a fi folosite, se lucrează în prezent jumătate sau numai 4 la sută din teritoriul țării, iar 30 la sută din pămînturile irigate sînt destinate pentru păscutul vitelor".**

Chile se deosebește de celelalte țări ale Americii latine. Aici sînt puține pămînturi fertile, în afară de aceasta țara se află în zona unor repetate și puternice cutremure de pămînt, care deseori aduc pierderi de vieți și distrug bogățiile și locuințele omenești. Ultimul mare cutremur de pămînt, cutremurul din 1960, a fost o adevărată catastrofă națională.

Cercurile moșierești care stăpînesc în țară se împotrivesc din răsputeri oricărei încercări de a se efectua reforma agrară... ele stăpînesc 68 la sută din pămînturile lucrate, în timp ce 130 000 de țărani dețin numai 2,2 la sută din suprafața arabilă. Însă cererile țăranilor flămînzi de a li se da de lucru devin tot mai insistente. Pentru a le înăbuși glasul de protest, actualul guvern chilian a început să vorbească despre reforma agrară.

Planul acestei reforme prevede numai vînzarea la prețuri „moderate" a pămînturilor sterpe care aparțin statului. În plan nu se amintește nimic despre latifundiari. Însă noi știm — arată autorul lucrării — că fără desființarea latifundiilor este imposibil să fie îmbunătățită producția agricolă, să fie ridicat nivelul de viață al maselor țărănești.

Deputatul Juan Isla a declarat recent: „Sînt convins că atîta timp cît nu vom avea o reformă agrară, nu o reformă demagogică, ci una care să corespundă intereselor țărănimii, a treia parte din populația noastră, țărănimea, va continua să rămînă din punct de vedere economic și cultural înapoiată, fapt care oprește progresul țării".

Am redat această relatare, considerînd-o deosebit de semnificativă pentru caracterizarea situației țărănimii, nu numai din Chile ci și din alte țări latino-americane.

Pentru a desfășura lupta pe baze unitare, țăranii s-au organizat într-o Federație sindicală numită „Cayampas". Iar salariații agricoli s-au alăturat „Centralei unice" organizată de muncitori. Lupta salariaților agricoli este dusă îndeosebi împotriva așa numitelor „aduaturi" care constau din micșorarea salariilor cu peste 75 la sută, prin obligarea salariatului agricol să plătească pînă și apa pe care o bea.

Unul din factorii primordiali, care au o înrîurire dintre cele mai importante asupra evoluției situației din Chile, îl constituie marea pondere a proletariatului industrial din această țară. La o populație de circa 7 milioane și jumătate, un milion sînt muncitori și funcționari.

Îngrijorate de cursul tot mai accentuat al evoluției politice, spre stînga, cercurile de dreapta chiliene propovăduiesc un amestec făți al S.U.A. în politica țării, crezînd că astfel vor bara drumul forțelor democratice. Lipsa de popularitate a acestor cercuri s-a accentuat și mai mult de cînd s-au demascat prin cererea de a se adopta orientarea antipopulară a politicii economice spre faimosul „Fond monetar internațional". Drept urmare a acestei politici, ni s-a relatat că îndată după devalorizarea oficială a cursului monedei chiliene, costul vieții a sporit cu mai mult de 50 la sută. În noiembrie 1962, datorită acestei situații a avut loc o mare grevă de protest. Greva a constituit o puternică demonstrație a puterii centralei sindicale a muncitorilor. Această demonstrație a determinat forurile în drept să sporească salariile între 15 și 20 la sută.

Nu putem să încheiem această scurtă relatare despre Chile fără să arătăm un lucru deosebit de semnificativ: progresul puternicului „Front democratic" bazat pe alianța dintre comuniști și socialiști, tendința de întărire a forțelor democratice, care luptă pentru independență națională, pentru coexistență pașnică.

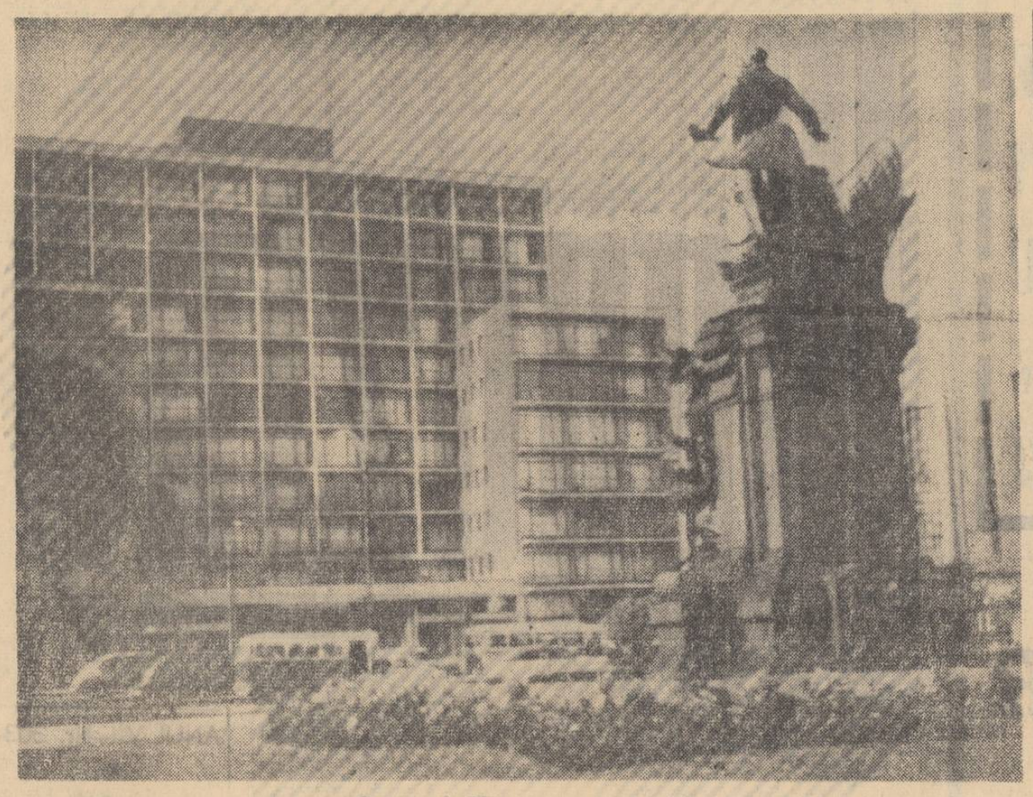

Santiago de Chile: În centrul orașului

Peisaj chilian

Tradiționalul rodeo chilian

Interesantele relatări ale oceanografului Cousteau

La începutul anului au apărut în presă cîteva știri privind o experiență deosebit de interesantă pe care o efectua un cunoscut oceanograf francez, Jacques Yves Cousteau. Era vorba de experimentarea primului oraș subacvatic, în fundul Mării Roșii, în care urmau să trăiască și să muncească o anumită perioadă de timp, un grup de 7 oameni.

Această experiență, care este încă în curs de desfășurare, a stîrnit, pe bună dreptate, un viu interes. Solicitat de ziariști, șeful expediției a furnizat o serie de amănunte privind șederea în locuințele subacvatice. El a povestit că cei șapte locuitori din adîncuri duc o viață foarte confortabilă. Încăperile apartamentelor sînt prevăzute cu aer condiționat, cu instalații de televiziune și telefonice. Cu prilejul a 26 de ani de căsătorie, Yves Cousteau a organizat o mică recepție submarină, la care a sosit și un invitat... pămîntean, soția sa, Simone! Cît privește activitatea de cercetare, locuitorii „orășelului" fac mai multe ore zilnic plimbări... înotînd, efectuînd cercetări științifice și, bineînțeles, pescuind.

Cum s-a ajuns la organizarea unui asemenea orășel? Publicăm mai jos o parte din însemnările lui Jacques Yves Cousteau privind prima fază a experiențelor sale, care a pregătit actuala expediție din Marea Roșie.

CU „DENISE" PE FUNDUL MĂRII ROȘII

„Denise", ambarcațiunea-scafandru, a fost concepută în Marea Roșie. În anul 1952, în cursul unei minunate scufundări, pe peretele abrupt al recifului Shab Suleim, mi-am dat deodată seama de necesitatea unei mici ambarcațiuni de cercetări submarine — o ambarcațiune care să aibă flexibilitatea și libertatea de mișcare a unui scafandru...

...Începînd din 1955, inginerii Laban și Mollard au luat această problemă în studiu și, în 1959, ambarcațiunea-scafandru a fost „lansată" din insula Porto-Rico. Apoi am lansat-o pe „Denise" din Guadelupa și din insulele Capului Verde. În ianuarie 1960, Falco și cu mine am întreprins prima scufundare pînă la trei sute de metri în golful Ajaccio. Așadar, pînă în anul plecării noastre în misiunea din Marea Roșie „Denise" făcuse șaptezeci de scufundări în mare.

„Denise" nu-i este un mic batiscaf, e un adevărat submarin, chiar dacă în miniatură. Ea se mișcă cu propria ei forță și nu are nevoie de rezervoare de benzină. Forma sa oarecum turtită produce o surpriză: cu „ochi" mari, cu cleștii săi, arată ca un fel de rac uriaș și nu ca un submarin. O ambarcațiune în formă mai alungită s-ar mișca poate mai repede, dar s-ar roti cu mai puțină ușurință. Pentru explorare și observație viteza nu este chiar atît de importantă pe cît este posibilitatea de manevrare.

Echipajul, alcătuit din doi oameni, pilotul și observatorul, se află într-un fel de scoică de oțel în formă de lentilă cu un diametru de doi metri. Ei stau culcați unul lîngă altul pe saltele de spumă de cauciuc. Ei pot respira normal: aerul din cabină este regenerat cu o rezervă de oxigen iar bioxidul de carbon pe care ei îl expiră este absorbit de granule de sodiu și calciu. Ei pot vedea drept înainte prin dispozitive acoperite cu plexiglas. Ei pot vedea și deasupra lor, mulțumită a trei dispozitive speciale și mănunchiului de raze emise de niște puternice proiectoare. Ei au libertate de mișcare: pot să îndrepte ambarcațiunea înainte sau îndărăt, să o învîrte în cerc, să o înalțe sau să o scufunde, să stea pe loc în apă, după cum este nevoie. Ei pot colecționa diferite piese dinafară cu o macara hidraulică, care apucă obiectele alese în ghiarele sale de oțel și le lasă într-un coș.

Începînd de la 11 martie, data cînd „Denise" s-a scufundat mai întîi în Marea Roșie, dedesubtul recifelor Shab Ali din strîmtoarea Jubal, vasul oceanografic „Calypso" a servit drept purtător al ambarcațiunii-scafandru. „Denise" a coborît de douăzeci și cinci de ori, în majoritatea cazurilor noaptea, pe tot parcursul Mării Roșii pînă în Oceanul Indian și fiecare scufundare s-a efectuat pînă la două sute optzeci — trei sute de metri. Fiecare a durat mai multe ore — în total vreo sută de ore de observație.

...Este ora două noaptea. Henry Plé, ofițerul de serviciu, vine și mă trezește. Deși noaptea este înăbușitoare mă îmbrac repede cu costumul albastru de protecție și îmi leg în jurul gîtului un prosop care să absoarbă transpirația. Din sertar scot mai multe obiecte care ar putea să-mi fie de folos: ochelarii, o lanternă mică de buzunar, un cuțit și o bandă de magnetofon.

După ce totul a fost controlat, Albert Falco ia loc în vasul scafandru; mă tîrăsc și eu după el, deasupra acestui rac mare de culoare galbenă, mă strecor prin deschizătura îngustă din vîrf și ajung în interiorul scoicii noastre de oțel.

Falco închide ventilul cu o grijă deosebită. Pe cînd el se întinde pe burtă eu pun în funcțiune o serie întreagă de întrerupătoare de pe tabloul central de control electric și pun în mișcare aerul și ventilatoarele de oxigen, mai examinez odată proiectoarele și aparatele fotografice. Falco constată încă odată că busola noastră se sincronizează cu busola vasului „Calypso" și îi telefonează lui Roux că sîntem gata.

Iată, ne simțim ridicați. Rămînem suspendați deasupra punții cîteva minute apoi alunecăm în apă: „Denise" intră în elementul său...

Întunericul profund al mării este străpuns numai de mănunchiul luminos al reflectorului nostru de navigație. Cea mai mare parte a timpului unul sau doi rechini s-au ținut prin apropiere spre a ne saluta și Bonnici îi observă cu atenție în timp ce înoată în jos cîțiva metri spre a șterge pentru ultima oară plexiglasul deschizăturii. Apoi alunecă în sus și dispare din cîmpul vederii.

(Urmare în numărul viitor)

Pisicile din Wolverhampton

FOILETON

Știți care sînt cele mai năpăstuite ființe din orășelul englez Wolverhampton? Pisicile. E drept, și alții o duc greu acolo. Dar greutățile lor nici măcar nu se compară cu viața plină de suferință a neamului felin din această parte a Angliei.

Poate n-o să credeți, dar la Wolverhampton pisicile umblă chiar și toamna tîrziu, cînd plouă și e frig, cu labele neacoperite. Nu există acolo grijă pentru securitatea vieții lor — nu s-au luat nici un fel de măsuri pentru a lipsi de pericol escapadele nocturne de pe acoperișurile clădirilor.

Noroc însă de pisicile din Wolverhampton că s-au găsit cîțiva oameni de inimă care s-au gîndit să le apere interesele. Aceștia s-au întîlnit la începutul lunii iulie la un restaurant din localitate și timp de șapte ore — după cum informează reporterul ziarului „Daily Mail" — au dezbătut problemele importante legate de traiul pisicilor din localitate. Prilejul întîlnirii l-a oferit un eveniment trist din viața domnișoarei Marjorie Caldicott, proprietara restaurantului: comemorarea morții lui Chinky, gingașa ei pisicuță, decedată în floarea vîrstei, la 16 ani...

La întîlnirea de la restaurantul din Wolverhampton a venit un mare număr de persoane din oraș. Unul din musafiri, d-na Mary Owen din Rhosneigr, Anglesey, de 66 ani, a parcurs chiar 130 de mile pentru a fi prezentă la dezbateri.

Cu toate că în timpul discuțiilor s-a consumat șampanie, vin, bere, sanviciuri, întîlnirea a avut un caracter de lucru. Firește că întîi a luat cuvîntul vîrstnica miss Caldicott, pe care această întîlnire a costat-o 1 100 lire sterline. S-a făcut liniște. Cu un păhărel în mînă, amfitrioana și-a destăinuit gîndurile.

— Fără copii — a început ea, emoționată, mi-am dus viața cu cele trei pisici ale vieții mele. Chinky a fost ultima — (iacă, deși corespondentul lui „Daily Mail" nu precizează, miss Caldicott precis că a izbucnit în plîns) — și nici nu mai am vreo altă pisică.

În sală nu s-a mai auzit nici un clinchet de pahare. Cîteva prietene ale gazdei și-au dus discret batistele la ochi. Miss Caldicott s-a liniștit și a continuat energic:

— M-am decis ca la acest coktail party să adun laolaltă pe toți iubitorii de animale pentru a putea contribui la activitatea dispensarului pentru pisicile bolnave. Pînă acum am strîns la „fondul Chinky", cîteva sute de lire, dar mai mult din donații particulare...

Cuvintele rostite de miss Caldicott au fost urmate de vii discuții. Musafirii au depănat cu melancolie amintiri din viața pisicilor lor și au venit cu propuneri concrete pentru a asigura un trai mai bun micilor și cotoilor. La cheta făcută pentru „Fondul Chinky" s-au strîns cîteva sute de lire...

Dar comesenii din Wolverhampton n-au fost singurii care au apreciat la justa valoare problemele legate de viața și nevoile cotidiene ale pisicilor. Același ziar, „Daily Mail", a povestit despre fapta emoționantă a unei alte domnișoare în vîrstă de 81 ani, miss Ada Tilley din Caetorus, Aberdaron, care a lăsat moștenire averea ei de 6.500 lire (minus 50 lire) pentru tratamentul pisicilor bolnave. Din păcate, acest gest minunat a fost puțin întunecat de reacția egoistă a nepoatei domnișoarei Tilley, care nu a primit nici un ban din moștenire. Nepoata, d-na Davis Williams, în vîrstă de 64 ani, își ingrijise mătușa în ultimii ei ani de viață, și, la aflarea beneficiarilor moștenirii, a avut unele cuvinte nu prea potrivite...*

Faptele de mai sus, reluate după „Daily Mail", sînt îmbucurătoare. E drept, mai sînt încă multe de făcut, mai ales pentru pisicile șomerilor și ale pensionarilor. Dar, în orice caz, trebuie recunoscut că treburile merg pe un făgaș bun. Una din problemele sociale cele mai importante din Marea Britanie e astfel pe cale de rezolvare.

U. VĂLUREANU

Urmărind spectacolul ansamblului „Ciocîrlia"

SUS ÎN VÎRFUL GĂINEI

(Urmare din pag. 1)

meni așezărilor de pe tot cuprinsul țării noastre, ca un activ receptacol al tuturor înnoirilor spirituale și materiale. În acest sat „ideal" — despre care unele glasuri aparținînd clasei exploatatoare nu s-au sfiit să spună că ar fi vrut să-l afle întotdeauna sub semnul stagnării, gata să „boicoteze istoria", în perpetuitate — istoria contemporană pătrunde vertiginos.

Tocmai de aceea în grandioasa „transhumanță" din vara aceasta spre tîrgul de la Muntele Găina, erai îndemnat să descoperi pretutindeni biruința acestei înaintări nestăvilite a vieții noi, așa cum razele soarelui ajung să lumineze, mai devreme sau mai tîrziu, fiecare colț al pămîntului...

Undeva, în satul Iancului, nu departe de casa memorială în care a văzut lumina zilei „craiul moților", am întîlnit un tînăr rezemat de stîlpul porții, într-o atitudine concentrată și meditativă.

— Ce faci, flăcăule ? l-a întrebat unul dintre vizitatorii muzeului, așa doar ca să intre în vorbă.

— Ce să fac, stau și mă uit și număr mașinile !

— !?!

— În două ceasuri or trecut 50. Niciodată n-o fost ca în anul aiesta !

În curiozitatea puțin cam naivă a flăcăului din comuna Avram Iancu, ca și în concluzia vorbelor sale, se ascundea o realitate pe cît de plăcută oricărei inimi de moț pe atît de surprinzătoare. Într-adevăr, niciodată amploarea acestei sărbători tradiționale n-a cunoscut proporțiile de anul acesta și spectacolul magnific al unei ascensiuni colective de aproximativ o sută de mii de oameni este un eveniment cu totul unic.

Ziua de desfășurare a tîrgului, aleasă conform tradiției, după un calcul calendaristic neschimbat, fusese stabilită pentru duminică, 21 iulie. Dar mulți vizitatori își instalaseră bivuacul pe culmea Găinei încă din cursul zilei de vineri. Pe drumurile dinspre Cîmpeni, Brad, Beiuș, au continuat să vină, vineri și sîmbătă, autobuze, turisme, motociclete, căruțe, pline cu excursioniști din regiunile vecine, din celelalte părți ale țării, ba și cîteva grupuri de turiști de peste hotare, sovietici, austrieci, cehi.

Pînă anul acesta drumul vehiculelor cu motor se oprea undeva la poalele Găinii, la Dealul Crișului sau la marginea comunei Avram Iancu, de acolo neexistînd altă posibilitate de urcuș decît pe jos sau călare. În vara asta a răsunat prima oară în pădurile de fag de la poalele Găinii, în cele de molid, și în pîlcurile de jnepeni caracteristice numai marilor altitudini, duduitul motoarelor. Pe o lungime de peste zece kilometri a fost amenajat un drum alpin, pe care au putut urca automobile „cu două diferențiale", transportînd un mare număr de excursioniști și mai ales materialele necesare desfășurării manifestărilor artistice, deosebit de bogate.

A fost o încercare nu lipsită de eforturi pentru fiecare șofer care a urcat cu mașina pe munte ; dar a fost un examen de hotărîre și dîrzenie și dorința tineretului din părțile locului de a crea într-un răstimp scurt, prin muncă patriotică, un drum practicabil pînă în vîrful muntelui, dorință încununată de succes, din care vor prinde viață în viitor noi proiecte și, în primul rînd, acela de a amenaja și mai bine drumul.

Sîmbătă, la lăsarea serii, din toate cele patru părți ale orizontului, pe toate căile de acces, pe drumul nou dintre Dealul Crișului și Muntele Găina, pe potecile dinspre satele din jur, Tomnatic, Bulzești, Cristești, Lazuri, continuau să urce șiruri nesfîrșite de oameni, moți din părțile locului, purtînd pe brațe pături, mantăi de ploaie din plastic, umbrele, („parapleu") excursioniști de la orașe cu rucsacuri și corturi, grupuri compacte de muncitori veniți cu familiile, cu prietenii. Pe podișul din preajma vîrfului care marchează cel mai înalt punct al muntelui (1486 m.) fuseseră desfășurate de acuma tarabele cu mărfuri tradiționale...

De astă dată însă, principalul punct de atracție al tîrgului îl constituia vasta scenă în aer liber așezată la poalele muntelui în așa chip încît întreg versantul răsăritean căpătase înfățișarea unui amfiteatru, cu zeci de mii de locuri. Așa cum vesteau afișele pe care le întîlnisem în drum, prinse rustic, pe tulpini de copac, pe Muntele Găina urcase anul acesta primul mare ansamblu artistic profesionist, ansamblul „Ciocîrlia". Ciocîrlia, surata înălțimilor și a soarelui, nu-și dezmințea nici de astă dată faima.

Tîrgul de fete

Denumirea sub care este cunoscută străvechea sărbătoare cîmpenească de la Muntele Găina, aceea de „Tîrg de fete", mai are încă darul să trezească nedumeriri în mințile unora care, deși convinși că despre un tîrg în adevăratul înțeles al cuvîntului nu poate fi vorba, își închipuie că acolo trebuie să fie un loc de „vedere" colectivă, că fetele de vîrsta măritișului se înfățișează cu zestrea la tîrgul sorocit, așteptînd să le vină peținorii...

Un tîrg de fete, „une foire aux amoureux" — tîrgul îndrăgostiților — cum îi zicea un etnograf francez care îi găsise corespondențe într-o seamă de manifestări, zicea el, similare din Ardeni pînă în inima Asiei, era firește un obiectiv turistic prin excelență exotic, vrednic să figureze în orice Baedecker și în același timp să stîrnească imaginația reporterilor însetați de senzațional.

Originea tîrgului de la Găina se află în condițiile sociale, economice, geografice, în care s-a dezvoltat viața locuitorilor de pe aceste meleaguri. Nu este singurul loc din munții noștri în care traiul oamenilor, siliți de împrejurări să vietuiască la mari depărtări unii de alții, a creat tradiția unor întîlniri sărbătorești și era firesc ca o asemenea sărbătoare să prilejuiască prietenii, apropieri între tineri, dintre care unele puteau să ducă la întemeieri de familii. Cît privește alegerea datei, a anotimpului și a zilei în care se desfășoară tîrgul, părerile sînt împărțite și aici. Spun unii că ziua de 20 iulie era sorocul întoarcerii vitelor de la munte, acestea urmînd să pășuneze în restul verii în locuri mai apropiate, de unde a fost cosită iarba. De obicei fetele erau acelea care păsteau vitele la munte, iar flăcăii urcau ca să le ajute să coboare, încingînd cu acest prilej petreceri și jocuri.

Alții susțin că sărbătoarea era legată de data cînd groful de la Hălmagiu, pe al cărui teritoriu se afla muntele, obișnuia să-și strîngă gloabele anuale, așa încît petrecerea moților sărmani și oropsiți, era ca un scurt oftat de ușurare, părelnică, la capătul unui an de osteneli și lipsuri, o rază de lumină în viața muntenilor, după care necazurile și strîmbătățile prindeau să bîntuie cu și mai mare furie. Și nu arare ori în anii aceia, moții de pe Arieș, de pe Crișuri și din toate satele de munte, foloseau aceste întîlniri pentru a pune la cale fapte menite să le ușureze starea, să-i adune la luptă împotriva nemeșilor și a tuturor asupritorilor.

S-au spulberat de mult acele timpuri și astăzi sărbătoarea moților și crișenilor, tîrgul de pe Muntele Găina, alături de altele deopotrivă cu ea, este o sărbătoare a vieții noi, a rodniciei pămîntului și a hărniciei oamenilor, a frumuseții naturii și a sufletului mulțimii dornice de frumos.

...Cîte nunți se vor fi pus la cale pe Muntele Găina, dacă se vor fi pus într-adevăr la cale vreo dată ? N-avem de unde ști. Dar îndrăgostiții n-au lipsit nici odată. Veneau crișenii din satele din spre apus, din Poiana, din Lunca, din Sîrbești, de pe valea Crișului Negru ; din Hălmagiu, din Tisa, din Țărmure, de pe Crișul Alb, atrași de frumusețea „moațelor" cărora li se dusese vestea în tot ținutul. Veneau cîntînd cîntece fierbinți de dor : **„Sus în vîrful Găinii / Șade mîndra cu boii / Și așa cîntă de frumos / De pică frunza pe jos /"**... Locul doinelor îl luau adesea chiuiturile de joc șfichiuitoare : **„Ține moț de hastă straiță / Să mă hiț cu hastă moață / Pînă mă hițai cu moața / Se duse moțul cu straița."** Sau aceasta, în care spiritul scînteietor al poporului dă parcă o replică vechilor prejudecăți legate de tîrgul de la Găina : **„Cine vrea să se iubească / Gură cu gură vorbească / Că și eu cînd am iubit / Gură cu gură am vorbit..."**.

Oamenii așteaptă răsăritul

A coborît deasupra munților noaptea, încă n-a răsărit luna, nu știi dacă o să mai răsară și nimeni nu-i simte lipsa. După ce-ai urcat cale de mai bine de două ceasuri pe poteci pietroase, printre tufe de afini, te-ai oprit seara la o margine de pădure. Ai adunat vreascuri, trunchiuri căzute la pămînt, crengi uscate de brad și ai aprins un f[illegible]. Jur împrejur alte focuri strîng în jurul lor lumea venită de cu seară din orașe și sate. Aerul ozonat al înălțimilor, răcoarea nopții, la peste o mie patru sute de metri altitudine, te îndeamnă să te apropii mai mult de foc. În noaptea asta nu doarme nimeni. Toți munții freamătă de glasuri, răsună tulnice, se încing jocuri la lumina focurilor. Ici colo, locul lăutarilor l-a luat aparatul de radio cu tranzistori... Este un spectacol pe care nu te mai saturi privindu-l. Te urci pe piscul cel mai înalt și arunci-ți ochii în jur nu mai știi unde sfîrșesc crestele munților și unde începe cerul, unde este hotarul stelelor și unde cel al focurilor aprinse de mîna omului. Zeci de constelații noi au apărut în zare, înlănțuind muntele, ca o salbă cu scînteieri jucăușe.

După miezul nopții, cam pe la ceasurile două sau trei, strigătele încetează, focurile licăresc obosite, freamătul scade. N-ai apucat să-ți dai seama cît durează acalmia, pentru că peste puțin timp rumoarea se întețește cu și mai mare putere. Mii de ochi așteaptă clipa cînd printre văile adînci ale munților prind să se retragă caiere albe de ceață, dezvăluind pînă departe profilul albastru al culmilor, dindărătul cărora se ivește soarele, ca un ceaun de aramă ciobănesc...

Ceea ce vezi acum se repetă în fiecare dimineață și totuși priveliștea are aici o frumusețe singulară, care-ți trezește o bucurie copilărească, parcă ai probabil, prilejul să se minuneze de multe ori de tot ceea ce va fi văzut urcînd spre Muntele Găina, în această vară. Cu multe zile înainte, zeci de camioane au urcat pînă în vîrful muntelui nu mai puțin de două vagoane și jumătate de materiale necesare spectacolelor care urmau să fie prezentate aici de ansamblul „Ciocîrlia" ; lemnărie pentru înălțarea scenei, care trebuia să fie pe măsura proporțiilor ansamblului, grupuri electrogene, lăzi cu costume, difuzoare, cabluri.

Este prima dată cînd un mare ansamblu artistic a întreprins un turneu în asemenea condiții și este, în același timp, din partea ansamblului, un prilduitor aport, acela de a înfrumuseța prin prezența sa această străveche sărbătoare populară, de a se face, într-un fel, ctitorul unei noi tradiții, — participarea marilor colective artistice la astfel de manifestări intrate în tradiția poporului.

Reporterul nu-și propune să consemneze programul spectacolului susținut cu cele mai bune forțe ale ansamblului, din care nu lipseau artiști cunoscuți și îndrăgiți și pe aceste locuri, ca Angela Moldovan, dansatorul Ion Ilie, Aurelia Fătu-Răduțu, Benone Sinulescu, Ion Cristoreanu, Maria Butaciu, Irina Loghin, Maria Ciobanu. Măiestria acestor artiști, ca și a întregului ansamblu, este îndeajuns de cunoscută pentru a mai repeta aici elogii care s-au mai făcut. N-aș spune o noutate dacă aș arăta că spectacolul s-a bucurat de succes, că a fost, după cum îmi spunea Benone Sinulescu, unul din cele mai emoționante din cîte pot exista : închipuiți-vă o mulțime imensă, care ocupase cu mult înainte fiecare palmă de pămînt a imensului amfiteatru natural din fața scenei. Nici o fotografie nu poate reda imaginea copleșitoare a acestei mulțimi, aplaudînd cu ardoare, rechemînd artiștii la rampă de cîte patru și cinci ori. Reușita spectacolului dat de ansamblu, care a constituit doar o parte din programul manifestărilor la care și-au dat concursul numeroase alte formații din regiunile limitrofe — pornește din faptul că spectatorii, sutele și miile de moți și crișeni aflați acolo, au fost bucuroși să descopere pe scenă acele afinități sufletești care asigură o comuniune durabilă, în stare să șteargă distanța dintre interpreți și public.

Cu multe săptămîni înainte, ansamblul a trimis în „Țara Moților" o echipă specială a cărei menire era culegerea de material folcloric-muzical, literar, coregrafic, destinat acestui număr din program. Este o experiență statornică pe care ansamblul a făcut-o și în cazul unor numere care și-au dobîndit o prestigioasă consacrare în țară și peste hotare : „Nunta de pe Someș", „Dansul fetelor din Căpîlna", „Jocul călușarilor". Și de astă dată această experiență s-a dovedit rodnică. Premiera dansurilor moțești în „Țara Moților" a trecut cu binemeritat succes.

Pînă noaptea tîrziu s-a auzit tropotul jocurilor, s-au aprins alte focuri, au răsunat cîntece noi.

De undeva, dinspre pădurile care acoperă munții Bihariei, a hăulit chemarea tulnicului. Într-un răstimp s-a auzit limpede și clar, răsunînd în aerul proaspăt al serii, cuvintele cîntecului : **„Cîtu-i lumea-n lung și-n lat / Ca Găina n-am aflat / Cît îi lumea și țara / Nu-i munte ca Găina".**

N-aș vrea să comentez aici aceste versuri. Aceasta nu pentru că aș fi convins că autorul lor anonim are sau nu dreptate. Mi-aș lua însă îngăduința de a îndemna pe toți cei ce vor citi aceste rînduri să nu scape prilejul de a merge la Găina, vara viitoare, cînd va fi fără îndoială și mai frumos ca anul acesta — și în alte veri ce vor urma. N-o să le pară rău !

Boris BUZILA

Spre Tîrg, pe cărări de munte

vrea să ieși înaintea soarelui, să-l atingi cu mîna, mai cu seamă că ți se pare foarte aproape și nu te-ai mira să vezi aievea flăcăi și fete, fugind în întîmpinarea lui, salutîndu-l prelung cu tulnicile, așa cum se pare că a fost odată... Dar acum răsună doar tulnicile, cu glasul lor dramatic, reținut, cu nota lor groasă, baritonală, ce se precipită uneori în ritm sacadat, dar care deobicei vorbesc în graiul cel mai simplu cu putință : **„Mărie, urcat-ai vitele amunte ?"** Ori **„Pus-ai cilții ?"**

De astă-dată chemările au în ele ceva sărbătoresc, de o inegalabilă măreție, depășind semnificația acestui original mijloc sonor de comunicație la mare depărtare.

S-a însuflețit odată cu zorii și micul tîrg din apropiere. Cîteva tarabe adăpostesc mărunțișuri de galanterie, pînzeturi, încălțăminte, articole pe care oamenii de prin partea locului le au la îndemînă și în cooperativele din sat sau în magazinele de la orașe, unde se pot duce oricînd cu „cursa". Cercetate sînt mesele pe care sfîrîie grătarele și se destupă sticle de țuică „întoarsă" de cireașă, numită simplu și cuprinzător „cireașă", băutură tare de peste 50 de grade, locurile de vînzare a berei sau cele în care se desfac grămăjoare de fructe trecute de mult la cîmp, vișine, cireșe.

Dar, neîndoielnic, cele mai căutate sînt locurile de desfacere a obiectelor de artizanat popular. Un etnograf, autorul unui studiu despre tîrgul de la Găina, a alcătuit un plan cuprinzînd topografia exactă a acestuia, cu mențiunea că de zeci și sute de ani dispoziția „raioanelor" a rămas aceeași. Cunoșteam planul, fără să fi fost vreodată la tîrg și m-am convins că într-adevăr a rămas neschimbat, deși de la alcătuirea și publicarea lui au trecut vreo 30 de ani. Olarii din Tîrnăvița, raionul Gurahonț, îți oferă ulcioare suple și elegante, meșterii lemnari din comunele de pe valea Arieșului și din împrejurimi te îmbie să cumperi tulnice de felurite mărimi, fluiere, bastoane, greble, furci de lemn cu trei colți ca tridentul lui Neptun, donițe. Moții din zilele noastre nu mai colindă țara „cu doniți și cu ciubeară". În cooperativa „Horia Moților" munca se duce mai cu spor și cîștigul este incomparabil mai bun. În raionul destinat cojocarilor, vizitatorii fac coadă la... chimire, niște punguțe din piele împodobite cu frumoase motive decorative și cu inscripția **„Amintire de la muntele Găina—1963"**. Unii vînzători ne oferă și „inovații", pungi în care pielea se îmbină cu masele plastice... Nu lipsesc nici micile distracții, caracteristice tuturor bîlciurilor, fotograful „a la minut", șoarecii albi, panourile de tras la țintă...

Ciocîrlia nu-și dezmințe faima

Tînărul din Avram Iancu pe care l-am surprins numărînd mașinile care treceau pe dinaintea casei, a avut,

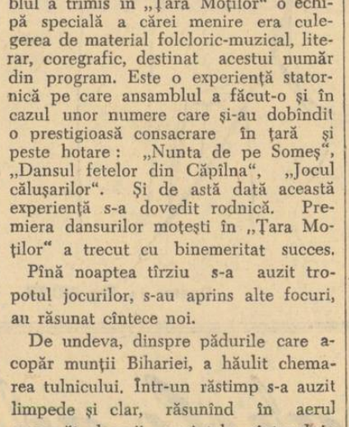

În drum spre Găina un popas la casa lui Avram Iancu

Au prins a hăuli tulnicele...

ÎN TABĂRĂ LA BUCȘOAIA

(Urmare din pag. 1)

care servesc masa, tot pe atîtea spălătoare, tot vreo zece îngrijitori). În fiecare zi cîte un detașament face de serviciu, un grup de copii supraveghează ordinea în solarii, serviciul la sufragerie, ajută la treburile gospodărești, veghează la intrare unde te invită politicos dar nesovăielnic la dezinfecția mîinilor și la gargară, controlează îndeaproape desfășurarea întregului program. Și acestea toate le îndeplinesc cu cea mai deplină seriozitate.

Din buna rînduială se nasc și bune deprinderi. Nici un fel de mofturi la culcare sau la trezire, nici un fel de mofturi la mîncare, nici un fel de neglijență („las' că stringe mama...") la îmbrăcat sau la dezbrăcat. Și asta se întîmplă fără nici un fel de constrîngeri. Puterea colectivului e cea care acționează. Nu silnic, ci prin exemple. Venerabilul Amos Comenius, a cărui „Didactica Magna" o buchiseam pe vremuri, ar fi, de aceea, socot, fericit văzînd cum se împlinește credința sa că „virtutea se cultivă prin fapte și nu prin vorbe".

În acest climat de ordine care n-are nimic cazon, nimic strident, nici o asprime și care exprimă prin fiecare manifestare numai respect față de colectiv, față de tovarășul de alături și prin aceasta față de sine însuși, o mie de copii trăiesc în voie bună, dorm respirînd aer de munte, mănîncă și se joacă. (Pentru cei curioși dau lista de bucate a unei mese de prînz la care am fost poftit în tabără : supă cu găluști, șnițel pane cu piure de cartofi, cremșnit).

Cam acestea ar fi de spus, pe scurt, despre masa și casa cu ceea ce au ele specific la Bucșoaia. Mai mult, mult mai mult, s-ar cuveni zăbovit asupra programului cultural-educativ care în fiecare zi e altul, totdeauna atractiv, alcătuit în așa fel încît să recreeze și să educe pe toți cei ce sălășluiesc aici împăcînd și particularitățile de vîrstă. (Sînt copii — între cei o mie — de la 7 la 14 ani). Dar acest program mai ține seama de o cerință : cea impusă de așezarea taberei, de unele trăsături specifice. Așezarea la poalele Bucșoitei, o culme de munte împădurită și cu poiene largi, determină mici și lesnicioase ascensiuni, concursuri de orientare. Apa Suhăi, care se varsă în Moldova chiar în dreptul taberei, oferă cadrul unui alt divertisment. Vin apoi împrejurimile : Cetățuia, Dealul Mare, Zmeuriș, — locuri de plimbat ; după aceea : complexul de industrializare a lemnului din Frăsin, orașul Gura Humorului și muzeul său, casa memorială Constantin Ivănuș — sînt toate obiective cuprinse în itinerariile excursiilor.

Dar acestea nu-s decît o parte din posibilitățile atît de numeroase ale educației și petrecerii într-o tabără ca cea de la Bucșoaia. Copiii aici învață cîntece noi și jocuri pionierești, își demonstrează priceperea la volei sau la fotbal, se întrec la concursuri sportive, se întrec la concursuri de tipul „Cine știe cîștigă", sau la concursuri de creații literare. Iau parte la focuri de tabără, la întîlniri cu oameni de seamă, vechi luptători comuniști, scriitori, artiști, privesc spectacole de teatru și filme, citesc și discută despre cărți, se plimbă prin parcul vast și leagă prietenii. (Au și răgazul să citească o scrisoare venită de-acasă sau de la un prieten — poștașul e zilnic cu tolba plină — și răgazul să răspundă).

Patruzeci și opt de oameni, cadre didactice și instructori de pionieri, se îngrijesc zilnic de alcătuirea programelor, de realizarea lor. Și nimic nu se face de mîntuială, nimic de umplutură. Nimeni n-are nici timp de pierdut și nici plictiseli de alungat. Copiii și educatorii au la îndemînă ceasurile numărate ale unei zile, pentru a le folosi. Cît mai plăcut și cît mai folositor. Și așa fac. De-aici nenumărate satisfacții, bucuria zilelor de tabără, dorința de a le reîntîlni. De aici emoția cu care fiecare ascultă sunetul goarnei pionierești cînd înfioară liniștea locurilor vestind dimineața o nouă zi de satisfacții...

Așa trăiesc la Bucșoaia, în tabără vreme de două săptămîni, o mie de copii. De aceea îmi place să socot numele Bucșoaiei sinonim copilăriei fericite, o reprezentare admirabilă a ceea ce înseamnă vacanță pionierească, veselia și buna tovărășie, a ceea ce înseamnă grija rînduirii noastre socialiste pentru copii.

Rîndurile acestea, pe care le doresc omagiale, la adresez tuturor celor ce poartă de grijă taberei din Bucșoaia, nu știu dacă vor cădea sub privirea școlarilor și pionierilor de acolo. Dumneavoastră însă, care le citiți, îmi îngădui să vă fac o recomandare : cînd treceți pe șoseaua ce duce de la Humor la Cîmpulung, opriți-vă o clipă în fața porții taberei și salutați. Salutați pionierește această imagine a viitorului, viitorul ce se împlinește atît de frumos sub ochii noștri.

Virgil DĂNCIULESCU

FRAȚII

(Urmare din pag. 1)

Așa a făcut cunoștință inginerul Dumitrescu — chiar în ziua cînd a luat în primire noul post — cu brigada fraților Rusu. N-a trecut mult timp și el s-a convins că această brigadă obține rezultate deosebite.

— Brigada condusă de Ion Rusu — **i-a confirmat Iosif Pop, directorul stațiunii** — a întrecut aproape întotdeauna celelalte brigăzi.

Colectiviștii din Agnita știau bine că dacă scot recolte bogate aceasta se datorește în mare măsură și hărniciei și priceperii celor șapte frați mecanizatori. Și de aceea se mîndreau, pe bună dreptate, cu brigada care lucra pe ogoarele lor.

Un timp, funcția de pontator-alimentator a deținut-o... tatăl celor „7 voinici". Apoi această îndatorire a revenit lui Cornel, cel mai mare dintre frații Rusu.

Anul trecut, în preajma campaniei agricole de primăvară, Virgil și Gheorghe Rusu au fost invitați să treacă urgent pe la sediul stațiunii.

— Știți pentru ce v-am chemat ? — **i-a întrebat directorul S.M.T.** Ne-am gîndit că, ținînd seama de experiența pe care o aveți, a sosit timpul să vi se dea în seamă cîte o brigadă de mecanizatori. Tovarășul Virgil Rusu să lucreze la gospodăria din Retiș, iar dumneata, **continuă directorul adresîndu-se lui Gheorghe** — la colectiva din Coveș. Sînteți de acord ?

Luați prin surprindere, cei doi frați au cerut un timp de gîndire.

— Să vorbim mai întîi cu Ila... Dacă plecăm se destramă brigada noastră.

Atunci interveni Petre Gaboraș, secretarul organizației de partid.

— Cu șeful de brigadă am discutat în prealabil ! El n-are nimic împotrivă. M-a rugat să vă transmit că acolo unde veți lucra de acum înainte, să nu faceți de rîs brigada de unde ați plecat. În locul vostru, intră în brigadă doi băieți buni : Vintilă Sas și Ilie Cocon.

Și peste cîtva timp despre brigăzile de la Coveș și Retiș se puteau auzi numai cuvinte de laudă. La sfîrșitul anului trecut, cînd s-a făcut un clasament al rezultatelor obținute de brigăzi, pe primul loc s-a situat, ca de obicei, brigada fraților Rusu, iar pe locul doi brigada de la Retiș, condusă de Virgil.

În toamnă, colectiviștii din Coveș și Agnita au hotărît să-și unifice gospodăriile. Conducerea stațiunii a stabilit ca pe ogoarele gospodăriei unificate să lucreze o singură brigadă de tractoare. Lui Gheorghe Rusu i s-a propus să răspundă de o altă brigadă de mecanizatori.

— Dacă se poate — **îl rugă el pe directorul stațiunii** — la Vîrd să trimiteți pe altcineva. Avem atîția mecanizatori pricepuți, buni organizatori. Pe mine să mă repartizați ca simplu tractorist în brigada lui Ila. Să rămîn în gospodăria pe care o cunosc atît de bine. O să muncim în așa fel ca despre brigada fraților Rusu să nu se poată spune că nu-și face datoria.

Mi-a fost imposibil să cunosc numeroasa familie Rusu din Agnita. Am însă prilejul să-i găsesc, peste puțin timp, pe cei 12 frați și surori, cu numeroșii lor copii, adunați în casa părintească. Atunci, cînd vinul cel nou va fi tocmai bun de băut, a stabilit Nicolaie să facă nunta.

Th. MARCAROV

TREI ANI PRINTRE CĂRŢI ŞI CITITORI

Din jurnalul unei bibliotecare

Fără să vrea, cînd a auzit rostindu-i-se numele în sala aceea mare a tresărit şi s-a ridicat în picioare. O fată înaltă, robustă, cu ochii negri, avînd o privire poate prea gravă pentru tinereţea ei, s-a îndreptat spre masa prezidiului, zîmbind şi parcă nevăzînd pe nimeni în jurul ei. I s-a înmînat premiul întîi cu diploma şi insigna „Biblioteca în slujba construcţiei socialiste".

Premiul pe care i-a primit Mioara Littau, bibliotecară la Telefoane, fruntaşă pe raionul 30 Decembrie din Bucureşti, i-a întărit convingerea că multe dintre părerile ei, ca şi experienţa acumulată în cei trei ani de activitate, au însemnat pentru ea un examen serios.

În timp ce în jurul nostru alţi premianţi îşi luau diplomele, am început să întoarcem o pagină după alta, filele unui caiet de însemnări care purta un titlu simplu, „Biblioteca". Transcriem aici atît însemnările de jurnal cît şi comentariile autoarei. Să citim :

Prima zi

„...Astăzi am venit devreme dimineaţa, pentru că trebuia terminat inventarul bibliotecii. Am început să număr, să înregistrez o carte după alta şi nu ştiu cum s-a făcut că n-am avut inima să stau cu uşa închisă chiar din prima zi. Deşi atunci cînd inventariezi nu împrumuţi cărţi, eu am fost totuşi curioasă să-i cunosc pe primii mei cititori. Ei nu s-au lăsat aşteptaţi : intrau, voiau şi ei să ştie cu cine vor avea de-a face. Am completat primele fişe : Marin Petre, tinichigiu, Dumitru Constantinescu, mecanic, Ion Peţa, electrician, îi ţin minte că au fost primii care au ţinut să mă cunoască şi mi-au cerut cărţi.

N-am putut uita cum mă priveau că eram nouă în munca asta, poate prea tînără. Numai că tîrziu după prînz, pe cînd mai lucram încă la transportul volumelor înregistrate în rafturi, s-a deschis uşa şi a intrat, mi se pare, Marin Petre să mă întrebe dacă mă descurc singură şi dacă nu am nevoie de vreun ajutor la inventar. Să fie o dovadă că voi primi mereu sprijinul tuturor ca să-mi îndeplinesc noua mea muncă ?..."

În lăditele telefoniştilor

...„Astăzi a fost o zi neaşteptat de plină şi bogată în evenimente. Cine a spus că bibliotecara trebuie să muncească numai la ea, între rafturile de cărţi, fişiere ? E nevoie şi de asta, dar după părerea mea, important este cum ştii să te descurci pe teren. Terenul meu sînt locurile de muncă ale cititorilor. Am înţeles mai bine acest lucru atunci cînd am început acţiunea „Cartea la locul de muncă". Trebuia să înzestrez fiecare secţie sindicală cu cîte o bibliotecă-filială a celei centrale de la noi de la „Telefoane". Cu alte secţii, cum ar fi de pildă cea de la a patra, a mers bine. S-a găsit un bibliotecar, m-a ajutat mult aici preşedintele comitetului sindical de secţie. Mi-a plăcut că vedea în munca bibliotecii un ajutor pentru învăţămîntul politic. Dar ce mă făceam cu băieţii de la reparaţii-cabluri, cu cei care colindă săptămîni de zile prin toată ţara menţinînd circuitele ? Ce-ar fi — am zis eu — dacă le-am face băieţilor noştri nişte lăditе, pe care să le poarte cu ei pe şantierele unde muncesc, prin toată ţara ? Aşa s-a şi întîmplat ; astăzi i-am obişnuit ca pe lîngă lăditele cu scule să ia mereu cu ei aceste mici biblioteci volante. Unii mai luau cărţile şi nu le citeau, nici nu-i puteai găsi ca să stai de vorbă cu ei, erau mereu pe drum. Mi-amintesc mai ales de doi mecanici, de Ion Baciu şi de Constantin Georgescu. Nu prea răspundeau ei cînd îi întrebai cum stau cu cititul. Dar pînă la urmă au ajuns cititori pasionaţi.

Cărţi care te ajută în viaţă

...Uneori ca bibliotecară trebuie să ştii să găseşti ceva mai mult decît gustul omului, să ţii seama de preferinţele pentru cutare sau cutare gen de lectură. Am văzut, era necesar să găsesc acea carte care să ajute omului într-un moment dat din viaţa lui. Aş vrea să spun că se întîmplă să ţi se ceară un sfat care să nu se mărginească numai la discutarea unei probleme literare, ci să şi intereseze dezvoltarea omului în genere. Cum a fost de pildă cu Nicolae Zotică, mecanicul nostru de la centrala automată. Dintre eroii literaturii noastre, lui Nicolae Zotică i-a plăcut persoana lui Anton Filip din romanul „Bărăgan" de V. Em. Galan. Din discuţiile noastre a reieşit faptul că eroul acestui roman i-a dat lui Zotică îndrumări, în viaţa lui. Vechi cititor al bibliotecii noastre, Nicolae Zotică, a început prin a citi astfel de cărţi ale literaturii noastre noi şi ele au avut o influenţă deosebită asupra lui. Mi-amintesc mai ales de clipa în care a terminat de citit romanul lui Marin Preda, „Moromeţii". Am vorbit mult atunci şi dintre cele aflate de la el, o să repet aici o singură frază, pe care au am putut-o uita : „Drumul meu se aseamănă cu al lui Niculae din „Moromeţii", dar nu pentru că ne cheamă la fel, ci pentru că şi eu, în trecut, a trebuit să păzesc oile ca să pot strînge bani să mă duc la şcoală." Mi-l închipui de atunci, mereu, pe Nicolae Zotică gîndindu-se la problemele literaturii noastre, la felul în care ele îl ajută să se găsească pe sine însuşi, îl învaţă să muncească după exemplul unor comunişti cum este Anton Filip. Iată de ce spuneam că printr-o carte de actualitate, bogată în idei, poţi să influenţezi dezvoltarea unui om. Desigur că exemplul pe care l-am dat nu este singurul. Aş spune că totul este să deschizi, de aici, dintre aceste rafturi întesate cu mii de volume, o perspectivă clară asupra acelor opere literare care sînt în măsură să pasioneze şi să înarmeze cu o anumită experienţă înaintată. Iată încă un aspect al muncii acesteia care nu este atît „cu cartea", cum se spune adeseori, ci cu oamenii !"

Gustul şi preferinţele cititorului

„Mai există şi o altă satisfacţie a muncii de bibliotecară. În faţa mea se perindă zilnic cam între 60—70 de cititori. Printre ei se află mereu cîţiva care au o anumită înclinaţie spre un gen de literatură sau spre o artă pe care o înţeleg mai bine. Sînt atîţia oameni talentaţi, pe care îi poţi urmări cum au crescut citind şi perfecţionîndu-şi pregătirea într-un domeniu care corespunde firii lor ! ...Aş aminti pe electromecanicul Bănică Popa de la centrala automată Victoria 1. Dacă auzi cum vorbeşte acest mecanic de 22 de ani, îţi dai seama numaidecît că este pasionat după muzică. Încearcă să discuţi cu el probleme ale muzicii, ale istoriei şi vei vedea că are numeroase cunoştinţe.

Dar, nu întotdeauna am nimerit. Mi s-au adus şi cărţi necitite. Nu era tocmai ce căutam eu, mi se explica. A cui era vina ? În primul rînd a mea. Nu găsisem cartea care se potrivea cel mai bine omului din faţa mea.

Aşa am înţeles cu timpul că această completare a unui fişier de cititor este o muncă de intuiţie uneori, o sarcină mult mai complicată decît simpla înregistrare a cotelor de carte. Şi, iată, pentru ce acelaşi fişier nu poate să nu fie în acelaşi timp şi o oglindă a felului în care a crescut nevoia oamenilor de a citi, instruindu-se tocmai în acea direcţie în care îi cheamă gustul, temperamentul, aspiraţiile".

★

...Aici iau sfîrşit însemnările din jurnalul Mioarei Littau şi odată cu ele şi comentariile autoarei sale. Laureată a concursului „Biblioteca în slujba construcţiei socialiste", Mioara Littau a împlinit în ziua premierii sale, al treilea an de cînd este bibliotecară. Experienţa acumulată o doreşte mai bogată, mai profundă în cunoaşterea acestei munci de răspîndire a cărţii, care este de fapt, cum bine spunea, o muncă, prin excelenţă, cu oamenii.

Miron DRAGU

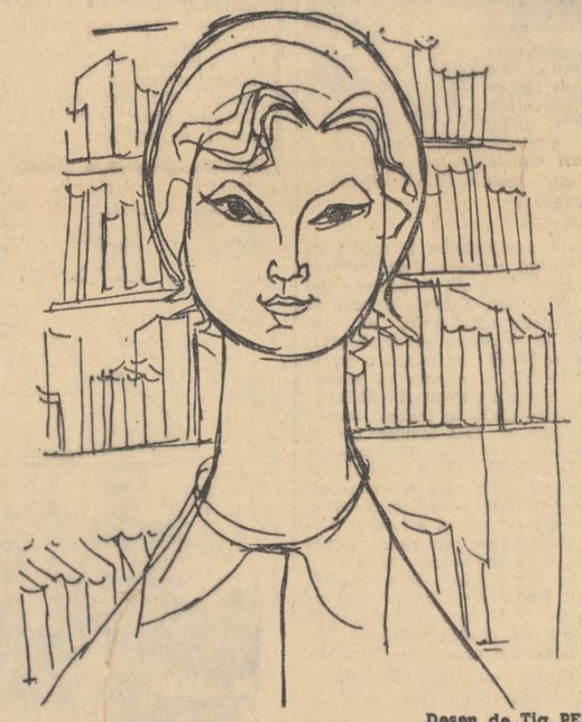

Desen de Tia PELTZ

UN TÎNĂR ŞEF DE ECHIPĂ

(Urmare din pag. 1)

— A fost greu ?

— Cum se putea altfel ? Toţi ciţi formau echipa erau şi ei absolvenţi ai şcolii profesionale. Deci tineri, deci neexperimentaţi. Iar eu, asemenea lor...

— Şi aţi scos-o la capăt?

— Cred că da. Aveam cu toţii o mare voinţă de a învăţa. Am continuat să ne calificăm, fie la cursurile iniţiate de conducerea secţiei, fie studiind individual. Biblioteca tehnică a uzinei ne-a fost de mare ajutor. Ea ne punea la dispoziţie o mulţime de cărţi de specialitate. Pe urmă, ni le cumpăram chiar noi. Eram de-acum muncitori, cîştigam şi puteam deci să ne încropim şi o mică bibliotecă.

— Dar în echipă au existat vreodată neînţelegeri, prilejuri de discuţii ?

Giurgiu ezită.

— Vedeţi — începe el într-un tîrziu — anul trecut în echipa noastră s-au întîmplat cîteva lucruri de care eu eram vinovat. Am fost atunci criticat, pe bună dreptate, şi în organizaţia de partid şi de către conducerea administrativă. Iată ce se întîmpla. Noi lucrăm la un ciocan de trei tone. Înainte de a da piesei forma cerută o încălzim în cuptor la o temperatură de 1.200 de grade. Cuptorul are şi el o capacitate anumită. Disciplina tehnologică ne cerea să nu introducem mai mult de 30 de piese pentru încălzire. Noi ne-am zis : hai să mărim producţia — şi băgam 50 de piese deodată. Era o socoteală greşită. Cantitatea mare de metal introdusă în cuptor absorbea căldură suplimentară, cuptorul se răcea şi, pînă la readucerea temperaturii la limita normală se pierdeau minute preţioase. Pe de altă parte, cele 20 de piese introduse în plus în cuptor, stînd mai multă vreme sub temperatură înaltă pînă le venea rîndul la ciocan, se supraîncălzeau, prindeau oxizi, ceea ce putea duce chiar la rebutarea lor.

— Aşadar, calitatea.

— Da. Aşa a fost. Cînd, în urma criticilor primite am trecut la respectarea disciplinei tehnologice, am întîmpinat reţineri din partea echipei. Oamenii se temeau că nu vom mai putea îndeplini şi mai ales depăşi planul.

— Şi atunci ?

— După cîteva zile de lucru cu respectarea strictă a disciplinei tehnologice s-au convins din proprie experienţă că n-aveau motive de îngrijorare. Este drept că totodată am hotărît în comun cîteva măsuri organizatorice. Să vă explic. Dacă aţi asistat vreodată o bună gospodină la prăjirea chiftelelor aţi observat desigur cum ştie să folosească întreaga suprafaţă a tigăii, ţinînd seama de gradul neuniform de răspîndire a căldurii.

Îl întrerup.

— Eşti căsătorit de multă vreme, tovarăşe Giurgiu ?

Rîde.

— Numai de o săptămînă. Nici măcar nunta noastră tradiţională de la ţară care începe simbăta şi se termină marţea n-am făcut-o încă. Dar să continui. Cam aşa stau lucrurile şi la cuptorul nostru. Partea din spate primeşte o cantitate mai mică de căldură. Dar noi putem s-o folosim. Încărcînd-o cu piese, noi facem acestora o preîncălzire, iar cînd, după prelucrarea celor aflate în partea din faţă le trecem pe celelalte în locul lor, timpul de încălzire la temperatura normală durează mai puţin. Înţelegeţi ?

— Cred că da.

— Aceasta a fost o măsură luată de noi. Pe urmă am organizat pregătirea din vreme a locului de muncă. Paralel, conducerea secţiei a iniţiat un curs de ridicare a cunoştinţelor profesionale predat de ingineri, maiştri şi tehnicieni în cadrul căruia ni s-a vorbit despre desenul tehnic, diagrama fier-carbon, exploatarea matriţelor şi a ciocanului de forjat. Rezultatul a fost că în aceste cîteva zile am continuat să îndeplinim ba chiar să depăşim planul. Şi oamenii s-au convins că se poate lucra bine respectînd totodată disciplina tehnologică.

— Şi care e meritul dumitale ?

— Meritul meu ? Am ascultat criticile...

I. DELEANU

Săptămîna la televiziune

28 IULIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiune pentru copii şi tineretul şcolar : ● Telejurnalul pionierilor. ● „Poftiţi în elicopter !" — transmisiune de la Aeroportul Otopeni. ● Excursie ghicitoare. **10.30** REŢETA GOSPODINEI. **11.00** EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins : ●Noutăţi din agricultură. ● Să grăbim executarea lucrărilor agricole de vară ! ● Interviul nostru : Ce măsuri aţi luat pentru a dezvolta creşterea animalelor ? ● De la un meridian la altul. ● Experienţe şi rezultate pe cîmpurile Institutului de cercetări pentru cereale şi plante tehnice de la Fundulea. ● Muzică populară românească. Cîntă o formaţie instrumentală condusă de Marin Cioacă. Solişti : Maria Pietraru, Cornelia Bălu-Sandovici, Tudor Heica. **19.00** Jurnalul televiziunii. **19.15** Joc şi cîntec ca-n Banat. Program de cîntece şi dansuri. **20.15** TELEMAGAZIN. **21.25** Seară de operetă. Îşi dau concursul : Cela Tănăsescu-Babeş, Marica Munţeanu, Cleopatra Melidoneanu, Lidia Popescu, Nae Roman, Anton Negoiţescu, Gabriel Gheorghiu. În încheiere : Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.

29 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.15** Pentru şcolari : Din tainele plantelor. **19.35** STICLETELE. Ecranizare după o povestire de Mihail Sadoveanu. **19.45** Mozaic de scurt metraje : GEME ŞI CAMEE, producţie a Studioului cinematografic „Alexandru Sahia ; CUM CIRCULĂM, o producţie a Studioului cinematografic „Al. Sahia". MOSCOVA-ANTARCTIDA. Interesantul drum parcurs de o expediţie ştiinţifică sovietică între Moscova şi Mirnîi. **21.05** O VOCE DE NEUITAT. O evocare a marelui cîntăreţ Feodor Şaliapin. **21.35** TELESPORT. În încheiere : Buletin de ştiri, buletin meteorologic.

30 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.25** Pentru copii : Tema lui Zouzou. **19.55** Incursiune în arheologie (IV). Transmisiune de la Constanţa. **20.15** VITRINA LITERARĂ. Emisiunea se va referi nu numai la conţinutul cărţilor, ci şi la aspectul lor grafic. **21.00** Filmul documentar : „BAILE HERCULANE". **21.20** Muzică uşoară pe film. În încheiere : Buletin de ştiri, buletin meteorologic.

1 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.15** Pentru copii : „Căpitanul Val-Virtej primeşte o scrisoare" — transmisiune de pe litoral. **20.00** Filmul artistic PESCARII DIN ARHIPELAG. Coproducţie italo-franco-germană, despre viaţa pescarilor din insulele italiene ale Mării Adriatice. **21.30** Izvoare fermecate. Un album din cele mai frumoase dansuri româneşti filmate în cadrul pitoresc al Muzeului satului. În încheiere : Buletin de ştiri, buletin meteorologic.

2 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.15** Ştiţi să desenaţi copii ? ! „Băieţelul cu beretă de marinar" — povestire de Octav Pancu-Iaşi. Desenează Iurie Darie. **19.35** Emisiune de ştiinţă : LUMINĂ ŞI OŢEL. Film documentar, realizat de Studioul „Alexandru Sahia". **19.45** Emisiune de artă plastică : EXPOZIŢIA DIN DRESDA. **20.05** Filmul artistic TOATĂ LUMEA E NEVINOVATĂ. **21.25** Seară de cantonete şi serenade. Solişti : Gabi Pascu, Titus Moraru şi Florin Dorian. Acompaniază o formaţie condusă de Gică Rădulescu. În încheiere : Buletin de ştiri, buletin meteorologic.

8 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.15** Pentru copii : „Arici în tabără" — emisiune muzical-satirică de I. Avian. **19.40** IN FAŢA HĂRŢII. **19.55** CERUL N-ARE GRAI. O producţie a Studioului cinematografic „Bucureşti". Scenariul şi regia : Francisc Munteanu ; imaginea : Grigore Ionescu ; muzica : Radu Şerban ; decoruri : Giulio Tincu ; sunetul : inginer Silviu Camil. În rolurile principale : Vasile Ichim, Anda Caropol, Ştefan Ciubotăraşu, Liviu Ciulei, Cella Dima, Mircea Şeptilici, Tudorel Popa. **21.30** Muzică distractivă. În încheiere : Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

E de presupus că emisiunile cele mai căutate în ultima săptămînă au fost cele două transmisii de pe stadionul din Lujniki, care au înfăţişat telespectatorilor noştri meciul de atletism dintre selecţionatele U.R.S.S. şi S.U.A. Emisiuni reuşite (în ciuda unor neprevăzute defecţiuni tehnice), care au pus pe telespectatorii noştri iubitori ai sportului în prezenţa unuia din cele mai mari evenimente sportive contemporane. În cele aproximativ şase ore de transmisie, pe micul ecran a apărut aproape tot ce are mai bun atletismul mondial — excelenţii atleţi şi atlete sovietice şi marii aşi ai atletismului american, din rîndurile cărora s-au detaşat, prin vigoarea, supleţea şi eleganţa lor, atleţii negri, care de atîtea decenii fac faima atletismului de peste ocean.

Urmărind evoluţiile acestor fruntaşi ai celui mai important sport olimpic, publicul nostru a fost, pentru prima oară, martorul unor performanţe excepţionale, a văzut cu cîtă dezinvoltură un Lusis îşi aruncă suliţa la aproape 85 de metri, a admirat fuluiul extraordinar al sprinterului R. Hayes, care se anunţă ca cel mai apropiat concurent la recordul sutei sub 10 secunde, a urmărit pasionantul duel dintre negrul Ralph Boston şi sovieticul Igor Ter-Ovanesian, săritori peste 8 metri la lungime şi atîtea altele.

Foarte inspirat, deci, studioul bucureştean că a cuprins în programul său acest eveniment şi că i-a acordat atîta atenţie. Este regretabil că prezentarea şi comentarea de la Bucureşti a evenimentului a lăsat de dorit.

Lipsiţi de posibilitatea cuprinderii întregii ambianţe a stadionului, neputînd anticipa deplasarea obiectivelor de luat vederi şi alegerile de imagini făcute de dispecerul emisiunii, cei doi crainici (Emanoil Valeriu şi C. Diamantopol) s-au străduit totuşi să recunoască şi să-i prezinte pe protagoniştii întrecerii şi să anunţe, din cînd în cînd, rezultatele. Efortul lor a fost, în aceste condiţii, lăudabil. Li se poate reproşa însă, mai ales de astădată, prolixitatea, tendinţa de a ţine permanent ocupat microfonul. Neputînd vedea nimic mai mult decît telespectatorul însuşi, încercările lor de a explica, de a sublinia, de a puncta totul cu exclamaţii, au dat prilejul unor inadvertenţe neplăcute între imagine şi comentar.

De altfel această tendinţă a unor reporteri ai televiziunii — care relatează sau intervievează în mod liber — de a trece ei pe primul plan, de a se suprapune subiectului principal al obiectivului, este manifestă şi cu alte prilejuri şi ar trebui combătută. După cum ni se par nepotrivite unele „găselniţe" regizorale în desfăşurarea reportajelor directe, cum a fost de pildă cazul reporterei Carmen Dumitrescu, care luînd un interviu în barcă (?!), la Mogoşoaia, compozitorului Aurel Giroveanu, l-a pus pe bietul interlocutor să tragă tot timpul la rame, în timp ce barca, priponită, nu se mişca deloc. Ciudat efect de regie...

Şt. RADU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

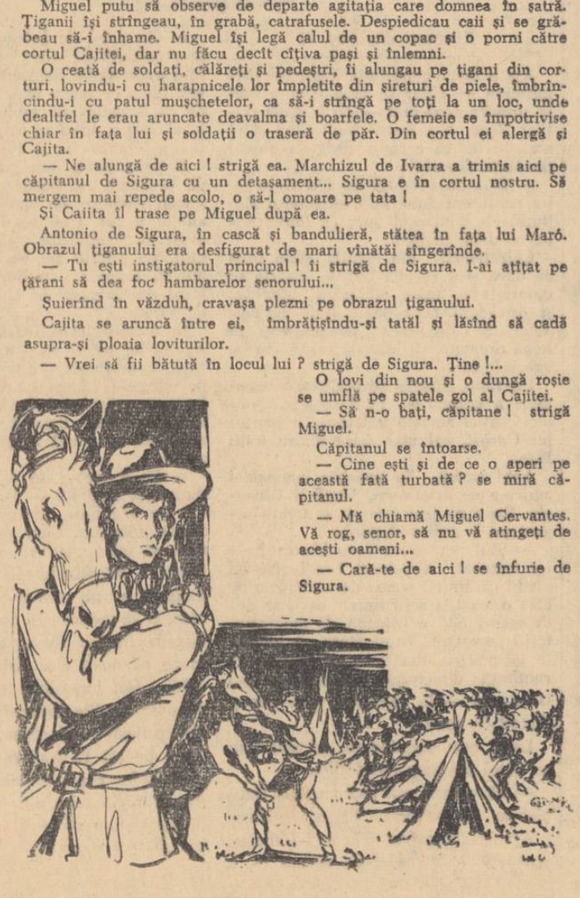

Miguel putu să observe de departe agitaţia care domnea în şatră. Ţiganii îşi strîngeau, în grabă, catrafusele. Despiedicau caii şi se grăbeau să-i înhame. Miguel îşi legă calul de un copac şi o porni către cortul Cajitei, dar nu făcu decît cîţiva paşi şi înlemni.

O ceată de soldaţi, călăreţi şi pedeştri, îi alungau pe ţigani din corturi, lovindu-i cu harapnicele lor împletite din şireturi de piele, îmbrîncindu-i cu patul muşchetelor, ca să-i strîngă pe toţi la un loc, unde dealtfel le erau aruncate deavalma şi boarfele. O femeie se împotrivise chiar în faţa lui şi soldaţii o traseră de păr. Din cortul ei alergă şi Cajita.

— Ne alungă de aici ! strigă ea. Marchizul de Ivarra a trimis aici pe căpitanul de Sigura cu un detaşament... Sigura e în cortul nostru. Să mergem mai repede acolo, o să-l omoare pe tata !

Şi Caiita îl trase pe Miguel după ea.

Antonio de Sigura, în cască şi bandulieră, stătea în faţa lui Maró. Obrazul ţiganului era desfigurat de mari vînătăi sîngerînde.

— Tu eşti instigatorul principal ! îi strigă de Sigura. I-ai aţîţat pe ţărani să dea foc hambarelor senorului...

Şuierînd în văzduh, cravaşa plezni pe obrazul ţiganului.

Cajita se aruncă între ei, îmbrăţişîndu-şi tatăl şi lăsînd să cadă asupra-şi ploaia loviturilor.

— Vrei să fii bătută în locul lui ? strigă de Sigura. Ţine !...

O lovi din nou şi o dungă roşie se umflă pe spatele gol al Cajitei.

— Să n-o baţi, căpitane ! strigă Miguel.

Căpitanul se întoarse.

— Cine eşti şi de ce o aperi pe această fată turbată ? se miră căpitanul.

— Mă chiamă Miguel Cervantes. Vă rog, senor, să nu vă atingeţi de aceşti oameni...

— Cară-te de aici ! se înfurie de Sigura.

— Să încetaţi imediat cu bătaia, se înfurie şi mai tare Miguel. Procedaţi contra legii, faceţi o faptă mîrşavă.

— Băieţaşule, ai venit aici să-mi spui obrăznicii ? se miniе de Sigura. Poţi să te baţi ?

— Pot ! strigă Miguel, scoţîndu-şi spada şi-şi aruncă mantia pe mîna stîngă.

Se încăierară. Cajita şi Maró amuţiră. De Sigura era mai puternic, mai înalt, stăpînea mai bine spada. Miguel reuşise să ia doar cîteva lecţii de scrimă, acasă, de la fratele său Rodrigo.

— Te învăţ eu minte, băieţaşule, şi n-ai să mai jigneşti niciodată pe căpitanii regelui !

Cel dintîi atacă de Sigura, mînuindu-şi spada cu mişcări repezi. O lovitură a acestuia îl nimeri pe Miguel în umăr, străpungîndu-i hainele şi zgîriindu-i pielea. Încleştîndu-şi dinţii, Miguel trecu la contraatac. De Sigura se avîntă din nou asupra lui ţintind cu vîrful spadei direct spre pieptul adversarului său. Miguel parâ lovitura şi făcu pe neobservate un pas înainte, apoi, cu toată greutatea corpului, se înclină şi lansă lovitura calculată, cu mîna dreaptă.

Zgomotul alarmă pe cei cîţiva soldaţi aflaţi în cortul vecin. Cineva alerga şi fuiera strident, chemînd şi pe alţii.

Miguel fugi spre copac ; găsi frîul pe dibuite, îl tăie cu spada şi sări în şea.

— Salvează-mă, Pardo, calul meu drag, du-mă de aici cît mai repede !

Furtuna care mocnise toată ziua se dezlănţuî însfîrşit...

Fulgerele spintecau cerul de la un capăt la altul, vîntul puternic zmulgea ramurile negre ale stejarilor.

— Scapă-mă, Pardo, bătrîn prieten, repeta Miguel, gonind calul.

Calul zbura întrecîndu-se cu vîntul şi cu trăznetul. În urmă se auzeau tropote şi chiote. Copacii şi hanurile ruinate de pe colină goneau în întîmpinarea lor ca nişte fantome. În vîrful colinei, Miguel descăleca, duse calul sub şoproniul de lemn aflat încă în umbra deasă a unei galerii pe jumătate distrusă şi înţepeni acolo.

Burta calului se mişca ritmic şi răsuflarea lui părea că se auzea la depărtare de o milă.

— Mai încet, Pardo, mai încet. Să nu mă trădezi, bătrînul şi dragul meu prieten, şoptea Miguel mîngîindu-i burta tremurătoare şi lipindu-se de gîtul transpirat al calului.

Urmăritorii lui Miguel, chemîndu-se unii pe alţii trecură în goană fără să-i observe.

Miguel încălecă din nou şi coborî colina pe altă pantă. Gonea într-una fără să mai aleagă drumul : de-adreptul prin cîmpii, prin pămînturi gloduroase, spălate de ploaie.

Urmăritorii rămaseră undeva departe, în stînga. O ripă adîncă îi taie însă drumul. Miguel îmboldi calul cu pintenii.

Ascultător, animalul se încordă, se desprinse de pămînt şi zbură de cealaltă parte. Pe întuneric nimeri însă cu picioarele dinainte şi cu pieptul într-un vîrf de piatră, alunecînd apoi în adîncul văgăunei.

★

...Don López se scula de obicei mai de vreme decît slugile sale. Îi plăcea să-şi stropească singur florile, tutunul şi garoafele, înainte ca soarele să-şi fi revărsat asupra lor razele aurii. În această dimineaţă, spre deosebire de alte dăţi, se găsi totuşi un om care să-l afle în pat chiar şi pe matinalul Don López. În zori, şchiopătînd, Miguel trecu printre straturi spre fereastra dormitorului dascălului său şi încet,îi bătu în pervaz cu mînerul spadei. Storul de mătase brună se mişcă şi capul rotund al maestrului apăru de după el.

— Miguel ?! De unde vii la ora asta şi în halul ăsta ? Gulerul lui Miguel era rupt şi boţit, jacheta tăiată la umăr, ciorapul de la piciorul drept era şi el înegrit de sînge năclăit.

— M-am bătut astă noapte... spuse Miguel răguşit.

Don López amuţi şi se dădu îndărăt de la geam.

— În noaptea asta l-am ucis pe căpitanul de Sigura, spuse de data aceasta cu glas tare Miguel, şi-l privi pe profesor drept în ochi.

— Pe de Sigura, căpitanul gărzii regale ? Nepotul marchizului de Ivarra ? Sfîntă fecioară monserratană, apără-ne ! exclamă Don López, frîngîndu-şi mîinile.

Şi după toate astea mai stai aici şi-ţi pierzi vremea ? se dezmeticei el peste o clipă. Fără îndoială că au şi început să te caute, au şi pornit să te vîneze prin oraş poliţiştii regelui. Fugi, fugi cît mai repede, Miguel. Unde-ţi e calul ?

— Şi-a rupt picioarele din faţă şi zace undeva, într-o văgăună.

— Ce ai făcut, Miguel ? dădu din cap Don López cu îngrijorare. Epitaful tău în culegerea mea de amintiri închinate reginei, era cel mai bun, în deosebi a patra variantă... Acum totul e pierdut...

Miguel tăcea.

— Fugi băiete, fugi cît mai repede, adăogă bătrînul. Iată vechea mea mantie, înfăşoară-te în ea şi fugi. Repede, cît nu e încă prea tîrziu.

8. O neaşteptată salvare

Cînd ajunse în cabinetul de audienţe, înaltul, frumosul italian în sutană violetă, se înclină respectuos în faţa regelui Filip.

Ochii roşii, bănuitori, ai regelui, îl cercetau nemulţumiţi pe trimisul papal, prea elegant şi prea parfumat pentru o faţă bisericească.

— Sper că majestatea voastră nu va refuza să menţioneze în scrisoarea către sanctitatea sa, — şi prelatul îşi plecă mai adînc arcul spinării — zelul cu care eu, smerită slugă a tronului roman, am încercat să duc la bun sfîrşit însărcinarea de a transmite majestăţii voastre condoleanţele sanctităţii sale şi ale întregii curii romane, cu prilejul grelei pierderi suferite de tronul Spaniei.

— Da, da, mormăi nedesluşit regele, privindu-l cu dispreţ pe italian.

„Oare a mirosit ceva ?" se gîndea Filip. „Ce vrea să povestească papei ?"

Pe rege îl irita vîlva care, după moartea lui Don Carlos, s-a făcut pe la toate curţile europene. Faptul că papa de la Roma şi-a trimis spionii chiar aici, la curtea din Madrid, îl supăra cel mai mult şi, nervos, îşi potrivi cingătoarea spadei în brîu. Faţa lui palidă părea aproape vînătă pe fondul negru al jachetei. Dacă ar fi putut, l-ar fi alungat numaidecît pe acest şarpe italian. Dar nu trebuie să se certe cu bătrînul de la Roma. La papa ar mai putea împrumuta bani. Veniturile din birul plătit de popor sînt amanetate pe mai bine de doi ani înainte băncii lui Fugger, un austriac stabilit la Madrid. Îi mai sînt necesari unsprezece milioane de ducaţi pentru a se putea achita faţă de acest lacom bancher.

Ţările de jos, bogatele Ţări de jos, s-au răsculat şi nu vor să mai plătească. În locul perceptorilor de biruri s-au trimis şi se trimit acolo ducelui de Alba mari armate, plătite cu bani grei. Şi ducele nu trimite nici o veste despre vreo victorie, cere în schimb, pentru întreţinerea armatei, numai aur şi iar aur.

În afară de aceasta, construcţia Escurialului — palatul regelui din munţii Guadarrama — tărăgăneaţă dumnezeu ştie de cînd.

Schimonosindu-şi faţa, Filip răsuci piciorul bolnav întins pe o pernă de păr. Genunchiul îl durea insuportabil. Nu i-au ajutat la nimic nici alifiile doctorilor, nici rugăciunile şi nici chiar plasturele sfîntului Ieronim.

„Ţară barbară !" gîndea în acest timp Aquaviva, cercetînd cabinetul de audienţe al regelui.

Pereţii erau albi, fără nici un ornament şi încolo o simplă masă încărcată cu hîrtii, apoi capa brună şi faţa împietrită a iubitului şi principalului sfetnic, de Gomez, erau singurele ornamente, austere ca şi crucifixul negru de pe peretele neted.

Aici, în Spania, numai la nobilii care au călătorit la Roma sau la Neapole, oraşe civilizate ale Italiei, Aquaviva a mai văzut mobilă sculptată şi tapiţerie de stofă. La ceilalţi — frig, şoareci, ziduri goale şi portrete ale străbunilor războinici...

— Scrisoarea către sanctitatea sa a fost scrisă, rosti aproape aspru regele Filip. Ducele de Lerma o să v-o înmîneze în sala de jos. Puteţi pleca, părinte. Transmiteţi sanctităţii sale că nici o pierdere familială, oricît de scumpă mie, nu mă va împiedeca să-mi închin toate eforturile pentru slujirea şi apărarea sfintei noastre biserici !

★

...Ajuns la poarta oraşului, Miguel se opri. De partea cealaltă a zidului se afla în drum un detaşament de poliţişti călări. Ţăranii încă se mai răsculau pe domeniile lui de Ivarra şi poliţiştii primiseră ordinul să nu lase pe nimeni să pătrundă în oraş. Însă tot atît de bine puteau să şi reţină pe cel care ar fi ieşit din oraş, în drum spre ţinuturile răsculate.

E. VIGODSKAIA

(În romîneşte de I. BABIN ; ilustraţii : Beca RIND)

(Va urma)

CONCURSUL NOSTRU SPORTIV CU PREMII

11.438 de răspunsuri dintre care 738 au dat soluțiile exacte

Tragerea la sorți a premiilor va avea loc la dată de 30 iulie

Concursul sportiv cu premii organizat de revista „Magazin" înaintea începerii returului campionatului categoriei A de fotbal, s-a bucurat de o mare popularitate în rîndurile cititorilor revistei noastre. Din toate colțurile țării, precum și din partea unor abonați din străinătate (U.R.S.S., R.S. Cehoslovacă, R.P. Bulgaria, R.D. Germană), ne-au sosit la redacție 11.438 de răspunsuri.

La cele trei întrebări ale concursului (**Cine cîștigă campionatul, cine retrogradează și cine promovează în categoria A**) din cele 11.438 de răspunsuri, 738 au indicat soluțiile exacte. Din totalul răspunsurilor primite, 1.117 nu au fost acceptate în concurs, deoarece au fost expediate după data de 16 martie, termenul de închidere al concursului sau nu au fost însoțite de bonuri de participare. Și într-un caz și în altul este vorba de nerespectarea regulamentului de concurs și, cum era firesc, comisia le-a respins.

Numărul mare de participanți care au pronosticat soluțiile exacte la toate cele trei întrebări ale concursului nostru ne obligă să procedăm la tragerea la sorți a premiilor oferite de redacție. **Tragerea la sorți va avea loc LA DATA DE 30 IULIE 1963 ORELE 16, la Uniunea Ziariștilor, cu sediul în București, Calea Victoriei nr. 163.**

Concurenții care au indicat răspunsurile exacte sînt invitați să asiste la tragerea la sorți.

★

Iată acum cîteva curiozități spicuite din scrisorile care au însoțit răspunsurile cititorilor. Marea majoritate a răspunsurilor au fost trimise după disputarea, la București și Timișoara, a celor două partide restante din turul campionatului categoriei A de fotbal. O puternică impresie a produs victoria cu 1—0 obținută de Dinamo-București la Timișoara, victorie care i-a îndemnat pe mulți participanți să pronosticheze succesul final al echipei bucureștene. Multe din pronosticuri au indicat ca favorită echipa Steaua, ceea ce trebuie să recunoaștem că nu a fost departe de realizare. Au mai primit pronosticuri favorabile echipele Știința Cluj, Știința Timișoara, Farul, Steagul Roșu, Rapid și... Progresul București, ultimul fiind cu totul surprinzător față de poziția precară ocupată de această echipă în clasamentul competiției. Probabil că în darea unor pronosticuri un rol îl joacă patriotismul local, încrederea pe care o au unii spectatori în echipa lor favorită.

La a doua întrebare a concursului, în afara echipelor Dinamo Bacău, Crișana Oradea și Minerul Lupeni, care au retrogradat și au primit cele mai multe pronosticuri, au mai fost indicate echipele U. T. A., C.S.M.S. Iași, Progresul București, Steagul Roșu Brașov și Știința Timișoara. Dacă U.T.A., C.S.M.S. și Progresul au fost angajate în lupta pentru evitarea retrogradării și deci prezența lor pe „lista neagră" nu surprinde, nu același lucru se poate spune despre echipele Steagul Roșu și mai ales Știința Timișoara, echipe care după cum se știe au ocupat locuri fruntașe în clasamentul final al competiției. Din totalul răspunsurilor primite doar trei nu au indicat pe Minerul Lupeni printre candidatele la retrogradare. În rest Minerul a fost cel mai sigur „solist" al concursului.

Ultima întrebare cerea să se indice cele trei echipe care vor cîștiga seriile campionatului categoriei B. Echipa Siderurgistul Galați, învingătoare în prima serie, a figurat pe aproape toate răspunsurile primite. Doar ici colo a mai primit pronosticuri favorabile Metalul Tîrgoviște, formație care cu adevărat s-a găsit angajată în lupta pentru primul loc. Cu totul bizare apar pronosticurile primite de Poiana Cîmpina și Prahova Ploiești, formații care nici un moment nu au amenințat șefia clasamentului, ci din contră s-au găsit, într-o anumită perioadă, în zona retrogradării. Dinamo Pitești — clasată pe primul loc în seria a II-a — a avut serioși contracandidați în echipele C.S.M. Reșița și C.S.M. Sibiu, situate de altfel pe locurile 2—3. Din această serie doar Metalul București a mai fost indicată printre favoriți, pronosticare care de asemenea surprinde deoarece echipa bucureșteană s-a salvat de la retrogradare abia în ultima etapă. Crișul Oradea, echipa care a cîștigat cel mai detașat terminînd cu un avans de șapte puncte participarea ei în seria a III-a, nu s-a bucurat totuși de prea multă încredere din partea participanților la concurs. Foarte mulți „au mers" cu Minerul Baia Mare, C.F.R. Timișoara, C.S.M. Cluj și Jiul Petrila. Au mai primit pronosticuri încă patru echipe : A.S. Cugir, Ariesul Turda, Mureșul Tg. Mureș și Vagonul Arad, ultima echipă retrogradată din categoria B la sfîrșitul campionatului. Dar cum spuneam și mai sus, patriotismul local dă naștere la cele mai bizare pronosticuri.

Și acum, să așteptăm tragerea la sorți pentru a vedea cine va intra în posesia premiilor oferite de revista „Magazin".

Dincolo de puncte...

de Dan Deșliu

Sîmbătă și duminică după amiază, Interviziunea a oferit publicului nostru un spectacol de zile mari. Timp de cîteva ore, am putut urmări pe ecranele televizoarelor aspecte de la întîlnirea atletică U.R.S.S. — S.U.A., desfășurată pe stadionul Lujniki, din Moscova.

Nici în această ediție — a cincia, „meciul giganților" nu s-a dezmințit. În numeroase probe, rezultatele obținute constituie noi recorduri ale competiției, multe dintre ele situîndu-se în vîrful ierarhiei internaționale a sezonului actual.

Performanța nr. 1 rămîne, fără îndoială, noul record mondial la săritură în înălțime, opera inepuizabilului Valeri Brumel. Trecînd 2,28 m., recordmenul lumii a realizat, pe lîngă o demonstrație concludentă a resurselor de care dispune, finalul cel mai adecvat al unei asemenea confruntări. Însăși facilitatea reușitei la 2,10 (prima și ultima încercare la care am avut șansa să asistăm, înaintea lamentabilei finale de cupă) prevestea parcă un deznodămînt ieșit din comun.

Fazele de mare spectacol au abundat, de altfel, de la un capăt la altul al concursului : disputa Boston—Ovanesian, soldată cu o strălucită revanșă a săritorului negru, victoria senzațională — în condiții dramatice, asupra cărora voi reveni — a lui Mihailov pe 110 m garduri, cei 4,98 m. realizați de Velses (inițial s-a crezut că-i vorba despre un salt de 5 m., dar remăsurarea a evidențiat un deficit de „o unghie"...), succesele Popovei și Itkinei, în probele de sprint — în care am regretat absența incomparabilei Wilma Rudolph — palpitanta cursă pe 1 500 m., încununată de lecția tactică a cupilului Burlesson—O'Hara.

Cercetînd punctajele generale, două constatări se impun de la prima vedere : în primul rînd, degringolada echipei feminine a Statelor Unite, incapabilă să opună o rezistență minimă excelentelor adversare ; în al doilea — progresul reprezentanților U.R.S.S., care au terminat la numai șase puncte de atleții americani. Dacă Savinkov ar fi reușit să se claseze măcar pe locul II la 1500 m., ceea ce era mai mult decît posibil — și dacă „sprintul pe garduri" nu s-ar fi realergat, am fi înregistrat duminică prima înfrîngere a selecționatei transoceanice într-un meci interțări. Dar — și aici este cazul să reflectăm puțin — gazdele au apreciat că în sport există lucruri ceva mai importante decît punctele în plus sau în minus, chiar dacă aceste puncte pot influența în mod decisiv rezultatul final. Astfel, cursa de 110 m. în care unul din atleții americani rămăsese la start, s-a disputat pentru a doua oară în intervalul aceleiași ore, prilejuind, cum am mai spus, un succes unic moscovitului Mihailov.

Alături de medalia omagială pe care învingătorul probei de prăjină a fost rugat s-o transmită nefericitului Brian Sternberg, din partea federației de atletism a U.R.S.S., gestul sus-amintit se înscrie, după părerea mea, la loc de cinste în agenda celei de-a cincia ediții a meciului U.R.S.S.—S.U.A.

ITINERARII TURISTICE

Urlătoarea Bilei

— Vreau să plec în Făgăraș ! Am tot amînat cunoștința cu „Alpii Transilvaniei" căci din București este destul de complicat drumul de apropiere.

— Complicat doar la prima vedere, îi răspund amicului meu. Nu există trenuri directe pînă în micile gări din Țara Oltului de unde pornesc drumurile cele mai ușoare spre cabanele din Făgăraș ?

— Nu mă refeream atît la drumul cu trenul cît la distanțele de la gări pînă la „gîjeriile" de la poalele muntelui.

— Ai puțină dreptate, dar 15—20 km. de șosea nu trebuie să sperie pe un adevărat turist.

— Dar nici nu poate să-l încinte !

— De ce nu ? Drumurile trec prin sate pitorești unde pot fi văzute, mai ales în zilele de sărbătoare, minunate costume naționale. Și apoi întreaga viață de azi a satelor noastre merită să fie cunoscută.

— Atunci dă-mi o soluție practică pentru a ajunge la Valea Bilei, cu minunata ei cascadă și cu lacul din căldarea superioară a văii, ale cărui ape înconjoară cabana.

— Pleacă într-o dimineață cu orice tren spre Brașov. Lasă-ți rucsacul la casa de bagaje a gării și tă o plimbare prin oraș. Ai să vezi cît s-a schimbat bătrîna „cetate" în ultimii ani.

La 16,50 ai un tren din Brașov care la 19,28 te lasă în gara Arpaș. La răcoarea serii n-o să ți se pară de loc plictisitori cei 6 km. pînă la Cîrtișoara. Dacă seara este frumoasă n-ai decît să urmezi drumul spre cabana Bilea Cascadă. Pînă la cabană mai ai de parcurs 5 km. pe șosea (pînă la gîjerie) și apoi încă 2—3 ore de mers pe o potecă ce doar în prima parte urcă mai vîrtos. La 12 noaptea poți fi la cabană.

— Cam tîrziu !

— Atunci înoptează la Cîrtișoara. Cooperativa comunei construită recent, are și două camere cu vreo 8 paturi amenajate special pentru turiștii care se duc sau vin de la Bilea. A doua zi în 3—4 ore ajungi la cabana Bilea-Cascadă, unde merită să faci un popas.

— Chiar sub cascadă, sau „urlătoarea Bilei", cum i se spune ?

— Cum vrei. Fie la cabană, fie în frumoasa poiană de lîngă ea, fie sub cascadă.

Părerea mea e să poposești în poiana de lîngă cabană căci cascada se vede cel mai bine de la banca pe care ai s-o întîlnești pe drumul spre Bilea Lac. De la această bancă o poți tecută firavă coboară de altfel pînă aproape de cascadă, așa că dacă vrei să auzi din plin „urletele" apelor care se aruncă peste pieptul stîncos al muntelui în prăpastia de circa 60 metri, nu ai decît să cobori pe această potecă.

Mai departe ai să urci pe lîngă cele trei terase ale Văii Bilea, pînă la ultima, pe care stă cuibărit cel mai mare lac alpin din Făgăraș, lacul Bîlea.

— Ce suprafață are ?

— Aproape cinci hectare. Sper că ajuns aici nu ai să stai să „zaci" în jurul cabanei și ai să profiți să vezi împrejurimile.

— Ce-i mai interesant de văzut în jur ?

— Multe. Valea Doamnei, cu Piscul Bilei, Pîltinul, Lacul și Vîrful Capra etc. În orice caz caută să urci și pe Netedul sau pe Vînătoarea lui Buteanu, înalt de 2300 m. Aflat la mijlocul crestei Făgărașilor, vîrful acesta oferă o panoramă excepțional de frumoasă. De aici se vede bine și Negoiul (spre vest) și Vistea Moldoveanul (spre est) cele mai înalte piscuri din țara noastră. Și bineînțeles și mulțimea de vîrfuri care fac faima crestei „Alpilor Transilvaniei."

Gh. BAIU

Corespondență de sezon

DRAGA MEA NEVESTICĂ,

N-am sărbătorit nici măcar jubileul de 48 de ore de la despărțirea noastră în Gara de Nord, datorită plecării mele în concediu și iată că gîndul meu se și îndreaptă cu dragoste spre tine, tu fiind singura ființă din viața mea, care ai putea să-mi trimiți — cu cineva care vine aici — un obiect de primă necesitate, de care la plecare nu mi-a dat prin gînd să-mi completez bagajul, adică o mingie de volei. Cumpăr-o din banii mei de concediu, din care tu ți-ai oprit două treimi, care de fapt au fost trei pătrimi, dar nu mă măsor eu cu tine la matematică. Important este să mi-o trimiți urgent, fiindcă dimineața aici este o asemenea înghesuială la volei, că îmi vine rîndul să dau într-o mingie odată pe minut, ceea ce s-ar reduce simțitor dacă ar mai fi cîteva, drept care și alți vilegiaturiști au scris acasă pe aceeași linie.

Trimite-mi deci această recuzită sportivă, după care te va striga, al tău soț care așteaptă, la plasa de volei, să joace cu materialul clientului.

NICU

BĂRBĂȚELUL MEU SCUMP ȘI ASTENIC,

Tensiunea încă nu mi-a coborît la normal, în urma urcării provocate de scrisoarea ta.

Ce cauți tu la volei ? Ce treabă ai tu cu altă plasă decît aceia cu care te duci în piață, cînd vrei să îmi ajuți la gospodărie, ca un soț bun și cuminte ce erai ? Zic „erai", fiindcă acum m-au pus pe gînduri rîndurile tale, pe care le-am dus și la Policlinică și la grafolog ca să văd ce e cu tine. Nu cumva ai făcut abuz de apă minerală ? Sau poate trebuie să schimbi izvorul, dragul meu. Poate că ăsta, pe lîngă nisipul de la ficat, dizolvă și alte materii cenușii, că altă scuză nu ai că la vîrsta asta de patruzeci și să nu mai vorbim cît, te-ai apucat să dai în mingie, mai ales cînd ești la odihnă, lucru de care era să-i cadă maioneza din cratiță și vecinei, că tocmai o învîrtea cînd îi citeam scrisoarea ta, care, de două ore, de cînd am primit-o, mi-a luat și foamea și somnul. Răspunde-mi fulger, să știu în ce stare ești.

A ta soție îngrijorată,
LEANȚA

EXAGERATA MEA NEVASTĂ,

Deși mă grăbesc să te liniștesc, stau cu penița Klaps în gură și nu știu ce să-ți scriu. Te asigur că mă simt bine atît ca ficat, cît și în general, iar sportul și mișcarea, pe care le practică aici tot timpul pînă la 60 de ani (eu fiind un biet junior pe lîngă alții) sînt o obosească care completează odihna. Ca să-ți dovedesc, îți trimit alăturat și una din frumusețile naturii de pe aici, adică poza mea. jucînd volei în șort, pe care l-am improvizat suflecînd pantalonii, că tu nu te-ai gîndit să-mi pui în valiză așa ceva.

Trimite-mi mingia și nu mai întinde corespondența.

NICU

Dragă Nicu. Stop. Îngrijorarea în creștere. Stop. Poza ta șort, speriat și eu și vecina. Stop. Cred sport, idee fixă. Stop. Vin imediat văd ce e cu tine. Stop. Sosesc tren 8,40. Stop. Pînă vin ia Carbaxin. Stop.

LEANȚA

DRAGA MEA VECINĂ,

Îți scriu din stațiunea unde m-am dus să-l văd pe bărbatul meu, care e foarte bine, mulțumesc, ceea ce pot să-ți spun și despre mine. Și fiindcă noi două ne-am înțeles atît de bine, deși stăm împreună de 3 ani și avem și contor comun, îndrăznesc să te rog ceva : avansează de la d-ta și cumpără o mingie de volei pe care să ne-o trimiți prin P.T.T.R., la adresa de mai sus. Dar urgent, că peste 4 zile e concurs între echipele de vilegiaturiști, și nu m-am mai antrenat de cînd eram elevă, ceea ce gurile rele susțin că e mult de atunci.

A dumitale vecină care te iubește și așteaptă mingia,

LEANȚA
P. conf. Fred FIREA

Record de maraton... ciclist !

În capitala Etiopiei, Addis Abeba, a avut loc recent o probă ciclistă de un fel deosebit. Ciclistul indian S. M. Nawab a întrecut cu acest prilej recordul mondial de durată pedalînd fără întrerupere timp de 151 ore și 54 minute.

Inițial Nawab și-a propus să realizeze un record de 155 ore dar medicii l-au oprit din cursă după ce a dat semne foarte pronunțate de oboseală. În tot cursul probei dintr-un megafon a fost transmisă muzică populară indiană iar Nawab s-a spălat, a mîncat și și-a schimbat în mai multe rînduri tricoul fără să se dea jos de pe bicicletă.

Calitate hotărîtoare

Un mare magazin din orașul brazilian Recife a anunțat că este în căutarea unui funcționar pentru biroul de reclamații. Acesta trebuia să întrunească o serie de calități printre care trebuia să fie serios, energic, curajos și, în afară de aceasta, să dea dovadă de stăpînire de sine și multă răbdare.

A doua zi a și fost angajat Pedro Alfeniz în vîrstă de 50 de ani, fără ca să mai fi făcut proba necesară. Alfeniz menționase pur și simplu în cererea de angajare că a activat timp de 25 de ani ca... arbitru de fotbal !

VARIETĂȚI

„O gazelă contra unei pantere"

...Așa au caracterizat cronicarii de box mult așteptata revanșă dintre Floyd Patterson și Sonny Liston.

Fostul campion s-a dovedit un adversar prea slab pentru formidabilul boxer negru Sonny Liston, care a lichidat rivalitatea sa cu Floyd în numai 130 de secunde. Campionul cu bărbia de porțelan, mai ușor cu 10,5 kg. decît Liston, a rezistat doar cu 4 secunde mai mult decît în primul meci dispus spre titlul tînărului boxer negru, Casius Clay. De altfel Liston s-a declarat surprins că Floyd s-a mai ridicat, după ce l-a trimis a doua oară la podea. **„Patterson este prea fragil pentru mine. El a reușit să mă lovească o singură dată la cap, dar a fost așa ca o mingiiere".**

Patterson, foarte decepționat a plîns în cabină. **„Nu-mi vine să cred că am putut fi învins atît de repede** — spunea el — **că am comis aceleași erori ca în primul**

Liston și Patterson

tat anul trecut la Chicago și cei 8.000 de spectatori n-au văzut nici măcar o repriză întreagă din cele 15 prevăzute.

Recordul în materia de knokauturi rapide ale meciurilor pentru titlul mondial la categoria grea continuă însă să fie deținut de Tommy Burns, care l-a învins în 88 secunde pe Jim Roche. In 1938 lui Joe Louis i-au trebuit 124 secunde pentru a-l face K.O. pe Max Schmeling. Recentul meci din Las Vegas a fost o simplă formalitate pentru a deschide drum meci. Acum nu mai pot spera să cîștig vreodată titlul mondial".

Joe Louis care a asistat la meci a declarat că Liston poate fi comparat doar cu Jack Johnson și că nu știe dacă el însuși, cînd se afla în plină glorie, l-ar fi putut învinge.

Palmaresul actualului campion mondial este de altfel edificator. Din 36 de meciuri susținute pînă acum, Liston a cîștigat 35, 25 prin K.O. și 10 la puncte. A pierdut o singură dată la începutul carierei sale, în 1954, cu Marshal.

Scăderi la bursa fotbalului profesionist

„Il mercato dei calciatori" (Tîrgul de fotbaliști) cum numesc ziarele italiene, perioada de transferuri, cunoaște o scădere serioasă în acest an. Echipe ca Atalanta, Genova, Lanerossi, aflate în mare deficit financiar nu și-au permis să facă nici o achiziție. Cele mai multe racolări le-a efectuat Internazionale Milano care a cumpărat printre alții pe portarul Sarti de la Fiorentina și pe brazilianul Chinesinho de la Mantova. Fiorentina a luat pe Lojacono (Roma), Sampdoria a vîndut pe Toro și Brighenti pentru a putea cumpăra pe francezul Wisnieski.

Foarte discutat este cazul jucătorului chilian Lionel Sanchez, de la Universitad Chile. Acesta a semnat un angajament provizoriu cu echipa F. C. Milano. La meciul de încercare Sanchez nu a marcat însă nici un gol și conducătorii echipei l-au anunțat că nu-i vor putea oferi un salariu mai mare de 160 000 lire pe lună. Pe de altă parte presa chiliană duce o insistentă campanie pentru a împiedica plecarea lui Sanchez în Italia. În același timp F. C. Milano continuă tratativele cu brazilianul Amarildo. După cum se vede, doar doi fotbaliști sudamericani sînt solicitați de cluburile italiene, ceea ce este fără precedent la bursa fotbalului profesionist. Explicația ? Performanțele slabe obținute de echipa Braziliei și alte formații din America de Sud care au evoluat vara aceasta în Europa.

Din lumea fotbalului

● Pînă acum s-au desfășurat opt ediții ale Cupei campionilor europeni. Au participat 103 echipe care au susținut 783 de meciuri urmărite de circa 25 de milioane spectatori. Curios că atît echipele calificate mai departe cît și cele eliminate au marcat cîte 1503 goluri, deci 3606 goluri în opt ediții.

Echipa Real Madrid a disputat cele mai multe meciuri : 51 dintre care a cîștigat 35, a pierdut 6 și 10 le-a terminat la egalitate. Țara noastră a fost reprezentată în această cupă de trei echipe : Dinamo București, Steaua și Petrolul Ploiești. Dinamo participă acum pentru a patra oară la Cupa campionilor europeni și va juca în primul tur cu Motor Jena (R. D. Germană), echipă în care activează frații Ducke.

● Cunoscutul jucător francez Raymond Kopa a fost chemat în fața comisiei judiciare a federației franceze de fotbal, pentru a da explicații în legătură cu declarațiile făcute în revista „France Dimanche". După cum se știe printre altele Kopa a spus că „jucătorii profesioniști sînt niște sclavi". De unde se vede că patronii fotbalului francez se supără repede cînd cineva spune adevărul despre afacerile lor.

● Pentru prima oară echipa de fotbal a Pakistanului va participa la Jocurile Olimpice. Echipa recent formată este antrenată de fostul internațional englez Walcker. Ea a obținut o victorie și două meciuri nule cu R. P. Chineză.

● Ultimul șlagăr de mare succes în Italia nu se mai ocupă de o frumoasă fată sau de o simpatică signorina ci se inspiră din lumea sportului cu balonul rotund. Într-adevăr, recordul de vînzare îl înregistrează în prezent discul pe care este imprimat „Tango Arbitro". Succesul este întregit și de faptul că interpretul bucății nu este altul decît cunoscutul fotbalist Omar Sivori.

● „Terenul propriu cîntărește mult în balanța victoriei". Această afirmație, care nu a fost pusă de altfel nici o dată la îndoială, a fost exemplificată recent de o statistică a unor amatori de fotbal englezi care s-au ocupat de desfășurarea edițiilor de pînă acum ale turneului internațional de juniori U.E.F.A. În 1948, la prima ediție a turneului desfășurată în Anglia, victoria a revenit echipei Marii Britanii, la fel ca și în anul 1963. Între aceste date, echipa engleză a avut o comportare modestă în alte țări. Terenul propriu a jucat un mare rol și cu prilejul a altor cinci ediții ale turneului U.E.F.A. : 1950 — Austria ; 1952 — Spania ; 1959 — R. P. Bulgaria ; 1961 — Portugalia ; 1962 — R. P. Romînă.

● Consiliul municipal al orașului Ciudad de Mexico care și-a pus candidatura pentru organizarea campionatelor mondiale de fotbal din anul 1970 a hotărît construirea unui nou stadion cu 125.000 locuri. Pentru finanțarea acestui proiect se folosește o metodă puțin obișnuită. S-au pus în vînzare abonamente de intrare la meciurile de fotbal în anul.... 2062. Pînă acum s-au găsit și 8000 de cumpărători...

MOZAIC

● La Jocurile Olimpice de vară de la Tokio vor fi puse în vînzare 2.100.000 de bilete, dintre care 200.000 sînt rezervate turiștilor străini. Biletele pentru ceremoniile de deschidere și închidere a Jocurilor vor fi distribuite printr-o tragere de loterie.

● Ciclistul Jacques Anquetil a slăbit 5 kg. în recentul Tur al Franței pe care l-a cîștigat a patra oară. Un amator de statistici a calculat că Anquetil folosind în medie „un pas" de 7 m. a dat 1.200.000 de lovituri de pedală pentru a parcurge cei 4137 km. ai cursei. Campionul francez a declarat că în anul viitor va participa numai la Turul Italiei și... ca spectator la Jocurile Olimpice de la Tokio.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

ȘAH

Începe o nouă ediție a „Cupei Magazin" la șa prin corespondență !

Numeroși cititori ai revistei no tre ne-au scris pentru a se teresa cînd va începe o no ediție a concursului popular de prin corespondență dotat cu „Cu Magazin".

Acum sîntem în măsură să răsp dem acestor întrebări : A IV-A E ȚIE A „CUPEI MAGAZIN" LA ȘA PRIN CORESPONDENȚĂ VA ÎNC PE ÎNTRE 30 SEPTEMBRIE ȘI 15 C TOMBRIE 1963. **La această competi se poate înscrie, gratuit, orice iubi al jocului de șah, indiferent dacă clasificare sportivă sau nu, indi rent de mărimea clasificării, dacă există.**

Ediția I, care a luat sfîrșit, edi a II-a și a III-a în curs de desfășur au dovedit că jocul prin corespond ță oferă posibilitatea unei activi regulate rodnice, unor cercuri fo largi de amatori șahiști. Jucători c vor să dispute partide serioase, concurs, în afara activității la cl cei care vor să se antreneze în a mite deschideri, să facă analize meinice în mijloc de partidă și în nal găsesc în șahul prin corespond ță un prețios ajutor. Șahiștii, care torită ocupațiilor profesionale nu timp să se ducă în mod regulat club și care ar dori să dedice hului 20-30 minute zilnic sau o d la cîteva zile vor avea, de asemen prilejul să facă aceasta participînd „Cupa Magazin". În acest an, ca și anii trecuți, vor putea să se înscrie concurs și jucătorii de șah de la or și sate care vor să se perfecțione să ia parte la o activitate competi nală regulată.

Pentru șahiștii care cunosc mai ține amănunte despre turneele corespondență precizăm că la as de concursuri fiecare jucător are susținut șase sau opt partide cu versari diferiți și din localități d rite. Specificul acestor partide acela că mutările se transmit poștă, pentru fiecare mutare un cător putînd gîndi — în medie — trei zile. Regulamentul de joc, care cuprinde toate amănuntele, va transmis la timp participanților.

Întrucît s-ar putea ca la turne celei de-a IV-a ediții a „CUPEI M GAZIN" să se acorde în afară de miile obișnuite și clasificări s tive, invităm pe fiecare partici să menționeze în cererea de înscr la concurs dacă are sau nu clasifi sportivă, iar în cazul cînd are o fel de clasificare să precizeze anume. Jucătorii de categoria a și a IV-a, împreună cu cei fără c gorii vor juca împreună în gru de tipul A, de cîte 9 participanți, jucătorii cu categoria a III-a sau perioară vor fi grupați în grupa tipul B, cu cîte 7 concurenți. În et a doua a competiției se vor c primii doi clasați din fiecare gr

Înscrierile la ediția a IV-a a „ PEI MAGAZIN" se primesc pînă septembrie 1963, data poștei, pe a sa : revista „MAGAZIN" — Bucur 33, pentru „CUPA MAGAZIN" ed a IV-a.

Cîteva din cele mai lungi partide istoria competițiilor șahiste oficiale susținut marele maestru ceh, Old Duras. Partida sa cu Wolf, la neul internațional de la Karlsbad, des rată în 1907, a avut 168 (!) de mutări. tida s-a jucat cu șase întreruperi și rat 22,5 ore. A învins Wolf. Același ras a mai jucat o partidă „maraton turneul internațional din San-Sebastia 1911. De data aceasta, partida susținut compania lui Ianos a avut 161 de m terminîndu-se tot cu înfrîngerea lui D

O partidă de la Los Angeles

Marele turneu de la Los Ang (S.U.A.), la care participă cîțiva tre cei mai puternici jucători lume (Petrosian, Keres, Reshev Gligorici, Panno, Najdorf etc). tinuă, prilejuind o luptă extrem disputată, din care nu lipsesc re tatele surpriză.

Publicăm mai jos una din parti frumoase disputate în concurs, i Panno și Reshevski. Atacului e lent condus de negru, albul (Pa i-a răspuns cu o defensivă inde gată, sigură, inspirată. După un s ficiu de cel menit să amplifice și mult ofensiva negrului, sacrificiu nu a dat însă rezultatele scontate bul a preluat inițiativa, a cîștiga pion decisiv și, pătrunzînd în di zitivul adversarului, a obținut în din urmă victoria.

Alb : Panno — Negru : Reshev
Jucată în cadrul turneului internați de la Los Angeles, iulie 1963

1.	d4, Cf6	34.	Db3, C:g2
2.	c4, g6	35.	T:g2, Tf3
3.	Cc3, Ng7	36.	Te2, T:h3
4.	e4, d6	37.	Ca2, Ng4
5.	f3, 0-0	38.	Tce1, N:e1
6.	Ne3, e5	39.	T:e1, Nd
7.	d5, c6	40.	Cac3, Df8
8.	Dd2, c:d5	41.	Db4, Df6
9.	c:d5, a6	42.	Rb3, Dh4
10.	0-0-0, Ce8	43.	Te2, Ng4
11.	Nd3, Cd7	44.	D:d6, Dg
12.	Rb1, b5	45.	Rb4, T:c3
13.	Tc1, Cc5	46.	Dd8+, R
14.	Nc2, Tb8	47.	De7+, Rg
15.	b4, Cd7	48.	De8+, Rg
16.	Cge2, Cb6	49.	Tf2, Nf5
17.	Nd3, f5	50.	De7+, Rg
18.	a3, Cf6	51.	De8+, Rg
19.	h3, Nd7	52.	De7+, R
20.	Ra2, f:e4	53.	Cd6, Tb3
21.	f:e4, Cc4	54.	Ra5, Tb8
22.	N:c4, b:c4	55.	Df7+, Rh
23.	Tb1, Ch5	56.	Df6+, Rg
24.	Thc1, De7	57.	Df7+, Rh
25.	Tc2, Tf7	58.	Ce8, Ta8+
26.	a4, Cf4	58.	Rb5, T:e8
27.	Cc1, De8	60.	D:e8+, Rg7
28.	Ra3, Nf6	61.	De7+, Rg8
29.	Tcb2, Nd8	62.	Nc5, Db3+
30.	b5, a:b5	63.	Nb4 și negru recunoaște în nemaiputînd matul.
31.	C:b5, Ta8		
32.	Dc2, Na5		
33.	D:c4, Tc8		

MEDICUL vă sfătuieşte

APELE MINERALE ŞI NĂMOLURILE N TRATAMENTUL REUMATISMULUI

eumatismul este una din bolile aparatului locomotor, care beneficiază mult tratamentul cu ape minerale şi nămoluri. Ar fi însă greu să ne închipuim că numai olosirea exclusivă a acestor actori naturali de cură poate ezolva o afecţiune de natură eumatică. Tratamentul balneo-imatic trebuie privit doar ca n valoros mijloc terapeutic alător, care completează tratamentul de bază al reumatismului. Atît înainte cît şi după efectuarea unei cure balneare e necesar să se aplice şi alte tratamente complimentare, pentru a se înlătura definitiv cauzele care au produs şi întreţin starea de boală.

Este bine ca suferinzii să mai ie că nu orice formă de reumatism şi în oricare stadiu beneficiază de tratamentul balnear. Bunăoară sechelele (leziunile rămase după o boală) reumatismului acut infecţios (DUILLAUD-SOKOLSKI pot beneficia de tratament balnear numai după 8 luni de la terminarea ultimului atac al bolii şi numai dacă suferinzii n-au avut interior decompensări cardiace, alburări grave în funcţionalitatea aparatului cardio-vascular renal), iar viteza de sedimentare a hematiilor (V.S.H.) este o 40 mm, la o oră. Bolnavii de artroză sau cei de artrită pot fi trimişi în staţiunile de cură după 6 săptămîni de la terminarea puseului dureros. Cei de reumatism de tip Ponet (tuberculos) se trimit la cură abia după un an de la ultimul atac dureros şi numai dacă nu există leziuni pulmonare evolutive, iar cei cu poliartrită cronică evolutivă (P.C.E.) după 2 luni de la terminarea unor tratamente speciale care preced cura balneară.

Există şi alte elemente care stau la baza stabilirii oportunităţii curei balneo-climatice, precum şi a staţiunii. Convalescenţilor şi debilitaţilor, de pildă, sau celor obosiţi, copiilor şi bătrînilor le convin mai mult pentru tratarea reumatismului, apele slab mineralizate cu efect tonifiant. Reumaticii cu sistemul nervos vegetativ excitat, sau cei care nu suportă climatul călduros, vor beneficia mai mult în staţiunile de altitudine medie, iar cei viguroşi şi cu un sistem nervos bine echilibrat, vor obţine rezultate mai bune în localităţile balneo-climaterice cu climat de stepă.

Bolnavii de reumatism care prezintă şi hipertensiuni ale glandelor cu secreţie internă sînt îndrumaţi în staţiunile cu altitudine mai mare; cei cu insuficienţe endocrine, în staţiunile de mică altitudine sau pe litoral; reumaticii care suferă concomitent de afecţiuni cardio-vasculare au indicaţie pentru staţiunile balneo-climatice cu altitudine pînă la 600—800 metri, pentru hipertensivi preferîndu-se localităţile sub 500 m. altitudine. Cînd reumatismul se asociază cu boli ale aparatului digestiv sau renal, se recomandă staţiuni în care se poate efectua atît cura balneară, cît şi cura internă cu ape minerale.

Aprecierea celei mai indicate staţiuni de cură pentru un reumatic se face, deci, nu numai după forma şi stadiul de boală, ci şi după starea generală a organismului fiecărui bolnav, şi a eventualelor boli existente. Alegerea acestei staţiuni se va lăsa în exclusivitate pe seama medicului.

O mare greşală fac unii suferinzi cînd pleacă într-o staţiune fără să consulte medicul, numai pentru că au auzit de renumele unor ape minerale sau nămoluri care au folosit altora. În astfel de cazuri, aceşti suferinzi s-ar putea să aibă neplăcerea de a constata că au făcut drumul degeaba, staţiunea respectivă nefiind indicată pentru boala lor.

Dr. I. LEONESCU

De ce sînt necesari ochelarii de soare

Spre deosebire de ochelarii corectori cu dioptrii, care se folosesc în scop optic, ochelarii de protecţie îi folosim pentru apărarea ochilor contra diverşilor agenţi traumatici: fizici, chimici, radiari. Muncitorii din industrie îi folosesc contra razelor de sudură, a substanţelor chimice caustice, a prafului şi a corpilor străini dezvoltaţi la strung şi polizoare.

Acum, în plin sezon estival, ne interesează în deosebi ochelarii de soare, care ne apără de excesul de raze ultra-violete de la munte şi mare. Razele ultra-violete, cu tot efectul lor binefăcător asupra organismului — transformă ergosterolul din piele în vitamina D_2, stimulînd rezistenţa la infecţii etc. — au efect nociv asupra gingaselor ţesuturi oculare, cum sînt conjunctiva, corneea şi, mai ales, retina. Asupra polului anterior ocular produc aşa zisele conjunctivite foto-traumatice, care dau bolnavului dureri oculare violente şi foto-fobiemarcată, ochii fiind înroşiţi. Le tratăm prin instilarea în sacul conjunctival a 1-2 picături de cocaină sau dicaină, comprese reci cu muşeţel, acid boric sau apă şi staţionarea bolnavului cca. 24 ore în întuneric sau semiîntuneric. Asupra retinei pot produce retinita foto-traumatică, prin distrugerea fineі regiuni maculare (centrul vederii). Odată instalat acest grav accident nu se mai vindecă, bolnavul rămînînd cu o pată întunecată în centrul cîmpului vizual (scotom central). Accidentul se întîmplă prin privirea directă a soarelui mai ales în timpul eclipselor.

De ce la munte şi mare sînt mai necesari ochelarii de soare? Pentru că procentul de raze ultra-violete este mai crescut în aceste medii. Aici aerul este lipsit de impurităţi — praf, fum etc. — care reţine o mare parte din razele ultra-violete. Există apoi fenomenul reflecţiei pe care-l dau cristalele de nisip şi oglinda mării, dublînd la suprafaţa lor cantitatea de raze ultra-violete (fenomenul de radiaţie secundară).

Contra acestui exces de raze ultra-violete, care asupra restului organismului au efecte atît de salutare, recomandăm ochelarii de soare. Deci în timpul plăcutelor concedii din frumoasele noastre staţiuni balneoclimaterice, nu uitaţi folosirea acestui articol, prin care preveniţi o întreagă gamă de neplăceri oculare.

Dr. Th. NAGHI

ACTUALITĂŢI MEDICALE

Şi nervii vor putea fi grefaţi

Acest lucru vrea să-l demonstreze doctorul Marmor, chirurg ortoped la Facultatea de medicină a universităţii din California. El a efectuat cu succes — deocamdată numai pe animale — grefe de nervi luaţi de la cadavre.

Înainte de a fi grefaţi, nervii au fost iradiaţi cu un fascicol de electroni. Grefele făcute au „prins" datorită modificărilor produse în ţesuturile nervului iradiat care în felul acesta nu a mai fost considerat de către organismul primitorului drept un corp străin. Nervul grefat în aceste condiţii are însă numai un rol pasiv, de „teacă protectoare" pentru nervii bolnavi adăpostiţi în interior, permiţîndu-le să se regenereze.

Punerea la punct a acestei metode va permite probabil restabilirea în viitor şi la oameni a funcţiilor nervoase în membrele ale căror nervi au fost lezaţi prin boli sau accidente.

Un sanatoriu subteran pentru tratamentul tusei convulsive

Într-o mină de potasiu din Merkers (R.D.G.) la o adîncime de 430 m. a fost amenajat în urmă cu şase ani un sanatoriu de copii pentru tratamentul tusei convulsive. În acest scop el a fost dotat şi amenajat cu toate cele necesare (instalaţii de aer condiţionat, mobilier, jucării etc) în aşa fel ca în timpul tratamentului — supravegheat de medici şi personal special calificat — copiii să se simtă cît mai bine. Durata unei cure este de numai 4 zile.

Rezultatele obţinute pînă în prezent sînt excelente.

De la înfiinţarea acestui original sanatoriu au fost trataţi şi vindecaţi aci peste 2.000 de copii.

Se pare că efectul terapeutic al acestor săli de mare adîncime se bazează pe acelaşi principiu ca şi în cazul ridicărilor cu avionul în straturile de aer rarefiat, metodă care dă rezultate şi azi dar mai puţin pregnante decît cele obţinute în sanatoriul subteran.

Piticii vor putea creşte... mari

Cel puţin aşa rezultă din cele publicate de revista „Le moniteur des pharmacies" care anunţă rezultatele interesante ale tratamentului efectuat asupra mai multor pitici cu ajutorul unui hormon de creştere recoltat la autopsie din glanda hipofiză a celor decedaţi. Tratamentul s-a dovedit eficace reuşindu-se pentru prima dată în istoria medicinei să se obţină la pitici — a căror creştere fiziologică încetase demult — o reluare a creşterii şi o dezvoltare armonioasă a tuturor segmentelor organismului.

Grefe de valvule aortice luate de la cadavre

Un grup de medici de la un spital din Toronto (S.U.A.) a reuşit în nouă cazuri de insuficientă aortică gravă să înlocuiască valvula aortică compromisă, care punea în mare pericol viaţa bolnavului, prin grefarea unei valvule sănătoase luată de la un cadavru.

Controlul prin electrocardiogramă al bolnavilor operaţi, după 8—12 luni, precum şi controlul clinic repetat au arătat că în toate cazurile grefele au fost bine tolerate, bolnavii putîndu-şi relua viaţa normală.

Autorii consideră această metodă superioară celei care utilizează proteze de valvule aortice (din material plastic).

Dr. Mircea OLTEANU

Meniul săptămînii

— Supe de varză; mîncare de cartofi — salată; budincă de orez cu fructe.

— Omletă cu verdeţuri; antricoate la grătar — salată; compot.

— Supă de gulii cu cartofi; varză cu carne; fructe.

— Colţunaşi cu brînză; tocană de legume; tartă cu caise.

— Borş de fasole verde; ghiveci cu carne de purcel; fructe.

— Budincă de legume; chifteluţe cu mărar şi smîntînă; biscuiţi cu rahat.

— Ciorbă ţărănească de pui; pui la frigare — mujdei de usturoi; piersici cu budincă de pişcoturi.

GHIDUL GOSPODINEI

CIORBĂ TĂRĂNEASCĂ DE PUI

Cantităţi pentru 6 persoane: Un pui, 2 cepe, un litru de apă, un morcov, un pătrunjel, o legătură leuştean, o telină, sare, 2-3 roşii, un ardei verde, 1/2 litru borş, 2 gălbenuşuri. Se fierb zarzavaturile întregi, se adaugă bucăţelele de pui şi sare. Cînd zarzavatul este moale şi puiul fiert, scoatem zarzavatul, îl tocăm mărunt şi adăugăm borşul. Trebuie să mai dea 2-3 clocote. Potrivim de sare. La sfîrşit punem leuşteanul tocat mărunt. În castronul de supă batem gălbenuşurile peste care turnăm ciorba nu prea fierbinte.

PIERSICI CU BUDINCĂ DE PIŞCOTURI

Luăm 125 g. de pişcoturi pe care le muiem, unul cîte unul în lapte clocotit. Cînd sînt bine îmbibaţi cu lapte îi trecem printr-o sită mai rară şi îi amestecăm cu 4 ouă, puse unul după unul, 100 g. zahăr. Frecăm totul pînă devine compoziţia ca o cremă. Luăm o formă rezistentă la foc, de preferinţă rotundă, o ungem cu unt şi turnăm compoziţia în ea. O punem apoi în cuptor, într-un vas cu apă (baimarie) şi o lăsăm să se coacă 25—30 minute.

Cînd este gata o răsturnăm pe o farfurie rotundă, ceva mai mare şi o garnisim, de jur împrejur, cu jumătăţi de piersici opărite cu sirop. Siropul care a rămas lăsăm să mai dea cîteva clocote pînă se leagă bine. Cînd îl luăm de pe foc punem în el 2-3 linguri de gem de coacăze, caise, piersici etc. şi-l turnăm peste budinca caldă.

Această delicioasă prăjitură se poate mînca şi caldă şi rece. Cine doreşte poate să o servească şi cu frişcă.

Multe mai trebuie la plajă! Ne trebuie bunăoară mărgele, scoici, fără însă să se abuzeze de ele. Apoi ceva foarte necesar sînt sandalele romane, chiar şi sub diverse aspecte mai „moderne". Genţile, devenite nişte adevărate „tăşulci" cît mai încăpătoare, garnisite şi ele cu scoici şi mărgele şi avînd neapărat un „motiv" marin pe ele, sînt cît se poate de utile pentru a putea „căra" cît mai comod tot ce trebuie la plaje. Şi să nu uităm pălăriuţa de rafie, atît de oportună mai ales în primele zile cînd încă nu ne-am obişnuit cu soarele.

PRACTIC ŞI UTIL

Nenumărate dispozitive şi maşini de uz casnic au fost create, pentru a uşura munca gospodinelor. Vă prezentăm acum cîteva din ultimele realizări în această direcţie a creatorilor din industria articolelor de uz casnic, din Ministerul Industriei Uşoare.

ASCUŢITORUL CU ROLE

Este un mic aparat realizat de colectivul fabricii „I. C. Frimu" din Bucureşti, cu ajutorul căruia se pot ascuţi cu uşurinţă diferitele cuţite din gospodărie. Aparatul, foarte uşor de mînuit, se compune din două rînduri de role, prin care se trece lama cuţitului pe care vrem să-l ascuţim.

DESCHIZĂTOR PENTRU TOATE TIPURILE DE CUTII DE CONSERVE

Tot la fabrica „I. C. Frimu" a fost realizat deschizătorul de conserve pentru toate tipurile de cutii de conserve (rotunde, ovale, lunguieţe etc.) Prin învîrtirea unei rozete, lama cuţitului taie în mod continuu capacul cutiei în cîteva secunde.

TĂIETORUL DE ROŞII DIN OŢEL INOXIDABIL

Întreprinderea „Metaloglobus" a fabricat un tăietor de roşii compus dintr-un număr de 6-7 cuţite circulare (disc), aşezate la distanţe egale pe un ax. Cu ajutorul lui, printr-o singură trecere, roşia este tăiată în felii egale.

CUŢITE CU DESTINAŢII SPECIALE

Tot pentru uşurarea muncii gospodinelor, la fabrica de cuţite din Ocna Sibiului a început producţia unor cuţite cu destinaţie specială, avînd mînerul din material plastic (care imită culoarea lemnului). Au fost realizate cuţite speciale pentru tăiat pîinea (cuţite cu lamă ondulată), cuţite zimţate pentru tăiat friptură şi oase, cuţite furculiţă pentru fructe etc. Cuţitele se vînd separat, dar şi în truse compuse din 5 piese.

Mînerul fiind din masă plastică este uşor lavabil şi rezistă la spălare cu apă fierbinte şi sodă, fără a-şi pierde luciul.

Dacă ne petrecem vacanţa la mare, nelipsite din valiza noastră trebuie să fie următoarele:

Un costum de baie fie cu bretele sau decoltat cu spatele gol, fie din două piese, cu chilotul foarte scurt. Un halat de baie este foarte necesar. Dealtfel, în comerţ se găseşte un sortiment foarte variat de ţesături adecuate acestui scop. Rochiţa de plajă are o linie lejeră, închisă în faţă cu nasturi, cu cute în părţi. Un costum de plajă, atunci cînd nu avem de gînd să intrăm în apă. Pantalonul în dungi, uni sau imprimat, cu linia nouă care se opreşte pe şolduri, ceva mai jos de talie. Cîteva bluze, o jachetă şi o rochie elegantă pentru serile de dans.

Desen de Raia SOLOMONICA

EXCURSIONIŞTI,
TURIŞTI,
VIZITATORI AI STAŢIUNII
BALNEO-CLIMATERICE

TUŞNAD-BĂI

(regiunea Mureş-Autonomă Maghiară)

Comerţul local de stat
VĂ OFERĂ

în tot cursul sezonului de vară
prin LACTO-BAR „TUŞNAD"
micul dejun complet: zilnic de la ora
7 a. m. la preţuri modeste
prin Restaurantul „OLTUL"
cu grădină de vară
masă de prînz (şi pe bază de abonament):
meniu pensiune din 3 feluri
la preţul de 9,50 lei
Seara: specialităţi de grătar,
băuturi alese, muzică - dans

MODA PENTRU BĂRBAŢI

Cum va arăta moda masculină anul acesta? Desenul mărit (în culoare) accentuează caracteristicile costumului bărbătesc din 1963 şi anume: umerii nu mai sînt căzuţi şi rotunjiţi ci mai drepţi şi mai înguşti, reverele sînt mai înguste, avînd deschizătura mai mare, talia este puţin mai accentuată, haina se lungeşte, mîneca este puţin îngustată spre manşetă, iar pantalonul fără manşetă este drept jos sau puţin evazat pe încălţăminte.

Costumul la două rînduri se încheie doar la 4 nasturi în loc de 6, aşa cum se vede în fig. nr. 1

Pentru stradă, un costum la un rînd cu 3 nasturi, revere înguste şi buzunare oblice (fig. nr. 2).

Seara vă recomandăm costumul la un rînd, cu revere ascuţite, încheiat la doi nasturi, buzunare oblice, cu clapa înăuntru ca în fig. nr. 3.

Desene de M. POPESCU

• COLŢUL CELOR MICI •

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

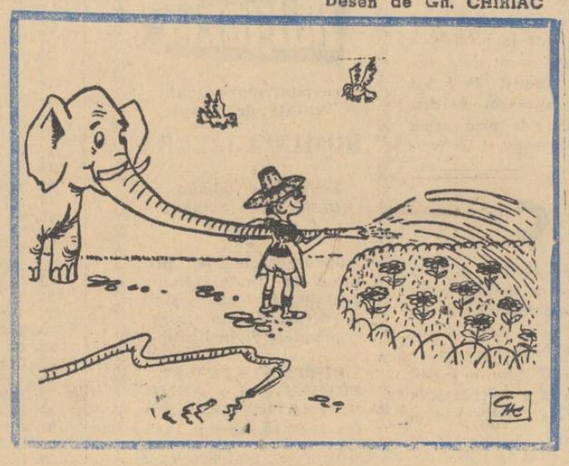

GHICITORI

1

Sînt cinci fraţi nedespărţiţi,
Să vedem dacă-i ghiciţi.
Nu vă spun cum se numesc
Doar atît vă lămuresc:
Dintre fraţi, acel mai mic
Nu lucrează mai nimic;
Cel ce vine după el
Poartă uneori inel;
Celuilalt, pe cîte ştiu,
I se spune „mijlociu"
Iar fratelui următor
I se spune-arătător
Şi al cincilea, cum pare,
Este fratele mai mare.
Fraţii sînt nedespărţiţi
Şi v-ajută să munciţi.

(MÎNA CU CELE CINCI DEGETE)

2

Periniţă de urzici,
Cocoloş de ace mici,
Te înţepi cînd îl ridici.
Cine-i? Cine-i?

(MOŞ ARICI)

3

Este mare, are ghiare
Blană are, coadă n-are,
Doarme iarna în bîrlog
Primăvara-i slăbănog,
Dar se-ngraşă peste vară,
Pentru că mănîncă iară
Miere, zmeură şi mure
Ce găseşte prin pădure
Şi se satură din plin.
Cine-l ştie?

(MOŞ MARTIN)

4

Face sluj şi dă din coadă,
Poate oasele să roadă,
Stă în curte, doarme-n cuşcă
Te şi latră, te şi muşcă.

(CÎINELE)

T. PALL

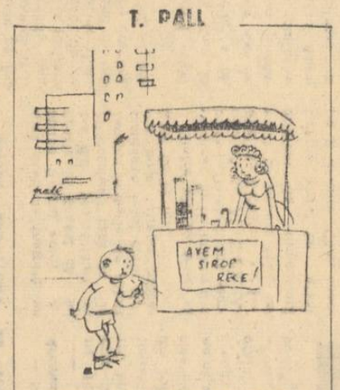

CINE S-A „FRIPT" CU SIROP...

— De ce sufli, pustiule, în înghețată? Că doar e rece...
— Parcă ieri n-ați zis că și siropul e rece?...

V. TIMOC

— Cum ai ajuns în apă?
— Mă mir și eu! Doar e știut că apa nu mă atrage...

EPIGRAMĂ

Unui cîntăreț

Zice unul, pus pe șoaldă
Ascultîndu-l prima oară:
„Cum să n-aibă voce caldă
Pe... canicula de-afară?"

AL. LĂPUȘNEANU

NELL COBAR

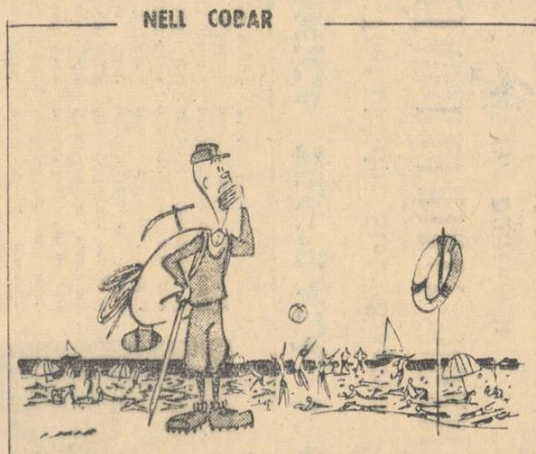

DISTRATUL: Nu mai țin minte: am vrut să plec la munte și am greșit trenul sau am vrut să vin la mare și am greșit bagajele...

ECOUL

— De un ceas stă și ascultă ecoul. De ce nu se îndură să plece?
— Nu-l cunoști! Asta nu concepe să încheie o discuție fără ca ultimul cuvînt să nu fie al lui!

LOUISE

— Ceaiul s-o fi răcit, ai face bine să suni ca să ne aducă altul, — spuse nobila văduvă lady Beanford.

Lady Susan Beanford era o femeie robustă, care o viață întreagă flirtase cu tot felul de boli imaginare. Nepotul ei, Clovis Sangrail declara, în mod necuviincios, că ea răcise în timpul încoronării reginei Victoria și că de atunci nu s-a mai însănătoșit. Sora ei mai mică, Jane Throppleстance, era cunoscută ca cea mai zăpăcită femeie din Middlesex.

— Azi după amiază mi-a mers într-adevăr bine, remarcă ea vesel, sunînd pentru ceai. Am telefonat tuturor oamenilor pe care voiam să-i chem la telefon, am făcut toate cursele pe care voiam să le fac. Mi-am amintit chiar să caut să asortez mătasea aceea pentru tine la „Harrod", dar am uitat să iau eșantionul cu mine, așa că n-am putut să fac mare lucru. Cred cu adevărat că ăsta-i singurul lucru important pe care l-am uitat în toată după amiaza asta. Nu găsești că pentru mine e minunat?

— Ce-ai făcut cu Louise? o întrebă soră-sa. N-ai luat-o cu tine? Mi-ai spus că așa ai să faci.

— Dumnezeule! exclamă Jane. Ce-am făcut cu Louise? Cu siguranță c-am lăsat-o undeva.

Schiță de Saki (Hector Munro)

— Dar unde?

— Păi tocmai aici e aici: unde am lăsat-o? Nu-mi amintesc dacă Carrywood-ii erau acasă sau m-am mulțumit doar să las cartea mea de vizită. Dacă au fost acasă, se prea poate s-o fi lăsat pe Louise acolo ca să joace bridge. Am să-i telefonez lordului Carrywood ca să fiu sigură.

— D-ta ești, lord Carrywood? întrebă ea peste cîteva clipe la telefon. Eu sînt, Jane Throppleстance. Vreau să știu: ai văzut-o pe Louise?

— „Louise"? auzi ea răspunzîndu-i-se. Închipuiți-vă că am văzut-o pînă acum de trei ori. Trebuie să recunosc că prima dată nu mi-a făcut mare impresie, dar încetul cu încetul ești furat de muzică. Nu cred, totuși, c-aș mai vrea s-o revăd încă odată. De ce? Vrei să-mi propui un loc în loja d-tale?

— Nu-i vorba de opera „Louise", ci de nepoata mea Louise Throppleстance. Credeam c-am lăsat-o poate la d-ta.

— Mi s-a spus că ai lăsat o carte de vizită azi după amiază, dar nu cred că ți-ai lăsat nepoata. Valetul mi-ar fi spus cu siguranță. Există acum moda să lași odată cu cărțile de vizită și nepoatele la oameni? Sper că nu! Știi că unele case din Berkely Square nu sînt de loc făcute pentru așa ceva.

— Nu-i la Carrywood, anunță Jane soră-sii. Mă gîndesc acum că am lăsat-o poate la raionul de mătăsuri de la „Selfridge". I-oi fi spus să mă aștepte acolo o clipă pînă ce am să văd țesăturile la o lumină mai bună și-oi fi uitat-o, cînd mi-am dat seama că n-am luat eșantionul tău cu mine. În cazul acesta, e tot acolo. N-o să se miște pînă ce n-o să i se spună; Louise n-are nici o inițiativă.

— Spuneai că la „Harrod" ai vrut să asortezi mătasea, observă nobila văduvă.

— A, da-a? Poate că era într-adevăr la „Harrod". Nu-mi mai aduc bine aminte. Era unul din magazinele acelea unde vînzătorii sînt atît de gentili și simpatici, încît aproape nu-ți vine să cumperi nici măcar o bobină de bumbac.

— Socot c-ai fi putut s-o iei pe Louise cu tine. Nu-mi place s-o știu acolo, în mijlocul unei mulțimi de străini. Închipuie-ți că un individ fără principii îi adresează vreo vorbă.

— Imposibil! Louise n-are nici o conversație. Eu n-am găsit niciodată vreun subiect la care ea să fi spus altceva decît: „Crezi? O, da, ai dreptate!". Feliile astea de pîine prăjită sînt prea subțiri, se fărîmițează înainte de a le fi pus în gură. E absurd să muști în gol, ca un păstrăv care încearcă să prindă o muscă.

— Sînt puțin surprinsă, spuse nobila văduvă, că poți sta aici și lua veselă ceaiul, cînd ai pierdut pe una din nepoatele tale favorite.

— Vorbești ca și cum mi-ar fi răpit-o moartea, cînd de fapt n-am făcut altceva decît s-o fi pierdut de mine. Și asta momentan. Căci pînă la urmă, sînt sigură c-am să-mi amintesc locul unde am lăsat-o.

— Nu te-ai dus la nici o biserică? Dacă ai lăsat-o să hoinărească prin jurul catedralei Westminster sau a Sfîntului Petru, fără ca ea să poată da o explicație satisfăcătoare a prezenței ei acolo, atunci o să fie arestată pentru vagabondaj.

— Ar fi extrem de jenant, spuse Jane, rontăind o felioară de pîine prăjită. De-abia îl cunoaștem pe ministrul de interne, și ar fi neplăcut să trebuiască să telefonezi unui secretar particular puțin înțelegător, ca să i-o descri pe Louise și să-l rogi să ne-o trimită la timp pentru cină. Din fericire, nu m-am dus la nici o biserică, cu toate că la un moment dat m-am pomenit amestecată în mijlocul unei procesiuni a Armatei Salvării. Era pasionant să-i vezi de aproape pe oamenii aceia: sînt atît de deosebiți de amintirea pe care am păstrat-o din anul '48. Mi-aduc aminte de înfățișarea lor de atunci: se plimbau nepieptănați și nespălați, plini de un fel de mînie disprețuitoare față de lume; iar azi, sînt vigurоși și rumeni la față, ca un masiv de mușcate care ar avea convingeri religioase. Alaltăieri, Laura Kettleway mi-a vorbit în ascensorul metroului, la stația din Dover Street; imi spunea cît bine fac și ce pierdere ar fi dacă n-ar exista. „Dacă n-ar fi existat, i-am răspuns eu, Granville Barker ar fi inventat cu siguranță ceva de soiul ăsta". Cînd spui lucruri de astea în metrou, cu glas destul de tare, pare întotdeauna c-ai spus un cuvînt de spirit.

— Cred c-ar trebui să întreprinzi ceva pentru Louise, spuse nobila văduvă.

— Încerc să-mi amintesc dacă a fost cu mine cînd m-am dus la Ada Spelvexit. M-am distrat foarte bine acolo. Ada, ca de obicei, căuta să-mi laude meritele doamnei Koriatuffski, femeia aceea groaznică, deși ea știe foarte bine că am oroare de ea. A avut imprudența să-mi spună: „Știi că luna viitoare își însoțește soțul în Rhodesia?". — „Dumnezeule, i-am răspuns eu, într-o țară unde avem și așa atîtea dificultăți?! Ce imprudență!". Ada n-a înțeles imediat, dar pe urmă s-a purtat mojic cu mine. Nu, sînt sigură că n-am lăsat-o la ea pe Louise.

— Dacă ai putea reuși să-ți amintești unde ai lăsat-o, în loc să-ți amintești unde n-ai lăsat-o, spuse lady Beanford. Tot ce știm deocamdată e că nu-i nici la Carrywood, nici la Ada Spelvexit, nici la catedrala din Westminster.

— Asta restrînge oricum cîmpul cercetărilor, spuse veselă Jane. Cred că a fost cu mine cînd m-am dus la „Mornay", căci îmi amintesc că am întîlnit acolo pe fermecătorul acela de Malcolm și mai nu știu cum... Știi despre cine vorbesc. Avantajul pronumelor ciudate e că nu mai e nevoie să-ți amintești de numele de familie. Bineînțeles, mai cunosc unul sau alți doi Malcolmi, dar la drept vorbind nici unul n-ar putea să fie calificat de fermecător. Mi-a dat două bilete pentru concertul din Sloane Square, ce are loc duminică. Cred că le-am uitat la „Mornay", dar în orice caz e foarte gentil din partea lui că mi le-a dat.

— Crezi că ai lăsat-o pe Louise acolo?

— Aș putea telefona ca să întreb Robert, înainte de a strînge de la masă, aș vrea să dai un telefon la „Mornay" și să întrebi dacă n-am lăsat în magazinul lor două bilete de concert și o nepoată azi după amiază.

— O nepoată, doamnă? întrebă valetul.

— Da. Miss Louise nu s-a mai întors cu mine și nu știu unde am lăsat-o...

— Miss Louise și-a petrecut toată după amiaza aici, doamnă. A citit fetei de la bucătărie — cea de-a doua fată — care suferă de nevralgie. Am dus ceaiul d-rei Louise sus la ea în cameră la ora cinci fără un sfert.

— Așa-i! Ce proastă sînt! Acum mi-aduc aminte: chiar eu am rugat-o pe Louise să-i citească bietei Emma „Crăiasa zînelor" ca s-o adoarmă. Eu pun totdeauna să mi se citească „Crăiasa zînelor" cînd am nevralgie și în general, asta m-adoarme. Se pare că Louise n-a reușit, dar nu se poate spune că-i o greșeală dacă a încercat. Cred că fata de la bucătărie o fi adormit după o oră dar, firește, Louise n-o să plece dacă nu i se spune. În orice caz, Robert poți telefona la „Mornay" și să-i întrebi dacă n-am uitat la ei două bilete de concert. Afară de mătasea ta, Susan, cred că asta-i tot ce-am uitat azi după amiază. Pentru mine, e minunat!".

Traducere de Paul B. MARIAN

REBUS

NOAPTE DE VARĂ

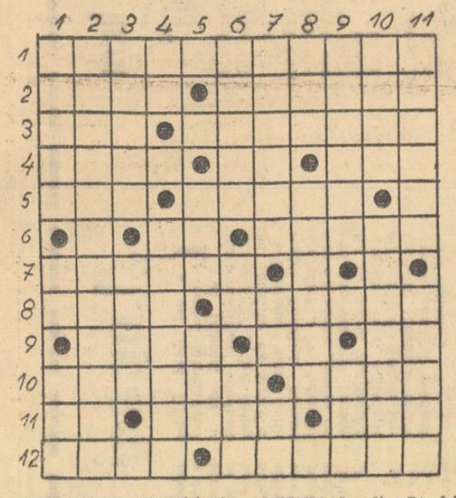

ORIZONTAL: 1) Celebrul clasic al literaturii universale, autorul comediei „Visul unei nopți de vară" 2) Pronume — Posesorul lămpii fermecate din „1001 de nopți" 3) Mii de zile și nopți — „O noapte la Veneția" de J. Strauss (pl) 4) Astrul „de argint" al nopților de vară — Cesiu—Degajament 5) Personaj din piesa „Într-o noapte de vară" de Aurel Baranga — Compozitor francez, autorul compoziției „Clar de lună" 6) În nocturnă! — Critic literar romîn 7) „... noapte de dragoste, întîia noapte de război", roman de Camil Petrescu 8) Ondulat — Ochi fosforescenți în întunericul nopții (pl) 9) Pictor romîn, autorul tabloului „Ultima noapte a lui Mihai Viteazul" — În mijlocul Baikalului! — Pronume 10) Poet sovietic, a scris poezia „Poartă-n ochi seninul, poartă noaptea-n păr" — Rezistent la boli. 11) Un vis neterminat! — Autorul poeziei „Noapte fantastică" — Măsură de suprafață (pl) 12) Verbul zefirului — O noapte de vară cu lună (pl)

VERTICAL: 1) Rivalele licuricilor din nopțile senine de vară — Udrea Constantin — Nume feminin 2) Calif din „1001 de nopți" (3 cuv) 3) „De la gîrlă-n pîlcuri dese / Zgomotoși copiii vin / Satul e de vuiet plin / Fumul alb... iese / Din cămin (Noapte de vară — G. Coșbuc) — „Noapte de vară" (pl.) 4) Konstantin Ermolaev — Personaj din „Visul unei nopți de vară" 5) Pretext pentru coș — Oraș în R. F. S. Iugoslavia 6) Acoperămînt pentru cap — Miez de noapte! — Nun 7) „O noapte pe muntele..", poem simfonic de M. Mussorgski — Cămăși rustice — În cer! 8) Iar (arh) — ...Korsakov, autorul operei „Noapte de mai" 9) Deseori — „Noapte de..." de G. Topîrceanu 10) Nume feminin — De noapte 11) Compozitor romîn, autorul „Suitei III Sătească" din care face parte fragmentul „Pîrîul sub lună" — Lună de vară ale cărei nopți sînt pline de farmec.

S. RADU

VOPSEȘTE ORICE ȚESĂTURI
• MĂTASE
• BUMBAC
• LÎNĂ
• ROCHII
• HAINE
• BLUZE
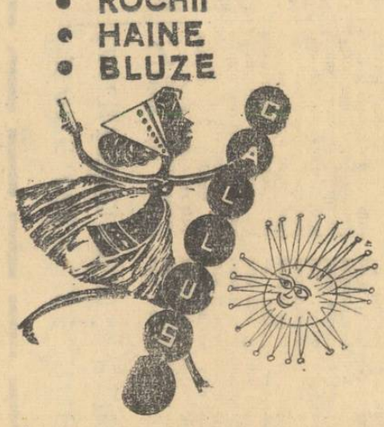

Poșta redacției

N. MĂRĂȘESCU: Am citit scrisoarea dv. în care vă exprimați nemulțumirea față de articolul tovarășului Dan Deșliu, privitor la atletism. Trebuie să vă spunem de la bun început că noi socotim că nu aveți dreptate. Este adevărat că atleții citați de dv. au făcut progrese, dar privind în ansamblu și în raport cu valorile mondiale performanțele atleților noștri, este firesc să cerem mai mult de la ei. Ca pasionat al atletismului, dv. știți că anul viitor vor avea loc jocurile olimpice de la Tokio. Este cazul să cerem mult mai mult de la atleții noștri. Posibilități au, condiții au. Putem și trebuie să ajungem să ne comparăm forțele cu echipe mai puternice decît cea a Greciei. De aceia, socotim că bine a făcut tov. Deșliu că a criticat lipsurile existente.

MINCIU — București: În articolul privind „Îndepărtarea părului de prisos" publicat la rubrica de sfaturi cosmetice au fost indicate mai multe metode de depilare dintre care cea mai recomandată și care dă rezultate în general bune, este metoda care folosește ca materie principală colofoniul. Rețeta pe care ați încercat s-o folosiți dv. pe bază de colodiu, dă rezultate numai în cazul în care substanța este de o anumită concentrație și cu o deosebită puritate, ceea ce s-a omis să se precizeze. Folosind colodiul care se găsește în farmacii și care este destinat în mod obișnuit altor scopuri, nu s-a putut obține un depilator eficient.

GOGHEZ MARIANA — Craiova: Cauza pentru care dinții dv. nu sînt albi și lucioși este că nu vă spălați corect. În primul rînd trebuie să vă spălați și seara și dimineața și mai ales seara. Periatul trebuie să dureze 5 minute cel puțin. Capul se ține în sus iar corpul stă drept (ca saliva să nu spele pasta de dinți), se apucă coada periuței între inelar și degetul mic, degetul arătător și mijlociu se așează pe mîner iar degetul mare pe gîtul periuței, mișcările făcîndu-se din încheieturile mîinii. Astfel ținută se așează pe dinții din față pe suprafața lor dinspre buză. Buzele se apropie ușor fără să se strîngă. Se fac apoi mișcări verticale care să ducă periuța de la gingia de sus la cea de jos fără să lăsăm niciun dinte necurățat. Periem apoi suprafețele dinților ținînd periuța vertical cu capul în sus pentru dinții de sus și cu el în jos pentru dinții inferiori.

Apoi clătim bine gura făcînd mișcări puternice ale mușchilor prin umflarea și dezumflarea repetată a obrajilor așa fel ca apa să treacă cu putere în spațiile dintre dinți. Se cere deci îndemînare și răbdare. Cu timpul însă devine totul un obicei răsplătit de frumusețea și sănătatea dinților.

ION ION — București ne cere lămuriri privind conservarea unei haine de piele de șevro în timpul verii. După ce se curăță și se șterge bine, se unge frecînd ușor cu o cîrpă umezită în praf de vim. Eventual, dacă pata persistă, veți tampona locul cu apă oxigenată 12 la sută. Se freacă apoi bine cu săpun, se spală și se clătește cu apă rece.

ANTOANETA: Veți încerca să scoateți pata de ruj de buze de pe poșeta de vinilin frecînd locul cu o cîrpă umezită în praf de vim. Eventual, dacă pata persistă, veți tampona locul cu apă oxigenată 12 la sută.

M. S.: Petele verzi provocate pe o cămașă de poplin bleu prin înmuierea rufelor colorate la un loc, se pot scoate înmuindu-se cămașa de poplin, prin scufundare de mai multe ori, într-un lighean cu apă caldă (5 l. apă) în care s-a pus ½ pachet sare de lămîie. Se clătește apoi cu apă rece.

ELENA ER.: Petele de transpirație de pe o bluză albă, se scot astfel: se înmoaie bluza într-un lighean cu apă călduță (5 l.) în care se adaugă o lingură amoniac (25 la sută). Se freacă locul transpirat. Se clătește apoi în mai multe ape. Rufele albe se albesc prin următoarele procedee: a) se fierb cu produsul „Albol" conform indicațiilor de pe ambalajul acestui produs; b) se adaugă și carbonat de sodiu în apa în care se pun la înmuiat (o lingură); c) se expun după spălare la soare.

Petele de rugină de pe rufele colorate se scot astfel: se freacă ușor pata de rugină cînd rufa este înmuiată, cu vată îmbibată în apă oxigenată, soluție 12 la sută. Se reia de mai multe ori dacă este necesar, eventual se poate călca cu o cîrpă îmbibată în aceiași soluție. Se clătește cu apă cu puțin acid acetic. Se usucă la umbră.

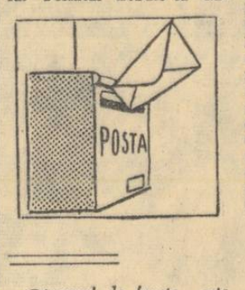

Filatelie

FRUCTELE PE MĂRCI POȘTALE

Sezonul de fructe este în toi.

Acest lucru este perfect valabil și în filatelie unde, recolta, în ultimul timp, este destul de îmbelșugată.

Emisiuni care de care mai interesante și mai frumos executate fiecare, în felul ei, o surpriză: cultura legumelor timpurii; Transporturi; Luna 4; Vostok 5 și 6; Sport-Natație; Congresul mondial al femeilor. N-au lipsit nici obliterările speciale: Congresul național de stomatologie; Al IV-lea Congres al cooperației de consum; Cinci ani de activitate a cercului filatelic raional „T. Vladimirescu" din București.

Și-acum, fructele propriuzise. Emisiunea de mărci poștale „Fructele, izvor de sănătate."

O emisiune nespus de... gustată de filateliști nu numai pentru miezul ei, tematica, dar și pentru desene, pentru execuția tehnică.

Întreaga emisiune cuprinde opt valori. Nominal total: 7,15 lei.

Seria este deschisă cu o marcă de 10 bani: nuci; urmează prune (marca de 20 de bani) și piersici (40 bani) și căpșuni (55 bani), apoi struguri (1 leu), mere (1,55 lei), cireșe (1,60 lei), în sfîrșit pere (1,75 lei.)

Faptul că mărcile sînt tipărite la offset, pe hîrtie cretată și în cîte șase culori, arată grija pe care a pus-o Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor pentru a realiza o emisiune deosebită, cu atît mai mult cu cît este vorba de o temă foarte solicitată atît de filateliștii din țară cît și de cei de peste hotare.

Dimensiunile mărcilor: 27/37,8 mm.

Machetele grafice au fost executate de Ilie Schönn.

Seria de mărci este completată cu două frumoase plicuri „prima zi a emisiunii" obliterate cu o ștampilă specială.

Emisiunea „Fructele, izvor de sănătate" este primită cu mult interes de filateliști, mai cu seamă că în filatelia romînă, mărcile cu această temă sînt rare: „Săptămîna fructelor" (1934, două valori), valoarea de 15+135 (Recoltarea fructelor) din emisiunea „Răddșeni" (1944), „Viticultură" (1960).

ȘCOALA NU S-A TERMINAT!

Oaspeți ai Capitalei, un grup de studenți de la Institutul agronomic din Timișoara își pun în practică, la Uzinele de pompe „București", cunoștințele însușite la curs.

Examene de sfîrșit de an, serbări în cadrul cărora s-au acordat premii, distincții și mențiuni, examene de stat — și cu aceasta activitatea școlară a unui an de învățămînt sau a unui șir de ani pentru cei ce au absolvit de curînd clasa a XI-a sau cei mai mari, absolvenți ai institutelor de învățămînt superior, pare să fi luat sfîrșit.

Cu toate acestea, școala nu s-a terminat; învățătura continuă, cunoștințele se îmbogățesc. Minunatele condiții de studiu și de învățătură asigurate tineretului nostru sînt cu totul altele decît cele din trecut cînd la majoritatea elevilor și studenților bucuria vacanței se topea înainte de a fi începută.

Astăzi mii de tineri — elevi și studenți — petrec o parte din vacanță într-un cadru organizat, pe cheltuiala statului, poposind în uzine și întreprinderi, muzee și localități istorice, stațiuni balneoclimaterice și multe alte localități de pe întinsul patriei, de unde au multe de învățat.

Cadre competente, profesori, ingineri, maiștri și muncitori printr-o muncă susținută se străduiesc în a înzestra tineretul nostru studios — oaspete al locurilor de muncă — cu tot mai multe cunoștințe din domeniul activității lor.

Vizitați în aceste zile de vară Costinești, Borsecul, Pîrîul Rece sau Eforie — unde s-au organizat tabere de vară și veți asista cu siguranță la interesante lecții de geografie, istorie, botanică sau geologie, în cadrul cărora se poartă discuții aprinse și se trag prețioase concluzii pe marginea cunoștințelor căpătate la orele de curs și a celor constatate aici. Am asistat zilele trecute la o interesantă lecție de zoologie. Cadru: grădina zoologică din Pădurea Băneasa. Examinatori și examinați: elevii unei școli mixte de șapte ani din regiunea Oltenia. Întrebările se puneau organizat, cu repeziciune și răspunsurile se succedau scurt și precis. E un joc distractiv și instructiv pe măsura vîrstei lor.

Cei din clasele mai mari se pregătesc și ei. Astfel un elev, din clasa a X-a a școlii medii nr. 2 din Craiova, reîntors de curînd dintr-o excursie la munte la el în sat scrie — printre altele — unui prieten, elev la o școală din București: „Trimite-mi, te rog două cărți, pe care la Craiova nu le-am găsit. Este vorba de „Culegere de probleme de matematici, propuse la examenele de admitere în facultăți", și „Culegere de probleme de fizică" de A. Negulescu, cărți de care am trebuință." Sînt preocupări ale tineretului care demonstrează dorința de a răspunde grijii și atenției pentru condițiile de învățătură și vacanța cu străduința de a deveni cadre de nădejde, bine pregătite ale societății noastre noi.

Al. GHERGHE

Maxime și cugetări despre cărți

● Cartea este testamentul unei generații către alta, este sfatul unui bătrîn care moare către adolescentul care intră în viață, este ordinul transmis de santinelă schimbului său

A. I. HERZEN

● Cărțile ne delectează, ne grăiesc, ne dau sfaturi și sînt unite cu noi printr-o familiaritate vie și armonioasă.

PETRARCA

● Cărțile trebuie să urmeze științei și nu știința cărților.

F. BACON

● ...Iată profesorii care ne instruiesc fără nuia — fără cuvinte aspre sau mînie, fără a pretinde cadouri sau bani.

Dacă te apropii de ele, nu dorm, dacă întrebi ceva, îți răspund. Dacă nu le înțelegi, nu-ți sînt nerecunoscătoare și nici nu se răzbună.

R. D. BURY

● O carte are nevoie de timpul ei...; toate cărțile scrise repede, în puține săptămîni, îmi trezesc o anumită prejudecată împotriva autorului.

H. HEINE

● Cartea îndeplinește nu numai minunea de a ne pune în contact cu semenii noștri depărtați,... în aceste urne sacre găsim acea putere care mișcă umanitatea înainte în progresul ei necontenit.

● Între calamități și catastrofe, oamenii n 'ili care nu mai sînt, ne dau putere acumulată în operele lor ca să răzbim spre adevăr, justiție socială și pace.

MIHAIL SADOVEANU

● Cartea aleasă de noi să ne fie un tovarăș, un prieten, un adversar, să stăm de vorbă, să judecăm, să discutăm cu el: numai astfel ne poate folosi cititul.

DIDEROT

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

PE PLATOURILE DE FILMARE DE LA BUFTEA

Cadru din noul film intrat în producție la studioul „București", „Pași spre Lună", în regia artistului emerit Ion Popescu-Gopo

ROLURI ȘI REPETIȚII

Întîmplarea a făcut să-l cunosc pe Ion Dichiseanu chiar în ziua cînd se înființa pentru prima dată în Dante și umbrele scenei. În cadrul examenului de absolvire a Institutului de teatru, interpreta pe Cerchez, din „Ziaristii" lui Al. Mirodan.

Aceasta a fost în 1959. Deci patru ani, timp în care tînărul actor a interpretat o serie de roluri dificile din dramaturgia clasică românească și universală: Antoniu din „Antoniu și Cleopatra" de Shakespeare, Mircea din „Vlaicu-Vodă" de Al. Davila, Alioșa din „Frații Karamazov". Petruchio din „Femeia îndărătnică" și încă alte și alte roluri din care unele în filme...

— Timpul petrecut la Botoșani unde am fost repartizat după absolvirea institutului a însemnat pentru mine o rodnică ucenicie teatrală, ne spune tînărul actor. Aceasta în sensul că mi s-a dat posibilitatea să interpretez încă de la început o serie de roluri complexe — al căror studiu mi-a întregit pregătirea de la institut.

Dintre ele aș vrea să amintesc pe Hlebnikov din piesa „O chestiune personală" de Al. Stein. Apoi, la Botoșani, am învățat că fiecare rol, indiferent de dimensiuni trebuie lucrat cu atenție și dăruire. Căci, spectatorii nu apreciază lungimea rolului respectiv, ci felul cum este interpretat. Respectul pe care îl am pentru spectatori, face ca fiecare spectacol — indiferent al cîtelea este — să fie pentru mine o premieră — lucru care de altfel înseamnă și pentru spectatorul venit pentru prima dată să vadă piesa.

Scurtă convorbire cu Ion Dichiseanu

— Să continuăm cu drumul dv. în teatru...

— ...Și în cinematografie. Fiindcă pe cînd jucam la Botoșani, regizorul Mihai Iacob m-a solicitat să interpretez unul din rolurile filmului „Darclée". De atunci pot spune că alături de teatru, am o nouă pasiune, cinematograful. Am mai jucat în „Post restant", în „Eurofolis" și de curînd rolul haiducului Oarcă din filmul „Tudor Vladimirescu".

Fiecare nouă stagiune, fiecare piesă înscrisă în repertoriu, fiecare film nou înseamnă pentru mine ca actor satisfacție de a putea da viață unui nou personaj, dar și obligația de a-l înfățișa spectatorilor la un înalt nivel artistic, pe măsura prestigiului de care arta noastră se bucură în fața publicului.

Sandu MARIAN

5 MINUTE CU NICUȘOR CONSTANTINESCU

În repertoriul stagiunii viitoare a Teatrului de Operetă se află o nouă lucrare românească intitulată „Anton Pann".

— Cu montarea acestei valoroase lucrări care redă un moment din viața lui Anton Pann, muzica aparținînd compozitorului Alfred Mendelsohn iar libretul lui Ion Roman și Radu Albala, îmi voi relua, ne spune artistul emerit Nicușor Constantinescu, după vacanță, activitatea la Teatrul de Stat de Operetă. Pe de altă parte voi colabora cu compozitorul Gherase Dendrino la realizarea unei noi operete românești.

— În ceea ce privește activitatea dv. revuistică, ce ne puteți spune ?

— Pregătesc pentru Teatrul Satiric Muzical „Constantin Tănase" un spectacol (în regia lui Nicolae Dinescu) alcătuit din lucrările mele revuistice din decursul a 40 de ani de muncă depusă pe acest tărîm. Spectacolul acesta, care va fi o trecere în revistă a revistelor, va cuprinde fragmente începînd chiar cu prima mea revistă din anul 1924, la care am colaborat.

— Care a fost titlul spectacolului ? Vă mai amintiți desigur și de unii din tre interpreți.

— Bineînțeles! Revista se intitula „Cui l-o spui ?" iar în rîndul actorilor care au jucat atunci se aflau și regretații Nicu Leonard și G. Timică.

— Ce alte proiecte mai aveți ?

— Voi scrie tot pentru stagiunea viitoare o nouă revistă pentru Teatrul Muzical „Gh. Dima" din Brașov.

S. N.

Noi filme științifice în lucru la Studioul „Al. Sahia"

Regizorii și operatorii studioului „Alexandru Sahia" lucrează în aceste zile la cîteva filme științifice cu tematică deosebit de interesantă.

Se află astfel într-o fază de lucru avansată (montaj) filmul în culori „Capra neagră" (scenariu și regia P. Stelian). Filmul surprinde cîteva aspecte necunoscute pînă acum din viața acestui animal ce trăiește în munții noștri. A contribuit la realizarea filmului un colectiv de operatori condus de Laurențiu Mărculescu.

● În Deltă se lucrează întens sub conducerea lui I. Bostan (scenariu și regia) la realizarea a două filme : „Sub aripa vulturului" și „Peștii din Deltă". Imaginea este încredințată lui Ilie Cornea.

„Sub aripa vulturului" va prezenta viața vulturului Codalb și a altor păsări din Deltă, declarate monumente ale naturii.

Subiectul filmului „Peștii din Deltă" îl formează viața peștilor de apă dulce în condiții naturale, ceea ce presupune desigur multe filmări subacvatice.

Pe baza scenariului Evei Sîrbu și Marica Săvătoru, se lucrează tot în Deltă la filmul „Pădurea Letea". Filmul va prezenta unele caracteristici deosebit de interesante, ale acestei păduri unice în felul ei, în măsura în care în acest colț al Deltei Dunării se întîlnesc vegetații atît de diferite ca cea subcarpatică și cea tropicală. Pînă acum s-au filmat imagini ale primăverii în pădurea Letea urmînd ca la toamnă să se continue filmările.

Se va realiza de asemenea un alt film științific despre viața șerpilor veninoși și a păianjenilor.

● Se află în pregătire un film comandat de Institutul de Igienă al Ministerului Sănătății, ce se va adresa școlarilor. Filmul va dezbate pe întelesul lor, necesitatea folosirii cît mai raționale a timpului liber.

● În regia lui Chețu Doru se va realiza filmul „Panta rei" în culori, pe baza unui scenariu scris de ing. Max Solomon.

O disciplină relativ nouă pe plan mondial — reologia — aduce o nouă viziune asupra materialelor naturale și artificiale, pune în evidență fenomene neobișnuite cum sînt : curgerea oțelurilor la rece, deformarea betonului armat, comportarea mecanică a nucleului fierbinte al pămîntului etc.

Filmul va demonstra că ideea filozofică „panta rei" (totul curge) nu este numai o idee abstractă, în general valabilă ci și o expresie directă a comportării diferitelor corpuri.

PREZENȚE ROMÎNEȘTI PESTE HOTARE

● *Dirijorul George Georgescu, artist al poporului și pianistul Valentin Gheorghiu, artist emerit, vor participa la manifestările din cadrul Festivalului de la Salzburg. În ziua de 12 august artiștii noștri își vor da concursul în cadrul unui concert ce va avea loc cu orchestra Filarmonicii din R.S. Cehoslovacă. Programul va cuprinde piese de Haydn, Schumann, Schubert.*

● *Pianistul Valentin Gheorghiu, artist emerit, va participa la cel de-al 14-lea festival de vară ce se desfășoară la Dubrovnic din R.F.S. Iugoslavia. Cu acest prilej Valentin Gheorghiu va prezenta, în ziua de 29 iulie, un recital Schumann.*

● *Baritonul Dan Iordăchescu de la Teatrul de Operă și Balet al R.P. Române, va prezenta la 21 august un recital la Viena cu prilejul unor manifestări muzicale la care sînt invitați numeroși cîntăreți din străinătate. Artistul nostru va interpreta arii din opere și lieduri.*

„Lupeni 29" și cîteva păreri

La cel de-al III-lea festival internațional al filmului de la Moscova, filmul românesc „Lupeni 29" a fost distins cu „Medalia de argint" și cu Diploma Uniunii Scriitorilor Sovietici. Aceasta din urmă a fost decernată filmului nostru *„pentru cel mai bun scenariu prezentat în cadrul festivalului, scenariu care oglindește cel mai deplin locurile festivalului: „Pentru umanism, pentru pace și prietenie între popoare".*

Aceste distincții, venite numai la o lună după ce „Codin" luase la Cannes premiul pentru scenariu, au suscitat, printre cineaști prezenți la Moscova, ca și printre criticii de artă și corespondenții de presă care au vizionat „Lupeni 29", un viu interes pentru cinematografia românească, ca și o serie de aprecieri dintre cele mai pozitive la adresa filmului și a realizatorilor lui. Astfel, Grigori Rosal, binecunoscutul regizor sovietic, a spus imediat după prezentarea în fața juriului a lui „Lupeni 29" :

„Lupeni 29", este, după convingerea mea profundă, o operă inovatoare. Felicit din toată inima pe cineaștii români și în special pe talentatul regizor Mircea Drăgan și le urez și alte succese în viitor".

Corespondentul ziarului „L'Humanité" la festival, François Maurin, nota a doua zi după vizionarea filmului „Lupeni 29" : *„Producția românească merită să fie clasată printre cele mai bune realizări ale celui de-al III-lea festival"*, iar în ajunul decernării premiilor același corespondent menționa „Lupeni 29" *„printre cele mai bune filme, demne să figureze în palmares".*

Membri în juriu și personalități cinematografice marcante — ca Grigori Ciuhrai, Jean Marais, Stanley Kramer, Al. Gr. Zarhi, Joris Ivens, Geraldine Page și-au exprimat în diferite ocazii, în timpul festivalului, admirația pentru unele scene ale filmului, pentru munca regizorului și a interpreților, pentru mijloacele tehnice folosite. Deosebit de mult a impresionat pe cineaștii prezenți la festival, faptul că subiectul filmului are la bază întîmplări reale. De altfel, aceste impresii s-au oglindit cel mai bine în cronicile apărute în presă după prezentarea lui „Lupeni 29". Iată ce scrie G. Halturin în „Izvestia" din 16 iulie 1963 :

„Se poate spune că „Lupeni 29" este un film despre o grevă a minerilor. S-ar putea spune, de asemenea, că este un film despre soarta unei femei. Ar fi just și nefust în același timp, deoarece soarta acestei femei se identifică cu soarta grevei. În această constă principala reușită a cineaștilor români Mircea Drăgan, Nicolae Tic și Eugen Mandric.

De aci provine și patetismul filmului, forța imaginilor lui. Efecte impresionante creează și sunetul stereofonic : cînd din toate colțurile se aud țipetele femeilor, salva puștilor, cîntecul în surdină al minerilor, ai impresia că sala și ecranul respiră simultan. Este minunat epilogul: cadrul cu copul fabricii și steagul fluturat în vînt, steagul care rămîne pentru noi roșu, chiar pe fondul alb-negru al ecranului...".

Iar Ageo Saviolli în „Unita" din 18 iulie 1963, notează :

„Filmul prinde viață și tunci cînd se pătrunde în inima grevei, adevăratul protagonist al dramei. Acțiunea revendicativă a minerilor, condusă de comuniști, dar roasă de manevre scizioniste atinge momentul culminant în scena ocupării centralei electrice. Urmează coaliția industriașilor cu autoritățile, represiunea în singe, funeraliile celor căzuți — o puternică manifestație de protest. Durerea, lacrimile se transformă în conștiință unui viitor fericit. Toate acestea sînt pagini cinematografice vibrante și emoționante. Realizat cu o mare varietate de mișcare și de viață de miner. Soarta și e soarta multora. Artista Lica Gheorghiu interpretează rolul cu multă profunzime și cu o simplitate plină de înțelepciune... În film sînt deosebit de veridice chipurile conducătorilor grevei, comuniști curajoși, oameni cu un fel clar și o voință de fier, Varga, interpretat de Ștefan Ciubotărașu și Letean, interpretat de Colea Răutu, cunoscuți publicului sovietic din multe alte filme.

Plină de măreție este scena din curtea uzinei electrice. Ca apele primăverii care rup zăgazurile, cu aceeași forță de nestăvilit înaintează rîul de oameni. Tînăra cinematografie română se maturizează an de an. Filmul „Lupeni 29" este făcut cu acea rigurozitate profesională care confirmă încă odată acest lucru".

În vreme ce V. Kadulin scrie la 18 iulie în „Literaturnaia Gazeta" :

„Succesul filmului „Lupeni 29" constă în raportul direct și permanent între ceea ce se petrece pe ecran și adevărul istoric real".

Mărturii ale maturizării cinematografiei noastre, aprecierile unor cineaști renumiți și ale presei, asupra filmului „Lupeni 29" sînt în același timp distincții în plus față de cele două primite la festivalul de la Moscova și care au încununat zilele acestea strădania cineaștilor romîni. Din punctul de vedere al prezenței ei pe palmaresurile marilor festivaluri internaționale, se poate spune că anul 1963 a fost pentru cinematografia românească un an rodnic, un an în care producțiile ei s-au impus cu deosebire atenției publicului cinematografic al lumii.

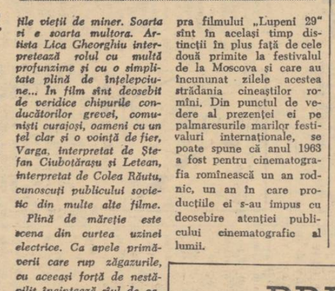

file vieții de miner. Soarta și e soarta multora. Artista Lica Gheorghiu interpretează rolul cu multă profunzime și cu o simplitate plină de înțelepciune... În film sînt deosebit de veridice chipurile conducătorilor grevei, comuniști curajoși, oameni cu un fel clar și o voință de fier, Varga, interpretat de Ștefan Ciubotărașu și Letean, interpretat de Colea Răutu, cunoscuți publicului sovietic din multe alte filme.

Plină de măreție este scena din curtea uzinei electrice. Ca apele primăverii care rup zăgazurile, cu aceeași forță de nestăvilit înaintează rîul de oameni. Tînăra cinematografie română se maturizează an de an. Filmul „Lupeni 29" este făcut cu acea rigurozitate profesională care confirmă încă odată acest lucru".

În vreme ce V. Kadulin scrie la 18 iulie în „Literaturnaia Gazeta" :

„Succesul filmului „Lupeni 29" constă în raportul direct și permanent între ceea ce se petrece pe ecran și adevărul istoric real".

Mărturii ale maturizării cinematografiei noastre, aprecierile unor cineaști renumiți și ale presei, asupra filmului „Lupeni 29" sînt în același timp distincții în plus față de cele două primite la festivalul de la Moscova și care au încununat zilele acestea strădania cineaștilor romîni. Din punctul de vedere al prezenței ei pe palmaresurile marilor festivaluri internaționale, se poate spune că anul 1963 a fost pentru cinematografia românească un an rodnic, un an în care producțiile ei s-au impus cu deosebire atenției publicului cinematografic al lumii.

TURNEE ALE TEATRELOR BUCUREȘTENE ÎN ȚARĂ

După turneul întreprins, în stațiunile de pe litoral, cu spectacolul „Expoziția de muzică ușoară", Teatrul „Constantin Tănase" va efectua un nou turneu. Tot în localitățile de pe litoral — între care Eforie Nord și Eforie Sud, Constanța, Mamaia, Techirghiol, Mangalia, Costinești, — un alt colectiv al teatrului bucureștean va prezenta, între 7 și 26 august premiera „Palatul melodiilor" de Mircea Crișan, Alexandru Andy și Radu Stănescu : muzica aparținînd compozitorilor Radu Serban, Vasile Veselovschi și Gelu Solomonescu. Regia o semnează Nicolae Frunzetti. Din distribuție fac parte între alții Mircea Crișan, Mihai Ciucă, Gică Petrescu, Zizi Șerban, Nicolae Nitescu, Roxana Matei, Lavinia Slăveanu, Al. Lulescu, Nicu Constantin.

Decorurile și costumele sînt semnate de Puiu Ganea, iar coregrafia de Sandu Fayer.

★

Naționalul bucureștean întreprinde, între 7 și 17 august, un turneu cu piesa „Vicleniile lui Scapin" de Molière. Regia spectacolului aparține artistului emerit Marcel Anghelescu, iar muzica lui Paul Hurmuzescu. Rolul lui Scapin este deținut de Victor Moldovan, laureat al Premiului de Stat. Distribuția mai cuprinde pe Constantin Rautchi, Eva Pătrășcanu, Catița Ispas, Marian Hudac, Elisabeta Plopeanu, Damian Crișmaru, Matei Gheorghiu și alții.

Artiștii primei noastre scene vor da reprezentații la Constanța, Eforie, Techirghiol, Mangalia, Cernavodă, Tulcea, Medgidia, Basta, pe Oreste, eu și Gh. Ghițulescu, pe Electra, Lucia Mara și Aneta Veresti, pe Casandra, Ileana Predescu, pe Egist, Mircea Albulescu și Dinu Dumitrescu. Corifeii vor fi interpretați de Petre Gheorghiu, Raluca Sterian și Ica Matache, iar corurile în întregimea lor vor fi interpretate de actori. De altfel problema realizării corului e una din cele mai dificile.

— Sperăm totuși ca pînă la premiera din toamnă, intervine și Vlad Mugur, să rezolvăm în așa fel problemele, acum încă spinoase, încît spectacolul nostru să transmită integral zguduitorul mesaj pe care Eschyl l-a lăsat posteritătii și care glorifică într-o măreție de mare simplitate, triumful dreptății.

Deocamdată, pentru o lună, cortina s-a lăsat și asupra „Orestiei". Cînd se va ridica din nou, pre

Printre cei ce se întrec întru talent și măiestrie

Sîntem din nou în momentul cînd întrecerea dintre artiștii amatori, participanți la cel de al VII-lea concurs artistic pe țară se intensifică tot mai mult. A început faza regională cu care se încheie prima etapă a concursului și formațiile artistice selecționate la fazele anterioare își dispută cu „strășnicie" meritul de a fi cele mai bune dintre cele bune.

Pe scena fazei regionale s-au întîlnit săptămîna trecută la Bîrlad și artiștii amatori din raioanele Bîrlad și Huși, muncitori, ingineri, țărani colectiviști, medici și membri ai cooperativelor meșteșugărești, oameni de toate vîrstele, a căror dragoste pentru frumos se concretizează și ia nunca rodnică pe care o depun în cadrul formațiilor artistice de toate genurile.

Prin cîntecele și dansurile lor sau prin originalele miloace de expresie proprii brigăzilor artistice de agitație, participanții la această fază regională a concursului au dat glas bucuriei de a trăi și a munci într-o țară liberă și fericită, redînd cu fantezie și însuflețire, cu talent și dăruire cele mai semnificative aspecte din izbînzile ce sînt și care vor mai fi pe drumul luminos al desăvîrșirii construcției socialiste.

Ascultîndu-i, de pildă, pe artiștii amatori din brigada artistică de agitație a școlii de școlărie a Fabricii de rulmenți din Bîrlad, aflai — prin intermediul versului și melodiei — „Întîmplări din școlărie / Fapte noi din munca lor / Bucurii din cele multe / Cîte-n viață întîlnesc".

Cînd cortina s-a ridicat descoperind spectatorilor imaginea unei orchestre de „pitici", cîteva clipe în sală s-a așternut o liniște adîncă. Omuleții cu instrumente mai mari decît ei executau cu atîta seriozitate și concentrare afît de corect și armonios partitura unor cîntece populare, — ingenios orchestrate pentru 19 instrumente între care predominau acordeoanele, viorile și chitarele, — încît aplauzele păreau insuficiente pentru a-i răsplăti. În orchestra căminului cultural din comuna Băsești, cel mai „bătrîn" instrumentist e Zaharia Bogos de 13 ani, iar cel mai „tînăr", Valeriu Bocan de 8 ani. Cît despre dirijorul Aurel Spătaru, abia anul viitor își va sărbători... majoratul. Judecînd după acest început promițător nu ne vom mira dacă peste vreo zece ani orchestra de amatori din Băsești ne va invita la un concert simfonic. Na va fi decît rezultatul unei dezvoltări firești, o evoluție ale cărei premise sînt create de ceea ce de obicei numim „Viața nouă a satului socialist".

Ca și cînd ar fi vrut să dea „replica" muzicanților de-o schioapă din Băsești, instrumentiștii cu părul alb din fanfara căminului cultural din Cozmești, raionul Huși, au prezentat un program de asemenea aplaudat cu multă însuflețire. „Veteranii" concursurilor pe țară, deținători a numeroase premii și distincții au întrecut pe ei înșiși printr-o admirabilă interpretare a unor piese de Mozart, Beethoven, Ceaikovski, Enescu, Ciprian Porumbescu, Dinicu Golescu, Ion Vasilescu, Ion Dumitrescu, Ion Vasilescu-Vulpea, Ion Ivanovici, Ion Voicu, Ion Popescu-Gopo

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Magazin

DIN SUMAR:

UN FILM POVESTIT: „MOBY DICK“ | „SCRISORI DE DRAGOSTE“ adresate oamenilor | CUM NE ARANJĂM INTERIORUL

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VII — Nr. 304 • Sîmbătă 3 august 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

ȘTIINȚĂ ȘI SĂNĂTATE

În vizită la Institutul de seruri și vaccinuri „I. CANTACUZINO“

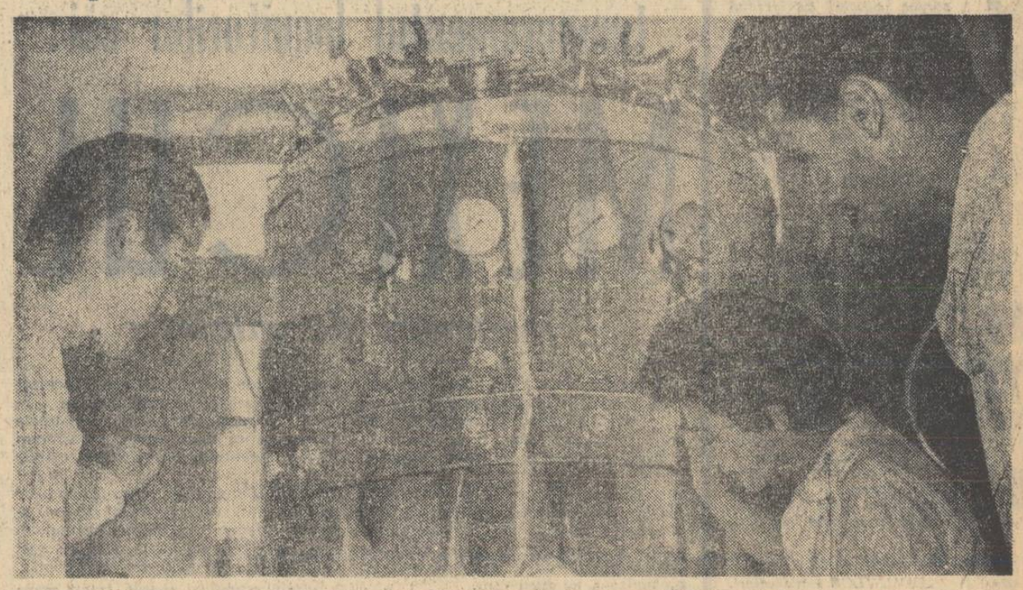

În fața reactorului viitorului laborator de culturi submerjate

Plecat deasupra ocularului, cercetătorul privește o particică dintr-o lume ale cărei dimensiuni se măsoară la scara miimilor sau milionimilor de milimetru. În cîmpul luminos al microscopului apar sumedenie de bastonașe roșii, pe un fond avînd o culoare asemănătoare. Cunoscute în bacteriologie sub denumirea de Eberthella typhi, aparent inofensivele bastonașe nu sînt altceva decît agenții provocatori ai febrei tifoide.

Într-o eprubetă cuprinzînd asemenea germeni, cercetătorul picură — cu o pipetă — ser uman. După 10—15 minute de ședere la termostat, în lichidul din eprubetă — limpede pînă atunci — apar nenumărate flocoane mari, asemănătoare fulgilor de zăpadă. Priviți la microscop, bacilii apar de astă-dată nemișcați, adunați în grupuri mari, cu cilii încîlciți unii într-alții.

Care este explicația acestui fenomen? Ce forță necunoscută a paralizat temuții microbi? Ce cuprind oare cele cîteva picături de ser omenesc care au imobilizat bacilii tifici virulenți, extrași dintr-o cultură pură?

I. ADRIAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Fapte marinărești

Se pregătește lansarea de pe doc al celui mai nou cargou românesc de 4 500 tone, „Oradea“

La ora cînd apar aceste rînduri, majoritatea vaselor comerciale românești se află departe, pe diferitele coordonate ale mărilor și oceanelor. Numeroase cargouri noi de cîte 4 500 tone, construite în șantierele navale din Galați, navighează acum în apele Mării Mediterane sau ale oceanelor Atlantic și Indian. Petrolierul „Prietenie“ vine spre țară din Ceylon, „Arad“ e în Portsaid, iar vasul „Craiova“ care a traversat recent golful Biscaia a sosit la Anvers. Vasul „Brăila“ se află la Hamburg. Cargoul „Eforie“ a plecat din Port-Sudan, „Oltenia“ a sosit la Veneția, cargoul „Cluj“ e acostat în portul englez Tyne. O radiogramă ne înștiințează că vasul „Dobrogea“ a sosit cu bine la Rio de Janeiro.

Răsfoiesc cîteva din însemnările făcute de marinari în jurnalele de bord. Întîlnesc aici nenumărate întîmplări din viața și munca acestor oameni ai mării.

În Marea Nordului

...34 de zile și nopți a durat cursa efectuată recent de petrolierul românesc „Pace“ în apele Mării Nordului. Prin multe întîmplări au trecut marinarii cu acest prilej...

Cînd petrolierul trecea prin dreptul insulei Helgoland, situată în vestul Danemarcei, vizibilitatea s-a redus într-atît încît prin perdeaua de ceață ce se lăsase nu se vedea nici cerul, nici ochiul farului de pe coastă. În fața acestei situații, comandantul a fost nevoit să ancoreze. După 4 ore, cînd apăruseră primele crăpături în norii de ceață, deși vizibilitatea era încă foarte slabă, petrolierul și-a continuat drumul. Pentru o mai bună siguranță se naviga acum cu cîrma de mînă, pilotul

Viorel LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Tractoriștii arheologi

Am văzut comoara! Erau în fața noastră mii de monezi de aur și argint, numeroase lingouri, brățări și obiecte de podoabă. Am examinat cu atenție cîteva din piesele bogatului tezaur îngropat în urmă cu 700 de ani în pămîntul calcaros al unui deal din nordul Dobrogei. Am aflat cum a fost descoperit, din întîmplare, și cum pe același loc, în această primăvară, s-a găsit încă un tezaur.

Despre șuvoiul de aur și argint care a inundat proaspetele brazde trase de o brigadă de tractoriști într-un pămînt nedesțelenit de veacuri, despre felul cum patru muncitori s-au transformat, pe negîndite, în arheologi, despre conștiința lor de oameni noi, cît și despre obiectivele imediat realizabile sau cele de perspectivă în ceea ce privește dezvoltarea Muzeului raional din Tulcea, ne-a vorbit tînărul director al acestuia, tov. Simion Gavrilă.

Lanțul surprizelor

— Tocmai mă gîndeam că merită să fie popularizați inimoșii tractoriști care, aflîndu-se în fața unui fapt deosebit, s-au manifestat din plin ca oameni ai zilelor noastre — își începu relatarea tovarășul Gavrilă. Faptul s-a petrecut în octombrie 1962, cînd, în urma hotărîrii colectiviștilor din comuna Mihail Kogălniceanu de a planta viță de vie pe terasele dealului Uzunbair, tractoriștii de la S.M.T. din localitate au pornit să răstoarne brazde în pămîntul calcaros. Nu trecuse decît un ceas de la începerea lucrului și Nicolae Anastase se văzu nevoit să-și oprească motorul din cauza unui zgomot ciudat. Privind în urmă, el văzu o oală mare astupată cu pămînt. Același lucru i se întîmplă, după cîteva minute, altui mecanizator.

Atunci cînd flăcăii porniseră din nou motoarele, frămîntați de enigma apariției acestor vase, o adevărată revărsare de aur și argint îmbrăcă pămîntul în urma ce-

Simion SĂVEANU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

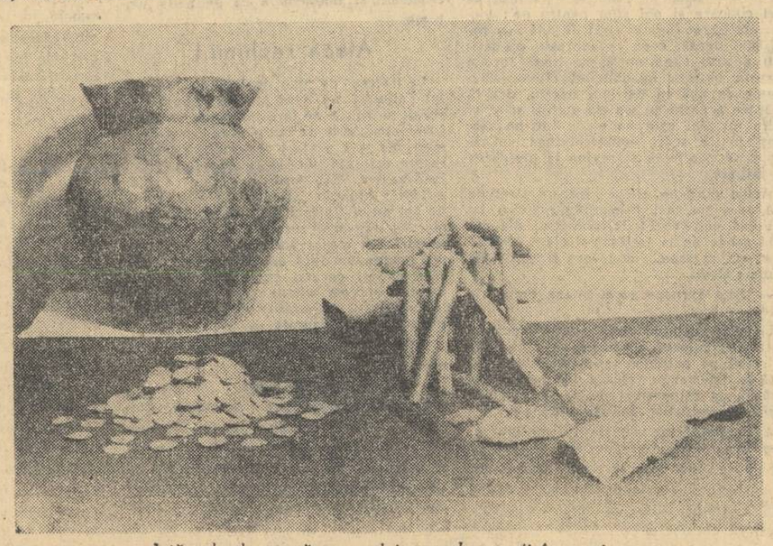

Iată oala de arămă cu noul tezaur descoperit în acest an

Peisaj în Munții Parîngului

Natura cere ajutor

Dintre atîtea minuni ale naturii — cîte cunoaște pămîntul românesc — Carpații meridionali o oferă poate pe cea mai inspirată. Aici, între Jiu și Olt, privitorului de la altitudine (și are de unde privi căci vîrful Mîndra este al treilea ca înălțime din țară) i se înfățișează o palmă larg desfăcută față de care statura lui devine tot atît de minusculă ca și a lui Gulliver în țara uriașilor.

Într-adevăr, în această porțiune unde lanțul carpatic atinge cea mai mare lărgime — opt kilometri — se află mai mulți munți sub denumirea de grupul Parîng. Podul palmei uriașului este masivul Parîng din care se resfiră asemeni unor degete imense de piatră munții Sebeșului spre nord, munții Cibinului spre nord-est, munții Lotrului și ai Căpățînii spre est — cu toții fiind despărțiți între ei de văi adînci.

Prin aceste locuri pline de încîntare pentru turistul pornit să le iscodească frumusețile și să-și umple inima cu bucuria de a le fi văzut, i-au călcat pașii cu

Eugen ATANASIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

SCHIȚE DE PORTRET

Despre montorul Dumitru Antonescu auzisem mai demult, pe la Suceava. Povestea cineva într-un grup că „nea Anton“ (de la Antonescu), înainte de a primi un om nou în echipă, îl pune să meargă pe o șină îngustă. Dacă se ține drept, înseamnă că stă bine cu echilibrul și are toate șansele. Dacă nu... Au rîs atunci cu toții de parcă s-ar fi spus o anecdotă. Dar rîsul avea nuanțe distincte de simpatie, de aprobare.

Și iată, aveam să-l cunosc pe „nea Anton“ la Craiova, pe șantierul Combinatului chimic: Un bărbat tînăr (33 ani), înalt de aproape doi metri, cu umerii largi, bronzați, ieșind de sub maieu și cu părul de un galben intens. Părea încurcat și nemulțumit de indiscreția gazetarilor:

— Cu mine ați nimerit-o prost. N-o să aflați nimic interesant. N-am ce să vă spun...

— Dar cu echilibristica?...

— A, da, — s-a dumirit numaidecît. Nu-i nimic ieșit din comun. Fiecare montor trebuie să poată merge și pe sîrmă, fără să se clatine. În meseria noastră lucrăm deseori la înălțimi mari și nici o emoție, nici un gînd străin nu trebuie să te tulbure. E drept că ne simțim în siguranță, legați fiind de centurile speciale. Echilibrul? Dar asta-i doar una dintre cerințele pe care trebuie să le îndeplinească oamenii din echipa noastră. Mai sînt o sumedenie: să fie punctuali și ordonați, să fie buni tovarăși, să se ajute între ei... Ei, și-așa mai departe. Sînt lucruri obișnuite pentru viața fiecărei echipe...

Nu, uriașul acesta nu-i dintre oamenii care să-și desfacă băierile inimii în fața primului venit. Trebuie să asuzi zdravăn pînă cînd scoți cîteva vorbe de la el. Răspunde laconic și încruntat:

— De la 15 aprilie 1955 — pînă la 15 aprilie 1957 am lucrat la Onești. De acolo am plecat la Govora, apoi la Săvinești cînd s-a pornit termocentrala, de la Săvinești la Suceava și apoi aici.

Am mai notat în carnet și Comănești, dar datele, — de cînd și pînă cînd, — spuse pe nerăsuflate, n-am mai apucat să le țin minte, nici să le scriu.

— Despre oamenii din echipa mea ce să vă

Viorica CIORBAGIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PE PLATOURILE DIN ARAD SE FILMEAZĂ

Ecranizarea romanului „Străinul“ de Titus Popovici

— Citiți reportajul în pagina a 8-a —

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

O biografie tumultoasă ca însăși temperamentul locuitorilor săi:

Mexicul

INSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE (V.)

Continuăm azi publicarea însemnărilor făcute de grupul ziariștilor români format din tovarășii NESTOR IGNAT, MIRCEA RĂDULESCU și GEORGE IONESCU, care au întreprins o călătorie de două luni și jumătate în patru țări de pe continentul latino-american: Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic.

CITIȚI ARTICOLUL ÎN PAGINA A 2-A

Peisaj duminical într-o piață dintr-un sat de munte mexican

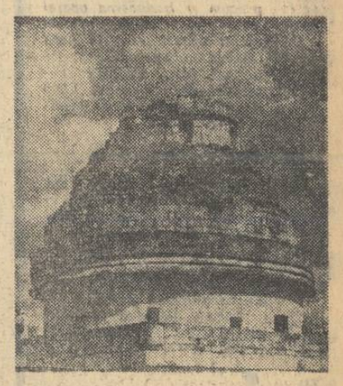

Turnul astronomic de la Chichen Itza, mărturie a culturii milenare, a civilizației Maya.

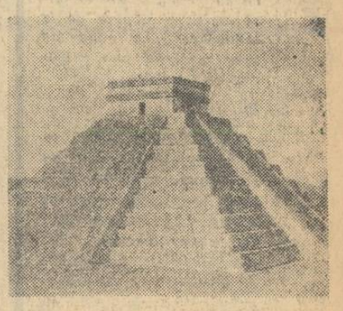

Un alt monument al culturii Maya din Chichen Itza, care uimește prin frumusețea și perfecțiunea construcției.

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎN PENINSULA Kamceatka a început construcția unei centrale electrice geotermale experimentale, care va folosi apele subterane fierbinți ale numeroșilor gheizeri din valea rîului Paujetka. Centrala va avea o putere de 5.000 kw. Clădirile ei vor fi construite din piatră ponce de origine vulcanică. Această centrală va furniza energia electrică așezărilor situate pe țărmul mării Ohotsk.

●

ORICÎT ar părea de curios, un număr de 200.000 de francezi, care, potrivit unui străvechi obicei, prizează tabac, au prizat anul trecut nu mai puțin de 334 tone tabac.

●

DUPĂ o muncă de patru ani, pictorul Renato Gutuso a terminat ilustrarea „Divinei Comedii" a lui Dante. Prin reportajul său grafic, scrie „Paese Sera", Gutuso îl însoțește parcă pe Dante pas cu pas pe căile infernului. După cum declară autorul însuși, în cele 100 de ilustrații în culori create pentru „Divina Comedie" el s-a străduit să prezinte evenimentele și personajele în lumina zilelor noastre — după cum Dante le-a văzut în lumina vremurilor pe care le-a trăit.

●

„DOMNILOR, judecători, domnilor jurați, ce-ați face dv. dacă în miez de noapte v-ați trezi cu... o stație? Mărturisesc, eu ca avocat în acest caz n-aș ști să fac ceva mai bun decît să chem pompierii. La fel, a procedat și clientul meu și de aceea îl consider nevinovat". Și tribunalul din orașul american Memphis l-a achitat pe cetățeanul acuzat de a fi alarmat în miez de noapte toate posturile de pompieri, deoarece a văzut în casa sa o stație". Nimeni dintre onorații judecători și jurați nu a pus la îndoială existența stațiilor.

●

SAPTAMÎNALUL italian „Tempo" care se îngrijește nu numai de „binele cititorilor" dar și de prosperitatea firmelor producătoare de magnetofoane — scrie: „Muzică înseamnă nu numai „igiena minții", ea este nu numai o distracție plăcută. Ea poate deveni totodată cel mai eficient mijloc în tratamentul tulburărilor psihice, în deosebi a depresiunilor și oboselii morale, tipice pentru realitatea contemporană. Influența muzicii nu se rezumă la domeniul psihicului. Muzica exercită o anumită influență și asupra diferitelor organe ale corpului omului. Sub influența anumitor sunete inima și plămînii, stomacul și intestinele, ficatul și rinichii se calmează sau dimpotrivă activitatea lor se intensifică. Fără pic de jenă" „Tepo" scrie că Sonata în la minor a lui Mozart contribuie la digestie, iar opera „Tannhauser" calmează durerile de dinți.

●

LA CHICAGO urmează să fie construit un zgîrie-nori înalt de 238 metri. Cele 80 de etaje ale sale vor avea 1300 de locuințe. Constructorii prevăd ca deasupra acoperișului să fie montată și o antenă uriașă înaltă de 176 de metri.

●

UN FOST călugăr capuțin Enrique Moreno își va face în curînd debutul ca toreador profesionist. Moreno a fost timp de 8 ani călugăr, însă are o oarecare experiență de toreador din viața sa de laic. El Indos este numele sportiv pe care și l-a ales.

●

BIBLIOTECA Centrală din Berlin a întocmit o vastă colecție care tratează tema Faust în istorie, literatură, arte plastice și în muzică, începînd cu secolul XV pînă în prezent. Colecția cuprinde 20.000 de volume, care tratează tema Faust sub toate aspectele, precum și traducerea operei Faust de Goethe în 60 limbi, printre care în urdă (dialect indian), chineză, japoneză, idiș. Colecția cuprinde, de asemenea, 1.000 de partituri muzicale inspirate din Faust.

●

PRIMELE monede din lume au apărut în Libia în secolul VII înaintea erei noastre. Prima monetărie a fost înființată în Roma antică pe lîngă templul Junonei-Moneta, de unde și denumirea de „monetă". Primele bancnote au fost tipărite în China acum aproximativ 2.000 de ani.

●

POTRIVIT datelor Ministerului Agriculturii din Tailanda, milioane de țărani nu au pămînt și sînt nevoiți să arendeze pămînt de la latifundiari. Un milion de țărani migrează prin țară în căutare de lucru.

●

CRIMINALITATEA în S.U.A. crește de patru ori mai repede decît populația țării. Acest lucru a fost anunțat recent în mod oficial de către directorul F.B.I. Hoover. În 1962 din 100.000 de americani 4,5 au fost asasinați, 51,3 jefuiți, 75,1 au fost expuși violențelor, 480 au fost victime ale unor furturi cu spargeri. Printre infractori numărul tineretului a crescut considerabil.

75 DE ZILE PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN

O biografie tumultoasă ca însăși temperamentul locuitorilor săi:

MEXICUL

- Însemnări de călătorie -

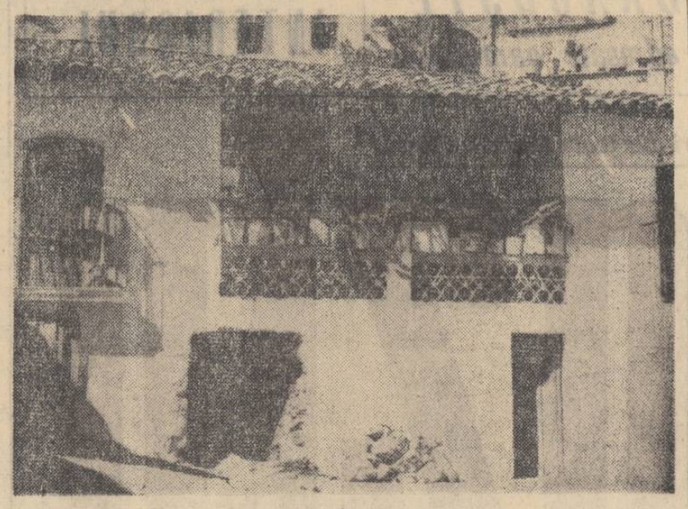

Locuința unui mexican înstărit de la munte

Înainte de a pleca din Santiago, un ziarist chilian a ținut să ne asigure că el știe precis un lucru: în Mexic vom fi la înălțime.

Odată sosiți în fosta cetate aztecă a legendarului Moctezuma, migrenele și senzația de sufocare nu ne-au părăsit zile la rînd. Fiindcă în Ciudad de Mexico eram, într-adevăr, la înălțime... Orașul e așezat pe un platou înalt de 2260 metri altitudine, cu care unii se acomodează nu prea ușor.

Dorind să cunoască, să înțeleagă și să rețină totul, vizitatorul înmagazinează aici o recoltă bogată de impresii, încă din primele zile ale vizitei sale în această țară. Însă, chiar și după ce ai stat mai multe săptămîni în Mexic, nu e lesne să înfățișezi în cuvinte configurația vastă, geografică și umană, a acestei țări sau cea a relațiilor social-politice mexicane.

Multe noțiuni despre Mexic sînt cunoscute cititorilor din bogata literatură asupra acestei țări, tradusă la noi. Nu vrem să stăruim în mod deosebit asupra lor. Fapt e că pitorescul mexican nu se reduce la sarape și sombrero, la cîntece pline de farmec sau la faimoasele tortilla din mălai, ori la friptură din iguani—un fel de șopîrle domestice, blînde și mari de aproape o jumătate de metru.

Pămîntul fascinant mexican, cu arabescurile sale de relief și climă, cu oamenii lui generoși, pasionați, plini de temperament, a inspirat multe condeie celebre.

Presărat cu vestigii ale fabuloaselor civilizații aztece și Maya, Mexicul are o biografie tumultoasă ca însăși temperamentul locuitorilor săi.

Eroi legendari ca Zapata și Pancho Villa au scris pagini răscolitoare ale acestei biografii. Figuri ca a fostului președinte Lazaro Cardenas sau ca a marelui om politic și pictor de renume mondial Siqueiros, au îmbogățit și mai mult aceste pagini.

În Mexic am vizitat ruinele cetăților stranii ale civilizației Maya, în statul Yucatan la Uxmol și Chichen Itza, am zăbovit visători pe vîrful marii piramide a Soarelui la Teotihuacan, mărturia culturii toltece, am încercat să ne închipuim cum arăta marea piață din Ciudad de Mexico, pe vremea cînd orașul se numea Tenechtitlan, iar în locul palatului guvernamental de azi era palatul lui Moctezuma, nefericitul împărat al aztecilor.

La recepția oferită în cinstea delegației noastre de Institutul mexicano-romîn, am avut prilejul să cunoaștem un savant care ne-a spus că este posesorul unei statuete maya, veche de cinci mii de ani. Tema acestui obiect de artă plastică? Efectuarea unei operații chirurgicale la stomac. Statueta înfățișează un medic cu cei doi asistenți ai săi, executînd, probabil, o rezecție stomacală, procedeu chirurgical întrat în practica medicinei străvechi indiene încă în urmă cu peste 5000 de ani, adică pe vremea cînd în locul actualului oraș New York nu exista decît un vast codru cutreierat de turme de bizoni.

Teotihuacanul și marile cetăți maya erau în plină înflorire pe vremea cînd imperiul roman își dădea sfîrșitul, în primele secole ale erei noastre, cînd deci viitorii conchistadori ai Mexicului nici nu existau ca popor deosebit. Urmașii vechilor indieni trăiesc și azi în mare număr, mulți s-au amestecat cu spaniolii, din această sinteză s-a născut un nou popor, deosebit de celelalte. Unul din bunii noștri prieteni mexicani, om cu o serioasă cultură și strălucit ziarist democrat, nu uită niciodată să ne amintească — referitor la pasiunea lui (foarte spaniolă, de altfel) pentru sîngerosul „corrida" (lupta cu taurii) — că mexicanii sînt și azteci. Acest specific nu poate să nu-și pună pecetea asupra întregii vieți a țării, pînă la realizările de valoare universală ale geniului artistic mexican, frescele lui José Clemente Orozco, Diego Rivera sau David Alfaro Siqueiros, în care se continuă tradiția străveche a frescelor indiene și capătă o înflorire nouă, peste veacuri, pictura narativ socială a acestora, înclinarea lor spre grotescul tragic, profunzimea simbolurilor, toate îmbinate cu un conținut uman adînc, nou, cu o viziune democratică puternică.

Capitala țării, Ciudad de Mexico, constituie o compoziție arhitectonică inedită. Zgîrie-norii se succed cu edificii medievale spaniole. Un păienjeniș capricios de străzi înguste alternează cu largi avenidos, străbătute în mare viteză de taxiuri și limuzine particulare, care adesea au instalații de aer condiționat în interior.

Un detaliu: ca și la Havana, ca și în oricare alt oraș latino-american, multe din denumirile de instituții sau firme care reținprivirea pe eleganta Avenida Benito Juarez îi sînt bucureșteanului tot atît de familiare ca și cele de pe Calea Victoriei. „Biblioteca", „Drogueria", „Casa", „Farmacia", „Teatro" etc.

...Și acum un „detaliu" de alt ordin. Într-una din periferiile orașului am remarcat o căsuță dărăpănată cu cerdac de lemn. „Căsuță" am zis? Oricît am fi privit această „construcție", constatăm că ea e alcătuită din două încăperi cu pereții de scîndură văruiți, cine știe cu cîți ani în urmă. Locatarul ei o botezase sugestiv cu numele... unuia din cei mai mari zgîrie-nori din New York, chiar la intrarea în cocioabă era scris cu litere mari: CHRYSLER-BUILDING.

Este și acesta un mod de a face haz de necaz, specific poporului mexican, plin de amărăciune, dar plin de o satiră viguroasă. În astfel de „zgîrie-nori" își duc viața milioane și milioane de mexicani, pentru care problema locuințelor constituie un tragic capitol.

Mexicanii, în covîrșitoarea lor majoritate, sînt un popor de țărani, țărani care au luptat din răsputeri pentru o bucățică de pămînt. Recensămîntul agricol din 1910 arată că două treimi din teritoriul Mexicului aparținea unui număr de 834 mari moșieri — atît din țară, cît și din străinătate.

Uitîndu-ne pe o statistică a acelor timpuri, am văzut, de exemplu, că statul Cianan aparținea generalului Louis Teraso, proprietar a... 6 milioane hectare de pămînt. Iar Wiliams Hearst, marele magnat al presei nord-americane, al presei prin care de atîtea ori a incitat cu înverșunare împotriva Mexicului, deținea terenuri cu o suprafață de peste 500.000 hectare.

Nu este de aceea întîmplător, așa dar, că revoluția din 1910 a avut printre conducătorii ei oameni proveniți din mijlocul țăranilor.

Iată ce relatează economistul B. Gullermo despre reforma agrară: *„Reforma agrară din Mexic a fost realizată în două etape. Prima etapă se referă la perioada 1915—1934, cînd împărțirea pămîntului a fost efectuată foarte încet și neeficient. Țăranii primeau pămînt și mureau pe el de foame, din cauză că nu aveau mijloace și nu primeau nici un fel de ajutor din partea statului...*

În decursul celei de a doua etape, în anii de guvernămînt ai generalului Cardenas (1935—1938), împărțirea pămîntului a luat o amploare mai mare: 815.000 de țărani au primit pămînt în suprafață totală de 11.000.000 hectare. A fost constituită direcțiunea autonomă agrară, care conducea împărțirea pămîntului și banca de credit, care acorda credite țăranilor și le asigura ajutor tehnic.

Diferite cauze politice și presiuni din afară și opoziția din interiorul țării, au împiedicat înfăptuirea definitivă a reformei agrare în Mexic. Statul nu a sprijinit-o așa cum prevedea legislația agrară și cum cerea logica".

Despre satul mexican de azi? Unele filme rulate la noi, au reușit să înfățișeze cîte ceva din aspectele sale. O învălmășeală de cocioabe pitice — aducînd cu hrubele, nu cu locuințele omenești — toropite sub arșița tropicelor, acoperite cu frunze veștejite de plante tropicale.

Multe detalii reținute în timpul vizitei ne-au dat posibilitatea să ne formăm o imagine asupra unor stări de lucruri din economia mexicană. Însăși toponimia industrială mexicană care revine ca un leit motiv, eterna „company", te ajută să poți reconstitui aceste stări de lucruri. Și în Mexic, ca și în Chile, ca și în mai toate țările latino-americane, monopolurile din S.U.A și-au făcut partea leului din multe bogății ale țării.

Datorită fixării prețurilor de către monopoluri asupra principalelor produse ale Mexicului, pesosul are o putere de cumpărare foarte scăzută. Inflația este vizibilă, dar nu avea același caracter catastrofal ca în Brazilia. Numeroși mexicani n-au ce să îmbrace, sînt subalimentați, trăiesc în cocioabe, dar monopolurile americane nu-i lasă cu totul în voia soartei. Mexicul este invadat de tot felul de produse de „primă necesitate" din S.U.A. ca... rujuri de buze, creme pentru ten, farduri, parfumuri fine, loțiuni de tot felul. Mărfurile de lux constituie un capitol substanțial al exportului american în această țară.

Stările actuale de lucruri din economia mexicană nemulțumesc — ca și în alte țări de care am vorbit — nu numai păturile largi ale populației muncitoare, sărace, ci și diferite cercuri ale burgheziei naționale, care militează pentru eliberarea economiei mexicane de sub dependența atît de nefastă a monopolurilor străine.

Există de altfel un precedent care oferă argumente concludente în sprijinul acestei poziții. Naționalizarea petrolului, înfăptuită în perioada cînd era președinte Lazaro Cardenas, a avut o înrîurire pozitivă asupra economiei țării. Toate companiile foste proprietate americană și engleză, au fost transmise companiei mexicane de stat „Penex".

★

La capătul acestui drum, în care nu au lipsit peripețiile și momentele emoționante, dacă ne-ați întreba ce ne stăruie mai puternic în amintire, vă vom răspunde: Nu vom uita niciodată chipul oamenilor care muncesc și luptă în țările Americii Latine, ale acelor oameni dinamici și talentați, prietenoși și buni, imens rezervor de energie al acestei lumi care își așteaptă răsăritul.

Zeci de mii de spectatori din toate colțurile țării umplu săptămînă de săptămînă arena stadionului din Ciudad de Mexico, pentru a asista la spectacolele de „Corrida"

Un sat mexican care se găsește doar la o distanță de 200 km. de Ciudad de Mexico

O sfidare aruncată opiniei publice

În timp ce Tribunalul Suprem al R.D.G. îl judecă — în contumacie — pe Hans Globke pentru crime grave de război și crime împotriva umanității, fostul coautor și comentator al legilor fasciste ale Reichului hitlerist — actuala „mînă dreaptă" a lui Adenauer — apărea în fața Tribunalului din orașul vest-german Wuppertal. Nu ca acuzat, firește ci ca martor... al apărării, în procesul unor SS-iști, ucigași în masă în teritoriile vremelnic cotropite de naziști.

Consecvent cu sine însuși Globke venise să-i apere pe cei ce i-au pus teoriile în practică...

Această sfidare aruncată opiniei publice a revoltat chiar și un ziar ca vest-berlinezul „Telegraf". Referindu-se la faptul că Globke pretinde că ar fi făcut parte din „rezistența antihitleristă" și că a făcut carieră în al treilea Reich, doar pentru ca din înaltul său post (în ministerul de interne nazist) „să împiedice să se întîmple lucruri și mai rele", „Telegraf" scrie: „Dacă Hitler ar trăi, și el ar încerca să ne asigure că a devenit führer numai pentru ca printr-o luptă secretă împotriva naziștilor să împiedice să se întîmple lucruri și mai rele..."

15 pe metru pătrat!

Presa italiană se ocupă tot mai insistent în zilele din urmă de problema mersului pe litoral pentru populația Romei. Ziarele arată că zeci și zeci de obstacole se află în calea celor ce vor să-și petreacă concediul sau pur și simplu sfîrșitul săptămînii la mare. Plaja este destul de întinsă. Cu toate acestea ea nu poate fi folosită în întregime. Pe o distanță de mai mulți kilometri accesul pe plajă este interzis prin bariere de sîrmă ghimpată. Nenumărate tăblițe anunță pe vizitatori: „Zonă închisă, art. 29 al T.U.", „Stradă particulară. Interzisă intrarea", „Rezervație pentru vînătoare".

Zece kilometri și mai bine de plajă bună care este însă tabu pentru oamenii de rînd. Acești zece kilometri sînt ocupați de vile particulare ale bogătașilor, la care se ajunge numai pe „străzi particulare" unde este interzis accesul populației. Aceste vile sînt înconjurate de grădini, păzite de gardieni speciali, ocrotite cu numeroase tăblițe indicatoare de genul: „Zonă închisă...".

În total, la dispoziția populației rămîn numai patru porțiuni de plajă în-

suficiente pentru a oferi loc pentru toți cei care ar putea veni la mare. Patru plăji și patru fîntîni, atîta rămîne la dispoziția populației Romei. S-a calculat că în zilele de duminică, dacă toți cei doritori ar veni la mare, densitatea pe plajă ar fi de 15 oameni pe metru pătrat!

Alături, pe cei zece kilometri de „plajă particulară" huzuresc numai cîteva zeci de familii...

Din însemnările oceanografului francez Jacques Cousteau

CU „DENISE" PE FUNDUL MĂRII ROȘII (II)

Ca și pămîntul, marea își are anotimpurile sale. Ea înflorește după cum înfloresc și livezile mai ales primăvara și toamna. În fiecare săptămînă sîntem martori la o invazie a diferitelor specii de pești — un nou val de atac intră în acțiune în lupta pe viață și pe moarte ce se duce în adîncul mării.

O licărire vagă în mănunchiul de raze de deasupra noastră arată apropierea stratului de microorganisme, ambarcațiunea noastră urmează să coboare pe inevitabilul banc de nisip și de „detritus" care se află la o adîncime de patruzeci, pînă la cincizeci de metri. Cu o singură mișcare Falco întoarce un miner și unul din druguriile de fier pe care îl desprindem în cursul fiecărei scufundări cade, fără zgomot, pe nisip și ne ușurează cu douăzeci și cinci de kilograme. Aceasta micșorează viteza căderii noastre și aterizăm foarte lin.

— Avem un plus de greutate cam de zece kilograme — spune Falco și conectează întrerupătorul care pune în funcțiune pompa electrică de apă pentru scoaterea balastului de apă din ambarcațiune. În mai puțin de un minut, cele zece kilograme de balast de lichid sînt scoase în mare; ambarcațiunea se clatină ușor și este gata să plece mai departe. Curînd, la o adîncime de șaizeci de metri ajungem la cea de a doua stîncă.

În momentul în care trecem peste marginea ascuțită, bine definită a stîncii, Falco acționează o pîrghie: în curs de trei minute șaptezeci și cinci de kilograme de mercur sînt împinse înainte în cisterna de rezervă din față și ambarcațiunea se înclină pînă la un unghi de patruzeci și cinci de grade. Aceasta e departe de a fi suficient și noi coborîm încet în formă de zig-zag de-a lungul peretelui de coral într-un fel de slalom.

Cea de a doua stîncă „bogată și bizară" care înaintează în jos pînă la o adîncime de șaptezeci de metri, devine încetul cu încetul tot mai săracă. De aici înainte formele sînt tot mai puțin exuberante iar culorile puțin mai palide, mai „rafinate".

...Încă odată înaintăm către necunoscut. Urmează un strat de corali morți, care alcătuiește un fel de „umbrelă" deasupra adîncului și intrăm sub aceasta, cu multă băgare de seamă. Dedesubtul „umbrelei" un perete formidabil de stîncă (sau un bloc de corali morți și pietrificați?) înaintează aproape vertical spre fundul mării. La vederea acestuia simțim un fel de ameteală.

Falco își îmbracă puloverul

Pentru moment „Denise" refuză să mai coboare și noi știm pentru ce: tocmai am intrat într-un strat de apă mai rece, mai densă, ceea ce sporește optimismul nostru. Cînd nu avem timp, forțăm această barieră introducînd cîteva kilograme de apă în balastul nostru, dar în noaptea aceasta nu sîntem grăbiți și acest lucru nu mai este necesar: într-un răstimp foarte scurt ambarcațiunea se răcește, se contractă și revine la greutatea sa inițială.

Acum cînd ne aflăm într-un strat de apă rece nu mai transpirăm: Falco își îmbracă puloverul! Termometrul din cabină scade de la treizeci și cinci pînă la douăzeci și șase, douăzeci și șapte de grade Celsius.

— Este aproape rece, spune Falco rizînd.

La adîncimea de circa o sută cincizeci de metri, coloane verticale se profilează în relief pe peretele stîncos: ele cresc pînă la dimensiuni vaste și ies din cîmpul vederii, în întunericul ca de păcură din dosul ferestruicilor noastre înclinate.

Apa rămîne translucidă în continuare. Noaptea, reflectoarele ne dau putința să vedem în față cam la vreo treizeci de metri. Cînd ne-am scufundat pentru prima dată în timpul zilei, am fost foarte surprinși să constatăm că la trei sute de metri razele soarelui mai pătrundeau încă în adînc cu o așa intensitate încît nu aveam nevoie de reflectoare. Era cam atîta lumină cîtă este într-o dimineață înourată, tristă, de iarnă.

Cînd se aprinde reflectorul

Ceea ce ne-a impresionat într-o mai mare măsură, pe Falco și pe mine, a fost deosebita abundență a faunei din adîncul mării. La două sute—trei sute de metri pe peretele stîncii este aproape un pustiu — cîte un rechin în trecere sau un strat de plancton constituie singurele semne de viață. Fără nici o trecere treptată, ambarcațiunea intră la adîncimea de două sute patruzeci de metri, într-o zonă care este destul de bine populată cu specii radical diferite de cele de la suprafață: pești argintii mari, licărind cu reflexe roze, care dau buzna în mănunchiul de raze ai reflectoarelor noastre, spre a devora planctonul și peștișorii pe care aceștia îi iluminează, apoi pești transparenți ale căror organe, portocalii sau negre le sînt vizibile prin piele, pești-panglică, subțiri ca lamele de fierăstrău, care înoată ondulîndu-se vertical.

Pe fundul mării, sub blocurile de piatră, vedem pești roșii și de culoare roză cu fălci enorme și aproape peste tot apar sepii ce schițează dansuri foarte măiestre în mănunchiul de raze ai reflectorului nostru, împungînd nisipul cu capetele și răsucindu-și tentaculele ca pe niște umbrele.

Atacă rechinii!

La treizeci de mile de Djibouti, în golful Tatjoura, un banc stîncos acoperit cu corali se ridică de la o adîncime de patru sute—cinci sute de metri și la circa șapte metri de la suprafață se întinde pe o oarecare distanță paralel cu suprafața apei. Este bancul Shab Arab. În cursul celei de a 14-a scufundări „Denise" a fost însoțit de cel puțin treizeci de rechini — un număr cu adevărat record. La întoarcerea noastră din insula Socotra, hotărîm să ne mai scufundăm încă o dată în Shab Arab; vom coborî cu noi cușca împotriva rechinilor și vom trimite ținta din scafandrii noștri să fotografieze ambarcațiunea-scafandru, înconjurată de rechini.

Prima încercare este întreruptă de semnale frenetice:

— Să fie ridicată cușca.

Cu reflectoarele sale puternice luminînd, aceasta atîrna suspendată, în noaptea adîncă, la douăzeci și cinci de metri și scafandrii Goupil Duhalde, Tomasi și Coli abia ajunseră la această adîncime cînd ei au și fost atacați de un mare număr de rechini. Ei i-au înlăturat cu cuțitele lor de rechini, și chiar i-au lovit cu

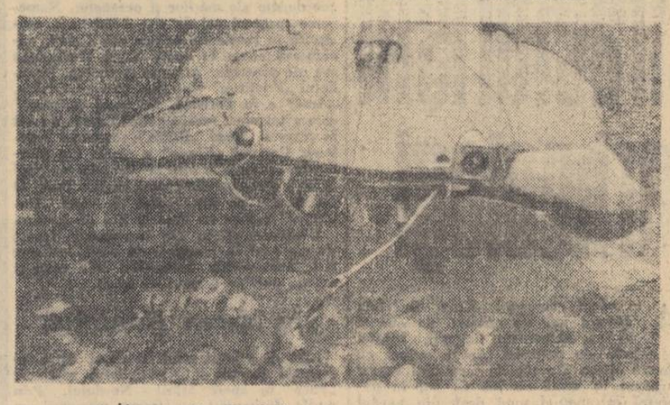

Așa arată „Denise", fotografiată pe fundul mării

aparatele lor de fotografiat. Numai unul dintre scafandri avusese timp să ajungă în cușcă, ceilalți s-au urcat pe vîrful acesteia și s-au apărat energic în timp ce erau ridicați spre suprafață.

Izolați sau în grupuri mici, rechinii sînt fricoși, dar un cîrd de rechini e altceva — îndrăzneala lor este direct proporțională cu numărul. De fapt comportarea lor este oarecum ca aceea a unei haite de lupi.

— Să mai încercăm odată să facem fotografiile acelea — spuse Goupi; sînt de părere că de data asta să coboare numai doi scafandri și anume în cușcă. Planul său este adoptat, urmează ca eu să însotesc pe Falco în ambarcațiune.

Cîteva momente mai tîrziu coborîm prin întuneric, în lumina reflectoarelor noastre și la adîncimea de douăzeci și cinci de metri ne oprim în fața custii. Sîntem surprinși să vedem că aparatele fotografice se mai află încă în fundul acesteia, că Goupil și Tomasi nici măcar nu se uită în direcția noastră ci gesticulează violent.

Luminile orbitoare atrag o așa mulțime de animale încît apa pare să fie foarte tulbure. În jurul lămpilor albe ale custii se agită nenumărate punctișoare albe; sînt ca niște țînțari care se rotesc într-una în jurul lămpilor dintr-o grădină într-o noapte de vară.

Am aflat mai tîrziu că Goupil și Tomasi au fost literalmente mîncați de vii de acești țînțari ai mării. Ei purtau costumele lor de spumă de cauciuc, dar nu-și încălțaseră și ghetele scurte, și gleznele lor goale fuseseră deîndată atacate. Înțepăturile erau atît de numeroase și de dureroase încît ei făceau semnale disperate că doresc să fie ridicați deîndată.

— În jurul custii dădeau tîrcoale rechinii, îmi spuse Goupil mai tîrziu, dar am suferit așa dureri încît aproape voiam să deschid ușa și să mă reped afară în mijlocul rechiniilor ca să scap de acești blestemați de țînțari.

Am încheiat prima fază a misiunii „Calypso" cu încă două scufundări în ambarcațiunea-scafandru; prima într-un curent foarte puternic lîngă Djebel Zebair, iar pe cea de o doua la Mayetib, la o adîncime de vreo două sute douăzeci de metri, fără nici un fel de comunicare cu marea.

Acum sîntem pe cale de a întreprinde faza a doua care va avea o vastă rază de acțiune. Aceasta este instalația din apele de la reciful Shab Ali al unei importante baze submarine „Precontinent 2" care va da posibilitatea la zece oameni să staționeze în fundul mării...

Fapte marinărești

(Urmare din pag. 1)

automat fiind decuplat. Dar ceața opacă i-a însoțit pe marinari în tot timpul călătoriei. Aproape 25 de ore, fără întrerupere, a stat comunistul Costică Hodobașa, comandantul vasului, un om cît un munte de voinic și sprinten în ciuda celor 50 de ani ai săi, în cabina de comandă, veghind ca încărcătura de combustibil să ajungă cu bine la destinație în porturile poloneze. „Pace" este primul petrolier românesc venit aici.

Cam la 150 de mile de la intrarea în canalul Kiel, petrolierul a ancorat din nou. De astă-dată nu din cauza condițiilor atmosferice. La motorul principal se produsese o avarie. Supapa de evacuare de la cilindrul nr. 4 era blocată. A lipsi vasul de capacitatea sa de manevră tocmai acum cînd se iviseră semne ale furtunii era similar cu aruncarea lui pe stînci. Ajutorii mecanici Mihai Asafie și Ilie Dumitru, mecanicul Gheorghe Pavel în frunte cu șeful mecanic Stănică Dobre au înlăturat avaria în numai două ore. E destul să amintim că în condiții normale o astfel de avarie necesită șapte ore de lucru.

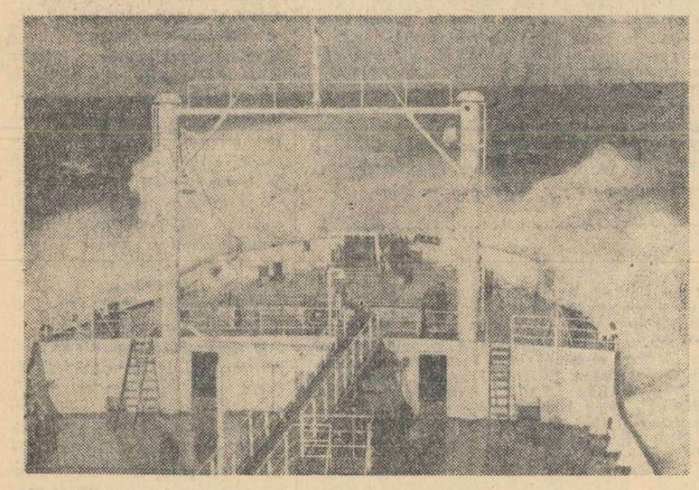

Furtună în Marea Nordului

După cîteva zile, o radiogramă transmisă din Constanța anunța petrolierul să încarce la întoarcere din portul Rotterdam o anumită cantitate de ulei de in. Pentru a transporta uleiul de in în tancurile ocupate pînă atunci cu combustibil, acestea trebuiau degazate și curățite. La chemarea organizației de partid, Gheorghe Schimbeschi, aflat în primul său voiaj de la primirea brevetului de ofițer secund, șeful de echipaj Gheorghe Dubride și alți comuniști au hotărît să facă degazarea tancurilor în timp ce vasul naviga spre Rotterdam. Două zile și două nopți au muncit membrii echipajului în interiorul tancurilor de combustibil, pe căldura înăbușitoare produsă de metalul încins. Șeful de echipaj a stat în interiorul tancului 15 ore în șir. Lucra doar la lumina lanternei capsulate și dirija o întreagă echipă de mateloți. Cînd au acostat în port, Comandantul remorcherului nu și-a pierdut sîngele rece. A hotărît să oprească deslipirea vasului prin împingere. Aflînd despre situația grea la fața locului a sosit și remorcherul „Mihai Dumitru" care s-a angajat alături prin împingere la pupă. Deși vîntul care se înteția tot mai mult a rupt ultimele legături, „cărăușii mării" n-au abandonat lupta. Au pus mașinile cu toată viteza înainte, menținînd nava lîngă chei pînă ce furtuna a încetat.

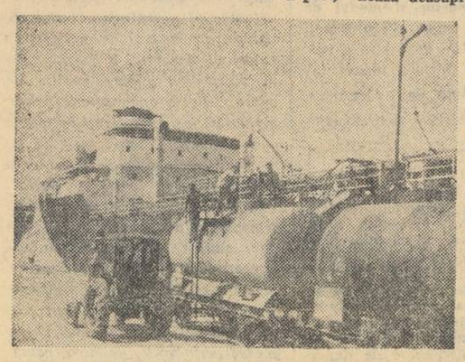

Petrolierul „Pace" la descărcat

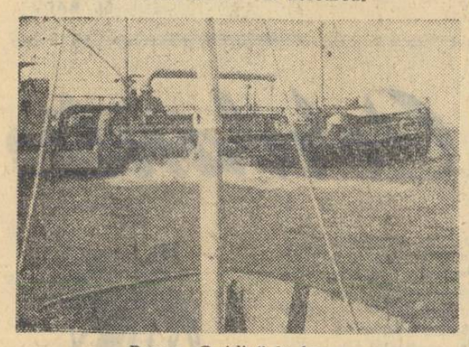

Draga „Ovidiu" la lucru

la Rotterdam, tancurile 4 și 5 străluceau de curățenie. Inițiativa marinarilor a dus la scurtarea duratei de staționare a navei în port cu mai bine de două zile.

Consultație la 120 de mile

Apele Mediteranei erau liniștite ca oglinda. Dinspre continentul african bătea o briză răcoroasă. În timp ce se naviga travers de capul Sportelo din Sicilia, radiotelegrafistul de la bordul petrolierului românesc „Prietenie" a recepționat un apel special adresat tuturor navelor aflate în apropiere. Echipajul petrolierului norvegian „Creso" solicita ca un vapor vecin cu medic la bord, să vină la întîlnire pentru a da o consultație urgentă. Un marinar suferise un accident grav pe timpul manevrelor, avînd o fractură craniană cu hemoragie internă.

Apropierea de vasul norvegian necesita aproape șase ore de drum și fiecare minut era prețios în salvarea vieții. Medicul petrolierului românesc, Cornelia Ion, s-a gîndit însă la o soluție originală. Să dea consultația medicală prin radio. După un schimb de radiograme, cu ocazia cărora a aflat ce fel de medicamente sînt pe navă și amănunte asupra stării accidentatului, medicul român i-a prescris acestuia tratamentul imediat. Cîteva ore mai tîrziu convorbirile pe calea undelor au fost reluate din nou. De astă dată, comandantul vasului norvegian a transmis medicului român următoarele: „Indicația dv. a fost aplicată întocmai. Bolnavul e în afara oricărui pericol. Vă mulțumim din inimă pentru fapta dv. umană. Stop".

Cărăușii portului

E noapte. În rada portului se aud cîteva suncte scurte de sirenă. Un vas încărcat cu mărfuri solicită remorcher. Manevra de acostare e imposibilă fără ajutorul acestor vase mult mai reduse în dimensiuni dar cu o putere mare de tracțiune. Se asigură legături trainice, și colosul de oțel de peste 10 000 de tone se lasă dus la dană de vasul ce seamănă cu un papuc turcesc.

Activitatea în port e de neconceput fără echipajele acestor cărăuși neobosiți ai mării, gata în orice clipă să răspundă chemărilor. Nu de mult, pe Marea Neagră s-a iscat o furtună. Valurile treceau cu ușurință peste digurile de beton ce înconjoară portul. Vîntul ce bătea cu forța 9 nu a scutit de emoție nici pe cei din port. În timp ce se afla la descărcat, vasul grecesc „Maria de Lourdes" se pomeni minat în voia valurilor spre cheiurile de beton din bazinul petrolier. Deoarece mașina lui nu se afla sub presiune vasul se afla în imposibilitate de manevră. Toate parîmele care-l legaseră pînă atunci de mal au cedat sub forța rafalelor de vînt. La semnalul de ajutor, remorcherul „Filimon Sîrbu" a sosit la timp în ajutorul marinarilor greci. S-a pregătit o parîmă lungă de 200 m. și au început să întărească legăturile. Zadarnic însă; parîmele au cedat din nou.

Din vîrful farului

Ce se vede în această dimineață din vîrful farului mare de la intrarea în portul Constanța? Marea e poleită cu aur pînă departe la orizont. De pe digurile largi ce înaintează pînă în gura portului își iau zborul stoluri de pescărușI care planează deasupra catargurilor. În port se văd siluetele elegante ale celor 10 nave românești care se pregătesc să plece din nou pe mare. Pe puntea cargoului „București" e un du-te vino continuu. Se fac ultimele pregătiri înaintea plecării spre Cuba și Japonia. „Neptun", un vas de pasageri alb ca o lebădă, iese în larg cu un grup de pionieri ardeleni. Pilotina „Năvodari", comandată de căpitanul Ilarie Hribacov, care a deservit anul acesta peste 2 000 de vase străine, duce în radă, spre un vas italian, pilotul maritim care va conduce vaporul în port. Pe șoselele asfaltate, de-a lungul cheiurilor mișună zeci de tractoare cu remorci și autostivuitoare. Un sunet prelung de sirenă îmi atrage atenția spre docul plutitor, unde are loc un eveniment sărbătoresc. După o ultimă verificare se lansează la apă cel mai nou cargou românesc de 4 500 tone, construit la Galați. Este vorba de vasul „Oradea", care pleacă azi în probe de marș.

Lîngă far, la gura de intrare în port, lucrează un vas neobișnuit. Cupele sale uriașe, care se învîrtesc continuu în jurul unui ax, mușcă din adîncul mării pămîntul clisos pe care-l depun apoi în pîntecul spațios de oțel. E draga „Ovidiu" care lucrează la adîncirea intrării în port pentru accesul navelor de mare tonaj. Pe comunistul Tudor Tudor îl văd manevrînd cu abilitate sorbul de dragaj, pe Mihai Teodorescu, maistrul dragor verificînd cupele. Căpitanul Ioachim Vavilov e prezent în toate sectoarele. E din cale afară de mulțumit că ieri a avut o zi bună. S-au dragat 2 250 m.c., o cifră record pe care a și trecut-o în jurnalul de bord.

★

An de an, Ziua Marinei R.P.R. prilejuiește marinarilor de la Dunăre și Mare un bilanț de activitate rodnică. În cursul anului 1963, de pildă, portul Constanța a primit 61 tractoare și 10 autostivuitoare, 15 macarale electrice de chei, o macara plutitoare „Gigant" cu o capacitate de ridicare de 100 tone și alte utilaje cu ajutorul cărora gradul de mecanizare a lucrărilor a sporit cu mult. Un număr de 84 foști docheri s-au calificat recent în conducerea tractoarelor. Vasele flotei comerciale maritime au îndeplinit planul de transport pe primele 6 luni cu 107 la sută. Și marinarii de pe navele fluviale raportează succesele lor. Au îndeplinit planul pe trimestrul II la tone marfă cu 124,7 la sută, la tone km cu 105,8 la sută iar la călători km. cu 106,4 la sută.

Construirea și darea în folosință a flotei de agrement pe litoral, cu hidrobuzele și șalupele care transportă oamenii aflați la odihnă, mărirea capacității de încărcare în porturi prin montarea unui număr de 20 de macarale electrice între 3—15 tone, darea în folosință a unui număr de 6 macarale plutitoare, sînt alte mărturii ale grijii partidului și guvernului pentru continua dezvoltare a flotei noastre comerciale care își aduce tot mai mult aportul la întărirea economiei naționale.

Viorel LUPU

(Urmare din pag. 1)

mai bine de douăzeci de ani în urmă și unui tînăr om de știință ardelean, dascăl pe atunci la Universitatea clujeană. S-a oprit să admire fantezia naturii pe acest meleag, dar ochiul geobotanistului a reținut particularitățile florei. În acei ani de război însă, liniștea înălțimilor era înșelătoare. Nu erau pe-atunci vremile sub om, ci bietul om sub vremi — cum zice cronicarul. Înțelegînd ce orizont vîrgin de cercetare și ce laborator uriaș de experiențe rodnice îi pune aici natura la dispoziție omului de știință, profesorul Alexandru Buia nu putea totuși să-și aducă atunci contribuția dorită la cunoașterea acestui fermecător meleag.

După numai un deceniu

Timpul a marcat în acest interval o perioadă lungă pentru viața și experiența unui om, dar scurtă pentru istorie și natură. Și totuși, numai prefacerile istorice ale acestor ani — care au deschis țării perspectiva uimitoare a socialismului biruitor — au permis și tînărului geobotanist de odinioară, astăzi rector al Institutului agronomic „Tudor Vladimirescu" din Craiova, să păsească de la admirația solitară a unui colț pitoresc de natură la cercetarea lui sistematică, laolaltă cu alți oameni de știință. Altădată nestudiată sau consemnată sporadic, flora Olteniei s-a înfățișat cercetătorilor de o bogăție pe cît de greu de imaginat, pe atît de dificil de încadrat în lista existentă a clasificărilor europene întocmite de naturaliștii străini. Prezența pe cuprinsul acestei regiuni a trei climate diferite și a unui mozaic de reliefuri, a descătușat fantezia naturii care a dăruit locurilor mii de specii felurite de plante. Identificarea lor a deschis un tărîm cuprinzător de activitate oamenilor de știință. Dar... și surpriza unor constatări. Astfel, cercetîndu-se atent marile suprafețe de „goluri de munte" ce ocupă în masivul Parîng peste 12 mii de hectare, dintre care ceva mai mult de zece mii sînt acoperite cu pășuni, s-a putut stabili că un procent de 75 la sută din floră reprezintă buruieni. Cum oare au dobîndit răspîndire — în plină explozie de frumusețe a naturii — aceste podoabe false și dăunătoare, adevărate riduri pe chipul veșnic tînăr al naturii?

Lipsiți de îndrumarea protectoare a științei, crescătorii de vite au lăsat în trecut turmele să pască la întîmplare și astfel, exploatate nerațional și bătătorite fără milă, veritabilele podoabe ale naturii n-au mai putut supraviețui. În locul plantelor folositoare, dar mai delicate, au țîșnit din adîncuri buruienile care s-au adaptat mai bine și mai repede acestor vicisitudini impuse naturii de către om. Prin valoarea ei furajeră aproape nulă, buruiana denumită de știință **Nardus stricta** și incriminată în popor cu termenii pejorativi de șpernez, năgară sau și mai plastic părul porcului, a adus mari prejudicii. Cît era verde o mai gustau oile, dar odată coaptă, le făcea silă. Ugerul lor devenea tot mai sărac în lapte, lîna mai rară și mai aspră, mieii creșteau greu...

Natura la... consultație

Nemaiputînd suporta necazul și ascultînd îndemnul organelor locale de partid și de stat, ciobanii novăceni au cerut sprijinul oamenilor de știință de la Institutul agronomic craiovean. Era în anul 1955 cînd între fosta obște locală din Novaci și Institutul „Tudor Vladimirescu" s-a încheiat o convenție pentru însănătoșirea cît mai grabnică a naturii.

Întreprinderea nu era deloc ușoară. Și nici n-avea să dureze luni. De aceea, pentru început, cercetătorii aveau să plece doar cu corturi, să străbată locurile cu picioru, să le studieze cu luneta și binoclul. Apoi, la altitudinea de 1580 de metri, au întemeiat stațiunea experimentală pentru îmbunătățirea pășunilor, de la Rînca. Agronomi, laboranți, meteorologi stabiliți aici au studiat amănunțit organismul pacientului, condițiile de mediu în care trăiește, i-au analizat fizionomia bolnavă. În limbaj științific aceasta a însemnat un uriaș volum de muncă pe un drum necunoscut. Au fost întocmite mai întîi hărțile amănunțite ale celor 100 de munți pe cuprinsul cărora se află pășunile, în masivul Parîng. În continuare, a fost efectuată studierea solului, inventarierea factorilor naturali de climă, au fost identificate cele 41 de asociații florale cuprinzînd în total — acum se știe! — circa 700 de plante felurite. Abia după aceea s-a trecut la încercarea de a îmbunătăți tipurile de pajiști. Una cîte una, au fost cuprinse

în frontul activ pentru salvarea naturii toate catedrele institutului. Din sala de curs, oamenii de știință porneau direct spre înălțimile Parîngului nu cu curiozitatea naivă a turistului, ci cu îngrijorarea medicului. Odată încheiată, consultația a stabilit precis diagnosticul: din cele 41 de asociații vegetale existente, doar patru prezentau interes economic. Extinderea lor ar fi însemnat vindecarea naturii cu propriile-i puteri.

S-a trecut deci la experiențe care urmau să stabilească cum reacționează puținele plante folositoare la îngrășămintele chimice obținute în industrie, care să fie combinarea și proporția lor utilă, care să fie epoca cea mai potrivită și durata aplicării acestor îngrășăminte pe pajiștile de munte.

Bucătăria naturii și rețetele științei

În ajutorul oamenilor de știință a venit industria noastră socialistă de îngrășăminte chimice cu potențialul ei productiv în necontenită creștere și cu varietatea ei mereu sporită de substanțe nutritive pentru hrana naturii. Numai astfel a fost cu putință ca să se treacă de la constatări teoretice și experimentale la un tratament sigur și masiv de îmbunătățire a unor întinse suprafețe de pajiști naturale.

Ca niște gospodari grijulii, fitotehnicienii au întocmit rețetele... dietetice pentru hrănirea pajiștilor. Vă interesează, poate, ce cuprinde un astfel de aliment, în ce cantitate și pe cît timp se administrează? Iată: 600 kg. de azotat de amoniu și 150 kg. de superfosfat la un hectar, răspîndite timpuriu, imediat după topirea zăpezii, satură natura pentru nu mai puțin de... 3 ani! Rezultatele sînt uimitoare: prin simpla aplicare a îngrășămintelor, semnele maladiei dispar odată cu Nardus, buruiana care-și întinsese tentaculele pe trei sferturi din întinderea pajiștilor. Dar aceasta nu e totul: natura dă chiar semnele unei înfloritoare sănătăți căci, în locul șpernezului răsare, necultivată anume de mîna omului, Festuca rubra, adică păiușul de munte, una dintre cele mai valoroase plante furajere de la noi. Imediat după obținerea rezultatelor îmbucurătoare, chimiștii au analizat valoarea nutritivă a furajului astfel obținut, au calculat chiar și procentul de digestibilitate — căci, de astă-dată, vitelor le făcea într-adevăr poftă să-l mănînce.

Șirul bucuriilor avea să fie mereu mai bogat în constatări odată cu trecerea timpului. Așa, de pildă, acolo unde au păscut patru oi într-o vară, peste trei veri pot paște 18—20 de oi. Crește masiv cantitatea de lapte, crește și greutatea animalelor iar mieii se maturizează mai repede. Astfel, cheltuielile necesitate de studiul și tratamentul aplicat sînt cu prisosință recuperate.

Nu mică a fost și bucuria ciobanilor. Ei, care au urmărit și au sprijinit îndeaproape întreaga acțiune recunoșteau pentru prima oară binefacerile impresionante ce le poate aduce știința. La stațiunea de la Rînca vin tot mai des în vizită ciobanii din comunele apropiate, pentru a constata cu ochii lor efectele îngrășămintelor. Aici, s-a trecut de la experiențe pe parcele mici la tratarea în masă a pajiștilor pe o suprafață de peste 500 de hectare. Rezultatele confirmă întrutotul pe cele obținute inițial. Dar...

Totul abia începe

— ne-a spus profesorul Alexandru Buia. Cercetările și experiențele noastre, realizate de un colectiv larg din rîndul căruia amintesc pe profesorii Ion Safta, Ion Maxim, Ion Mihăilescu, Ion Petreanu, pe șefii de lucrări Păun Marin și Camaleasa Nicolae și pe asistentul Pavel Constantin — deși aportul celorlalți nu e mai puțin valoros — au scos la iveală și limitele actualului tratament. S-a dovedit astfel că, după trei ani, în cazul că tratamentul este întrerupt, Nardus, care-și păstrează rădăcinile în pămînt, revine — ceea ce înseamnă practic că a fost numai îngrădit. Se impune deci ca în a doua etapă a luptei pentru salvarea pășunii, să elaborăm acele doze de îngrășămînt necesar distrugerii definitive a buruienilor. Lucrul nu este atît de simplu pe cît pare. Sînt necesare cantități și mai mari de îngrășăminte, iar aplicarea lor pe pantele mari ale munților va necesita răspîndirea lor din avion. Este o luptă de durată prin amploarea ei dar și nobilă prin țelul urmărit.

★

Ziua unei izbînzi depline asupra suferinței în care a trăit natura atîta vreme nu e departe. Pînă atunci, agronomii, laboranții, meteorologii nu vor părăsi „cabinetul medical" al naturii de la Rînca. Îi veți putea vedea la lucru și în aceste zile de vară, ascultînd cu grijă și emoție inima unei naturi care se însănătoșește, dacă, străbătînd Carpații meridionali, vă veți opri cumva pe aceste meleaguri unde un uriaș pare că și-a desfăcut larg, palma...

Eugen ATANASIU

SCHIȚE DE PORTRET

(Urmare din pag. 1)

spun? Sînt unul și unul. Am știut să mi-i fac așa. Acum o să spuneți că mă laud. Vezi, d-aia nu-mi place mie să stau de vorbă cu ziariștii. S-a mai scris despre mine, am fost, cum se zice, lăudat prin gazete. Dar nu-mi face nici o plăcere. În schimb nevastă-mea se dă în vînt să decupeze articolele unde-i vorba și despre Dumitru Antonescu... Așa-s femeile...

Dintre cei cu care am colindat mai mult prin țară: Fănică Dobrescu, Gh. Stoica, Octavian Drăgănescu. La Craiova, echipa noastră s-a mărit cu încă cîțiva: Ion Manea, Constantin Trașcă. Și mai sînt. Cînd o fi să plecăm de-aici îi iau cu mine!

Parcă i-am bănuit o undă de suris în colțul gurii. Pe semne că „nea Anton" vedea combinatul gata înălțat, intrat în funcțiune și odată motoarele pornite, echipa își va lua bun rămas pornind într-alt colț de țară.

— De ce-mi reproșați că sînt zgîrcit cu aprecierile despre membrii echipei? Dacă vă spun că-s toți oameni de nădejde nu-i destul? Uite, a fost un caz. S-a nimerit să dau odată peste un băiat de vreo 17 ani. Abia ieșise dintr-o școală de reeducare. Acuma are stagiu, nu glumă în echipa mea. S-a însurat, și-a făcut o mulțime de lucruri. Ca și ceilalți, e un om de nădejde. Să nu mă-ntrebați cum îl cheamă...

Înainte de-a ne despărți s-a apropiat de noi ing. Mihai Bădescu și i-a amintit „uriașului" de nu știu ce lucrare. Așa i-am putut vedea în sfîrșit zîmbetul larg, generos, fericit.

Și s-a îndepărtat iute. În urma lui ing. Bădescu mi-a șoptit... confidențial: e unul dintre meseriașii de bază. Și un tovaraș pe cinste!

Poveste de dragoste

Am aflat întîmplător că pe șantier se află un cunoscut mai vechi. Și înainte de a-l reîntîlni, am încercat să-mi adun amintirile despre el:

L-am întîlnit întîia oară la Săvinești. Abia terminase de cîteva luni facultatea de construcții și era inginer stagiar. Umbla de colo-colo îngîndurat, cu moțul de păr arămiu căzîndu-i peste fruntea înaltă. Pe șantier, îl atrăgea vremelnic cîte ceva, apoi parcă înciudat lăsa totul baltă și pleca să-l caute pe poștaș. Mulți dintre foștii lui colegi și mai cu seamă cei noi, de la Săvinești, nu-l înțelegeau. Și doar era atît de simplu: proaspătul inginer Gh. Ilea era îndrăgostit! Nu putea să-și strige sentimentele în gura mare. Ar fi fost un lucru de neiertat pentru orgoliul celor 23 de ani!...

După un timp, ocările au început să curgă cu nemiluita din toate părțile: Georgică se hotărîse definitiv să plece de pe șantier. Și a plecat cu toate împotrivirile, cu toate sfaturile colorlalți. S-a angajat în orașul lui natal, Sighișoara, la I.C.I.L...

Gh. Ilea tînjea de dorul marelui șantier unde debutase ca inginer constructor. Îi era rușine și dor de oamenii de care se legase. Dar tăcea cu încăpățînare. Prima scrisoare trimisă la Săvinești anunța o veste mare și-n același timp dezlegarea enigmei: „M-am însurat. Aștept cu nerăbdare să vă văd pe toți. Ne întîlnim noi"...

Și într-adevăr s-au întîlnit, aici la Craiova, unde se construiește o nouă cetate a chimiei. El, ing. Gh. Ilea e șeful unui lot important de pe șantier. Ea, ing. Rodica Ilea lucrează la laboratorul de beton.

— Ei, cum merg treburile? — l-am întrebat. Nu cumva te bate iar gîndul s-o pornești într-alt loc?

— Nu, nu, acum s-a schimbat situația. Și-apoi s-ar împotrivi cea mai tînără cetățeană a șantierului din familia mea...

Cu gesturi încete, ca pentru a prelungi nerăbdarea surprizei, ing. Gh. Ilea a scos dintr-o despărțitură a portofelului imaginea imprimată pe carton a unui boț de fetiță: Adriana Ilea, în vîrstă de un an și mai bine.

— S-a și hotărît, adaugă în glumă, tînărul tată. Inginer constructor se face! Chiar dacă riscă tentația plecării, din cauza unui dor...

„Un om și jumătate"

Aurel Glugă, e un om între două vîrste. Suride blînd și vorbește la fel. Înainte de a veni aici, pe șantierul Combinatului chimic, a colindat și el ca orice constructor, prin multe locuri din țară. Și tot ca orice constructor adevărat atunci cînd începe o lucrare de proporții e atras și el ca de un miraj într-acolo. Acum conduce o echipă de fierar-betoniști. Toți sînt ca și el de prin partea Craiovei, parcă aleși anume.

— Așa s-a brodit — spune Aurel Glugă, parcă dezvinovățindu-se.

Poate ca nu cumva să creed eu că echipa asta nu-i la loc de frunte, mi se precizează solemn:

— Fiecare membru al echipei condusă de nea Aurică, e un om și jumătate. Nu așa, în general, la figurat, ci scris negru pe alb, pe bază de documente.

Pe scurt, iată care-i rostul precizării: La începutul primăverii, șantierul nr. 4 nu se prea vedea, nu era scos adică din pămînt. Aprilie și mai, au fost mai cu seamă, două luni hotărîtoare. Echipa lui Aurel Glugă a muncit îndîrjit, fasonînd și montînd tonă după tonă colacii de fierbeton. Fiecare om din echipă a realizat o normă și jumătate, în lunile acelea și în cele ce-au urmat. Rodul străduinței lor poate fi acuma arătat cu degetul: uite, acolo au lucrat craiovenii! E o satisfacție ce nu cunoaște egal. Fiecare membru al echipei lui nea Aurică, este într-adevăr un om și jumătate!

★

Trei oameni ca trei culori diferite în pătrățelele unui mozaic. Nici chipul, nici firea și vîrsta nu sînt la fel. Și totuși, îi apropie, îi aseamănă același puls grăbit, sănătos al vieții marelui șantier.

Viorica CIORBAGIU

Știința și sănătatea

succed cu o regularitate de ceasornic în condiții stricte de temperatură, presiune, umiditate. Darea în consum a vaccinului este precedată de un control riguros al condițiilor pe care acesta trebuie să le îndeplinească pentru a corespunde scopului pentru care a fost creat.

Cîteva cifre arată pe scurt aspectul cantitativ al activității de producție din secție. Astăzi se produc anual 1,5 milioane doze de vaccin B.C.G. lichid și 150.000 doze vaccin liofilizat (care-și menține proprietățile, timp de un an, la temperatura obișnuită). Aceste realizări au permis creșterea grupurilor de vîrstă cuprinse în acțiunea de vaccinare, pînă la 30 de ani. Despre eficacitatea vaccinurilor românești, vorbește chiar și numai scăderea nemaiîntîlnită a morbidității T.B.C. în mediul tuberculos, de la sută la sută, la numai 20 la sută.

Succese însemnate a cunoscut și munca de cercetare științifică. Schema românească de vaccinare — a cărei eficacitate este de 96 la sută — este cunoscută și apreciată în lumea întreagă. Ultimele studii efectuate se referă la tulpinile B.C.G. existente astăzi în lume. Colectivul de cercetători este cooptat într-un studiu la care participă un număr de 18 laboratoare din diferite țări, în cadrul cărora sînt cercetate patru tulpini microbiene pentru a fi selecționată cea mai potrivită pentru prepararea unui vaccin B.C.G. cu calități superioare celui existent astăzi.

Culturi submerjate

Vorbind despre laboratorul de culturi submerjate facem, oarecum, o incursiune în viitor.

Mai întîi, însă, să precizăm care va fi obiectul activității sale.

Se poate afirma că punerea în funcțiune și dezvoltarea acestui laborator va permite — între altele — trecerea la un nou sistem generalizat de vaccinare.

Sînt cunoscute, de pildă, reacțiile neplăcute, locale și generale, ale vaccinării T.A.B. (antitifo-paratifice).

Pot fi înlăturate sau diminuate neplăcerile amintite?

Răspunsul este pozitiv. Dacă vaccinul este introdus în organism pe cale bucală și nu prin injecție, starea de imunitate se creează fără a fi precedată de tulburări cît de cît însemnate.

Vaccinarea pe cale bucală presupune însă o cantitate de vaccin de peste o sută de ori mai mare decît în cazul injectării subcutanate. Ori, cum aceste vaccinuri se prepară din culturi de germeni omoriți, producerea bacteriilor trebuie — în consecință — mărită considerabil.

Laboratorul de culturi submerjate va face față și acestor necesități.

Ca principiu, microbii necesari vaccinurilor sînt crescuți în medii de cultură lichide, permanent aerate și agitate. Astfel, microbii cresc în toată masa lichidului, randamentul crescînd de 10—15 ori față de situația în care bacteriile cresc în culturi lichide obișnuite.

Deocamdată, a fost instalată — într-un vast laborator — o parte din aparatura necesară: reactoare argintii (mari recipiente metalice) avînd un sistem de introducere a oxigenului steril și posibilitatea ca lichidul servind drept mediu de cultură să fie agitat în mod continuu. În afară de vaccin T.A.B., cu ajutorul aparaturii amintite se va putea contribui în mod substanțial la creșterea cantității de vaccin împotriva tusei convulsive, a brucelozei, difteriei etc.

Utilitatea noului laborator nu se mărginește însă la cele amintite. El va permite și efectuarea unor importante studii cu privire la metabolismul germenilor microbieni, lucru deosebit de important în munca de cercetare științifică.

Materia primă — maimuțele

Ne aflăm în fața unei clădiri cu trei etaje. Impunătoarea clădire adăpostește sute de maimuțe. Venite de departe, ele servesc drept materie primă pentru prepararea vaccinului, care a făcut ca în țara noastră poliomielita să nu mai constituie astăzi o problemă.

O maimuță = 20.000 pînă la 25.000 doze de vaccin.

Bineînțeles, simpla egalitate de mai sus este în realitate mult mai complexă. Între cei doi termeni ai ei se intercalează nenumărate operații intermediare în urma cărora — din culturile de țesuturi de rinichi de maimuță — se realizează vaccinurile antipoliomielitice de tip I, II și III. Numai în cursul anului trecut au fost preparate vaccinuri dintr-un număr de 1600 de rinichi. Astfel, necesitățile de vaccin au fost integral și calitativ satisfăcute.

Numeroase probleme de cercetare științifică se află în fața colectivului secției de preparare a vaccinului antipoliomielitic. Pe prim plan se situează studierea eficacității pe teren a vaccinului. Urmează apoi probleme de genetică a virusurilor: care caractere se transmit ereditar, care este deosebirea dintre virusurile atenuate care servesc la prepararea vaccinurilor și cele sălbatice etc. Una din preocupările de seamă este stabilirea — cît mai aproape de realitate — a vîrstei pînă la care este necesară vaccinarea, precum și a ritmului vaccinării.

Poate fi preîntîmpinată boala serului?

Fără a fi gravă, boala serului se întîlnește destul de frecvent la cei care — pentru a preîntîmpina primejdiile legate de unele boli ca tetanosul, difteria etc. — fac injecții cu ser imun, recoltat de la cai în prealabil hiperimunizați.

Pentru a preîntîmpina boala serului sau a o atenua — se impune purificarea serului imun. Tocmai în această direcție s-au îndreptat eforturile lucrătorilor din laboratorul de seruri purificate. Și rezultatele obținute arată că ele au fost încununate de succes.

Experimentate pe teren, serurile purificate prin noul procedeu s-au dovedit a fi de 200—300 ori mai puțin reactive decît serul nativ (aici, termenul reactiv indică apariția urmărilor neplăcute de după seroterapie). Pînă acum, în rîndul persoanelor injectate cu acest ser nu s-a înregistrat nici un caz de boală a serului. Începînd cu anul 1964, întreaga cantitate de seruri produse va atinge acest înalt nivel de purificare.

Concomitent se lărgește capacitatea de producție a laboratorului, se instalează noi utilaje. Dacă în cursul anului trecut s-au prelucrat 2 500 litri seruri, anul acesta — utilizînd termenii consacrați în producția industrială — capacitatea se va tripla.

În încheiere — o preocupare însemnată a colectivului laboratorului: reducerea continuă a prețului de cost a serului, îmbinată cu grija permanentă pentru îmbunătățirea calității lui.

★

În urmă cu 43 de ani, profesorul Ioan Cantacuzino a pus piatra de temelie a ceea ce avea să devină Institutul de seruri și vaccinuri care-i poartă astăzi numele.

Abia în anii regimului nostru democrat-popular a cunoscut însă Institutul de seruri și vaccinuri plinul activității sale.

Străbatem numeroasele clădiri, laboratoare și secții ale institutului și în fața noastră se desfășoară activitatea științifică și direct productivă a sute și sute de cercetători, laboranți, asistenți medicali sau cadre didactice. Activitatea de producție se exprimă precis, în cifre. Iată cîteva date semnificative: la unele produse, rezultatele se exprimă în tone. În cursul anului trecut, de pildă, s-au livrat unităților medicale 30 de tone anatoxină tetanică. În aceeași perioadă de timp, din secțiile și laboratoarele institutului au ieșit 11.000.000 de fiole și flacoane (cuprinzînd fiecare de la 1—150 doze). Și, ca o imagine de ansamblu: în ultimii 4-5 ani, media anuală de creștere a producției a fost de 20 la sută. Pentru ca să ne reprezentăm mai sugestiv ce exprimă în realitate aceste cantități enumerate, să ne gîndim la faptul că — pentru tratamentul unui bolnav — sînt suficienți, în general, doar cîțiva centimetri cubi.

Lucrătorii Institutului de seruri și vaccinuri I. Cantacuzino se pregătesc să sărbătorească anul acesta centenarul nașterii fondatorului institutului. Prilej de noi realizări care vor îmbogăți bilanțul rodnic al muncii lor pusă în slujba apărării sănătății omului.

I. ADRIAN

În acest pavilion este cazată „materia primă" pentru vaccin antipoliomielitic — maimuțele.

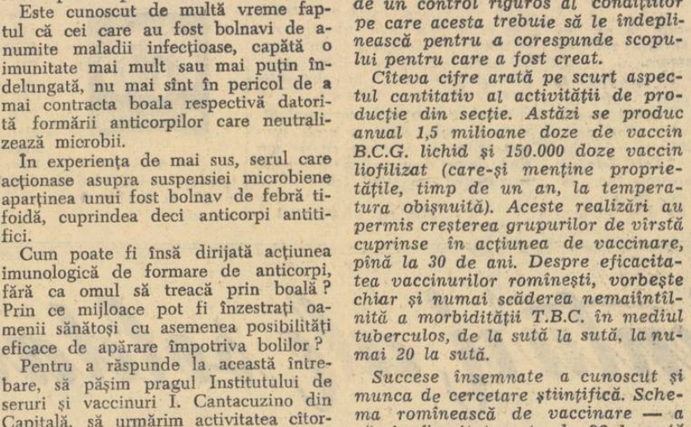

Manevrînd aparatura complexă cu care este înzestrată secția BCG și tuberculoză experimentală

„SCRISORI DE DRAGOSTE" ADRESATE OAMENILOR

● Casa de pe Cranța pleacă la București ● Frezorul și Délacroix ● Un critic care plînge ● Pentru un vis

Un camion cără zilele trecute de la Predeal spre Brașov o expoziție. Cele aproape 100 de tablouri aparțineau unor artiști amatori (mai degrabă artiști în timpul liber decît amatori) de la uzinele de tractoare: Ioan Grigoraș și Matei Nicolae, dispeceri, Ioan Moga, contabil — toți trei de la nestandardizate, Gheorghe Rațiu, mecanic la scularia rece, Ion Olteanu și Lucian Zaharia, frezori — primul la secția axe și pinioane, al doilea la prese. Expoziția s-a bucurat de un real succes.

Pe Ion Olteanu l-am cunoscut certîndu-se. Stătea instalat cu șevaletul în fața unei case de pe Cranța — o oarecare stradă brașoveană — și picta. Lîngă el, în picioare, un alt tînăr, de vreo douăzeci și ceva de ani, cu mîinile proptite în șolduri, îl lua din scurt:

— Și ce-ți veni tocmai aici, la casa asta?

— Iac-așa! i-a răspuns Ion repezit.

— „Iac-așa" nu-i un răspuns! — N-o fi!

Tînărul îl privea mirat.

— Ei, ce-mi veni! Pentru că iubesc.

Și Ion s-a umflat în pene; era mîndru. Celălalt s-a făcut negru de furie: îl știa însurat!

— Pe cine? a sărit el aprins.

— Ei, pe cine! E la voi unul — îl știi și tu — un strungar care și-a trăit în casa asta multe bucurii. Nu știu cum să-ți spun... nu îmi era prieten... dar era atît de fericit! Acum s-a mutat la București. Și vrea să-i trimit casa. Asta e!

A luat cărbunele de pe hîrtie, și-a lipit ochii așa cum faci cînd privești în zare, și a continuat:

— Iubesc oamenii. Iubesc bucuriile lor, visele lor.

Bravo Ioane! Nu știi cum să spui, nu-ți era prieten, dar era atît de fericit și pentru că s-a mutat de aici. dumneata vrei să-i trimiți... casa la București! Ai de ce fi mîndru: nu oricine știe, poate și e demn să iubească.

Ion Olteanu n-are încă trei decenii. E frezor la axe și pinioane. El, lucrînd la șase freze, dă pinioane pentru cutiile de viteză ale tractoarelor. Treabă de răspundere, toleranțe de sutimi de milimetru. Și toleranțele... nu tolerează! Reclamă atenție, multă atenție. Și calitate. Ion Olteanu își depășește norma, zilnic, în medie cu 27 la sută.

Cînd era în școala medie, profesorul de desen spunea așa de la catedră:

— Olteanu e altfel decît voi, linia lui e sigură, are — linia asta — personalitate.

Olteanu asculta. Își amintea cum la șase-șapte ani prefera zbenguitului pe stradă, desenul (copia desene din cărțile școlare) și asculta ce spunea profesorul. În armată a devenit zugrav de lozinci și gazete de perete. Ca și mai tîrziu, după armată, la „Tractorul". Și după ce a deprins alfabetul desenului în cercul de artă plastică al uzinei, Ion Olteanu s-a înscris la Școala populară de artă. Aici, în universul lui strict intim au dat buzna noi amici: tehnica acuarelei, a pastelului, a uleiului (el o preferă pe a uleiului pentru că-i dă mai multă bătaie de cap, paleta luînd proporțiile unui aparat care forțează gîndirea), perspectiva, istoria artelor.

— Îmi place Délacroix pentru că e simplu...

Frezorului Ion Olteanu îi place și Luchian, pentru că a pictat oameni și flori; îi plac viziunile folclorice ale lui Brîncuși; îi place contemporaneitatea lui Baba etc etc.

De altfel, concepțiile lui despre artă se traduc în linii sigure și discrete pe pînzele lui: „Muncitor", „Pionier", „Fată", „Flori", „Blocuri". Laconismul implică simplitate, iar simplitatea — putere de convingere.

— De ce pictezi, Ion Olteanu?

Cu privirea urmărea comparatorul mașinii de mortezat dantură; cele șase freze zburdau ca niște spiriduși.

— De ce pictez... Scriu și eu scrisori de dragoste vieții, oamenilor...

Ion Olteanu e un fericit: are cui scrie scrisori de dragoste. Ion Olteanu are un singur „of": critica. Are un critic și aceasta, de cîte ori îi vede lucrările, zbiară, țipă, dă din picioare...

— Cine-i?

— Fetița mea de o lună și cîteva zile — Cornelia.

★

Cuptorul cu vatra mobilă, montată pe un cărucior electric care scoate piesele afară, a reușit în ziua aceea să-l capteze pe Ioan Grigoraș, fost ajustor, acum dispecer. De la primul șurub, de la prima cărămidă șamotată și pînă la proba finală, el, Grigoraș, trebuie să fie furnica aceea care strînge, adună și — nu ca în fabulă — dă mai departe materiale. N-am putut sta de vorbă cu el. L-am găsit abia pe seară, afară din Brașov, după Dîrste, contemplînd noul pod, semicircular, care trece peste linia ferată. Mina îi fugea ușor pe carnetul de schițe. Piatra Mare, încendiată de apusul soarelui, împroșca reflexe roșiatice, Timpa privită de aici, părea o floare. I-am comunicat gîndul lui Grigoraș.

— Da, parcă-i o lalea neagră, culcată. Cînd te gîndești, a adăugat el cu amărăciune, mi-a spus odată cineva că Timpa seamănă cu o cămilă. Cîtă lipsă de sensibilitate!

Grigoraș, un alt constructor de tractoare, se supără pe un biet insensibil și-l doare că acesta vede Timpa așa cum nu-i! Faptul își are semnificațiile lui: predispozițiile propriu-zise ale lui Grigoraș.

Grigoraș e brașovean precum a fost Topîrceanu moldovean, prin adopțiune. El a descălecat venind din „dulce tîrgu'leșului" abia în urmă cu cîțiva ani. La Școala populară de artă din Brașov, Ioan Grigoraș a absolvit secția de scenografie.

— De ce ți-a plăcut scenografia?

— Pentru că, în fond, mi-a plăcut teatrul — această artă care intră într-un contact nemijlocit, viu, cu omul.

E un lucru știut: cine se suie pe scenă se contaminează. Boală grea și incurabilă. Ioan Grigoraș s-a suit pe scenă ca mașinist, la opera din Iași. S-a împrietenit cu doi actori scenografi, apoi cu peruchierul teatrului. Și într-o zi... a început să lucreze la perucherie. În altă zi a plecat în armată, în alta s-a întors, în alta s-a mutat la Brașov, iar acum Ioan Grigoraș, are... probleme: vrea să facă ceva nou, un pastel pe fond negru. De ce? La spectacolele de balet se lucrează cu vopsele speciale, care sînt luminate de raze ultraviolete. Fondul fiind negru, razele cad pe culori și — cum spune Grigoraș — e ideal pentru un vis. Luați aminte: pastel pe fond negru... pentru un vis... în fond pentru că iubește teatrul, care se adresează nemijlocit, viu, oamenilor... Frumoase probleme! Mai are însă și altele: vrea să facă scenografia noii stagiuni a... formațiilor teatrale de la „Tractorul", vrea să facă, așa, pentru el, scenografia unor piese ale lui Alecsandri. Și vrea să deschidă o expoziție personală. Așa cum a deschis Ion Olteanu. Sau încă alții de la „Tractorul".

Să ne oprim însă. Cîte n-am putea scrie despre oamenii aceștia cu suflet de copil, care transformă fiecare gînd al lor, fiecare desen, fiecare crochiu, într-o scrisoare de dragoste adresată omului!

Bazil DUNĂREANU

Ion Olteanu în fața șevaletului

OBICEIURI

Printre felurite obiceiuri ale triburilor din Africa se numără și ceremonia „Kasendi", menită să întărească prietenia între două persoane.

Iată cum se desfășoară această ceremonie: părțile care încheie o alianță de prietenie își dau mai întîi mîna și se țin strîns. Apoi pe mîini (care rămîn unite în acest timp), pe obrazul drept și pe fruntea amîndurora se fac mici crestături din care se ia puțin sînge. Sîngele strîns se varsă separat în cîte un urcior cu bere și se amestecă bine; apoi fiecare din ei bea berea amestecată cu sîngele celuilalt, devenind din acea clipă pentru totdeauna prieteni sau chiar neamuri.

În timp ce noii prieteni beau, toți cei de față bat în pămînt cu niște bastoane scurte strigînd anumite formule „magice".

Desigur că berea rămasă în urcioare este băută pe rînd de întreaga asistență.

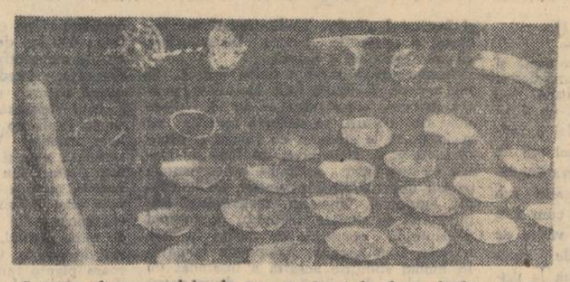

O parte din monedele de aur și obiectele de podoabă găsite în primul vas

TRACTORIȘTII ARHEOLOGI

(Urmare din pag. 1)

lui de-al treilea tractorist. De data aceasta, oala fiind de ceramică n-a mai rezistat puternicii lovituri date de cuțitul plugului, împrăștiindu-și întregul ei conținut: peste 9000 de monede din aur și argint. Imediat Nicolae Anastase, Ion Popescu, Stanciu Spiridon și Dumitru Moroianu, veniră cu toții în grabă, rămînînd o clipă uimiți de priveliștea ce li se înfățișa. Ei își amintiră c-au auzit și de alte comori descoperite întîmplător pe pămîntul regiunii lor, despre importanța lor istorică. S-au înțeles atunci din priviri, și ca niște arheologi începură să stringă cu grijă valorosul tezaur.

— Dar primele două vase erau goale? Și de ce nu s-au spart? — I-am întrerupt pe povestitor, rugîndu-l să ne dea noi amănunte.

— A fost un întreg lanț al surprizelor, de parcă ar fi vorba de o poveste și nu de un fapt real. Atunci cînd celor patru tractoriști le-a venit ideea să pună monedele în oalele întregi rămase mult în urma tractoarelor și au început să le golească de pămînt, ei au constatat mai întîi că vasele sînt foarte grele, fiind din aramă. Apoi, răsturnîndu-le, s-au trezit în fața a două noi tezaure, compuse din numeroase monede de aur, brățări, lingouri și discuri de argint. Întreaga comoară a fost după aceea adusă de membrii brigăzii la sfatul popular al comunei, care ne-a comunicat telefonic despre importanta descoperire.

Cred că nu e rău să arăt că cei patru tractoriști, pe lîngă mulțumirile noastre pentru sprijinul acordat științei românești, au fost de curînd premiați de organele de stat.

Un nou tezaur

Din cauza timpului neprielnic din toamna anului trecut, n-am putut atunci executa săpături arheologice pe dealul Uzumbaîr, și am amînat aceste lucrări pentru primăvara acestui an. La 30 aprilie, ne-am deplasat din nou la fața locului și prima operație a fost aceea de a verifica dacă n-au mai rămas monede împrăștiate pe teren. Într-adevăr, dînd prin ciur tot pămîntul răsturnat de pluguri în acel loc, am mai găsit 3 monede. În ce privește rezultatele sondajelor, ele nu ne-au atestat existența vreunei așezări sau locuințe din epoca respectivă.

Extinzînd săpăturile pe suprafața nearată, la distanță de 3 metri de locul unde a fost găsită oala cu monede, tocmai cînd apăsam lopata spre a le arăta muncitorilor cum trebuie să sape spre a nu lovi vreun obiect ce s-ar afla acolo, am simțit că vîrful uneltei s-a oprit în ceva tare. Nu vă pot descrie în cuvinte emoția ce m-a cuprins. Într-adevăr nu m-am bucurat degeaba! Săpînd cu multă atenție în jur, încet, încet, la 28 centimetri adîncime, a apărut în fața noastră un nou vas, asemănător cu cele două oale de aramă găsite de tractoriști. Și acesta avea gura plină cu pămînt, iar în interiorul lui se aflau 34 de lingouri și 5 discuri de argint, 176 de monede de aur și rămășițele unei pungi de pînză.

— Vă rugăm acum să ne descrieți în cîteva cuvinte obiectele aflate în aceste tezaure.

— După origine, monedele se împart în două mari categorii: dirheni din argint tătărești și perperi din aur, bizantini. Din prima grupă fac parte 9208 dirheni ai hanilor Tuda Mangu, Tula Buga și Toktai, greutatea acestora fiind între 1,2 și 1,9 grame, iar dimensiunile între 17 și 23 mm. Perperii de aur (195 monede) sînt de la Ioan Vatazes al III-lea, Andronic al II-lea, Mihai al IX-lea, Paleologu și Andronic al III-lea, greutatea lor variind între 3,10 și 3,96 grame, iar dimensiunile între 23 și 27 mm.

În ceea ce privește lingourile de argint (92 bucăți), ele sînt în formă de bare ușor curbate, pe una din fețe fiind un semicerc puțin turtit, iar pe cealaltă aflîndu-se un șanț neregulat care o traversează în lungime, greutatea lor variind între 177 și 219 grame. Ca semne distinctive la ambele capete ele au o marcare printr-o serie de linii drepte, oblice sau suprapuse în ambele sensuri.

Dintre obiectele de podoabă găsite, menționez o brățară de aur de 41,50 grame cu capetele decorate cu motive gravate, o brățară de argint de 40 grame, precum și partea centrală a unei alte brățări suflate cu aur care are imprimat un model format din patru frunze încadrate într-un chenar geometric.

Prezența acestui tezaur în părțile noastre trebuie legată de marile frămîntări istorice care s-au petrecut pe teritoriul țării, la sfîrșitul secolului XIII și începutul secolului XIV, el reprezentînd o mare valoare pentru cercetarea științifică a feudalismului timpuriu.

Acvariul Deltei

După ce ne-a relatat pe scurt modul în care au fost descoperite tezaurele de pe dealul Uzumbaîr, tov. Simion Gavrilă ne-a îndemnat să vizităm noua secție a muzeului, atunci încă șantier. Și acolo, pe teren, ni s-a vorbit despre ceea ce va fi peste puțin timp noul acvariu din Tulcea. Să-i dăm cuvîntul interlocutorului nostru.

— Compus din 22 de bazine mari, asemănătoare cu cele de la Constanța, acvariul Deltei va expune numeroase specii de pești care trăiesc în Dunăre și bălțile înconjurătoare. Încă de la intrare, o pictură în ulei va reda aspecte din viața acvatică, urmînd ca în cele 9 camere de la subsolul clădirii, în bazine special amenajate, cu geamuri mari din cristal, să fie prezentate vizitatorilor toate speciile de pești, de la știuca pînă la morun, nisetru, păstrugă precum și uneltele de pescuit folosite în acest sector. În ceea ce privește apa, bazinele vor fi alimentate direct din Dunăre, apa fiind în continuă circulație și trecînd prin filtre speciale. În afară de speciile de pești din Deltă, în zece bazine mai mici vor fi expuși pești exotici. De asemenea, în planul nostru de perspectivă avem în vedere reorganizarea completă a muzeului spre a deveni cu adevărat un muzeu al Deltei. Astfel, noi preconizăm amenajarea la parter a unei secții de științe naturale, care va cuprinde animalele și păsările ce trăiesc în aceste locuri, acordînd o importanță deosebită acelora care sînt acum considerate monumente ale naturii. În ce privește secția de istorie, o vom organiza după metode noi, arătînd cetățenilor modul în care obiectele arheologice au fost găsite. De exemplu, vom expune o vatră de bordei și alături stratul de cenușă completate eventual cu schița terenului. De altfel, după cum credem că ați observat, o mare parte din clădire este acum pe cale de transformare, reparare și reamenajare. În viitorul apropiat, muzeul va lua extindere, punîndu-i-se la dispoziție încă două clădiri alăturate.

Ne-am despărțit de tovarășul Simion Gavrilă, după ce ne-a promis că ne va înștiința cît de curînd despre inaugurarea noii secții a muzeului: acvariul Deltei.

Simion SĂVEANU

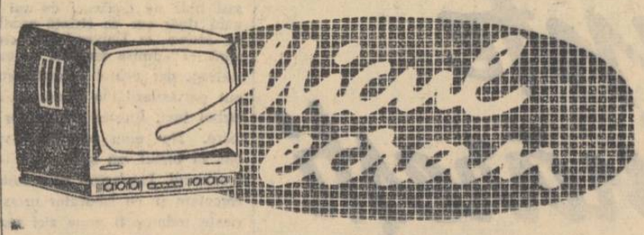

Săptămîna la televiziune

4 AUGUST

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● Căpitanul Val-Vîrtej primește o scrisoare — transmisiune de pe litoral (reluare). ● Telejurnalul pionierilor. ● În tabără. **Cîntece, dansuri, întreceri sportive, concursuri de înot în tabăra de la Palatul pionierilor.** 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 **Emisiunea pentru sate. Din cuprins:** ● Telejurnalul satelor. ● **Interviul nostru:** Măsuri pentru a asigura o puternică bază furajeră. ● De la un meridian la altul ● În sprijinul specialiștilor care lucrează în gospodăriile agricole colective. ● **Cîntă orchestra „Brîuleț" din Constanța.** 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 La munte și la mare... **...cu versurile poeților:** Cristian Sîrbu, Ion Bănuță, Dan Deșliu, Aurel Gurghianu, Aurel Rău, Florin Mihai Petrescu și Ion Axan. 19.35. Reportaj de pe Muntele Găina. 19.50 Filmul artistic RAZE PE GHEAȚĂ, o producție a studiourilor din R.P. Ungară. 21.10 ÎNTÎLNIRE CU MARCEL MARCEAU. **Cîteva din cele mai valoroase creații ale cunoscutului mim francez.** 21.50 Muzică populară românească. **Interpretează o formație instrumentală condusă** de Nicolae Băluță, **artist emerit și soliștii:** Victoria Darvai, Cristina Speriosu, Olga Stănescu, Vasile Stoica. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

5 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 **Pentru copii și tineretul școlar:** În vizită la parcul zoologic (I). 19.40 O instructivă excursie... PRIN CARPAȚII RĂSĂRITENI. **Un film documentar realizat de Studioul cinematografic „Alexandru Sahia".** 20.05 Carnet plastic: **imagini din secția de artă a Muzeului regional al Banatului, din Timișoara.** 20.25 Concertul unor laureați ai concursurilor internaționale. **Transmisiune de la Kiev.** 21.20 NUMERE DE CIRC PE PELICULĂ. 21.40 TELESPORT. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

6 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 **Pentru copii:** Să ne facem jucării. 19.30 Incursiune în arheologie (V) — transmisiune de la Constanța. 19.50 ȘAH. 20.05 Muzică populară românească. **Interpretează o formație condusă** de Radu Voinescu și **soliștii:** Ana Pîuaru, Ana Cosprundan, Petre Săbădeanu. 20.35 CU VASUL „MIKLUHO MAKLAI" pe MAREA NEAGRĂ. **Echipajul navei „Mikluho Maklai", avînd la bord cercetători științifici, explorează fauna și flora Mării Negre valorificîndu-i bogățiile.** 21.10 Cîntă interpreta de muzică ușoară Feli Brünn. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

8 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 **Pentru copii:** SÎNZIANA ȘI PEPELEA. **Interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși din Constanța.** 20.05 Filmul artistic „IDIOTUL." **Ecranizarea primei părți a romanului cu același nume de Feodor Dostoievski. O producție a studiourilor sovietice.** În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

9 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 **Pentru tineretul școlar:** EXCURSIE... ÎN PEȘTERI. 19.30 Jurnal sportiv nr. 3 **realizat de Studioul cinematografic** „Alexandru Sahia" 19.40 Emisiune de știință: CUCERIREA LUMII ÎNCONJURĂTOARE. **Viața antropodelor și modul de adaptare a acestora la condițiile de viață.** 19.55 Filmul artistic: UN OM TRECE PRIN ZID. Producție a studiourilor din R.F. Germană. 21.35 Muzică ușoară instrumentală. **Cîntă o formație condusă de** Alexandru Imre. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

10 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 **Pentru cei mici:** Aricîul atotputernic. **O istorioară a scriitorului clasic maghiar Móra Ferenc.** 19.35 ÎN FAȚA HĂRȚII. 19.50 3x3... ? **Un film care tratează aspecte ale relațiilor dintre părinți și copii.** 20.10 DIN DANSURILE ȘI CÎNTECELE POPOARELOR. 20.50 EXCURSIE PE MEDITERANA de Radu Nichita. **O scurtă excursie pe malul Mediteranei. La Monte Carlo ne va conduce scriitorul englez Somerset Maugham cu povestirea** „Cei care distrează" **iar, pe coasta apuseană a Italiei ne va conduce prozatorul italian Carlo Montella cu personajele povestirii** „Plimbare de duminică". 21.45 Muzică ușoară. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Obișnuitul recital de muzică vocală sau instrumentală pus în unde în fiecare luni seara, a fost înlocuit săptămîna aceasta cu un medalion Feodor Șaliapin, prilejuit de împlinirea a 25 de ani de la moartea marelui cîntăreț. Montajul s-a bizuit pe bogata iconografie păstrată din activitatea prodigioasă a celebrului cîntăreț și pe difuzarea unor arii din opere și a unor cîntece populare ruse, pe care vocea răscolitoare a lui Șaliapin le-a interpretat pe cele mai mari scene lirice din lume. În ciuda tehnicii precare în care s-au făcut înregistrările la începutul acestui veac telespectatorii au putut vibra la accentele inegalabile cu care „vocea de neuitat" a lui Șaliapin a știut să redea în special creația compozitorilor din școala muzicală națională rusă. Montajul a pierdut oarecum din cauza excesului de comentar în dauna laturii muzicale, mult prea puține fiind piesele difuzate în întregimea lor.

Asemenea emisiuni cu caracter deopotrivă documentar și spectacular, ar putea apare mai des în programul televiziunii. De altfel, recitalurilor vocal-instrumentale de luni seara le lipsește în genere acea trăsătură care le-ar putea da un caracter ciclic — așa cum realizează emisiunea „Teatrul — artă realistă", bunăoară. În domeniul acesta al popularizării muzicii culte, televiziunea este încă datoare numerosului ei auditor. Puținele concerte simfonice care se transmit în cursul stagiunii și care sînt îndeobște lipsite de posibilitatea unor comentarii explicative, nu satisfac cerința ascultării și înțelegerii muzicii culte, pe care o reclamă tot mai mulți oameni ai muncii. Ne gîndim că asemenea cicluri cum ar fi „Opera la începuturile ei", „Opera seria", „Opera bufă", „Preclasicismul", „Începuturile simfonismului" etc., ar putea completa programele muzicale cuprinzînd retransmisiile concertelor și ale spectacolelor de operă, pe care televiziunea le prevede, mai mult sau mai puțin stăruitor, în programele sale. Ne gîndim, de asemenea, că în serile de luni ar putea fi uneori invitate în studio sau într-o sală de concerte, formații simfonice care să interpreteze o singură piesă de mare accesibilitate — simfonii sau concerte pentru un instrument și orchestră ale clasicilor muzicii universale. În 30—40 de minute, cu alte 5—10 minute de comentariu, iată un program care ar reține cu adevărat atenția telespectatorilor și ar îmbogăți serile petrecute în fața micului ecran.

...Am urmărit cu plăcere concertul de muzică ușoară pe care l-a prezentat simbăta trecută una din cele mai bune formații de muzică ritmică de la noi, orchestra „Electrecord" condusă de Alexandru Imre. Omogenitatea ansamblului, valoarea și pregătirea instrumentiștilor au ieșit și de astădată în evidență. Concertul a cuprins cîteva piese în primă audiție ale unora dintre compozitorii noștri, prelucrări pe ritmuri moderne ale unor compoziții mai vechi și interpretările cîntăreților Gigi Marga și Gică Petrescu, foarte „în formă".

În fine, concertul a adus pentru prima oară pe micul ecran un tînăr cîntăreț cu reale calități interpretative, Aurelian Andreescu. Căruia i se pot prevedea frumoase perspective, și pe care vom îi bucurosi să-l revedem, desigur cu aceeași satisfacție, pe micul ecran.

Șt. RADU

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Cît timp Miguel stătea și chibzuia cu sine însuși, unul dintre polițiști se depărtă de ceilalți. Cu inima strînsă Miguel se întoarse și o porni încet pe stradă. Îi trebuiră eforturi supraomenești pentru a nu fugi. Indiferent, polițistul trecu pe lîngă el. Se vede că la Madrid, încă nu se știa nimic despre întîmplarea din noaptea trecută.

Nehotărît și neștiind ce să facă pînă la prînz, Miguel umblă prin oraș, iar la ora cînd arșița era de nesuportat, se așeză pe malul rîului Mansanarez, sub o arcadă abruptă a micului pod. Sub pod cîțiva cerșetori pescuiau și, pe loc, peștele era fript pe cărbuni, răspîndind un miros atrăgător.

Privindu-i, Miguel își aduse aminte că de aproape douăzeci și patru de ore nu mîncase nimic. Mirosul peștelui îi făcea rău. Se sculă să plece mai departe.

La intrarea podului însă stătea un cerșetor tînăr. Înfășurat într-o mantie făcută ferfeniță, cu pălăria trasă peste ochi, el întindea mîna după pomană, într-un chip jalnic.

Miguel se opri și-l cercetă cu privirea.

— Aici nu e voie să stai, spuse stăruitor cerșetorul. Aici e locul meu. Dacă vrei să ceri de pomană, aranjează-te la celălalt capăt al podului.

— N-am de gînd să cerșesc, se tulbură Miguel. Pur și simplu stau așa și privesc.

— Dar de ce arăți atît de înfometat? îl întrebă aspru cerșetorul.

— Pentru că... ezită Miguel, de la prînzul de ieri n-am mai mîncat nimic.

— De la prînzul de ieri? Oho! Glumești! Așteaptă puțin, am în sac o bucată de plăcintă cu castane, mi-a dat-o o bătrînă portugheză, cînd a trecut spre catedrală. La jumătate și să mîncăm împreună. Să fii cerșetor în vremea noastră e cea mai rentabilă meserie, continuă cerșetorul. Rupse bucata de plăcintă, și, fără să se grăbească, mușcă din jumătatea reținută pentru sine.

— Eu, dragă prietene, am umblat prin toată țara, am fost în toate orașele și altă ocupație mai rentabilă decît cerșitul nu am aflat. Nu crezi? Mănînc și am să-ți povestesc. Am muncit de copil într-un atelier de armament. Stăteam la vatra cuptorului, de la răsăritul pînă la apusul soarelui. Focul mă orbea. Iar dacă vreun bogat senior voia să-și aibă mai repede pumnalul sau spada, stăpînul mă punea să lucrez pînă noaptea tîrziu. De la el am plecat și m-am băgat însoțitor la un orb. Bătrînul ăsta firnăia toată ziua rugăciuni pe la porticurile catedralelor. Strîngea mulți bani. Era bine, numai că orbul meu era tare zgîrcit și mă ținea, diavolul, flămînd. Am fugit de la el și m-am băgat slugă la un popă. Parohenii îi aduceau plăcinte și pîine, iar el le încuia într-o ladă uriașă de lemn, de abia dacă aveam parte de două, trei coji pe zi. „Nu trebuie să mori de foame", mi-am spus eu, și am potrivit o cheie la ladă. O lună întreagă am dus-o sătul și vesel, dar în curînd popa mă prinse și mă alungă. Ce era să fac? M-am angajat ca paj la un hidalgo din Zaragoza. Acest serviciu s-a dovedit a fi cel mai prost! Nobilul meu stăpîn era un tînăr foarte bun, nu mă istovea cu nimic, dar nu avea nici o lescaie la sufletul lui. Cît era ziua de mare umbla pe străzi, se lăuda cu ilustrul său neam, cu faptele eroice ale strămoșilor, dar cînd venea acasă, se culca fără să mănînce. Eu mă descurcam cum puteam: cînd cerșiam, cînd șterpeleam cîte ceva de la vreo tîrgoveață adormită în bazar și trăiam așa. Ba a trebuit să-l hrănesc și pe stăpîn. Nu peste multă vreme pe tînărul nobil l-au băgat la închisoare, iar eu am devenit cerșetor, și, te rog să mă crezi, n-am de gînd să schimb această meserie cu o alta mai bună.

— Cum te cheamă? îl întrebă Miguel zîmbind. Îi plăcuse mult veselul cerșetor.

— Lazarillo, răspunse cu demnitate cerșetorul. Lazarillo, și sînt de origine din Tormez. Acolo mă cunosc toți și îi cunosc pe toți. Uite, se întoarce de la catedrală bătrîna portugheză care mi-a dat plăcinta. Iată-l și pe Tomaz Mercado, negustorul din cartier, de asemenea om milos. Celălalt este părintele Ortuno, canonicul bisericii San Jesus. De la acesta mai bine să nu ceri; mai ușor îi este cămilei să treacă prin urechea acului, decît cerșetorului să primească un bănuț de la popă.

După el, cine o fi, doamne? A, da! E vechilul ambasadorului italian Aquaviva. Oare ce-o fi căutînd p-aici?

Omul gras și dichisit în livrea brodată cu aur, trecuse podul și se uita dezorientat în jur.

— Bună ziua, señor Pantalone! i se adresă politicos Lazarillo, scoțîndu-și pălăria din cap. Cum o duce eminența sa stăpînul dv. și ce vînt vă aduce în cartierul nostru?

— Ah, Dumnezeule, începu să se jeluiască vechilul, astăzi pleacă la Roma monseniorul Aquaviva, iar pajul eminenței sale, stăpînul meu părintesc, s-a îmbolnăvit și nu-l poate însoți. M-a trimis și mi-a poruncit cu asprime să nu îndrăznesc a mă întoarce fără un altul, la ora două; un altul, care să fie tînăr, din neam de seamă, și gata ca într-o oră să poată pleca. Unde o să-i găsesc atît de repede un paj și încă într-un oraș străin și încă tînăr și...

— Eu sînt tînăr și de neam ales, spuse cu politețe Lazarillo, numai că mi-am schimbat cam de mult profesia. Nu mai sluiesc la fețe bisericești. Oricum însă, tot o să vă viu în ajutor, señor Pantalone. Tînărul meu prieten se pare că e liber și gata să plece oriunde.

Inima lui Miguel palpită.

— Da! Pot să plec cu stăpînul dv. chiar acum, adăugă el.

— Atunci să mergem repede, se bucură vechilul. Care leafă cît vrei, monseniorul va fi de acord.

Îi conduse pe Miguel la Aquaviva. Lazarillo se uitase o vreme în urma lor.

— Bietul băiat! O să moară de foame la popa ăsta italian, clătină din cap Lazarillo. Dar, cine știe? S-ar putea ca popii italieni să fie mai buni decît ai noștri... Dar parcă tot nu-mi vine să cred.

9. Fuga

„Minunată scăpare, gîndi Miguel, încetinind trapul calului la coborîre. Minunată și neașteptată. Peste o zi vom fi la patruzeci de mile depărtare de Madrid, iar într-o săptămînă, dincolo de granită. Chiar dacă s-ar descoperi adevărul, în suita ambasadorului papei de la Roma nu se va atinge nimeni de mine."

Zîmbind fericit, Miguel își aduse pe neașteptate aminte de groaza lui Don López, pe care îl întîlnise întîmplător, la ieșirea din oraș. Bătrînul profesor mergea cu careta să facă niște vizite prietenilor săi. Ce ochi mari făcuse săracul Don López, cînd în cavalcada cardinalului italian îl văzuse și pe Miguel, în livrea de paj. Mai mult, Miguel reuși să se apropie de profesor, să-i explice că pleacă cu Aquaviva în Italia și că îl roagă să-i anunțe plecarea și părinților săi, la Alcalá.

Aquaviva se împrietenește repede cu noul său paj. Vorbea și discuta cu el tot drumul. Cardinalul părea foarte mulțumit de sine și de felul cum își îndeplinise misiunea cu care-l însărcinase papa.

— Duc cu mine informații strict autentice, se lăudă Aquaviva.

Într-adevăr, cardinalul cunoștea în toate amănuntele adevărul despre tragica moarte a prințului: în noaptea arestării, pe Don Carlos l-au transportat în fortăreața de nord-est a palatului, un turn de piatră rotund, cu o singură ferestruică îngustă, unde îl chinuiră zilnic cu interogatorii și cu spovedanii. De două ori pe zi îi cereau să se lepede de convingerile sale, să-l blesteme pe Luther și să jure credință regelui Filip. Don Carlos voise să se străpungă cu spada, însă aceasta i-a fost luată. Atunci a refuzat să mai mănînce. Aproape șaptezeci de ore nu mîncase nimic; slăbit, ziua și noaptea începuseră să-l scuture frigurile, și nu mai avea somn. Pînă la urmă, ne mai putînd să îndure foamea, căută să mănînce. Prințul se lovise de nenumărate ori cu capul de zidurile de piatră, dar nu izbutise să-și producă răni mortale. Disperat, înghițise atunci un inel cu un briliant mare, unica bijuterie lăsată întîmplător asupra lui. Inelul însă, nu i-a produs nici o vătămare. De aceea Don Carlos a recurs la alt mijloc. Doctorul i-a spus că excesul de mîncare, după foame, poate fi mortal. Don Carlos repetă greva foamei încă timp de două zile și după aceea ceru să i se aducă mîncare multă dintr-odată: friptură fierbinte și vin fiert. Mîncase mult, se încălzise cu vinul fiert, mai băuse cîteva pahare cu apă răcită cu gheață și se culcase pe podeaua de piatră a turnului, stropită și ea cu apă rece. Încă în aceeași noapte pe prinț îl apucase fierbințelile. În două zile totul se isprăvise. Așa se eliberase regele Filip de renegatul său fiu.

— Noi, italienii, nu sîntem atît de cruzi, rise Aquaviva. Avem alte obiceiuri. La Roma dacă un om a devenit incomod, i se aduce o băutură trandafirie într-un elegant pocal de cristal și pînă dimineața se sfîrșește în spasme.

Treceau printr-un drum de munte. Suita lui Aquaviva și căruța cu bagaje merseră mai departe și cardinalul dădu bici calului ca să-i ajungă. Se înserase; umbra munților se așternea pe drumul îngust. Miguel tresări.

În aceste locuri munții erau foarte periculoși. După fiecare cotitură, după fiecare piatră, puteai să te aștepți la apariția tîlharilor.

Din urmă se auzi tropotul unui cal. Aquaviva puse mîna pe armă, iar Miguel își pipăi minerul spadei.

E. VÎGODSKAIA

(În românește de I. BABIN; ilustrații: Beca RIND)

BILANȚ FOTBALISTIC

Proverbul potrivit căruia „Toamna se numără bobocii" suferă modificări atunci cînd e vorba de fotbal.

În activitatea pe care o îndrăgim noi, „bobocii" se numără vara. Începutul verii marchează sfîrșitul maratonului fotbalistic — campionatul — proba de regularitate și rezistență pentru orice fotbalist, echipă sau antrenor.

Pentru fotbalul nostru, ultimul campionat a avut o importanță deosebită. El a avut rolul unui seismograf, care să înregistreze în ce măsură au fost puse în practică o serie de hotărîri luate de forurile competente, care a fost efectul lor concret. În fața antrenorilor, tehnicienilor și a fotbaliștilor, au stat o serie de obiective importante : continua ridicare a calității jocurilor, prin practicarea unui fotbal tehnic, modern, spectaculos și eficace, creșterea rezistenței fizice, întărirea muncii de educație în rîndurile jucătorilor, care să se manifeste printr-o atitudine disciplinată și sportivă etc.

Întrecerea a luat sfîrșit și zilele de răgaz ne prilejuiesc, cum este și firesc, un bilanț, o analiză a ceea ce s-a realizat și a celor care au rămas încă pe agenda viitorului.

Campionatul 1962—1963 a avut două părți distincte, nu numai calendaristice, ci și în ceea ce privește caracteristicile jocurilor prilejuite. Prima parte — turul — a suferit din punct de vedere al calității și din cauza măsurii inoportune luate de Federație care a dus la descompletarea formațiilor noastre fruntașe.

În retur, echipele beneficiind de luturile complete și de o mai judicioasă pregătire, au prestat un fotbal mai valoros, remarcîndu-se din acest punct de vedere formațiile Dinamo București, Steaua, Rapid, (primele etape), Știința Timișoara, Dinamo Bacău (în lupta pentru evitarea retrogradării) și altele.

Dintr-o apreciere generală asupra ultimului campionat, nu poate să lipsească faptul că majoritatea formațiilor noastre au dat dovadă de inconstanță în evoluțiile lor (ex. Rapid, Steaua, Petrolul).

O altă caracteristică a majorității echipelor noastre este slaba lor comportare în jocurile susținute în deplasare (Steagul Roșu, Rapid, Farul, C.S.M.S. Iași) situație care evidențiază de fapt lacune în ceea ce privește maturitatea formațiilor respective.

Poate că multe dintre scăderile prezente în jocul echipelor noastre se datoresc și procesului de adaptare la sistemul 1-4-2-4. Este o operație dificilă, care cere din partea antrenorilor o muncă migăloasă, de creare a unor jucători specializați pe posturile cerute de noul sistem. Căutările în această direcție au dus uneori la momente de nesiguranță, de instabilitate. Echipe ca Steaua, Dinamo sau Steagul Roșu au jucat în noul sistem unele partide, revenind apoi la vechea așezare atunci cînd succesul n-a apărut imediat.

Fotbaliști ca Pîrcălab, Haidu, Raksi, Nunweiller IV, Constantin, Kozka și alții au răspuns mai repede sarcinilor noului sistem, contribuind din plin la succesul echipelor lor și la cele obținute de lotul olimpic. De la acest capitol nu pot fi omiși nici alții, ca Badea (Petrolul), Matei (C.S.M.S.), Büköși (Farul), Solomon (Crișana), Floruț (U.T.A.), Lereter, Georgescu, Petescu (Știința Timișoara).

Putem spune că, în general, nivelul tehnic al unui număr însemnat de fotbaliști a crescut, dar tot atît de bine putem arăta că, din păcate, mai sînt destul de mulți care nu înțeleg că baza cea mai sigură a succesului în fotbal o constituie măestria tehnică.

Trăgînd o concluzie generală asupra tuturor evenimentelor care au pigmentat campionatul recent încheiat, putem spune că, în ciuda multor lipsuri manifestate încă, s-a marcat o sensibilă creștere a valorii fotbalului nostru.

Acest lucru s-a văzut de altfel și cu ocazia întîlnirilor internaționale (amicale sau oficiale), la nivelul reprezentativelor, susținute în această primăvară.

Este un buchet de rezultate frumoase, rod al muncii din cluburi, care trebuie îmbogățit prin altele și mai frumoase în viitorul apropiat.

Ion ALEXANDRESCU
Secretar general adjunct
al Federației române de fotbal

O parte a asistenței în timpul tragerii la sorți a cîștigătorilor concursului nostru

CÎȘTIGĂTORII CONCURSULUI NOSTRU SPORTIV CU PREMII

Așadar, s-a consumat și ultimul act al tradiționalului concurs sportiv organizat de revista „Magazin", tragerea la sorți a premiilor. La startul ultimului act s-au prezentat 738 de concurenți — din totalul celor 11.438 cîți au participat la concurs — pentru a-și disputa premiile oferite de revista noastră. Dacă la indicarea soluțiilor exacte, la cele trei întrebări ale concursului, rolul hotărîtor l-a jucat priceperea în ale fotbalului dovedită de cei 738 de concurenți, de astă dată toți au fost la discreția sorților. Și sorții au decis următorii cîștigători :

PREMIUL I — obiecte în valoare de 2.500 lei : Victor Schafer, Piața Sacco Nicola nr. 8 Sibiu.

PREMIUL II — obiecte în valoare de 2.000 lei : GH. SĂCEANU, str. Berzei nr. 81 — București.

PREMIUL III — obiecte în valoare de 1.000 lei : DRĂGAN CONSTANTIN, Str. Prudenței nr. 7 — Iași.

CELE CINCI MENȚIUNI — obiecte în valoare de 500 lei fiecare — au revenit concurenților :

EDUARD FIX, Str. Mihai Viteazu nr. 45 — Tulcea.

TĂNASESCU CANTEMIR, str. Dobrogeanu Gherea nr. 48 — Alexandria, reg. București.

MIRCEA TODEA, blocul nr. 3 Gherla.

SERGIU STELIAN, str. Turtucaia nr. 17 — București.

AL. CONSTANTINESCU, str. Vasile Roaită nr. 126 — Ploiești.

Aceștia sînt deci cîștigătorii concursului din acest an, organizat de revista noastră. *Pentru a intra în posesia premiilor cîștigătorii sînt rugați să se adreseze revistei, pe adresa următoare : REVISTA MAGAZIN PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — pentru concursul sportiv.* De asemenea, cîștigătorii sînt rugați să specifice obiectele ce doresc a le primi, ținînd seama de valoarea premiului cîștigat.

Operațiunile de tragere la sorți s-au făcut marți 30 iulie, la sediul Uniunii Ziariștilor din R.P.R. în fața unora dintre concurenții care au indicat toate răspunsurile exacte, prezenți la festivitatea care a avut loc. Cu acest prilej s-au purtat și unele discuții privind organizarea viitorului nostru concurs. Pornind de la constatarea că anul acesta numărul celor care au dat soluțiile exacte la cele trei întrebări a fost destul de mare, redacția revistei noastre intenționează să organizeze un concurs ceva mai dificil, dar în același timp și mai interesant. Comisia de organizare s-a gîndit să inițieze concursul încă din această toamnă și nu la primăvară după consumarea partidelor din turul campionatelor A și B de fotbal — într-o fază cînd configurația finală a clasamentelor este aproape conturată. Pentru a veni în sprijinul participanților vom aștepta să se dispute 5—6 etape de campionat, timp în care concurenții vor lua cunoștință de loturile și valoarea echipelor angajate în competiție. O serie de cititori ai revistei noastre au propus să se includă încă o întrebare și anume cine va cîștiga Cupa R.P.R. la fotbal. Au mai fost făcute și alte propuneri, de care comisia va ține seama la întocmirea regulamentului de concurs. Așteptăm propuneri și din partea altor cititori ai revistei noastre, propuneri pe care le primim în scris pînă la data de 25 august.

DIN LUMEA FOTBALULUI

● SUEDEZUL Ake Molin a stabilit un nou „record mondial", jucînd balonul pe cap de 9 011 ori. Vechiul „record", al italianului Grassi era de 8 245. Bineînțeles nici F.I.F.A. și nici o altă federație nu intenționează să omologheze aceste recorduri considerate mai mult de domeniul îndemînării artiștilor de circ.

● VETERANUL fotbalului englez, Stanley Mathews (48 de ani) are un concurent serios în Austria. La clubul Huterdorfer din divizia C, continuă să joace și să marcheze goluri, la vîrsta de 49 ani, binecunoscutul internațional Hahnemann.

● INTERNAZIONALE Milano, campioana Italiei pe 1963, se interesează foarte serios de jucătorul danez Berthelsen din echipa Ejsberg. Se spune că emisarii clubului italian au și sosit la Copenhaga. Tratativele sînt în curs.

● CONFEDERAȚIA Braziliană a sporturilor a depus o plîngere la F.I.F.A. împotriva federației de fotbal a Republicii Arabe Unite, care refuză să onoreze contractul de 30 000 dolari, reprezentînd spezele unsprezecelui brazilian care a jucat la Cairo. Federația egipteană motivează neplata acestei sume prin absența lui Pele de la meciul Brazilia — Egipt.

● DINTRE echipele europene campioane pe anul în curs cele mai multe goluri le-a marcat formația scoțiană Glasgow-Rangers : 94 marcate și 28 primite, în 43 meciuri (coeficient 2,8). Echipa Benfica a marcat 81 și a primit 25 goluri în 26 de meciuri (coeficient 3,1). Se pare că cel mai sărac campionat în goluri este cel al Italiei. Internazionale Milano a marcat în 34 meciuri 56 goluri și a primit 20 (coeficient 1,6). Dinamo București are coeficientul 1,7 cu 46 marcate, 25 primite în 27 jocuri.

● PENTRU PRIMA OARĂ în istoria fotbalului scoțian echipa East Stirlingshire din-tr-un cartier muncitoresc al orașului Falkirik va juca în prima divizie. Acest club, care posedă un stadion de 5 000 locuri și joacă în fața unui public de 2 000—3 000 de spectatori, a reușit, după 20 de ani, să intre în elita fotbalului scoțian.

● FOSTUL internațional iugoslav Bobek, antrenorul echipei Partizan Belgrad, care a cîștigat campionatul iugoslaviei, a fost angajat de clubul grec Panathinaikos Atena.

„E nevoie de bani – e nevoie de ajutor"

Un comentar despre situația sportului englez

În tot cursul anului trecut paginile presei engleze au abundat de comentarii îngrijorătoare despre situația sportului britanic. Subvențiile mizere acordate de stat, lipsa acută de stadioane și bazine de înot și ca rezultat scăderea performanțelor — iată leit-motivul articolelor publicate de ziare.

De aceea nu este de mirare că în discuțiile purtate în jurul destinelor sportului, a căilor și metodelor de a ieși din impas s-au văzut antrenați parlamentarii, presa, specialiștii în problemele sportului. Guvernul a fost nevoit să reacționeze într-un fel. Au urmat nenumărate promisiuni. Dar ce schimbări s-au petrecut în sportul britanic în ultimul an ? În fond nici o schimbare. Cu excepția, s-ar putea spune, că în anul preolimpic critica a devenit mai accentuată. Revista „World Sports", organ oficial al Comitetului olimpic englez, scrie : *„Este nevoie de bani, este nevoie de ajutor. A venit timpul să se pună capăt situației de a aduna cu căciula obolul pentru trimiterea sportivilor englezi la Jocurile Olimpice de la Tokio".*

Liderul partidului laburist Harold Wilson, a declarat recent în cadrul unei întîlniri cu ziariștii că posibilitățile sportive ale Angliei „sînt printre cele mai proaste din întreaga Europă".

— A spune că la noi lipsesc stadioane și terenuri sportive, înseamnă a nu spune nimic. Numărul lor este pur și simplu ridicol de mic. Dacă facem o comparație între numărul pistelor de atletism care revin pe cap de locuitor în Suedia și la noi, aceste cifre nu vor fi cîtuși de puțin în favoarea noastră și vor surprinde pe oricine".

Între altele Wilson propune ca marile hipodromuri, deschise doar o zi pe săptămînă, să fie date în folosință tineretului.

Dar iată ce scrie Robin Page, comentatorul sportiv al ziarului „Daily Herald" :

„Noi îi înjosim pe sportivii noștri silindu-i să se antreneze în condiții necorespunzătoare, iar după aceea trimițîndu-i în străinătate și cerem de pomană oricui ne iese în cale.

S-ar putea părea — scrie Page — că gheața s-a spart. Guvernul a aprobat ca în anul 1966 să se construiască instalații sportive în suma de 1,5 milioane lire sterline. Dar nu vă lăsați în speranțe, avertizează comentatorul, că toți acești bani îi va plăti visteria statului. Statul își asumă doar 50 la sută din cheltuieli. Proprietatea privată, se spune în articol, lipsește în mod practic masele de posibilitatea de a practica sportul, de a folosi bazele sportive".

Concluzia la care ajunge Page este aceea că practicarea sportului trebuie să fie posibilă nu numai pentru cei care reprezintă țara la campionatele internaționale, dar și pentru englezii de rînd, care trăiesc în aerul îmbîcsit al marilor orașe.

VARIETĂȚI

Marșăluitori — manechini

Mărșăluitorii au devenit în ultimul timp, mai ales datorită transmiterii întrecerilor atletice la televiziune, extrem de populari. Această popularitate a căpătat și unele aspecte umoristice, — stilul lor de mars fiind considerat de unii drept comic. Foarte serioasă a fost însă scrisoarea primită nu de mult de federația engleză de atletism. Patronul unei case londoneze de mode a considerat că manechinele sale ar avea multe de învățat din mersul mărșăluitorilor. De aceea el a întrebat dacă nu i se poate pune la dispoziție un antrenor priceput de mars pentru a pregăti pe... prezentatoarele de modele. Federația a răspuns trimițînd adresa unui club de mars din Londra. Acolo, sportivii se bucură de pe acum de sosirea manechinelor...

Oameni „prietenoși"

„Cavalerii fluierului", mai ales în fotbal, au de făcut față unor situații cu totul neprevăzute. Despre aceasta s-a convins și arbitrul spaniol Enrico Solar. După ce a condus cu teamă și precauție, din cauza „înflăcărării" publicului local, un meci desfășurat în orașul Lavastrina, Solar credea că totul s-a terminat cu bine la sfîrșitul celor 90 de minute de joc, s-a îmbrăcat bucuros și a luat drumul casei. În fața stadionului, el a fost acostat de doi bărbați care l-au întrebat cu multă „amabilitate" dacă nu dorește să fie condus de ei cu automobilul acasă. Enrico Solar nu a avut desigur nimic împotrivă și a acceptat chiar ca persoana de la volan să facă un mic ocol pentru ca, așa cum i-a spus el, să-și ia soția de la niște cunoscuți.

Abia 12 ore mai tîrziu Solar a ajuns la casa lui, după ce a făcut mai întîi un marș forțat de 12 km. pe jos pentru a ajunge la o mică stație de cale ferată. Cei doi „bărbați prietenoși" l-au dus într-o clădire nelocuită situată în mijlocul unei păduri, l-au legat și l-au încuiat. Norocul lui Solar a fost că mai mulți țărani au trecut pe acolo și auzind strigătele sale disperate, l-au redat libertatea.

Lapsus...

Un concurs de gimnastică desfășurat nu de mult într-un orășel din landul vest-german Hessen, a dat naștere unui incident care a pus într-o serioasă încurcătură autoritățile locale. „Eroul" nu a fost altul decît primarul orășelului care, potrivit obiceiului, a rostit o cuvîntare de salut. Încheindu-și alocuțiunea el a făcut însă o mică greșeală, în loc să pronunțe salutul obișnuit „Heil Sport", spre stupefacția celor prezenți, el a strigat din toate puterile... „Heil Hitler".

Atrăgîndu-i-se atenția asupra „greșelii" făcute, primarul a răspuns cu seninătate : „Dar bine, sînt atîtea ocazii în care se mai poate întîmpla să ai un lapsus". Un „lapsus" care scoate încă o dată la lumină aspecte ale actualelor stări de lucruri din Germania occidentală !

Marea lovitură

Știind de vorbă anul acesta în Polonia cu ziaristul francez Jacques Goddet, cunoscut specialist în ciclism, acesta ne mărturisea despre alergătorul nostru *Constantin Dumitrescu :*

„Este un mare ciclist. Despre el și despre performanțele lui va mai auzi încă lumea ciclistă !"

★

Constantin Dumitrescu ! L-am găsit pe prima filă a caietului meu „concentrat" în cîteva cifre : 10 august 1934 (data nașterii) ; 177 cm (înălțimea); 76 kg (greutatea); 1952 (anul debutului în ciclism).

★

1952. Centrul Ploieștiului era încă o adunătură de clădiri haotic dispuse. Seară de iulie. Aerul încins nu fusese încă primenit de boarea nopții. La sediul comisiei de organizare a cursei cicliste Ploiești—Brăila—Ploiești, forfotă. Pe culoar un tînăr spunea cu tristețe :

— Sînt ciclist. (Mi-a venit să zîmbesc de seriozitatea cu care spunea acest lucru...). Vreau și eu să alerg mîine...

— Și ?

— Nu vor să mă lase. Cursa — spun ei — este prea lungă.

Lucrurile s-au aranjat pînă la urmă. Constantin Dumitrescu — căci despre el este vorba — a concurat. Și chiar dacă n-a ocupat locul I, a fost remarcat de specialiști pentru forța și talentul pe care-l dovedise.

★

În același an. Concurs internațional de fond București—Cîmpina —București cu participarea unor alergători valoroși din Franța, Polonia, Italia. Constantin Dumitrescu devine alintatul iubitorilor ciclismului. Aceasta pentru că urcă pe firmamentul ciclismului cu viteză de bolid. Adică exact cu viteza cu care realizează pe ultimii kilometri o evadare senzațională. Constantin Șandru îl încurajează (nu participa la acest concurs și își asumase misiunea de îndrumător tehnic) și : *victorie !* Prima lui mare victorie..

★

Toamna aceea a fost foarte bogată în ploi. În circuitul regiunii Cluj a concurat și Gigi. Alături de Gh. Negoescu (devenit antrenor) am numărat zece cauciucuri sparte de tînărul rutier în etapa Bistrița—Baia Mare care, din cauza neatenției unor arbitri, a măsurat 280 km. Dar Gigi n-a cedat. Voința se adăuga calităților lui de viitor mare ciclist.

1953. Prima deplasare peste hotare : a VI-a ediție a „Cursei Păcii" (Fiindcă sîntem la acest capitol să redăm palmaresul lui în această întrecere cotată ca un veritabil campionat mondial de mare fond : 1953 — locul 31, 1954 — locul 51, 1955 — locul 13, 1956 — locul 2 (a purtat o etapă „tricoul galben"), 1957 — locul 14, 1958 — locul 16 ; 1959 — locul 29 ; 1962 — locul 57 ; 1963 — locul 4).

★

1956. **„Una din marile figuri ale acestei curse și — în general — ale ciclismului amator este rominul Constantin Dumitrescu"** — spunea la Praga comentatorul sportiv sovietic. Într-adevăr, C. Dumitrescu a fost la un pas de victorie în „Cursa păcii". Dar și așa locul II ocupat în ierarhia celor mai buni rutieri amatori încununa cu suficientă strălucire scurta lui carieră de ciclist. În „Turul Europei", început la Zagreb și încheiat la Namur (Belgia) „Gigi" avea să fie un adversar valoros pentru „așii" de mai tîrziu ai ciclismului profesionist : Roger Rivier, Rohrbach, Favere, Christian... Constantin Dumitrescu este frustat de o victorie de etapă (a IX-a de la Nancy la Longwy) printr-un artificiu de arbitraj, dar se impune categoric în ultima etapă pe care o cîștigă. Despre această etapă, desfășurată pe ruta Longwy—Namur (206 km) ziaristul francez Raymond Meyer scria : **„Constantin Dumitrescu a realizat cea mai spectaculoasă evadare din întreaga cursă".**

★

1963. În „Cursa Păcii" Dumitrescu este din nou un fruntaș al ciclismului amator. Aparatele de fotografiat și cele de filmat, comentatorii televiziunii și ai radioului, ziariștii din numeroase țări îl urmăresc cu convingerea că acesta este omul care va da marea lovitură. Dar Gigi se „mulțumește" cu locul IV. Din nou panică. În „Turul Angliei" este din ce în ce mai aproape de liderul competiției, ciclistul englez Chisman. I se pun „bețe în roate" cînd trebuia să cîștige două etape. Cîștigă altele. Este aplaudat de englezi. Acasă se face liniște în jurul aparatelor de radio cînd se transmite emisiunea sport. Sute de mii de oameni așteaptă. Dar și de astă dată locul II...

★

Iubitorii sportului cu pedale puțin blazați de lunga așteptare, au început să aibă din nou emoții. Campionatele lumii ! Iată cel mai bun prilej pentru Gigi ! **Campion mondial** — aceasta da, ar fi performanța care să încunune o carieră de mare ciclist...

Ce spune oare Constantin Dumitrescu ? În pregătirile înfrigurate pe care le face am ghicit intenția de a nu-i dezamăgi și de această dată pe entuziaștii săi susținători.

„Vreau să cîștig. Știu că numai acest lucru nu este suficient. Tocmai de aceea „înghit" sute de kilometri".

Ce-i putem ura decît : SUCCES DEPLIN !

Hristache NAUM

C. Dumitrescu primește felicitări după o victorie de etapă în „Turul Angliei"

ITINERARII TURISTICE

HOINAR ÎN DELTA DUNĂRII

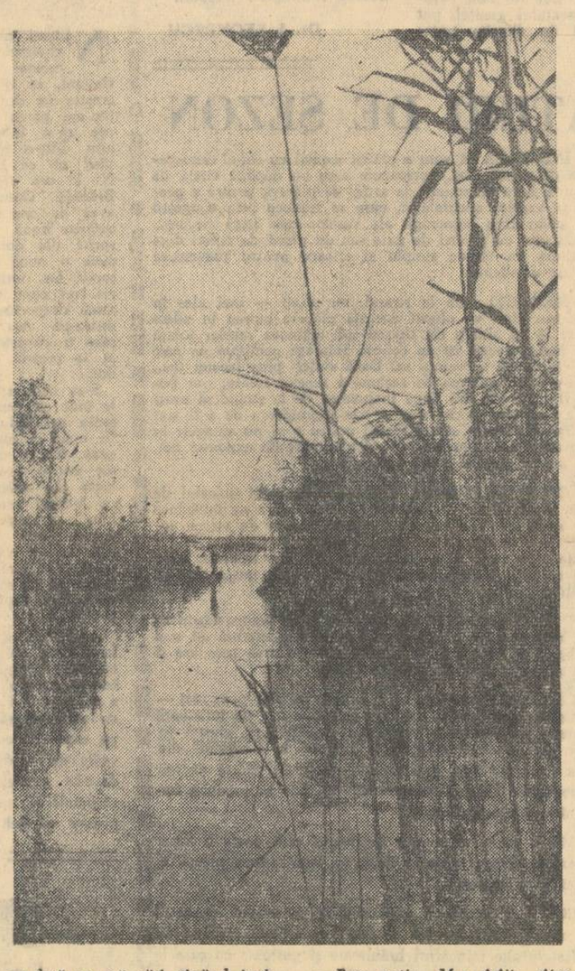

Îndată ce mă zări, tînărul inginer M. clătină din cap a repros :

— Bine tovarășe, dumneata sfătuiești cititorii „Magazinului" să facă turism numai la munte ?

— Greșești, prietene, îi replicai. Cred, însă, că au mai mare nevoie de îndrumări cei ce drumețesc pe potecile munților decît cei care vor să vadă litoralul cu autobuzul spre Mangalia sau troleibuzul pînă la Mamaia.

— Mă rog, mă rog !... Dar Delta?

— Ei, cu Delta e altceva. Și cum te știu un pasionat al lumii cu stuf și ape, cu păsări și pești de la gurile Dunării, parcă ți-aș ceda cuvîntul către cititorii rubricii noastre.

— Ehei, eu am adunat amintiri tare frumoase în Deltă ! Dar știu eu dacă și alții vor să repete experiența mea ?

— Adică ?

— Să se retragă într-un colț izolat și să ducă acolo o viață cam ca Robinson...

— Un Robinson bine înzestrat, cred.

— Ei da. Eu mi-am luat cort, saltea, sac de dormit, haine groase, o lampă de gătit, alimente care nu se alterează, veselă, medicamente, cărți de citit, un radio portabil și, firește, echipamentul pentru explorări sub-acvatice.

— Destule lucruri... Și cum ai ajuns în Deltă cu ele ?

— Cu trenul pînă la Galați, apoi cu vaporul pe brațul Sulina, pînă la satul Crișan. Din Crișan am făcut cîteva zile explorări — cu barca, firește ! — apoi m-am îndreptat, cu tot bagajul, într-o zonă retrasă, sălbatică dar plină de farmec. Acolo, mi-am instalat cortul pe o insulă plutitoare...

— Cu care ai continuat să navighezi ?

— Bineînțeles, dar într-o mică măsură. În orice caz, dimineața scoteam curios capul din cort ca să văd în ce decor am ajuns peste noapte.

— Amuzant... Dar spune-mi, cum te-ai descurcat cu țînțarii ?

— Fie rămînînd cu barca în mijlocul lacurilor Deltei, fie închizîndu-mă în cort, îndată ce apunea soarele.

— Cu celelalte vietăți ai avut multă bătaie de cap ?

— Prea puțin. M-a ciclit, cîteva timp, un bizam. Îmi controla barca în fiecare noapte în căutare de raci... În prima noapte a trebuit să îndur manifestațiile ostile ale unor păsări care erau văzît nemulțumite de prezența mea în ascunzișul lor... Uneori am auzit în preajmă și mistrefii. Nu i-am văzut și cred că locuitorii Deltei au dreptate cînd spun că ei sînt ocolesc omul.

— Dar, în solitudinea ta de Robinson, cum ai rezolvat problema mîncării ?

— Foarte bine !... Baza alimentației au format-o, bineînțeles, peștii pe care îi prindeam cu lanseta : știuci, bibani, apoi crapi, șalăi. Îi găteam în bucătăria improvizată la pupa bărcii. Din cînd în cînd mă aprovizionam cu pîine, roșii și pepeni de la pescarii pe care îi întîlneam.

— Și apa de băut ?

— Oh, dac-ai ști ! Am găsit-o scufundîndu-mă... în Dunăre. Te rog să mă crezi, am dat în unele locuri de o apă rece și gustoasă ca aceea din izvoarele de munte.

— Bănuiesc că îți petreceai o bună parte din zi cu scufundările, cu explorările subacvatice...

— Da. Și cîte satisfacții mi-au dat ele ! E o vegetație, în apele Dunării atît de bogată și variată cum nu-ți poți închipui ! Iar peștii... n-or fi ei colorați ca aceia din apele mărilor calde, dar sînt mulți și de soiuri felurite. Cu ciudățeniile lor, cu vicleniile lor... Am întîlnit adevărate turme de crapi, avînd în frunte exemplare maturi, venerabile. Am admirat agilitatea avatului și viclenia știucii... Dar trebuie să le vezi tu însuți !

În sfîrșit, în timpul liber, mă lungeam pe șalteaua pneumatică din barcă, îmi făceam un pic de umbră și mai citeam dintr-o carte, mai ascultam puțină muzică la radio sau îmi scrîam furnalul de bord.

Uite-așa mi-am petrecut concediul din anul trecut și tot așa voi face și acum. August este luna cea mai potrivită pentru un „șejur" în Deltă. Apele sînt mai limpezi, vegetația în plină dezvoltare, iar țînțarul, mai stabil.

— Nu-mi mai rămîne decît să adaug : ei, ce părere aveți, stimați mei cititori ?

Gh. BAIU

Participați la partida-circuit !

1. e2-e4 (Nicolau) e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu)
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov)
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîltea)
15. e5 : d6 (Nacht), De7 : d6 (red.).
16. Dd5:d6 (Botez), c7:d6 (red.).
17. Ch3—f4 (Botez) Nb6—c5 (Reicher)
18. b2-b4 (Nicolau), Nc5-a7 (red.).
19. Nc4-d5 (Ghițescu), Nc8-f5 (Pavlov).
20. Ca3-c4 (cititori).

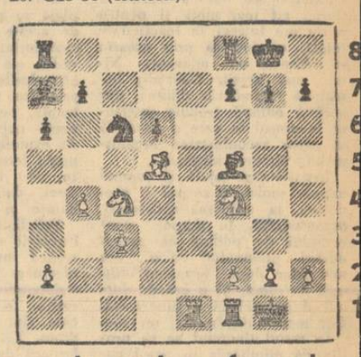

a b c d e f g h

Din poziția de mai sus am solicitat continuarea candidatului de maestru A. Braunștein. El a jucat

20.... Ta8—d8

comentînd în felul următor mutarea sa :

„Practic, aceasta este singura mutare posibilă a negrului pentru a apăra pionul sla de la d6. Posibilitățile viitoare ale negrului sînt legate numai în eventuala realizare unor complicații tactice — în cazul pierderii pionului d6 — prin folosirea celor nebuni ai săi. Negrul trebuie să caute deschidă poziția pentru a lăsa cîmp liber de acțiune acestor două figuri".

In continuare îi invităm pe cititorii noștri să efectueze ei, din nou, o mutare în partida noastră circuit, și anume mutarea 21 a albului. Termen de trimitere : 8 august 1963.

Mutarea care va fi propusă de cei mai mulți cititori, care va primi cele mai multe „voturi", va fi cea valabilă.

La redacție au început să sosească primele înscrieri la cea de-a IV-a ediție a „CUPEI MAGAZIN" la șah prin corespondență. Amintim că la acest concurs popular se poate înscrie, gratuit, orice iubitor al jocului de șah, chiar dacă nu a mai luat parte la astfel de concursuri, indiferent dacă are sau nu clasificare sportivă.

Cererile de înscriere se trimit pe adresa revistei „MAGAZIN" — București, oficiul poștal 33 — cu mențiunea : pentru „CUPA MAGAZIN" — ediția a IV-a.

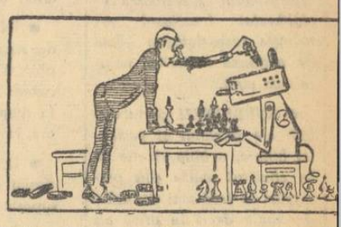

Jucătorul care a rămas doar cu regele — Ia să-i mai scot și lampa asta, să vedem mai mă bate...

Legenda din Marostica

Intrat în tradiția locuitorilor din Marostica — Vicenze, Italia — să organizeze în fiecare an, vara, în piața principală, o partidă de șah cu piese vii, interpretate de localnici îmbrăcați în costume medievale.

Organizarea acestei partide este legată de o veche legendă. Se spune că, de mult, la Marostica locuia un castelan a cărui fată era de o rară frumusețe. Doi tineri s-au provocat la duel, pentru a cuceri pe această cale inima frumoasei. Dar pentru a evita moartea unuia din tinerii îndrăgostiți, castelanul i-a pus la o altă încercare : a decis ca mîna fetei sale să fie dată numai aceluia dintre tineri care va reuși să-și învingă rivalul la... o partidă de șah. Legenda spune că partida a fost jucată cu neasemuită dîrzenie și că învingătorul a primit într-adevăr drept răsplată, mîna frumoasei fiice de castelan...

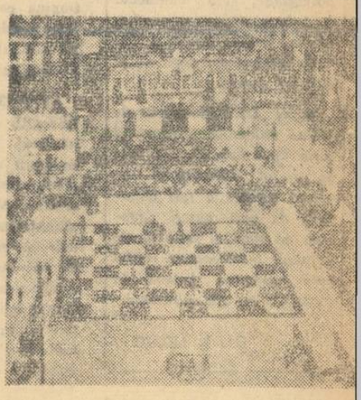

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERĂ
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14 00

MEDICUL vă sfătuieşte

Pentru cei care-şi petrec concediul de odihnă acasă

Mulţi preferă, din diferite considerente să rămînă acasă în timpul concediului de odihnă. Dacă în această perioadă se acordă cît mai multă atenţie utilizării raţionale a timpului liber, reîntoarcerea în producţie se va face cu forţele refăcute, iar organismul va beneficia de creşterea rezistenţei.

Unele persoane aşteaptă însă concediul de odihnă pentru a dormi cît mai mult şi pentru a sta ore întregi în inactivitate totală, crezînd că prin aceasta se odihnesc cu adevărat. Nimic mai greşit. Concediu înseamnă într-adevăr odihnă, dar această odihnă trebuie înţeleasă în sensul în care e capabilă să ofere reconfortarea organismului, vigoare, sănătate.

Inactivitatea totală şi somnul excesiv moleşesc corpul şi predispun la scăderea rezistenţei orgaanismului. În timpul concediului de odihnă ne putem odihni, prelungind cu o oră sau chiar două termenul obişnuit de somn. Şi o oră de dormit după amiază e binevenită. Dar mai mult, în nici un caz.

În restul timpului se va profita de plimbările în aerul curat al parcurilor şi grădinilor. Se va sta cît mai mult în aer liber. Participarea la excursii pentru durate variabile, după preferinţe şi posibilităţi, este foarte recomandată.

Nu se vor neglija nici distracţiile de alt gen, spectacolele şi manifestările sportive fiind deopotrivă de agreabile. Exerciţiile de cultură fizică vor face parte din programul zilnic de dimineaţă. Practicarea jocurilor sportive este indicată în raport cu vîrsta şi starea de sănătate a fiecăruia.

Amatorii de băi reci şi de plajă se pot bucura din plin de aceste mijloace plăcute şi reconfortante în zilele de concediu ale lunilor călduroase. Ştrandurile sau celelalte locuri prielnice pentru scăldat, îi aşteaptă, cu condiţia să se respecte normele de îmbăiere şi de expunere la soare. Plajă se poate face însă şi în curte sau în alte locuri din apropierea casei, dacă aceste locuri sînt curate şi bine aerisite.

Policlinicile raionale şi alte instituţii sanitare oferă de asemenea multiple posibilităţi de efectuare a tratamentelor de fizioterapie, în lunile de concediu. În unele oraşe mari, cum sînt Bucureşti, Cluj, Iaşi, Sibiu, Tg. Mureş şi altele, suferinzii de reumatism sau de afecţiuni cardiovasculare, ca şi femeile suferinde de boli cronice ale aparatului genital, pot beneficia şi de diferite tratamente asemănătoare celor din staţiunile balneo-climaterice, ca aplicări de nămol, băi cu sare de Bazna, băi de acid carbonic, vertebroterapie, electroterapie etc. Menţionăm, pentru bucureşteni, şi aplicările de nămol în aer liber de la Ambulatoriul de balneo-fizioterapie de la Băneasa.

În concediul de odihnă, cura internă la domiciliu cu ape minerale îmbuteliate poate fi efectuată cu mai multă regularitate de către suferinzii de boli ale aparatului digestiv şi de cei cu boli de rinichi, boli de piele etc. Totodată şi regimul alimentar dietetic poate fi respectat cu mai multă rigurozitate în această perioadă.

Îndeletnicirile gospodăreşti pe lîngă casă sînt şi ele recreative, cu condiţia să nu se profite de concediul de odihnă pentru îndeplinirea unor munci prea grele şi obositoare.

Concediul de odihnă, chiar cînd este petrecut acasă, trebuie privit în concordanţă cu scopul pentru care a fost creat: odihnă activă, spre a se realiza înviorarea organismului, reconfortarea sistemului nervos, refacerea forţelor în vederea reînceperii lucrului.

Dr. I. LEONESCU

CARNET BALNEO-CLIMATIC

● *UNELE SĂRURI din apele minerale, ca sulful, clorura de sodiu şi altele, precum şi diverse gaze, cum e hidrogenul sulfurat din apele sulfuroase, ca şi substanţele antibiotice şi oestrogene din nămoluri, pătrund în organism, prin piele, în timpul băilor, modificînd procesele de reactivitate şi restabilind echilibrul hidrocelulelor ţesuturilor bolnave.*

● *CA URMARE a curei interne cu ape minerale, unele săruri minerale, ca magneziul, bromul, potasiul şi altele, se pot acumula în organism în proporţii utile, persistînd chiar mai multe luni după încetarea curei. Aceasta este una din explicaţiile efectului prelungit al apelor minerale în diferite afecţiuni.*

● *INTERCALAREA zilelor de pauză în timpul tratamentului balnear asigură organismului menţinerea echilibrului funcţional şi-i măreşte receptivitatea faţă de acţiunea factorilor naturali de cură.*

● *SUFERINZII de unele boli ale ficatului şi veziculei biliare, e bine să ştie că în climatul marin sînt predispuşi să facă mai des crize dureroase decît în orice alt climat.*

● *ÎN TRATAMENTUL unor afecţiuni ale aparatului locomotor (artrite, spondilite) şi ale sistemului nervos periferic (sciatică, nevrite) acţiunea nămolului poate fi sporită dacă se trece un curent galvanic prin interiorul compreselor de nămol. Astfel de tratamente se pot face în multe dintre staţiunile noastre balneo-climaterice, ca Eforie, Techirghiol, Sovata, Govora şi altele.*

● *CEI CARE, contrar prescripţiilor medicale, beau o cantitate mai mare de apă minerală decît li s-a recomandat sau beau apă fără nici un aviz medical, riscă să-şi agraveze nu numai starea de boală pentru care efectuează cura, dar se expun şi la accidente, uneori destul de serioase, printre care blocajul renal este unul din cele mai frecvente.*

● *MICA staţiune balneoclimatică Ozunca, din regiunea Braşov, care posedă valoroase ape minerale carbo-gazoase, era cunoscută încă de pe vremea romanilor, cînd se numea Ausonica, numele fiindu-i dat după cel al tribului Ausonius.*

● *ÎN UNELE artrite de natură reumatică, organismul duce lipsă de sulf, mai ales la nivelul articulaţiilor. Această carenţă a fost denumită de unii autori „foamea de sulf" şi justifică rezultatele bune care se obţin prin tratament balnear în staţiunile cu ape sulfuroase.*

Dr. I. LEGIC

SFATURI DE SEZON

● FĂRĂ ÎNDOIALĂ că vara e plăcut mersul cu capul descoperit. În orele de arşiţă însă, persoanele care au depăşit vîrsta de 45—50 de ani e bine să renunţe la astfel de plăceri, pentru a preveni congestia vaselor encefalului, care se traduce prin congestii cerebrale şi chiar prin hemoragii ale vaselor care irigă creierul. Acoperirea capului cu pălării de paie sau de pînză de culori deschise, constituie un mijloc simplu şi eficace pentru prevenirea unor astfel de accidente.

● CÎND MERGEŢI vara la ştrand, nu uitaţi — mai ales în primele zile sau cînd vă oferiţi această plăcere numai în zilele de sărbătoare — că sînteţi tot timpul sub acţiunea razelor solare şi că pielea înregistrează, ca un contor, întreaga cantitate de raze ultraviolete căzută pe suprafaţa sa. Dacă sînteţi prea lacomi de... soare şi subapreciaţi puterea de acţiune a razelor solare, s-ar putea ca încă din primele ore după înapoierea de la ştrand să aveţi prilejul de a constata cît de mare a fost imprudenţa de a fi stat prea mult dintr-o dată la soare. Sfatul nostru e să nu ajungeţi în astfel de situaţii, căci arsurile pielii, determinate de expuneri neraţionale la soare, produc multe suferinţe.

● CÎND CUMPĂRAŢI fructe, e bine să nu aveţi obiceiul de a le gusta în prealabil sau în drum spre casă, spre a nu introduce în organism sumedenie de microbi, virusuri şi ouă de viermi intestinali, care se află deseori pe coaja fructelor nespălate. Desigur că înainte de a le servi la masă, fiecare va spăla fructele. Cum rămîne însă cu cele consumate anterior, cu ocazia gustării şi pe care nu le-aţi spălat ?...

● ORICÎT DE MARE ar fi arşiţa, nu uitaţi că pentru răcorirea corpului nu este neapărată nevoie de apă la temperatură cît mai scăzută. E bine, de altfel, să se ştie că apa nu prea rece are şi avantajul că nu expune organismul la răceli.

● CHIAR DACĂ lichidele pe care le beţi nu sînt prea reci — şi de multe ori e mai bine să fie aşa pentru a feri de inflamaţii căile respiratorii superioare — nu puneţi bucăţele de gheaţă în pahar, decît atunci cînd o fabricaţi singuri, la frigiderul din casă. Gheaţa de orice altă provenienţă, oricît de curată ni s-ar pare, nu este lipsită de microorganisme, capabile să producă îmbolnăviri dintre cele mai diferite.

● CINE VREA să se răcorească în timpul verii poate fi sigur că nu va realiza această plăcere dacă va bea băuturi alcoolice, oricît de reci le-ar consuma.

● ÎN LUNILE călduroase e preferabil să se reducă consumul de supe şi ciorbe, deoarece ele produc organismului căldură în plus. Sînt destule alte mîncăruri hrănitoare şi gustoase cu care le putem înlocui. De altfel, fiecare gospodină ar fi bucuroasă dacă în timpul verii ar avea posibilitatea de a „petrece" cît mai puţine ore în faţa maşinii de gătit.

● DACĂ VĂ CULCAŢI prea tîrziu pe motivul că nu puteţi dormi din cauza căldurii, a doua zi vă veţi simţi obosit şi veţi suporta mult mai greu arşiţa zilei.

● CÎND UTILIZAŢI ventilatoarele pentru răcorirea camerei, nu staţi prea aproape de ele, căci s-ar putea să vă alegeţi cu o nevralgie. Dacă aveţi răbdare, ventilatoarele realizează o temperatură plăcută în oricare punct al camerei.

NOUTĂŢI MEDICALE

TRATAMENT PRIN TELECOMANDĂ. În staţiunea balneară Heviz, din R.P. Ungară, funcţionează un sistem de baie cu tracţiune, datorită căreia în 3—5 săptămîni se obţin numeroase vindecări ale herniilor de disc. Bolnavii intră într-un bazin cu apă minerală termală şi, prin intermediul unui aparat dirijat prin telecomandă, li se ataşează de talie greutăţi care exercită o tracţiune asupra vertebrelor. În felul acesta discurile intervertebrale herniate pot să-şi recapete poziţia normală.

ŢIGARA IDEALĂ. În R.P. Bulgaria a început să se fabrice o ţigară care nu numai că este inofensivă pentru fumători, prin faptul că nu conţine nicotină, dar prin adausul de atropină constituie chiar un valoros medicament în tratamentul astmului bronşic şi al hipertensiunii arteriale.

APARAT DE „VEDERE" PENTRU ORBI. În R.P. Polonă, prof. Dr. V. Starkiewics a construit un aparat cu care se poate suplini în parte vederea orbilor. Noul aparat, numit „Elektroftalm", are 120 de canale, o cameră optică şi 250 de fotodiode, care se fixează pe fruntea celui care nu vede. Graţie unui sistem de transmitere a impulsurilor şi a unor tranzistori care fac parte din aparat, orbii îndreaptă capul în direcţia obiectivelor albe sau luminate, putînd să le urmărească poziţia şi deplasările.

POLENUL DE FLORI ÎN TERAPEUTICĂ. În serviciul de alergologie al spitalului Dr. Carol Davilla din Bucureşti se obţin în ultimul timp rezultate remarcabile prin utilizarea extractelor de diferite polenuri, în scopul desensibilizării unor suferinzi de boli alergice cum e astmul bronşic şi altele.

CAUZA MIOPIEI LA COPII. Oamenii de ştiinţă sovietici au constatat că principala cauză a miopiei nu este — aşa cum se credea — de natură congenitală, ci se datoreşte desfăşurării activităţii vizuale prelungite într-un sistem defectuos de iluminare.

CURENŢII DIADINAMICI ÎN STOMATOLOGIE. După rezultatele excepţionale obţinute prin aplicarea curenţilor diadinamici în tratamentul unor forme de reumatism, s-au realizat recent rezultate surprinzătoare şi în stomatologie, la tratarea gingivitelor şi pulpitelor, în paradentoză şi periodentite, nevralgii de trigemen etc. Prin curenţii diadinamici se poate obţine şi inhibarea sensibilităţii aproape de anestezie totală, ceea ce permite efectuarea unor intervenţii chirurgicale stomatologice fără utilizarea vreunui alt anestezic.

moda

Ca să nu se uite regula că simplitatea se împacă foarte bine cu eleganţa, dăm aceste modele de rochii de vară, la care numai alegerea materialului şi culorilor face ca să fie mai potrivită pentru dimineaţă sau după masă. Croiala este atît de simplă încît nu mai are nici un rost să fie comentată; Nasturii, cordoanele, bentiţele sînt singura garnitură de mare efect mai ales prin sobrietatea lor.

Desene de Tanţi PFENNINGS

PĂRINŢI ŞI COPII

Crezi c-ai procedat bine?

Nimeni n-a contestat Anghelinei dreptul de a-şi reface viaţa. Rămasă singură, cu o fetiţă pe care o creştea cu dragoste — cel puţin aşa părea atunci — ea dorea să-şi înfrăgheze un cămin. Într-o bună zi, s-a hotărît să se căsătorească cu N P. din acelaşi sat cu ea, Brăneşti. Omul era văduv şi avea de crescut trei copii. O hotărîre bună, fără îndoială, izvorîtă din dorinţa de a întemeia o nouă familie în care copiii lor, fetiţa Anghelinei şi cei trei copii ai lui N. P., să simtă dragostea şi căldura părintească Aşa gîndeau cei care îi cunoşteau şi aşa lăsau să se creadă c-ar gîndi şi ei doi...

S-au căsătorit. Nu mai înainte însă ca Anghelina să-şi dea fetiţa unei alte femei din sat. În noua ei căsnicie, venea singură. Era o condiţie pusă de soţ sau o hotărîre deliberat luată de amîndoi ? Cert este că Anghelina s-a căsătorit, luîndu-şi răspunderea de a-i creşte copiii rămaşi fără mamă, dar că s-a lipsit cu inima uşoară de propriul ei copil. Poate că aprecierea e prea severă, dar faptele o îndreptăţesc.

Anghelina a ţinut să-şi refacă viaţa chiar cu preţul sacrificării fetiţei ei. A intrat într-o familie nouă, uitînd că e mama unei fetiţe, dar gata să le fie mamă copiilor soţului pe care şi l-a ales. Ea a dovedit un egoism meschin, s-a dovedit inconştientă faţă de răspunderea pe care o avea pentru copilul ei. La fel de egoist, neomenos a fost soţul ei, care a acceptat sau i-a impus această situaţie.

Lucrurile s-ar fi oprit aici dacă felul lipsit de dragoste şi de răspundere în care a procedat Anghelina nu ar fi făcut necesară intervenţia colectivului de tutelă din comună, intervenţia sfatului popular. Grăbită să scape de fetiţa în care vedea o piedică în căsnicia ei, mama — şi nu ştiu dacă i se mai cuvine numele acesta — a dat fetiţa unei femei mai în vîrstă, bolnavă de nervi. A dat-o şi n-a mai vrut să ştie de ea, deşi locuiesc în acelaşi sat. Dacă ea a rămas nepăsătoare la tratamentul neomenos la care era supusă fetiţa, zilnic, de către această femeie bolnavă, la chinul şi lipsa de îngrijire a copilei, au intervenit alţii.

Colectivul de tutelă nu putea trece cu vederea situaţia de altfel nelegalizată — copilul nefiind înfiat — creată de această femeie fără suflet. S-au făcut membrii colectivului : doctoriţa şi deputata Silvia Segal, învăţătoarea Elena Comănescu, învăţătoarea şi deputata Florica Stoica, funcţionara de la sfat Florica Radu, împreună cu Stelian Alexandrescu, secretarul sfatului popular din comună. Trebuia găsită o formulă pentru a lua fetiţa pe care femeia bolnavă care o creştea, o teroriza pur şi simplu. Şi într-o zi, s-au hotărît să-i găsească fetiţei un alt cămin. Fetiţa, chinuită, slăbită s-a găsit între prieteni. Nenea care o luase de acasă (secretarul sfatului) şi doctoriţa îi vorbeau frumos, o mîngîiau. Mica Iordana, uimită şi speriată încă de situaţia aceasta, dar sensibilă la schimbare, stătea cuminte şi se uita curioasă la noii ei prieteni. Şi a apărut o prietenă mai duioasă, care a luat-o în braţe şi a dus-o cu maşina departe, o mămică adevărată, bună şi blîndă...

Colectivul de tutelă găsise la Bucureşti o familie care a înfiat-o pe Iordana, o familie care prezenta toate garanţiile că fetiţa va avea o creştere şi o educaţie corespunzătoare. În sfîrşit, Iordana avea o mamă şi un tată. Iar ei s-au dovedit părinţi buni, aşa cum a putut constata şi mai tîrziu colectivul de tutelă, care s-a interesat de mai multe ori de fetiţă şi noii ei părinţi...

Poate că în timpul acesta a existat vreo reacţie din partea adevăratei mame a fetiţei ? Nici una. Mulţumindu-se să ştie doar din auzite despre toate aceste întîmplări, Anghelina îşi vedea netulburată de treburile ei, de îndatoririle destul de grele pe care le are, ca mamă a trei copii. Probabil, că în grija ei de a nu-şi strica cumva armonia familiară a uitat sau şi-a impus să uite că are o fetiţă care a fost chinuită, bătută, pe care au salvat-o alţii. Iar ea nici nu s-a dus să întrebe, să ştie de soarta ei, măcar de departe, dacă a hotărît să n-o mai vadă niciodată.

În condiţiile acestea, poate că e nepotrivit şi, oricum tardiv, să-i punem întrebarea acestei mame care a ales deliberat drumul propriei ei fericiri, cu preţul sacrificării copilului ei : Crezi c-ai procedat bine, Anghelina ? Nu ai nici un moment de remuşcare, nu te chinuie gîndul că ţi-ai părăsit copila şi n-ai mai vrut s-o vezi ?

Desigur, Iordana n-a fost lăsată în voia soartei. Societatea noastră a acţionat, iar, cu mijloacele pe care le are, a avut grijă să asigure acestui copil condiţii normale, potrivite pentru creşterea şi educarea lui. Oricum, după ce a trecut destulă vreme de cînd fetiţa a fost părăsită de mama ei, e de preferat ca ea să rămînă la actualii ei părinţi, care o iubesc şi care o cresc cu seriozitate şi răspundere. Dar un asemenea caz este reprobat de orice mamă, de orice om conştient de rolul şi obligaţiile sale în familie, în societate. Nu poate fi judecată decît cu asprime o femeie ca Anghelina, în conştiinţa căreia pare că n-a existat, atunci cînd şi-a părăsit fetiţa, nici părere de rău, nici durere, nici mustrare, care s-a arătat vădit irresponsabilă în rolul cel mai de preţ pe care îl poate avea o femeie în familie : acela de mamă.

Şi reprobabilă este orice atitudine de acest fel, atitudine pe care opinia noastră publică o dezaprobă şi o condamnă.

Lucia MANOLESCU

SFATURI COSMETICE

Este îndeobşte cunoscut faptul că o expunere îndelungată la soare poate duce la insolaţie, pigmentare, eczeme, arsuri ale pielii şi chiar băşici Totuşi sînt foarte puţini cei care îşi dozează timpul astfel încît să nu ajungă în asemenea situaţii.

Este adevărat că în dorinţa de a ne bronza şi de a nu pierde din zilele de concediu, neglijăm să mai facem acomodarea iar rezultatul se vede chiar de a doua zi cînd arsurile nu ne mai permit să ne expunem la soare, fiind obligaţi să stăm sub cort sau în cameră.

De aceea este bine ca cei care pleacă la mare sau chiar în staţiunile de munte, unde se vor expune la soare, să-şi facă acomodarea expunîndu-se timp de cîteva zile în mod progresiv, 10 minute în prima zi (persoanele sensibile) şi 20 minute (cele brunete). În ziua a doua putem creşte expunerea cu 10—20 minute. De asemenea o condiţie este şi rotirea permanentă a corpului, obţinîndu-se în felul acesta şi o bronzare uniformă.

Persoanele bolnave, care iau medicamente antialergice, sulfamide, clordelazin, vor evita expunerea la razele solare din cauza fotosensibilităţii care se manifestă în asemenea cazuri.

Expunerea la soare este bine de asemenea să fie făcută prin aplicarea pe piele a unor substanţe încorporate în creme sau loţiuni care au rolul de a absorbi razele care provoacă insolaţia, în schimb lăsînd să treacă radiaţiile care contribuie la menţinerea sănătăţii.

Un astfel de preparat antisolar, îl putem face şi singure, încorporînd în cremă, ulei sau pudră 20 g% oxid de zinc, 6 g% salicilat de metil, 5% săruri de chinină, 15 g% acid paraminobenzoic.

Aceste preparate nu trebuie parfumate deoarece se poate întîmpla ca din cauza parfumului, pielea să se păteze.

Dacă tenul prezintă cuperoză se va evita expunerea la soare deoarece sub acţiunea acestuia, micile vase capilare se dilată înrăutăţind afecţiunea

Persoanele cu tenul uscat, deshidratat vor evita de asemenea expunerile exagerate la soare deoarece se accentuează gradul de uscăciune şi deshidratare a pielii ceea ce duce în primul rînd la ridarea obrazului Pentru a evita acest neajuns este necesar ca înainte de a ne expune la soare să aplicăm pe obraz o cremă grasă pe bază de lanolină.

După plajă ne vom spăla cu apă obişnuită, apoi vom aplica din nou puţină cremă, vom renunţa de asemenea la folosirea săpunului. Dacă simţim obrazul îmbîcsit îl vom curăţa cu o emulsie de demachiat. Porţiunile din jurul ochilor, care din cauza luminii puternice au tendinţa de a se strînge şi a se rida, vor fi unse obligatoriu cu cremă atît în timpul zilei cît şi în timpul nopţii.

Anca BOGDAN

Pălării de vară pentru plajă şi oraş

Cum ne aranjăm interiorul

Răspuns cititoarelor

Cum poate fi aranjată sălita unei garsoniere, (2/4 m) astfel ca ea să nu servească numai ca vestibul ? La întrebarea aceasta pusă de o cititoare dăm cîteva soluţii practice. Un dulap obişnuit de haine poate fi transformat în genul celui din desenul nr. 2. Într-o parte se pot ţine haine, în a doua — cărţi, a treia va servi însă drept bufet. Iar uşiţa orizontală va fi astfel construită, încît să se poată lăsa si ridica... (în acelaşi desen 2 se vede din faţă şi dintr-o parte). Cele două scaune, care în mod obişnuit stau lîngă perete, în intervalul dintre dulap şi zid, se trag de-o parte şi de alta a clapei fixate orizontal şi astfel se poate lua masa.

De-a lungul celuilalt perete se aseză (vezi desenul 3), un scrin-bancă, în care se pot ţine, ferite de vederi, o multime de lucruri, bancă pe care se poate şi sta, dacă se aşează pe ea nişte perne plate. În prelungirea acestei bănci se poate instala un rait pentru cărţi — deasupra o vitrină luminată, ascuns, cu becuri sau tub luminiscent.

Pentru cuier, chiar pentru două cuiere, sînt suficiente cele două spaţii din dreapta şi stînga uşii prin care se intră, venind de la bucătărie, în sălita vestibul.

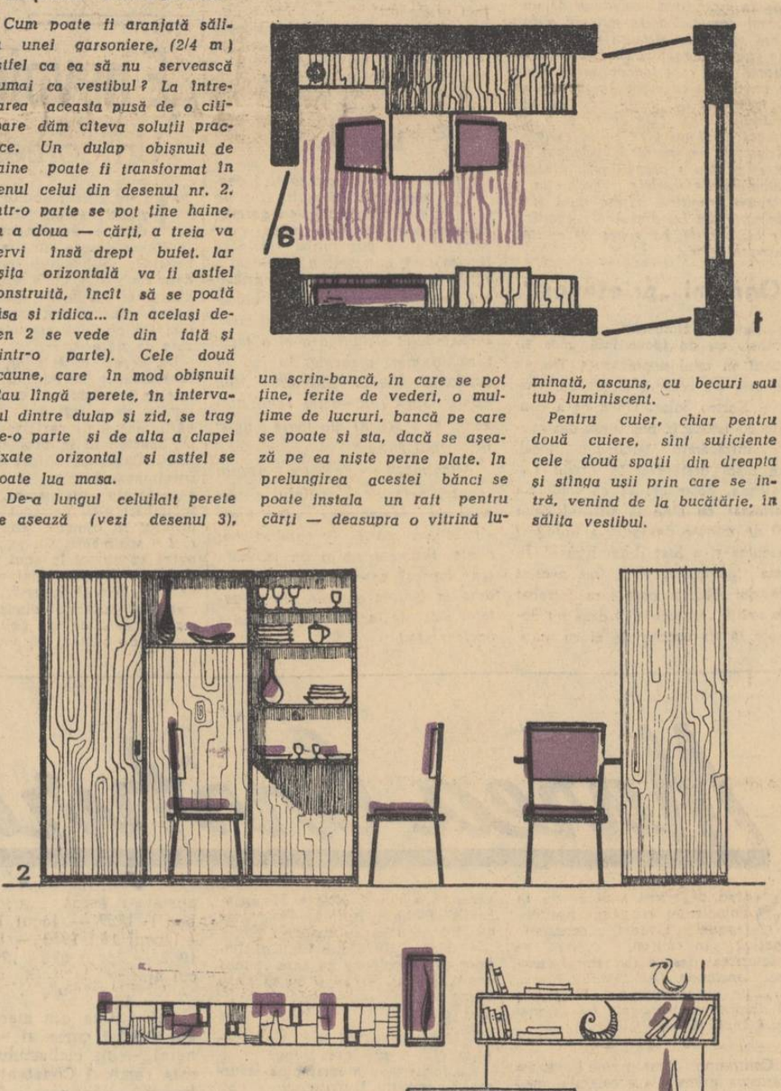

ŞTIAŢI CĂ

...în acest an producţia ţesăturilor de bumbac înregistrează un spor de 7 500 000 m. p. faţă de cea realizată anul trecut ?

...la fabrica „Romînia Muncitoare" din Cluj a fost realizată imitaţia de cașmir din fire polinitrilacrilice ?

...în aceste zile la fabrica „Ideal" din Mediaş a început producţia unor cărucioare şi landouri pliante practice şi uşor transportabile ?

TIPARUL PRACTIC

La cererea cititoarelor dăm acest tipar de pantalon lung, făcut pe pătrate cu latura de 10 cm. Dimensiunile sînt următoarele : din material lat de 70 cm sînt necesari 2,30 m, iar din material lat de 1,40 m, este necesar 1,15 m.

COLŢUL CELOR MICI

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

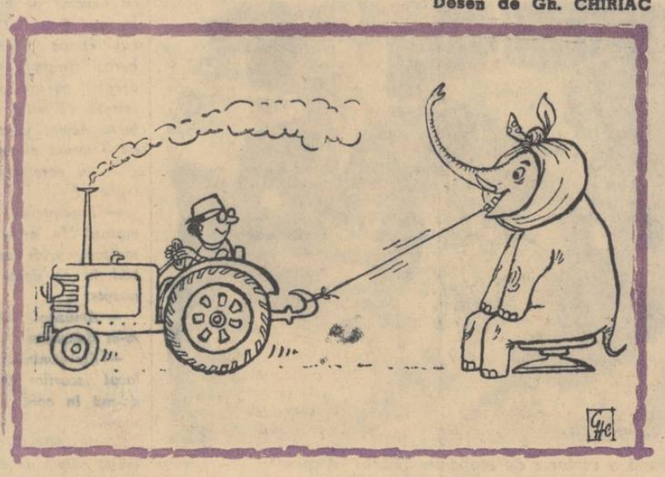

STOPUL

Toţi copiii pot să vadă
Stopul de la colţ de stradă.
Trei ochi are, dar i-arată
Rînd pe rînd, nu toţi deodată.
Fiecare ochi vorbeşte :
Ochiul roşu te opreşte,
Ochiul galben cînd apare
Spune : „Stai în aşteptare !"
Ochiul verde vrea să zică :
„Treci acuma fără frică !"

Florin IORDĂCHESCU

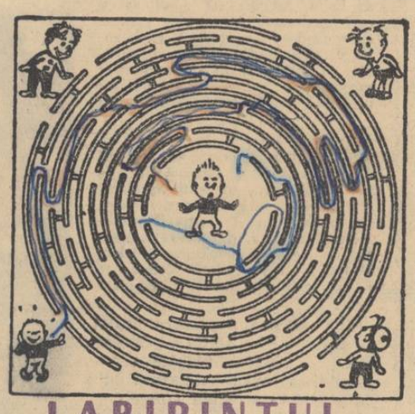

LABIRINTUL

Ajutaţi pe băieţelul din mijlocul labirintului să ajungă la prietenii lui

GHICITOARE

Primăvara înverzeşte
Face fructe, ne umbreşte
Şi-i înalt de-ntrece omul.
Aţi ghicit ce este ?

(Pomul)

Stau pe el în şa călare,
Are coamă, coadă are,
Dar degeaba îl îndemn
Că nu fuge : e de lemn.

(Calul de lemn)

Prinde şoareci şi nu latră,
Iarna stă colac pe vatră ;
Toarce toată ziulica.
Cine poate fi ?

(Pisica)

Stamate s-a descurcat...

— Tovarăşe director, m-aţi chemat ?

— Da. Iată despre ce e vorba, tovarăşe Stamate. Fabrica de hîrtie urmează să ne livreze o comandă. M-am gîndit să pleci la faţa locului, să urgentezi expedierea hîrtiei.

— Păi să vedeţi... aş pleca, dar ştiţi... terenul... acum vara îmi face rău... Căldură mare... năduşeală...

— Bine, dar iarna spuneai că nu poţi pleca din pricina frigului...

— Asta... da... însă de friz te aperi îmbrăcînd paltonul... Dar vara, chibzuiţi şi dumneavoastră, poţi să îmbraci ceva împotriva căldurii ?... Şi apoi, pînă la Bacău, drum lung, eu suferind...

— Dar e vorba despre fabrica din Buşteni... Lîngă Sinaia.

— A ! Buşteni ?... Sigur ! Dacă interesele o cer plec imediat. Va să zică la Buşteni !... Lîngă Sinaia !... Dacă trebuie, trebuie !... Plec, tovarăşe director ! Terenul e slăbiciunea mea. La Buşteni va să zică...

Şi iată-l pe Stamate la Buşteni. Pînă a ajuns, pînă s-a acomodat, pînă a vizitat staţiunea şi împrejurimile au trecut trei zile... Cea dintîi telegramă expediată de Stamate întreprinderii la care lucrează avea următorul conţinut :

„Ieri ajuns stop, azi interesat unde-i fabrica stop mîine încerc vorbesc stop muncă extenuantă".

Seara în parc Stamate a cunoscut un grup vesel şi gălăgios. S-a distrat de minune pînă noaptea tîrziu. A doua zi, spre seară a pornit către fabrică. A cerut bon să intre la serviciul respectiv.

— Păi bine, tovarăşe — i-a răspuns cineva — dumneata nu ştii că serviciile administrative nu lucrează seara ? Oamenii au plecat în excursie la Sinaia.

A doua zi, întreprinderea a primit o a doua telegramă de la Stamate :

„Plecat Sinaia în căutare salariaţi stop negăsit stop eu ajuns Sinaia ei plecat Buşteni stop muncă extenuantă".

La Sinaia, Stamate a rămas două zile în speranţa că oamenii de la fabrică vor veni din nou aici... A treia zi, duminică Stamate se găsea din nou la Buşteni, la fabrica de hîrtie.

— Tovarăşe, duminică birourile nu lucrează. De altfel tovarăşii pe care îi cauţi dumneata au plecat într-o plimbare la Predeal. Reveniţi mîine dimineaţă.

— N-am vreme să aştept pînă dimineaţă. E o chestiune urgentă !...

Şi n-a aşteptat, mai cu seamă că nu vizitase încă Predealul.

Şi iar o telegramă către întreprindere :

„Plecat Predeal în căutare şef „Serviciu", stop ajuns tîrziu stop eu Predeal el Buşteni stop cad din picioare".

Şi o telegramă expediată de Stamate familiei sale :

„Plecat în interes de hîrtie stop ; valea Prahovei superbă stop mîine plec Poiana Ţapului stop îngraşat trei kilograme".

Copleşit de frumuseţile naturii şi de voia bună a grupului cu care se împrietenise, Stamate abia dacă mai găsea vreme să se repeadă seara pe la fabrică să se intereseze la poartă sau la „Informaţii" de soarta comenzii. Tîrziu, după neuitate plimbări sub clar de lună, trecea totdeauna conştiincios pe la poştă să ţină întreprinderea în curent cu ultimele demersuri :

„Nimeni nu ştie de soarta comenzii stop mereu plecaţi ba Sinaia, ba Predeal, ba Poiana Ţapului stop numai eu Buşteni stop contractat anemie".

Şi o altă telegramă expediată de Stamate familiei sale :

„Veniţi urgent pînă la rezolvarea hîrtiei stop găsit cameră cont întreprindere stop interesaţi dacă este fabrică hîrtie şi pe litoral stop aranjez deplasare"

A doua zi, o telegramă fulger. De data asta era expediată lui Stamate de către întreprinderea sa :

„Primit hîrtia acum trei zile stop rămîi Buşteni încă patru zile. total 14 zile, concediul dumitale odihnă stop la înapoiere decontare urgentă cheltuielile făcute priveşte personal stop deplasare plăcută".

P. cont. I. AVIAN

NELL COBAR

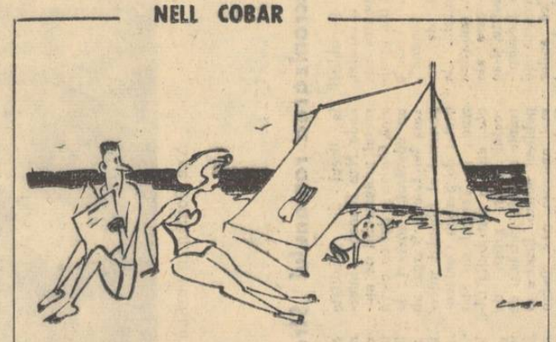

— Mămico, iar a uitat tăticu robinetul deschis la baie...

MATTY

— Ţii minte aia care mi-ai scăpat-o din mîncioc acum trei ani pe toamnă ?

FRED GHENĂDESCU

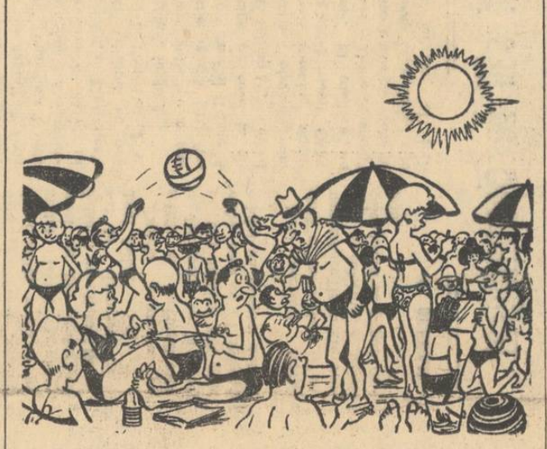

— Fără soţie ?
— Da, azi am simţit nevoia să fiu singur...

E. ARNO

— Copii, de ce nu veniţi cînd vă chem ?
— Ne jucăm de-a ospătarii, mămico !...

Din obiceiurile popoarelor

Masa la grecii antici

● La greci existau diferite forme de a mînca în societate: se organizau ospeţe, la care participanţii contribuiau în părţi egale, uneori venind fiecare pur şi simplu cu mîncarea în coş.

● Grecii erau foarte ospitalieri ; fiecare invitat putea să aducă pe cine voia. Acest obicei a generat pînă la urmă o categorie deosebită de oameni, căreia i s-a dat disprefuitoarea poreclă de „paraziţi". Grecii nu concepeau să mănînce singuri. Plutarh spunea că a mînca de unul singur „nu înseamnă a prînzi, ci a-ţi umple stomacul ca animalele".

● După ce se instala toată lumea, slugile turnau oaspeţilor apă ca să-şi spele mîinile, apoi se aduceau nişte mese joase, cîte una pentru doi oaspeţi, care se puneau în faţa paturilor, obiceiul de a mînca lungit fiind practicat încă din vechime.

● Grecii nu foloseau nici furculiţe, nici cuţite. Linguri aveau, dar preferau să le înlocuiască cu o coajă de pîine. Mîncarea se lua cu mîinile, bucatele fiind servite tăiate mărunt, pentru a se înlesni apucarea.

● La Atena un ospăţ nu începea niciodată cu supa ; deşi aceasta era mîncarea preferată a lui Heracles (supa groasă, de mazăre cu găluşti), grecii considerau ciorbele şi supele „hrana oamenilor săraci", şi ca atare, la o masă cu invitaţi nu se cădea să fie servite.

● Feţele de masă şi şerveţelele erau necunoscute, vechii greci se ştergeau pe mîini cu miez de pîine sau cu o cocă specială, frămîntată prealabil între degete.

● Desertul consta din fructe proaspete şi uscate, migdale sărate, brînză, usturoi, ceapă, brînză cu chimion şi plăcinte sărate, faima Atticii.

● Atenienii preferau să bea vinul după masă ; de altfel, vinul putea să înlocuiască mîncarea, dacă era amestecat cu făină de orz şi brînză rasă. Vinul se dilua de obicei cu trei părţi de apă.

● Mesenii alegeau un „preşedinte" al simposionului, care veghea la respectarea ordinei, acesta hotărînd cantitatea şi tăria vinului ce trebuia să fie băut.

Poşta redacţiei

Medicale

VLADIMIR PANAIT — Arad : **Vom ţine seama de dorinţa dv. şi vom publica articole despre „Virozele pulmonare", deşi în rubrica „Medicul vă sfătuieşte" au mai fost înserate materiale pe această temă.**

GENA — Brăila : **Bineînţeles că este util un control medical. Se pare că a fost vorba totuşi de un hematom, care s-a resorbit mai greu. Chiar dacă nu este nimic serios, este bine să se facă controalele necesare. Fumul amintit de dv. nu credem că poate fi pus în cauză. Totuşi, Sanepidul trebuie din nou sesizat.**

MIMI N. — Bucureşti : **Ne face impresia că nu aţi luat lucrurile în serios şi de aceea aveţi acum neplăceri. Specialistul ginecolog vă poate pune un diagnostic precis. Se face analiza secreţiei, se constată despre ce microb sau parazit este vorba, se stabileşte la ce anume medicamente este acesta rezistent sau nu şi dacă aveţi răbdare să faceţi pînă la capăt tratamentul, cu siguranţă că vă veţi vindeca. Deci, cu răbdare şi hotărîrea de a face ceea ce vi se recomandă, prezentaţi-vă din nou la specialist.**

C. RODICA — Deva : **Gimnastica obişnuită făcută cu perseverenţă, cît şi ciclismul făcut susţinut, vă pot ajuta mult la realizarea dorinţei dv.**

SPERANŢA — Agigea : **Răspunsul îl găsim chiar în scrisoarea dv. Acea „groază" de care vorbiţi în legătură cu unele insuficienţe constatate, fac ca totul să se complice. În primul rînd, legăturile pe care le faceţi cu vechile suferinţe, nu sînt reale. Credem că un medic neurolog şi eventual în colaborare cu un endocrinolog, ar putea să vă ajute să reciştigaţi liniştea. Condiţia de bază este să nu vă lăsaţi stăpînită de teama amintită.**

PIŢIGOI — Brăila : **Am reţinut preţioasele dv. observaţii. Nu putem să ne asumăm însă obligaţia de a sesiza autorii broşurilor educativ-sanitare amintite, deoarece, tratînd o problemă ca aceea a mijloacelor anticonceptionale, ei sînt obligaţi să le treacă în revistă, indiferent dacă într-un moment sau altul unele sînt mai greu de aplicat.**

MARINESCU T. PETRE — Bacău : **Sîntem convinşi că exageraţi. Dacă întregul organism este armonios dezvoltat, atunci nu poate fi vorba de supărarea amintită. Nu există intervenţii chirurgicale în acest sens. Dacă leziunea este reală, un medic endocrinolog ar putea ajuta. Dar din cele relatate se pare că o asemenea încercare nu ar avea rost, cel în cauză putînd duce o viaţă normală din toate punctele de vedere.**

MONICA — Cisnădie : **Despre problema Halenei noi am scris în cadrul rubricii „Medicul vă sfătuieşte". Ideea centrală a articolului amintit era aceea că mirosul neplăcut al gurii se poate datora unor foarte numeroşi factori, dintre care cariile dentare, suferinţe ale nasului (ozena), suferinţe ale stomacului, plămînilor, colecistului, intestinelor. Se subliniia că, pentru a putea încerca un tratament este necesar să se descopere cauza. Aceasta cere răbdare, atît din partea bolnavului, cît şi din partea medicului.**

În legătură cu „albeaţa de la ochi", este absolut necesar să vă prezentaţi medicului oftalmolog din policlinica teritorială de care aparţineţi.

LUCIANA B. — Bucureşti : **Reţete miraculoase care să facă să se îndesească părul, din păcate nu există. De fiecare dată, tratînd acest subiect, am subliniat că trebuie încercate variate tratamente, recomandate de medicii dermatologi, deoarece metodele care la unii dau rezultate bune, la alţii nu sînt urmate de nici un efect.**

RICA — Bucureşti : **Depinde cît timp a trecut de la alăptare. Gimnastica şi masajul pot folosi, uneori. Sigur că sînt posibile intervenţii chirurgicale, dar numai dacă există indicaţii în acest sens. Probabil că serviciul de care vă interesaţi este acela de chirurgie reparatoare din Bucureşti.**

DAN FELICIA — Timişoara : **Nu vă puneţi singură diagnosticul. Lăsaţi pe chirurg să stabilească dacă este sau nu vorba de varice, iar medicul dermatolog, natura petelor albe apărute. Procedînd aşa aveţi mult mai multe şanse de a scăpa de neplăcerile amintite.**

CONST. UNGUREANU — Bucureşti : **Observaţia medicului dv. a fost foarte judicioasă.**

E. G. — Tulcea : **Medicii care v-au examinat au avut foarte mare dreptate, în sensul că nu aveţi nici un motiv să vă îngrijoraţi. În anumite tratamente vechi, se făcea într-adevăr caz de urmările nefaste care ar ameninţa pe cei în situaţia dv., dar adevărul este că în afară de obsesia pericolului, nu există, în realitate, nici un pericol. Deci, soluţia ce vi s-a oferit trebuie acceptată ca atare.**

DIMIA — Botoşani : **Pe lîngă gimnastică se poate încerca masaj cu un unguent pe bază de foliculină.**

POPESCU S. — Poenari: **Nu s-a întîmplat nimic grav. Asemenea lucruri se petrec relativ frecvent şi nu este vorba despre nici o boală. Totul este ca ea să nu vă obsedeze. Ar fi potrivit un concediu într-o localitate de munte, ducînd acolo o viaţă foarte ordonată şi liniştită. Este în fond vorba despre o solicitare exagerată.**

B. IOSIF — Tg. Mureş : **Puteţi, pentru început, să folosiţi produsul Sebodern, la care să adăugaţi eventual 4—5 fiole de Gerovital.**

M. B. — Bacău : **Relativ la prima întrebare : aţi procedat foarte bine, ducînd o viaţă ordonată şi raţională. Credem însă că vreţi uneori să cereţi organismului prea mult. Nu veţi întîmpina greutăţi în noua viaţă pe care o începeţi, dacă nu veţi face excese.**

REBUS

Buletin meteorologic

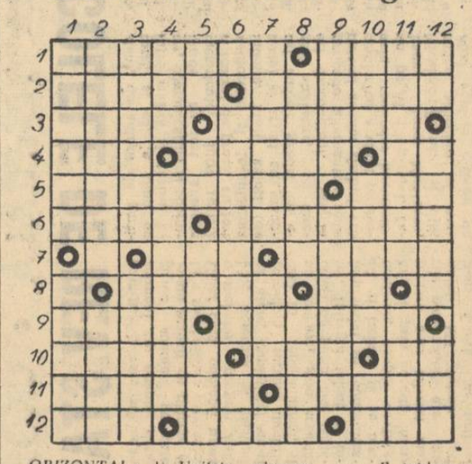

ORIZONTAL : 1) Unitate de măsură pentru o ploaie torenţială — Afluent al Ronului 2) Ceaţă rară — Oferit cadou de moş Gerilă 3) Înseninează la faţă pe bărbaţi — Vînt puternic 4) Prefix pentru ureche — „Furtuna" sau „Omul care aduce ploaia" — Litere din neon ! 5) Bani gheaţă — Riu în Germania 6) Locuitor de la munte — Şi cu ea şi fără ea, bate vîntul prin buzunare 7) Pune o ceaţă pe ochi — Suflat cu aur 8) E acoperită cu brumă — Scoase din pepeni ! 9) Specie de moluşte — Provoacă frigeri cu ridicarea temperaturii 10) Victimă de vreme rea — Rocada mare — Problema lui Columb 11) Nici prea cald, nici prea frig — Îi ninge şi-i plouă 12) Dimie — Piesă de Ibsen — În gura unui porc prevesteşte schimbarea vremii.

VERTICAL : 1) Îşi dovedesc utilitatea pe lapoviţă şi ninsoare. — E totdeauna plouată ! 2) Tristă ca o zi înnorată — Riu în Bavaria. 3) Înseninare — Ceaţă slabă, negură uşoară 4) Perioadă istorică — Barometru pentru înregistrarea timpului probabil 5) Usturoi — Pentru economie ! — E contra — Îngheţat la superlativ 6) Furtunos — Semitonă ! 7) Suflare lină de vînt — Localitate în Abisinia 8) Căldură mare, canicule — Numărul babelor vinovate de schimbarea vremii, la începutul lui martie 9) Măiestrie — Pseudonimul lui Iulie, caracterizînd arşiţa verii 10) O stradă din Paris ! — Anotimpul cu temperatura în scădere — Sandu Popescu 11) Vînt puternic, însoţit de precipitaţii atmosferice (pl) — Vapori din atmosferă condensaţi în nopţile senine 12) Pete ! — A viscoli — Plouaţi.

Radu ŞTEFĂNESCU

In timpul zilei

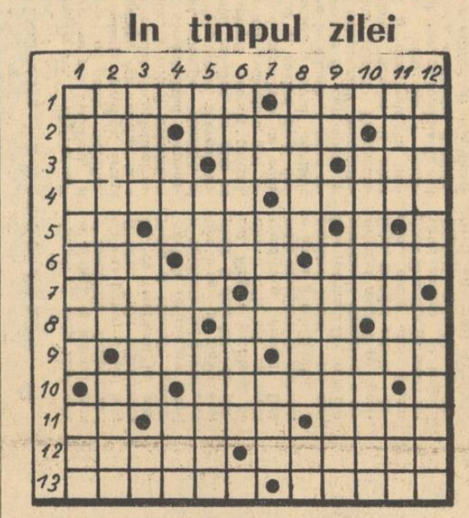

ORIZONTAL : 1) Suită de... zece zile — O puteţi face numai în timpul zilelor cu soare 2) Pronume — Între zi şi noapte — În fugă ! 3) Loc de muncă ascuns de lumina zilei — Zile la romani — Bărbosul vizitator din seara fiecărei zile 4) Mai aproape de soare ! — Condiţie pentru o zi însorită 5) Nord-Est — Lumină strălucitoare... dar în reverş ! 6) Punct de plecare... soarelui în cursa sa zilnică — Cuprinde o treime din zilele primăverii — „Trăiesc o zi frumoasă" de Aurel Giroveanu 7) Imediat — Alifii, de zi sau de noapte 8) Sistem de lucru ziua şi noaptea, prin rotaţie — Vă furnizează zilnic ştiri din toată lumea — Nota... crepusculului 9) În acelaşi oraş — Muncă pe ogoare în timpul verii 10) Început de săptămînă... — Alexei Batalov, în filmul „Nouă zile dintr-un an" 11) La bord ! — ...plase pescăreşti — Ziua de lucru, în detaliu 12) Sforţare — Şapte la cucubeu 13) Scriitor sovietic, autorul comediei „O zi de odihnă" — Caracteristic.

VERTICAL : 1) Uvertura fiecărei zile — A scris nuvela „Cîteva zile", continuarea romanului „Soseaua Volokolamskului" 2) Autorul versurilor : „Cu mîne zilele-ţi adaugi / Cu ieri viaţa ta o scazi / Şi au cu toate astea-n faţă / De-a pururi ziua cea de azi !" — Divan 3) Ultima masă a zilei — Turn — Aproape de tot ! 4) Ca lumina zilei (masc.) — Oraş în Ciad — Opt la gustare ! 5) Dată pe jumătate — În timpul zilei — „Şi ziua ard stelele" de Eugen Frunză sau „Zilele săptămînii" de D. R. Popescu 6) Mijlocul zilei — ...şi începutul zilei 7) Ieşit din baie — Conjuncţie — Autorul romanelor „Ora şase" şi „Anii tineri" 8) Difuzată în fiecare zi — Crustacei — Uşite ! 9) Lung ! — Inspiraţi la malul mării 10) Gigantic — Ploaie... la singular ! 11) Tineri — Azi, mîine — Careuri agrare 12) Colecţii de ...zile însemnate ! Vaporos.

Ion PASCAL

filatelie

„Marile aniversări culturale 1963"

În fiecare an, Consiliul Mondial al Păcii recomandă sărbătorirea unor mari aniversări ale oamenilor de cultură şi de ştiinţă, ale căror opere au contribuit în mod deosebit la dezvoltarea înţelegerii şi prieteniei între popoare.

Drept urmare, şi filatelia noastră are prilejul să se îmbogăţească în fiecare an cu o emisiune cu această temă, pentru a contribui la popularizarea personalităţilor respective. Se poate constitui — şi mulţi filatelişti din ţară, în special tineri, şi-au şi constituit — o colecţie de mărci poştale cu tema „Personalităţi mondiale oglindite în filatelia R.P.R." Simpla înşiruire a unora din aceste personalităţi arată cît de bogată şi de variată este o asemenea colecţie.

Astfel, prima emisiune „Mari aniversări culturale" (1955) prezintă următoarele figuri : povestitorul danez H. C. Andersen, poetul polonez A. Mickievicz, poetul german Fr. Schiller, scriitorul francez Ch. Montesquieu, poetul american W. Whitman, scriitorul spaniol M. Cervantes.

Emisiunea din 1956 înfăţişează pe : fizicianul american B. Franklin, pictorul japonez Toyo Oda, dramaturgul englez G. B. Shaw, poetul american I Franco, savantul francez Pierre Curie, dramaturgul norvegian H. Ibsen, scriitorul rus F Dostoievski, poetul german H. Heine, compozitorul german W A. Mozart, pictorul olandez Rembrand

Emisiunea din 1958 : naturalistul suedez Ch. Linné, filozoful francez A. Comte, poetul englez W Blake, compozitorul rus M. I. Glinka, poetul american H. Longfellow, dramaturgul italian Carlo Goldoni, pedagogul cehoslovac Comenius.

În anul 1959, seria „Mari aniversări culturale" ne aduce pe : compozitorul german Fr Händel, savantul englez Ch. Darwin, scriitorul evreu Şalom Alehem, savantul rus A. S Popov, poetul scoţian R. Berns, savantul francez Fr Jolliot-Curie.

În 1960 : scriitorul rus L. N. Tolstoi, scriitorul american Mark Twain, pictorul japonez K Hokusai, poetul francez A de Musset, romancierul englez D. Defoe, matematicianul ungur J. Bolvai, scriitorul rus A. P. Cehov, medicul german L. Koch, compozitorul polonez Fr. Chopin.

Marile aniversări culturale din 1961 prezintă pe : filozoful grec Heraclit, filozoful englez Fr. Bacon, poetul indian R. Tagore, scriitorul argentinean D. F. Sarmiento, poetul german H von Kleist, savantul rus M. V. Lomonosov

Anul trecut, pe lîngă filozoful şi scriitorul francez I J Rousseau şi filozoful rus A. I. Herzen pentru prima dată seria „Mari aniversări culturale" a prezentat şi figura unui român, I L. Caragiale, cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moarte

Anul acesta, emisiunea „Mari aniversări culturale 1963" va cuprinde cinci valori, cu un nominal total de 4,75 lei

Prima marcă, de 40 de bani, înfăţişează pe romancierul englez W. M. Thackeray, de la a cărui moarte se împlinesc 100 de ani

Tot pentru a comemora 100 de ani de la moarte, marca de 50 de bani va prezenta pe pictorul francez Eugène Delacroix.

A treia marcă, de 55 bani, ne aduce portretul savantului medic român Gh. Marinescu, de la a cărui naştere se împlinesc 100 de ani

Pe marca de 1,55 lei vedem figura compozitorului italian G. Verdi, comemorat cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la moarte

În sfîrşit, pe marca de 1,75 lei, apare chipul cunoscutului om de teatru rus, K. M. Stanislasky, sărbătorit la 100 de ani de la naştere.

Mărcile sînt tipărite în heliogravură, în cîte două culori, pe hîrtie cretată, fără filigram

Machetele grafice au fost executate de Şerban Zainea

Cu prilejul apariţiei acestei emisiuni au fost puse în circulaţie şi două plicuri „prima zi" obliterate cu o ştampilă specială.

Candidat la învăţătoare

Povestire de ANA CRISTEA

Ţi observat şi dv.? Călătoreşti cu trenul, în compartiment e linişte, fiecare e singur cu gîndurile lui. Unii privesc absent pe fereastră, alţii dormitează şi deodată... Deodată, în uşa compartimentului îşi face apariţia un ins plin de voie bună, cuceritoare, care îi însufleţeşte dintr-odată pe toţi cei prezenţi.

Aşa s-a întîmplat şi acum. Călătoream spre Craiova, cu acceleratul 103. În compartimentul nostru domnea cea mai deplină linişte. Prin dreptunghiul ferestrei defila galbenul auriu al holdelor şi verdele, cu luciri întunecate, al podgoriilor şi livezilor.

Călătorii din compartiment — obişnuiţi pesemne cu panorama vraseului, nici nu o mai luau în seamă. Tînăra de lîngă uşă, croşeta. Bătrînul de alături, moţăia. Lîngă geam, o fetişcană cu cozile împletite în coc citea, iar doi tineri (tractorişti ? sondori ? cine ştie) jucau şah, cînd tărăgănind pînă la exasperare mutările, cînd executînd cîte două trei pe minut.

Cam aşa arăta „atmosfera" înainte de a veni „el". Era plin de zîmbet, gata să izbucnească, în fiece moment, într-o explozie de rîs sănătos.

Şi iată că totul s-a schimbat dintr-o dată. Tarlalele de porumb din dreptul ferestrei nu mai sînt nişte tarlale oarecare. Aflăm, de la proaspătul călător, că ele sînt ale gospodăriei colective din Leu, că aici colectiviştii au răspîndit peste 50 de tone de îngrăşăminte şi că trag nădejde să scoată 4 000 de kg. porumb boabe la hectar.

Dar pădurea, pădurea care se zăreşte dincolo de vîlcul de case ? E de salcîmi, a împlinit în primăvara aceasta 6 ani şi e plantată de tinerii din Jianca pe o ploaie, mamă-mamă, ce mai ploaie !...

Noul venit ştie de toate : că la Celei s-au descoperit nişte monede de pe timpul lui Domiţian, în comuna prin care o să trecem în curînd se va construi un siloz, mai încolo, la gospodăria de stat, buruienile sînt stîrpite cu o soluţie împrăştiată din avion...

Călătorul nostru ştie de toate şi vrea să afle cît mai multe. De unde pînă acum cîteva clipe nu ştiam nimic unul despre altul, acum aflăm că tinerii şahişti nu sînt nici tractorişti, nici sondori, ci muncitori la uzinele „Electroputere" : fata cu romanul, învăţătoare ; vine de la părinţi şi va pleca în tabără cu copiii. Bătrînelul care s-a trezit din moţăit merge la Herculane, are reumatism, deh ! ca toţi bătrînii... Bineînţeles că omul nostru vrea să ştie ceva şi despre mine. Cînd a auzit că sînt craioveancă, a exclamat :

— Craioveancă ? Păi ştii dumneata, tovarăşă, că eu era să mă însor cu o craioveancă ?

Şi fiindcă nici unuia din noi nu-i părea de loc surprinzătoare această posibilitate, omul nostru adăugă :

— Să mă însor, e un fel de a zice, dar intîmplarea, pe cinstea mea — e plină de tîlc. Ce ziceţi, să v-o povestesc ?...

Fireşte că l-am îndemnat cu toţii să ne-o spună, inclusiv cei doi tineri şahişti, care se hotărîseră în sfîrşit să facă remiză...

— Ei, la povestea asta ar fi bun un păhărel de vin din cel pe care-l ştiu eu. Dar nu-i nimic, merge şi aşa. Cum vă spuneam, era prin '49, într-o primăvară. Mă găseam militar în termen, la o unitate din Craiova. Ei, şi cum vă zic, într-o duminică ieşisem în invoire şi umblam pe străzile Craiovei. Mă gîndeam unde să mă duc : în parc, la cinema ? Ce mai, eram oleacă descumpănit. Dv. ştiţi cum e ostaşul : îi place şi o plimbare, şi un film, dar dacă ai şi o codană lîngă tine, atunci e şi mai bine. Ehei, tinereţe, ce mai calea-valea, toţi am trecut prin astea, nu-i aşa unchiule ?

Unchiaşul, trezit de-a binelea, zîmbeşte tinereşte pe sub mustaţa-i albă, tunsă scurt ca o periuţă de nylon.

Şi cum vă spuneam, tînăr eram şi nu nearătos, iar haina militară mă prindea al naibii de bine. Ca să vă spun drept, inspectasem treaba asta, trăgînd cu coada ochiului în geamul vitrinelor pe lîngă care treceam. Şi dv. cunoaşteţi că acestea te mai înfrumuseţează nitel...

Omul nostru povesteşte şi rîde tot timpul. Rîdem şi noi. Încerc să mi-l închipui cum arăta, cu paisprezece ani în urmă, trebuie să fi avut într-adevăr cu ce se făli. E înalt, bine legat, are o figură negricioasă, puţin cam aspră, dar cu trăsături plăcute. De sub sprîncenele dese te priveso doi ochi negri, vioi, cu căutătura deschisă, îmbietoare. Şi zîmbeşte, zîmbeşte mereu, e numai voie bună omul acesta.

— Aşadar, cum mă fuduleam eu prin vitrine şi-mi mai aranjam capelo sau îmi potriveam fără pricină centura, numai ce zăresc la cîţiva paşi în urma mea o fetişcană. Adică, zărisem eu mai multe, dar pe una dintre ele am privit-o mai cu luare aminte. Mi se părea că mă urmăreşte de cum intrasem în „Calea Unirii" cum i se spunea atunci străzii principale din Craiova. Acuma Craiova are mai multe străzi principale. Şi Calea Severinului, un adevărat bulevard, cu zeci de blocuri noi şi Calea Bucureştiului...

— Dar întrebările despre avere ce rost aveau ? se interesă învăţătoarea de la geam.

— Ei, voia să ştie şi ea dacă sînt ţăran sărac, fiindcă vedeţi dv., era vorba de Rezoluţia din 3—5 martie, vă amintiţi, aia din 1949 cu transformarea socialistă a agriculturii.

— Şi i-ai dat interviul pînă la urmă ?

— I l-am dat. Ce i-am spus nu mai ţin minte totul, dar ştiu că am încheiat cam aşa : iar hectarele, vitele şi toate cîte ţi le-am înşirat mai înainte, dacă nu le am acum, le voi avea, sînt sigur, în anii următori.

— Da, frumoasă poveste, zise bătrînelul cu Herculanele. Ca să vezi la ce idee poate să intre un om cînd nu cunoaşte tot gîndul celuilalt.

— Staţi, că nu s-a terminat. Au trecut anii, m-am întors în sat, m-am însurat, am şi trei copii, doi băieţi şi o fetiţă... Mulţumesc şi ai dv... Zic, au trecut 14 ani şi zilele trecute, că d-aia mi-am adus aminte, cu cine credeţi că mă întîlnesc pe străzile Craiovei, ca să vezi potriveală, tot pe Calea Unirii ?

— Cu fata.

— Chiar cu ea ! M-a întrebat de viaţă, de sănătate şi bineînţeles, ca orice gazetăriţă — acum cu experienţă — şi despre muncă.

— Cum s-ar spune, i-ai mai dat un interviu — glumi unul dintre muncitorii şahişti de la „Electroputere".

— Da şi nu. Mai bine zis, am rectificat cîtrele interviului din '49.

— ?!?

— Da, ce că uitaţi aşa miraţi ? I-am zis : scrie, tovarăşă : eu, Spiridon Ştefan, am partea mea la o avere compusă din 2 800 de hectare teren arabil, 80 de livadă şi vie, 140 de vaci cu lapte, 3 000 de oi...

— Iar ai dat-o pe glumă, ca altădată — încercăm noi să-i oprim şirul pomelnicului — doar nu mai eşti candidat la învăţătoare...

Omul nostru se apără cu strănicie de o asemenea învinuire.

— Ba nicidecum ! Toate cîte i le-am spus erau cel mai curat adevăr.

— Bine, dar ce meserie ai dumneata ? — întrebă nedumerită fata cu croşeta.

Omul nostru rise şi se grăbi să-şi strîngă bagajele. Trenul intra fluierînd într-o nouă staţie.

— Sînt colectivist în satul din vale — ne lămuri el, arătîndu-ne un pilc de case care ţineau printre copacii rămuroşi. Cînd aveţi drum, daţi pe la mine. Am şi un vin, mamă-mamă ! Bei şi-ţi ia reumatismul cu mîna, auzi unchiaşule ?...

Ne-a urat la toţi călătorie plăcută şi a dispărut aşa cum a venit : vesel, plin de voie bună şi de încredere în viaţă.

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Nae Roman în postură originală de dirijor.

PE PLATOURILE DIN ARAD SE FILMEAZĂ

Ecranizarea romanului „Străinul" de Titus Popovici

Bulevardul Republicii din Arad a căpătat, partial și pentru moment, înfățișarea din preajma anului 1944. Vechile firme „Dacia română", „Banca română de comerț", Restaurantul... „la Mircea" etc., etc., amintind ramificațiile sinuoase ale caracatiței capitaliste, și-au ocupat locul pe frontispiciul clădirilor, reconstituind atmosfera specifică anilor aceia, alcătuind decorul viu și fidel necesar aparatului de filmat. Cîci din luna mai a.c. orașul de pe Mureș a devenit un imens platou de filmare, pe care își desfășoară asiduu munca echipa de cineaști a studioului „București" ce transpun pe peliculă noua producție romînească „Străinul", ecranizare după romanul cu același nume, de scriitorul Titus Popovici.

Regizorul Mihai Iacob, secundat de Gh. Gică și Nicolae Corjos, operatorii Viorel Todan și Octavian Basti, și-au mutat în Arad, pe o perioadă de cinci luni, aproape întregul laborator de creație.

...În fața prefecturii (actualmente sfatul popular orășenesc) a fost arestat Andrei Sabin, eroul principal al filmului, interpretat de tînărul absolvent al Institutului de artă cinematografică din București, Ștefan Iordache.

...Inconjurat de pitorescul peisaj de la „trei insule" — de pe Mureș — Andrei Sabin, pescuiește. Sonia, fata care-l iubește (interpretată de Irina Petrescu) îl caută.

S-au filmat scene de muncă la Uzinele de vagoane și acțiunea de apărare a întreprinderii împotriva unei unități hitleriste; episodice, fac figuriție, și numeroși oameni ai muncii din Arad, cum sînt de pildă Nicolae Holosciuc, lăcătuș la Uzinele de vagoane sau Constantin Bucur, funcționar la sfatul popular orășenesc.

Ne-am deplasat de la locul de filmare, la hotelul „Mureșul" unde trebuia să intrăm în posesia fotografiilor făcute anume pentru revista noastră de Ecaterina Sireteanu din echipa de cineaști. Și în timp ce sedeam într-un fotoliu din hol, în așteptarea regizorului secund Nicolae Corjos, a urmat o secvență curat... cinematografică... Au intrat vijelios doi tineri. Unul înalt, brunet, altul scund, blond. Aveau în priviri bucuria revederii dintre doi prieteni sau foști colegi. Discutau însuflețiți.

— Cînd ai venit ?... O să iasă ceva „forte"? — îl asaltă blondul cu întrebările pe brunet.

— Să vedem !... N-aveți cumva un stilou ? mi se adresă deodată tînărul brunet.

I l-am întins. A scris ceva pe o carte.

— Să știi că scriu oribil.

— La figurat poate ! Că la propriu...

Mi-a înapoiat stiloul.

— Mulțumesc !

Și au plecat tot așa de repede cum au apărut.

— Păi de ce l-ai lăsat să plece ?! îmi impută regizorul care tocmai cobora scările.

— Pe cine ?

— Pe... Titus Popovici.

— ?!

„Și-a lăsat stiloul acasă, să nu-i devină sclav și-n clipele libere" am reflectat necăjit, privindu-mi îndelung tocul cu care tînărul scriitor a dat autograf (al cîtelea oare ?!) pe romanul „Străinul", tovarășului său blond.

Virgil LAZĂR

CIRCUL BIELORUS

Pe cei care consideră că străvechea artă a circului nu mai este în stare să aducă în arenă alte numere decît cele ce au făcut bucuria bunicilor noștri, programul colectivului bielorus de cîre îi îndreptățește să devină optimiști...

Anatoli Șag, un talentat iluzionist, cunoscut printre artiștii sovietici de circ ca un adevărat creator de școală, aduce înaintea spectatorilor miniaturi de iluzionism în care, numere specifice genului, care de care mai spectaculoase, se înlănțuie în mici scenete satirice, asemănătoare celor aparținînd lui Arkadi Raikin.

Vezi bunăoară un ditamai birocrat „demontat" în părțile sale componente — capul, trunchiul, membrele — drept pedeapsă pentru isprăvile sale. La un moment dat, arena se preface într-un lan de secară, punctul culminant reprezentînd, fără îndoială, clipa cînd însuși Șag se face nevăzut.

Acestor miniaturi, care constituie partea „de mare rezistență" a spectacolului, li se adaugă o seamă de alte numere de atracție din care se remarcă jongleria de forță a lui A. Nelipovici, acrobațiile lui Nikolai și Ghenadie Gorlov, salturi acrobatice, dresuri de animale.

O scenă din spectacolul circului bielorus.

Un concurs pentru păpuși

„Drumeții veseli"

Încheierea stagiunii a fost făcută la Teatrul de păpuși din Cluj, cu o nouă premieră originală. Autorii (Ecat. Pop și E. Gherman) precum și compozitorul (George Sbîrcea) sînt clujeni. Interesant de semnalat este faptul că regia a fost încredințată unei artiste : Ana Brie, instructoarea formației de păpuși de la fabrica „Libertatea", formație distinsă cu premiul I la Festivalul „I. L. Caragiale", în 1962.

Bucurîndu-se de o scenografie reușită (Al. Rusan), spectacolul îi face să participe pe copii la diverse întîmplări, avînd asigurată prezența unui personaj autentic, singurul de altfel, istețul „Chici ghidus". El conduce un concurs „Drumeții veseli" la care participă felurite animale. Între altele, este auzit un cor al șoricelor, dirijat cu coada de motanul Cotoșman. În cîntecul despre primăvară ce-l interpretează corul, unul din șoricei cîntă fals, drept pentru care mănîncă o urechelă zdravănă de la dirijor. Copiii s-au amuzat urmărind un dans marinăresc executat de cumătra vulpe și au asistat la un palpitant meci de box dintre un dulău și un cățeluș, terminat în favoarea celui de-al doilea.

Faptele petrecute pe scenă, și concursul care se desfășoară, au la bază un text inspirat din proverbe, ceea ce dă spectacolului un caracter educativ.

Noul spectacol reprezintă și ca subiect și ca montare, o încercare reușită a colectivului harnicului teatru de păpuși clujean.

C. ȘERBAN

Noi săli de cinematograf

Celor 170 cinematografe și cinci caravane cite funcționează în prezent în regiunea Dobrogea, li se vor adăuga în acest an, noi unități. Astfel prin terminarea construcției a încă 63 cămine culturale se vor deschide tot atîtea săli de cinema tograf. Dintre acestea sînt în curs de terminare cele de la Cumpăna, Viișoara, Chirnogeni, Negrești. De asemenea în curînd la Negru Vodă va fi dat în folosință un nou cinematograf.

Teatrul din Pitești la toamnă

Cu prilejul turneului pe care l-a întreprins în București secția de estradă a teatrului „Al. Davila" din Pitești, am aflat noutăți ale viitoarei stagiuni. Teatrul și-a fixat repertoriul, iar la unele piese pregătirile au început de mai mult timp.

Regizorul Jean Stopler va pune în scenă piesa lui Carlo Goldoni „Hangița", într-un cadru scenografic conceput de Emil Moise. Rolul Mirandolinei va fi jucat alternativ de Ileana Angelescu și Adriana Popovici. A doua piesă aflată în pregătire este „Minciuna are picioare lungi" de Eduardo de Filippo în regia artistică a lui Ianis Veakis.

În ce privește activitatea secției estradă, trebuie menționat faptul că pe lîngă obișnuitele spectacole de revistă sau concerte, se intenționează și prezentarea unor comedii muzicale.

Pregătiri la operetă

La Teatrul de operetă bucureștean, diminețile continuă să fie pline de freamătul pregătirilor. Se pregătește în primul rînd turneul pe care colectivul teatrului îl va întreprinde pe litoral. Apoi au loc preparative pentru stagiunea de toamnă. Așa se face că într-una din diminețile trecute, i-am întîlnit în culisele teatrului, antrenați într-o convorbire animată, pe Ion Dacian și pe Anton Negoițescu.

— Peste puțin timp, spunea Ion Dacian, vom pune la punct rolul pe care îl vei interpreta la toamnă.

— Este vorba, îmi explică Anton Negoițescu, de rolul titular din opereta „Paganini", pe care îl voi juca alternativ cu Ion Dacian. De aceea primul tenor al teatrului nostru ne ajută cu dragă inimă, iar lucrul acesta ne este de mare folos în ridicarea nivelului artistic al interpretării noastre.

— Problema dezvoltării artistice a tinerilor actori de operetă mă preocupă în mare măsură. Cîntărețul de operetă trebuie, nu numai să știe să cînte, dar el trebuie să fie și un perfect actor. De aceea pregătirea tinerelor cadre ale operetei trebuie continuată și după terminarea Conservatorului, iar pe cît mi-e cu putință cît mai diferite. Așa se face că în cele mai bune condițiuni, astfel ca rezultatele obținute să fie maxime. Cu prilejul vizitelor pe care le-am făcut peste hotare — ca și în recentul turneu din R. D. Germană sau atunci cînd am jucat în operetă „Țara surîsului", alături de colectivul Teatrului de Operetă din Budapesta, mi-am dat seama de prestigiul de care se bucură pretutindeni operetă românească și interpreții ei. Prestigiu pe care avem datoria să-l menținem și să-l ridicăm continuu.

Sandu MARIAN

Pentru brigăzile de agitație

Casa regională a creației populare din Tîrgu Mureș desfășoară o activitate intensă. Ea se îngrijește de editarea cu regularitate a unor culegeri, a materialelor necesare brigăzilor artistice de amatori etc. O astfel de culegere a apărut recent sub titlul „Pagini mureșene", înmănunchiînd lucrări ale membrilor cenaclurilor literare din cuprinsul regiunii Mureș — Autonomă Maghiară. Schițele și nuvelele publicate în această culegere poartă semnătura lui Ion Ilie Mileșan, Virgiliu Giurezu, Mihail Filimon, Ion Cazan, Aurel Urzică, Viorica Prelipceanu, Petre Baciu, iar versurile sînt datorate poeților Zeno Ghițulescu, Nițu Valeriu, Traian Dragoș, Sandu Cristian etc. Culegerea este întregită cu traduceri din limba maghiară ale unor tineri scriitori ca Anghi Gyula, Szabalai Gyorgy, precum și o originală culegere de folclor : „Balada țapinarului hădăcean". Astfel de culegeri ar putea intra în obișnuința și a acelor case regionale de creație, care neglijează în prezent această latură a activității lor.

• BREVIAR •

Brigada artistică „Metalocasnica"

Cooperativa „Metalocasnica" își desfășoară activitatea pentru servirea populației prin aproape 90 de centre, răspîndite pe întreg cuprinsul Bucureștiului. Așa stînd lucrurile, cum ar fi putut brigada artistică să-și culeagă materialul necesar programului, dacă nu l-ar fi adus însăși artiștii amatori ? Fiecare a cules de la centrul unde lucrează faptele bune și pe cele... mai puțin bune. Așa s-a născut noul spectacol „Pe specific".

„Brigada noastră artistică, ne spune tov. Tudor Constantin, vicepreședinte al Cooperativei „Metalocasnica", ne-a ajutat în mod deosebit în producție. Programele sale — care se refereau la lucruri concrete din cooperativă — au avut răsunet. Aș vrea să adaug și numele colectivului artistic care desigur a contribuit la reușita spectacolului nostru : Ionescu Daniel, Ilie Marin, Ioan Cristea, Niculae Stanciu, Luca Ilie, Emilia Furtună, Ioana Sofronie, Ecaterina Felix, Alex. Crăciunescu, Lidia Blaga, Elena Biro, Filip Marcovici.

Strădaniile lor au fost încununate de succes — care s-a reflectat și în faptul că în întrecerea rațională a celui de-al VII-lea concurs, s-a situat pe locul I, în raionul „23 August",

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Regina stației de benzină"

Fermecătoarea artistă Nadejda Rumeanteva, (eroina filmului „Fetele") prezintă în recenta producție a studiourilor ucrainene, „Regina stației de benzină" un adevărat recital de virtuozitate actoricească. Pusă în situații dintre cele mai diferite care-i solicită în egală măsură momente de exuberanță și veselie ca și altele de deznădejde amară, eroina trece cu dezinvoltură și cu multă dăruire prin toată gama sentimentelor, îmbogățind prin jocul ei datele psihologice ale personajului, în fapt destul de sărac închegat de către scenarist.

Comedia „Regina stației de benzină" care prilejuiește regizorilor A. Misurin și N. Litus citeva ingenioase gaguri cinematografice (plinsul fetei deasupra unei imense tobe, cursa pe patine a șoferului Taras etc.) sublimează o idee de mare frumusețe morală : aceea că oricît de modestă ar fi munca pe care o îndeplinim ea trebuie făcută cu pasiune, cu dragoste, cu acel simț al răspunderii și datoriei față de oamenii în mijlocul cărora trăim.

I. MATEI

Fortăreață pe Rin

În anii celui de-al doilea război mondial, hitleriștii au amenajat într-o veche fortăreață de pe Rin un lagăr neobișnuit. Prizonierii aflați aici — generali ai armatelor occidentale capturați în lupte sau care s-au predat — trăiau în condiții favorizate de către comandamentul german. Scopul vădit al tratamentului de oaspeți îar nu de prizonieri acordat acestor prețioși deținuți era acela de a proteja cadrele viitorilor aliați ai Germaniei revanșarde de după război.

Pe temeiul acestui fapt real, cineaștii cehi au încercat o demonstrație de psihologie și mentalitate, urmărind să evidențieze înrudirea fundamentală de interese între toți acești reprezentanți ai castei militariste burgheze indiferent de scopurile imediate care i-au făcut să devină pentru o vreme adversari pe cîmpurile de luptă. Dar, deși filmul dispune de un pivot menit să trezească interesul și, totodată, să alimenteze un anume crescendo dramatic, el trăiește mai curînd prin replică decît printr-o acțiune bine condusă. Juxtapunerea schematică a unor retrospective precum și a unui final care se petrece la mai mulți ani după război, creează impresia de incoerență datorită lipsei unui liant neapărat necesar explicitării caracterelor.

Interpreți cunoscuți și apreciați ai filmului cehoslovac cum sînt Karel Höger, Bohumil Smida și alții nu reușesc mai mult decît niște interesante tipuri de expresie intrucît, după cum arătam, scenariul (Vladimir Kalina) nu oferă prilejul unei participări concludente a eroilor în acțiune.

Sorin ROIBU

„Viață fără chitară"

Filmul regizorului ceh Jiri Hanibal încearcă dezbaterea unei probleme de etică, urmărind relațiile de dragoste dintre doi tineri, Vera și Zdenek. Trebuie spus că, încă din prima parte, a filmului, cea expozitivă, cuprinde citeva scene reușite (supărarea celor doi îndrăgostiți, întoarcerile acasă ale eroului etc.), spre final intriga se pierde într-o tentativă de analiză psihologică, insuficient susținută, previzibilă și ca atare departe de a mai solicita atenția și interesul spectatorului. Și e păcat deoarece punctul de plecare al filmului mărturisea intenția realizatorilor de a aborda cu curaj și sinceritate o problematică contemporană, cu largi aderențe la public.

Meritã totuși relevate secvențele care surprind ritmul cotidian al străzilor pragheze — filmate cu o precizie aproape documentaristică — precum și jocul actorului Jaroslav Vizner în rolul lui Zdenek.

I. DELEANU

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

TONY CURTIS

Iubitorilor celei de a zecea muze le este binecunoscută figura actorului american Tony Curtis. Spectatorii din țara noastră au avut prilejul să-l urmărească într-o seamă de filme printre care „Vikingii", „Trapez" și, în special, în admirabila creație, cu un puternic conținut antirasist „Lanțul", în care apărea alături de vestitul actor negru Sidney Poitiers. De curînd Tony Curtis s-a numărat printre oaspeții de seamă ai Festivalului Internațional al Filmului de la Moscova.

Fiu de croitor sărac, originar din Ungaria, Tony Curtis s-a născut la New York la 3 iunie 1925 și s-a pregătit copilăria pe străzile cartierului muncitoresc Manhattan. După o tinerețe aventuroasă, plină de peripeții, printre care și aceea de a fi fost la un moment dat... pensionarul unei școli de corecție, Tony Curtis își găsește drumul în viață alegînd cariera actoricească. Remarcabil sportiv din adolescență, viitorul actor se evidențiază încă în timpul celui de al doilea război mondial, ceea ce îi va ajuta la terminarea stagiului militar să devină bursier la o școală teatrală.

Primele apariții pe scenă constituie mici improvizații, tînărul actor remarcîndu-se cu un excelent comic. Debutează în 1949, sub conducerea regizorului M. Shane în „O rasă de dincolo de rîu", realizînd de-atunci încoace un mare număr de filme. În 1951, se căsătorește cu actrița americană Janet Leith, cunoscută publicului nostru din „Vikingii", alcătuind un cuplu artistic, asemănător lui Yves Montand și Simone Signoret, menit să trezească, din partea amîndurora o rodnică emulație.

VĂ POVESTIM FILMUL

„MOBY DICK"

O producție în culori a studiourilor americane

... Ishmael, unicul supraviețuitor de pe vasul „Pequod", condus de faimosul căpitan Ahab,povestește tragica întîmplare care a dus la pieire o mină de matinari curajoși, hotărîți să-l urmeze pînă la capăt în lupta pe viață și pe moarte cu Moby Dick, balena albă, monstrul nebiruit al oceanelor...

Era în anul 1840 cînd Ishmael sosește la New Bedford, un orășel de pescari din Massachusettes. Aici, la hanul „Sponter", îl cunoaște mai întîi pe Queequeg, un om cu chipul înfiorător tatuat, colecționar de cranii, fiul unui șef de trib de canibali. În pofida aparenței

sale înfricoșătoare, Queequeg este un om cinstit și curajos și, de acum, Ishmael se va împrietenì cu el. Tot aici însă, face cunoștință cu renumitul lup de mare, căpitanul Ahab, a cărui față era brăzdată de o cicatrice ce îar în locul unui picior pierdut în lupta pe mare, purta o protecă din os de balenă. Ahab dorea să plece cît mai grabnic pe întinderile oceanului pentru a doborî el însuși misteriosul colos — balena albă, Moby Dick, cu care mai luptase și altădată, dar fără rezultat.

Ishmael, împreună cu prietenul său Queequeg — care mai tîrziu, pe vas, avea să-i salveze viața — se

de pe spinarea lui Moby Dick și moare, astfel, luptînd vitejește. Dar nici ceilalți nu se mai pot salva. Furia balenei albe trimite în adîncurile oceanului vasul cu echipaj cu tot...

★

Filmul „Moby Dick", realizat după cartea scriitorului american H. Melville, apărut în anul 1851, a fost realizat în 1956. Cineaștii au străbătut trei mii de mile pe marea irlandeză și în largul Oceanului Atlantic vreme de șase săptămîni. Numeroase cadre au fost filmate în condiții grele, de către operatori, care au stat ore în șir cățărați în vîrful catargului.

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

SPECTACOLELE DE REVISTĂ

În aceste zile toride, de vară, publicului bucureștean îi sînt oferite spectacole în grădini, susținute mai mult de Teatrul satiric-muzical „C. Tănase". E o situație care nu crește evident meritul intrinsec al spectacolului, de e făcută să-l ridicînd, totodată, în fața conștiinței noastre, împotarea de a fi neglijat activitatea unei instituții teatrale unică, la București, în genul său, care este un gen între două genuri, dacă nu chiar între trei. Două sau trei, există în spectacolul de estradă, sau de revistă, o dominantă vină a teatrului de proză, ceea ce ne îndatorează cu o atenție mai susținută.

Bunul simț al publicului nu s-ar gîndi niciodată să-l caute, sau să-l situeze, pe lîngă Tristan și Isolda, Flautul fermecat, pe lîngă simfonii, ci mai curînd pe lîngă comediile cu cîntece și cuplete, din a căror veche tradiție, și apropie de loc din a operetei, s-a născut revista. Realitatea este că nici un autor sau actor de revistă nu s-a zocolit muzicant (în afară, evident, de autorii de partituri), și că, în timp ce între revistă și teatrul liric, comunicațiile și schimburile au fost aproape inexistente, între revistă și teatrul de proză, au fost neîncetate și întotdeauna intense. Mulți autori (de texte) și actori au practicat ambele genuri cu egală strălucire, nu rareori concomitent, sau în perioade alternante : semnatarul acestor rînduri era copil cînd a văzut pe scenele revistelor bucureștene pe Al. Giugaru, Tatărianu, Aurel Munteanu, Niculescu-Brună, și alții, jucînd scheciuri și spunînd cuplete scrise de Alexandru sau Nicu Kiriescu, de Tudor Musatescu, Mircea Ștefănescu și de alți mulți dramaturgi. Toți actorii care au dat strălucire genului, ca și cei ce nu l-au dat, au cîntat cuplete satirice, ceea ce înseamnă numai că i-au dat un ritm deosebit, cu ajutorul unui acompaniament muzical de mare discreție, executat de o mică orchestră sau chiar de un pian, aportul muzical afirmîndu-se mai ales în cele două acorduri : pam-pam !, care subliniau refrenul sau poanta, două silabe sonore, pe care le-am reauzit cu plăcere și în spectacolele actuale. Chiar cînd cupletul urma o melodie propriu zisă, bine decantată și existînd ca atare, cupletistul nu-și considera sarcina modificată în sens muzical, și nu devenea, prin aceasta, cîtuși de puțin mai cîntăret. Intregul talent al interpretului se concentrează, și trebuie să se concentreze, asupra cuvîntului, și prin aceasta interpretare s-au afirmat marile personalități ale genului. Mă întreb, cîți mari actori ai revistei știau să citească pe portativ, și sînt gata să afirm că cel puțin nouăzeci la sută nu știau. Melodia cupletului, ca și a corului, se prindea exclusiv cu urechea, și, într-o vreme cînd textul original se afla la începuturi, era știută mai dinainte, de către toți, prin marea circulație a anumitor cîntece, ai căror autori nici măcar nu erau identificați (de altfel, foarte multe erau populare, țărănești și lăutărești). Valoarea, calitatea vocală a cupletistului era aproape indiferentă, „aproape" referindu-se exclusiv la acele fenomene de afonie monstruoasă, care îmbolnăvesc și îngrozesc urechea ascultătorului. Incolo, orice om poate intona corect o melodie, și sub acest raport, între interpretul de pe scenă și spectatorul din sală, era egalitate deplină. Cine l-a auzit pe Tănase, autentic geniu al revistei, își va aminti întotdeauna de „vocea" lui, acel bas sparț, bolovănos, monoton, și strident, din care el a știut să facă un excelent mijloc, un auxiliar deosebit de original al valorificării cuvîntului și textului satiric.

Influența extraordinară a cinematografului, a radiodifuziunii și discului a provocat o egală dezvoltare a muzicii ușoare, o binecuvîntată dezvoltare, care, la rîndul ei, a făcut ca în multe locuri să apară o estradă, iar pe estradă o orchestră, un microfon și un dizeur (sau o dizeuză). Toate acestea au favorizat de asemenea apariția și popularitatea șlagărului sentimental și a baletului distractiv, pe care marele public a dorit să le audă și să le vadă pretutindeni. Faptul nu se putea realiza, evident, la teatrul „de proză", unde actorii nu se pot apuca să cînte replicile lui Shakespeare, Ibsen, Tolstoi sau Caragiale, și nici la teatrul liric, la teatrul de operă și balet, unde muzica nu e „ușoară", iar baletul nu e „distractiv". Singurul teren înundabil pentru acest puhoi, singurul gen penetrabil la această tendință, era revista, al cărui text era fragmentar și variat, și în a cărei osatură muzicală își făcuse loc prin acompaniamentul cupletului. Astfel, s-a îmbogățit revista cu cîntărețul și cîntărețele sentimentală, cu baletul compus din zeci de „girls" și „boys", cuprinzînd în acest nou val cupletul și scheciul satiric, și îmbrăcînd forma hibridă, dar orbitoare a „marelui spectacol", de tipul Sieffeld-follies și Follies-Bergeres. Iar orchestra a crescut pînă la proporțiile unei filarmonici.

Iată, deci, cum s-a produs creșterea vertiginoasă a rolului muzicii în spectacolul de revistă. Oare a devenit revista prin aceasta, un gen muzical, un spectacol muzical ? Nu, categoric nu, căci această creștere n-a modificat, și nici nu putea modifica, substanța specifică, esența revistei, care este aceia a scheciului și cupletului satiric, a criticii umoristice, a comentariului fragmentar, aproape ziaristic, al vieții curente, al evenimentului cotidian, în care se exprimă morala curentă. Avînd, evident, o mai redusă capacitate de adîncire și analiză decît dramaturgia, textul revuistic are în schimb o mare capacitate de cuprindere, și o excepțională promptitudine critică. Fragmentarismul genului îl ajută și îl deservește în același timp, dar e singular care, cu condiția de a-și păstra continuitul și misiunea satirică, îl delimitează și îl distinge de celelalte genuri, dîndu-i o definiție aparte. Definiția aceasta, de altfel, nu întrunește chiar toate condițiile unui gen, ea fiind mai curînd a unei specii : o specie a teatrului „de proză".

Tot ceea ce am spus mai sus nu tinde spre revendicarea unei purificări a revistei, de muzică, și de efectele directe ale acesteia, șlagăr sentimental și balet, nu reclamă depopularea foaei orchestrei, revenirea la un pian horogrît și, prin împingere la absurd, la actorul afon și inaudibil. Aceasta nici nu s-ar putea, și nici n-ar fi bine. Cu hibriditatea lui, cu caracterul lui eterogen și eteroclit, spectacolul de revistă are totuși o soliditate sui-generis, se ține bine pe picioare și poate fi deosebit de plăcut. Singura problemă pe care o ridic aci, cu toată timiditatea omului fără mare experiență în materie, e aceea a echilibrului, a ponderei firești care trebuie rezervată fiecărnia din elementele eterogene, a rezistenței revistei pe specificul textului satiric. Incolo, nimic mai plăcut decît să auzim pe scena revistei cîntece și melodii originale cît mai bune, cîntărești cît mai talentați, dansuri cît mai colorate și mai plăcute.

Deci, de pe poziția apartenenței revistei la textul „de proză", de pe poziția specificului textului satirico-umoristic, și cu grija de a vedea valorificîndu-se acest specific cît mai bine, vom cerceta, într-o cronică viitoare, cele două spectacole ale Teatrului „C. Tănase", și spectacolul de turneu al Teatrului de estradă din Pitești.

Radu POPESCU

75
1958

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 305

Sîmbătă
10 august 1963

8 pagini — 1,50 lei

ACTORII ȘI PREOCUPĂRILE LOR
Acasă la MIȘU FOTINO

CRONICA TEATRALĂ
SPECTACOLE LA TEATRELE DE ESTRADĂ
de Radu POPESCU

în pagina a 8-a:
SCENA ȘI ECRANUL

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Minerii la ei acasă

Lucrări pentru deschiderea minei „Dîlga", pe Valea Jiului

La Lupeni sau la Aninoasa, la Uricani sau la Petrila, în toate localitățile de pe Valea Jiului trăiesc și muncesc mineri, oameni care scot cărbune din inima munților și dau „hrană" furnalelor, locomotivelor sau altor mașini. O vizită la locurile lor de muncă, în adîncuri, se soldează cu imagini și amintiri care nu se uită ușor, iar cine se oprește la casele minerilor nu are de ce să regrete. Tot ce va afla sînt fapte demne a fi consemnate.

Pasiuni

Ne-am oprit deunăzi acasă, la minerul Traian Gherman din Vulcan. Ne-a întîmpinat soția sa. Pentru un moment a rămas în cumpănă. N-are obiceiul să refuze primirea vizitatorilor, dar se gîndea că într-un anumit fel bărbatul său va fi deranjat de la treburi importante. S-a hotărît totuși și deschizînd larg ușa, s-a adresat soțului:

— Traiane, mai lasă hîrtiile, te caută cineva!

În prima cameră stătea aplecat asupra desenelor de pe planșă un om robust, cu figura concentrată, completînd cu noi linii și însemnări schițele. Venise numai de vreo oră din șut, și s-a apucat să lucreze. Ne-a spus că are două probleme de rezolvat, să definitiveze o inovație și să scrie la o revistă tehnică împreună cu alți membri ai brigăzii despre experiența lor în realizarea de înaintări rapide. Amîndouă trebuie rezolvate cît mai repede și Traian Gherman nu vrea să le amîie. De altfel, tehnica e o pasiune a lui. Cu 16 ani în urmă a venit din Maramureș și s-a angajat ca vagonetar în Valea Jiului. Nu cunoștea mare lucru despre minerit. Traian Gherman a început să învețe: a ajuns miner, apoi maistru. Pe măsură ce-și îmbogățea cunoștințele profesionale, se împrietenea tot mai mult cu problemele tehnice. La început o idee interesantă apoi alta îl îndemna să contribuie la promovarea noului, la ușurarea muncii.

I. COJOCARU și F. ISTRATE

• *(Continuare în pag. 3-a)*

La clubul minerilor din Aninoasa

Coasta Aurorei

INSEMNĂRI DE PE LITORAL

de Maria Teresa León și Rafael Alberti

De cîte ori nu ne-am visat mergînd și mergînd pe o plajă fără sfîrșit? Și care din noi nu a lăsat să rătăcească degetul copilăriei pe conturul mării, călătorindu-și gîndul? Ba uneori, chiar maturi, am visat din nou la acea plajă în care singurătatea se culcă între cer și pămînt, pentru odihna noastră. Căci jinduim întotdeauna să ne întoarcem la acel punct fericit cînd o algă sau un melc era o bucuroasă, o palpitantă descoperire. Și deși lumea ne înconjoară, ne simțim, ca atunci, singuri cu jocul nostru și începem să scormonim nisipul cu aceeași tăcută voluptate.

Căci plajele fericite ale verii trebuie să folosească tuturor ființelor umane. Să cheme pe toți oamenii: „Ei, oameni buni, veniți! Toate razele ultraviolete care auresc pielea sînt aici! Iată ce minuni vă oferim!"

Așa parcă strigă plajele pe care le-am văzut în Romînia. Se deschid la o mare care a fost aspră cu multe corăbii și care păstrează încă amintirea argonauților căutători ai liniei de aur, privirile dacilor, pașii sciților...

• *(Continuare în pag. 3-a)*

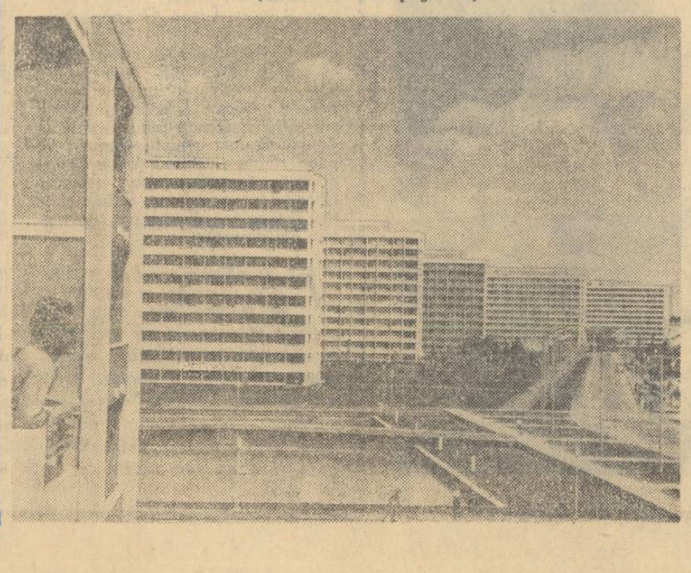

PE POTECI UMBROASE

Inginerul Ion Sihota, șeful ocolului silvic Pojorîta, asemăna munca silvicultorului cu cea a unui gestionar.

— Sigur, e o deosebire. Gestiunea silvicultorului o alcătuiește pădurea, dar încolo... Aceeași răspundere pentru soarta fiecărui copac, aceeași necesitate a inventarului lunar...

— Chiar inventar?

— Da, da, inventar. Și asta reprezintă doar o parte a muncii noastre.

— Și unii care gîndesc...

— Unii gîndesc că, vara mai ales, privilegiile meseriei noastre — păduri umbroase, aer curat — ne creează regim de concediu șase luni pe an. Credeți-mă, lucrurile nu stau chiar așa...

Pepiniera de la Bobeica

Nicolae Sebinski primește micul nostru grup în pragul casei. Urmînd invitației, își pune haina, își ia pușca și se urcă în mașină. Șoferul pornește motorul și iată-ne din nou pe șoseaua prăfoasă, spre munții îndepărtați, care parcă închid zarea. În stînga drumului, ascunse printre pîlcurile de conifere, își pornesc apele spre o îndelungată călătorie cele două rîuri legendare ale Țării de Sus: Moldova și Suceava. Surori gemene, ele se despart curînd — una spre nord, alta spre sud — pentru a se reîntîlni, împăcate, în larga matcă a Siretului. Șoseaua urmează firul Sucevei, cotind în dreapta și-n stînga. Oprim în fața unor clădiri joase, în jur împrejurul cărora se întind largi parcele îngrădite cu plase de sîrmă. Sîntem la pepiniera forestieră Bobeica. Invitatul nostru coboară din mașină și — în calitate de șef al pepinierei, vechi în funcție de 11 ani — preia oficiile de gazdă. Ne întovărășește de-a lungul parcelelor din pămîntul cărora răsar tulpine fiaravede de rășinoase i pini, molizi, paltini de munte. Unele sînt de-acum crescute, altele de-abia s-au desprins din leagănul pămîntului și se clatină primejdios în bătaia ușoară a vîntului. Spre margini, suprafețe întinse, neacoperite de vreo vegetație oferă soarelui goliciunea deplină a humei.

— De pe suprafețele acestea am scos de-acum puietul și l-am plantat. Acum lăsăm pămîntul să se odihnească, îngrășîndu-l între timp cu săruri minerale pentru ca la anul să punem un nou puiet.

Inginerul Valeriu Răescu, de la întreprinderea forestieră din Cîmpulung Moldovenesc, ne amintește popasul făcut, cîteva ore mai devreme, pe șoseaua Lucina-Izvoarele Sucevei.

— Vă amintiți de versantul acela proaspăt împădurit, în dreptul căruia ne-am oprit? Vă spuneam atunci că pentru a opri eroziunea solului, efectul unei tăieri neraționale realizată cu zeci de ani în urmă, am plantat parcela cu pini și molizi. Ei bine, puietul necesar plantării a fost crescut aici, în această pepinieră.

Nicolae Sebinski reia explicațiile. El știe cu exactitate ce virstă are puietul de pe fiecare parcelă. Pentru că nu la orice virstă puietul este apt pentru plantat. Trebuie să fi împlinit trei ani. Dar cîte griji pînă să se ajungă la etatea asta! Anual, echipe speciale îl plivează de cinci ori, ferindu-l de îmbrățișarea mortală a buruienilor. Cu aparate speciale e stropit cu regularitate, cu substanțe anti-dăunători. (A doua zi, la Valea Putnei aveam să aflu despre experiențele pe care le fac cercetătorii punctului științific de aici pentru introducerea, în plantațiile de rășinoase pe sute de hectare, a stropitului

I. DELEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Pregătiri pentru noul sezon fotbalistic

REPORTAJUL ÎN PAGINA 5-A

DIN SUMAR:

RASISM PE SCARA DE SERVICIU
SCRISOARE DIN LONDRA

„CUM I-AM CUNOSCUT"
AMINTIRI DESPRE I. I. MIRONESCU
de I. PELTZ

MODA: TOAMNA 1963

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DE PRETUTINDENI

SÎNT vrăbiile folositoare sau dăunătoare? Iată o problemă destul de complicată. Firește că ele pricinuesc pagube în regiunile rurale. Numeroasele stoluri de vrăbii dăunează semănăturilor de grîu, orz, ovăz și floarea soarelui, iar în silozuri ele aduc căpușe. În afară de aceasta, vrăbiile ciugulesc cireșile, vișinele și strugurii.

In schimb, primăvara, în timpul cît își hrănesc puii, vrăbiile aduc mari foloase. Ele distrug dăunătorii pădurilor și cîmpurilor. In orașele mari vrabia este singura care apără spațiile verzi de dăunători.

●

IN ULTIMII 50 DE ANI *nu numai lumea s-a schimbat sub puterea creatoare a omului, dar și omul însuși. Potrivit datelor Institutului de antropologie al Universității „Lomonosov", cu 50 de ani în urmă înălțimea medie a omului era de 165 cm.; astăzi ea este de 167,5 cm. Cu 25 de ani în urmă tinerii la vîrsta de 18 ani aveau în medie înălțimea de 143,9 cm., iar astăzi 149,7 cm. Fetele de aceiași vîrstă „au crescut" de la 145,6 cm. (în anul 1936) la 151 cm. astăzi. In afară de greutate, s-a dezvoltat și volumul plămînilor și s-a lărgit cavitatea toracică. Lățimea spatelui a crescut la băieți cu 1,5 cm., iar greutatea lor cu 4 kg.*

●

VIOLONISTUL *Amedeo Bal-Dovino, care face parte din trio-ul instrumental din Triest, este unul din pasagerii salvați de pe vasul „Ciudad de Asuncion", care a suferit nu de mult o avarie lîngă coasta argentiniană. Cu această ocazie el și-a pierdut vioara Stradivarius. Zilele acestea pilotul unui elicopter a observat prețiosul instrument plutind în apropiere de locul unde se varsă Rio de la Plata și a comunicat acest lucru marinarilor argentinieni. Vioara a fost pescuită și înapoiată posesorului ei. Acum Amedeo Bal-Dovino caută un maistru în stare să-i repare vioara, care valorează 60.000 de dolari.*

●

DOCTORUL TIȚIȘVILI *de la Institutul de igienă din Georgia a descoperit că proporția de bătrîni în vîrstă de peste 90 de ani crește în raport direct cu altitudinea unde trăiesc. Studiul a fost făcut în regiunea muntoasă Gori.*

●

KUWEITUL, *așezat în Orientul Mijlociu, posedă mari cantități de petrol, dar pînă în prezent cei 321.621 locuitori ai săi nu dispuneau de apă potabilă: era necesar să se distileze apa de mare, ceea ce nu este de loc ușor. Or, în ultima vreme s-au descoperit pînze de apă potabilă, care vor putea furniza 1.000mc. pe zi. Această cantitate nu este prea mare, dar în pustiu e mai prețioasă decît țițeiul.*

●

MONETĂRIA BRITANICĂ *sugerează să se bată monedele din material plastic. Acest procedeu nu ar costa scump, monedele ar fi inuzabile, ușoare și ar putea fi fabricate în diferite culori. Marele inconvenient — precizează un raport al monetăriei — este faptul că ar fi ușor să se fabrice monede false.*

●

IN ORAȘUL *Reggio Calabria (Italia de Sud) știrea despre moartea tînărului Giusepe Campora a fost primită în cercul prietenilor și cunoștințelor sale cu multă mîhnire. A doua zi cînd numeroși prieteni veniră să prezinte condoleanțe, mama lui Giusepe mărturisi printre lacrimi că fiul ei nu este mort. Ea a răspîndit această știre pentru ca în acest fel să torpileze pregătirile de nuntă ale lui Giuseppe astfel încît să dea posibilitate fiicei sale să se căsătorească ea intîi.*

●

IN CURÎND *semnalele luminoase de pe farurile ce străjuiesc țărmurile japoneze urmează să fie înlocuite prin dispozitive de semnalizare sonoră. O voce de femeie va anunța periodic diferite informații care interesează pe navigatori. Vocile vor fi înregistrate pe bandă de magnetofon, iar emisiunea se va face pe unde ultra scurte. Noul sistem promite să fie mai sigur decît sistemul luminos mai ales în nopțile cu ceață densă. Au fost preferate voci feminine, întrucît sînt mai sonore, mai pătrunzătoare.*

●

UN FACTOR POȘTAL *din California avea multe de îndurat de pe urma cîinilor din curțile unde aducea corespondența. El a găsit pînă la urmă o soluție. De acum înainte este însoțit în drumurile sale de cîinele său. Colegii săi din Fremont au declarat că vor și ei să imite exemplul lui și să fie însoțiți de patrupezi.*

RASISM PE SCARA DE SERVICIU

Scrisoare din Londra

In ultimele săptămîni purtători de cuvînt ai partidului laburist au acuzat pe conservatori că se folosesc de propagandă rasistă și că ațîță prejudecățile rasiale încercînd în felul acesta să împiedice o scădere a numărului voturilor lor în alegerile parțiale pentru Parlament. Firește, liderii conservatori au dezmințit această acuzație. Ei au declarat că în Marea Britanie numai mici grupuri fasciste duc o campanie deschisă pentru segregație rasială și atacă în mod deschis pe oamenii de culoare. Într-adevăr, în Marea Britanie nu veți găsi ca în sudul Statelor Unite sau ca în Africa de sud afișe mari pe care să stea scris: „Numai pentru albi" sau părți speciale din vagoanele de cale ferată în care oamenilor de culoare să nu li se dea voie să călătorească.

Dar segregarea rasială există în numeroase moduri, oficiale și neoficiale, vizibile sau pe jumătate vizibile, iar recent, prin aprobarea în Camera Comunelor a legii pentru imigrare în cadrul Commonwealthului, a început să se practice o formă de segregare rasială pe față, pe scară națională. Conservatorii dezmint și acest lucru dar, după cum vom vedea mai jos, această lege este o formă fățișă de discriminare rasială.

In țările care fac parte din Commonwealth trăiesc aproape un miliard de oameni care prin exploatarea muncii lor, au contribuit de-a lungul anilor să facă din Marea Britanie o țară bogată. In acest Commonwealth există însă un contrast fantastic între bogățiile acelor puțini concentrați în City din Londra și sărăcia extremă a celor mulți.

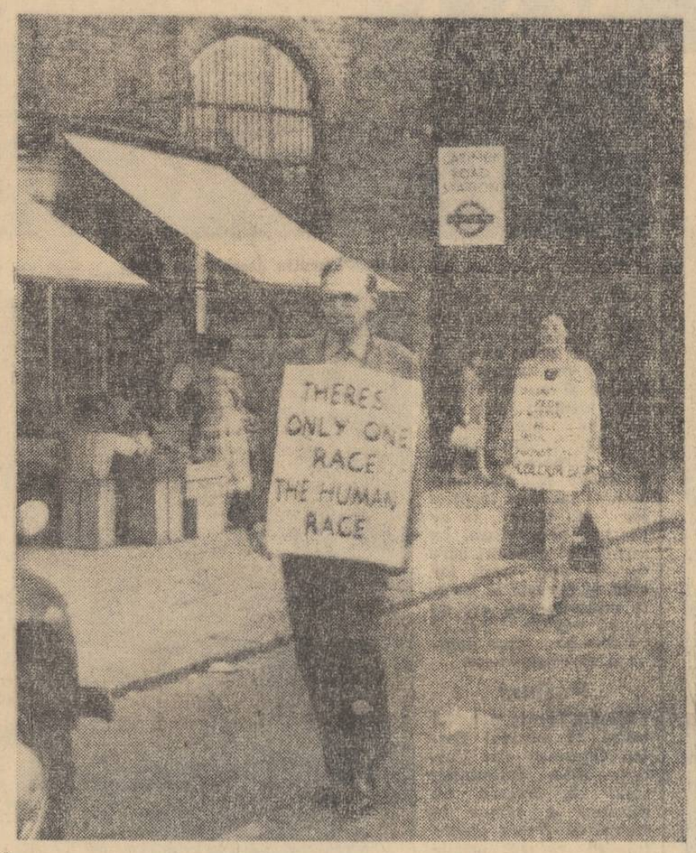

Aspect de la o demonstrație împotriva discriminării rasiale

Intrucît, în trecut, toți locuitorii din țările Commonwealth-ului au fost socotiți cetățeni ai Commonwealth-ului, Marea Britanie, și mai ales Londra, a atras un mare număr din „cetățenii Commonwealthului" mai săraci. Dar, în cursul anilor de după război, numeroși englezi, departe de a găsi Anglia un paradis, s-au înfruptat dintr-o parte atît de mică a bogățiilor acumulate și au suferit atît de mult din cauza locuințelor neîncăpătoare, a posibilităților precare de lucru încît circa 1 500 000 de oameni au emigrat spre Australia, Canada, Noua Zeelandă și alte „dominioane albe", ale căror economii au manifestat tendința să se dezvolte mai repede decît cea a Marii Britanii. Intr-adevăr, numărul plecărilor a fost atît de mare încît pînă în anul 1959 cei care au părăsit Anglia au fost mai numeroși decît cei care au venit aici.

Dar exploatarea crescîndă a țărilor mai puțin dezvoltate și-a exercitat efectele sale nefaste în desfășurarea acestui proces. In multe din aceste țări, socotite de către țările capitaliste drept simple furnizoare a cutării sau cutării materii prime, șomajul a continuat să crească în toată această perioadă. In Jamaica — țara zahărului, a bananelor și a cafelei — dintr-o populație de trei milioane de oameni, circa 100 000 sînt șomeri. Și astfel, în cursul ultimilor patru ani, numărul imigranților din țările Commonwealthului — și mai ales din Indiile occidentale — în Marea Britanie — a crescut foarte mult. Se consideră că, în prezent, aici există aproximativ 440 000 de cetățeni ai Commonwealthului din care aproape 400 000 sînt de culoare. De fapt aceasta înseamnă chiar mai puțin de unu la sută din populația Angliei.

Dar acești refugiați din unele state capitaliste au sosit în Marea Britanie doar spre a afla că aici exploatarea nu este mai puțin sălbatică chiar dacă se manifestă pe alte căi. In cursul ultimilor cinci ani, producția a încetat să crească și, ca urmare a politicii economice generale a guvernului, în ultimii trei ani numărul șomerilor s-a dublat.

Atîțătorii la ura rasială au căutat să acționeze tocmai printre muncitorii care se temeau să nu-și piardă locurile de muncă și care vedeau în sosirea celor din Indiile occidentale o concurență penru activitatea lor. Dar departe de a lua locuri ale muncitorilor britanici, noii imigranți au fost supuși la diferite forme de discriminare. S-a calculat că anul trecut proporția de șomeri printre imigranții din Indiile occidentale a fost de opt la sută sau de două ori mai mult decît procentajul general din țară. In regiunile industriei textile din comitatul New Yorkshire numărul șomerilor din rîndurile acestor imigranți este de trei ori mai mare decît procentajul la nivelul întregii țări.

Un funcționar al ministerului muncii în regiunea foarte populată din mijlocul țării, care este totodată și centru al industriei de mașini și motoare, a arătat recent că „majoritatea patronilor nu au de gînd să ia în considerare problema găsirii de lucru pentru elevii de culoare, care termină școala, și majoritatea firmelor au refuzat să ia în serviciul lor oameni de culoare". Recent, compania de autobuze care servește cartierul portului din Bristol, oraș în care locuiesc aproximativ 7 000 de oameni de culoare, comunitate a cărei prezență în acel oraș datează încă din timpurile sclavagismului de acum două sute de ani, a hotărît să nu angajeze oameni de culoare ca șoferi și încasatori. Inaltul comisar pentru Indiile occidentale în Marea Britanie, Sir Learie Constantine, a analizat situația cu abilitate. „Salariații, din cauză că au venituri scăzute și le sporesc cu ore suplimentare și ei se tem că dacă serviciile de autobuze vor fi prevăzute cu personal suficient ei își vor pierde aceste ore suplimentare".

In cazul orașului Bristol, și al altor cîtorva astfel de încercări de a introduce discriminarea rasială în diferite locuri de muncă, au fost zădărnicite printr-o campanie publică în care albi și oameni de culoare au acționat împreună.

Legea guvernului, pentru imigrare, impusă printr-o majoritate conservatoare într-un moment semnificativ, în care Marea Britanie căuta să obțină intrarea în Piața comună, acordă permisiunea de intrare în Marea Britanie numai acelor imigranți care au un act special eliberat de către Ministerul Muncii. In practică, această măsură exclude în primul rînd pe imigranții de culoare și pe muncitorii de culoare. In timpul cînd proiectul de lege a fost trecut în grabă prin Parlament, guvernul a subliniat că va admite să imigreze doar pe aceea care se pot întreține fără să munceacă. Deci, nici un fel de restricții asupra oamenilor bogați chiar dacă au pielea colorată.

S-a arătat că dacă Marea Britanie urmează să obțină o creștere (generală) a producției de trei sau patru procente anual, așa cum s-a recomandat de către Consiliul național de dezvoltare a economiei, proporția de intrări de imigranți din țările Commonwealthului va trebui să fie sporită spre a face față crizei de mînă de lucru din diferitele regiuni. Aceasta este unul dintre motivele pentru care liderii laburiști arată că ei vor lua în considerare abrogarea legii pentru imigrare, dacă vor veni la putere.

★

Imigranții de culoare, indieni, pakistanezi, locuitori din Indiile de vest se concentrează în cîteva orașe: aproximativ 100.000 la Londra, 50.000 la Birmingham etc. Firește, acestea sînt orașele în care a fost mai ușor pentru ei ca să găsească de lucru și totodată orașele în care au putut să se cazeze într-o oarecare măsură. De altfel, tocmai în problema locuințelor există cele mai mari fricțiuni. Intrucît guvernul a redus volumul de construcții, pe care le pot întreprinde consiliile locale, cu aproape jumătate în cursul ultimilor zece ani, există o serioasă criză de locuințe mai ales pentru familiile de muncitori cărora le este greu să plătească costul foarte ridicat pentru construirea de locuințe pe cale particulară. Agenții care se ocupă cu vînzarea de case în cartierele locuite de clasa mijlocie, de obicei evită sau refuză în mod deschis să vîndă o casă unui chiriaș de culoare. O importantă companie de vînzări de bunuri imobiliare a înserat o clauză în acordurile sale interzicînd închirierea de case oamenilor de culoare; numeroși proprietari care doresc să închirieze camere unor familii sau chiar unei singure persoane adaugă în anunțurile lor cuvintele „vă rog, nu acceptăm oameni de culoare". „Cuvîntul „vă rog" constituie o formulă ipocrită care probabil că nu mai este întîlnită în nici o altă țară din lume, în afară de Marea Britanie.

In schimb, agenții sînt gata să vîndă case mari, dărăpănate, unele din ele aproape de o sută de ani, care se află în cartierele periferice, de mizerie, ale marilor orașe, cu profituri importante, grupurilor de imigranți din Indiile Occidentale, unor oameni disperați din cauza lipsei de locuințe și care pun în acest scop laolaltă economiile lor.

Deoarece dispun de un spațiu de locuit extrem de redus aceste case ocupate de către chiriașii de culoare sînt adesea pline pînă la refuz. Din această cauză obiceiuri și deprinderi deosebite pot duce la relații de tensiune între vecini. Iată ce declara recent un judecător într-un proces de acest gen: „Proprietarul și familia sa vin din Jamaica, o țară însorită. Ei sînt plini de dorința de a fi veseli și a cînta din instrumente muzicale. In această țară ceva mai sumbră, simțămintele lor de veselie au fost oarecum înăbușite. Este posibil ca, cu trecerea timpului, cei veniți din Jamaica în această țară să devină tot așa de deprimați ca și cei albi și atunci nu se vor mai auzi sunete de trompetă"...

Dar, într-un sens cu mult mai real, conflictele sînt rezultatul dezamăgirii celor de aici care vreme îndelungată au fost obligați să trăiască în case vechi, supraaglomerate, adesea în condiții de igienă mizerabile și plătind chirii foarte ridicate. In prezent, la Londra, este un lucru foarte obișnuit ca un muncitor să fie nevoit să plătească între 30 și 40 la sută din salariul său pentru chiria unui apartament. Intr-adevăr, atît chiriașii de culoare cît și cei albi, sînt victimele legii chiriilor din anul 1957 care a înlăturat controlul asupra chiriilor și a adus profituri de sute de milioane de lire sterline proprietarilor de imobile și speculanților de terenuri de construcție.

Recent, un fapt încurajator a fost înființarea unor asociații ale chiriașilor alcătuite din albi și oameni de culoare spre a se împotrivi chiriilor ridicate, care cîte o dată constituie aproape jumătate din salariul unei persoane pentru o singură cameră, spre a înfrunta frecventele evacuări însoțite de acte de violență din partea unor borfași angajați de către proprietari porniți pe scandal. Ca și în cazurile în care muncitorii albi și de culoare au strîns rîndurile cu prilejul grevelor, rezultatul a fost favorabil asociațiilor în numeroase cazuri.

★

O persoană de culoare care s-a născut în Marea Britanie, a scris recent ziarului „Guardian" tvorbind despre discriminarea rasială invizibilă care, „îmi împiedică accesul la numeroase cluburi, hoteluri și în alte locuri". Multe cazuri de astfel de discriminări au fost demascate în ziare și opoziția publică împotriva lor a sporit. Acest lucru se vădește, într-un fel deosebit, și în atitudinea persoanelor care practică discriminarea rasială pe contul lor propriu.

Proprietarul unui restaurant, care a refuzat să servească pe trei pakistanezi a spus: „Nu am prejudecăți. Mi s-a părut că nu-mi plăcea ceva la unul dintre ei". Un proprietar de hotel, care a refuzat să închirieze camere unor oameni de culoare, a susținut: „Fac acest lucru spre a scuti pe oamenii de culoare să ajungă în jenă financiară".

Ipocrizia, nerecunoașterea faptului că în țară se practică o discriminare rasială, este un semn că opinia publică se ridică tot mai mult împotriva ei. In cîteva cazuri, un boicot asupra unui hotel sau a unui local de dans a obligat conducerea acestora să anuleze discriminarea. Numeroase consilii locale au înființat comitete de legătură spre a apropia comunitățile albilor de cele ale oamenilor de culoare și au organizat săptămîni ale „bunei vecinătăți", spre a încuraja prietenia. De asemenea, crește sprijinul pentru proiectul de lege pe care deputatul laburist dl. Fenner Brockway a încercat acum nouă ani să-l treacă prin Camera Comunelor. Acest proiect declară discriminarea rasială și atîtarea la ura de rasă drept ilegale.

In realitate, lupta împotriva discriminării rasiale constituie o parte dintr-o luptă pe o scară mai largă dusă de către clasa muncitoare și organizațiile progresiste pentru crearea unor relații de egalitate între toate țările și toți oamenii, indiferent de culoarea pielei.

Bob LEESON

August 1963

HARRY FILIPINEZUL

In urmă cu un an, un afacerist american, Harry S. Stonehill a fost expulzat din Filipine unde locuise din anul 1945. Deși a trecut atît de mult timp de la acest episod numele lui Harry a reapărut în rubricile de scandal ale presei filipineze.

Cum se explică acest succes de publicitate? De fapt nu a intervenit nimic nou de atunci. Numai că apropierea campaniei alegerilor pentru senat și congres a pus pe treabă pe agenții electorali ai partidelor ce urmează să se înfrunte, iar dezvăluirea activității lui Harry a devenit una din piesele de rezistență ale acuzațiilor și contraacuzațiilor de corupție pe care și le aruncă politicienii filipinezi.

Pentru a savura mai bine acest tablou al vieții politice filipineze, puțină istorie este utilă. Harry S. Stonehill, zis și „Harry cel grăbit", a venit în Filipine în anul 1945 în calitate de locotenent al armatei de ocupație americane. Cînd a fost eliberat din cadrele armatei, locotenentul Stonehill a decis că nu este cazul să se retragă în Statele Unite și a început să facă afaceri. In 1960, activitatea fostului locotenent luase o amploare atît de mare încît el controla 16 corporații cu un capital de peste 50 milioane dolari. Cu prilejul unor petreceri Stonehill s-a lăudat că el are toată administrația filipineză în buzunarul său. Ziarele partidelor burgheze din opoziție nu au întîrziat să facă uz de aceste dezvăluiri, ceea ce a silit pe președintele Macapagal să ordone efectuarea unei anchete. Rezultatul anchetei? Expulzarea în 1962 a lui Harry Stonehill sub acuzația de „corupere a oficialităților publice, violarea legilor bancare, sabotaj economic și evaziuni fiscale". Era evident că prin expulzarea guralivului afacerist și implicarea unor oficialități de rang mărunt se urmărea mușamalizarea afacerilor, împiedicarea demascării amploarei corupției. Acum însă, la un an după expulzare, mașinăria electorală se cere hrănită cu scandaluri menite să compromită adversarul, scandaluri care să înlocuiască și să abată atenția de la orice dezbatere serioasă a problemelor politice reale. Și cea mai bună hrană a fost găsită în haznaua afacerilor necurate ale lui Harry, care servește ambelor partide. Fostul conducător al siguranței filipineze, José Diokno, care în trecut a organizat anchetarea lui Stonehill dar care acum candidează la un post în senat pe listele partidului de opoziție, luînd cuvîntul la o întrunire la Manilla, a afirmat că Stonehill a finanțat campania electorală a lui Macapagal. Altă dată, vorbind la posturile de televiziune el a prezentat telespectatorilor fotocopia unei scrisori adresată de Harry lui Macapagal, care începea cu cuvintele: „Scumpe Dadong" (numele mic al lui Macapagal) și în care se dădeau indicații cum trebuie alcătuit guvernul.

Noul ministru al siguranței filipineze, Salvador Marino, a deschis atacul guvernului împotriva opoziției, dînd publicității „registrul albastru" în care Stonehill trecea pe toți cei care au primit bacșișuri din fondurile corporațiilor sale.

In registru figurează numele lui Diokno, al fostului primar al Manillei, Arsenio Lacson, trei senatori și trei congresmeni ai partidului de opoziție și însuși fostul președinte Garcia cu întreaga sa familie.

Replica lui Diokno nu s-a lăsat așteptată. El a dat publicității o scrisoare pe care i-a trimis-o din New-York, Ira Blaustein, reprezentantul lui Stonehill. In scrisoare se arăta că șase personalități politice de frunte ale partidului guvernamental au primit în 1960 de la Stonehill sume între 300 și 2 500 dolari. Pe listă figurează președintele Macapagal și președintele partidului guvernamental Ferdinand Marcos.

Alegerile din Filipine vor avea loc abia în noiembrie. Pînă atunci este posibil să mai aflăm multe din secretele lui Harry filipinezul și odată cu aceasta cît de adîncă este corupția partidelor politice burgheze din Filipine.

TORȚE VII

Intr-o scurtă perioadă de timp în Vietnamul de sud au avut loc trei dramatice sinucideri. Un scriitor cunoscut și-a luat viața pentru a protesta pe această cale împotriva sîngeroasei politici a dictatorului-marionetă Ngo Dinh Diem. Doi bonzi, deci doi slujitori ai cultului budist și-au dat foc și au ars de vii.

Fotografia unuia dintre bonzi, care a recurs la această teribilă formă protestatară, a fost reprodusă de ziare din mai toate colțurile lumii; apariția ei a produs o impresie deosebită, mai cu seamă în acele state în care opinia publică este dezinformată sistematic cu privire la eroica luptă de eliberare a poporului sud-vietnamez și a atras atenția asupra unor noi aspecte ale situației existente în această țară.

După ce cu cîteva zile în urmă cel de-al doilea bonz și-a curmat firul vieții în felul amintit, presa occidentală anunța că de data aceasta o preoteasă budistă a anunțat hotărîrea ei de a-și da foc în cazul în care drepturile populației budiste vor continua să fie încălcate de autoritățile diemiste. Bonzesa Dieu Hue, în vîrstă de 67 de ani, s-a închis de mai multe zile în marea pagodă din Saigon și-și petrece timpul în rugăciuni; ea a repetat că dacă guvernul nu se va înclina în fața cererilor budiștilor ea se va omorî.

Dieu Hue este de origine regească. Ea este vara fostului împărat Bao Dai.

Fiul ei, prințul Buu Hoi, îndeplinește unele îndeletniciri diplomatice în favoarea dictatorului Diem, prin unele state africane. Avertizat despre hotărîrea mamei sale, prințul s-a reîntors repede la Saigon și a avut o întrevedere cu prințesa-preoteasă în marea pagodă Xa Loi. Prințul a avut deasemenea consfătuiri și cu marele bonz Tich Tinh Khiet, conducătorul suprem al budiștilor, și a încercat să schimbe hotărîrea privind sinuciderea mamei sale. Demersurile sale au rămas însă infructuoase. Prințesa a spus că nu se răzgîndește iar marele bonz a reafirmat odată în plus revendicările populației budiste.

Această formă de protest practicată de membrii clerului budist din Vietnamul de sud a stîrnit o puternică emoție în întreaga lume. Firește, cei ce luptă cu arma în mînă pentru eliberarea patriei lor de sub jugul dictatorului marionetă nu împărtășesc credința că prin astfel de metode va putea fi alungat Diem.

Sinuciderile preoților budiști arată însă gradul de nemulțumire a populației sud-vietnameze. In felul lor ele exercită o influență importantă asupra luptei acelei părți a populației care nu a pus încă mîna pe arme.

Fapte mici din lumea largă

Chombe a plecat! Unde-i Chombe? Iată-l în Rodesia de Sud. După o zi-două aflăm că-i la Paris. Acolo, potrivit declarațiilor sale, el a urmat un tratament oftalmologic. Cei din anturajul lui Chombe au lansat știrea potrivit căreia binefăcătorul lor a sosit cu o „misiune secretă". Evenimentele care au precedat plecarea lui Chombe s-au dovedit foarte interesante. Cu puțin înainte de fuga sa, guvernul central din Congo a confiscat la Elisabethville trei valize cu documente de stat din Katanga. Deși documentele nu au fost publicate, s-a aflat că printre ele se afla o listă a depunerilor lui Chombe la băncile de peste hotare, depuneri făcute în 15 orașe din 13 țări. Cu sănătatea „refăcută", Chombe s-a îndreptat din Paris în Spania. „Sunday Expres" scrie că Chombe a hotărît să renunțe la activitatea politică și să rămînă în Spania. N-au trecut nici zece zile și bolnavul a anunțat că intenționează să se întoarcă în Katanga. El a declarat că „nu poate renunța la activitatea politică".

Chombe, care actualmente se află la Barcelona pentru... tratament a declarat că „nu poate trăi fără politică". („L'HUMANITE")

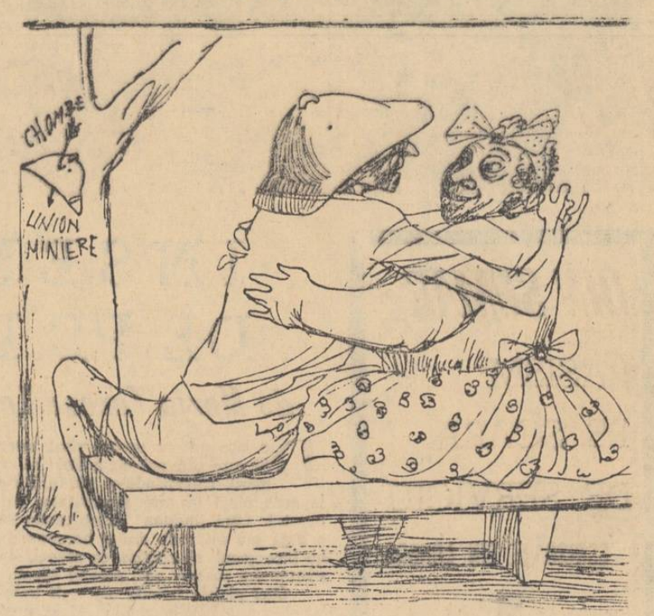

Desen de Cik DAMADIAN

Se știe de mult că Chombe a fost și rămîne adversarul unui Congo unit și independent. Chombe, după cît se vede și stăpînii săi, pun la cale noi planuri. Iar vizita sa în Spania a fost legată, după cît se pare, de încercările privind planurile de unificare a forțelor armate ale statelor colonialiste în vederea exercitării unor acțiuni comune. Se poate spune — ținînd seama de experiența trecută că de vreme ce Chombe întreprinde noi acțiuni politice și face noi planuri, pot fi așteptate noi provocări.

In primăvara acestui an Winston Churchill a anunțat că se retrage din activitatea politică și că nu-și va mai pune candidatura în viitoarele alegeri pentru Parlamentul englez. Potrivit agenției „United Press International" în prezent Churchill „manifestă o tot mai evidentă dorință de a nu părăsi definitiv locul său în Camera Comunelor". loc pe care-i deține de mai bine de 60 de ani. Zilele trecute bătrînul om politic a luat parte la ședința Camerei Comunelor. Și-a făcut apariția în sală sprijinit de doi conservatori, membri ai parlamentului.

Potrivit legilor segregaționiste nici un colegiu din statul american Mississippi, unde învață studenți negri, nu are dreptul să invite profesori cu pielea albă pentru ținerea lecțiilor. Cunoscutul specialist în filologie antică, profesorul Moses Heidas, de la Universitatea din Columbia, a hotărît să oco leească prevederile acestei legi. Revista „Time" relatează că el a ținut în fața studenților de la un colegiu din Mississippi, unde studiază studenții negri, o lecție. Ce-i drept, nu s-a prezentat personal acolo ci s-a folosit de serviciul magnetofonului. O lecție cu privire la drama grecească a fost ascultată cu un viu interes de sute de studenți.

Iată două bune prietene, care nu țin seama de culoarea pielii...

COASTA AUROREI

(Urmare din pag. 1)

Azi vilegiaturiști mai mult sau mai puțin goi, uită poveștile care i-au făcut Pontului Euxin faima de mare neagră și se dedică sîrguinței de a prinde cît mai mult soare pe pielea lor care merge de la alb la stacojiu. Aceste plaje primesc prima rază de soare pe care răsăritul o trimite spre Europa. Cînd celelalte dorm, pe nisipul acestora tremură degetele Aurorii. O panglică de hoteluri și locuri pentru baie alunecă urmîndu-le, în timp ce copii, fără guvernante străine, se tăvălesc fericiți în nisipul acesta al lor, alături de părinții care au venit să scoată din valuri puterile sporite necesare unui popor muncitor și prosper. Sînt de asemenea mulți turiști, pe care nu îi răsfață numai natura. O arhitectură excelentă și cît se poate de modernă le asigură toată gama confortului. Este un fel de triumf al planificării costiere, visul unui arhitect prefăcut în edificii, centre comerciale, spații deschise, baruri, restaurante, grădini, teatre, punctînd peisajul spre lac, spre mare...

Noaptea, de pildă, călătorul e primit la Mamaia de ghirlande de lumini. În dulcea limbă românească, expresia familiară mamaia înseamnă mamaita sau madrecita adică mămică, așa încît sosești aici ca și cum ai venit la un cămin cunoscut, iluminat pentru primirea ta.

Hotelul nostru e plin de elvețieni, suedezi, vienezi, belgieni... Balcoanele și terasele dau asupra desfășurării mării. Un adevărat curent de interes a început să se îndrepte spre această Coastă a Aurorii. Abia putem să ne închipuim cum arătau aceste locuri cînd numai păsările călătoare, în drum spre Deltă, alternau cu pescărușii; putem în schimb să ne închipuim dezolările lui Ovidiu, exilat în pustiul de atunci al acestei Scytia Minor. Ceea ce nu înțelegem bine e cum, după frigul iernilor care izbutește să înghețe pînă și marginea mării, pot să apară acești trandafiri în vara radiantă. Ni se spune: totul e opera răbdării, e rodul stăruinței și dragostei omului. Așa credem și noi. Iarna a trecut lăsînd doar adieri blajine și o armată de grădinari se îngrijesc ca degetele soarelui să nu vestejească grădinile. Ele sînt întregirea veselei arhitecturi înflorite, și ea, ca o minune a primăverii omului. Sîntem în prezența unui act de credință, de credință în om. S-a acordat încredere arhitecților de ieri și totul a fost gîndit pentru oamenii de azi. Arhitectul a inițiat bătălia frontal și tot astfel a cîștigat-o. Ansamblul de edificii care se desfășoară pe diferite plaje, de la frontiera bulgară la gurile Dunării — păstrează o unitate de stil pe care și-ar dori-o „coastele de azur" unde milionarii de la sfîrșitul secolului trecut și începutul celui actual au lăsat urma pestriță a gusturilor lor personale, rătăcite de frenezia posesiunii și concurenței. Dacă se poate vorbi de respect față de peisaj, apoi arhitecții români au într-adevăr meritul de a fi fost respectuoși cu el. Respectuoși cu inteligență și ingeniozitate.

...Constanța are spre mare niște străzi vechi pe care soții Alberti le cunosc. Piața le păstrează chiar și umbra lor tînără — era în 1934 — cînd au coborît dintr-un vapor care îi aducea de la Odesa. Ne-am oprit atunci să căutăm pe Ovidiu, pe cetățeanul nonconformist, cu strălucit talent și cu moravuri licențioase, pe prietenul bucuriilor vieții care a trebuit să scrie aici Tristele, Ponticele și tot aici să moară. Deodată ne-a apărut statuia lui cu spatele la mare, tăcută și îngîndurată. Ne-am așezat la cafeneaua din față ca s-o putem privi. În acel an, 1934, ne-am sorbit cafeaua turcească, grăbită și amară, întrerupți de cerșetori și ne-am despărțit de statuia marelui poet latin, crezînd că nu o vom revedea niciodată.

Și totuși... Iată-ne din nou în aceeași piață, în fața aceluiași nemuritor Ovidiu. Ba există chiar și cafeneaua cea mică! Încă odată ne așezăm pe locurile de odinioară, sub cerul neschimbat. Trec marinari și turiști, dar nimeni nu ne cere pomană ca atunci. Atunci am solicitat învoirea să vizităm Bucureștiul și ne-a fost refuzată. Monarhia își lua precauții față de poeți, chiar dacă nu mai erau timpurile împăratului August. Acum, în schimb, am sosit de la București. Se schimbă timpurile. Țara a întinerit, anii s-au strîns însă asupra noastră. Simțim că azi Constanța respiră altfel. Nu mai există cazinoul cu ruletă, dar există restaurante de vară, un acvariu admirabil și turiști care merg după cumpărături, și muzee, și case noi și aceste grădini surprinzătoare cu resturi romane printre arbori. Sînt marmure sacre din porțile anticei Tomis, fragmente din statuile zeilor nemuritori, protectorii cetății.

Ne întîlnim și cu marinari și cu fetițe care îi privesc cu precoce curiozitate. Constanța. Aici a sosit, cu căldările înroșite, cuirasatul Potemkin în 1905. Da, la acest chei au tras eroii reali ai nemuritorului film, cei care au chemat la insurecție și vor rămîne pentru totdeauna pe retina noastră cu cele două panglici de la beretă fluturînd în vînt.

Plimbarea noastră în port s-a terminat la piața comercială romană, de curînd descoperită. Edificiile vădesc importanta organizație a portului. Astăzi marea e desigur mai departe decît atunci cînd navele Romei încărcau sare, fier, aur... Tocmai se găsise un imens mozaic în culori de ocru și gri, potolite de secole. Ne aplecăm ca să-l vedem. Răsună loviturile tîrnăcoapelor care urmează drumul trasat de ziduri. Fiecare fragment e cercetat de arheologi. Cînd escavatoarele au sosit pe litoral ca să construiască un nou edificiu, deodată, ca și cum am întoarce pagina unei cărți unde se povestește istoria Constanței, au apărut mozaicurile, amfore sparte, fragmente de statui, monezile negustorilor, urmele picioarelor de sclavi...

Directorul muzeului din Constanța, V. Canarache are în grijă o clădire în care se păstrează piese admirabile, științific expuse. Nimic întîmplător în rînduirea lor. Fiecare lucru înfățișat își dobîndește exact valoarea, culoarea și epoca lui specifică. Există o autentică grație și dezinvoltură în forma de a înlănțui istoria trecutului prin vestigiile arheologice în așa fel încît muzeul nu e primejduit să pară sau magazin sau cimitir. Urcăm din adîncimile neoliticului și rămînem uimiți în fața lutului etern și pietrificat, această materie atît de fragilă și atît de rezistentă, a cărei tărie de milenii ne vorbește prin amfore despre fragilitatea cotidianului. Întotdeauna ne-a mirat faptul că durează și rămîne toată această mulțime de obiecte de lut sau de ceramică, atît de rezistente la dispariție — mai mult decît fierul care se oxidează și moare — cu o viață la fel de dîrză ca bronzul care a fost găsit în straturile neolitice de la Limanu Cernova, Media... Obiectele acestea ne vorbesc despre omul de pe meleagurile ce le vizităm azi, despre omul care trăia, suferea sau rîdea înainte ca grecii să sosească pentru a-i vorbi de alți zei. Ne plimbăm de-a lungul unei sute de mii de ani de istorie a Dobrogei, de la coltii uriași ai mamutului și de la securile de silex din valea Casimcei, la omul „sapiens" care a trecut prin Baia, Tariverde, Mangalia, Cernavodă, Agigea... Și gîndul ne duce la lanțul civilizațiilor care se întîlnesc și cel al culturilor care debarcă pe plaje necunoscute pentru a rămîne și a întemeia cămine depărtate, așa cum au făcut cu șapte sute de ani înaintea erei noastre, locuitorii Miletului. Au venit apoi, treptat, treptat, greci din locuri diferite, aducînd localnicelor amfore și găteli din țări depărtate. Au făcut negoț cu geții, cu dacii și cu sciții, au clădit temple. Ne fac să ne oprim pașii prin frumusețea formelor lor, amforele, cupele, obiectele de alabastru aduse desigur din toate părțile Greciei: Sinope, Chesones, Cnidos, Heraclea, Rodos... Privim recipientele de sticlă pline parcă de apă și cleștele ruginit și agrafele înfipte în pieptănături care încă mai păstrează amintirea frumuseții. Cîte podoabe plăsmuite de dragoste și pentru dragoste! Cîte monezi numărate și nenumărate de mîini lacome! Toate stau acum în vitrine, clasificate cu seriozitate, fără să se poată măsura cu cîtă trudă au uns oamenii la acele forme, la topirea fierului, la fabricarea sticlei... Vedem și oasele descoperite în săpăturile preistorice care ne emoționează și mai mult prin luxul inocent al colierelor și brățărilor. Aici se află obîrșia cochetăriei. Și se perindă cu murmurul lor de altă dată, alte coliere și alte brățări, măștile de teatru găsite la Mangalia, porumbițele Afroditei cu rîsul lor necrezut de feminin, inscripțiile donatorilor, coifurile cu Gorgona, care încremeneau dușmanii, cadranul solar susținut de taur și micuțele dansatoare... Și deodată, desprinzîndu-se din obscuritatea catifelelor negre, splendida statuie a Fortunei, descoperită împreună cu alte sculpturi de aceeași calitate, chiar în orașul Constanța. Era vreun depozit? A fost ascunsă de vreo primejdie care amenința cetatea? Arheologii nu răspund încă la aceste întrebări dar ne semnalează șarpele cu cap de oaie și păr despletit de femeie care face să se proiecteze din nou umbra orientului asupra luminii Greciei.

Și continuăm să privim zei și zeițe, bărbați și femei — muritori obișnuiți — cu seninii ochi fără privire ai antichității, culturile misterioase, crucile Bizanțului... Țărmul Aurorii a văzut succedîndu-se toate astea. Cu drept cuvînt românii se consideră descendenți din romani și vecini cu grecii: sînt rude bune ale Mediteranei. Continuăm să mergem prin această genealogie ilustră, să ne oprim în fața sticlei produse la Tomis: sînt lacrimariile ca niște lacrimi alungite, irizante, ca și cum ar cădea din ochi care clipesc...

Am ajuns la Mangalia. Continuă plajele. Ieșind din Constanța, ne-a surprins să întîlnim în peisaj lumina toamnei. În curînd pe aceste locuri fericite zgomotele vesele ale verii se vor acoperi, cum se acoperă vița, pînă la primăvara viitoare. Cei care au venit din țări străine pe aceste țărmuri se vor duce o dată cu briza zilelor de vacanță și vor povesti că au trăit în mijlocul unui popor bucuros de oaspeți și luminos ca un suris. Vor spune că oamenii sînt primitori din toată inima și că lumina verzuie a lacurilor, răspunzînd albastrului marin, dă torsurilor bronzate un colorit inedit. A fost o vreme cînd toate drumurile treceau prin Scytia Minor și castrele romane se înălțau cu calculată regularitate de-a lungul șoselelor și drumurilor făcute de acești neîntrecuți constructori. Azi destinul Dobrogei ar părea că cedează litoralul pentru aceste căminuri trecătoare care se numesc hoteluri. Curînd le va atinge paloarea zilelor de iarnă. Curînd vilegiaturiștii vor spune rămas bun Mamaiei, Eforiei, Tekirghiolului. Ce vor gîndi străinii care au fost pe aici? Unele persoane care nu au fost în țările socialiste au idei ciudate despre unele lucruri și oameni. Pe baza acestor închipuiri, vizitatorul poate avea mari surprize. El va vedea multe lucruri interesante și va auzi de noi proiecte. Coasta Aurorii este unul din cele mai frumoase locuri din Europa pentru reluarea bucuriei vieții, după odihnă.

În romînește de
Paul Alexandru GEORGESCU

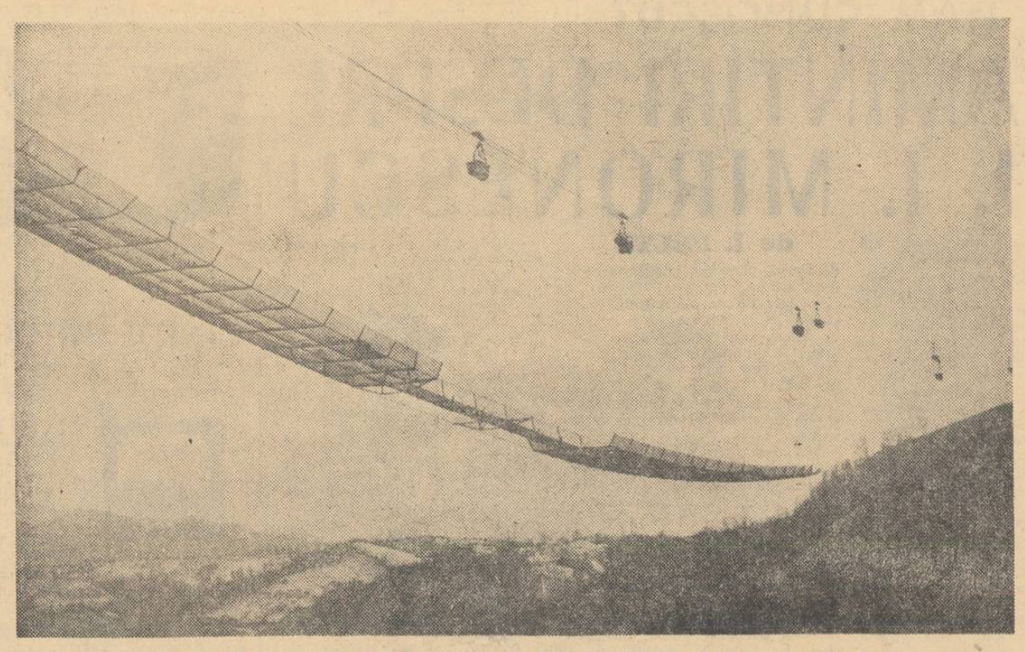

Stația de preparație Petrila. Funicularul pentru vagonete din Aninoasa-Petrila

Minerii la ei acasă

(Urmare din pag. 1)

Anii n-au trecut fără rezultate. Fostul vagonetar a devenit autorul unui număr de 13 inovații. Numai una dintre ele a adus 217 000 lei economii. Acum are o nouă idee și vrea s-o prezinte la cabinetul tehnic înainte de ziua minerului. La combinatul carbonifer din Petroșani am răsfoit puțin registrul inovatorilor. În 6 luni din acest an minerii, inginerii și tehnicienii din Valea Jiului, au făcut 380 de inovații dintre care 217 se aplică în producție și aduc peste 2 600 000 lei economii. E o dovadă că și alții stau, în timpul liber, aplecați asupra planșelor din apartamentele lor sau cercetează cărțile tehnice din bibliotecile personale.

Traian Gherman are însă și alte pasiuni. Să învețe el și fiul lui să cînte la acordeon pentru care a cumpărat două asemenea instrumente. Iar duminicile se dedică unei pasiuni a întregii familii: excursiile...

H. D. 5225

Aceste notații nu pot fi înțelese fără explicații. În anii din urmă s-au produs multe schimbări în Valea Jiului. A apărut noul oraș Uricani, cartiere noi în toate celelalte localități miniere, Institutul de mine din Petroșani, teatru, școli, cluburi, unități comerciale și multe altele. În mine s-au introdus tot mai multe mașini, iar viața oamenilor e tot mai bogată. Sute și mii de tineri s-au calificat și acum le-ar veni greu să se despartă de minerit. Există la Uricani doi mineri: Constantin și Gheorghe Sorescu. Sînt frați. Primul e șef de brigadă. Celălalt maistru miner. Cu ani în urmă, sătul de mizerie și sărăcie Costică — cel mai mic — a fugit de acasă ca să caute undeva de lucru. Un prieten l-a adus în Valea Jiului. Tatăl său murise pe cînd el n-avea mai mult de 4 ani, iar mama și cei doi frați mai mari, deși o duceau destul de greu, îl ocroteau. Nu l-ar fi lăsat să meargă chiar la mină, spuneau ei. De fapt cum i-a dat de urmă familia a trimis pe Gheorghe să-l aducă acasă. Între timp Costică devenise miner, conducea chiar o brigadă, cîștiga și trăia bine. Fratele său și-a dat seama că alta este viața minerului astăzi. S-a hotărît să mai amine cîteva luni realizarea planului și să rămînă în acest timp alături de frate. Nu-și mai amintește exact cum s-au petrecut lucrurile dar a început să lucreze chiar în brigada „fugarului". De atunci a trecut mai bine de un deceniu.

I-am găsit pe amîndoi frații într-un apartament confortabil din Uricani. Dar nu sînt singuri. Locuiesc împreună cu mama lor. Frații Sorescu au venit în Valea Jiului cu două valize, iar acum nici două camioane nu le-ar ajunge să-și transporte lucrurile din apartament. De fapt nici nu se gîndesc să plece. Membrii familiei Sorescu au cu totul alte preocupări. Mama e cam supărată pentru că feciorii amînă însurătoarea și ea tare ar vrea să-și legene nepoții. Gheorghe a terminat de curînd școala de maiștri și vrea să arate practic că a învățat o mulțime de lucruri noi. Costică — șeful de brigadă — caută mereu noi posibilități și metode ca să nu-l întrecă alții la lucrările de înaintare. S-a abonat la 12 ziare și reviste ca să fie la curent cu noutățile în domeniul lui de activitate.

În timpul liber frații Sorescu au o mulțime de preocupări, printre altele controlează și întreține în bune condiții automobilul lor personal pe care și l-au cumpărat nu de mult. Cei doi mineri se pregăteau în zilele cînd i-am vizitat ca împreună cu mama lor să-și petreacă concediul de odihnă mergînd în Capitală, apoi pe litoral și în alte părți ale țării. Dacă veți vedea undeva un „Moscvici" cu inscripția H.D. 5225 să știți că-l mașina proprie a minerului Constantin Sorescu din Uricani.

La el acasă, maistrul Traian Gherman de la exploatarea minieră „Vulcan", lucrează la definitivarea unei inovații

Fotografia: N. MOLDOVEANU

Președintele comitetului de cetățeni

La mina Aninoasa am notat precis adresa de acasă a minerului Ștefan Antal, dar însemnarea ne-a folosit doar în parte. Omul căutat nu prea stă acasă în timpul liber. De obicei umblă prin cartier, se duce la sfatul popular din Petroșeni, la I.L.L. și în alte părți. Are treburi obștești de rezolvat. În Valea Jiului s-au construit 12 cartiere noi dintre care unul e situat la marginea dinspre Livezeni a orașului Petroșeni. Acolo s-au făcut peste 1300 de apartamente, străzi și trotuare, școală și dispensar. Pe terenul care era viran înainte a apărut un mic orășel, iar constructorii mai au încă de lucru.

Gospodărirea cartierului preocupă nu numai sfatul popular, dar și pe majoritatea locatarilor. Oamenii au format un comitet de cetățeni pe tot cartierul și l-au ales ca președinte pe minerul Ștefan Antal. Cîte probleme nu se cer a fi rezolvate într-un cartier nou? Anul acesta aproape 2000 de locatari au luat parte la diverse acțiuni gospodărești. S-au extins zonele verzi cu încă 4800 m.p., s-au plantat arbori ornamentali. Președintele comitetului de cetățeni și alți membri împreună cu medicul circumscripției au făcut vizite în peste 1000 de apartamente ca să vadă cum trăiesc locatarii, ce ar mai fi de făcut pentru gospodărirea mai bună a locuințelor.

Ștefan Antal ne-a vorbit puțin despre activitatea sa obștească. A preferat să ne arate două șeguleție brodate cu fir auriu. Pe unul scrie „Cartier fruntaș", pe celălalt „Bloc fruntaș". Ele vorbesc despre hărnicia gospodarilor, despre munca obștească a multor mineri care locuiesc în cartier printre care și a sa.

★

Valea Jiului te întîmpină astăzi cu multe semne de viață nouă, cu dovezi grăitoare despre munca minerilor și traiul lor. Minerii ne-au primit cu bucurie: dornici să povestească, să-și exprime recunoștința pentru ceea ce poporul a cucerit și făurește sub conducerea partidului.

I. COJOCARU și F. ISTRATE

Profesie nouă

Agronom, doctor, profesor. Cîteva cuvinte cunoscute de mult dar care erau puțin folosite înainte la sate, pentru că și titularii meseriilor respective se găseau foarte rar acolo unde nu existau trotuare și străzi cu asfalt. În zilele noastre ele au intrat în vorbirea sătenilor, au devenit lucruri obișnuite, impuse de noile realități. Acum, în satele hunedorene se folosesc tot mai mult și următoarele cuvinte: electrician comunal. Și acestea au o semnificație nouă: se răspîndesc odată cu lumina. O puzderie de sîrme, sprijinite pe stîlpi, purtînd în ele puterea și binefacerile electricității străbat regiunea Hunedoara, în toate direcțiile, se ramifică spre așezări omenești și case. Electricienii comunali veghează ca la orice oră becurile instalate să răspundă la comanda: lumină!

Într-o seară la Poiana

Numai citeodată Aurel Popa își amintește cum a început să lucreze cu patentul, cum a făcut cunoștință cu puterea energiei electrice și cu metodele de stăpînire a ei. N-a uitat însă ziua cînd conducerea școlii profesionale din Sibiu i-a dat documentul care confirmă că el, Aurel Popa din Poiana, a devenit electrician. Poate că ar fi rămas să lucreze într-o uzină dar ceva îi atrăgea spre satul său, spre comuna Poiana situată undeva mai aproape de înălțimea munților decît de șes. Acolo și-a trăit copilăria și știa că acolo e nevoie de electricieni. Acum cunoaște pe de rost cîte becuri există pe ulițele satului, cîte becuri se aprind seara în casele cetățenilor. Sînt în total peste 4 000 de bucăți.

Oamenii îi spun Aurel „Electricianu" și el și-a dat seama că al doilea cuvînt adăugat la nume îi implică răspundere. În ultimii doi ani n-a fost nici o noapte în care satul să rămînă fără lumină. Cu cîteva săptămîni în urmă s-a întîmplat însă ceva care l-a pus mai mult la încercare curajul, ambiția și priceperea. Seara aceia s-a lăsat mai devreme din cauza unor nori negri și a vîntului puternic care veneau dinspre munte. Dintr-o dată becurile au rămas „oarbe". Verificările făcute la transformator n-au stabilit cauza. Electricianul a pornit-o peste deal să verifice rețeaua de înaltă tensiune. Nu după mult timp se afla la telefon. Vorbea grăbit în pîlnia receptorului respirînd rar și adînc.

— Alo sectorul I? S-a prăbușit un stîlp în valea Dobrcii. Am fost la fața locului și mă oblig să remediez singur deranjamentul.

Rețeliștii din Alba Iulia nu și-au spus părerea pentru sau contra. De la șoseaua națională și pînă la locul cu pricina se ajunge greu, mai ales noaptea. Pe de altă parte, intervenția la rețeaua de înaltă tensiune nu-i de loc ușoară. Din aceste motive au cerut electricianului să le comunice dimineața amănunte despre situația de fapt. Pînă să ajungă la telefon, Aurel Popa și-a făcut însă alte planuri. În drum a găsit un șofer cu mașina. I-a explicat situația și omul a înțeles să dea o mînă de ajutor. Cei doi au pornit la treabă și la lumina farurilor de la mașină stîlpul de lemn căzut a fost ancorat cu cabluri de un copac din apropiere și ridicat cu ajutorul unei macarale de mînă. Munca era grea și cu riscuri. Electricianul comunei știa însă că mai sus, spre munte, sînt localitățile Ina și Rod care se alimentează din aceeași rețea. Și acolo rămăseseră becurile oarbe. Cînd a înodat ultima sîrmă pentru cuplarea separatorului, sus pe deal s-au aprins becurile. Odată cu ele în inima celor doi s-a aprins făclia bucuriei pentru datoria împlinită. După 80 de minute la sectorul din Alba Iulia cineva consemna: deranjamentul de la Poiana a fost remediat!

Prietenul la nevoie se cunoaște

Munca de electrician comunal are tainele ei țesute din fire de curaj, răspundere și muncă. Sînt vreo 6 ani de cînd Mircea Moraru s-a împrietenit cu lumina, cu becurile și cu sîrmele electrice din comuna Miercurea. El a cunoscut perioada cînd tot mai mulți cetățeni solicitau becul în casele lor, a fost martorul și autorul unor măsuri pentru îmbunătățirea rețelei electrice. Nu are satisfacție mai mare decît să știe că oamenii pot aprinde toate becurile, că toate instalațiile care folosesc curent electric pot funcționa. Cînd povestește despre lumina electrică din comună, nu uită să spună că toate unitățile cooperativei au becuri cu neon sau că deasupra unor case există antene care anunță, că la Miercurea s-au instalat și funcționează primele televizoare. Meseria i-a adus multe bucurii pentru că a avut și norocul s-o practice în zilele noastre cînd electrificarea a devenit o problemă de stat. Ea nu-i lipsită însă de frămîntări. Prin părțile locului, firele care poartă curentul de înaltă tensiune sînt susținute cu stîlpi din lemn. Ploile căzute mai multe zile la rînd au udat bine pămîntul și furtuna dezlănțuită într-o zi a culcat la pămînt 5 stîlpi. Electricianul comunal a constatat cu surprindere, în toiul nopții, gravitatea deranjamentului. Nu avusese în cei 6 ani de muncă o asemenea situație. Cu propriile forțe era imposibil să rezolve problema. Atunci gîndurile lui s-au îndreptat spre prieteni, spre tovarășii de breslă din alte comune. Pînă în zorii zilei, electricienii din comunele învecinate și rețeliștii de la Alba Iulia au primit semnalul telefonic de ajutor. Și oamenii au răspuns chemării. Electricianul din Luduș a străbătut vreo 12 km, pe jos ca să fie la timp de folos. Mai repede au ajuns la fața locului electricienii Dumitru Baba din Apoldu de Jos, Vasile Ghișoiu din Cîlnic, Aurel Popa din Poiana și mulți alții. Au venit și specialiști de la sector. Cu toții au luat minimele măsuri de protecția muncii și s-au apucat de lucru. Într-o vreme a început din nou ploaia și vîntul. Sus pe stîlpi, electricienii legau firele, se luptau cu capriciile vremii pentru lumină. Rețeaua a fost reparată mai repede decît se așteptau chiar și ei.

Povestind despre această întîmplare, electricianul din comuna Miercurea constată:

— M-am convins încă odată că prietenul la nevoie se cunoaște.

De fapt nu-i vorba numai de prietenie. Electricienii veniți în ajutor și-au împlinit o datorie. Prin contribuția modestă a fiecăruia, oamenii din sat au primit mai repede lumina așteptată.

De la prima promoție...

În satele hunedorene, grupate pe văi sau răsfirate pe dealuri, afli la tot locul, despre faptele electricienilor comunali. Străluces becurile pe ulițe, cîntă radio la căminul cultural, energia electrică învîrte rotițele unui aparat de la cabinetul medical și întins pe pat omul citește cartea sau ziarul la lumina becului. Asemenea lucruri se întîlnesc în tot mai multe sate și în ele se concretizează o particică din strădaniile electricienilor comunali. Cred că nimeni n-a numărat becurile care se aprind seara în sate dar numărul lor e de ordinul milioanelor și crește mereu. 276 de localități rurale sînt acum electrificate și anul acesta sporește numărul lor cu încă 40. Discutînd cu electricienii din Cricău, Almașu Secuesc, Căpugiu și altele, reții fără să vrei cîteva cuvinte semnificative.

— Am învățat meseria la Deva!

De fapt asta-i realitatea. Pe lîngă întreprinderea regională de electricitate s-au înființat cursuri de calificare pentru electricieni comunali. Elevii recrutați din sate învață 6 luni teorie, iar alte 6 luni fac practică. La sfîrșitul anului trecut a absolvit cursurile o „promoție" de electricieni pentru sate. Octavian Groza care a terminat cu media 9, lucrează în comuna Lăpugiu din raionul Ilia, Viorel Drăgan la Cricău, Vasiu Gheorghe la Cîrjiț etc. În satele respective profesia de electrician e într-adevăr nouă, pentru că n-a trecut mult timp nici de cînd s-a făcut electrificarea.

Există la Deva 54 de tineri care nu pot fi numiți încă electricieni. În fiecare dimineață se așează în bănci, ascultă cuvintele profesorilor și discută despre electricitate. 30 dintre ei se pregătesc deja să treacă la perioada de practică iar ceilalți sînt la jumătatea cursurilor teoretice. Ei vor completa numărul celor care îndeplinesc misiunea de electricieni comunali. Pe aceleași bănci vor veni însă alții. Partidul a stabilit ca într-un viitor apropiat țara toată să fie electrificată. Pentru acest lucru se muncește și în regiunea Hunedoara. Din 1944 și pînă acum s-au electrificat peste 250 de sate și în multe din aceste localități s-au încetățenit cuvintele: electrician comunal. S-a creat o profesie nouă.

C. IACOB

PE POTECI UMBROASE

(Urmare din pag. 1)

cu substanțe chimice). În primăvara aceasta, cînd, datorită brumelor timpurii, exista pericolul înghețării puietului, Nicolae Șebinski a vegheat nopți de-a rîndul — așa cum o mamă veghează la căpătîiul copilului bolnav — în jurul focurilor aprinse pentru ca pînza de fum să protejeiască plantele plăpînde, fără apărare.

Dar Nicolae Șebinski nu este numai șeful pepinierei. El este și șef de canton. Asta înseamnă că în grija lui cade și supravegherea parcelelor proaspăt plantate. Trei ani de la plantare, pînă devine capabil să se apere singur, puietul are nevoie de ocrotire. Vîntul aduce, de departe sau mai de-aproape sămînță de mesteacăn sau salcie care găsește teren prielnic de germinare în preajma neajutoratului puiet, înăbușindu-l. Aceste amestecuri trebuie eliminate. Anual, suprafețele care au nevoie de o supraveghere continuă, atentă, cresc. Celor 374 ha împădurite primăvara aceasta — și care trei ani de-acum înainte vor sta în atenția silvicultorului, — li se vor adăuga la anul alte sute, iar în anii viitori încă multe, multe sute de hectare. O muncă care se întinde de zeci de ani, cu griji și răspunderi care lasă foarte puțin loc privilegiilor bănuite a constitui regim de concediu...

Solomon Florea povestește

Inginerul Sihota mi l-a prezentat pe Solomon Florea ca pe asul vînătorilor ocolului silvic Pojorîta. De fapt, acest bărbat uscățiv, ars de soare, și-a făcut din vînătoare o datorie.

— Una din grijile permanente ale noastre, ale silvicultorilor este aceea de a ocroti vînatul slab, cerbicidele în special. De aceea, sîntem necruțători cu lupii, mistreții și, în ultima vreme cu rîșii. Ne luptăm cu ei cu pușca, cu capcanele, uneori sînt mai șireți și ne mai scapă, alteori îi dovedim noi.

Dar Solomon Florea apără cerbicidele și în alt chip. În iernile grele, cu zăpadă multă, Solomon Florea, împreună cu alți silvicultori îndeasă în raniță kilograme de trifoi, lucernă, fîn, sare și laolaltă pornesc prin nămeții înalți spre crestele munților. În apropierea surselor de apă ridică niște iesle din lemn pe care le acoperă cu draniță. Deșartă conținutul raniților în aceste iesle, taie căi de acces căprioarelor și cerbilor spre „magazie" și pleacă apoi mai departe să pună capcane.

— În martie anul acesta — relatează Solomon Florea, către Valea Putnei, pe izlazul Runc, loc cu expoziție sudică, puteau fi văzute zilnic cca. 20 de ciute. Ne uitam la ele cu binoclurile. Sub bătaia soarelui, zăpada se topise și cerbicidele veneau să caute niscaiva crengi, verdeață. Erau slabe de le numărai coastele. Într-o sîmbătă la amiază am încărcat cîteva sănii cu otavă și vreo 40 de oameni le-am urcat la izlaz. Le-am aranjat hrana sub un molid bătrîn căruia i-am tăiat ramurile pînă la 1,5 m înălțime de la pămînt și ne-am întors. Au venit ciutele la mîncare de te miri că nu se încaieră. Cînd au terminat otava, le-am dus alta, și așa, pînă cînd a dat colțul ierbii.

Furnici contra insecte

În anul 1957, pe cca. 100 ha plantate cu pin silvestru aparținînd ocolului silvic Pojorîta, s-a declarat un atac al unei ciuperci necunoscute. Nu sînt rare aceste atacuri ale dăunătorilor împotriva pădurii. Silvicultorii — deseori — le prevăd și atacul nu-i surprinde nepregătiți. În cazul acesta însă, atacatorul — nou pe aceste meleaguri — dovedea rezistență la „medicamentele" cunoscute. Ciuperca a fost recoltată și trimisă urgent la București, la institutul de cercetări, pentru analiză. Între timp, silvicultorii au început lupta grea pentru distrugerea dușmanului. Echipe speciale, înarmate cu aparate de pulverizat au pătruns în zona atinsă de molimă și, cățărîndu-se riscant pe trunchiul înalt al fiecărui conifer i-au stropit vîrful cu substanța dătătoare de sănătate, a sulfatului de cupru. A durat lupta multă vreme dar în ansamblu, cele 100 ha au fost salvate și, mai ales, molima nu s-a extins.

Povestindu-mi toate acestea, tehnicianul Averchie Tarnovețki, om care dispune azi de sănătatea pădurii după ce, rînd pe rînd, înainte de a absolvi școala medie tehnică de silvicultură din Cîmpulung Moldovenesc, a fost pădurar și șef de brigadă, atrage atenția asupra caracterului „istoric", „de demult" al întîmplării. Pentru că, de atunci un asemenea atac nu s-a mai repetat.

— De altfel, acum avem experiență așa că vom putea fi mai operativi, conchide el. Și trece la o altă problemă.

— Acum ne preocupă altceva. Găsirea unor aliați în lupta noastră împotriva dăunătorilor. Ne-au ajutat și oamenii de știință din Iași în găsirea lor. Și știți cine sînt acești aliați? Furnicile roșii de pădure. S-a făcut un calcul după care patru mușuroaie de asemenea furnici pe un hectar de pădure distrug toate insectele defoliatoare. Acum noi depistăm mușuroaiele și luăm măsuri de protejare a lor, împrejmuindu-le, ferindu-le de inamici.

★

Silvicultorii... Cînd străbatem potecile umbroase ale pădurii, drumeții spre înălțimile munților sau cînd, din goana mașinii și trenului ne odihnim privirile pe verdele întunecat al codrilor, nici nu bănuim poate strădania eroică a miilor de pădurari, deseori anonimă, pentru păstrarea și dezvoltarea acestei uriașe bogății a țării.

I. DELEANU

Se combat dăunătorii pădurilor.

Prietena mea CARTEA

ION LĂNCRĂNJAN

și romanul său „CORDOVANII"

Ne-am obișnuit să aflăm periodic, într-o librărie bucureșteană niște manifestări care tind să facă din „prima zi de apariție" a cărților, o sărbătoare a autorului și a cititorilor. Odată pe lună sau poate și mai des, vitrina librăriei de lîngă cinematograful „Republica" cedează unul din compartimentele sale, pe toată dimensiunea galantarului, zecilor de coperți identice, prezența multiplicată a aceleeași cărți avînd darul să atragă atenția asupra noutății apariției, odată cu portretul autorului și cu pagini din manuscrisele sale.

La una din aceste întîlniri în care caracterul festiv se îmbina cu o maximă solicitudine din partea cititorilor, aceștia arătîndu-se dornici să cumpere volumele proaspăt apărute, atenția participanților era reținută de o figură pe care cei mai mulți dintre ei nu o mai văzuseră pînă atunci.

Cel care venise să stea de vorbă în după amiaza aceia cu prietenii librăriei, era un scriitor aflat la debutul său editorial, Ion Lăncrănjan, iar cartea care-și sărbătorea „ziua de naștere", romanul „Cordovanii".

Văzîndu-l cum scrie micile dedicații prietenilor, cunoscuților veniți să ia parte la acest eveniment, sau pur și simplu zecilor de iubitori ai cărții, privindu-i paginile de manuscris, curate, purtînd în colțul din stînga mari cifre arabe de ordinul sutelor și miilor erai îndemnat să-ți amintești îndelungata geneză a „Cordovanilor", așa cum ai aflat-o din cunoștința mai veche cu autorul sau din ceea ce ți-au spus alții.

În urmă cu nouă ani, revista „Tînărul scriitor" publica o nuvelă intitulată, așa cum se cheamă astăzi romanul în trei volume — „Cordovanii". Erau în paginile acestei nuvele inspirată din viața țăranilor din cîmpia Ardealului, vigoare epică și observație pătrunzătoare a vieții, autenticitate și culoare, erau pagini lirice de o plasticitate rară, scrise într-un grai ca un fagure de miere, toate împreună îndreptățind mai mult decît o vagă „promisiune".

Au mai apărut de atunci cîteva fragmente prefigurînd o intenție de roman și cam tot în vremea aceea a prins să se vînture întrebarea: Cînd apar „Cordovanii" ?

Dar Ion Lăncrănjan, stăruitor și tenace, nu s-a grăbit să încredințeze tiparului paginile scrise între concediul de vară și munca zilnică într-o redacție. Au trecut anii și lupta scriitorului cu noianul de fapte văzute și trăite, cu sutele și miile de modele care-și vor fi cerut toate intrarea în literatură, s-a consumat discret, fără răbufniri spectaculoase, încît deseori ne-am întrebat putea-va oare scriitorul să ducă la bun sfîrșit lucrarea începută ?

Și iată-ne astăzi în fața unei cărți din familia acelora cu care recoltele literare nu ne răsfață în fiecare an. Sub pana fiului de țăran din împrejurimile Alba Iuliei prinde viață pe o întindere de 1500 de pagini, o amplă frescă a satului românesc din 1944 pînă în zilele noastre.

Satul natal, Oarda de Sus, devine „Dunga de Sus", orașul din preajmă recapătă denumirea arhaică, — folosită de altfel în părțile locului pînă în zilele noastre — Bălgrad, dar identificarea autenticității geografice sub această toponimie transparent anagramatică, poate interesa cel mult pe cititorul familiarizat cu aceste locuri.

Pentru ceilalți, de toate categoriile, pentru cititorii care știu să guste cărțile bune, „Cordovanii" reprezintă un roman care depășește cu mult cadrul și problematica aparent locală a „Dungii de Sus". Într-o curgere impunătoare, asemeni apelor molcome ale Mureșului, într-un impresionant monolog purtat pe toată întinderea cărții, ni se desfășoară episoade dramatice din viața unui om, episoade dramatice și de cumpănă. Lae Cordovan, întors de pe front, își află „moșia" (în accepția dialectală !) „înstrăinată" de către tatăl și fratele său. O luptă pe viață și pe moarte se încinge între Lae și „ai săi", o luptă cînd spectaculoasă cu explozii violente, cînd surdă și mocnită, eroii căutîndu-și cu toții „dreptatea". Dar în acest conflict impresionant, proiectat pe fundalul existenței întregului sat, a oamenilor de aici, trădînd gîndirea „Cordovanilor" dar și înțelegerea dreaptă a mersului istoriei, autorul ne îndeamnă să vedem agonia unei mentalități — mentalitatea individualismului — și triumful idealurilor noi, colective, din viața satului nostru.

Există undeva în volumul al treilea al cărții o scenă cînd cu prilejul unei petreceri a cărei desfășurare coincide cu primul pas hotărît către lumina și îndestularea pe care le aduce țăranilor gospodăria colectivă, proaspeții colectiviști încing o horă „ciuind" o strigătură tradițională, dar care de astă dată capătă o emoționantă valoare simbolică :

„Haida ! Haida ! Haida !
Hai la larg c-așa mi-e drag!".

În toate sensurile, la propriu și la figurat, „Cordovanii" respiră suflu, amploare, „lărgime" cum ar spune oamenii de pe valea Mureșului. Este „lărgimea" nemărginită a noilor așezări sociale din satele noastre, exprimată într-o scriere, de asemenea, „largă", susceptibilă să-și ocupe pe merit un loc de frunte în literatura noastră nouă.

Boris BUZILĂ

CUM I-AM CUNOSCUT

AMINTIRI DESPRE I. I. MIRONESCU

de I. PELTZ

Sînt mulți, foarte mulți ani de-atunci. Redactor al ziarelor de pe vremuri — „Adevărul" și „Dimineața" — făceam și o cronică bucureșteană pentru „Opinia" ieșană. Articolul apărea în fiecare săptămînă. Din cînd în cînd eram obligat să plec la Iași, spre a lua contact cu conducerea gazetei. Cu un asemenea prilej l-am cunoscut pe I. I. Mironescu, prozatorul de talent, autor, între altele, al omului necăjit Sandu Hurmuzel — tip și, poate, prototip al omului asuprit în condițiile vechi și nedreptei orînduiri capitaliste.

I. I. Mironescu impresiona în primul rînd prin privirea — o privire ageră — cu care te țintuia de sub sticlele ochelarilor săi cu șnur. Ochii mai elocvenți decît vorba, sfredelitori, sprinteni, tinerești — la orice vîrstă. Ochi fără vîrstă.

Din capul locului, acest om de știință (medic, profesor universitar, erudit farmacolog) dura între el și persoana ta un pod de înțelegere, de simpatie, de atașament. Odată împrietenit — chiar dacă pe parcursul anilor se iveau asperități în schimbul de idei cu dînsul — rămîneai legat de scriitor în măsura în care te cucerise făptura sa. I. I. Mironescu practica medicina — e adevărat — dar vocația sa era mai mult de cercetător, de savant și munca sa la facultate a fost pe bună dreptate, foarte apreciată. Precum apreciată i-a fost și literatura. Povestitor în deplinul înțeles al cuvîntului, ne-a dat pagini pline de pitoresc — pline de umor, scrise de pe o poziție net progresistă.

★

În redacția ziarului „Opinia" din Iași se mai afla, în dimineața aceea de septembrie, cînd l-am cunoscut, C. R. Ghiulea, publicist și ziarist cu multă experiență și Mihail Sevastos, fidelul colaborator al „Vieții românești", poet, prozator și ziarist.

După cîțiva ani, stînd de vorbă cu Ionel Teodoreanu, mi-am exprimat buna impresie pe care mi-a făcut-o Mironescu.

— Sîntem, mi-a spus autorul „Medelenilor", în totul de acord. Și ca scriitor, și ca om merită laude.

— Și, mai ales, mi-am îngăduit să adaug, m-a cucerit modestia lui — o modestie pe care n-am prea întîlnit-o în vechea ambianță literară.

— Păi modestia, mi-a spus interlocutorul meu, îi face — și o să-i facă — feste : rămîne puțin cunoscut !

Așa era I. I. Mironescu, s-a ferit de reclama ieftină a adulatorilor fără convingere, de zgomotul care se isca, pe vremuri, în jurul cîte unui nume, de „concesii" făcute de amici... Viața lui s-a consumat lîngă o călimară și un condei, la catedra facultății de medicină și — mai puțin — la cafenea sau la bodegă, deși agrea societatea prietenilor cu care întîrzia cîteodată în variate discuții literare și științifice.

...Am pomenit odată despre Creangă și mi-am exprimat părerea că e intraductibil, că francezul sau germanul, sau englezul...

— Știu ce vrei să zici, m-a întrerupt el, vrei să zici că prin *specificul* operei lui Creangă îi va fi greu sau cu neputință unui străin să-l înțeleagă, nu ?

— Exact !

— Ei bine, te înșeli. Tocmai pentru că este atît de autohton va fi și înțeles și prețuit de cititorii de pretutindeni.

— Și, a adăugat (n-am să uit niciodată cuvintele astea) universalitatea e precedată de specificitatea operei.

Astăzi ne dăm cu toții seama cîtă dreptate a avut I. I. Mironescu — astăzi cînd Ion Creangă, tălmăcit în limbi străine, e admirat de cititori de pe diferite puncte ale globului.

L-am întrebat odată dacă scrie greu. Întrebarea o făceam pentru că dialogurile din opera sa sînt atît de firești, cîteodată adevărate copii după natură.

— Știu de ce mă întrebi, mi-a răspuns el, ca și altora — îți se pare că așternut ușor pe hîrtie „șotiile" astea, să le zicem literare. E numai o părere. Scriu destul de greu. Are să te mire, poate, cînd ți-oi spune că mai ușor mă înham la un studiu de medicină, decît la o povestire.

Altă dată i-am redat o convorbire cu un fost profesor de limba română, figură obosită de belfer fără orizont, cu o himalaie de prejudecăți care îi copleșeau ființa. El îmi imputa niște schițe umoristice publicate într-o revistă de pe vremuri.

— Nu-ți plac, dom-le profesor ? l-am întrebat.

— Mda... ce să zic, merg, mi-a răspuns, dar prea sînt... nu știu cum...

Și, deodată, exploziv :

— Rîde lumea, dom-le, cînd le citește !

— Păi asta și vreau, i-am răspuns, sînt doar schițe umoristice !

— Bine, bine, mi-a explicat dascălul, nu zic ba : să fie umoristice — dar să fie... mai serioase !

— Cum adică ?

— Foarte simplu. Scrie umor cît vrei, dar umor serios !

Relatîndu-i întîmplarea, I. I. Mironescu a rîs cu poftă. Și după ce a reflectat cîteva clipe, a observat :

— Caraghioși d'ăștia își dau cu părerea despre literatură și singura noastră răzbunare e să-i încondeiem. Fă o schiță despre acest „herr profesor".

— Am s-o fac.

★

...I. I. Mironescu iubea animalele, îndeosebi cîinii.

— Nu știu ce să cred, mi-a spus într-o zi, — să fie cîinele mînat în mișcările sale *numai* de instinct ? Cîteodată mi se pare că raționează mai bine decît...

— Decît acel „herr profesor" — care apreciază umorul — dar „umorul serios !".

— Așa-i !

Ne aflam la masa unei vechi cîrciumi ieșene. Pe dinaintea noastră trecea, solemn, scrobit și cu umbrelă, un politician — ajuns mai tîrziu și ministru național-țărănist.

I. I. Mironescu mi-l arată :

— L-ai auzit vreodată vorbind ?

—Da ! Vorbește mai bine decît o cămilă !

— Știi de ce ?

— Cred că știu. Cămila nu vorbește de fel și n-are veleități ministeriale.

I. I. Mironescu înclină din cap a încuviințare.

★

Scriitorul, aidoma omului, a fost totdeauna fidel cu dînsul. A urît aspectele vechei societăți — opulența și cruzimea clasei conducătoare alcătuită din moșieri și fabricanți, din bancheri și politicieni și a mărturisit o dragoste fierbinte față de omul simplu, — față de poporul nostru, atît de înzestrat și în stare să ofere lumii personalități majore — în știință, ca și în literatură, în teatru ca și în muzică...

A iubit pe colegii săi de literatură și judecățile sale de valoare vădeau competență precum și o imensă capacitate de comprehensiune a fenomenului artistic.

Om și operă s-au sincronizat perfect în I. I. Mironescu — povestitor cuceritor, medic savant și prieten — prieten autentic, înimos, săritor, înțelegător...

ȘTIAȚI CĂ...

...oul are o foarte largă utilizare în alimentația oamenilor, cunoscîndu-se în lumea întreagă peste 1.000 de rețete de mîncăruri și prăjituri în care este folosit ?

...digestibilitatea oului este foarte mare, fiind de 100 la sută la gălbenuș și 97 la sută la albuș ?

...vitaminele conținute de ouă sînt rezistente atît la temperaturi scăzute, cît și la temperaturi ridicate ? Lucrul acesta este dovedit prin faptul că vitamina A nu este distrusă nici după o conservare de 8—9 luni (în frigorifere) iar vitamina D își păstrează acțiunea antirahitică chiar după o fierbere de 20 minute.

...o găină de rasa Leghorn, în greutate de aproape 2 kg. dînd anual circa 200 de ouă de cîte 60 g. fiecare, produce 10—12 kg. masă-ouă, adică de circa 6 ori greutatea ei ?

...prin administrarea de rații speciale în hrana păsărilor se poate îmbogăți conținutul în vitamina A și D al ouălor, rezultînd așa numitele „ouă vitaminizate" ? De asemenea, se poate îmbogăți conținutul în săruri minerale ale oului, obținîndu-se ouă iodate, bromate, etc. după scopul terapeutic urmărit.

...ouăle vitaminizate au un conținut în vitamina A și D de 5—25 ori mărit față de normal ?

...ouăle sînt utilizate și la limpezirea vinurilor, în tăbăcării, în industria vopselelor, la fabricarea hîrtiei fotografice, în parfumerie, marochinărie, la prepararea margarinei etc. ?

„STICLE POȘTALE"

Încă nu se cunoaște precis care au fost primii marinari care au folosit ingeniosul sistem de comunicare prin sticle ; fapt cert este însă că în anul 1868 a apărut pentru prima dată denumirea de „poșta în sticle".

Această modalitate de „legătură poștală" se practicase încă de mult. Astfel, un barcagiu a găsit în anul 1560, pe litoralul Angliei, o sticlă pecetluită, pe care a dus-o unui judecător. În sticlă se găsea importanta comunicare că danezii ocupaseră insula arctică Novaia Zemlia, ce aparținea rușilor. După această întîmplare, regina Elisabeta a înființat imediat pedeapsa cu moartea prin spînzurare a celor care vor destupa sticlele găsite pe mare sau pe litoral, fără participarea unui funcționar de stat.

Funcția de „destupător de sticle" a dăinuit în Anglia destul de mult, fiind desființată abia în timpul lui George al III-lea (la sfîrșitul secolului al XVIII-lea). Unul dintre eroii romanului „Omul care rîde" de Victor Hugo, avînd numele de Barkilphedra, deținea această funcție.

Cu timpul, sticlele au devenit un mijloc bun pentru studierea curenților oceanici. Din inițiativa lui Fulton au fost lansate pe apă între 1894 și 1897 nu mai puțin de 2.074 de sticle.

Sticla care plutește, a inspirat printre alții, și pe cunoscutul poet francez Alfred de Vigny care a scris poezia „Bouteille à la mer" (Sticlă pe mare). În aceasta se povestește cum o sticlă aruncată în apă a încăput, după o serie de peripeții, pe mîna unui pescar analfabet, care crezînd că a dat de un elixir misterios, se grăbește să o ducă la un înțelept. Citind biletelul aflat înăuntru, înțeleptul a confirmat pescarului că sticla conținea într-adevăr un elixir și anume pe cel al „științei".

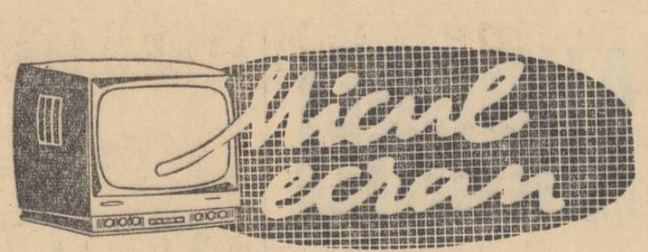

Săptămîna la televiziune

11 AUGUST

8.30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **Emisiune pentru copii și tineretul școlar : ● „CIPPOLINO"** Filmul este realizat după cunoscuta poveste a scriitorului italian Gianni Rodari. ● Telejurnalul pionierilor ● Jocuri și întreceri pe apă. Diferite concursuri amuzante, lupte pe saltele pneumatice, echilibru pe bîrnă, precum și sărituri comice și sportive de la trambulină 10.30 **REȚETA GOSPODINEI.** 11.00 EMISIUNE PENTRU SATE. Din cuprins : ● Telejurnalul satelor ● Să grăbim executarea construcțiilor zootehnice. ● De la un meridian la altul. ● Oameni și locuri. ● Cîntă o formație instrumentală condusă de Constantin Busuioc. Soliști : Elisabeta Moldovan, Ana Pîuaru, Ion Bogza și Ion Radu. În jurul orei 18.00 **Aspecte de la Balcaniada de tenis** — transmisiune de la Sofia. 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **De ziua minerului.** 19.30 Cîntă orchestra **„DOINA OLTENIEI"** din Craiova. 20.10 Filmul artistic **TOT AURUL DIN LUME**, o producție a studiourilor franceze, cu Bourvil în rolul principal. 21.45 **„FEMEIA ÎNDĂRĂTNICĂ".** Adaptare pentru televiziune a operei comice „Femeia îndărătnică" de compozitorul V. I. Șebalin. Distribuția, compusă din soliști ai Operei române din Cluj, este următoarea : Baptista Minola (Ioana Trifa) ; Catarina (Lya Mărcuș-Anca) ; Bianca (Mireille Constantinescu) ; Petruccio (Mugur Bogdan) : Lucențio (Alexandru Racolța) ; Hortensio (Ion Iercoșan) ; Grumio (Gheorghe Busuioc) ; Biondelo (Iosif Kallos) ; Croitoru (Ion Nistor). Conducerea muzicală : Alexandru Taban.

În încheiere : Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

12 AUGUST

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 Pentru pionieri și școlari : **Excursie ghicitoare.** 19.40 Filmul artistic **FLOAREA DE FIER,** o producție a studiourilor din R. P. Ungară, cu Mary Törőcsik. 21.15 **PROGRAM DE ROMANȚE** cu Mia Braia, Adriana Codreanu, Petre Gusti și Ionel Banu. 21.50 **TELESPORT.**

În încheiere : Buletin de știri, buletin meteorologic.

13 AUGUST

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **Vreau să știu tot.** Jurnal pentru micii telespectatori. 19.25 **INCURSIUNE ÎN ARHEOLOGIE (VI)** Transmisiune de la Constanța. 20.00 **Recital muzical.** Își dau concursul : soprana Elena Simionescu, mezzosoprana Dorothea Palade-Melinte, Maria Teclu, harpă, Constantin Cernăianu, clarinet, Albert Guttman, pian. 20.40 **I. L. CARAGIALE ȘI... ECRANUL !** Fragmente din filmele „O noapte furtunoasă", „Telegrame", „D-ale carnavalului", „Domnul Goe" etc. În încheiere : **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

15 AUGUST

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 Vacanța în versuri 19.35 **ÎNTÎLNIRE CU... ZINA PRIMĂVERII.** 19.45 Prin muzeele patriei : **Pictura în Muzeul din Arad.** Emisiunea va înfățișa atît lucrări de artă românească, cît și străină care se află în tezaurul muzeului arădean. 20.00 **Mozaic de scurt metraje.** Noul documentar : „TROTUȘUL ȘI OAMENII" ; filmul documentar „CAPODOPERE ALE ANTICHITĂȚII", o producție a studiourilor din R. P. Polonă și desenul animat „40 DE BUNICI" — realizat de cineaștii cehoslovaci. 20.40 **LUMINIȚA ALBASTRĂ,** o emisiune muzical-distractivă. 21.10 Formații participante la faza pe regiune a celui de-al VII-lea concurs republican al formațiilor artistice de amatori. În încheiere : **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

16 AUGUST

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **Știți să desenați, copii ?** Actorul Iurie Darie va răspunde, de data aceasta, tuturor copiilor care au trimis desene despre vacanță. 19.35 **CALEIDOSCOP ȘTIINȚIFIC.** Cîteva noutăți din domeniul geografiei, medicinei, filmărilor științifice. 19.55 Filmul artistic **CARTIERUL VISELOR,** o producție a studiourilor grecești. 21.40 **Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de Petre Munteanu. Soliști : Dorina Drăghici, artistă emerită, Svetlana Petrescu, Norocel Dimitriu, Mihai Kingsburg. În încheiere : **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

17 AUGUST

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 Emisiune de circ pentru copii. Programul cuprinde echilibristică, dresură comică de șerpi, acrobație la sol. 19.45 **ÎN FAȚA HĂRȚII.** 20.00 **FRUMUSEȚI SUBTERANE.** Un film despre frumusețile nebănuite ale peșterilor. 20.30 **Muzică distractivă.** 21.15 **ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ.** În încheiere : **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Desigur, programul televiziunii continuă să se resimtă din pricina condițiilor speciale ale sezonului estival. Nu se poate spune însă că redacția studioului bucureștean nu se străduiește să realizeze totuși emisiuni variate și, de multe ori, interesante. Între acestea trebuie consemnate reportajele filmate sau în direct din muzee și săli le de expoziție. Au reținut atenția telespectatorilor reportajele făcute la Palatul R. P. R. unde sînt expuse remarcabilele lucrări de artă aparținînd muzeului din Dresda, plimbarea prin sălile muzeului regional de artă din Timișoara și, în continuare, „incursiunea în arheologie", prilejuită de ciclul de reportaje la Muzeul din Constanța. Cu observația că acesta din urmă a fost prea mult lungit, în dauna altor teme asemănătoare. Presupunem că vizitarea muzeelor nu va rămîne doar un program estival și că echipele televiziunii vor continua și în restul anului să-și transporte camerele de luat vederi în aceste instituții de cultură. Cu cît interes ar urmări, bunăoară, obișnuiții micului ecran, un ciclu de reportaje, organizate și prezentate sistematic, la Muzeul de artă al R.P.R., la muzeul de istorie a orașului București, la cel al Teatrului Național „I. L. Caragiale" ș.a.m.d.

Problema principală pe care o ridică aceste telereportaje rămîne însă coordonarea mai bună, mai atent studiată în prealabil, dintre operatorul de imagine și comentator. Deși în ultimul timp s-a observat străduința ca exponatele să fie aduse mai des în primul plan al ecranului, mai sînt folosite încadrări care fac inteligibilă imaginea. În ce privește comentariile, ele sînt uneori în afara subiectului prezent pe ecran, iar unii comentatori — cum a fost, spre exemplu, colaboratorul muzeului arheologic din Constanța din această săptămînă — întîmpină serioase greutăți de formulare.

De altfel, problema aceasta a comentariului și a comentatorilor rămîne încă de rezolvat și sub alte aspecte. Este momentul ca redacția televiziunii să rezolve sarcina de a-și asigura un grup de comentatori specializați, care să se miște cu mai multă naturalețe în fața camerelor de luat vederi, care să anime și să stimuleze pe interlocutorii din fața lor și, mai ales, să poată interveni, fără ajutorul textului, în discuțiile ce se angajează, fie că e vorba de un reportaj sau de un interviu. Se pare că cele mai bune rezultate în această direcție s-au obținut pînă acum cu prilejul cîtorva discuții în jurul mesei rotunde organizată de televiziune și în unele emisiuni pentru copii și tineret. Am reținut astfel în ultimele zile, modul firesc, dezinvolt și grațios cu care și-au îndeplinit misiunea de prezentatori cei doi pionieri care au făcut comentatul emisiunii pentru copii intitulată „Ariciul în tabără", sau naturalețea cu care și-au realizat sarcina cei doi copii care au vizitat, împreună cu telespectatorii, colțul zoologic de la Băneasa.

Mai reținem din ansamblul programului acestor ultime zile, modul echilibrat cum a fost concepută emisiunea de luni 5 august — un program mozaic foarte reușit, format din piese scurte.

Șt. RADU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

Călărețul se arătă după o cotitură de drum. El însă nu se gîndea la atac. Ridică mîna arătînd că are intenții pașnice, strigă ceva și gesticulă.

— Jóse ! strigă Miguel. Cum ai ajuns aici ?

— De trei ceasuri gonesc fără întrerupere, de abia v-am ajuns, Don Miguel, spuse Jóse, apropiindu-se și începu să se caute prin sîn.

Văzînd tulburarea lui Miguel, Aquaviva se retrase cu discreție.

— O scrisoare pentru înălțimea voastră, don Miguel, urgentă, secretă, de la stăpînul meu, șopti Jóse, scoțînd din sîn plicul sigilat. Don López așa mi-a spus : gonește, gonește neîncetat, Jóse, pînă ai să-l ajungi pe Don Miguel. Predă-i plicul și nu-i cere nici un răspuns, întoarce-te și gonește înapoi. Să nu te oprești nicăieri prin sate și să nu întrebi pe nimeni nimic, să nu care-cumva să pălăvrăgești cu careva, i-a mai repetat Don López...

Se întunecase de-abinelea. Miguel, fără să se ferească, puse plicul la piept.

— Mulțumesc, Jóse, spuse Miguel liniștit și îmboldi calul ca să-l ajungă pe Aquaviva.

— Adio, înălțimea voastră. Drum bun.

Cavalcada se opri să înopteze într-un han de munte. „Fîn și apă pentru cai, paturi și cină pentru oameni", citi Miguel simpla inscripție de deasupra porții. Speriat la vederea unor astfel de oaspeți de vază, stăpînul hanului începu să adune cele mai bune saltele din casă. Slujitorul ieși în curte să deshame și să adape caii. Prinse de țîntină o torță de smoală.

În fumeginda și tremurătoarea lumină a acestei facle, Miguel rupse sigiliul și citi.

„Sigura n-a fost ucis, ci numai rănit. Cînd și-a revenit, a spus numele tău. De Ivarra insistă să se facă intense cercetări. Grăbește-te, treci cît poți mai repede dincolo de granițele Spaniei".

Peste o săptămînă au ajuns la Valencia, de unde trebuiau să navigheze spre țărmurile italiene.

În Valencia, oraș maritim, erau mai puține catedrale și mînăstiri, în schimb multe taverne și cîrciume marinărești ; pe străzi mirosea a vînt sărat, a smoală și a stridii. Seara s-au îmbarcat. Lui Miguel i s-a dat o mică cabină alături de bogata și marea încăpere a cardinalului. Se aprinseră felinarele la prora și corabia porni spre răsărit. În întuneric, stînd întins, Miguel asculta cum valurile lovesc bordul, cum scîrțîie din toate încheieturile bătrîna și de mult nesmolita corabie.

„Sau biserica, sau marea, sau curtea regelui, își aminti el adormind, îndrăgita zicală a tatălui său. Marea, marea, în sfîrșit marea !..."

La această oră, în Madrid aveau loc ședințele tribunalului regal. Criminalul n-a fost prins, l-au judecat în lipsă. Acuzarea era gravă : ofensa și greaua rănire a lui Antonio de Sigura, căpitanul gărzii regale. Cititorul tribunalului, cu glasul răgușit de nesomn, citi sentința :

„...iar vinovatului, Miguel Cervantes, față de care s-au luat toate măsurile să fie prins, cu defăimare publică i se va tăia mîna dreaptă și va fi izgonit din țară pe timp de zece ani..."

10. La cardinal

Cînd au ajuns la Roma Aquaviva a uitat complet de noul său paj. Apoi, amintindu-și de el, l-a împovărat cu plicitisitoare și umilitoare îndatoriri.

S-a terminat cu îngăduitoarele convorbiri din călătorie despre literatură și obiceiuri. Miguel trebuia să-i aducă cardinalului, în fiecare dimineață, suc de lămîie cu apă, șervete și ligheanul pentru spălat, trebuia să păstreze ordine în garderobă, să raporteze despre vizitatori. Ultima îndatorire îi era cea mai nesuferită.

Aquaviva, ca laic ducele de Atrée, făcuse o carieră ametitoare. La douăzeci și patru de ani năzuise la titlul de cardinal. În sălile de primire ale impunătoarei sale case, se îngrămădeau zi și noapte părinți lingușitori, monahi slugarnici și laicî influenți. Miguel trebuia să raporteze, să conducă, să transmită însărcinări, să scuze și să mintă firește. Toate acestea îl oboseau peste măsură.

Dar n-avea încotro. La întoarcerea în patrie nici nu se putea gîndi.

În timpul său liber Miguel hoinărea pe străzile vechiului oraș roman. Podurile abrupte se oglindeau în apele galbene ale Tibrului. Roma îl încînta pe Miguel prin grandoarea ruinelor sale și prin minunatele ei crîmpeie de marmură frîntă. Colina Quirinal, cîmpul lui Marte, poarta latină — înseși străzile i se păreau lui Miguel o istorie vie.

Și în tot acest timp citea și învăța. O săptămînă întreagă umblase ca un obsedat : citise „Eliberarea Ierusalimului" în limba italiană.

Pe Miguel îl impresionase întotdeauna via, volubila limbă a italienilor și, de asemenea, simplitatea vieții lor, care se petrecea mai mult în stradă. Își aducea aminte de orașele Castilliei, cu uși închise, cu perdele trase la ferestre, casele mai ales, asemănătoare mînăstirilor, mînăstirile asemănătoare cetăților. Își aducea aminte de întunecatele figuri ale nobililor spanioli, negrele lor mantii, mersul lor mîndru, reținuta și tărăgănata lor limbă. Acasă, numai întîmplător, prin ușa întredeschisă spre stradă, se putea vedea interiorul căsuței, unde, închisă, se desfășura viața săracă și searbădă a familiei.

Aici însă, în Italia, pe străzi strîmte, ferestrele priveau spre fereastre ; vecinii, aplecați pînă la brîu, își debitau zgomotoși răutățile, tot aici, pe sfori întinse, rufele parcă demonstrau lipsa tainelor unora față de ceilalți.

Întorcîndu-se însă acasă, Miguel îl găsea pe pretențiosul Aquaviva, slugile lui bîrfitoare și ochii plini de rugăminți ai acelora care așteptau în sălile de primire.

Cardinalul își îmbrăca pe apropiații din serviciul său în haine dichisite, în vestoane cu fireturi, însă îi hrănea prost. Nu odată Miguel se trezea uitîndu-se cu invidie la cîte un cerșetor care mesteca cu poftă macaroanele căpătate de pomană, strălucind de grăsime.

Foarte curînd plictisitoarele discuții din sălile de audiență ale lui Aquaviva îi aduseră lui Miguel o mare aventură.

În Marea Mediterană se pregătea o încăierare a popoarelor. Turcii amenințau de vreme îndelungată de pe mare toată Europa de sud. Tînărul imperiu otoman tindea spre ocuparea de noi teritorii și spre supremație în Marea Mediterană.

Primul care a ordonat marea ofensivă a fost sultanul Selim al II-lea. El debarcase în insula Cipru și de acolo declarase război Veneției.

Negustorii venețieni se alarmaseră. Ambasadorii republicii luară în grabă drumul spre toate curțile europene.

„Cel mai creștin" rege al Franței, Carol al IX-lea, însă nu dorea războiul cu turcii. Era prea ocupat cu masacrul hughenoților, dușmanii bisericii catolice, ca să riște și o aventură pe mare.

Elisabeta, regina Angliei, nu voia nici ea să intre într-un asemenea război. De altfel țărmurile ei nu erau amenințate de turci ; de ce-ar trebui să se neliniștească ?

Sebastian, tînărul rege al Portugaliei, ar fi fost bucuros să ajute Veneția — cu care avea numeroase aliante comerciale și privilegii reciproce în comerțul maritim, însă în țara sa bîntuia ciuma, oamenii erau seceрați pe străzi, iar galerele portugheze zăceau și ele la cheiurile Lisabonei, fără comandă și fără vîslași. Nici Sebastian nu s-a hotărît să intre în război, temîndu-se dealtfel și de răscoala poporului.

Ambasadorii venețieni începură să dispere. De odată, însă, cel mai apropiat vecin și vechiul dușman, papa de la Roma, oferi Veneției alianță și ajutor.

Papa Pius al V-lea înțelegea că nimicirea Veneției ar fi însemnat propria lui pieire. După papa și regele Spaniei Filip, îngrijorat de soarta posesiunilor sale italiene, intră în alianța împotriva turcilor.

Cu o aliată atît de puternică ca Spania, Veneția începu războiul cu turcii.

De-abia acum începură discuțiile despre război. Miguel își pierduse liniștea. Nopți întregi visa numai lupte pe mare, împușcături, pirați, fapte eroice... Iar cînd, în calitatea de comandant al puterilor aliate, a fost numit tînărul și popularul Don Juan de Austria, iar regimentele spaniole de infanterie au început să debarce în porturile italiene, slujba la Aquaviva deveni pentru Miguel absolut insuportabilă. El își lepădă jacheta cu fireturi și, fără să ceară învoirea cuiva, părăsi casa cardinalului.

În toate piețele se aflau mese la care erau înscriși soldații. Miguel nu îndrăznea să se apropie de ele. S-ar fi putut ca numai să-și pronunțe numele, pentru ca să fie pus în lanțuri. Umbla pe străzi și aștepta să se ivească vreo ocazie care să-l pună la adăpost de temerile sale.

Și ocazia se ivi.

Dintr-o cîrciumă, pe strada San Petro, ieși beat un soldat spaniol. Șchiopăta ușor și o cicatrice urîtă îi brăzda fața, din colțul gurii pînă spre tîmplă. Soldatul părea supărat. Acasă prietenii îi vorbiseră foarte mult despre minunata viață a italienilor, îl încredințară că în Italia există cel mai bun vin și cele mai frumoase fete din lume. Basme ! Aici, la Roma, grasul cîrciumar îi dăduse un vin acru, iar ciufulita și murdara lui fată îl servise cu cani nespălate.

E. VIGODSKAIA

(În românește de I. BABIN ; ilustrații : Beca RIND)

Atenție la norme!

de DAN DEȘLIU

Deși s-ar zice că ne aflăm în plin „sezon mort" — canicule, concedii, vacanțe, excursii ș.a.m.d. — activitatea sportivă internațională nu trenează de fel, în acest capăt de vară. Lucru, de altminteri perfect explicabil : ne mai desparte un an de Jocurile Olimpice, ediția XVIII-a. Zi de zi, presa comunică noi rezultate demne de atenție — unele dintre ele cu totul remarcabile.

La Erfurt, Matuschewski aleargă 800 m. în 1,46,4 ; „bătrînul" Houvion se apropie de 5 m. la prăjină ; cehul Suza, — junior, nota bene — scoate un senzațional 2,21 pe 1000 ! Ce să mai spunem de înot, unde — în afară de obișnuitele fenomene australiene, americane, japoneze — vin foarte puternic olandezii, italienii, englezii și francezii, aceștia din urmă îndeosebi în probele feminine.

Adevărat, nici noi nu stăm cu brațele încrucișate : normele olimpice, judicios stabilite, în majoritatea cazurilor sînt asaltate cu succes de tot mai mulți candidați la biletele București—Tokio și retur. Unii dintre aceștia — nu foarte numeroși — au depășit de pe acum chiar plafonul anului viitor. Menționi speciale pentru Sonia Iovan (de două ori norma 1963 și o dată pe 1964), Gheorghe Enache (300 p. la talere, record mondial absolut), Dan Ionescu (aproape 5000 de puncte în recentul concurs de pentatlon modern și locul II, în imediata vecinătate a campionului maghiar Balczo).

Performanțe satisfăcătoare au înregistrat sportivi din ramuri diferite : voleibaliștii feroviari, cîștigători ai Cupei Campionilor Europeni, atleții, în frunte cu Iolanda Balaș, Ciochină, Lia Manoliu, Vamoș, Barabaș, Maria Diaconescu, Jurcă etc., scrimerii, prin Szabo, Drîmbă, Mureșan, cicliștii — vezi Dumitrescu, Bădără, echipa de tineret.

În alte discipline situația este mai puțin îmbucurătoare.

La box, un singur nume clar — Ciucă, în care ne punem certe speranțe — și cîteva semne de întrebare : Monea, Mihalic, Puiu, Mariuțan. Luptele clasice, — la Roma, unul din punctele noastre „forte" — nu ne oferă deocamdată decît prezența, ce-i drept... masivă, a inimosului Martinescu. Cernea, Țăranu, Popovici par în eclipsă de formă, halterofilii „trăiesc" prin Balaș și Baroga, vîslașii așteaptă mondialele și europenele de la Bled...

Unul din domeniile rămase în urmă — cu foarte multe lungimi — este natația. Așa cum s-a mai spus de curînd, nici un singur membru al lotului republican n-a reușit să îndeplinească norma olimpică, pînă la ora de față.

Singura tentativă mai serioasă : Zoe Reznicenko, la 0,2 secunde de timpul-limită pe 200 m. bras. Evident, necazurile în sectorul respectiv nu datează de azi, de ieri ; totuși, parcă ar fi timpul să se schimbe ceva și în această direcție. La urma urmelor, înotătorii noștri nu se antrenează în Marea Moartă !

Nu cu mult mai bună ni se pare comportarea aruncătorilor, la toate cele patru probe : suliță, disc, greutate, ciocan. În vreme ce colegele de branșă au cîte o reprezentantă „calificată" la fiecare specialitate (trioul Manoliu-Diaconescu-Sălăgean), băieții continuă să se complacă în vecinătatea unor cifre întristătoare. Să sperăm că aerul Clujului — unde se desfășoară tocmai campionatele republicane, cu participarea unor valoroși atleți americani — va stimula cît de cît pe Bizim, Răscănescu, Crețu și ceilalți.

Și o remarcă — opinie personală — în legătură cu baremurile la sprint : am impresia că aici „normatorii" au fost mai puțin exigenți. Un 10,5—10,6 pe sută, nu-i chiar așa de rău, veți zice ; se mai cîștigă curse tari, cu timpuri similare. Adevărat, dar asta se întîmplă, pe cîte știu, cu alergători care au atins, în formă maximă, valori în jurul a 10,2—10,3. Ceea ce, să nu se supere Stamatescu, Tudoraşcu, Zamfirescu et. comp. — este, zău așa — altă căciulă !

ANTRENORII ECHIPELOR DINAMO, STEAUA, PETROLUL ȘI RAPID

DESPRE PREGĂTIREA ȘI PERSPECTIVELE NOULUI SEZON FOTBALISTIC

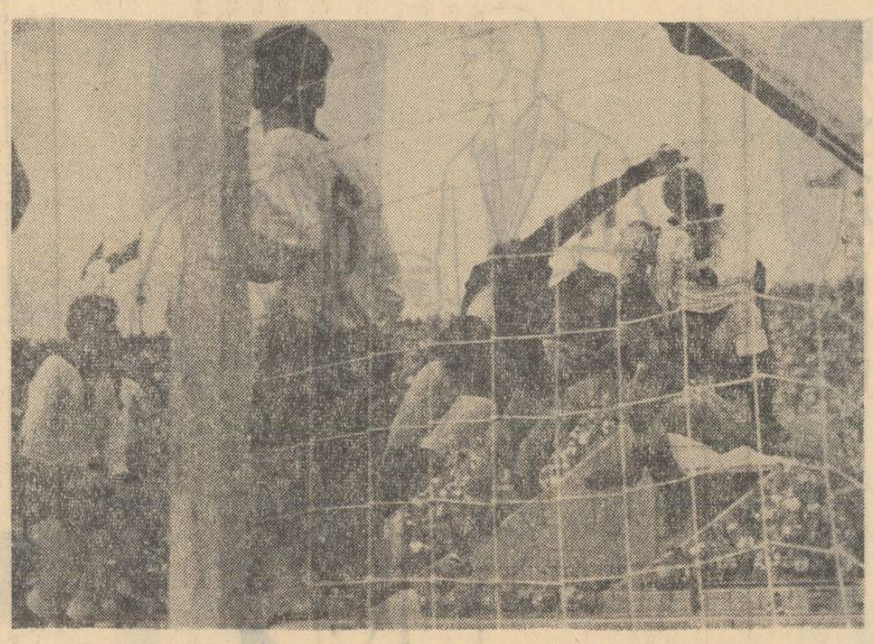

Doar două săptămîni ne mai despart de inaugurarea unei noi ediții a campionatului republican de fotbal. Și, implicit, a stagiunii fotbalistice oficiale, care cuprinde și o serie de importante competiții cu caracter internațional.

Pînă atunci, echipele se pregătesc cu intensitate, pentru ca acest eveniment să le găsească cît mai bine puse la punct. Pentru informarea cititorilor noștri asupra acestor pregătiri am făcut o discuție cu antrenorii echipelor DINAMO București, STEAUA, PETROLUL și RAPID, echipe care nu vor fi numai principale protagoniste ale campionatului, ci ne vor reprezenta anul acesta în diferitele competiții oficiale internaționale.

Pe antrenorii și jucătorii echipelor amintite i-am găsit la Poiana Brașov, unde au urmat pînă azi un program de pregătire elaborat de federația de specialitate, interesată în mod deosebit de activitatea acestor patru formații „furnizoare" de jucători loturilor reprezentative.

Discuția am început-o cu antrenorul TRAIAN IONESCU, care se ocupă de pregătirile echipei Dinamo București, deținătoare a titlului de campioană.

„Eficacitatea atacului — o problemă generală"

Discuția noastră cu antrenorul dinamovist a început de la una din deficiențele semnalate în jocul echipei în trecuta ediție de campionat : eficacitatea slabă a liniei de atac.

— Este adevărat, linia noastră de atac nu a reușit, în multe din partidele susținute în trecutul campionat, să concretizeze prin goluri superioritatea teritorială, cîștigînd o serie de jocuri la diferențe de scor minime. Vreau să spun însă că lectura presei sportive internaționale mi-a arătat că această deficiență a devenit o problemă generală. Însăși ultima ediție a campionatului mondial din Chile a dovedit-o, o dovedește și criza prin care trec liniile de atac din majoritatea marilor echipe din lume. Aceasta își găsește explicația — după părerea mea — în sistemul de joc cu patru fundași, care duce la întărirea apărărilor. În ceea ce ne privește, am întîmpinat greutăți în plus, datorită faptului că nu am acordat toată atenția acestui aspect al pregătirii echipei noastre. Dar noi trebuie să găsim și vom găsi căi de străpungere a apărărilor — și aceasta ne preocupă în mod deosebit în momentul de față.

— Cum au decurs pregătirile echipei pînă în prezent ?

— Am întîmpinat unele dificultăți, datorită faptului că nu am avut la dispoziție tot lotul. *Nunweiller III* a avut apă la genunchi și a rămas la București pentru tratament. Abia de cîteva zile a putut relua antrenamentul. La fel s-au petrecut lucrurile *și cu Ivan*, care a suferit de sciatică. Iar *Nunweiller IV* a făcut o întindere musculară la un antrenament, fiind obligat la o pauză de mai multe zile. Toți aceștia însă vor fi apți a lua startul încă din prima etapă a campionatului. Nu vom conta probabil pe participarea lui *Pîrcălab*, care are o fisură la piciorul drept.

— În afară de cei amintiți mai sus ce alți jucători aveți în lot ?

— *Datcu, Uțu, Popa, Constantinescu, Ștefan, Țircovnicu, Varga, Ene, Frățilă, Unguroiu* și *Halagian*, din lotul de anul trecut cărora li se adaugă *Haidu*, fost la Steagul roșu, *Petru Emil*, de la Știința Cluj, și *Manolache*, de la Știința Timișoara. Am renunțat la David, care a fost transferat la Dinamo Pitești și la Selimesi, transferat la Steagul roșu Brașov.

— Aveți în vedere și alți jucători, din rîndurile juniorilor, pe care intenționați să-i promovați în primul lot ?

— Există această preocupare. În primul rînd, *Radu Nunweiller* — al șaselea frate din familia Nunweiller — în vîrstă de 18 ani și jumătate, un jucător care se acomodează foarte bine pe postul de inter, ca și pe cel mijlocaș stînga. Apoi *Daniel Ene*, fratele lui Ene II, *Cristoloveanu*, *Ion Ștefan* și *Lucescu Mircea*. Ultimul este foarte talentat. Are stilul de joc al lui Pîrcălab și joacă la fel de bine pe ambele extreme.

— Ce obiective v-ați propus ?

— În primul rînd, o comportare cît mai bună în „Cupa campionilor europeni", iar în al doilea rînd să pregătim cu conștiinciozitate jucătorii din lotul olimpic. Sîntem datori să acordăm cea mai mare atenție jucătorilor ce le are de susținut echipa noastră reprezentativă în preliminariile turneului olimpic.

— Între ce echipe credeți că se va da lupta pentru titlu ?

— Steaua, Petrolul, Steagul roșu și... Dinamo București. Un cuvînt greu va avea de spus, desigur, și Rapid.

Cu aceasta am considerat încheiată discuția cu Traian Ionescu și am trecut în tabăra echipei Steaua, ai cărei antrenori, ȘTEFAN ONISIE și GH. OLA, au răspuns cu amabilitate întrebărilor noastre.

„Perioada scurtă dintre două stagiuni este recomandabilă"

Cei doi antrenori au început prin a ne spune că anul acesta echipele nu au avut o vacanță fotbalistică și că, de fapt, pregătirile au început imediat după terminarea campionatului.

— Considerați că a fost bine?

— Da, este recomandabil ca perioada dintre două stagiuni oficiale să fie cît mai scurtă. Echipa noastră, de pildă, a beneficiat doar de cîteva zile de odihnă, folosite în comun pentru excursii. Cînd am trecut la antrenamentele specifice jocului de fotbal, echipa s-a adaptat foarte bine la efort, ceea ce dovedește că jucătorii nu și-au ieșit din formă, păstrînd o bună parte din zestrea acumulată în timpul pregătirilor din campionatul trecut. Aceasta ne-a permis să intensificăm de la zi la zi antrenamentele și, în momentul de față, să ne declarăm satisfăcuți de gradul de pregătire atins de echipă.

— Cu ce efectiv ați început pregătirile ?

— *Cu Eremia, Suciu, Zavoda, Staicu, Cojocaru, Hălmăgeanu, Ivănescu, Petescu* (fost la Știința Timișoara), *Crișan, Crăiniceanu, Cacoveanu, Constantin, Pavlovici, Voinea, Raksi, Sorin Avram, Tomeș* și *Tătaru*. Nu s-au prezentat încă la antrenamente *Koszka* de la U. T. A., plecat în turneu în Iugoslavia, și *Georgescu* de la Știința Timișoara, jucători pe care contăm în viitoarea stagiune. Din lotul de anul trecut am renunțat la serviciile lui *Voinescu* și *Crăciun*.

— Ce latură anume vă preocupă în mod deosebit ?

— Îmbunătățirea jocului apărării, compartiment care s-a dovedit deficitar în trecutul campionat, cînd echipa noastră a primit foarte multe goluri.

Antrenorul dinamoviștilor, Traian Ionescu

— Cum apreciați noua formulă competițională ?

— Federația a făcut un lucru bun reducînd la două serii categoria B și înființînd categoria C. Era un salt prea mare de la campionatul regional direct în categoria B. Iar faptul că din 14 echipe din categoria A retrogradează doar două, asigură o mai bună desfășurare primului campionat al țării.

— Ce obiective urmăriți în viitorul sezon ?

— Dorim să cîștigăm seria în care jucăm în „Cupa orașelor tîrguri", iar după aceea... mai vedem noi.

— Ce șanse acordați echipelor în viitorul campionat ?

— Considerăm că toate echipele au șanse la titlu.

— Totuși care sînt favoritele dv. ?

— Dinamo București și Steaua.

Ne-am despărțit de cei doi antrenori urîndu-le succes în noul campionat și ne-am îndreptat spre antrenorii echipei Petrolul, ILIE OANĂ și C. CERNĂIANU, pe care i-am găsit preocupați de alcătuirea diferitelor formule de echipă.

„Rămînem adepții promovărilor din categoriile inferioare"

— Cum merg treburile la echipa Petrolul ?

— Tocmai discutam că viitorul campionat ne găsește mai bine pregătiți decît în sezonul trecut.

— Într-adevăr, în prima parte a returului campionatului echipa Petrolul a avut o comportare nu tocmai bună, găsindu-se la un moment dat amenințată cu retrogradarea. Cum explicați acest lucru ?

— Am avut foarte mulți jucători accidentați, iar cei valizi au manifestat și ei o lipsă de formă care, în mod normal, s-a repercutat asupra randamentului echipei. Cu o lună și jumătate înainte de sfîrșitul campionatului, am ținut o ședință a secției de fotbal, în care ne-am propus să refacem jucătorii și să-i aducem în formă pentru ultimele etape de campionat și pentru meciurile de cupă. Am găsit înțelegerea necesară a conducerea secției, care nu s-a alarmat și nu a trecut la măsuri extreme, așa cum se întîmplă la unele cluburi atunci cînd echipa înregistrează o serie de înfrîngeri. Jucătorii din lotul nostru avînd o pregătire diferită, s-a trecut la antrenamente pe două grupe, urmărindu-se aducerea tuturor la același nivel. Și rezultatele practice le cunoașteți.

— Acum ce lot aveți în pregătire ?

— Vă rugăm să-l notați : *Sfetcu, Ionescu, Pahonțu, Pal, Fronea, Florea, D. Niculae, Ivan, Marin Marcel, Badea, Anton* și *Dumitru Munteanu, Dridea I, Moldoveanu, Anghel Vasile, Iuhasz* (de la Gaz Metan Mediaș), *Mocanu* (de la Chimia Făgăraș) și *Iordache* (de la Metalul Tîrgoviște). De la pregătiri lipsește doar *Dridea II*, care se află în practica de vară a studenților.

— Ați promovat deci trei jucători din categoria B ?

— Da, noi rămînem în continuare adepții promovărilor din categoriile inferioare, considerînd că prin aceasta contribuim la lărgirea sferei jucătorilor din categoria A cu elemente tinere, de perspectivă. Anul trecut, de pildă, am promovat pe Ivan, D. Niculae și Moldoveanu. Astăzi ei sînt jucători de bază în echipa noastră.

— Ce v-ați propus pentru viitorul sezon ?

— Să mergem cît mai departe în „Cupa cupelor", mai ales că avem o bună experiență din participarea la „Cupa orașelor tîrguri". Iar pe plan intern, să ne comportăm mult mai bine decît în trecutul campionat.

— Vă gîndiți cumva să readuceți titlul de campioană la Ploiești ?

— Cele mai mari șanse le au echipele Dinamo București și Steaua. Credem însă că acest duel va fi arbitrat de echipa Petrolul. S-ar putea ca, în cele din urmă, acest arbitraj să fie părtinitor, adică în favoarea noastră...

I-am lăsat pe antrenorii echipei ploieștene să învețe, împreună cu jucătorii, cît mai bine regulile unui astfel de arbitraj și ne-am îndreptat spre punctul terminus al itinerarului nostru — echipa Rapid.

„O idee tactică bine precizată"

În trecutul campionat echipa Rapid a avut perioade de joc cu totul diferite. După un început bun, reconfortant pentru numeroșii ei susținători, echipa din Giulești, răsfățata galeriei bucureștene, a început să șchioapete. Au urmat schimbări de formație de la o etapă la alta, iar, de asemenea schimbări nu a fost scutită nici conducerea tehnică a echipei. Acum Rapid are un nou antrenor, în persoana lui VALENTIN STĂNESCU, cu cîțiva ani în urmă purtar al acestei formații. Discuția de față am purtat-o cu noul antrenor și cu VICTOR STĂNCULESCU, antrenorul secund, care a funcționat pe lîngă echipă și în campionatul trecut.

— Ce vă preocupă în mod deosebit ?

— Îmbunătățirea jocului cu patru fundași, sistem pe care îl aplicăm de mai multă vreme, dar care nu a fost însușit suficient de toți apărătorii. Dar nu aceasta a fost totuși marea deficiență a echipei noastre în trecuta stagiune, ci lipsa unei idei tactice bine precizată. De aceea, spre acest aspect ne îndreptăm în principal atenția.

— Și ce rezultate ați obținut pînă acum ?

— Ne bucură participarea, cu toată seriozitatea, a jucătorilor, la orele de antrenament. Lotul pe care-l avem la dispoziție obligă pe fiecare jucător să se pregătească cît mai bine, pentru a se impune în formația de bază și, în același timp, atenției antrenorilor loturilor republicane.

— Fiindcă ați amintit de lot, vă rugăm să ne spuneți de ce jucători dispuneți ?

— *Todor, Andrei* (fostul portar al echipei Metalul Tîrgoviște), *Greavu, Neacșu* (de la „Farul" Constanța), *Motroc, Macri, Dan Coe, Lupescu, Grădjeanu, Ștefănescu, Langa, Gherghina, Jamaischi, Cimpoca, Năsturescu, Dumitriu II, Ion Ionescu, Georgescu, Dinu, Kraus* și *Codreanu*. Toți sînt prezenți la antrenamente, în afară de Dan Coe, care are de dat examene și de Grădjeanu, care lipsește nemotivat. Din lotul vechi am renunțat la Ozon, Niculescu și Balint, ultimul plecînd la Tg. Mureș.

— Ce gînduri aveți pentru viitor ?

— Să debutăm cu succes în turneul balcanic, competiție la care participăm pentru prima oară și să ne menținem pe primele locuri în campionat.

— Cui va reveni titlul, după părerea dv. ?

— Dinamo și Steaua sînt marele favorite, dar șanse mai au și Petrolul și Steaguł roșu. Și apoi, nici noi nu vom aborda campionatul fără acest obiectiv care trebuie să însuflețească pe toți cei 14 competitori...

★

Acestea sînt părerile pe care ni le-au împărtășit antrenorii celor patru echipe, în preajma reluării campionatului de fotbal. Nu le-am putut consemna toate, deoarece ne-ar fi trebuit încă mult spațiu. Ne limităm doar la a consemna numitorul comun — ca să-i spunem așa — al discuțiilor purtate cu antrenorii și marea majoritate a jucătorilor din echipele amintite mai sus, și anume dorința tuturor de a amplifica rezultatele pozitive constatate în acest an în mișcarea fotbalistică din țara noastră.

Ion BOCIOACĂ

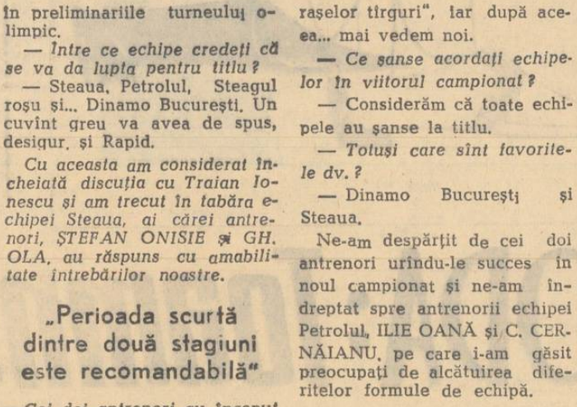

Între două antrenamente, lectura plăcută a unui roman (Voinea de la Steaua)

VARIETĂȚI

Premiu „special"

Organizatorii unei curse de automobile care a avut loc în orașul nord-american Barre Town au anunțat în prealabil, că, pe lîngă alte premii, cîștigătorul competiției va primi drept „premiu special" o... sărutare din partea reginei frumuseții din districtul respectiv. Nu sînt greu de bănuit gîndurile cîștigătorului cursei, Harold Hameford, atunci cînd aștepta să primească „premiul" promis. S-ar putea ca el să fi închis chiar și ochii pentru ca să poată degusta din plin această surpriză. În orice caz, se știe cu siguranță, că Harold Hameford a sărit în sus ca ars atunci cînd s-a trezit în imediata apropiere cu o... vacă. Aceasta nu era alta decît cîștigătoarea a două premii de frumusețe la concursul bovinelor pe întreaga Americă. Ce-i drept organizatorii cursei se țineau de cuvînt !

Box și reclamă

Boxerul american Jim Flabbergelt nu prea a avut noroc pe ring. A mîncat bătaie și de la boxeri mai tehnici ca el și de la alții care în toate privințele păreau inferiori. A urcat pe ring de 56 de ori, a pierdut 42 de înfîlniri, dintre care 36 prin K.O. Era de așteptat — date fiind moravurile ce domnesc în lumea sportului capitalist — că bosii îl vor arunca peste bord, că va dispărea din viața sportivă. Totuși, oricît ar părea de curios, tocmai insuccesele sale au fost și salvarea lui. O firmă producătoare de mobilă, specializată în confecționarea de paturi, i-a propus un contract. Bineînțeles nu mai e vorba de ceva ce ar avea de-a face cu sportul. Noua reclamă a firmei semnată de boxer glăsuiește : „Nu mă mai sperie knocautul. Dimpotrivă, încerc dinainte plăcuta senzație de a mă odihni pe un pat al firmei... Reclama este însoțită de un desen reprezentîndu-l pe boxerul ghinionist săltînd pe patul firmei X.

„Cupa ambulanțelor"

În Elveția se găsesc în momentul de față un mare număr de muncitori italieni care lucrează în diferite întreprinderi. Pentru a le oferi acestora o „distracție" sportivă și, totodată, pentru ca cluburile profesioniste de fotbal să obțină noi surse de cîștiguri, a fost organizată recent o competiție cu participarea echipelor italiene și elveține denumită „Cupa Alpilor". Succesul scontat nu s-a lăsat mult așteptat. Numai că, elvețienii, deși s-au arătat mulțumiți de încasările făcute, nu au privit cu ochi buni manifestările prea „entuziaste" ale suporterilor echipelor italiene, care de cele mai multe ori au dus la scandaluri și incidente pe stadioane. Tocmai pentru a împiedica acest lucru, atunci cînd a urmat să joace echipa Atlanta din Bergamo, conducătorii clubului elvețian Bieler au hotărît să ia o serie de măsuri de „prevedere". Ei au invitat pe stadion pe membrii unui club specializat în creșterea cîinilor de curse cu întregul lor... inventar patruped pentru a ajuta la menținerea ordinei. Prezența cîinilor nu a impresionat însă pe cei 8.000 de italieni prezenți în tribune. După ce echipa Bergamo a terminat meciul învingătoare, într-o explozie de entuziasm, ei au invadat pur și simplu terenul de joc. Atîta au așteptat cîinii. S-a iscat o învălmășeală căreia i-au căzut victime atît spectatori bipezi cît și cei patrupezi. La fața locului a sosit un mare număr de ambulanțe ale salvării și sanitari pentru a da primele ajutoare celor mușcați de cîini și răniți ca urmare a incidentelor între suporterii echipei italiene și ai celei elveține.

Toate acestea au prilejuit unui ziar elvețian să propună schimbarea numelui „Cupei Alpilor" în... „Cupa ambulanțelor".

MOZAIC

● *BOXERUL profesionist francez Halimi care s-a retras din activitatea competițională, a deschis la Paris un restaurant ai cărui clienți se află la orice pas în ambianța sportului cu mănuși. Într-adevăr, aici în locul separeurilor se află nișe în formă de ringuri, chelnerul este chemat cu un gong iar farfuriile au forma unor mănuși de box.*

● *ÎNTREBAT de un redactor al ziarului „La Gazzetta dello Sport" cînd are de gînd să se însoare, atletul italian Livio Berutti a dat următorul răspuns : „Căsnicia este o cursă de lungă distanță și, dv. știți prea bine că eu sînt sprinter...".*

● *UNA DIN ECHIPELE amatoare de fotbal din Viena ale cărei meciuri sînt urmărite de numeroși... melomani, este acea a Filarmonicii din capitala Austriei. Interesul față de evoluțiile pe stadion ale acestei formații este cu atît mai mare cu cît postul de centru atacant este ocupat chiar de dirijorul orchestrei, prof. Willy Boskowsky.*

● *LA ULTIMA EDIȚIE a campionatelor mondiale de handbal în 11, desfășurată anul acesta în R.F. Germană au participat numai 8 echipe. La ediția din anul 1964 a campionatelor mondiale de handbal în 7, programată la Praga, s-au înscris pînă acum 25 de echipe. Relatînd aceste cifre, ziarul vest german „Deutsche Zeitung" a scris : „Pînă în prezent scorul este de 25-8 în favoarea handbalului în sală".*

● *ÎNTR-UN INTERVIU acordat ziarului „Correjo de Manha" antrenorul reprezentativei de fotbal a Braziliei, Aymore Moreira a recunoscut că a greșit selecționînd în echipa națională, care a efectuat recentul turneu în Europa, atîția jucători de la clubul F.C. Santos. „În această selecționată — a spus Moreira — jucătorii de la Santos nu au manifestat nici un entuziasm. Succesul echipelor europene în cursul turneului, a continuat el, a reflectat slăbiciunea reprezentativei noastre mai curînd decît progresul adversarilor noștri. Cred că echipele Italiei, Belgiei, Portugaliei, Angliei și ale celorlalte țări unde am jucat nu reprezintă o amenințare pentru poziția în viitor a fotbalului brazilian".*

● *LA JOCURILE sportive mediteraniene, care vor avea loc în curînd la Neapole, tradiționala flacără olimpică va fi înlocuită cu apa. În ziua deschiderii, atleții din 13 țări vor purta fiecare un vas, conținînd apă adusă din țările lor. Apoi vor vărsa apa într-un mic bazin din fața tribunei principale... pentru a stinge entuziasmul vulcanic al suporterilor napolitani, — remarcă cu malițiozitate unii comentatori.*

● *PELE a fost din nou eroul unui meci încheiat cu scandal. După ce a marcat patru goluri în meciul susținut de Santos cu o echipă din Bauru, Pele s-a enervat și l-a făcut K.O. pe conducătorul acestei formații, care gesticula pe tușe. El va trebui să apară acum în fața comisiei de disciplină a federației braziliene.*

De la Brooks (1,80) la Brumel (2,28)

Primul record (1,80 m) la proba de săritură în înălțime a fost stabilit în 1874, de englezul Brooks, folosind „foarfeca simplă", stil în curs de dispariție. În 1895, irlandezul Swemuey, cu aceeași tehnică, dar cu un început de răsucire, a sărit 1,97 m. Americanul Horine a fost primul care a trecut granița celor doi metri. Folosind „rulou californian" (elan din față, atletul „trece" cu fața la stachetă, piciorul de bătaie este primul care revine pe sol), el a sărit 2,03 metri.

În 1924, Osborne perfecționează acest stil și sare 2,056 m. Acesta a rămas celebru pentru trucajul pe care îl folosea în timpul săriturii. El apăsa cu mîna pe stachetă, curbînd-o spre interior.

Negrul american Albritton sare 2,07 în 1936, cu un stil nou, numit „rostogolirea ventrală".

Federația internațională simplifică regulamentul. Totul este permis în afara bătăii cu ambele picioare. Pînă atunci capul atletului nu putea să depășească primul plan vertical.

Astfel, în 1941, Steers (S.U.A.) reușește 2,11 m. printr-o săritură cu capul înainte. 1954 : B. Nilsson (Suedia) 2,11 m. Acesta perfecționează stilul prin rostogolirea ventrală. 1957: Iuri Stepanov (U.R.S.S.) sare 2,16 m. Apoi apare pe firmamentul atletismului mondial fenomenalul Valeri Brumel.

Fără a fi dotat cu calități fizice ieșite din comun (este înalt de 1,85 m), dar printr-un antrenament intensiv (se spune că repetă mișcările saltului de 50 000 de ori pe an) Brumel a sărit 2,25 m în 1961 și 2,28 anul acesta cu prilejul meciului U.R.S.S.—S.U.A.

★

Săritura în înălțime este o disciplină în care s-au ilustrat și atleții romîni, mai ales în ultimii 10 ani. Ion Söter a fost unul din cei mai buni săritori europeni cu recordul de 2,055 m. De cîțiva ani, o nouă generație de tineri atleți a îmbunătățit această performanță: Cornel Porumb 2,11 m, Eugen Ducu 2,09 m și Constantin Spiridon 2,08 m.

Iar Iolanda Balaș deține supremația totală în ce privește săritura la înălțime-temei, cu recordul ei mondial de 1,91 m.

Brumel sare 2,28 m.

ȘAH

Primele grupe din „Cupa Magazin" ediția a IV-a

La redacție au început să sosească înscrieri la cea de-a IV-a ediție a „CUPEI MAGAZIN" de șah prin corespondență. Intre cititorii noștri care solicită înscrierea la această competiție, se numără atît participanții la edițiile anterioare, cît și jucătorii care nu au mai luat parte la nici un concurs oficial de șah și cărora „CUPA MAGAZIN" le oferă acum acest prilej.

Amintim că se primesc, în continuare — gratuit — înscrieri la „Cupa Magazin", ediția a IV-a. La acest concurs pot lua parte iubitorii de șah de la orașe și sate care doresc să practice șah prin corespondență. Pentru a asigura un echilibru al forțelor participanților, concurenții — după cum am mai anunțat — vor fi împărțiți în două grupe. Din grupele de tipul A vor face parte cîte 9 jucători, fără nici o clasificare sportivă sau cu categoriile a V-a și a IV-a. Jucătorii cu categoria a III sau superioară vor concura în grupele de tipul B, cu cîte 7 participanți. În etapa a doua a competiției se califică primii doi clasați din fiecare grupă.

Cererile de înscriere se trimit pe adresa „MAGAZIN" București 33, pentru „Cupa Magazin" ediția a IV-a". Iată acum componența primelor grupe :

GRUPA A-1 : Călin Vasile (Buc.), Al. Gherman (Rm. Sărat), Const. Mandric (Buc.), Silviu Acsinescu (Tr. Severin), Dragoș Ionescu (Brăila), Stelian Lambă (Constanța), Emil Dumitrescu (Ivești), Gabriela Hang (Cluj) și Marian Zamfirescu (Filipeștii de Tîrg).

GRUPA A-2: Marin Bălan (Drăgănești), George Mateiaș (Ghidigeni), Stelian Mihai (Buc.), Vicențiu Dumitrescu (Buc.), Dan Ion (Ploiești), Const. Săndulescu (Buc.), Nicolae Manole (Tătărani), Cornel Ștefan (Timișoara) și Radu Drăgoescu (Buc.).

GRUPA A-3: Mihail Moisescu (Buc), Const. Tîrnăcop (Drăgănești), Lucian Popescu, Stelian Georgescu, Alex. Dumitrescu, Petru Gurăscu, Marin Gh., Nicolae Trandafir (toți din București) și Toma Băila (Buzău).

GRUPA B-1: Gr. Varabiescu (Pitești) — cat. I., Anatol Ghilea (Căzănești), — cat. a III-a, Gustav Cupper (Reghin) cat. a II-a, Hang Eugen (Cluj) cat. I, Corneliu Marinescu (Buc.) cat. a III-a, Valeriu Rădulescu (Buc.) cat. a III-a și Matei Nazarie (Buc.) cat. a III-a.

Puteți imagina o... partidă frumoasă ?

La rugămintea mai multor cititori, termenul de trimitere a participărilor la concursul de creare a unor partide imaginare se prelungește pînă la 20 august 1963.

Amintim că obiectul concursului îl constituie crearea de către participanți a unor partide imaginare cît mai frumoase. Autorul partidei imaginare premiate va primi tratatul de finaluri în 12 volume al fostului campion mondial dr. Euwe.

Plicurile se trimit pe adresa revistei „MAGAZIN" — București 33, cu mențiunea „Pentru concursul de partide imaginare".

Campionul lumii în ofensivă !

Jucată în cadrul turneului internațional de la Los Angelos, iulie 1963

Negru — PETROSIAN. Alb — BENKO

1. c4, Cf6	22. Cd2, Ng7
2. Cc3, e6	23. h3, Ne6
3. Cf3, d5	24. Dc2, a:b4
4. d4, Ne7	25. a:b4, T:a2
5. Ng5, 0—0	26. C:a2, Cc4
6. e3, b6	27. Cb3, Dg5
7. Tc1, Nb7	28. Rf1, Nf8
8. c:d5, e:d5	29. Dc1, Nf5
9. N:f6, N:f6	30. N:f5, D:f5
10. Ne2, De7	31. Dc3, Ta4
11. 0—0, Td8	32. Rg1, Dc8
12. Dc2, Cd7	33. Cac1, N:b4
13. Tfd1, g6	34. Dd3, Nd6
14. Db1, c6	35. Tb1, h5
15. b4, a5	36. De2, Df5
16. a3, b5	37. Cd3, Ta3
17. Db3, Cb6	38. Cbc1, Rg7
18. Ta1, Ta7	39. Cb3, h4
19. Ta2, Tda8	40. Cbc1, De4
20. Tla1, Nc8	41. Dc2, Nc7
21. Nd3, Ng4	42. Cb3, Nd6
	43. Ta1.

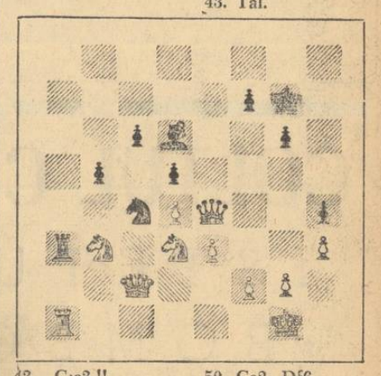

43... C:e3 !!	50. Ce2, Df6
44. f:e3, D:e3 +	51. D:b5, c4
45. Rh1, T:a1 +	52. Cg1, d:e3
46. C:a1, D:d4	53. D:d8, De5
47. Cb3, De4	54. g3, D:g3
48. Db1, De3	55. Dd4 +, De5 și albul cedează
49. Cbc1, c5	

O întîmplare nostimă

O întîmplare nostimă din punct de vedere șahist a avut loc în cadrul unui turneu de șah interțări. Jucau maestrul portughez Gonzales cu tunisianul Mogy. Șahistul portughez ero într-o situație critică. La rîndul său, tunisianul, în criză de timp, nu a văzut că poate da mat într-o singură mutare și, pentru a cîștiga timp, a anunțat de două ori șah. Portughezul, crezînd că adversarul consimte la remiză prin „șah etern", i-a spus în limba germană „remiză", strîngîndu-i totodată mîna. Tunisianul n-a înțeles cuvîntul și a crezut că adversarul a hotărît să cedeze, strîngerea de mînă interpretînd-o ca o felicitare. Apoi cei doi parteneri și-au înscris rezultatele în foile oficiale. Tunisianul și-a pus 1 — adică victorie, iar adversarul său 1/2 — adică remiză. Colegiul de arbitri a avut multă bătaie de cap pînă să hotărască decizia finală, care a dat cîștig de cauză jucătorului tunisian.

MODA: Toamna 1963

În întrecere cu timpul, moda și-a și fixat, încă de pe acum, în plină vară, principalele tendințe pentru toamna ce vine. „Linia" e cît se poate de variată.

Pentru pagina noastră prevestitoare a modei de toamnă, ne-am condus după criteriul bunului-gust, al practicului și, în ultimă analiză, și a posibilităților fiecăreia de a fi la modă, ținînd seama de conformație, de împrejurări, de activitatea zilnică.

Realitatea e că astăzi se poartă și rochii ample și rochii drepte — pe care le-am numit clasice (căci de ani de zile sînt la modă și se dovedesc preferate de femei), se poartă și rochii evazate la bază... Ceea ce le caracterizează însă pe toate este o mare simplitate în croială, simplitate compensată prin frumusețea și originalitatea materialului. În toamna aceasta, vă putem anunța că tuidurile sînt mai la modă ca oricînd — pentru taioruri și rochii — iar brocatele, catifelele și lameurile cunosc aceeași favoare printre femei, pentru rochiile de „ocazie" și seară. Am dat în această pagină cîteva modele de taioare, rochii, ansambluri simple, prefigurînd, într-o măsură, ceea ce va fi MODA anului 1963. Vom reveni în numerele viitoare cu alte modele.

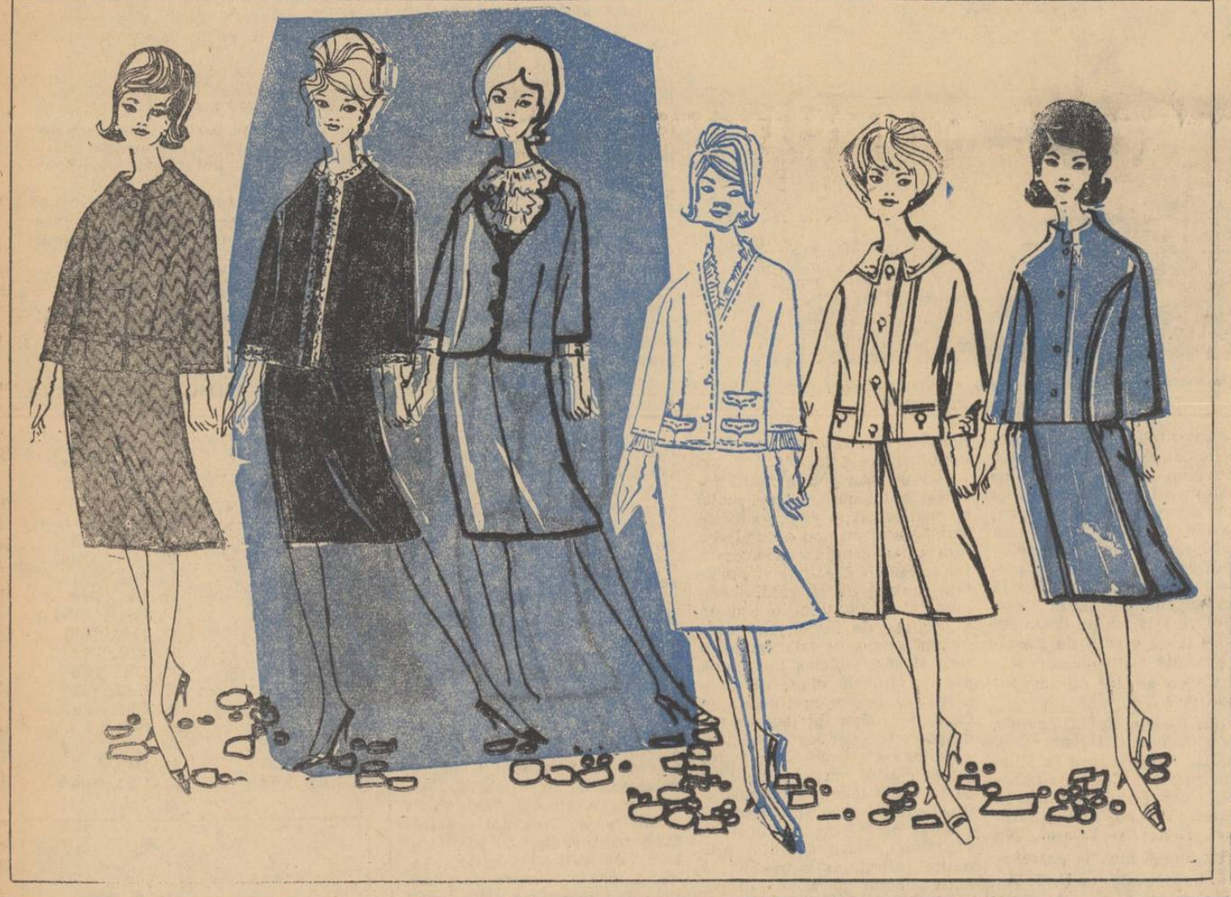

MEDICUL vă sfătuiește

Regimul alimentar al bolnavilor operați de stomac

Prin noțiunea de stomac operat se înțelege, în cele mai multe cazuri, extirparea chirurgicală a unei părți din stomac, dictată, de obicei, de existența unui ulcer complicat sau rezistent la tratamentul medical. Rezecția gastrică (astfel se numește extirparea chirurgicală a unei părți a stomacului) nu vindecă boala ulceroasă ci înlătură numai tulburările cele mai importante generate de ulcer: hiperaciditatea și staza lichidului de secreție gastrică. După operație, tubul digestiv își modifică funcțiile sale, și organismul caută să se adapteze situației nou create. Perioada de adaptare digestivă postperatorie și neînlăturarea cauzelor bolii ulceroase, constituie argumente serioase și obligatorii în aprecierea cu discernămînt a regimului alimentar, de natură să combată ușurința cu care unii medici permit bolnavului operat la ieșirea din spital „să mănînce toate", și să condamne în aceeași măsură întelegerea prea liberă a regimului din partea unor bolnavi.

Rezecția gastrică în 20 la sută din cazuri, poate fi urmată de suferințe, unele foarte grave, care trebuie precizate și tratate numai de medic. În prevenirea acestor suferințe (mai ales) ca și în tratamentul lor curativ, regimul dietetic deține un rol de prim ordin, în deosebi după ieșirea din spital. Astfel, la domiciliu primul gest al bolnavului va fi să se prezinte la medicul internist din policlinică unde va fi luat în evidență și dispensarizat, adică supravegheat periodic clinic și prin laborator în scopul dirijării tratamentului, regimului și acordării concediului medical necesar.

Dispensarizarea se întinde pe o perioadă de cel puțin 5 ani.

În cele ce urmează vom aminti cîteva date de dietetică, cu intenția de a ușura aplicarea unui regim alimentar la astfel de bolnavi. Regimul alimentar la domiciliu, în primele 6 luni va fi un regim de adaptare, care continuă de regulă regimul ținut în spital. După această perioadă, dacă nu există complicații, alimentația va fi asemănătoare celei din boala ulceroasă cu unele modificări ce reies din datele de mai jos.

Astfel, în regimul pentru stomacul operat, mesele trebuie să fie frecvente (5—6—7 pe zi), mici ca volum, deoarece și volumul stomacului este mic, dar suficiente caloric și echilibrate calitativ, bogate în grăsimi și mai ales în proteine cu valoare biologică mare (carne, pește, ouă, brînză, caș, urdă), astfel încît să se ajungă la administrarea de 2 gr. proteine pe kg. corp. Pentru îmbogățirea calorică și proteică se vor adăuga 5—10 gr. praf de lapte în pireul de cartofi, la gelatine sau la desert. Glucidele se restring, în sensul că se interzic mesele formate numai din dulciuri, se interzic zaharurile și dulciurile concentrate (miere, sirop, dulceață, zahăr), se permit restrîns pîinea albă uscată sau rumenită pe grătar, pastele făinoase (spaghete, fidea, tăieței), grișul, orezul, făina albă, bine fierte.

Foarte important este modul de pregătire al alimentelor. Astfel, carnea (de găină, pui sau vită tînără) se curăță de părțile tari (tendoane, cartilagii, aponevroze) se trece de 2—3 ori prin mașina de tocat și apoi se fierbe sub formă de perișoare sau chiftele, sau dacă dispunem de carne de calitate, înainte de a fi fiartă sau friptă, se bate ca la pregătirea șnițelului. Nu se permit aluaturile dospite, dar se permit cele de tip pain d'Espagne, eclerul sau biscuiții. Se permit de asemenea legumele (cartofi, morcovi, dovlecei, conopidă) sub formă de pireuri cu lapte și unt, și fructele sub formă de compoturi slab îndulcite și pasate. Sînt interzise alimentele ca: varza, fasolea, castraveții, ceapa, usturoiul, prazul, ridichiile, guliile, care sînt bogate în celuloză și sînt iritante.

Laptele este interzis, ca atare (în afară de cazurile cu foarte bună toleranță) deoarece, prin lactoza conținută, produce diaree și balonare. Se poate totuși folosi laptele dacă este diluat cu ceai, amestecat cu făinoase sau corectat cu o linguriță de carbonat de calciu la o ceașcă de lapte. Grăsimile se dau sub formă de unt proaspăt, frișcă, untdelemn, gălbenuș de ou în preparate (pireuri, sosuri dietetice, făinoase). Se pot folosi sosuri dar fără grăsimi prăjite, preparate din făină rumenită (nu în grăsime) supă de carne, lapte și unt (neprăjit).

Masticația trebuie să fie suficientă, de unde necesitatea reparării dentiției sau adaptării unei proteze în cazul unor deficiențe dentare. După mese, este necesar repausul culcat la pat pe partea stîngă 15—30 minute, în afară de cazurile în care poziția culcat produce rigiieli cu lichid amărui în gură. Uneori alimentația trebuie să se facă chiar în poziție culcat. Alimentele să nu fie nici reci, nici fierbinți. Lichidele se permit la sfîrșitul mesei. Supele, ciorbele, în general sînt interzise sau permise numai în cantități reduse și la sfîrșitul mesei. Se interzic alimentele conservate, afumate, condimentele, băuturile alcoolice, fumatul, cafeaua. Urmărirea greutății corporale este foarte importantă și deci obligatorie. Dacă în 6 luni după operație, bolnavul nu a ajuns la greutatea dinainte de operație, se suspectează o gravă complicație, denutriția, și este necesară internarea într-un spital.

Ca încheiere, citățm mai jos un regim (după prof. I. Pavel), care conținînd 3.000 de calorii și 160 gr. proteine îndeplinește cerințele expuse anterior:

Dimineața la sculare: un pahar de ceai puțin îndulcit.

Micul dejun: pîine albă prăjită 100 gr., unt 30 gr., brînză 50 gr.

Ora 10: 250 gr. iaurt, 50 gr. pîine albă, 10 gr. unt.

Prînz: Felul I: spaghete fierte 200 gr., brînză de vaci 50 gr., suc de roșii, unt 10 gr. Felul II: carne slabă 200 gr. (vițel, vacă, pasăre) ca chiftele la grătar, pireu de cartofi 100 gr., pireu de morcovi 100 gr. la care se adaugă 10 gr. praf de lapte și 10 gr, unt. Felul III: cremă de lapte, (lapte 200 gr., un gălbenuș, 15 gr. zahăr).

Ora 18: Ca la ora 10.

Seara: Felul I: budincă de carne (150 gr. carne, un albuș, 10 gr. făină, 10 gr. griș, 50 gr. lapte, 5 gr. unt), — pîine albă 50 gr. Felul II: spumă de mere (un albuș, 10 gr. zahăr, 2 mere).

Dr. V. LAZĂR

FEL DE FEL

● *S-a anunțat apariția unui termometru bivalent: legat în afară printr-un fir de metal, el indică, în același timp, temperatura exterioară și cea interioară.*

● *Doi medici din Noua Zeelandă au făcut să reapară mirosul la 48 de bolnavi, din 53 tratați cu injecții intramusculare cu vitamina A.*

● *Electricitatea este utilizată pentru accelerarea formării dentinei secundare și încetinește de asemenea progresul cariei. O serie de experiențe au arătat efecte în 90% din cazuri și aplicarea unui curent electric de joasă presiune produce apariția de dentină secundară mai groasă decît cea care apare obișnuit în cursul procesului de autoreparare a dintelui.*

● *În mai multe țări s-a studiat posibilitatea unui control guvernamental asupra publicității și vînzării tutunului: în Italia, o lege interzice toată publicitatea în favoarea tutunului, în Anglia chestiunea este în studiu, iar în Statele Unite s-a arătat că fiecare pachet de țigări va purta un prospect indicînd: „acest produs este periculos pentru sănătate".*

ARTROZA ȘOLDULUI

Artroza șoldului, sau coxartroza, este reumatismul degenerativ localizat în articulația coxo-femurală. Ea se întîlnește la ambele sexe, ceva mai des la femei — în jurul vîrstei de 40—60 ani. Bătrînețea, apoi factorii de uzură, malformațiile congenitale (luxații de șold congenitale), factorii endocrini (menopauza, acromegalia) obezitatea, ce încarcă cu grăsime ambele șolduri, tulburările circulatorii, frigul, umezeala, joacă un rol predispozant în apariția acestei artroze. La aceasta se adaugă și o serie de alți factori ca: fracturi ale capului sau colului femural, scolioze, poliomielită, rahitism, o scurtare de picior, tuberculoza, gonococia, sifilisul, care pot da artrite și apoi coxartroze.

Ca semn principal ce neliniștește bolnavul este durerea ce apare cu ocazia unui pas greșit în mers. Durerea se liniștește în repaos la pat. La sculare apar numai durerile, bolnavul șchiopătează și își încheie pantoful aplecîndu-se în față și ducînd piciorul în spate. În perioada mai avansată durerile se accentuează și nu mai dispar ușor noaptea. Bolnavul cînd merge, se apleacă pe partea sănătoasă, stă în picioare într-o poziție șoldie, se sprijină pe piciorul sănătos iar mișcările sînt extrem de dureroase. Coxartroza evoluează lent în ani și zeci de ani, fiind grăbită de complicații. Netratată duce la infirmitate. Datorită multor boli cu localizări de vecinătate și a unor diagnostice dificile este bine să se consulte medicul specialist de la primele ei semne. Acesta, prin mijloace radiologice și clinice poate preciza diagnosticul și aplica tratamentul corespunzător. În tratamentul coxartrozei medicul ține seama de perioada în care se găsește bolnavul, pentru a atenua durerile și încetini evoluția.

După cum în faza acută a bolii repaosul la pat este obligatoriu, tot așa gimnastica medicală și mersul pe bicicletă este foarte indicat în perioada nedureroasă. Se va combate obezitatea (îngrășarea). Grăsimea este dușmanul cel mai mare al supra încărcării articulației șoldului.

Medicii utilizează tot felul de tratamente: aspirina, piramidonul, reumazolul, antadolul, reopirina, irgapirina, medicamentele pe bază de iod, calciu, vitamina B. Infiltrații cu novocaină, xilină, histamină, hidrocortizon, uneori cu rezultate mulțumitoare contra durerilor. Cele mai bune rezultate sînt date de radioterapie și ultra sunete. Băile sub formă de nămol și apă ameliorează durerile și combat impotența funcțională. Gimnastica medicală se face sub controlul specialiștilor pentru corijarea unor poziții vicioase.

Dr. Ioan Gh. MATACHE

Transplantările de rinichi

Se știe că rinichii sînt organe de mare importanță pentru organism. Absența lor este incompatibilă cu viața. Imbolnăvirea gravă și scoaterea din funcțiune a ambilor rinichi (prezența unuia poate suplini lipsa celuilalt) insemna pînă nu de mult o moarte sigură. În ultimii ani însă știința medicală a făcut progrese serioase în direcția salvării vieții celor amenințați de pierderea rinichilor. În primul rînd s-a realizat un aparat de dializă denumit „rinichiul artificial", care permite epurarea singelui de produsele toxice pe care rinichiul bolnav nu le mai poate elimina. În felul acesta rinichii bolnavi pot fi puși în repaus, pot fi tratați, ceea ce duce la salvarea sau cel puțin la prelungirea pe timp mai mult sau mai puțin îndelungat a vieții bolnavilor.

În ultimul timp s-au făcut încercări pentru înlocuirea unui rinichi compromis prin transplantarea unui rinichi străin sănătos. Unele din aceste încercări temerare — din ce în ce mai numeroase — au reușit. În legătură cu aceasta vă relatăm cîteva cazuri recente, care fac cinste medicinii.

Munca plină de abnegație a medicilor clinicii chirurgicale din Szeged (R. P. Ungară) a fost în cele din urmă încununată de succes. După o operație laborioasă de cîteva ore și după multe alte zile de permanentă îngrijire, viața lui Istvan Szabo — un tînăr mecanic în vîrstă de 26 de ani — grav amenințată din cauza unei boli incurabile de rinichi, a fost salvată. Acest lucru a fost posibil datorită transplantării unui rinichi sănătos.

La această victorie, alături de medici a contribuit în egală măsură și cel care și-a oferit un rinichi pentru a salva o viață scumpă: Laszlo, fratele mai mic al lui Istvan, în vîrstă de 21 de ani.

În timp ce asemenea operații — în care donatorul și primitorul au legături de consanghinitate (de grupă de singe) sînt din ce în ce mai frecvente și în general reușesc, transplantările între persoane fără legături de consanghinitate s-au soldat cu eșecuri.

Recent însă, presa ne-a adus vestea că la un spital din Denver (S.U.A.) s-a executat prima transplantare reușită a unui rinichi de la o persoană care nu avea nici un fel de legătură de consanghinitate cu bolnavul căruia i s-a făcut grefa.

O veste asemănătoare ne-a parvenit recent din Anglia de unde ni se comunică reușita unei operații extrem de dificilă, executată de un colectiv de 17 medici a spitalului din orașul Leeds. E vorba despre cazul unui pacient care prezenta o boală gravă a ambilor rinichi, boală care a dus în cele din urmă la scoaterea lor totală din funcție. Viața pacientului era grav amenințată. Pentru prelungirea ei, medicii au recurs la ajutorul rinichiului artificial. Totodată colectivul medical a hotărît să facă cea de a doua încercare de acest gen (în prima încercare bolnavul decedase după 33 de zile de la operație) și anume, de a transplanta bolnavului în cauză un rinichi de cadavru (de la o persoană care decedase de curînd). Operația a fost făcută fără a i se scoate rinichii compromiși, după care bolnavului i s-au administrat medicamente pentru a împiedica organismul primitorului să fabrice anticorpi împotriva rinichiului străin, — cauza insucceselor atitor grefe.

Această transplantare reușită de rinichi luat de la cadavru deschide medicinei moderne în plin progres perspective și mai largi în opera de salvare a vieții bolnavilor cu leziuni grave ale rinichilor. Fiindcă cele de mai sus sînt, sperăm, doar începuturi în acest domeniu.

Dr. Mircea OLTEANU

COLȚUL CELOR MICI • COLȚUL CELOR MICI

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

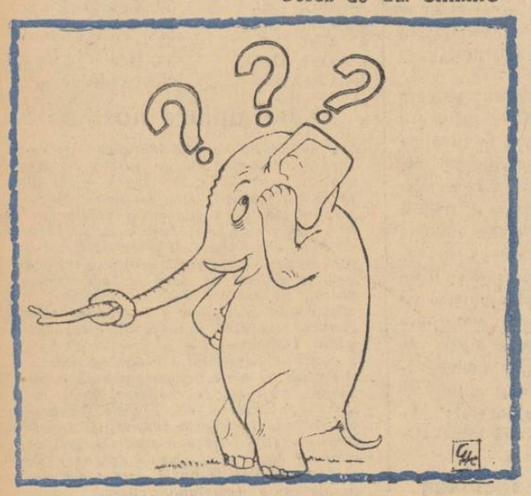

GHICI?

Îl găsești în orice casă
Pe perete, sau pe masă,
Și la mînă-l poți vedea
Dar legat cu o curea;
Sau îl porți în buzunar.
Merge tacticos și rar,
Socotește foarte bine,
Socoteala vremii ține,
O împarte, o adună,
Dacă-l pui să sune, sună,
Are geam ca un capac
Și face mereu: tic-tac.

(CEASORNICUL)

Cotcodac și cotcotcot,
Ciugulește peste tot,
Ricîind toată grădina
Cine poate fi?

(GĂINA)

Se trezește primăvara,
Curge-ntr-una toată vara,
Printre stînci și pietre trece,
Are apă bună, rece:
Umpli de la el urciorul.
Ați ghicit ce e?

(IZVORUL)

Florin IORDĂCHESCU

FRUCTE ȘI FRUNZE

Iată trei fructe (căpșuna, ghinda și cireașa). Indicați care sînt frunzele lor.

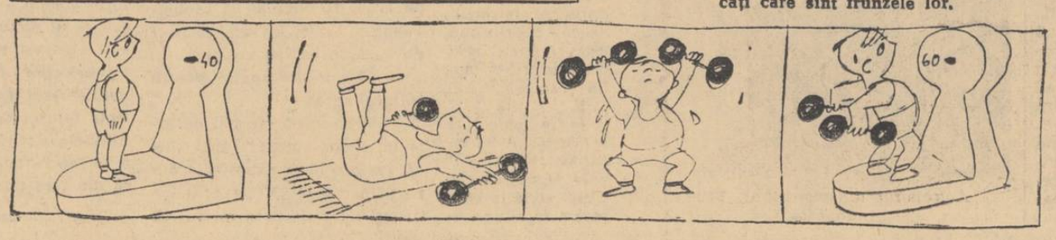

FRED GHENĂDESCU

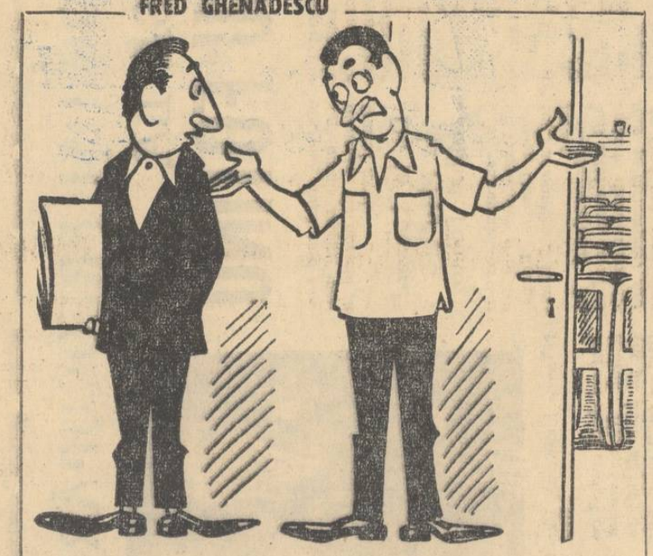

— Nu există ședință în care să nu fii criticat.
— E teribil cît timp se irosește în întreprinderea noastră!

UNII CETĂȚENI LIPESC ZIARE PE FERESTRE

— Ce este, vrei să te uiți la mine în casă?
— Da de unde, citeam jurnalul.

PĂSĂRI ÎN APARTAMENT

RAȚELE: — Puteți intra în baie, dar nu stați prea mult!...

MATTY

— Mereu îmi zice: pescuitul ăsta e sportul comozilor...

I. PALL

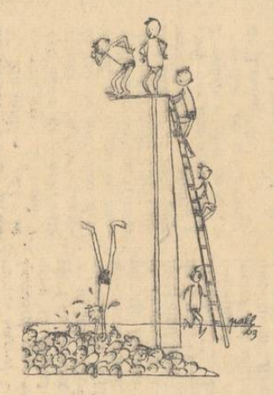

— Și doar v-am spus să nu săriți, că nu-i nici un loc în bazin!...

I. BISTRICEANU

„ONESTUL"...

— Nu puteai să pui mîna să îndrepți burlanul la timp...?!?
— Eu sînt om cinstit... nu PUN MÎNA pe avutul statului...

G. BADEA

VÎNĂTORUL DE GREȘELI

— Ia' uite, un individualist!...

Maxime și cugetări

Despre oameni...

● OMUL s-a născut liber, el este liber!

K. MARX

● OMUL! Ce mîndru sună acest cuvînt!

M. GORKI

● DACĂ îl scoți din societate, omul, departe de a putea suporta pe alții, nu se va putea suporta pe sine.

ERASMUS

● ÎN OM totul trebuie să fie frumos; și chipul și îmbrăcămintea și sufletul și gîndurile.

A. P. CEHOV

● ADEVĂRATUL studiu al omenirii este omul.

GOETHE

● CÎND cunosc un om de merit nu-l analizez, analizez pe mediocrul care are cîteva calități bune.

MONTESQUIEU

● SOARELE răsare roșu și tot roșu el apune / Omul bun în zile rele e tot bun ca-n zile bune.

G. COȘBUC

● ORICE OM, chiar și cel mai bun, are întrînsul o asprime. Sînt unii oameni care nu pot iubi pe unii fără să urască pe ceilalți.

V. HUGO

● ÎNAINTE de orice trebuie să fim oameni.

H. BOTEV

● MULȚUMEȘTE-TE să fii om!

LESSING

● OMUL este un copil, darul său cel mai înalt este darul creșterii.

R. TAGORE

● Oamenii nu trebuie judecați după aparențe.

Cunosc mulți oameni cărora li s-ar potrivi aceasta: de departe, par ceva, iar de aproape, nimic.

LA FONTAINE

● OAMENII nu se nasc nici buni nici răi, dar se nasc capabili de a fi buni sau răi, după cum îi unește sau îi desparte un interes comun.

HELVEȚIUS

● OAMENII se împart în două: unii caută și nu găsesc, alții găsesc și nu-s mulțumiți.

M. EMINESCU

● OMUL, o lume mică!

DEMOCRIT

● TRANSFORMĂM plantele prin cultivarea lor, pe oameni prin educație.

J. J. ROUSSEAU

...despre literatură

● *O societate produce și scriitori și cititori care influențează unii asupra altora și, împreună, formează, ceea ce numim mișcare literară.*

C. DOBROGEANU-GHEREA

● *Viața (omului) fără „litere" este moartă.*

SENECA

● *Respectul nostru față de un om citit este un omagiu adus literaturii.*

R. EMERSON

● *Dintre toate plăcerile, nu există altele mai oneste decît cele ale literaturii.*

PETRARCA

● *Foarte puțin s-a scris din tot ce s-a întîmplat, și foarte puțin s-a păstrat din tot ce s-a scris.*

GOETHE

● *Soarta multor oameni a atîrnat de faptul, dacă în casa părinților a fost sau nu o bibliotecă.*

EDMONDO DE AMICIS

● *O bibliotecă compusă din cărți și reviste bune, alese, e cea mai frumoasă podoabă a unei case.*

K. M. WEBER

VOPSEȘTE ORICE ȚESĂTURI
• MĂTASE
• BUMBAC
• LÎNĂ
• ROCHII
• HAINE
• BLUZE

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

CATASTROFA

Giganticul transatlantic se depărta încet de port, dînd de veste printr-un geamăt asurzitor de plecarea sa. Privirile călătorilor erau atrase de o tînără pereche de îndrăgostiți, stînd pe punte.

— Pentru o asemenea iubire merită să jertfești totul! suspină o femeie cu cearcăne negre sub ochi.

— Da, adevărata iubire se naște foarte rar... Restul este numai o jalnică asemănare a iubirii, — zîmbi obosit un bătrîn profesor.

Perechea îndrăgostită de pe pupă — tînărul spătos și fata cu capul sprijinit de pieptul lui, acoperit cu voalul albastru, ușor, fluturînd în vînt, — cu toată înfățișarea sa părea că întărește aceste cuvinte.

Fata era înaltă, frumoasă. Tînărul era bine legat și din toată înfățișarea lui radia forța și voința de neclintit, gata să înfrunte orice primejdie. Din copilărie ei au fost niște tirani în familiile lor. Nu le ajungea niciodată timpul: așa de năvalnic și de furtunos treceau prin viață. Nepotolita sete de stăpînire, năzuința de a smulge de la alții prada sa și de a supune pe toți voinței sale, încă din anii copilăriei au stîrnit admirație amestecată cu teamă.

S-au cunoscut întîmplător — la un bal. Se părea că petrecerea a încremenit pentru o clipă. Un ceas mai tîrziu, ei de acum se hotărîră să nu se mai despartă niciodată. Și cînd cei din jur au început să-i privească cu zîmbete, tînărul și fata nu le dădură nici o atenție, arătînd prin comportarea lor, că ei sînt gata să înfrunte orice obstacol în cale.

Lupta n-a fost ușoară. Toată împotrivirea părinților s-a sfărîmat în fața voinței de neînvins: „Ne iubim". Era de ajuns să rămînă singuri și uitau de totul, din jurul lor.

Nunta trebuia să aibă loc peste cîteva luni. Dragostea nu suferea întîrziere. Toți au înțeles că opunerea este zadarnică. Și, ferindu-se de scandal, părinții au trebuit să cedeze.

Biserica a fost arhiplină de mulțimea curioșilor. Marșul nupțial al lui Mendelsohn nu răsuna suficient de puternic — unirea lor era vrednică de marșul năvalnic al lui Wagner. Cu toate că altarul și figura preotului erau inundate de lumină, tînăra pereche părea o vedenie păgînă.

Acum pe pupa vaporului ei ca niciodată semănau cu doi zei păgîni, deși în jurul lor nu era nici o pădure fermecată, plină cu nimfe și fauni, ci numai marea le intona poemul său.

Povestire de A. Hernández-Catá (Cuba)

Vaporul se îndepărta încet, pasagerii se grăbeau să părăsească puntea, străduindu-se să se acomodeze noii vieți. Conturul orașului se făcea din ce în ce mai mic și în sfîrșit pămîntul dispăru complet din văzul oamenilor. Vaporul se văzu cu totul singur între cer și mare și numai în depărtare sclipeau, de-abia distincte, luminile portului...

— Ce fericire să te iubească cineva astfel: oftă din nou femeia cu cearcăne negre sub ochi. Iar profesorul, zîmbind obosit, repetă:

— Da, adevărata iubire se naște foarte rar! Restul este numai o jalnică asemănare a iubirii...

Timp de opt zile marinarii și călătorii au urmărit perechea îndrăgostiților. Zile întregi tînărul și fata stăteau în șezlonguri, strînși unul de altul, acoperiți cu aceeași pătură, neobservînd nimic în jur. Fiece gest sau mișcare erau pline de o pasiune galeșă. Dispăreau cu mult înainte de masă și apăreau numai la a doua gustare.

Fetele se uitau la ei de la distanță, tinerii zîmbeau semnificativ, ofițerii, stînd pe puntea căpitanului, îi urmăreau ca pe o iminentă nenorocire, iar perechea soților englezi, care întotdeauna se plimba după masă pe punte, trecînd pe lîngă ei, repeta cu același glas: „Ce necuviință!"

În preajma sosirii în primul port, viața pe vapor își urma cursul obișnuit: în salon se auzeau rîsete, la bar se bea și se cînta, iar din încăperea marinarilor se auzeau discuții pe diverse limbi ale călătorilor, întrerupte din cînd în cînd de strigătele copiilor, de glasurile acordeonului și ale chitarei. Fericita pereche, ca întotdeauna, stătea retrasă pe punte, și nu era nimic altceva mai dulce pentru ea decît sărutul în tăcere desăvîrșită, în mijlocul mării fosforescente.

În momentul cînd gurile îndrăgostiților erau gata să se contopească din nou într-un sărut, se auzi o puternică detunătură, se stinseră luminile și se auziră gemete și blesteme. Pe vapor începuse panica. În cîteva clipe sufletele oamenilor își arătară goliciunea lor și egoismul omului își descoperi fața sa respingătoare.

La lumina stelelor se desenau mîini întinse spre cer, împinse de fiorii groazei. Ieșiți din minți, din pricina groazei, oamenii tăiau cu topoare catargele; pentru fiecare colac de salvare, pentru fiecare sfărîmătură de catarg se iscau încăierări. Marea încă n-a reușit să facă vreo victimă, cînd pe punte a și început să curgă sînge.

— În liniște! Fără panică! Fiecare la barca lui! Mai e vreme încă pentru salvare!

În sfîrșit, aceste cuvinte au ajuns la cunoștința oamenilor. Femeile și copiii au început primii să se așeze în bărci. Bătrîna n-a vrut să se despartă de soțul ei, de călătorul nedespărțit al vieții sale, și, renunțînd să părăsească vaporul, își îmbrățișă cu gingășie soțul. Iar fața cea înaltă, în ochii căreia strălucea acum numai groază, cerea disperată să fie salvată.

— Vreau să trăiesc! strigă ea, ieșită din minți, îmbrîncind mulțimea. Frica morții îi tulbură rațiunea. Și numai în momentul cînd plescăitul ritmic al apei spintecate de vîsle îi aduse liniștea dorită în suflet, ea își aduse aminte de iubitul ei, pe care îl uitase cu desăvîrșire, salvîndu-și viața.

Își întoarse privirile și văzu vaporul stînd într-o rînă, căutînd, fără putere, să rămînă la suprafață. Încă o clipă — și a dispărut în vîrtejul de apă, spumegîndă.

În jur, pluteau sfărîmături, se auzeau gemete înăbușite de zgomotul mării, se vedeau capetele oamenilor, încercînd zadarnic să se mențină la suprafață.

Două zile mai tîrziu ziarele scriau despre groaznicul naufragiu al transatlanticului.

În afară de femei și copii, a reușit să se salveze un singur bărbat. El primul s-a aruncat în apă și datorită constituției sale atletice și centurii de plută, a putut să se mențină pe apă pînă au sosit ajutoarele.

Întîlnindu-se față în față în biroul portului, amîndoi plecară ochii. De-abia acum, cu adevărat, s-au cunoscut unul pe altul și s-au salutat ca doi oameni absolut străini.

Cită deosebire între această întîlnire și prima lor întîlnire la bal!...

În romînește de B. IACOB

REBUS
PIETRE

ORIZONTAL: 1) Piatră semiprețioasă cu pete roșii ca sîngele — Fructe ...pietroase (sing.) 2) Țara giganticelor monumente de piatră, construite în antichitate de sute de mii de sclavi — Bucată mare de piatră 3) Ca piatra (pl.) — Săpat în piatră (pl.) 4) Eugen Teodoru — După zicală, piatra din care cel harnic poate scoate și... apă — Poet romîn care în poezia „Mîndrie" spune printre altele, „Mîndria e a celui care crește / cerul ținînd pe umeri și în creștet, — / se apropie de soare ori de stele / pe rădăcini de piatră și de schele" 5) Piatră semiprețioasă de culoare roșie, verde sau negricioasă — Cub la table 6) Poet romîn, autorul poeziei „Floare de stîncă" — Obicei — Pietriș pentru pietruit drumurile 7) Poet romîn, autorul poeziei „Am sărutat în piatră" — Pește ce trăiește mai ales în Dunăre în locuri adînci unde fundul e pietros sau nisipos, numit și „pește de piatră" — Dumneaei trece și pietrele rămîn, glăsuiește o zicală 8) Acid folosit în tăbăcărie — Cel stîncos nu permite acostarea navelor — Elena Raicu 9) Se armonizează cu tare într-o expresie — Insulă de corali 10) Jumătate — Nota traducătorului — Piatră semiprețioasă de culoare albă sau verzuie 11) Poet clasic romîn, autorul cunoscutelor versuri „Venere, marmură caldă, ochi de piatră ce scînteie" — Piatra din... una din comediile lui Vasile Alecsandri 12) Un colos de piatră și pămînt (cînd nu prezintă interes ...minier) — Piatră numită științific „alaun de potasiu" — Galați pe auto 13) Întreprinderea regională de transporturi auto — „Floare de...", cunoscut basm de scriitorul rus Bajov.

VERTICAL: 1) Piatră sau masă minerală ce cade pe pămînt din spațiul cosmic — Joc de pietre 2) Mineral dur, diferit colorat, folosit ca piatră semiprețioasă — Fratele lui Petru, fondatorul imperiului romîno-bulgar — Zid de piatră 3) Sport — Personaj principal dintr-o operă de Mozart — Îs cu toții 4) A înregistra acte într-un registru — A se întări ca piatra 5) Liniște! — Răsărit — Piatră fină, sculptată cu o figură sau cu un motiv decorativ, servind ca podoabă 6) Piatră semiprețioasă de culoare albastră — Animal sălbatic 7) Piatra de pe capitelul unei coloane — Piatra pentru ascuțit unelte tăioase — Tropotesc pe ...caldarîm 8) Piatră semiprețioasă de culoare galbenă — Notă muzicală — Alte fructe pietroase (sing.) 9) Luni! — Munte în Armenia — Petre! 10) Construcții din piatră, de metal, de lemn etc., care leagă între ele malurile unei ape sau ale unei prăpăstii — Sub munte! — Calcar ...50 la sută! 11) Pește de apă dulce — Vorba gîștei — Lac pentru unghii 12) Piscul Carpaților Moldovei, în vîrful căruia se află trei stînci uriașe numite „Pietrele Doamnei" — Popor preistoric care folosea blocuri enorme de piatră la construcțiile rămase indestructibile 13) Gen de arbore — „Piatră de...", numele popular al carbonatului de calciu — Lespede de piatră.

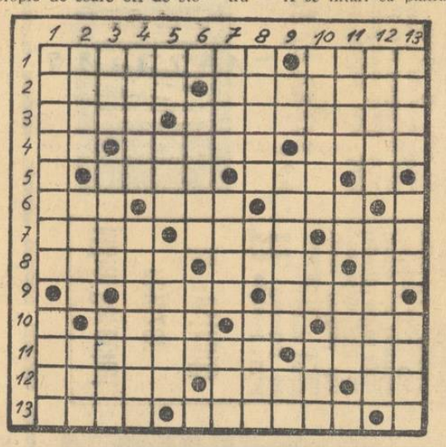

Mihai PĂTRAȘCU

Poșta redacției

VIRGIL DASCHIEVICI — Ploiești: Ne face plăcere să publicăm ce-am găsit mai bun dintre epigramele ce ni le-ați trimis. Alegerea noastră s-a oprit la cele privitoare la filmele „Lumină de iulie" și „Cei doi care au furat Luna", Iată-le:

La producția cu Lumina
Nu încape nici o scuză;
Nu știu cine-o fi de vină
Dar păcat, că-i cam...
difuză.

„Cei doi ce-au furat Luna"
— Zice lumea-n pauze —
Sînt hoți mari, că
fură-ntr-una.
Și-au furat... și aplauze.

M. TEODORESCU — Oniceni-Suceava: Școli de radio-telegrafiști se organizează de obicei pe lîngă direcțiile regionale P.T.T.R. În ceea ce vă privește, adresați-vă Direcției regionale Suceava.

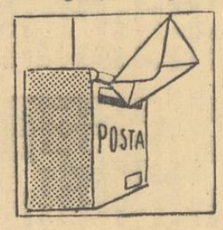

MIHAI MUȚ — Oradea: Răspundem afirmativ la scrisoarea dv. De curînd a apărut în Editura științifică o lucrare intitulată „Învățați limba franceză, fără profesor". O carte asemănătoare privind limba germană nu a apărut încă. Tot în aceeași editură a apărut o interesantă gramatică a limbii engleze.

PETRE COLESNICIUC — București: Ne scrieți că fiul dv. are frumoase aptitudini acrobatice și că vreți să i le cultivați. Credem că cel mai bun lucru, înainte de a întreprinde ceva, este să vă adresați și conducerii Circului de Stat din București, cerîndu-i un sfat autorizat în legătură cu perfecționarea calităților fiului dv.

APOLONIA COSTESCU — Ploiești: Primim orice colaborări, pentru orice rubrică, cu condiția ca acestea să fie corespunzătoare. Dv. vă arătați dornică să colaborați la „Pagina femeii". Scriți-ne ce intenționați să tratați și vă vom răspunde.

NORY — Timișoara: Dacă ați urmărit cu atenție pagina a 8-a a publicației noastre — ați observat probabil că de o bucată de vreme publicăm și portrete ale unor artiști de cinema. Vom continua să publicăm și în viitor asemenea portrete.

M. ANTONESCU — București: (Calea Dudești 151, raionul Tudor Vladimirescu), dorește să facă schimb de ilustrate cu alți cititori ai revistei „Magazin".

CORNELIU PASCAL — București: N-am înțeles pînă la urmă despre ce e vorba. Să vă publicăm numai numele în revistă? La ce v-ar folosi? Totuși, cu toate că nu ne-ați comunicat intențiile, iată-vă numele publicat. Am dori să aflăm ceva de la dv., să ne scrieți ce ați vrea să citiți și ce părere aveți despre unele articole apărute.

ION IONESCU — Tg. Jiu: Articolele de felul celui despre Panait Istrati nu se încadrează în profilul revistei noastre. Aceasta îl face, bine înțeles, nepublicabil.

ALBINĂRITUL

Albinăritul se bucură în țara noastră de o veche tradiție. Strămoșii noștri cunoșteau foloasele ce le puteau obține de la mica, dar harnica insectă. Produsele apicultorilor romîni — mierea și ceara — erau cerute foarte mult pe piețele străine, iar în timpul dominației turcești, haraciul era acoperit în parte și cu aceste produse.

În zilele noastre și în această ramură de producție se înregistrează însemnate progrese.

★

Bogăția meliferă a patriei noastre — apreciată de specialiști printre cele mai valoroase din Europa — a permis răspîndirea apiculturii în toate regiunile. Această îndeletnicire a atras, în anii noștri, oameni de cele mai diverse profesiuni și vîrste.

Dacă în 1944 în țară existau doar circa 290.000 de stupi, din care majoritatea primitivi (pentru a se scoate mierea și ceara familia de albine trebuia sacrificată), astăzi numărul lor a ajuns la cca. 800.000, din care peste 95 la sută sînt stupi sistematici, Primele stupine în sectorul socialist (cca. 4.000 de stupi) au apărut în anul 1948. Treptat numărul stupilor din acest sector a crescut, ajungînd astăzi la circa 160.000 familii de albine, cifră ce este în continuă creștere.

Datorită realizărilor însemnate înregistrate în acest domeniu, țara noastră se situează astăzi, după statistica Organizației internaționale a apicultorilor, „Apimondia", pe locul al șaptelea din lume în ce privește numărul total al familiilor de albine, și, dacă raportăm această cifră la numărul de locuitori, pe locul 5.

Pînă în 1957, eterogena masă a apicultorilor, răspîndiți pe toate plaiurile țării, nu avea o organizație proprie. Pentru valorificarea tuturor bazelor melifere ale țării și pentru răspîndirea tehnicii noi și a experienței înaintate a apicultorilor fruntași, în 1957 a luat ființă **„Asociația crescătorilor de albine din R.P.R."** — (A.C.A.) — organizație ce înmănunchează astăzi aproape 50 la sută din cei 80.000 de apicultori ai țării.

★

Plantele melifere ale țării sînt variate și larg răspîndite, constituind o importantă bogăție ce trebuie valorificată din plin. Aceste plante se împart în două categorii — entomofile — la care polenizarea se face cu ajutorul insectelor — și anemofile, — la care polenizarea este făcută prin intervenția vîntului. Dintre insectele care contribuie la polenizarea plantelor entomofile, albina are rolul cel mai important, ei revenindu-i peste 80 la sută din întreaga muncă.

Prin albinăritul staționar, formă practicată aproape peste tot la noi pînă în anul 1944, nu se reușea decît în foarte mică măsură să se polenizeze plantele entomofile și să se obțină recolte bogate. După 1944, s-a trecut la extinderea stupăritului pastoral, formă de stupărit ce asigură, pe lîngă o deplină polenizare a acestor plante și o recoltă sporită de miere. Dacă prin stupăritul staționar o familie de albine poate da, în medie 3—4 kg. de miere la un singur cules principal, prin stupăritul pastoral se obțin circa 12 kg. În afară de aceasta, albinele ajută simțitor la sporirea productivității culturilor agricole entomofile. Experiențele și rezultatele obținute în Uniunea Sovietică, în acest domeniu, duc la constatarea că sporul realizat la culturile entomofile este de 7—10 ori mai mare decît veniturile ce se obțin din miere și ceară. Tocmai datorită acestor importante avantaje, stupăritul pastoral cîștigă tot mai mult teren. În prezent, efectivele care iau parte la stupăritul pastoral reprezintă peste 40 la sută din totalul familiilor de albine din țară.

Mierea romînească și în special mierea de salcîm — „acacia" — se bucură de elogioase aprecieri atît în țară cît și în străinătate. În afară principalelor produse — mierea și ceara — obținute în urma activității acestor harnice zburătoare, de pe urma stupăritului se mai obțin, ca produse auxiliare, lăptișorul de matcă, propolisul — o substanță cleios-rășinoasă, folosită de albine ca material de construcție și cu diverse întrebuințări în industrie — precum și „oțetul" și vinul de miere denumit „hidromel".

★

Numărul celor care se îndeletnicesc cu apicultura înregistrează creșteri însemnate, cuprinzînd atît oameni încărunțiți, cît și elevi. În prezent funcționează în toată țara, peste 200 de cercuri apicole școlare, circa 50 cercuri apicole muncitorești și peste 1 000 cercuri apicole sătești, totalizînd mai mult de 15.000 tineri apicultori amatori. La casele regionale ale agronomului, au loc periodic instructaje în vederea ridicării pregătirii profesionale a apicultorilor din G.A.S. și G.A.C. în ce privește creșterea și întreținerea familiilor de albine. Ridicarea calificării tehnico-profesionale a apicultorilor se face și prin cursurile apicole de masă organizate la nivelul filialelor A.C.A., activitate în care filiala orașului București deține un loc fruntaș.

Îndrăgită de un număr tot mai mare de oameni, apicultura se dezvoltă în permanență și, în scurt timp ea va ajunge la nivelul sarcinei trasate de partid și guvern: numărul stupilor va fi de minimum 1.100.000.

D. BOZGA

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

ACTORII ŞI PREOCUPĂRILE LOR

ACASĂ LA MIŞU FOTINO

Gongul a sunat din nou. Luminile scinteietoare ale candelabrelor s-au stins, făcînd loc fascicolelor de raze ale reflectoarelor din preajma scenei. Se ridică cortina. Alături de artista emerită Jenny Moruzan, interpreta bătrînei doamne din piesa lui Friedrich Dürrenmatt, apare un preot. Cu mîinile pe piept şi cu ochii către „cei de sus", slujitorul bisericii comite fărădelegi, atrăgîndu-şi oprobiul publicului. Rolul acestui iezuit este interpretat cu măiestrie de popularul actor Mişu Fotino, azi în vîrstă de 76 de ani...

L-am reîntîlnit a doua zi în frumoasa grădină a locuinţei sale de la poalele Timpei...

— *Îmi place foarte mult Braşovul, cu împrejurimile sale pitoreşti,* — *ne spune Mişu Fotino. Deşi m-am născut la Bucureşti, pe strada Scaune, de Braşov mă leagă legături vechi. În anul 1921 am făcut un popas mai lung în acest oraş, punînd — împreună cu alţi actori — bazele unui teatru stabil. Timp de 8 luni am dat în sala „Apollo" spectacole bine primite de publicul local. Dificultăţile materiale, lipsa de sprijin din partea autorităţilor,* — *caracteristică regimului burghezo-moşieresc* — *au pus însă capăt activităţii acestei formaţii...*

Deseori apoi am efectuat turnee la Braşov, am petrecut cîteva vacanţe aici. Iar în anul 1948 m-am stabilit la Braşov şi de atunci slujesc neîntrerupt scena locală. Am jucat pe această scenă nenumărate roluri: pe Pluzov din „Moştenirea fatală" de Senin, pe Hagi Tudose din piesa cu acelaşi nume a lui Delavrancea, pe Spiruche din „Titanic Vals" de Tudor Muşatescu, pe atîţia alţi eroi, din „Confruntarea", „Intrigă şi iubire", „Iarbă rea" etc.

La Braşov am îndeplinit uneori şi munca de regizor, punînd în scenă „Momentele" lui I. L. Caragiale, piese ca „Titanic Vals", „De lumi pînă lumi" etc., precum şi operetaVînzătorul de păsări". Aceasta a fost prima operetă jucată — cu artişti amatori — pe scena braşoveană, după care s-au pus bazele secţiei permanente de operetă la teatrul local.

Pe scena braşoveană, alături de Marius Peppino, în „Hagi Tudose"

De la Leonard la Mişu şi... Mihai Fotino

În sufrageriile zărese un magnetofon şi un televizor. Octavia Fotino, soţia actorului, mă lămureşte:

— *Magnetofonul l-a luat soţul meu, ca să se ajute la dictarea amintirilor şi memoriilor. Are de gînd să redacteze o astfel de carte... În ce priveşte „micul ecran", pe el urmăreşte îndeosebi piesele reprezentate. Nu uitaţi apoi că uneori apare pe ecran şi Mihai Fotino, fiul său, care joacă la Naţionalul bucureştean...*

Reîntors în încăpere, Mişu Fotino — prinzînd un crîmpei din cele spuse de soţia sa — intervine în discuţie:

— *Băiatul meu a apărut pe scenă la şase ani, într-o piesă de Mirbeau, alături de mine, de Maria Filotti şi de V. Maximilian. El se bucură azi de condiţii excelente de activitate artistică, căci azi tinerele talente au calea deschisă, au asigurate condiţii bune de pregătire şi de trai. Tinerii actori nu mai trebuie să facă foame, să tragă „scurta", cum am tras-o eu, Nicu Leonard şi alţii ca noi...*

— De ce aţi amintit de Leonard ?

— *Fiindcă cu el am copilărit, cu el am urmat liceul pînă în clasa a VI-a şi tot cu el am luat cel dintîi contact cu teatrul. Nicu Leonard era un băiat slăbuţ ca fizic — ca şi mine, astfel că deseori eram confundaţi. Mie îmi plăcea însă mai mult teatrul de proză, iar lui corul condus de Filoreanu, în care de altfel şi cînta...*

Împreună cu Leonard, săream gardul internatului şcolar şi — ajunşi în grădina Cişmigiu — asistam la spectacolele de pantomimă ale turcului Agop, care ziua pingelea ghete, iar seara dădea reprezentaţii, fie aici, fie în grădina fostului restaurant „Salata", de pe Calea Griviţei.

Plecînd de acasă, dormeam uneori — tot cu Leonard, care mai tîrziu avea să devină un cîntăreţ de renume mondial — în sala „Eforie". Dimineaţa, la Conservator ajungeam obosit, cu ochii înroşiţi. Plecam uneori şi la Tîrgovişte, unde am jucat mai întîi — alături de Cuzinski — în piesa „Telefonul". La Naţional, după ce am interpretat cel dintîi rol în localizarea „Regulus Codoveanu" a lui Paul Gustu, mi s-a fixat un salariu lunar de 120 lei... Nici în anii următori a 50 de ani de activitate teatrală : „*Vă exprimăm înalta preţuire şi recunoştinţă pe care o-o purtăm de ani întregi, din ziua cînd aţi venit în mijlocul nostru pentru a ne îndruma, a ne sădi în inimi respectul şi dragostea de artă, de teatru*".

Un afiş pentru muzeul Stanislavski din Moscova

Mişu Fotino are amintiri multiple. Iată-l într-o fotografie făcută în anul 1926, jucînd — alături de Tantzi Cutava-Barozzi şi Al. Mihalescu — într-o piesă reprezentată pe scena teatrului „Mic" din Capitală. Iată-l într-un film romînesc — astăzi pierdut — intitulat „Cetatea Neamţului" şi turnat din iniţiativa lui Emil Girleanu. Iată-l apoi la Craiova, în timpul cînd Liviu Rebreanu era secretar literar al Naţionalului craiovean, jucînd alături de Fany Rebreanu în piesa „Înstitutorii". Iar dincoace, în alt album, găsim fotografii din filmele „Doamna de la etajul II", „Visul unei nopţi de iarnă", „Directorul nostru", „Şi Ilie face sport" etc. în care a jucat, imagini din nenumăratele piese interpretate în cadrul emisiunii „Teatru la microfon"...

O altă piesă memorialistică la care ţine mult Mişu Fotino, este cartea poştală pe care i-a trimis-o din Moscova — la 18 ianuarie 1963 — Sică Alexandrescu. „*Nene Mişule* — îi scrie acesta. *Ştiu că eşti filatelist. Totuşi îţi trimit o raritate pe care poate ai s-o păstrezi : plicul cu ştampila zilei cînd l-am sărbătorit pe Stanislavski şi cînd am deputs la muzeul său afişul din „Azilul de noapte" — din anul 1938 — care cuprinde şi numele lui Mişu Fotino*".

Este vorba de afişul cunoscutei piese a lui Gorki, din ziua de 8 decembrie 1938, cînd — într-o reconstituire a montării făcute de marele regizor Stanislavski — Mişu Fotino a apărut pe o scenă bucureşteană, alături de o galerie de mari actori.

La plecare aceksam gazdei o ultimă întrebare, referitoare la rolurile pe care ar dori să le mai joace.

— Mă simt încă în putere să joc orice rol ce mi se încredinţează. Mare sau mic, rolul mă bucură, caut să-i dau interpretarea adecvată, ţinuta artistică cuvenită. Aş dori să interpretez un rol de comedie, într-o piesă bine scrisă, cu tematică actuală.

Mircea SCRIPCA

Pregătiri la estrada regiunii Bucureşti

În sala Teatrului regional Bucureşti au început primele pregătiri pentru începerea stagiunii de toamnă. Directorul artistic al estradei, Hari Negrin, pune la punct amănuntele deschiderii stagiunii.

— *Care va avea loc la...*

— 21 august, cînd un colectiv va începe să prezinte în principalele oraşe şi centre muncitoreşti din ţară, spectacolul : „Am trăit şi văd şi asta" de Bogdan Căuş şi M. Maximilian. În acelaş timp, în satele şi centrele regiunii Bucureşti, vom reprezenta comedia muzicală „Ginerele bucuraş" de St. Haralambie şi Stela Neagu. Încă în timpul turneului vom începe repetiţiile viitoarei premiere „Sera melodiilor" de Cornel Constantinescu, Romeo Iorgulescu şi Angel Grigoriu, cu muzica de George Grigoriu, Temistocle Popa, Mişu Iancu. Concomitent, la Bucureşti vom începe primele pregătiri în vederea montării unui spectacol de amploare în care vom încerca să trecem în revistă realizările din regiunea noastră. Vom mai prezenta un spectacol compus din două comedii muzicale în cîte un act, una despre satul colectivizat, cealaltă despre viaţa uzinei. În momentul de faţă ne ocupăm de amenajarea unui studio al actorului de estradă .

— *Iar în ceea ce priveşte creaţia dvs. personală?*

— Scriu împreună cu Jack Fulga şi H. Mălineanu un spectacol de estradă intitulat: „Nuntă la estradă".

Szmdu MARIAN

Stagiune ploieşteană

Toma Caragiu, directorul Teatrului de Stat din Ploieşti, ne-a vorbit deunăzi despre pregătirile pe care le face teatrul ploieştean în vederea viitoarei stagiuni :

— *Vom deschide noua stagiune cu piesa „Grădina cu trandafiri" a dramaturgului Andi Andrieş, în care autorul dezbate o interesantă problemă a tinereţului* — ne spune Toma Caragiu. Vom reprezenta de asemenea piesa lui Dorel Dorian, „De n-ar fi iubirile" şi piesa lui Mihail Sebastian „Jocul de-a vacanţa". În repertoriul teatrului nostru pentru viitoarea stagiune am înscris deopotrivă piesele „Pericle" de Shakespeare, „Ocolul pămîntului în 80 de zile", dramatizare după Jules Verne de Pavel Kohout.

Interlocutorul nostru s-a referit apoi şi la organizarea unor spectacole speciale pentru sate cît şi la acţiunea de intensificare a deplasărilor în centrele muncitoreşti din regiune.

S. N.

La ce lucrează compozitorii noştri

Noile compoziţii ale lui Elly Roman

— Ce lucraţi în ultimul timp ? l-am întrebat pe compozitorul Elly Roman.

— Am terminat de lucrat muzica unei comedii muzicale al cărui text aparţine lui N. Minei, iar versurile sînt semnate de Ştefan Tita.

Actualmente lucrez muzica unui viitor spectacol al Teatrului Satiric-Muzical „C. Tănase" la care îşi aduc contribuţia şi compozitorii Mauriciu Vescan şi Gelu Solomonescu. Titlul provizoriu al spectacolului este „Eu iubesc, el iubeşte... tu ce faci ?", iar textele aparţin lui Aurel Felea, Sadi Rudeanu şi Saşa Georgescu.

— Şi altceva ?

— Am compus o melodie intitulată „Cîntecul întrebărilor" pe versuri de Ion Brad. Fetiţa este Roxana Drăghici, iar mama care răspunde fetiţei, Dorina Drăghici. Le vom putea astfel asculta cîntînd pe amîndouă.

Între noile mele compoziţii se află şi „Marea mea, iubita mea", pe versuri de Mihai Teodorescu, „Bărăgan" pe versuri de Cicerone Theodorescu şi „Dorul meu de-o zi, nu-i dor", pe versuri de Aurel Felea, a încheiat compozitorul Elly Roman.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

Renato Salvatori

Fără îndoială, pentru cei mai mulţi spectatori care au văzut de curînd „Rocco şi fraţii săi", numele lui Renato Salvatori este asociat aceluia al lui Simone din filmul lui Luchino Visconti. Dar cunoscutul actor italian e o veche cunoştinţă pentru iubitorii de film din ţara noastră care au avut prilejul să-l vadă încă de la filmul său de debut „Fetele din Piaţa Spaniei", realizat în 1956 în regia lui L. Emmer.

Născut în 1933 în Toscania, fost marinar, lipsit de privilegiul de a fi urmat vre-o şcoală de artă dramatică sau de a fi străbătut o experienţă tecnică, Renato Salvatori a trebuit să substituie aceste lipsuri printr-o mare receptivitate faţă de îndrumările regizorilor care l-au „descoperit", distribuindu-l în filme şi firepte prin cultivarea talentului său înăscut. Stilul său interpretativ firesc, de o profundă originalitate, capabil să comunice nemijlocit cu spectatorul, i-a creat o frumoasă reputaţie actoricească, atît în Italia cît şi peste hotare. Aşa l-am cunoscut în „Vîntul Sudului" (regia E. Provenzale), „Caligraful Policarp" (regia M. Soldati).

Încredinţîndu-i unul din rolurile principale în „Rocco şi fraţii săi" regizorul Visconti a întuit posibilităţile excepţionale ale talentului lui Salvatori. Simone, aşa cum l-a creat interpretul său, a reţinut să înfăţişeze, deosebit de convingător pe ecran tragedia unei existenţe omeneşti în climatul moral al orînduirii capitaliste.

Povestea de dragoste a lui Simone şi Nadia a depăşit cadrul ficţiunii artistice, a continuat în realitate, isprăvindu-se cu un happy end ca în filmele sentimentale ; Renato Salvatori a devenit soţul lui Annie Girardot, interpreta rolului Nadia...

In reflector

Viitoarea stagiune de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" a inclus printre numeroase alte piese şi „Avarul" de Molière.

Viitoarea stagiune
De acum se poate spune,
Chiar „Avarul" o arată,
Că va fi precis... bogată.

Între 15 august şi 5 septembrie spectacolul „Alo, aici e Stroe !" se joacă în numeroase localităţi din ţară.

Dacă spui „Alo e Stroe"
(Telefon solicitat),
Afli, cu sau fără voie,
Că şi vara-i... „ocupat".

Filmul „Meşter la toate" rulează săptămîna aceasta la cinematograful „30 Decembrie", unde sînt în sală cîteva scaune şubrede.

Satisfacţia totală
Ar fi dacă — nu în van —
Meşterul de pe ecran
Ar mai cobori şi-n sală !

D. TABACU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Gangsteri şi filantropi"

Filmul debutează antrenant, pasionant. De o dată intervine elasticul „suspens". Aşteptăm însă degeaba, fiindcă nu e vorba de „suspens", necum de clasic. După o întrerupere de zeci de minute, nedumerirea se risipeşte : constaţi că nu te afli în faţa altei piste a aceluiaşi caz, ci în faţa cu totul altei întîmplări. Aşadar „Gangsteri şi filantropi" fiind realizat de doi cineaşti (Jerzy Hoffman şi Edward Skorzewski), reprezintă nu un film ci două (poate avem de a face cu o simplă coincidenţă), legate între ele printr-un fir cît se poate de fragil. Acest fir ar fi ideea că, încercînd să se opună ofensivei victorioase a noului, unele elemente descompuse se agaţă de soluţia organizării ştiinţifice sau mai bine zis, pseudoştiinţifice a fraudei. Pseudoştiinţifice, deoarece adevărata ştiinţă merge în concordanţă cu viaţa şi deci gangsterii de toate categoriile, mai mult sau mai puţin automatizaţi, sînt înfrînţi de puterea populară, de socialism. Deficienţa de fond a filmului constă în aceea că zdrobirea bandelor de infractori nu apare în toată plenitudinea ei, datorîndu-se şi unor accidente, uneori provocate chiar de elemente certate cu bunele moravuri.

Din punct de vedere al construcţiei, filmul este fragmentat nu numai fiindcă cele două acţiuni nu se leagă strîngent ci şi fiindcă ele sînt tratate în maniere absolut diferite. În timp ce povestea gangsteriilor este prezentată într-o viziune poliţistă, scontînd pe uimirea spectatorului faţă de ingeniozitatea tîlharilor, lăsîndu-se-cîlpele de amuzament pentru finalul în care bandiţii cad în propria lor cursă, fragmentul „restauratorii filantropi" abundă în momente caustice de cea mai bună calitate, optica realizatorilor combinînd cu îndrăzneală posibilul cu neverosimilul, într-un grotesc atingînd uneori clipe de înaltă valoare satirică.

B. DUMITRESCU

„LA FAYETTE"

General şi diplomat, animat de elanuri progresiste, *La Fayette este invocat adesea ca simbol al prieteniei între popoarele american şi francez, datorită sprijinului pe care l-a acordat războiului de independenţă a Americii de Nord, în secolul al XVIII-lea. Evocarea portretului său astăzi ar fi putut trezi reflecţii concludente în actualitate, dacă scenariul nu s-ar fi limitat la urmărirea quasi-documentară a evenimentelor. Dar chiar şi aşa, filmul ar fi avut de cîştigat artistic în cazul cînd sulta numeroasă a personajelor cu peruci şi veşminte de demnitari n-ar fi constituit decît pretextul animării unei stampe.*

Nu se poate contesta însă — chiar în aceste condiţii în care filmul resimte vădit uscăciunea demonstraţiei pur istorice — respectul desăvîrşit *pentru adevărul celor relatate precum şi impresionanta străduinţă a regizorului Jean Dréville pentru a conferi grandoare epică, monărării. O distribuţie avînd ca protagonist pe debutantul Michel le Royer dar şi artişti consacraţi ca Orson Welles şi Vittorio de Sica, imaginea pe peliculă de 70 m.m. în color şi cu sunet stereofonic constituie elemente de o spectaculoasă atracţie pentru iubitorii ecranizărilor de epocă.*

Sorin ROIBU

Ecouri cinematografice

● *MARIA SCHELL, interpretează în filmul „O colibă şi un omor", rolul unei „gîsculiţe sentimentale", a cărei naivitate devine cauza a nu mai puţin de trei asasinate. Realizarea îndrăzneţ regizor francez Bernard Chardere îi prilejuieşte actriţei să-şi dezvăluie darurile de comediancă.*

● *„KRISS ROMANI" se intitulează filmul recent încununat la Paris cu Premiul „Fraternité", pe anul 1963, acordat operei care a contribuit în modul cel mai convingător la propagarea ideii de egalitate şi fraternitate între oameni. Realizat de tînărul regizor Jean Schmidt, „Kriss Romani" atrage atenţia asupra discriminărilor la care mai sînt supuşi ţiganii în Franţa de azi.*

● *PIETRO GERMI, regizorul italian cunoscut la noi datorită filmelor „În numele legii", „Drumul speranţei", „Feroviarul" şi „Divorţ italian", are pe şantier un nou film intitulat „Timpul indiferenţei". Pentru rolul principal a fost solicitată actriţa americană Shelley Winters.*

Mihai Berechet, regizor la estradă

Regizorul Mihai Berechet ne este o veche cunoştinţă. L-am văzut dirijînd din penumbra sălii de repetiţii atîtea spectacole ale Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" : „Cîdul", „Parada", „Oameni care tac", „Oamenii înving" şi altele.

L-am întîlnit, acum cîteva zile la Braşov, la Teatrul de estradă punînd în scenă „Atenţiune revista" de Bogdan Căuş şi M. Maximilian, cu muzica de N. Kirculescu.

— Pînă acum am fost numai un admirator al teatrului de estradă, ne-a spus Mihai Berechet, iar atunci cînd mi s-a oferit prilejul să montez un spectacol de acest gen n-am refuzat, în speranţa că voi putea aduce o contribuţie la ridicarea nivelului artistic. Nu ştiu însă în ce măsură am reuşit pînă acum să-mi realizez această dorinţă.

— Ce părere aveţi despre „Atenţiune revista" ?

— Primul lucru care m-a cucerit a fost muzica. Din numeroasele melodii vreau să menţionez în mod deosebit cîteva : „Ca-ntr-un vis", „N-ai glumit ?", „Doar noi în noaptea albastră", „Două inimi", şi „Mîndra mea ţară". Autorii, Bogdan Căuş şi M. Maximilian, au reuşit să oglindească în mod artistic o seamă de realităţi din ţara noastră şi în special din regiunea Braşov.

— Veţi mai continua să montaţi astfel de spectacole ?

— Depinde de răspunsul pe care mi-l vor da spectatorii.

S. M.

Imagini inedite de pe litoral

În timp ce baronul Münchhausen (actorul N. Gărdescu) descoperă frumuseţea Mamaiei, Paganel (actorul Tudorel Popa) şi căpitanul Val-Virtej (actorul Dem. Savu), cunoscuţi eroi ai micului ecran, aşteaptă costumaţi începerea unei emisiuni pentru cei mici, retransmisă de pe litoral.

Fotografii : V. ORZA

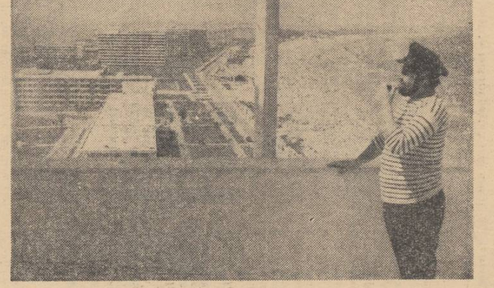

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

TEATRUL SATIRIC-MUZICAL „C. TĂNASE" :

„CA LA REVISTĂ"

Cititorul care şi-a aruncat ochii asupra articolului nostru onorecum introductiv de săptămîna trecută, va înţelege de ce spectacolul de revistă intitulat „Ca la revistă" ne-a apărut ca o luptă între muzică, balet, şlagăr sentimental, de o parte şi teatru, adică scheci şi cuplet satiric, pe de altă parte.

Realitatea este că contribuţia dramatică, datorită lui Horia Şerbănescu, Sady Rudeanu, Stelian Filip, Grigore Popa şi Ion Rus şi cea muzicală : Florentin Delmar, Gelu Solomonescu, Richard Bartzer, Alexandru Imre şi Radu Zaharescu, sînt de calitate cu totul medie, cu tendinţa mai frecventă spre piaţa mediocritate, decît spre noutatea şi originalitatea strălucitoare. Textele sînt scrise, în general, cu disproporţie enormă între forţa ideii şi întinderea literară cu dilataţie verbală, rezultată fie din formula prea laborioasă a introducerii temei (cîntecul „Mi-a venit şi mie rîndul să mă-ndrăgostesc" sau scheciul „La maternitate"), fie din slaba pregătire dramatică a „poantei" sau morale (scheciul „Ah... romanţele), fie pur şi simplu din lipsa unei limpezi şi ascuţite idei comice şi satirice, vizibilă în baterea pe loc şi în stingerea neaşteptată, deşi tîrzie, tocmai cînd spectatorul aşteaptă poanta (scheciul intitulat „De la Adam şi Eva"). Faţă de muzică, evident, sînt obligat la o permanentă rezervă, în calitate de cronicar al altei specialităţi, dar aş dreptul s-o fac în calitate de spectator, şi să spun că mi s-a părut bazată în special pe efectele de torent ale orchestrei, pe volumul şi forţa instrumentelor zgomotoase.

Problema ideii şi conţinutului de actualitate este esenţială şi vitală, în concepţia noastră, pentru orice îndeletnicire artistică. Pentru revistă, însă ea este şi mai vitală, dacă mă pot exprima astfel. Revista trebuie să ţîşnească prompt din actualitatea cea mai arzătoare. Ea trebuie să fie ecoul ei imediat. Desigur că ea este o sarcină grea, care adaugă misiunii satirice a revistei, misiunea unei oglindiri proporţionate a tot ceea ce este masiv, nou, pozitiv, frumos şi măreţ în viaţa noastră de astăzi. Nu se poate contesta că, pe această din urmă linie autorii revistei de care ne ocupăm au făcut încercări lăudabile, văzînd în scenele intitulate „Măi frate drag, Borzeşti", „Vaporul prieteniei" sau „Un nou Columb". Unor asemenea încercări le-ar trebui însă texte mai puţin idilice şi muzică mai fraptă. Ce spun, în mod esenţial şi etern repetat, aceste cîntece ? Te iubesc, mă iubeşti, ne iubim, eşti frumoasă, eşti frumos, eşti unic, te aştept, vino fii nevasta mea, sărută-mă, nu mă uita, de ce m-ai uitat, adio, mi-e dor de tine, bună dimineaţa, noapte bună, ah, val. Sigur este un fapt : actualitatea acestor cîntece ţine de un proces moral adînc, a cărui esenţă complexă, de mare gravitate şi subtilitate, cere alte mijloace şi procedee artistice. În orice caz, exprimarea acestui proces, acestui coeficient şi specific de actualitate adîncă, a eternei iubiri, într-un şlagăr sentimental, este încă de aşteptat. Sînt convins că nimeni n-a simţit cea mai mică emoţie, n-a încercat cea mai uşoară tresărire, ascultînd „Mi-a venit şi mie rîndul să mă-ndrăgostesc".

Cît despre actualitatea liniei satirice a revistei, care este şi rămîne esenţa, viaţa şi sarea genului, am sugerat mai sus, că s-a realizat destuj de slab, pe aceiaşi arie îngustă a cărei îndelungată bătătorire face să nu mai crească decît plante pitice, de viaţă scurtă. Satirizarea unor năravuri, e bună, dar nu e totul. N-am înţeles de loc intenţia şi rostul educativ al satirizării biciţilor lăutari, cîntăreţi de romanţe („Ah... romanţele !") Sînt poate al o sutelea sau al o miilea care spun că asupra acestui domeniu fundamental al revistei trebuie făcut ce mai solid şi neprecupeţit efort şi că aici trebuie convocaţi cei mai buni scriitori umoristi, cei mai bun dramaturgi ai comediei. Cu toate aceste rezerve, să nu fie mimeni surprins, totuşi, dacă voi afirma că în totalitatea lui, spectacolul Teatrului muzical „C. Tănase" a izbutit să învingă dificultăţile şi barierele textelor literare şi muzicale, şi să fie un spectacol de dinamism adeseori excelent, de muncă profesională, dîrzâ şi inteligentă, al cărei prim şi cel mai impresionant rezultat este de a face să se simtă cît mai puţin un oarecare dilletantism al unui mare număr dintre interpreţi.

Regia spectacolului, rezultat al eforturilor contopite ale lui Nicolae Frunzetti şi B. Fălticineanu şi din toate punctele de vedere meritorie, judecată la armonizarea şi punerea în măsură ritmată şi colorată a atîtor sursе artistice eterogene. Dacă regizorii ar fi găsit soluţia unei animări a momentelor de tranziţie dintre diferitele momente şi teme, dacă ar fi căutat o valorificare mai atractivă a comperajului, dacă ar fi fost mai atenţi la dicţiune, în special a corurilor şi ar fi temperat deopotrivă, unele tendinţe actoriceşti spre comicul îngroşat şi spre sentimentalismul subţiat, n-am fi avut absolut nimic de spus.

Afirmam la începutul acestei cronici că în ansamblul spectacolului, origina şi baza teatrală a revistei s-au afirmat în chip multumitor. Prin ce oare, dacă textele, după cum am spus, nu strălucesc ? Prin realizările actoriceşti, dominate, cum e şi firesc de şcoala interpreţilor comico-satirici, adevăraţii campioni ai revistei. Fără ca fiecare în parte să fi realizat creaţii sau momente excepţionale, I. Antonescu-Cărăbuş , Puiu Călinescu, I. Brandea, Horia Şerbănescu, Cornelia Teodosiu, Didi Ionescu, Jeni Săndulescu, au ţinut destul de sus steagul comicului satirico-umoristic, şi au recoltat, pe bună dreptate, cele mai multe aplauze. Elisabeta Henţia, nu mi s-a părut a arăta tot ceea ce poate şi ceea ce e de altfel bine cunoscut din bunăvoinţa sa palmares. Îmi pare rău, dar nu pot remarca decît prin unitatea în inexpresivitate, pe Paula Chiuaru, care asigurînd comperajul ar fi trebuit să dea prima scînteie a focului de artificii.

Corpul de balet şi-a făcut datoria cu mult succes, iar soliştii Vasilescu Dumitru, Tanţa Dinicu, Cornel Patrichi, Grojorescu Mircea, au adus o contribuţie preţioasă la viaţa plastică a spectacolului.

Un salut oamenilor fosei orchestrale, anonimii celei mai puternice vrăji şi dirijorului I. Dullo.

Radu POPESCU

Teatru la microfon

Emisiunea „Teatru la microfon" se bucură, după cum se ştie, de o apreciabilă atenţie din partea ascultătorilor. Aceştia au fost obişnuiţi să asculte valoroase creaţii dramatice, unele avînd în plus meritul de-a fi „prime audiţii".

Pentru perioada imediat următoare, la microfoanele posturilor noastre de radio vor fi prezentate o seamă de alte lucrări, în interpretarea unora din cei mai experimentaţi actori ai scenei noastre.

În primul rînd trebuie să menţionăm adaptarea radiofonică după romanul „Baltagul" de Mihail Sadoveanu. Regia este semnată de artistul emerit Constantin Moruzan.

Maestrul emerit al artei Mihai Zirra va prezenta adaptarea piesei Mariei Földeş, „Strada nonă", piesă jucată pe scena Teatrului maghiar de Stat din Cluj, în stagiunea care s-a încheiat.

Ascultătorii vor putea urmări de asemenea o versiune radiofonică după piesa „Vremea dragostei" de Valentin Kataev, în interpretarea artiştilor Teatrului de Stat din Braşov.

Artiştii teatrului constănţean vor prezenta piesa lui Alioşin — „Salonul 42".

În programul posturilor noastre de radio, este de asemenea prevăzută o versiune după romanul lui Ian Otcenasek, „Romeo, Julieta şi întunericul".

tori apoi n-am dus-o prea bine, deşi am aţiuns să interpretez roluri de succes.

Se pot deci compara condiţiile de acum, cu cele de pe vremea mea? Nici vorbă. În plus, în afara actorilor profesionişti, găsesc azi un larg sprijin şi artiştii amatori. Eu însumi am întîmplat ani de zile, aci la Braşov, echipele artistice de amatori de la fabrica „Măgura Codlei", de la Direcţia regională C.F.R., de la Sindicatul învăţămîntului, de la Banca de Stat.

Şi, ca o confirmare a ultimelor cuvinte rostite de Mişu Fotino, zărese într-un album un fragment din scrisoarea lăcătuşului Sandu Alexe, membru al echipei artistice a fabricii „Măgura Codlei", adresată lui Mişu Fotino în anul 1959, cu prilejul sărbă-

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

UN ORAȘ ÎN MERS

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII — Nr. 306 • Sîmbătă 17 august 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

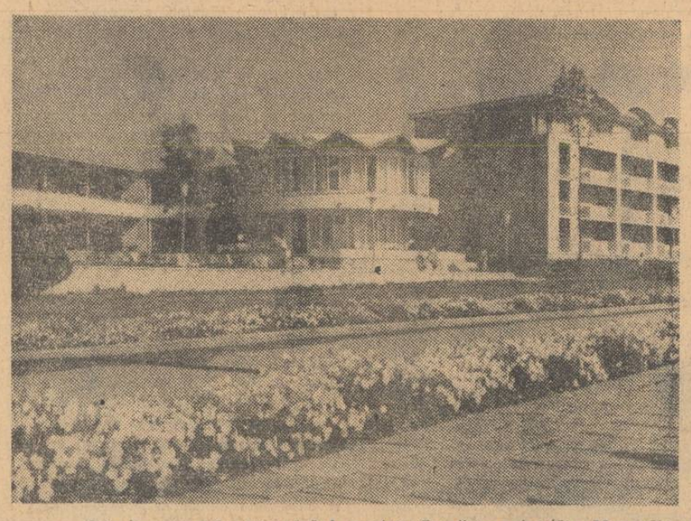

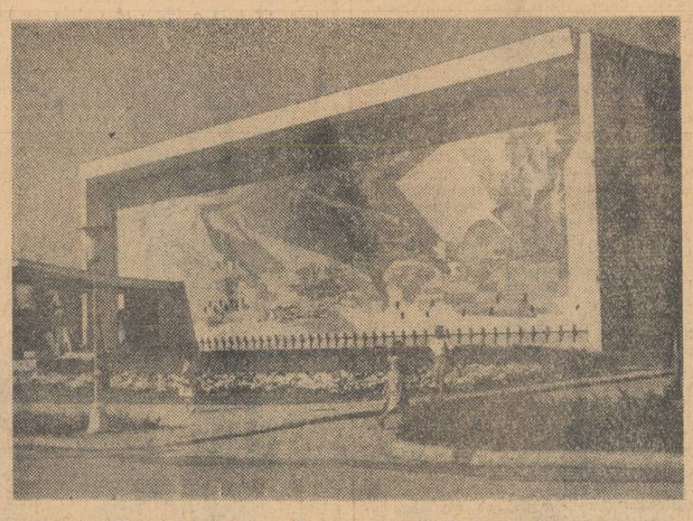

Din frumusețile litoralului nostru. Două imagini din Mangalia, reprezentînd Casa de cultură și fresca realizată de Jules Perahim

Fotografii: Prof. V. ORZA

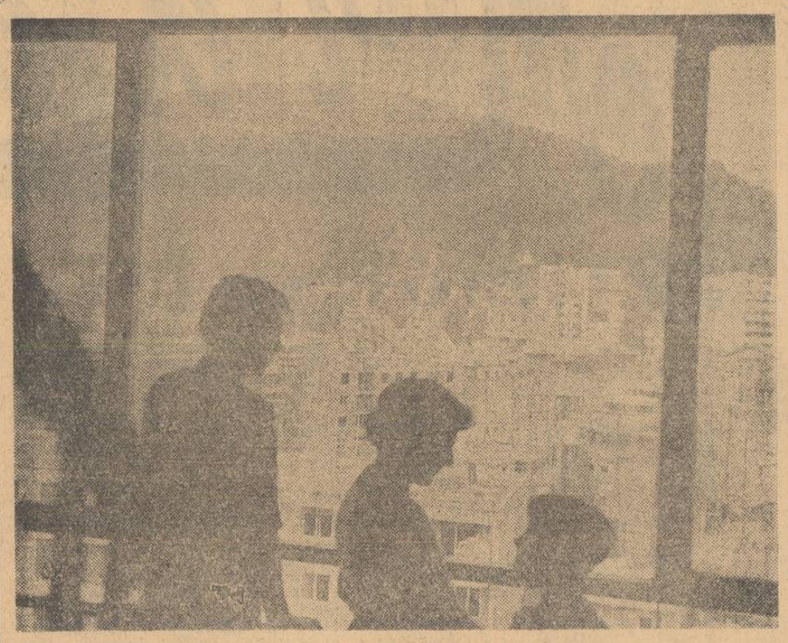

De la etajul al optulea al noilor blocuri, munții nu mai par atît de înalți. Pietrenii se familiarizează rapid cu această perspectivă

Gazdă primitoare, noua Casă de cultură din Piatra Neamț, primește zilnic sute de musafiri

Din sumar:

CULESE DE PRIN TRENURI

DIALOG SUBLIM
de H. ZINCĂ

ITINERARII TURISTICE

UN „POEM SIMFONIC AL PĂMÎNTULUI"

MODĂ: SFATURI PRACTICE

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

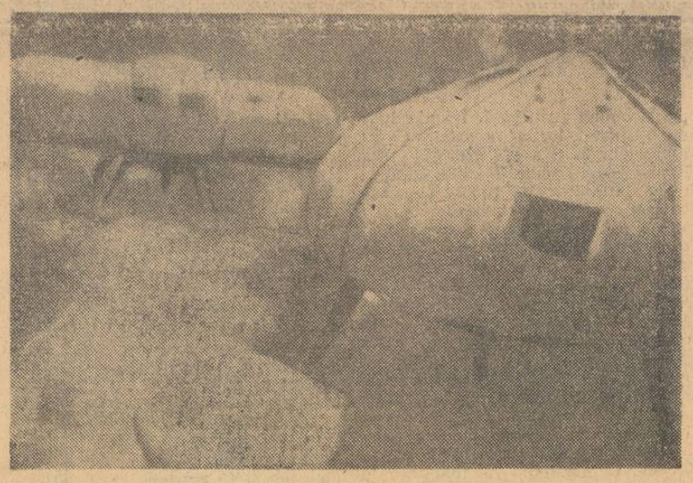

O fotografie submarină a instalațiilor amenajate pe fundul Mării Roșii

PRIMUL SAT SUBMARIN

7 cercetători au trăit timp de o lună în adîncurile mării

ÎNSEMNĂRILE OCEANOGRAFULUI YVES COUSTEAU

In două numere recente ale revistei noastre (303 și 304) au fost publicate însemnările cunoscutului oceanograf francez Jacques Yves Cousteau, în legătură cu expediția organizată pe fundul Mării Roșii în ambarcațiunea-scafandru „Denise". Această expediție a pregătit o altă acțiune științifică a lui Cousteau, de mai mare amploare, crearea unui sat-submarin.

După cum se știe din informații apărute în presă, expediția pentru crearea unui sat sub apă, a fost inițiată pe fundul Mării Roșii. La ea au participat șapte persoane care, timp de o lună, au trăit în adîncurile mării, au muncit și s-au odihnit acolo.

Începînd cu acest număr, publicăm în pagina a 2-a însemnările oceanografului Yves Cousteau, privind chiar experiența cu montarea unui sat submarin.

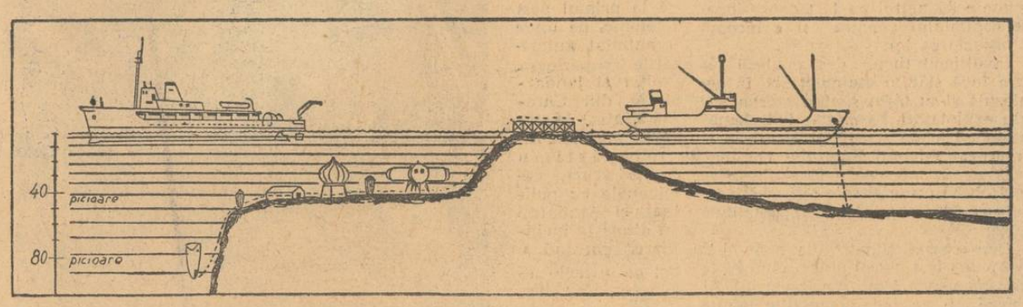

Diagrama satului submarin, la suprafață vasele „Calypso" și „Rosaldo", cele două baze ale satului submarin

SUS-PE VALEA BUZĂULUI

În Țara Bîrsei, pe un cîmp neted ca oglinda lacului, am întors spatele Ciucașului, înfipt adînc, ca o imensă piramidă, în cerul de argint și am privit dintîi către miază-noapte, apoi spre răsărit. Din acea clipă, m-am întovărășit la drum cu-n fir de apă.

L-am urmat cu credință și i-am deslușit existența: cioplită în stîncă pe cînd timpul n-avea nici măsură, nici memorie, învăluită în legende cînd i-a fost dat să aibă și amintiri și glas să le rostească.

De atunci, de cînd au fost ochi să-l privească, i-a fost luată în seamă ciudățenia care a dat locului unde se petrece, și-apoi așezării omenești, numele de **Întorsura Buzăului.** Cel puțin așa spun oamenii. Spun și-ți arată pe drept că aici, în cîmp, Buzăul, ca un drumeț care-și schimbă pe neașteptate hotărîrea, se întoarce deodată și prinde a merge îndărăt, de parcă ar fi uitat ceva în urmă.

La o moară, într-un sat care-și trage numele tot de la rîu — **Sita Buzăului** — am auzit însă o altă explicație a **întorsurii.** Mi-a spus morărița, o femeie trecută de mijlocul vieții, asigurîndu-mă c-o știe, de copilă, de la tatăl său mare care a trăit peste nouăzeci de ani. Odată și o dată — zicea dînsa — s-a prăbușit un munte și-a zăgăzuit apa Buzăului. Nefiind în stare să-și taie drum nou, într-un ceas înfricoșător, rîul s-a întors în matcă; a lovit cu furie ce-a găsit în cale, a rupt, a nimicit, a pustiit și-a semănat atîta groază de i-au pomenit oamenii **întorsura.**

Povestea-i, desigur, poveste, dar în

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

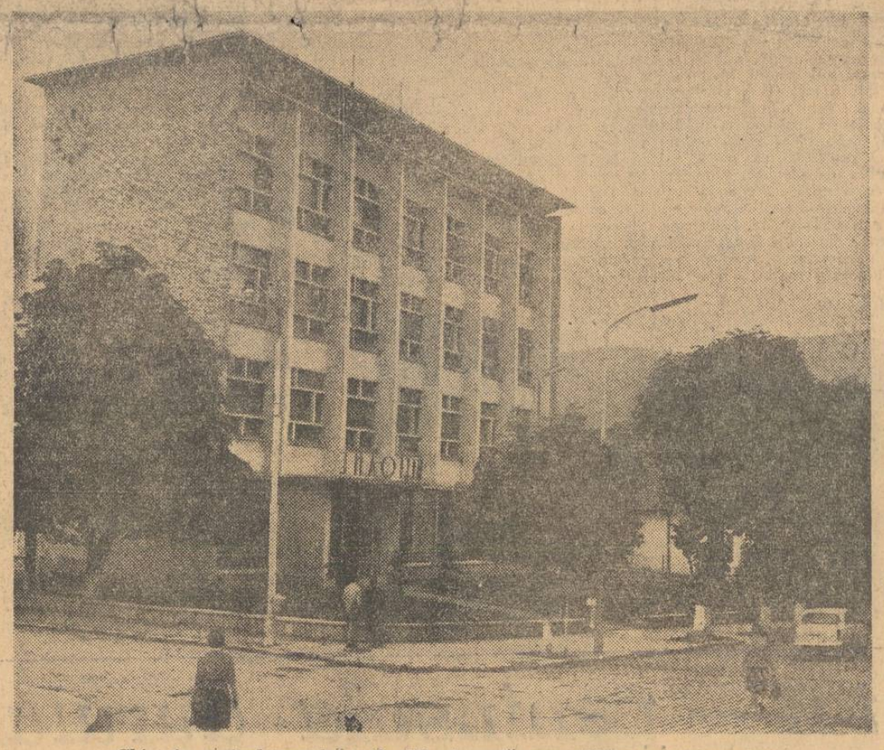

Chiar în centrul orașului se înalță, elegantă, noua clădire a telefoanelor

CU LOTCA PE BALTA NEDEIEI

Diminețile privesc imensele spații dreptunghiulare, alcătuite din ștergerea haturilor cu fierul plugului și îmbrățișarea unei agrotehnici moderne. Soarele încălzește ierminările. Sălciile își privesc imaginile răsturnate pudic în oglinda bălților dunărene. Zăvoaiele sorb mustul pămîntului din moșia apelor, acolo unde Jiul se întîlnește cu Dunărea. Poleite cu brume de verde crud țin trează la începutul primăverii o explozie de bucurii și prospețimi.

Primul din cele patru anotimpuri ale anului izbucnește aparte, cu mai multă impetuozitate aci unde apele au un contact neîntrerupt cu pămîntul și îi dau prin țesuturi freatice ajutor să fertilizeze.

Privită de la înălțimea la care s-a ridicat avionul utilitar, după ce a împrăștiat îngrășămintele chimice, regiunea aceasta de la confluența Jiului cu Dunărea, cît cuprinzi cu privirea, capătă o frumusețe sălbatică. Într-un loc vegetația zăvoaielor desenează ornamente caleidoscopice pentru ca în altă parte să ți se arate revărsarea dezordonată a Dunării. Apele au alunecat furișîndu-se în imensitatea cîmpiei. Aci năvălesc somnii și crapii, săbioarele, șalăii să-și depună icrele. Cu meșteșug trecut de la tată la fiu pescarii închid retragerea bancurilor de pești cu un gard nesfîrșit de piloni, le țin prizoniere în bălți și pînă toamna, tîrziu, le caută cu năvoadele.

În curgerea lui cînd zbuciumată, cînd domoală, Jiul și-a tăiat risipitor și neîndemînatic vad întortochiat, a cărat mîluri și a construit insule îmbelșugate de răchită. Grindurile, zăvoaiele, insulele din bălți care vara, pe vreme de arșiță rămîn imense gorgane cu vegetație mustoasă în mijlocul unor mări de nisipuri, albia nestatornică a Jiului, pădurile cu frunze brune sau poleite cu pulberi de argint alcătuiesc o vastitate de frumusețe într-o cumplită dezordine.

De la Lișteava spre pădurea Zăvalului și de aci mai departe spre Dăbuleni se conturează coama digului construit cu cîțiva ani în urmă prin munca harnică a miilor de brigadieri. Au venit aci la ridicarea stavilei în caiea apelor tineri de la Uzinele Mecanice din Turnu Severin, fluierași din Novaci, utemiști din Craiova sau Calafat. Au dat ajutor cu lopata buldozerelor să ridice coama de pămînt de la Lișteava pînă la Bechet, pe traseul stabilit cu topometrul și rigla de calcul. Seara, au aprins focuri de tabără între corturi și au ascultat versurile tinerilor din cenaclurile literare craiovene care făceau popas pe șantier.

Ca o încununare a succesului în munca patriotică, digul se conturează nesfîrșit, formînd o graniță între ape și lanuri, străbate zăvoaiele și se subțiază în zare.

Construcțiile de la sectoarele zootehnice ale G.A.C. Gighera, Nedeia, Gîngiova, Măceșul de sus desenează pe fondul cîmpiei figuri geometrice armonios îmbinate. Șanțurile de aducțiune ale sistemelor de irigare, orezăriile sugerează stabilirea unor reguli noi în dezordinea iscată din lupta apelor cu pămîntul.

Dincolo de pieptul valurilor, în zăvoaiele mustoase unde cresc plante suculente și mișună o lume de vietăți, gospodăriile au construit padocuri pentru porci, cotețe pentru rațe sau găște. Flora și fauna bălților a rămas o bogăție inepuizabilă pe care oamenii o valorifică în mod științific și în necontenită luptă cu capriciile naturii. Iată, numai G.A.C. din Gighera a crescut într-un an 2 000 de porci în baltă.

Lucian ZATTI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PIATRA NEAMȚ-IERI, AZI, MÎINE

Cîndva, o anume literatură destinată amatorilor de călătorii de plăcere recomanda orașul Piatra-Neamț ca obiectiv turistic, pentru pitorescul inedit al împrejurimilor sale.

Despre oraș însă, în aceste descrieri se pomenea numai în treacăt și, totdeauna, în termeni supărător de convenționali. Această „scăpare din vedere" își are tîlcul ei. Ce putea fi vrednic de interes, pe atunci, în Piatra Neamț? Poate străvechiul turn al lui Ștefan cel Mare, străjuind solitar pe platoul de la poalele Cozlei? Poate casa, pe jumătate ruinată, în care a scris ilustrul poet al drumeției prin munți, care a fost Calistrat Hogaș? Poate muzeul de antichități al harnicului colecționar și descoperitor de vestigii istorice Constantin Mătasă? Încolo însă...

Activitatea economică tînjea. Industria era puțină și precară. Sus, pe dealul dinspre lutărie, gîfîia ca un cal vlăguit, un modest cuptor de turnat fontă care, în întreaga lui existență, n-a putut produce altceva decît ceaune, și acelea atît de poroase încît umbla vorba că ciobanii din munții Tarcăului le cumpărau doar ca să strecoare jîntiță prin ele. De cum se rupea gheața și pînă se prindea la loc, Bistrița căra conștiincioasă, dinspre Dorna, sute de plute. Lemnele, împinse de aprigi țapinari, se adunau în stive enorme, de la vale la gară.

Ion PAVELESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

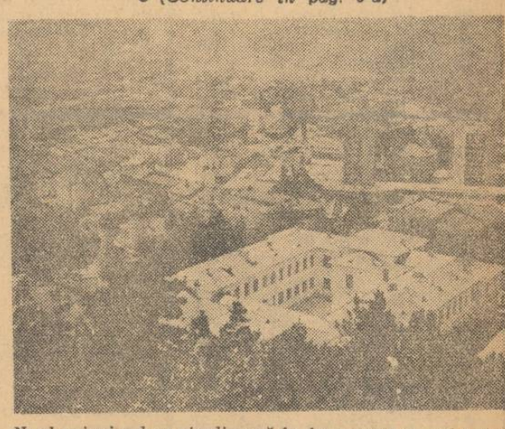

Noul peisaj urban rivalizează în frumusețe cu cel natural — o dilemă în care sînt puși mereu excursioniștii

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ISTORIA minunatului orologiu din turnul Spasski este veche de secole. Imediat după înălțarea turnului, adică în 1491 a fost instalat în acesta un orologiu, opera unui maestru necunoscut. În anul 1621 a venit la Moscova ceasornicarul englez Christopher Gallasay care a intrat în slujba țarului. Orologiul construit de el se deosebea foarte mult de cel din zilele noastre, nu avea arătătoare, cadranul său era mobil. Țarul Petru I a comandat în Olanda, în 1702, un orologiu nou „cu joc de clopote și dansuri", care în repetate rînduri a fost pus la punct și reconstruit. Lovit de un obuz în timpul luptelor din preajma Marii Revoluții, orologiul s-a defectat. El a fost reparat la dorința lui Lenin. Orologiul are dimensiuni uriașe: diametrul cadranului este de peste 6 metri, arătătoarele au o lungime de aproximativ 3 metri, cifrele măsoară 72 cm., cutia orologiului cîntărește 25 tone, iar greutățile 200 kg. Minunatul joc de clopote al orologiului din turnul Spasski încîntă și astăzi auzul ascultătorilor.

●

NECESITATEA l-a obligat pe om să măsoare. Imaginația omului a inventat cele mai diverse unități de măsură a lungimii — degetul, palma, piciorul, cotul, prăjina, yardul, mila — și multe altele. Necesitatea l-a obligat de asemenea să definească o unitate de măsură etalon — metrul. Unitatea fundamentală de lungime a sistemului metric a fost definită ca fiind a 40.000.000-a parte a meridianului terestru. Prototipul său — distanța care separă două linii trasate pe un etalon de platină iridată — se află depus în Pavilionul Breteuil de la Sévres, lîngă Paris. În 1960, ei au definit metrul ca fiind „lungimea egală cu 1.650.763,73 lungimi de undă în vid ale radiației portocalii". Se pare că, deocamdată, acesta este metrul-etalon cel mai precis.

●

SÎNT 53 DE ANI *de cînd șase orășele engleze au fost reunite formînd orașul Stoke-upon-Trient. De atunci, adică de 53 de ani nu încetează ciocnirile dintre diferite grupări, iar ciocnirile sînt din cauza unei singure divergențe — denumirea orașului. Fiecare dorește ca noul oraș să poarte denumirea uneia din cele șase localități. Grupările sînt însă unanime în a considera că denumirea considerată de ei nefericită împiedică progresul și înflorirea sa. Într-adevăr, orașul este fărîmițat și nu are nici astăzi un plan de dezvoltare. Dar desigur că nu denumirea sa poartă vina.*

●

ISTORICII unguri au stabilit că primul institut din lume pentru pregătirea de ingineri civili, a fost înființat la Buda în secolul al XVIII-lea. Institutul care purta denumirea de „Institut Geometricum" a dat în 1785, prima promoție de ingineri fiind astfel cu zece ani mai vechi decît renumita Școală politehnic din Paris.

●

ÎN POLONIA există o bună experiență în folosirea televiziunii în scopuri pedagogice. Lecțiile transmise la micul ecran se bucură de mare popularitate. În prezent în Polonia un număr de 4.000 de școli de diferite tipuri folosesc în munca de învățămînt, teleemisiuni speciale. Pentru noul an școlar care va începe în curînd, televiziunea poloneză a programat 200 de lecții, de fizică, chimie, biologie unele însoțite cu imagini din întreprinderi și din laboratoarele de cercetări științifice. Cadrele didactice sînt de părere că materialul predat la aceste lecții este bine însușit de către elevi.

●

UN ȘCOLAR londonez în vîrstă de 9 ani care se afla în vacanță undeva pe insula White a aruncat în mare o sticlă în care a introdus un bilețel pe care scria numele și adresa sa. După șase săptămîni școlarul a primit o scrisoare tocmai din Leningrad. Între altele în scrisoare se arăta: „Cunosc prost limba engleză, însă îți trimit cele mai sincere urări de bine din Leningrad. Vrem ca popoarele noastre să afle cît mai mult unul despre celălalt. Te salut pe tine și pe toți prietenii și tovarășii noștri din Anglia". Scrisoarea era iscălită, Natașa Neborova.

●

LA INSTITUTUL DE MEDICINA aviatică din Londra, doctorul John Billington a efectuat o experiență neobișnuită. Timp de patru zile el a stat într-o termobarocameră în care erau create toate condițiile climaterice ale deșerturilor, hrănindu-se doar cu melci. Melcii au fost aduși special din deșertul Libiei. Scopul experienței a fost verificarea autenticității relatărilor unui soldat britanic care a susținut că a umblat timp de 9 zile prin deșert, hrănindu-se doar cu melci pe care i-a găsit din abundență. „N-aș putea spune că experiența mi-a oferit desfătări estetice, a spus dr. Billington, însă cel puțin acum știința dispune de date noi cu privire la calitățile nutritive ale melcilor".

Meridiane

Primul sat submarin

Acolo, în arșița arzătoare, pe cheiul de la Port Sudan, se aflau toate ambițiile noastre: o colecție de cuști de forme ciudate vopsite toate în același galben strălucitor. „Racheta", avînd o înălțime de aproape 20 de picioare și marea „stea de mare" cu cei doi ochi cu privirea fixă, par foarte nepotrivite. În jurul lor se află o serie de cuști solide care par a fi fost lăsate aici de o trupă de circ ambulantă.

Acestea au fost elementele primului sat de sub mare. În acele zile, astăzi îndepărtate, noi ne-am străduit să așezăm casele în mare și să le încărcăm cu balast suficient pentru a le putea lega la o distanță de circa 25 de mile de recifele Shaab Rumi, unde urmau să fie coborîte pe fundul mării pentru a deveni locuințele a șapte locuitori ai oceanului, timp de aproximativ patru săptămîni fără întrerupere.

De ce am făcut acest lucru? Ne-am pus de multe ori această întrebare în timp ce ne luptam cu balastul de plumb, pe căldura îngrozitoare; am fi dorit un vînt răcoros. Dar cînd a început să bată vîntul era ca un suflu de cuptor, care ne ardea ochii și nu ne dădea voie să respirăm.

Visul lui Alexandru cel Mare

Presupun că la început de tot ne-am amintit de Alexandru cel Mare care, după cum spune legenda, a visat să trăiască sub apă într-un butoi de sticlă.

Dar scopul nostru este mult mai practic. Echipa noastră urmărește să rezolve în următorii patru sau cinci ani problema locuitului sub apă la o adîncime pînă la circa 600 de picioare. Dacă vom reuși, vom da omenirii posibilitatea să colonizeze toate recifele aflate în apropierea coastei continentelor, zonele mai puțin adînci ale mărilor care se află în jurul unor întinderi mai mari de pămînt și care, luate împreună, au o suprafață egală cu aceea a Asiei.

Desigur, ne-am deplasat cu precauție, pas cu pas, fără să riscăm prea mult. Prima noastră înaintare mai mare, făcută în septembrie, pornind de pe coasta Marsiliei, a fost încercarea primului nostru proiect de casă submarină. I-am dat numele de „Diogene", iar A. Falco și Claude Wesly au locuit în ea în siguranță timp de o săptămînă.

Acum am trecut la un plan mai ambițios, un mic sătuc sub mare, cu două case, una mare, „steaua de mare", avînd patru camere și loc destul pentru cinci sau șase persoane, și una mai mică, „racheta", construită numai pentru două persoane, dar destinată să fie instalată la o adîncime mult mai mare. Mai există o casă de tip special construită ca garaj pentru chesonul nostru de plonjare, Denise, și înzestrată cu o sursă de energie electrică pentru încărcarea bateriilor micului submarin în perioadele de rămînere sub apă. Am construit chiar un mic garaj pentru „scuterele" noastre submarine, un tip modern de torpilă condusă de om, construită în timpul ultimului război. Și cuștile? În Marea Roșie rechinii sînt destul de frecvenți și vrem să asigurăm un loc de refugiu în care scafandrii să poată fi în siguranță în cazul în care vor fi atacați.

De ce am ales condiții atît de grele? În primul rînd am vrut să dovedesc că putem construi un sat sub mare oriunde în lume, oricît de neprielnică ar fi clima, oricît de primitive ar fi resursele locale, oricît de puternici ar fi curenții, oricît de mult ar trebui extinse liniile noastre de comunicație.

A fost o muncă grea. A trebuit să avem în vedere orice eveniment neprevăzut. A trebuit să închiriem încă un vas în afară de „Calypso" —, și am ales micul cargo italian „Rosaldo". El trebuia să ne facă toate serviciile, să ne servească drept restaurant și hotel, spălătorie, depozit de alimente și utilaj, rezervor de apă, centrală electrică, și, mai important decît toate, sursă de aer comprimat pentru întregul sat.

Locul pe care l-am ales ne-a oferit tocmai condițiile pe care le căutam. O mică recifă de corali ajungea aproape pînă la suprafață; în interior, o lagună forma un port natural în care putea fi ancorat „Rosaldo"

Cum au fost scufundate casele de locuit

Dincolo de recifă, fundul mării era aproape neted și avea o adîncime de 40 de picioare. Aici am construit partea cea mai mare a așezării noastre, marea casă în formă de stea de mare, garajele pentru cheson și scutere, și cuștile împotriva rechinilor. Ceva mai departe se aflau vîrfurile unor stînci unde fundul mării cobora în pantă abruptă pînă la o adîncime de 300 de picioare. Pe această pantă abruptă trebuia să plasăm casa mai mică, la o adîncime de aproape 90 de picioare.

Am cufundat în apă întîi casa cea mare, o treabă foarte complicată deoarece greutățile trebuiau adăugate una cîte una astfel încît ea să se cufunde foarte încet. Inginerii priveau cu multă grijă la instalațiile care indicau presiunea. Sarcina lor era de a echilibra presiunea aerului din interiorul casei cu presiunea crescîndă a apei; în caz contrar apa ar pătrunde în casă pe ușa de intrare care se află dedesubtul ei și ar inunda totul înainte ca noi să începem.

Este un moment de încordare acela în care privim obiectul galben, greoi dispărînd încetul cu încetul. Caut cu privirea bășicuțele de aer care ar indica pătrunderea apei prin deschizătura pentru intrarea și ieșirea aerului. Dar norocul este de partea noastră. Casa se așează ușor pe bază și în curînd scafandrii coboară pentru a-i fixa picioarele.

Pînă la începutul lui iunie treaba a fost terminată și am început coborîrea garajelor. Din nou totul a mers bine. Am reușit să construim un sat sub apă aproape mai simplu decît pe pămînt. În fiecare zi plonjam, pentru a instala telefoane, a ne convinge cum funcționează circuitul închis de televiziune, a fixa cuștile și a le înzestra pe fiecare cu un semnal de alarmă astfel încît dacă cineva va trebui să se refugieze aici să poată semnala situația în care se află la pupitrul de control din casa cea mare.

Începe prima parte a experienței

Acum eram gata să începem prima parte a experienței noastre. La 15 iunie am convocat întreaga echipă pe vasul „Calypso" pentru a le da instrucțiuni. „Oceanonauții", oamenii care urmau să locuiască în această așezare, aveau să poarte costume argintii pentru a putea fi întotdeauna recunoscuți. Scafandrii de pe „Calypso" aveau să poarte costume negre.

Cei cinci oameni care au fost aleși pentru a locui în casa cea mare timp de o lună au fost prof. Raymond Vaissiere, (profesorul, după cum îi spunea toată lumea), ales deoarece dorea, ca biolog, să cunoască direct viața peștilor. Claude Wesly s-a alăturat grupului datorită experienței sale din septembrie trecut în „Diogene". A. Falco, proiectant industrial, în vîrstă de numai 33 de ani, dar cu o experiență de scafandru de 9 ani, a mers cu noi deoarece el este omul cel mai potrivit care să te însoțească în asemenea condiții. El este întotdeauna calm și reținut. Ceilalți doi membri ai echipajului erau Pierre Vanoni și Pierre Guilbert, bucătarul care poate că nu era chiar un bucătar de primă mînă, dar sosul său de ceapă era foarte apreciat.

Am fixat ora 5 p.m. din ziua de 15 iunie ca fiind ora zero, necunoscînd încă obiceiul oceanonauților de a număra invers. Probabil că de aceea cei cinci oameni îmbrăcați în argintiu nu au intrat în apă pînă la ora 5,30. Curînd după aceea am aflat că ei călătoresc în siguranță și i-am putut vedea pe ecranul nostru de televiziune.

Viața sub apă

A doua zi au început plîngerile. Casa era destul de luxoasă, înzestrată cu toate, sau aproape cu toate instalațiile moderne necesare. Aerul, deși avea presiunea aproape dublă decît aceea a atmosferei, era destul de bun. Ceea ce supăra pe oceanonauți era căldura și umiditatea. Noi am instalat pentru orice eventualitate un aparat pentru condiționarea aerului, dar avînd în vedere temperatura apei înconjurătoare care se apropia de 20 de grade, condițiile de locuit în casă, în aceste prime zile, nu erau prea bune. Acest lucru îl simțeau nu numai oamenii. Instalațiile electrice și cablurile ne-au jucat feste cu care am avut mereu de furcă.

În cea de a doua zi am făcut prima mea călătorie către casa de sub apă și am invitat pe locuitorii oceanului să prînzească aici. După aceea am încercat să ne distrăm. Am stins luminile prin interiorul casei și am aprins pe acelea care luminau exteriorul. Rezultatul a fost uluitor. Prin ferestrele casei se vedeau fel de fel de pești. Cei mai mici sträluceau ca niște bijuterii și la unii din ei oasele deveneau vizibile în lumină ca sub un aparat de raze X. „Este ca un joc de artificii" a spus Vaissiere. Acest tablou pe care ni-l ofereau peștii era o priveliște pe care nu o văzusem încă niciodată.

Primul semnal de alarmă

În fiecare zi, medicul nostru, Dr. Bourde, își făcea vizitele, plonjînd în apă pentru a-i examina pe oameni în casa lor, controlîndu-le presiunea sîngelui și starea generală. „Nu știu ce spun observațiile medicale, a spus Vanoni după cinci zile de căldură și umiditate puțin confortabile, dar mă simt minunat."

Curînd după ce echipa a început să se obișnuiască a apărut prima problemă mai serioasă. Nivelul apei la intrare s-a ridicat cu 6 sau 8 uncii în 12 ore, declanșînd semnalul de alarmă și trezind pe toată lumea din somn.

(Va urma)

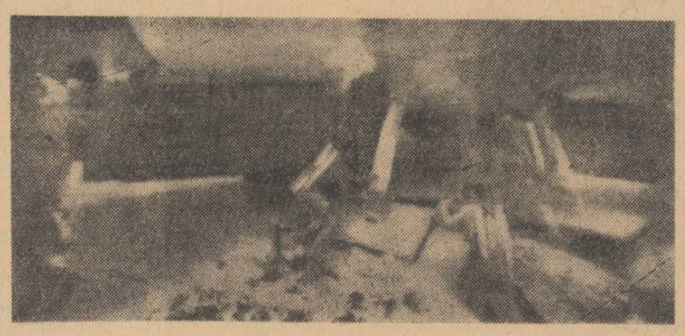

Fapte mici din lumea mare

Sentința a fost anulata

„Ut aliqvuit fiat..." aceste cîteva cuvinte latinești sînt aproape identice cu o condamnare la moarte pentru pacient: salvarea nu este posibilă.

Numeroși medici au încercat — dar fără succes tratamentul unei grele boli ereditare — anemia Cooley, anemie aritroblastică. Această boală a fost descoperită și descrisă în lucrările lor de către doi medici din Detroit — Cooley și Ly. Ei au urmărit această boală la copii de origină italiană, greacă și siriană. Ulterior, focare ale acestei boli au fost constatate în țările din bazinul Mării Mediterane, în Orientul Apropiat și Mijlociu. Boala avea întotdeauna un sfîrșit fatal: copiii bolnavi abia ajungeau la vîrsta de 10 ani.

...La Institutul de ocrotire a mamei și a copilului din Azerbaidjan a venit într-o zi o femeie cu doi copii, fetița Hadigi și băiatul Agali Memdov. Copiii sufereau de anemie, pielea lor prezenta nuanțe icterice, oasele erau deformate, cutia craniană mărită iar custizii frontali proeminenți. Diagnosticul era evident: anemia Cooley. Medicii din Azerbaidjan au făcut tot posibilul pentru salvarea celor doi frați, însă boala li se înrăutățea din ce în ce.

Ce ar fi dacă am încerca o operație? Iată o hotărîre îndrăzneață pe care a luat-o chirurgul Fuad Efendiev. În decursul mai multor ani el a studiat anemia Cooley și a atras atenția asupra faptului că splina se transformă la bolnavii de această formă de anemie într-un adevărat abator de hematii — globulele roșii din sînge. Dacă la omul sănătos globulele roșii trăiesc 100—120 de zile, la cel bolnav de anemia Cooley ele se distrug în decurs de 20—40 de zile.

Fuad Efendiev a hotărît să prevîntîmpine deșertarea catastrofală a sîngelui prin înlăturarea splinei. Era singura șansă pentru salvarea celor doi. Alături de profesor a luptat împotriva acestei forme de anemie Asia Ahundova. Cele relatate s-au întîmplat cu 6 ani în urmă. Zilele trecute un corespondent al agenției de presă „Novosti" s-a întîlnit cu fosta pacientă. E în vîrstă de 13 ani și a venit la Baku pentru control medical. Fetița arată bine, este vioaie, are succese în învățătură. La întrebarea privind sănătatea fratelui ei, fetița a răspuns că și el se simte excelent, că în curînd va fi și el medic. În afară de cei doi, profesorul Efendiev a mai operat și alți 15 copii.

Medicii continuă să se intereseze de foștii lor pacienți pe care îi invită în fiecare an la un consult general.

Thomas Paine în dizgrație

În orașul englez Hertfort, comitatul Norfolk cîțiva conservatori au protestat vehement împotriva hotăririi municipalității de a înălța un monument marelui lor compatriot — Thomas Paine — democrat revoluționar și iluminist din secolul al XVIII-lea, născut în Anglia și care ulterior a trăit în S.U.A. Prin ce se explică această atitudine lipsită de bună-voință față de acest fiu renumit al orașului Hertfort? „Era un om imoral — susțin onorabilii conservatori — iar ca dovadă citează un fapt din biografia lui Paine din care rezultă că la vîrstă de 70 de ani Paine avea ca menajeră o bătrînă, de origină franceză. Întrebarea firească — într-adevăr acesta să fie motivul pentru care cei ce par îngrijorați de moralitatea orașului Hertfort se agită? — cere răspuns, iar răspunsul este fără îndoială următorul: Thomas Paine nu este îndrăgit din cu totul alte motive. Este cunoscut faptul că el a luat parte la lupta poporului american pentru independență, el s-a pronunțat și a acționat împotriva robiei și a discriminării negrilor, iar în tratatul „Drepturile omului" a apărat revoluția franceză. Deviza pe care și-a ales-o era: „Să fac bine — iată religia mea". Pentru unii, aceasta este o deviză foarte suspectă!...

★

Acțiunile întreprinse de către autoritățile italiene pentru a descoperi pe membrii organizației subversive „matia" din Sicilia au dat primele rezultate nu lipsite de interes. Printre capetenille arestate se află un deputat al Consiliului municipal din orașul Ribera, democrat-creștin pe numele de Francesco Montalbano și mosierul Vito Locașo, bănuit de a fi organizat asasinarea unui activist sindical. Multe persoane reținute sînt strîns legate de partidul de guvernămînt democrat-creștin iar Paolo Bonta, unul din tre arestați, se poate lăuda — potrivit presei — că are rude în parlament.

Cînd s-a năpustit cîinele asupra sa, gata să-l sfîșie, omul a început să se apere. A lovit în cîine. S-a încins o luptă grea și animalul dresat să muște oamenii era cît pe aci să fie biruit. Dar a intervenit stăpînul său. Un militar alb, rhodesian, care și-a salvat cîinele și l-a doborît pe negru, lovindu-l și îndemnînd cîinele să muște.

„Vina" africanului: s-a pronunțat împotriva prigoanei rasiale, pentru independența patriei sale.

REVOLTA DE LA „LA PLANTA"

Ca de obicei în timpul prînzului, gardianul sosise cu porția de mîncare. Deschise cu cheia ușa de metal a celulei și privi înăuntru. Nu văzu nimic deosebit. Deținutul politic privea spre bucata de pîine cu ochi flămînzi. Gardianul nu știa numele întemnițatului. De patru luni, de cînd fusese arestat, acesta refuzase la interogatorii să-și declare identitatea. Pentru că era voinic, cineva i-a spus „gorila" și astfel i-a rămas numele. Fusese adus în închisoarea „La Planta" din Caracas, capitala Venezuelei, pentru că participase la una din acțiunile organizate de forțele patriotice împotriva dictaturii lui Betancour.

Gardianul intră în celulă. Se auzi deodată, de afară o lovitură puternică. Și încă una. El tresări neliniștit. Întoarse capul instinctiv, în direcția zgomotului și...

Și în acea clipă, ca un tigru, dintr-o săritură, „Gorila" s-a năpustit fulgerător asupra lui, l-a izbit puternic și a închis pe dinăuntru ușa celulei. Gardianul nu i-a mai putut opune rezistență. Își pierduse cunoștința. „Gorila" a ascultat cu luare aminte și a întredeschis ușa. Nu era nimeni afară. I-a luat gardianului lesinat arma, șapca, l-a dezbrăcat de haină și pantaloni și i-a îmbrăcat el vestmintele. Totul în mare iuteală. A verificat legătura de chei și, în uniformă de gardian, a ieșit afară. A deschis ușa celulei alăturate, a încă unei celule. Deținuții politici eliberați au deschis la rîndul lor, rapid, alte celule. Doi gardieni care treceau pe acolo au fost făcuți inofensivi. Întreaga aripă era în stăpînirea deținuților... Așa a început marea răscoală a deținuților politici de la „La Planta"...

Inițial, „La Planta" fusese o cazarmă. Represiunile tot mai intense inițiate de regimul lui Betancour, pentru a încerca să înăbușe valul de protest împotriva politicii antinaționale dusă de guvernul Venezuelei, a făcut ca numărul închisorilor din țară să nu mai fie suficient. Au început să fie transformate în închisori o serie de cazărmi. „La Planta", în care erau încazarmați 250 soldați, a devenit astfel o închisoare în care se aflau supuși unui regim aspru, peste 800 deținuți politici, adversari ai dictaturii.

După ce au devenit stăpîni pe o aripă a închisorii, deținuții politici au atacat depozitul de armament al închisorii și au reușit să se înarmeze. O parte din ei au îmbrăcat uniforme de gardieni. S-au apropiat de poarta închisorii și au cerut portarului să deschidă. Acesta a refuzat și a provocat o luptă. Deținuții s-au văzut nevoiți să tragă în el. Au deschis poarta. Evadarea devenise un fapt împlinit.

Întîmplător, în acel moment în apropierea porții închisorii trecea un polițist. Împușcătura i-a atras atenția. Curios, s-a apropiat. A văzut ieșind oameni înarmați și și-a dat seama că la închisoare se petrece ceva suspect. A alergat pînă la primul post telefonic, de unde a anunțat autoritățile superioare. Poliția și jandarmeria din Caracas a intrat în stare de alarmă... Într-un răstimp foarte scurt, camioanele cu polițiști și jandarmi au ajuns la închisoare, pornind apoi pe urmele evadaților. Pe străzi au răsunat împușcături; în mai multe locuri au început lupte de stradă. Cîteva ore deținuții au reușit să țină piept celor 2500 polițiști și jandarmi înarmați pînă în dinți, în ajutorul cărora au venit tunuri și tancuri.

Forțele polițienești de represiune au acționat fără milă, trăgînd fără discernămînt. Au căzut victimă numeroși oameni nevinovați care se aflau întîmplător pe străzi. Cu sprijinul populației, 66 de patrioți evadați, între care și „Gorila", au reușit să treacă prin barierele poliției și să ajungă în munți, la unitățile forțelor de luptă patriotice. Epuizînd munițiile, copleșiți de superioritatea numerică a polițiștilor, ceilalți au trebuit pînă la urmă, rînd pe rînd să se predea. Împotriva lor s-au dezlănțuit crunte represalii. Autoritățile au hotărît să-i mute într-o închisoare mai sigură „El Dorado", în junglă...

Evadarea patrioților din închisoarea „La Planta" nu a reușit pe deplin. Doar un mic număr de luptători a reușit să scape din ghiarele poliției lui Betancour. Dar, această acțiune reprezintă numai un episod al luptei pe care forțele patriotice o duc împotriva regimului de dictatură, luptă tot mai intensă care, fără îndoială, se va solda pînă la urmă cu succes.

U. VĂLUREANU

Unul din cei care au fost siliți să se predea...

Katar — peninsula aurului negru

„Neobișnuit de pustie chiar și pentru Arabia"

Ceva mai la sud de insulele Bahrein, o imensă limbă de nisip, lată de circa o sută de kilometri, înaintează în apele străvezii ale Golfului Persic atrăgînd atenția prin peisajul său extrem de dezolant. Pretutindeni numai dune și stînci golașe, încinse ca în cuptor de soarele nemilos al deșertului. Doar ici-colo pe țărm vreun palmier solitar, cu frunze ofilite, mai aruncă cîte o palmă de umbră, complet insuficientă însă pentru a da cuiva adăpost împotriva pîrjolului înconjurător. Arșița înspăimîntătoare usucă gîtlejurile, taie respirația. Iar apa, eterna problemă a Arabiei, lipsește aproape cu desăvîrșire, dacă bineînțeles nu punem la socoteală mîlul cleios de pe fundul rarelor puțuri ce filtrează un lichid gălbui, greu de suportat la gust. „Neobișnuit de pustie chiar și pentru Arabia" — așa au caracterizat primii exploratori peninsula Katar, pe a cărei suprafață de 20.010 km.p. se află miniaturalul emirat ce poartă același nume.

Timp de veacuri, micul popor de crescători de capre și pescuitori de perle al Katarului a trecut neobservat de istorie, ca de altfel mai toate popoarele puzderiei de principate ce punctează harta Peninsulei Arabice. A trebuit ca din străfundurile pustiului să țîșnească tumultos aurul negru pentru ca în sfîrșit să-și amintească lumea și despre pustia peninsulă din Golful Persic.

Miracolul s-a produs cu 14 ani în urmă, cînd la Dukhan, în plin deșert, a început exploatarea bogatelor zăcăminte de petrol evaluate de specialiști la circa 350 milioane de tone. Descoperirea aurului negru a schimbat întrucîtva înfățișarea patriarhală a peninsulei. În micul port de pescari Doha, capitala emiratului în care astăzi trăiește peste jumătate din întreaga populație a țării, au apărut o serie de clădiri moderne, violent colorate ca într-o carte ilustrată de povești, limuzine ultraelegante, cocacola, pepsi-cola etc.

Dar în ciuda prezenței unor astfel de atribute ale civilizației, cele 8 milioane tone de petrol ce se scurg anual prin pipe-line din regiunea Dukhan spre portul Umm Said, cale de 120 kilometri, n-au reușit de loc să plaseze pe cei 40.000 de locuitori ai peninsulei, în secolul XX. Haremuri și eunuci, fete și băieți vînduți ca sclavi, șeici cu turbane albe de mătase și pumnale aurite încrustate cu pietre prețioase, femei învăluite în văluri pînă la călcîi și acoperite de hidoase măști negre din piele, totul continuă să aminteasă de evul mediu. Obiceiurile barbare dăinuiesc din plin. A privi o femeie constituie o gravă ofensă ce adeseori este spălată în sînge iar fotografierea vreunei reprezentante a sexului frumos implică riscul de a fi linșat pe loc.

Viața poporului din Katar rămîne mai departe împietrită în aceeași întunecată ignoranță și cumplită sărăcie cunoscute din moși-strămoși...

PALATE DIN „1001 DE NOPȚI" ȘI COCIOABE INFESTATE DE MUȘTE

În fiecare dimineață locuitorilor Dohei li se oferă în mod gratuit posibilitatea de a asista la un spectacol neobișnuit. Pe scurta sosea asfaltată ce se îndreaptă din deșert spre oraș, își fac apariția cu peste o sută la oră patru Oldsmobile roșii, decapotabile, înarmate cu mitraliere. Din culasa fiecărei mitraliere atîrnă o bandă de cartușe iar servantul așezat pe locul din spate ține degetul pe trăgaci. Aceste mașini sînt urmate de un Cadillac verde, de comandă specială, care poartă fanionul emiratului și este înconjurat de jeepuri încărcate cu soldați. În Cadillac se află Ali Bin Abdullah Bin Kasin Al Thani, emirul Katarului, în vîrstă de 38 de ani, care a urmat pe tron tatălui său începînd din 1949.

Emirul locuiește într-un palat situat în deșert la 20 km. de Doha. În fiecare dimineață el vine în capitală, unde posedă de asemenea un luxos palat, pentru a-și aranja afacerile. Oboseala scurtului drum cunoaște însă o răsplată îmbelșugată. Este destul să amintim că de pe urma exploatării aurului negru, de către monopoliștii străini, în tezaurul emirului se varsă regulat o cotă de 20 milioane lire sterline, ceea ce îi permite să-și construiască noi palate și să trăiască într-un lux orbitor. În țară se află și alte palate din „1001 de nopți" aparținînd celor trei sute de șeici ce formează aristocrația feudală care se înfruptă și ea copios din rămășițele ospățului imperialist. O altă categorie de profitori sînt inginerii și funcționarii englezi de la exploatările petrolifere. Acestora din urmă, familiilor șeicilor și emirului le aparțin cele 5000 de automobile existente în Katar, o cifră fantastică pentru cei cîțiva zeci de kilometri de șosea asfaltată a țării. Privilegiații amintiți posedă palatele și vilele moderne de pe țărmul mării care întrec în lux orice imaginație. În același timp majoritatea zdrobitoare a țării, ce-și ține viața din pescuit și creșterea cîtorva costelive capre și oi locuiesc în cocioabe mizere, infestate de muște, dintre care se joacă în praful cotidian copii cu fețe scofîlcite de foame și lipsiți uneori de îmbrăcăminte.

Miracolul aurului negru a adîncit și în Katar — ca de altfel și în alte regiuni slab dezvoltate ale globului — contrastul izbitor dintre bogăția unui pumn de profitori și sărăcia poporului.

ADEVĂRAȚII STĂPÎNI

La Umm Said, acolo de unde petrolul (singura bogăție a Katarului) la drumul străinătății, aproape în fiecare zi aterizează un avion cu o încărcătură specială expediată direct de la Londra: pui de găină congelați, camembert normand, zmeură în frișcă glasată. Delicatesele amintite sînt destinate adevăraților stăpîni ai țării, personalului de conducere a puternicei societăți „Katar Petroleum", filială a marelui monopol petrolifer englez „Irak Petroleum" care a concesionat toate resursele de aur negru ale micei peninsule pînă în anul... 2010! Ce-i drept, dominația britanică în Katar dăinuie încă din 1882. Ea a fost permanentizată în 1916, cînd Anglia a impus Katarului un tratat înrobitor, care stabilea controlul nelimitat britanic asupra țării. Dar înrobirea completă a Katarului a început mai tîrziu, atunci cînd în 1935 zăcămintele de petrol au fost concesionate capitalului englez și a început prospectarea lor.

În ultimul timp, deși englezii rămîn încă stăpîni atotputernici, în peninsulă și-au făcut simțită prezența și alți exploatatori. La „Katar Petroleum" participă acum și capital american și francez. Poporul Katarului continuă însă să rămînă absent la exploatarea petrolului propriei sale țări, zbătîndu-se mai departe într-o indescriptibilă mizerie.

Din această situație de neinvidiat va putea ieși numai atunci cînd lupta unită a popoarelor din Peninsula Arabică îi va reda bogățiile jefuite astăzi de monopoliștii străini.

Crăciun IONESCU